MANUALUL
CONSILIERULUI SPIRITUAL CREŞTIN

de Jay E. Adams

PRACTICAREA CONSILIERII NOUTETICE

Cuprins:

Cuvânt înainte
Introducere

PARTEA ÎNTÂI: PERSOANELE
I. Persoanele care participă la consilierea spirituală
Întotdeauna mai mult de doi
Cel puțin trei
II. Duhul Sfânt este persoana principală
Lucrarea Lui este sfințenia
Toți creştinii beneficiază de consilierea Lui
III. Consilierul spiritual uman
Cine trebuie să consilieze?
Consilierea spirituală aparține pastorului
Calificarea pentru consiliere spirituală
Autoritatea în consilierea spirituală
Consilierii spirituali trebuie să dea directive
Personalitatea consilierului spiritual
IV. Consiliatul
Ştii deja multe lucruri
Surse ale cunoaşterii
Nu sunt necesare surprize
Soluții pentru orice problemă
Ce trebuie să ştie consilierul spiritual
Cum ajută ceea ce ştii dinainte
Consiliații se pot schimba

PARTEA A DOUA: PRESUPOZIȚIILE ŞI PRINCIPIILE
V. Presupozițiile şi principiile fundamentale pentru consiliere spirituală
Un număr limitat de presupoziții şi principii
Viața trebuie să aibă sens
Depresiunea nervoasă
VI. Speranța
Speranța de schimbare
Fiecare are nevoie de speranță
Probleme specifice în care este nevoie de speranță
Cum să dai speranță
VII. Rugăciunea: baza pentru consilierea spirituală
VIII. Dinamica reconciliere/disciplină
Cei trei paşi
Scopurile şi beneficiile disciplinei
De unde să începi
Căsătoria, divorțul şi dinamica reconciliere/disciplină
IX. Reconcilierea
O nouă relație
Să ierți şi să uiți?
Iertarea este acordată întâi, nu simțită
X. Presupozițiile şi metodologia

Cunoaştere de expert
Freudianismul
Behaviorismul
Cunoaşterea universală
Rogerianismul
O. Hobart Mowrer
Cunoaşterea divină
O activitate de judecare
O activitate de convingere cu privire la păcat
O activitate de schimbare
O activitate de structurare
XI. Tehnica

PARTEA A TREIA: PRACTICA ŞI PROCESUL
XII. Limbajul consilierii spirituale
Limbajul este important
Confruntă-i pe consiliaţi cu privire la limbajul lor
Eufemisme ucigătoare
XIII. Limbajul emoţiei şi al acţiunii
Simţirea
Atitudinea
Comportarea
XIV. Păcatul este problema
Consilierea spirituală este un război
Optarea pentru viaţa orientată spre dorinţă şi motivată de ea
Consilierea spirituală orientată spre simţiri
Luarea deciziilor
Elemente comune ale păcatului
Elemente exprimate în stiluri individuale
Satan şi asociaţii lui
Simţire şi acţiune
Un caz de Spencer
Sunt importante simţămintele?
Responsabilitate şi păcat
Alienare mintală temporară
Influenţa educaţiei din copilărie
XV. Dragostea în consilierea spirituală
Dragostea este ţelul
Trebuie să te iubeşti întâi pe tine însuţi?
Ce este concepţia despre sine?
Cum abordează dragostea consilierul spiritual
Ce este, de fapt, dragostea?
XVI. Suport, simpatie şi empatie
Idei moderne
Nu este un concept biblic
Suportul este dăunător
Dar simpatia şi empatia?
XVII. Motivaţia pentru schimbare
Fii ceea ce eşti
Implicaţii pentru consiliere
Răsplată/pedeapsă
Alte mijloace de a motiva
Alegerea metodei motivaţionale
XVIII. Efectuarea schimbării biblice
Schimbarea: ţelul
Schimbarea se face greu

Schimbarea trecutului
Schimbarea tiparelor prezente rămase din trecut
Schimbarea tiparelor de trăire
Nerealizarea unor schimbări care să rămână
Dezobişnuire şi reobişnuire
Eliminarea şi formarea obiceiurilor
XIX. Elemente ale dezobişnuirii şi reobişnuirii
Identificarea tiparelor
Descoperirea alternativei biblice
Structurarea pentru schimbare
Ruperea verigilor din lanțul păcatului
Împotrivirea
Înfrânarea
Ajutor de la altul
Accentuarea întregii relații cu Cristos
Evitarea scamatoriilor
Tratarea problemelor care domină viața
Practicarea noului tipar
Cazuri de schimbare
Cazul lui Bill şi semafoarele
Cazul lui Benjamin şi ghereta la care se plăteşte taxă pentru utilizarea şoselei
Sumar
XX. Cum să începi
Fă-ți pubicitate
Cum să stimulezi consilierea spirituală
Centrul de consiliere sau biroul tău?
Poți să consiliezi prieteni intimi?
Prima şedință
XXI. Țeluri şi termene
Ceața de dimineață
Stabilirea țelurilor şi a obiectivelor
Verificarea eşecului
Țeluri generale şi proceduri generale pentru şedința săptămânală de consiliere spirituală
Probleme de tranziție
Descoperirea şi discutarea unor date noi
Flexibilitatea
Adaptarea la consiliați
XXII. Dedicarea consiliatului
Este discuția terapeutică?
XXIII. Există vreo problemă?
Sfat sau consiliere spirituală?
XXIV. Două abordări fundamentale
Abordarea intensivă
Abordarea extensivă
XXV. Modalități de a colecta date
O activitate vitală
Date periferice
Date de fond
Cere fapte concrete
Luarea de notițe
Utilizarea notițelor
Responsabilitățile şi colectarea datelor
Culegerea unor date legitime
XXVI. Punerea întrebărilor
Ce să faci cu problemele din planul general al consilierii
De ce vin oamenii

Descoperirea tiparelor problematice
Programul zilnic
Sondarea
Ce fel de întrebări trebuie să fie puse
Lasă ca întrebările să decurgă din datele primite
Pune-ți întrebări ție însuți
Cum să tratezi răspunsurile care deviază de la subiect
Cum să tratezi datele false
XXVII. Ajutor prin teme de casă
Oferirea unui ajutor inițial prin teme de casă
Consiliatul de profesie
XXVIII. O analiză a temei de casă
Teme mici/schimbări mari
Probleme cu un singur filon sau cu mai multe filoane
Tema de casă îl ajută pe consilier
Când consiliatul nu-şi face temele
Restabilirea consiliatului
XXIX. Modalități de utilizare a temei de casă
Utilizarea mesei tratativelor
Variațiuni pe această temă
O listă model
Rezolvarea altor probleme prin teme de casă
Utilizarea modelelor
Rezolvarea problemelor prin modele
Modelele ca temă de casă
Rezidirea încrederii
Un nou început
Programarea
Flexibilitatea
Sumar
XXX. Daruri deosebite
Darurile şi roada Duhului
Principii biblice
Implicații pentru consiliere
Sumar
XXXI. Cum să tratezi mânia
Mânia nu este neapărat un păcat
Mânia poate să devină păcat
Descărcarea
Interiorizarea
Cum să tratezi corect mânia
Ajută-i pe consiliați să-şi redirecționeze mânia
XXXII. Cum să tratezi invidia, mocnirea, agitația şi autocompătimirea
Invidia
Mocnirea şi autocompătimirea
Cum să schimbi situația
Descoperirea existenței problemei
XXXIII. Cum să ajuți persoanele deprimate
Ce este în spatele depresiunii?
Evitarea stării de deprimare
Cum poate consilierul spiritual să ajute
Ce poți să faci cu aşa-numita „deprimare maniacală"?
Cum să oferi ajutor
Cum să nu tratezi cu persoanele deprimate
XXXIV. Cum să-l ajuți pe „schizofrenic"
Ce este „schizofrenia"?

Misticii: vizionari sau păcătoşi?
Pierderea somnului
„Schizofrenia catatonică"
XXXV. Rezolvarea dificultăților sexuale
În cadrul căsătoriei
Principiile biblice cu privire la relațiile sexuale
Proceduri generale de consiliere
Sentimentul de vinovăție cu privire la păcate
Ignoranța sexuală
Cum să-i ajuți pe tineri să trateze masturbația
Masturbația este păcat
Masturbația poate fi învinsă
Cum să consiliezi persoane implicate în păcatul homosexualității
Tratează-l ca pe un păcat
Ce să faci ca să ajuți
Structurare totală
XXXVI. Cum să-i ajuți pe aceia care suferă de frică
Dragostea şi frica
Frica şi pedeapsa
Eliminarea fricii prin dragoste
Frica de consecințe
Fobiile
Tensiunea şi frica (frica de scenă)
Tensiunea: O chestiune de grad
Cum să distingi obiectele care provoacă frică
XXXVII. Consilierea acelora care se tem că au comis păcatul de neiertat
Ce este acest păcat?
Ce se poate face
XXXVIII. Concluzie

ANEXE
Anexa A
Anexa B
Anexa C
Anexa D
Anexa E
Propunere de buget
Anexa F

MATERIALE AUXILIARE
Material auxiliar 1
Material auxiliar 2
Material auxiliar 3
Material auxiliar 4
Material auxiliar 5
Material auxiliar 6

CUVÂNT ÎNAINTE

Acest volum a fost conceput ca să-şi ia locul alături de *Competent to Counsel* (Competent pentru a consilia), ca o completare a acestei cărți şi nu ca un înlocuitor al ei. Aceste două cărți pot fi folosite împreună ca manuale pentru cursuri la colegii sau la seminarii teologice. Consilierii vor găsi că secțiunea de referințe de la sfârşitul cărții le pune la dispoziție un ajutor imediat pentru a stabili cauzele posibile şi soluțiile biblice pentru problemele cu care sunt confruntați în lucrarea lor zilnică de consiliere. Liste de verificare pentru proceduri, eşecuri etc., au fost de asemenea incluse pentru a face ca secțiunea de referințe să aibă mai multă eficiență. Pe

lângă aceasta, pe parcursul cărții, cititorul va găsi mostre de diferite materiale de consiliere. Consilierul are permisiunea de a reproduce aceste materiale, pentru a le folosi în şedințe de consiliere spirituală.

Doresc să-mi exprim adânca recunoştință față de Rev. William Varner din Willow Grove, Pennsylvania, pentru faptul că a alcătuit indexurile de la sfârşitul manualului.

INTRODUCERE

M-am simțit răsplătit atunci când prima ediție a lucrării mele *Competent to Counsel* (Competent să consiliezi) s-a epuizat la patru luni după publicare [1]. Interesul acesta pare să confirme părerea mea că există o sărăcie recunoscută de material care să încerce în mod serios să se ocupe de datele biblice cu privire la consiliere şi de problemele umane pe care consilierea spirituală caută să le atenueze. Eu am scris exact cu scopul de a împlini o astfel de nevoie. Faptul că eu nu sunt singurul care am presupus că pastorii conservatori ar fi interesați de o astfel de carte mi-a fost demonstrat în mod satisfăcător. Am fost surprins totuşi de numărul mare de creştini laici care au răspuns de asemenea cu interes şi cu preocupare profundă. Acest răspuns mai larg eu îl interpretez ca pe un mandat de a scrie şi alte volume, care să se ocupe de subiecte pe care nu le-am tratat până acum, de chestiuni de specialitate şi care să treacă dincolo de cele tratate în primul meu volum. Lucrarea de față este una dintre mai multe lucrări prin care caut să-mi îndeplinesc acest mandat. Am avut tot timpul în minte genul de cititori care au răspuns cu interes la prima mea lucrare.

Competent to Counsel, deşi conține multe informații practice despre țelurile, metodele şi procesele consilierii spirituale, este totuşi o lucrare în mare parte polemică. A fost important să mă lupt cu problema şi locul consilierii creştine în lumea de astăzi. Desigur, în acel prim volum am tratat foarte puțin despre ceea ce trebuie făcut pentru a combate forțele cu care este confruntat consilierul creştin. N-a fost decât o primă încercare. Totuşi, înainte de a mă confrunta cu alți antagonişti [2], mă simt obligat să fac ceva pentru a împlini nevoia (adesea exprimată) de a avea un manual care să îi arate consilierului creştin cum trebuie să procedeze, manual de tipul celui sugerat de profesorul C. Gregg Singer în analiza binevoitoare pe care i-a făcut-o volumului meu *Competent to Counsel* [3].

În *Manualul consilierului spiritual creştin* am încercat să împlinesc această nevoie într-o oarecare măsură. Ştiu că nu este un manual exhaustiv şi, cu ajutorul Domnului, plănuiesc să mai public şi alte cărți care să acopere diferite domenii, mai în detaliu. Am publicat *The Big Umbrella: Essays and Addresses on Christian Counseling* (Marea umbrelă: eseuri şi comunicări despre consilierea spirituală creştină) şi *Christian Living in the Home* (Trăire creştină în cămin), cărți care amplifică şi suplimentează ceea ce am încercat să prezint aici. De asemenea, broşurile *Christ and Your Problems* (Cristos şi problemele tale), *What to Do About Worry* (Ce să faci cu îngrijorarea) şi *Godliness through Discipline* (Evlavia prin disciplină) stau la dispoziția celor interesați ca primele dintr-o serie de materiale concepute să îi ajute pe consilierii spirituali creştini în lucrarea de confruntare noutetică. Broşura *Christ and Your Problems* le poate fi dată consiliaților în prima fază a procesului de consiliere, deoarece ea a fost concepută cu scopul de a crea condițiile pentru consiliere eficientă prin accentuarea speranței creştine şi a responsabilității personale față de Dumnezeu. Celelalte două broşuri au menirea de a-i ajuta pe consilierii spirituali să împlinească nevoile pe care le indică titlurile lor.

În *Manualul consilierului spiritual creştin* am dezvoltat subiectele pe principiile formulate în prima mea lucrare, *Competent to Counsel*, şi pe tot parcursul acestei cărți am ca bază principiile formulate acolo. Scriind cartea de față am avut tot timpul în minte intenția mea de a continua în viitor să public materiale care să acopere domenii specializate din cadrul consilierii biblice [4]. Am încercat deci să nu repet ceea ce am spus înainte şi să nu mă ocup mai în profunzime de anumite probleme pe care, cu ajutorul lui Dumnezeu, vreau să le tratez în detaliu în viitor. De aceea, de multe ori, eu am presupus că cititorul are cunoştințe fundamentale de confruntare noutetică, aşa cum a fost ea prezentată deja. În timp ce unele chestiuni au fost clarificate sau amplificate, nu m-am ostenit întotdeauna să dau calificările atente pe care m-am străduit să le exprim exact în lucrarea mea anterioară. Nu văd nevoia de a picta peste tablou din nou şi de a risca astfel să mânjesc pânza. Dacă, drept rezultat, uneori argumentele mele vi se par fragile sau aveți impresia că prea multe lucruri le consider de la sine înțelese, aceasta se datorează probabil faptului că am încercat să folosesc mişcări îndrăznețe de pensulă şi culori vii. La urma urmelor, eu scriu această carte pentru prietenii mei - pentru aceia care au răspuns cu atâta entuziasm la eforturile mele anterioare. Nu încerc să vând nimic aici - acesta este un manual de instruire

destinat în principal acelora care au cumpărat deja produsul şi vor să-l utilizeze în cel mai eficient mod posibil. Notele apologetice şi polemice vor fi de aceea absente în mare măsură.

Mă grăbesc să spun, ca să nu mă înţeleagă nimeni greşit, că în „Partea a doua" n-am încercat să epuizez subiectul, nici în profunzime, nici în aria lui de cuprindere. Am însă convingerea că principiile analizate sunt vitale şi că subiectele abordate de mine au fost discutate suficient de complet ca să fie utile, dar trebuie să fac precizarea că principiile sunt oferite mai mult ca sugestii decât ca adevăruri atotcuprinzătoare. Ele sunt, într-un sens, reprezentative, ilustrative şi (sper eu) informative. Cu aceste explicaţii şi acest minim de orientare, aş vrea să vă prezint acum...

NOTE

1. Până în prezent, au fost vândute aproximativ 75.000 de exemplare. Traducerea şi tipărirea în germană, sub titlul *Befreinde Seelsorge* (Giessen und Basel: Brunnen Verlag GMBH, 1972) a fost bine primită peste ocean. O traducere în limba chineză este acum în curs de tipărire.

2. De exemplu, întreaga mişcare skineriană behavioristică, care devine atât de răspândită în colegii şi universităţi, sub nume ca „Modificarea comportamentului" sau „Terapia comportamentului", trebuie să fie analizată în adâncime. Sper ca, într-un volum viitor, să fac o analiză amplă a acestei mişcări importante, şi să dau în vileag presupunerile ei păgâne că omul este doar un alt animal, orientat în mod deterministic de gene şi cromozomi, care poate fi învăţat şi îmblânzit prin metode care implică răsplată şi pedeapsă. Behaviorismul, în ţara aceasta, iniţiat de Watson şi reînviat recent ca reacţie la eşecurile lui Freud şi Rogers, va fi cu atât mai periculos deoarece, datorită poziţiei sale care se bazează pe laborator, va avea succese de un gen pe care psihanaliştii şi terapia centrată în jurul clienţilor nu au fost în stare să le producă. Manipularea skineriană este atât de semnificativă încât trebuie să fie analizată separat.

3. Profesorul Singer a scris: „Cartea aceasta răspunde unei nevoi uriaşe în literatura evanghelică contemporană... Nu pot decât să sper că profesorul Adams va reproduce şi alte volume în care să aplice aceste principii în detaliu la domeniile şi problemele cu care părinţii, învăţătorii şi pastorii creştini sunt confruntaţi zilnic atunci când caută să facă voia Domnului" (*The Presbyterian Journal*, noiembrie 4, 1970, p. 20).

4. De exemplu, o altă carte, *Christian Living in the Home*, a fost pusă în circulaţie. Acesta este unul din motivele pentru care consilierea familială este tratată ilustrativ şi incidental, în loc să aibă un loc central în acest manual. Totuşi, sunt foarte conştient de nevoia de a face mult mai mult în acest domeniu şi sper să mai public şi alte materiale care să împlinească mari nevoi. *The Use of the Scriptures în Counseling* (Utilizarea Scripturilor în consilierea spirituală), *The Function of the Church în Counseling* (Funcţia Bisericii în consilierea spirituală). *Cases în Counseling* (Cazuri de consiliere spirituală), şi *Theology and Counseling* (Teologie şi consiliere spirituală) sunt volume care se află acum în diferite stadii de pregătire.

PARTEA ÎNTÂI

PERSOANELE

Capitolul 1

PERSOANELE CARE PARTICIPĂ LA CONSILIEREA SPIRITUALĂ

Întotdeauna mai mult de doi

În nici un caz nu este de la sine înţeles că persoanele care participă la consilierea spirituală sunt, după cum a scris Seward Hiltner, „enoriaşul şi pastorul" sau, după cum presupune aproape orice carte de consiliere spirituală, consilierul şi consiliatul [1]. Nu ridic această problemă cu scopul de a atrage în mod inutil la şedinţa de consiliere doisprezece sau chiar mai mulţi oameni care să asiste la şedinţă ca o parte a super-egoului persoanei consiliate [2]. Oricine care a citit cartea mea *Competent to Counsel* va recunoaşte imediat antipatia mea totală faţă de o astfel de idee. Şi, cât timp subiectul este încă în discuţie, haideţi să eliminăm imediat ideea de transfer afectiv, care ar putea fi introdusă proiectând asupra consilierului imaginea sau chipul vreunei persoane din trecutul sau prezentul celui consiliat [3]. Desigur, trebuie să evităm şi orice idee de determinism genetic, care i-ar putea face pe părinţi (fie din trecutul imediat sau din trecutul jungian) responsabili pentru comportarea sau sentimentele consiliatului. Nu, toate aceste încercări de a lărgi grupul implicat în consiliere

spirituală dau eşec, deoarece Scriptura ne învaţă clar că Dumnezeu îl consideră pe fiecare om responsabil pentru gândurile, cuvintele şi acţiunile sale, indiferent de presiunile şi influenţele exterioare:

„Căci toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Cristos, pentru ca fiecare să-şi primească răsplata după binele sau răul pe care-l va fi făcut când trăia în trup" [4].

Toate învinuirile reciproce şi scuzele se vor evapora în ziua aceea în faţa privirii cercetătoare a Aceluia ai cărui ochi sunt „ca para focului" [5]. Teoriile sofisticate freudiene şi behavioristice, pe care acum ni se pare atât de convenabil să le socotim plauzibile şi care sunt utilizate pentru a-i justifica pe oameni şi a-i scuti de responsabilitatea în faţa lui Dumnezeu, vor fi dovedite ca inutile şi false. În prezenţa Lui, oamenii supuşi chinurilor sufleteşti se vor mira de naivitatea pe care odată au numit-o sofisticare.

Cel puţin trei

Deci din cine este compus grupul care participă la consiliere? Câte persoane sunt implicate şi cine sunt ele? Răspunsul creştin este că o consiliere biblică, la fel ca şi disciplinarea (iar consilierea spirituală şi disciplinarea sunt legate integral una de alta) [6], implică întotdeauna un minim de trei persoane: „Acolo unde sunt doi sau trei adunaţi în Numele Meu, sunt şi Eu în mijlocul lor" [7]. Prin urmare, la consilierea cu adevărat biblică, acolo unde consilierul şi consiliatul se întâlnesc în Numele lui Isus Cristos, ei pot să se aştepte ca Cristos Însuşi să fie prezent, ca şi Consilier şef.

NOTE

1. Seward Hiltner, *The Counselor in Counseling* (Consilierul spiritual în consiliere), Nashville: Abingdon Press, 1952, p, 7. Trebuie de asemenea să-mi exprim dezacordul faţă de ideea lui Clyde Narramore că „cel mai important element în consiliere este consilierul însuşi". Clyde Narramore, *The Psychology of Counseling* (Psihologia consilierii), Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1960, p. 18. Hiltner vorbeşte despre trei elemente: „enoriaşul", „pastorul", şi „relaţia" dintre ei. Dumnezeu nu este menţionat în introducere, care pretinde că explică punctele „fundamentale" ale abordării lui Hiltner şi elementele de bază ale contextului consilierii. Abordarea descrisă este în esenţă umanistică.

2. Eu resping şi concepţia deterministă cu privire la copil, părinte şi adult, care este susţinută în lucrarea lui Tom Harris *I m O.K. - You re O.K.* (Eu sunt bine - tu eşti bine), New York: Harper and Row, 1967. un volum despre psihiatria tranzacţională (a la Eric Berne). Această prezentare iscusită este pur şi simplu o mască subţire pentru vechiul Id (copil) freudian, Super-ego (părinte) şi Ego (adult). Berne, iniţiatorul analizei tranzacţionale, a fost un asociat apropiat al lui Erik Erikson, proeminentul neofreudian care accentuează ego-ul.

3. Pentru comentarii suplimentare privind transferul afectiv şi aspectele lui negative ca unealtă în consiliere, compară cu *Competent to Counsel*, p. 100 şi urm, şi p. 207.

4. 2 Corinteni 5:10. Compară de asemenea cu Matei 16:27; Evrei 4:12, 13; 9:27; Coloseni 1:28.

5. Apocalipsa 1:14.

6. De exemplu, vezi Matei 18:16, unde consilierea de către unul sau alţi doi este considerată a fi o parte a stadiului neoficial al acţiunii disciplinare.

7. Matei 18:20. Acest verset urmează imediat după pasajul despre împăcare (Matei 18:15-17) şi de fapt face parte din el.

Capitolul 2

DUHUL SFÂNT ESTE PERSOANA PRINCIPALĂ

Isus Cristos locuieşte acum în mod invizibil în Biserica Lui, în persoana Duhului Sfânt. Înainte de a-Şi părăsi ucenicii, Isus i-a asigurat că Tatăl le va trimite „un alt Mângâietor... Duhul adevărului" [1]. Cuvântul grecesc care este tradus cu „un alt" este un termen specific care înseamnă literal „un altul de acelaşi fel". Timp de trei ani şi jumătate, ca o împlinire a prorociei lui Isaia că El va fi numit „Sfetnic" (Consilier), Isus i-a călăuzit, i-a instruit, i-a mustrat, i-a încurajat şi i-a învăţat pe ucenicii Lui [2]. El a fost cu adevărat Consilierul lor. În timpul lucrării Sale pe pământ, desigur, Isus a consiliat şi pe mulţi alţi indivizi [3].

Când Isus era pe cale de a-i părăsi pe ucenicii Lui, El le-a liniştit cu multă bunătate temerile, informându-i că le va trimite „un alt" Consilier la fel ca şi El Însuşi, care să stea cu ei şi să-i călăuzească aşa cum făcuse El mai înainte [4]. Traducerea „Mângâietor" a fost introdusă de Wycliffe. Dar avem motive serioase să traducem cuvântul grecesc *parakletos*, atunci când apare în Ioan, cu „avocat" sau un sinonim cum ar fi „consilier" sau „ajutor" sau „mediator" [5]. El a spus că acest Consilier (Sfetnic) este Duhul Sfânt, Duhul adevărului (adică Acela care este sursa adevărului şi care conduce la adevăr).

Lucrarea Lui este sfințenia

Duhul Sfânt este numit sfânt nu numai pentru că El trebuie să fie deosebit de toate celelalte duhuri, şi mai ales de duhurile necurate, ci şi pentru că El este sursa sfinţeniei [6]. Această idee este accentuată în mod specific în Romani 1:4, unde, într-o construcție neobişnuită, El este numit „Duhul sfinţeniei". Sfințenia copiilor lui Dumnezeu, care rezultă din sfințirea lor de către Duhul Sfânt, trebuie să-I fie atribuită în întregime Lui, care lucrează prin Cuvântul Său [7]. „Roada" Duhului este rezultatul lucrării Lui. Dacă consilierea spirituală este în esență un aspect al lucrării cărui principală lucrare în omul regenerat este să-l sfințească [8] (vezi şi Ezechiel 36:25-27), trebuie să fie considerat Persoana cea mai importantă în contextul consilierii spirituale. Într-adevăr, El trebuie să fie văzut ca adevăratul Consilier spiritual. A ignora Duhul Sfânt sau a evita utilizarea Scripturii în consilierea spirituală este echivalent cu un act de răzvrătire prin care persoana respectivă vrea să-şi manifeste autonomia. Creştinii nu pot să consilieze fără Duhul Sfânt şi fără Cuvântul Lui, fără ca prin aceasta să păcătuiască dureros împotriva Lui şi împotriva consiliatului. Orice consiliere care se separă de aceste elemente este în mod hotărât consiliere necreştină, chiar dacă este numită creştină sau este concepută de un consilier care este el însuşi creştin dar care a încercat (în mod greşit) să separe credința lui creştină de principiile şi tehnicile pe care le utilizează în consiliere.

Când a anunțat venirea Duhului Sfânt, Domnul Isus le-a spus ucenicilor Lui şi că vor fi trimişi să facă o lucrare mai mare decât aceea pe care o făcuse El [9]. Lucrarea aceea putea să fie realizată, a spus El, numai dacă El pleca de la ei şi le trimitea Duhul Sfânt ca să-I ia locul. Duhul urma să le fie consilier în îndeplinirea acestor lucrări într-un mod în care Isus Însuşi nu putea să fie. Dacă El ar fi continuat să fie prezent cu ei în trup, ar fi însemnat că lucrarea, pe care ar fi călăuzit-o El, ar fi fost limitată la câțiva oameni care ar fi lucrat într-o singură zonă. Dar prin faptul că Isus S-a dus la Tatăl şi a trimis Duhul Sfânt invizibil să fie cu ei oriunde ar fi mers în toată lumea, ei şi toți ceilalți creştini puteau beneficia de aceeaşi călăuzire în acelaşi timp, oriunde s-ar fi aflat. El a promis să fie cu ei, prin Duhul Sfânt, până la sfârşitul veacurilor (Matei 28:20). În lucrarea aceasta ei urmau să aibă mare nevoie de călăuzire (vezi Luca 12:11, 12; 21:14. 15). Astfel, plecarea lui Cristos şi venirea Duhului Sfânt erau pentru binele creştinilor (Ioan 16:7) [10].

Toți creştinii beneficiază de consilierea Lui

Este adevărat că Duhul Sfânt i-a consiliat pe apostoli într-un mod unic, făcându-i în stare să-şi amintească fără greşeală cuvintele şi lucrările lui Isus şi ajutându-i să le reproducă în forma unei revelații infailibile. Acest gen unic de consiliere a încetat odată cu încheierea canonului Noului Testament, când scopul ei a fost atins. Totuşi, lucrarea mai generală de consiliere făcută de Duhul Sfânt a continuat după moartea apostolilor. Într-adevăr, El foloseşte această revelație scrisă când ea este predicată, citită, explicată şi aplicată între membrii Bisericii lui Cristos, şi astfel Duhul Sfânt îşi continuă astăzi lucrarea de consiliere. El este Cel care îi regenerează şi le dă credință celor aleşi (1 Corinteni 12:3), şi El este Acela care îl face pe credincios în stare să înțeleagă (1 Corinteni 2:9-16) şi să trăiască în concordanță cu voia lui Dumnezeu revelată în Scripturi. Aceste două scopuri (mântuirea şi sfințirea) sunt declarate a fi țelurile sau lucrurile pentru care este de folos Scriptura (2 Timotei 3:15,16), la fel cum cele două scopuri reunite ale misiunii mondiale sunt evanghelizarea şi edificarea (Matei 28:19,20). Toți credincioşii adevărați primesc botezul (sau „ungerea") Duhului Sfânt atunci când sunt regenerați şi, prin urmare, primesc beneficiul consilierii Sale (1 Ioan 2:20,27). Dar această consiliere a fost înregistrată în scrierile apostolilor, şi astăzi Duhul Sfânt consiliază Biserica făcând-o în stare să „audă" ce au să îi spună aceste scrieri.

NOTE

1. Ioan 14:16,17.

2. Isaia 9:6. Compară cu Isaia 11.2; Zaharia 6:13.

3. Pentru a avea o imagine biblică cu privire la lucrarea de consiliere, este important să studiezi lucrarea lui Isus Cristos. Aş sugera ideea că El este în mod deosebit prezentat ca şi „Consilier" în Evanghelia lui Ioan, şi confruntări ca acelea din Ioan 2, 3, 4, 9 etc. sunt exemple specifice ale lucrării de consiliere făcută de Isus. Este instructiv să observăm, deşi nu pot să discut în detaliu problema aici, că, după câte se pare, Ioan şi-a alcătuit Evanghelia în jurul titlurilor atribuie lui Cristos în Isaia 9:6. Ioan este cel care îi zugrăveşte drept „Cel Unic" („Minunat" *pele* în Isaia 9:6, şi „Singurul" *monogenes*, ceea ce înseamnă „singurul de felul acesta", Ioan 1:14, 18; 3:16 etc. - amândoi aceşti termeni par a vorbi despre unicitatea Lui), drept „Consilier". Ioan 14, 16. 1 Ioan 2:1. drept „Dumnezeu puternic", Ioan 1:1. 18 etc., „Veşnicul (Ioan 1:1: 8:58) Tată", Ioan 10:30; 33; 14:8, şi „Prinţul Păcii", Ioan 14:27; 16:33. Numai înţelegând problema în felul acesta putem să explicăm faptul, care altfel ar fi uluitor, că scriitorii Noului Testament au trecut în întregime cu vederea această profeţie mesianică clară. Speranţa mea este că dintre cei peste o sută de bărbaţi care au fost instruiţi până acum în consilierea spirituală noutetică, unul sau mai mulţi dintre ei vor întreprinde un studiu al calităţii de Consilier al lui Isus Cristos. El a fost Consilier spiritual al oamenilor în general şi Consilier spiritual al ucenicilor Lui, într-un mod încă şi mai intim.

4. Funcţia de călăuzitor şi învăţător a consilierului spiritual biblic este văzută clar în Ioan 14:26; 16:13. Metodele Lui de Consilier sunt descrise în Ioan 16:7-15. Duhul Sfânt, în calitatea Lui de Consilier spiritual, este atât de preocupat de consilierea spirituală prin învăţare şi călăuzire în adevăr, încât El este numit chiar „Duhul adevărului" (Ioan 14:17).

5. Walter W. Wessel, în *Dictionary of Practical Theology* (Dicţionar de teologie practică) al lui Baker, (Grand Rapids: Baker Book House, 1960). p. 30. Cuvintele *noutheteo* şi *nouthesia* sunt folosite numai de Pavel. Ioan pare să prefere *parakletos*, punând accent pe Persoana care consiliază.

6. „Sfânt" înseamnă „pus deoparte de şi pentru"; adică, „special" sau „unic".

7. Compara cu Ioan 15:3, unde Cristos afirmă că prin Cuvânt curăţă El mlădiţele. Mai mult dccât atât, în rugăciunea Lui pentru Biserică, El se roagă: „Sfinţeşte-i prin adevărul Tău; Cuvântul Tău este adevărul" (Ioan 17:17). Vezi nota nr. 6 de mai sus. Vezi, de asemenea, lucrarea *Competent to Counsel*, p. 23-25, unde vei găsi o discuţie cu privire la felul cum Duhul foloseşte Cuvântul. Aici vreau să adaug doar atât: Duhul lucrează de obicei prin diferite mijloace. Creştinul nu comandă Duhul şi nu-L pune în funcţiune în mod mecanic utilizând adevărul biblic. Deşi Duhul Sfânt a dat adevărul, a adus Biblia în fiinţă şi a ales să lucreze prin ea, El nu este o forţă sau o maşină. El a pus Biblia, şi nu pe Sine Însuşi, la dispoziţia noastră. Ei este o Persoană care lucrează când şi unde şi cum Îi place. Nouă ne-a fost dată Biblia. Noi îi cerem Lui Dumnezeu să facă prin Duhul Său ca noi să utilizăm în mod eficace Biblia şi apoi acţionăm în ascultare de adevărul ei. Rezultatele toate fi aparţin lui Dumnezeu.

8. *Competent to Counsel*, p. 20, 21, 73-77. În calitate de Duh al sfinţirii, El este Duhul schimbării. Oriunde lucrează Duhul, schimbarea este inevitabilă.

9. Ioan 14:12. Evident nu este vorba de felul lucrării: lucrarea lor va fi mai mare în ceea ce priveşte extinderea.

10. Dacă ar încerca să evanghelizeze lumea fără mereu prezanta consiliere şi putere a Duhului Sfânt, ar falimenta, pentru că El este Acela care îi învaţă şi îi ajută să-şi amintească (Ioan 14:26), şi îî călăuzeşte în tot adevărul (Ioan 16:13). Acestea şi alte funcţii similare atribuite Duhului Sfânt, arată că rolul biblic al consilierului spiritual este în esenţă direcţional. Lucrarea de consiliere spirituală pe care o face Isus prin Duhul Sfânt este normativă pentru toată consilierea spirituală creştină. În calitate de Consilier, Duhul este direcţional în abordare.

Capitolul 3

CONSILIERUL SPIRITUAL UMAN

Cine trebuie să consilieze?

Deşi fiecare creştin trebuie să devină un consilier spiritual pentru ceilalţi creştini, lucrarea de consiliere spirituală, ca o chemare specială, îi este încredinţată în mod deosebit pastorului [1].

Din punct de vedere biblic, nu există nici o justificare pentru recunoaşterea existenţei unei discipline separate şi distincte, numită psihiatrie. În Scripturi sunt prezentate numai trei surse specifice de probleme personale în trăire: activitatea demonică (în principal, posedarea demonică), păcatul personal şi boala organică. Acestea trei sunt legate una de alta. Toate posibilităţile sunt cuprinse sub aceste trei titluri, nelăsând loc pentru o a patra: boala mintală neorganică [2]. Prin urmare, în schema biblică nu există loc pentru psihiatru, ca o poziţie separată. Această castă care s-a stabilit singură a apărut odată cu lărgirea umbrelei medicale pentru a cuprinde şi bolile neorganice (noţiune nu prea clară). Un nou practician, în parte medic (o foarte mică parte) şi în parte preot necreştin [3] (o foarte mare parte), a apărut pentru a servi mulţimea de oameni care înainte fuseseră consiliaţi de pastori [4], dar acum au fost smulşi de la aceştia şi aşezaţi sub umbrela largă a „bolilor mintale" [5].

Nu vreau să susțin că ideile moderne cu privire la bolile mintale nu sunt valide. Mulți alții au făcut cu mult efect acest lucru [6]. Mai mult decât atât, eu am citat altundeva o parte din acest material [7]. Aici însă vreau să fac doar două observații: (1) psihiatrul ar trebui să se întoarcă la practicarea medicinei, care este singura lui sferă legitimă de activitate; (2) pastorul ar trebui să se întoarcă la lucrarea dată lui de Dumnezeu, de la care a fost înlăturat (şi pe care, în multe cazuri, a abandonat-o prea de bunăvoie).

Este neîndoielnic faptul că psihiatrul poate face mult din punct de vedere medical ca să ajute persoanele care suferă de pe urma unor probleme de viață a căror etiologie este organică. Domeniul acesta este în dezvoltare. Desigur, înțelegerea influenței chimiei organismului asupra comportamentului şi emoțiilor este doar la început. Pastorul creştin s-ar bucura să vadă psihiatria părăsind domeniul neorganic, pentru a deveni ceea ce (în America, dar nu şi în Europa) ea a pretins în mod fals că este, şi anume o specialitate medicală [8]. Cu alte cuvinte, funcția legitimă a psihiatriei este să-i servească pe aceia care suferă de boli organice. Existența psihiatrului este justificată numai atunci când se specializează ca medic, pentru a-i trata pe aceia ale căror probleme au o etiologie organică. Dar chiar şi atunci este foarte probabil că va fi nevoie de ajutor din ambele părți. În timp ce medicul tratează problema fizică, consilierul spiritual creştin trebuie să pedaleze în acelaşi ritm cu el. În acelaşi fel în care consilierul spiritual lucrează împreună cu un medic care tratează un ulcer, rolul lui fiind acela de a se ocupa de tiparele de trăire care au dus la apariția ulcerului, tot aşa s-ar putea să fie nevoie să lucreze împreună cu un medic care utilizează terapia megavitaminizării. Rolul pastorului este acela de a-l ajuta pe pacient să schimbe tiparele de trăire păcătoase care s-ar putea să se fi dezvoltat ca urmare a dezechilibrului chimic. Aceste tipare păcătoase de trăire pot fi relații umane deteriorate datorită suspiciunii, închiderii în sine etc.

Consilierea spirituală aparține pastorului

Pastorul creştin trebuie să fie gata (şi în stare) să-şi asume întreaga sarcină la care l-a chemat Dumnezeu: aceea de a trata bărbați şi femei care suferă dureri şi nefericiri care îşi au originea în păcate personale [9]. Tema Scripturilor este dragostea răscumpărătoare a lui Dumnezeu în Cristos pentru Biserica Lui, iar răspunsul Bisericii trebuie să fie dragoste pentru Dumnezeu şi pentru semenii noştri (rezumatul Legii). Pastorul este chemat la slujba specială de a proclama Vestea Bună şi de a le da Cuvântul lui Dumnezeu acelora pe care Duhul Sfânt îi regenerează. Pe el îl preocupă în mod vital răspunsul de dragoste pe care creştinul îl dă dragostei lui Dumnezeu. El are chemarea de a fi un pastor/învățător care conduce cu credincioşie turma lui Dumnezeu pe cărările dreptății şi îi hrăneşte cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu. Îndatorirea lui este prin excelență aceea de a le da Cuvântul lui Dumnezeu prin predici şi consiliere spirituală, în aşa fel încât oile obosite, chinuite, flămânde, rătăcitoare să fie păstrate în siguranță în mijlocul turmei. Cele două funcții ale lui, consilierea spirituală şi predicarea, corespund denumirilor de pastor şi învățător [10]. A spune că pastorul creştin este consilier spiritual şi predicator prin excelență înseamnă a spune că aceste lucrări sunt esența funcției şi a slujbei lui în biserică. Aceasta nu exclude faptul că fiecare creştin trebuie să dea multă învățătură, multe îndrumări şi să facă consiliere spirituală, după darurile şi chemarea fiecăruia [11].

Toate acestea ridică întrebarea dacă creştinii pot să-şi asume în mod legitim poziția de consilieri spirituali, ca o îndatorire şi o chemare pentru toată viața, dacă nu sunt ordinați pentru lucrarea creştină, întocmai cum toți creştinii pot să depună mărturie despre credința lor, ceea ce implică o proclamare neoficială a Cuvântului (vezi Faptele Apostolilor 8:1-4; întreaga biserică a anunțat mesajul Veştii Bune), tot aşa toți creştinii pot (de fapt trebuie) să facă consiliere spirituală. Totuşi, nu toți creştinii au fost puşi deoparte în mod solemn pentru lucrarea de „a confrunta în mod noutetic pe orice om şi a da învățătură oricărui om" [12], aşa cum a fost pus deoparte pastorul creştin. Într-un mod cu totul special el a fost numit şi pus deoparte de către Dumnezeu şi Biserică, pentru aceste două lucrări de slujire, prin chemarea lui Dumnezeu şi a Bisericii, şi prin punerea mâinilor. Nu există nici o indicație în Scriptură că altcineva în afară de cei care au fost recunoscuți în mod special trebuie să ia asupra lor în mod oficial (ca funcție, lucrare sau chemare de o viață) lucrarea de consiliere spirituală sau de proclamare a Cuvântului. Aceasta înseamnă că persoanele care au chemarea de a face consiliere spirituală trebuie să se pregătească pentru lucrarea de slujire creştină şi să ceară să fie ordinați, deoarece Dumnezeu descrie chemarea de a fi consilier ca o chemare de a fi pastor.

În ultimii doi ani mi-au scris şi m-au vizitat mulți tineri creştini care doresc să devină consilieri spirituali de profesie, dar care nu s-au gândit să facă această lucrare ca pastori, sub egida Bisericii lui Isus Cristos. Am

încercat să le arăt din Scripturi ce spune Dumnezeu despre această problemă. Am subliniat faptul că, cu cât un consilier spiritual devine mai creştin în lucrarea lui de consiliere, cu atât seamănă mai mult cu un pastor; adică, activitățile lui sunt exact acelea la care este chemat un pastor care face consiliere spirituală.

Cea mai bună pregătire pentru consilierea spirituală creştină se obține prin studii serioase la un seminar teologic, prin care se acumulează cunoştințe solide biblice şi teologice. Resursele pe care se bazează un consilier spiritual cu adevărat creştin sunt Cuvântul, Duhul şi Biserica. Există diferențe majore între pastor şi consilierul spiritual care lucrează în afara Bisericii. Pastorul are posibilitatea să facă lucrare preventivă prin predici şi prin alte activități pastorale. Consilierul spiritual care lucrează în afara Bisericii nu are posibilitatea să modeleze o adunare de oameni făcându-i să fie un organism armonios, plin de dragoste, în care persoanele consiliate să fie asimilate şi de la care acestea pot primi un ajutor substanțial. Şi, poate mai important decât orice, este faptul că acțiunile de disciplinare, care sunt de cea mai mare importanță pentru consilierea spirituală biblică, nu sunt la dispoziția consilierului spiritual creştin care operează din afara bisericii. De aceea, el optează numai pentru o parte din toate resursele pe care Dumnezeu le-a pus la dispoziția pastorului creştin; în consecință, el poate să îndeplinească numai o parte din întreaga lucrare pe care trebuie să o facă un consilier spiritual.

Nu există nici un motiv să credem că un pastor care este în mod deosebit talentat în consilierea spirituală nu poate să-şi petreacă cea mai mare parte a timpului făcând lucrarea de consiliere spirituală, poate ca pastor asociat într-o biserică sau ca membru în comitetul Comunităților (a asociațiilor zonale de biserici) care îi ajută pe pastorii mai multor biserici dintr-o anumită zonă.

Autoritatea lui Cristos, dată acelora care sunt „mai marii noştri" (Evrei 13:7,17; 1 Tesaloniceni 5:13) [13], nu trebuie să fie disprețuită. Consilierul spiritual creştin neordinat, care lucrează în afara bisericii organizate a lui Cristos, nu a primit şi nu poate să exercite o astfel de autoritate. Totuşi, această autoritate este din multe puncte de vedere de mare importanță pentru lucrarea de consiliere spirituală. Şi, pe lângă aceasta, el trebuie să se confrunte cu faptul că făcând această lucrare singur, nu s-a pus pe el însuşi sub autoritatea lui Dumnezeu, învestită în Biserica Sa. Toți consilierii spirituali creştini în devenire trebuie să se gândească la această problemă şi să-şi ia în serios darurile şi chemarea.

Calificarea pentru consiliere spirituală

Calificarea unui pastor este aceeaşi cu cea a consilierului spiritual. Poate un creştin care n-a fost pus deoparte (prin ordinare) de biserică pentru acesta lucrare, să-şi asume în mod legitim poziția pe care Dumnezeu o acordă pastorului? Aceasta este întrebarea la care trebuie să se gândească el.

Calificarea consilierilor spirituali creştini a fost discutată în altă parte [14]. În rezumat, se poate spune că aceasta constă din cunoaşterea temeinică şi profundă a Scripturii, din înțelepciune divină şi bunăvoință față de alții [15]. Aceste trei elemente corespund celor trei părți ale lucrării pe care Scripturile o numesc confruntare noutetică [16].

Confruntarea noutetică:	**Calități ale consilierului spiritual:**
1. Discernerea unei fapte rele la o altă persoană pe care Dumnezeu o doreşte schimbată.	1. Cunoaşterea biblică a voii lui Dumnezeu (Romani 15:14; Coloseni 3:16).
2. Confruntarea unei persoane cu Cuvântul lui Dumnezeu cu scopul de a-i schimba atitudinile sau comportarea.	2. Înțelepciune divină în relațiile cu alții (Coloseni 3:16).
3. Confruntarea cu o persoană pentru propriul ei bine.	3. Bunăvoință şi preocupare pentru alți membri ai Trupului lui Cristos (Romani 15:14).

Din nefericire, unii sunt ordinați pentru lucrarea Evangheliei aproape în întregime pe baza trecerii cu bine a examenului de teologie sistematică şi de organizarea bisericii. În examinările pentru obținerea certificatului (diplomei) şi a ordinării, calificarea personală a candidatului este fie ignorată, fie presupusă ca existentă. Totuşi, calitățile necesare pentru lucrarea de slujire, care sunt enumerate pe listele din Tit şi 1 Timotei, accentuează calificarea personală chiar şi mai mult decât tăria doctrinară [17]. Este prin urmare neîndoielnic că procesul de chemare şi ordinare a pastorilor are nevoie să fie examinat din nou. Procesul trebuie să fie dezvoltat în aşa fel

încât, în timp ce examinatorii continuă să pună accentul pe doctrina sănătoasă, ei examinează în aceeaşi măsură starea personală a omului în general şi, în particular, calificarea lui pentru lucrarea de a-i confrunta pe oameni în mod noutetic [18].

Pe lângă ceea ce am scris în *Competent to Counsel* despre cele trei calităţi de bază ale unui consilier spiritual, trebuie să adaug încă una pe care acestea trei o implică: el trebuie să fie un om al credinţei şi al speranţei. Ca om al credinţei, el va crede promisiunile lui Dumnezeu. În Scripturi, Dumnezeu promite să-i schimbe pe aceia care se pocăiesc de păcatele lor şi care trăiesc după poruncile Lui. Ca om al credinţei, el devine şi un om al speranţei. Fără speranţa, el nu poate comunica speranţa şi încurajarea de care au nevoie mulţi consiliaţi [19]. El trebuie să fie convins că Biblia este adevărată şi să fie gata şi capabil să îi direcţioneze pe alţii spre promisiunile ei cu siguranţă şi cu convingere. Aceasta înseamnă că orientarea lui va fi spre soluţiile lui Dumnezeu, nu numai spre problemele omului.

Autoritatea în consilierea spirituală

Este nevoie de autoritate divină în consilierea spirituală. Numai consilierea spirituală biblică posedă o astfel de autoritate. Consilierul spiritual, în calitate de om al lui Dumnezeu ordinat, exercită autoritatea deplină pentru consiliere spirituală pe care Cristos a dat-o Bisericii organizate (1 Tesaloniceni 5:12,13). În măsura în care toţi creştinii trebuie să consilieze (Coloseni 3:16; Romani 15:14), ei exercită autoritatea pe care le-a conferit-o Cristos în calitate de sfinţi.

Deoarece folosirea greşită a autorităţii este o sursă de numeroase probleme nu numai în consilierea spirituală, ci în toate aspectele vieţii (şi desigur consilierul spiritual este preocupat de toate aspectele vieţii), este important să înţelegem anumite lucruri cu privire la funcţiile şi limitele autorităţii biblice.

Vom începe prin a observa că Scripturile prezintă în contrast două feluri de autoritate: autoritatea lui Dumnezeu şi autoritatea omului (Faptele Apostolilor 5:29 - ”Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni"). În exemplul citat, statul acţiona dincolo de autoritatea pe care i-o dăduse Dumnezeu. Nu trebuie niciodată să se creadă că, deoarece Dumnezeu a dat autoritate bisericii, căminului şi statului, în astfel de situaţii aceste autorităţi ale lui Dumnezeu sunt în conflict. Dumnezeu nu este un Dumnezeu al confuziei. Pasajul ne asigură că conflictul de autoritate nu s-a produs între exercitarea autorităţii lui Dumnezeu cu care a fost învestită Biserica şi exercitarea autorităţii lui Dumnezeu cu care a fost învestit statul, ci din faptul că reprezentanţii statului şi-au depăşit autoritatea. Astfel, ei au trecut dincolo de autoritatea legitimă pe care le-a acordat-o Dumnezeu şi, prin urmare, au acţionat pe baza propriei lor autorităţi (care nu trebuie să fie recunoscută deloc ca autoritate valabilă). Autoritatea lui Dumnezeu este una singură. Ea este aceeaşi, fie că le este acordată părinţilor, conducătorilor sau bătrânilor bisericii. Limitele acestei autorităţi sunt prezentate în Scripturi (de ex. Romani 13:1-7). Principiul expus în Faptele Apostolilor 5:29 este reafirmat într-un alt domeniu în Efeseni 6:1 - „Copii, ascultaţi în Domnul de părinţii voştri" (observaţi specificaţia „în Domnul"; adică atâta timp cât părinţii aceia acţionează în limitele autorităţii care le-a fost acordată de Dumnezeu). Este clar deci că autoritatea lui Dumnezeu este limitată de datele biblice care se găsesc în poruncile lui Dumnezeu.

Consilierii spirituali care exercită autoritatea lui Dumnezeu nu sunt autorităţi în ei înşişi. Deşi ei trebuie să utilizeze autoritatea învestită în ei de Dumnezeu, ei nu trebuie să depăşească limitele biblice ale acelei autorităţi. Şi nici nu au dreptul ca prin autoritatea lor să intre în conflict cu autoritatea dată de Dumnezeu statului sau căminului. Consilierii care îndeamnă la acte ilegale sau care îi învaţă pe copii să nu-şi onoreze părinţii violează autoritatea lui Dumnezeu, în loc să acţioneze conform ei.

Consilierea noutetică este supusă directivelor date în Biblie şi nu este o lege în ea însăşi. De aceea, ea nu este nici arbitrară, nici dictatorială. Consilierii noutetici trebuie să înveţe să facă distincţie clară între sfaturile bune care cred ei că rezultă din principiile biblice şi principiile însele. Pe acestea din urmă („N-ai nici un motiv să divorţezi; ar fi un păcat!") trebuie să le impună el cu toată autoritatea; pe primele („Să încercăm să organizăm o masă rotundă cu scopul de a începe să învăţăm cum să spunem adevărul în dragoste") ei trebuie să le prezinte cu mai multă precauţie. Este posibil ca deducţiile cuiva, din principiile biblice, să fie false. Consilierul spiritual trebuie să permită întotdeauna ca astfel de deducţii să rămână deschise pentru întrebări şi schimbări din partea consiliatului, într-un mod în care el nu poate permite ca o poruncă clară a lui Dumnezeu să fie pusă în discuţie.

O masă rotundă pentru discuții poate să fie utilă, şi poate fi organizată ca rezultat al unor principii biblice, dar ea nu poate fi poruncită; spunerea adevărului în dragoste trebuie să fie poruncită.

Deoarece Scripturile sunt standardul prin care este cunoscută şi reglementată autoritatea consilierului spiritual, el nu trebuie să se teamă de ele.

Ca exercițiu, analizează următoarele propoziții, pentru a determina care din ele reprezintă folosirea legitimă a autorității consilierii spirituale, şi care reprezintă folosirea nelegitimă a acestei autorități. (Scrie-le din nou pe acelea care sunt greşite, dându-le o formă acceptabilă.)

1. „Mărturiseşte-ți acest păcat şi lasă-te de el."

2. „Vinde-ți maşina şi plăteşte-ți datoria."

3. „Trebuie să studiezi Scripturile şi să te rogi cu regularitate."

4. „În fiecare dimineață trebuie să citeşti Biblia jumătate de oră şi să te rogi douăzeci de minute."

5. „O modalitate de a începe să aplici porunca de a-l iubi pe semenul tău este să faci o listă de lucruri care ştii că-i vor face plăcere şi să faci câte unul din acele lucruri în fiecare zi din săptămâna aceasta,"

6. „Trebuie să rupi relația aceea homosexuală astăzi!"

7. „Tranchilizantele nu-ți vor face bine - nu le mai lua."

8. „Trebuie să te debarasezi de îngrijorare - va trebui să înveți cum să te concentrezi asupra zilei de azi şi nu asupra zilei de mâine."

9. „Până la întâlnirea noastră următoare, trebuie să calci toate hainele care ți-au rămas necălcate de multă vreme."

10. „Ascultă de porunca lui Dumnezeu, fie că-ți place, fie că nu-ți place" [20].

Consilierii spirituali trebuie să dea directive

Deoarece consilierea spirituală este făcută cu autoritate, ea trebuie să fie direcțională. Cuvântul nou-testamental pentru consiliere spirituală (*nouthesia*) implică îndrumare biblică. Consilierea spirituală prin darea de îndrumări era metoda unică în timpurile biblice. Acesta era înțelesul consilierii spirituale în Vechiul Testament, şi în toată istoria ulterioară a rămas la fel; ea însemna „a da sfaturi sau îndrumări" [21]. Numai în timpurile mai moderne conceptul de consiliere spirituală a făcut o întoarcere de o sută optzeci de grade, astfel încât pentru unii cuvântul a ajuns să însemne a asculta în loc de a vorbi. Astăzi auzim despre consilierea spirituală nedirecțională. Vorbind din punct de vedere biblic, cuvintele acestea reprezintă o contradicție de termeni. Dintre toți termenii pe care Carl Rogers i-ar fi putut alege, această combinație este în acelaşi timp cea mai strategică şi cea mai tragică. Denumirea rogeriană seamănă cu ingenioasa combinație din numele sectei care se autointitulează Știința creştină, în care termenii respectați sunt utilizați în mod greşit pentru a desemna exact opuşii lor [22]. Denumirea rogeriană însă, spre deosebire de cea utilizată de doamna Eddy (întemeietoarea sectei Știința creştină), a găsit o atât de largă acceptare încât (împotriva a tot ceea ce a dovedit istoria), numeroşi oameni inteligenți de astăzi consideră consilierea spirituală a nu fi direcționare şi sfătuire. Conceptele rogeriene ale consilierii spirituale sunt în contradicție flagrantă cu mărturia unanimă a tuturor datelor biblice cu privire la consilierea spirituală. Aceasta înseamnă că, pentru a face consiliere spirituală, consilierul spiritual uman trebuie să cunoască Scriptura şi să dezvolte acele aptitudini prin care el poate să-i confrunte pe ceilalți cu îndrumări şi directive şi să o facă dintr-o adâncă preocupare pentru destinul lor.

Personalitatea consilierului spiritual

Dar oare consilierea spirituală direcțională nu necesita un anumit tip de personalitate? A fost ridicată întrebarea: „Poate orice consilier spiritual să dea direcție, sau genul de confruntare descris în *Competent to Counsel* şi în cartea de față se potriveşte numai unui anumit tip de personalitate?" Cu alte cuvinte, metodele de consiliere spirituală sunt determinate de personalitatea consilierului şi se dezvoltă pentru că se potrivesc personalității lui, sau sunt ele determinate de presupozițiile fundamentale ale consilierului spiritual? Sau, cu alte cuvinte, tinde consilierul spiritual să adopte acele presupoziții care se potrivesc tipului lui fundamental de personalitate? Omul modelează metoda, sau metoda îl modelează pe om?

Întrebarea este importantă din mai multe motive. Dacă personalitatea este factorul determinant de la baza diferitelor tipuri de consiliere spirituală, atunci, desigur, presupozițiile şi metodele de consiliere spirituală prezentate aici sunt relative şi nu se bazează pe imperative divine. Nu se poate spune despre ele că sunt bazate sau ghidate după principii biblice clare, iar autoritatea lor distinctă este pierdută. Pe scurt, dacă personalitatea consilierului spiritual aste factorul determinant pentru tipul de consiliere spirituală pe care alege cineva să-l practice, atunci volumul de față a fost scris în zadar.

Dacă există ceva care trebuie să fie păstrat cu orice preț, aceea este integritatea Scripturii ca standard autoritar pentru consilierea spirituală creştină [23]. Toate ideile despre relativitate trebuie să fie abandonate. Consilierea spirituală trebuie să se bazeze numai pe presupozițiile biblice, şi acestea sunt în mod obligatoriu aceleaşi pentru fiecare consilier spiritual creştin. Elementele fundamentale ale metodologiei, în măsura în care ele se dezvoltă în mod inevitabil din aceste presupoziții, vor fi şi ele aceleaşi.

Această unitate, în ceea ce pliveşte persoane, principiile şi practică nu exclude varietatea personală care se dezvoltă din darurile individuale ale fiecărui consilier spiritual [24]. La fel ca şi în predicare, unde în limitele biblice ale proclamării există stiluri individuale, tot aşa şi în consilierea spirituală fiecare consilier îşi va dezvolta propriul lui stil. Diferențele de personalitate sunt în mod clar valide în cadrul acestor limite [25].

Totuşi, fiindcă mesajul lui Dumnezeu poartă în sine propria sa autoritate, consilierul spiritual, la fel ca şi predicatorul, trebuie să-şi adapteze personalitatea la mesaj, şi nu invers. Autoritatea este a lui Dumnezeu. Deşi prezentată în diferite stiluri, autoritatea fundamentală a lui Dumnezeu în consilierea spirituală trebuie să fie evidentă. Orice trăsături ale personalității care împiedică mesajul în loc să ajute la transmiterea lui, trebuie să fie modificate. De aceea l-a schimbat Domnul pe apostolul Petru, făcându-l dintr-un ucenic slab, oscilant şi temător, un ucenic îndrăzneț şi fără teamă, care le-a spus autorităților: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni" (Faptele Apostolilor 5:29) [26]. Cu cât un consilier spiritual administrează cu mai multă credincioşie Cuvântul lui Dumnezeu, cu atât se schimbă el mai mult în conformitate cu Cuvântul lui Dumnezeu.

Pentru a consilia utilizând metode care sunt potrivite cu presupozițiile biblice, un viitor consilier spiritual va descoperi că este necesară o schimbare destul de radicală a personalității [27]. Exact această schimbare am văzut-o noi petrecându-se în viețile unor studenți de seminar sau pastori care participă la programul nostru de instruire pentru consiliere spirituală. Adesea aceştia îşi exprimă aprecierea nu numai pentru schimbările pe care cursul nostru le-a produs în ei ca pastori, ci şi pentru schimbările care s-au petrecut în viața lor personală şi în căsnicia lor. Oriunde Duhul Domnului se află la lucru, una dintre cele mai clare dovezi ale prezenței Lui este personalitatea schimbată. Oamenii pot să se schimbe şi se schimbă în realitate. Petru şi Pavel s-au schimbat; şi tu poți să te schimbi. Sfințire (schimbarea personalității în direcția sfințeniei) este lucrarea Duhului prin Cuvântul Lui.

Un student, după prima şedință de consiliere spirituală la care a participat el, a afirmat: „N-aş putea niciodată să le vorbesc oamenilor în felul acesta; pur şi simplu nu sunt capabil s-o fac. N-am nici curajul, nici înclinația". A fost îndemnat să aştepte şi să vadă. În săptămânile următoare a fost absorbit de cursul de consiliere spirituală, pe care l-a început cu entuziasm şi din care a ieşit complet transformat. Cursul însuşi a produs schimbări care i-au afectat toată lucrarea ulterioară de pastor.

Pe baza convingerii fundamentale că oamenii se pot schimba atunci când Duhul lucrează în ei, trebuie să insistăm asupra ideii că fiecare om care a fost chemat de Dumnezeu la lucrarea de slujire a primit darurile fundamentale necesare pentru lucrarea pastorală şi, prin urmare, poate să practice consilierea noutetică. Darurile necesare pentru consilierea biblică sunt exact aceleaşi pe care Dumnezeu le cere pentru lucrarea de pastorat. S-

ar putea să fie nevoie de un număr de schimbări pentru ca el să ajungă la competență în consilierea spirituală, dar aceste schimbări pot să fie realizate. La urma urmelor, consilierul spiritual creştin este angajat în lucrarea de efectuare a schimbării lui Dumnezeu în viețile copiilor Lui; dacă el nu crede că este posibil ca în propria lui viață să aibă loc schimbări, cum poate el să aştepte să vadă schimbări în viețile altora? Cum poate el să le ceară consiliaților să se schimbe şi să-i asigure că o astfel de schimbare este posibilă? Şi, invers, omul care a trecut el însuşi prin schimbări necesare pentru a deveni un adevărat consilier spiritual creştin, va fi plin de speranță în ceea ce priveşte schimbarea în viețile altora şi le va transmite şi lor această încredere. Fiecare om care este chemat de Dumnezeu la lucrarea de consiliere spirituală biblică experimentează schimbarea în viața lui [28]. Exigențele lucrării sunt prea mari ca să o poată aborda cu propria lui putere. Cerințele lucrării pun o mare presiune asupra lui. El nu poate să rămână acelaşi.

NOTE

1. Compară cu The Big Umbrella, capitolele I („Marea umbrelă) şi IV („Tu eşti consilierul spiritual al fratelui tău).

2. Ibid., p. 39-62. Tripla clasificare făcută de Narramore în trup (medicul), spirit (pastorul) şi suflet (psihologul) nu este biblică. Trihotomia nu este susținută de apelul superficial la 1 Tesaloniceni 5:23, unde Pavel nu face distincție între părțile omului, ci pur şi simplu adaugă cuvânt peste cuvânt pentru a accentua caracterul de întreg. Isus Cristos a făcut acelaşi lucru când a spus să-L iubim pe Dumnezeu „cu toată inima... cu tot sufletul... cu tot cugetul..." (Marcu 12:30). Scripturile folosesc termenii suflet (pseuche) şi spirit (pneuma) ca sinonime. Vezi Luca 1:46, 47, unde cei doi termeni sunt utilizați în paralel. Vezi Berkhof, Sistematic Theology (Teologie sistematică), Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Company, 1941, p. 193. 195. Vezi, în mod special, Wm. Hendriksen, New Testament Commentary (1 Tesaloniceni), nota cu privire la 1 Tesaloniceni 5:23 (Grand Rapids: Baker Book House, 1955), p. 146-150.

3. Vezi şi Perry London, The Modes and Morals of Psychotherapy (Modele şi morala psihoterapiei), New York: Holt, Rinehart and Winston, 1964, p. 156 şi următoarele.

4. Înainte de Freud şi Charcot, pastorii erau aceia care scriau cărți despre subiecte cum este deprimarea (melancolia). „Încă de pe vremea lui Hipocrat, profesiunea medicală a trebuit să-şi croiască drum luptând spre domeniul bolilor mintale, o zonă pe care şi-au însuşit-o filozofia şi teologia". The Enciclopedia of Human Behavior (Enciclopedia comportamentului uman), Robert M. Goldenson (editor), voi. I (Garden City: Doubleday and Company, 1970), p. 670.

5. Cele două scopuri şi metode generale ale psihiatrilor şi pastorilor creştini sunt identice, ele revelând clar suprapunerea: (1) Amândoi doresc să schimbe comportamentul, emoțiile şi caracterul; (2) amândoi încearcă să facă acest lucru prin schimbări ale valorilor, atitudinii şi comportamentului. Dumnezeu a încredințat această sarcină acelora pe care i-a chemat să-şi dedice viața slujirii Cuvântului Lui, şi nu altora.

6. Vezi Perry London, op. cit., „Psihoterapiştii nu sunt de fapt doctori, pentru că oamenii pe care îi tratează ei nu sunt cu adevărat bolnavi", p. 153.

7. În Competent to Counsel şi The Big Umbrella.

8. Vezi Perry London, op. cit., p. 153-156. Observați în special următoarele: „Instruirea medicală şi autorizarea pentru practica medicală sunt în mare măsură irelevante în ceea ce priveşte corectitudinea practicii medicale...", p. 153; London observă că cerința medicală „a fost adoptată numai după decesul lui Sigmund Freud; el a privit analiza ca pe o chestiune nemedicală, şi a fost în favoarea instruirii unor analişti „laici", p. 155. Desigur, întorcându-se la aspectele medicale ale problemelor comportamentale, psihiatrii vor trebui să facă mult mai mult decât au făcut deja pentru că „în privința stabilirii unei baze biochimice pentru bolile mintale progresul se plasează aproape de zero", Andrew Kopkind and James Ridgeway, „The Mental Health Industry" (Industria de sănătate mintală), Readings in Sociology (Texte de sociologie), 72-73 (Dushkin Pub. Group, Inc.. 1973). p. 114. Deoarece acest lucru este adevărat, la început, psihiatria medicală va fi limitată la probleme mai grave cum sunt leziunile creierului, tumorile etc.

9. Problema trimiterii la psihiatru este acută. Vezi Competent to Counsel, p. 11, 12, 18, 19, 21, 62, 253, 268, pentru o discuție mai detaliată a acestei probleme. Soția unui pastor a sugerat: „De ce să trimiți pe cineva la o persoană care nu ştie atât de multe ca tine? Dacă un dentist nu poate să repare o plombă, de ce să-i fii pacient?" Vezi şi „12 Admissions of Mental Error" (12 recunoaşteri de eroare mintală), Medical World News, 9 februarie 1973, p. 17 şi următoarele, în care se arată că în 12 cazuri din 12, la mari instituții de boli mintale, diagnosticul a fost greşit. Alți pacienți din instituție s-au dovedit a fi mai buni diagnosticieni decât psihiatrii! Vezi şi Hans Strupp, Psychotherapy: Clinical Research and Theoretical Issues (Psihoterapia: cercetare clinică şi probleme teoretice), New York: Jason Aronson, Inc., 1973, p. 69, unde vei găsi dovezi ale unor cercetări experimentale de alt fel, care confirmă acuzația că diagnosticul psihiatric se află, după cum spune el, într-o „stare tristă".

10. Vezi Efeseni 4:11; Ezechiel 34; Ieremia 23.

11. Vezi „You Are Your Brother's Counselor" (Tu eşti consilierul spiritual al fratelui tău), The Big Umbrella, cap. VI.

12. Coloseni 1:28.

13. În 1 Tesaloniceni 5:12,13, prezbiterul ordinat este cel care „cârmuieşte" (adică a primit autoritate de la Isus Cristos asupra turmei Lui), cel căruia i-a fost dată sarcina de a sfătui (de a se confrunta cu oamenii în mod noutetic) - versetul 12.

14. Competent to Counsel, p. 59 şi următoarele.

15. Vezi Romanii 15:14: Colosoni 3:16.

16. Vezi Competent to Counsel pentru o analiză completă a cuvântului nouthesia şi cele trei elemente ale lui, p. 41-50. Acele trei elemente pot fi rezumate după cum urmează: (1) schimbarea prin (2) confruntare cuplată cu (3) preocupare. Este interesant că Strupp observă că există „o sărăcie uimitoare de date empirice în ceea ce priveşte calităţile personale şi tehnice ale unui bun psihiatru". Hans Strupp, op. cit. p. 57.

17. Tit 1:6-9; 1 Timotei 3:1-7. La fel ca şi Pavel, nu doresc să discreditez marea importanţă a doctrinei sănătoase. Totuşi, nu se poate nega că accentul astăzi s-a schimbat faţă de cel din Noul Testament. Astăzi accentul se pune mai mult pe doctrină decât pe caracter.

18. Nu vorbesc aici despre cealaltă latură a lucrării de slujire, care se referă la abilitatea candidatului de a predica şi a învăţa Cuvântul. Acestea două nu pot fi separate; calităţile ce îl fac pe un om în stare să predice şi cele care-l califică să-i confrunte pe alţii cu Cuvântul lui Dumnezeu sunt în mod clar legate unele de altele.

19. Vezi The Big Umbrella, „Grief As a Counseling Opportunity" (Durerea ca şi ocazie de consiliere spirituală), p. 63 şi următoarele.

20. Înainte de a deschide la Anexa F, unde se dă o analiză a acestor zece afirmaţii, încearcă să vezi dacă poţi tu singur să faci distincţia.

21. Vezi, de exemplu, Isaia 40:13, unde în paralelismul din poezia ebraică direcţionarea este considerată egală cu consilierea spirituală. Vezi. de asemenea, Competent to Counsel, cap. VI. Consilierii regelui şi consilierul juridic sunt oameni înţelepţi care dau răspunsuri. Vezi mai ales Isaia 9:6.

22. Combinaţia probabil că nu vine de la Mary Baker Glover Patterson Eddy personal; termeni similari se găsesc în scrierile lui Phineus Quimby şi Francis Lieber.

23. Într-o prezentare în general favorabilă a lucrării Competent to Counsel, John S. Bostrom afirmă că a folosi Biblia ca manual pentru „fizica modernă sau pentru geografie sau pentru construcţii navale" este analog cu utilizarea de către mine a Bibliei pentru satisfacerea nevoilor umane. John S. Bostrom, medic, The Christian Medical Society Journal, toamna, 1971, p. 15. El greşeşte. Biblia nu a fost sciisă pentru primele domenii menţionate de el, dar este clar că a fost scrisă pentru satisfacerea nevoilor umane. Dr. Bostrom, prin analogia lui ineptă, arată că el nu a înţeles cea mai importantă idee dintre toate. Biblia nu a fost scrisă ca să se ocupe de complicata construire de nave, dar cu singuranţă ea ne spune tot ce trebuie să ştim despre relaţiile interpersonale. În Biblie nu sunt toate informaţiile necesare pentru a şti cum să-L iubim pe Dumnezeu şi pe semenii noştri. Consilierea spirituală se referă direct la toată complexitatea acestor probleme.

24. Flexibilitatea stilului în limitele impuse de Scripturi este ea însăşi un principiu biblic care bazează pe presupoziţii biblice. Biblia vorbeştie clar despre faptul că darurile individuale trebuie să fie folosite în lucrarea universală de slujire.

25. Vezi Matei 11:16-19 (Luca 7:31-34). Cristos compară abordarea lui Ioan cu propria Lui abordare. Nici dansul nici tânguirea n-au mişcat generaţia înrăită. Ioan a fost o voce care a strigat în deşert; Cristos nu Şi-a ridicat vocea pe străzi.

26. Vezi şi Faptele Apostolilor 3:14,15: „Voi v-aţi lepădat de Cel Sfânt şi Neprihănit şi... aţi omorât pe Domnul vieţii". Îndrăzneala (Faptele Apostolilor 4:31) şi încrederea (Faptele Apostolilor 4:13) îi caracterizau acum personalitatea, deoarece fusese „cu Isus" şi deoarece primise Duhul Sfânt.

27. De fapt, toate metodele îl modelează întotdeauna pe om. Ce important este atunci pentru consilierul spiritual creştin să adopte metode creştine!

28. Nu toate schimbările au loc imediat. Un consilier spiritual nu trebuie să aştepte până devine perfect şi apoi să înceapă să consilieze; el nu va începe niciodată în cazul acesta. De fapt cele mai mari schimbări se vor produce prin consilierea spirituală. Când el greşeşte, trebuie să înveţe să admită acest lucru şi să meargă înainte. Acest gen de experienţă duce la creştere prin repararea greşelii. Un consilier spiritual uman este crezut în parte pentru că este un păcătos răscumpărat. Pentru că şi el este confruntat cu aceleaşi probleme şi a găsit că Cristos prin Cuvântul Lui îi este suficient, atât pentru a-l păzi de păcat cât şi pentru a-l elibera de păcat, el poate să ofere speranţă. Dacă el a fost gata să se supună judecăţii Cuvântului, alţii îi vor permite să aducă această judecată şi în viţile lor.

Modelarea (ucenicia) este cea mai rapidă cale de a învăţa arta consilierii spirituale. La Centrul de Consiliere Spirituală Creştină din Hatboro, Pennsylvania, am utilizat cu mult succes această metodă pentru a instrui pastori, timp de şase ani.

Capitolul 4

CONSILIATUL

Ştii deja multe lucruri

La douăzeci de minute după începerea primei şedinţe de consiliere spirituală, un consiliat a spus cu uimire că nu-i vine să creadă: „Dumneavoastră ştiţi totul despre mine! De unde ştiţi toate aceste lucruri despre mine, că doar de-abia ne-am cunoscut?" Când consilierii spirituali noutetici le întreabă pe gospodinele deprimate: „Cum staţi cu călcatul rufelor?", sau: „Aţi încetat de a le mai face prânzul copiilor?" sau: „N-a început încă mucegaiul să crească în frigider?", ele reacţionează de obicei la fel ca şi o femeie care a întrebat: „Dumneavoastră ştiţi să citiţi gândurile oamenilor?" Şi totuşi nu este nimic deosebit în această intuire a comportamentului uman. De fapt ea este, cum obişnuia să spună Sherlock Holmes, „elementară, dragul meu Watson, elementară".

Pe un panou în aeroportul din Detroit scrie: „Când vezi un om citind ziarul Wall Street Journal, ştii deja o mulţime de lucruri despre el". Şi înainte ca un consiliat să păşească în cabinetul de consiliere spirituală, consilierul spiritual creştin ştie deja multe lucruri despre el.

Surse ale cunoaşterii

Există trei surse de informare care stau la dispoziţia consilierului spiritual creştin (prima este principală şi fundamentală, celelalte două sunt secundare şi derivate) din care poate să extragă datele esenţiale şi pe baza cărora poate să emită judecăţi, să stabilească ţeluri şi să plănuiască direcţii de acţiune. Aceste surse sunt: (1) Scripturile, (2) experienţa de consiliere spirituală a lui şi a altora, şi (3) dinamica propriei lui inimi păcătoase [1].

Scripturile sunt sursa primară şi normativă din care trebuie să fie extrase presupoziţiile şi principiile consilierului spiritual creştin; celelalte două surse îl vor ajuta să formuleze aceste principii în termenii concreţi ai vieţii de fiecare zi [2]. Această formulare este vitală pentru o comunicare vibrantă cu consiliatul, care, la rândul ei, este esenţială pentru eficacitatea consilierii spirituale [3].

Nu sunt necesare surprize

Scripturile însele sugerează principiul care îl încurajează pe consilierul spiritual să utilizeze cele două surse secundare menţionate mai sus:

„Nu v-a ajuns nici o ispită care să nu fi fost potrivită cu puterea omenească" [3].

Dacă nici un creştin nu este confruntat cu încercări unice în viaţă, şi dacă Pavel îi poate spune bisericii din Corint (care trăia într-o cu totul altă epocă şi cultură) că ceea ce li s-a întâmplat israeliţilor li se potriveşte şi lor (vezi v. 6,11), atunci consilierul spiritual poată să fie sigur că nu va fi confruntat cu probleme cu adevărat unice în consilierea spirituală. Există doar un anumit număr de tipare comune fundamentale de păcat. S-ar putea ca uneori, fiindcă dintr-un motiv sau altul, nu este în stare să descopere natura ei, problema să-i pară unică. Dar consilierul spiritual poate fi sigur că de fapt nu este unică. El a mai întâlnit cu siguranţă problema aceea şi la alţii, şi poate că s-a luptat cu ea el însuşi, într-o formă sau alta. Dificultatea pentru el constă numai în incapacitatea lui de a recunoaşte şi a identifica problema respectivă. Această incapacitate îşi poate avea originea în propriul lui eşec, în faptul că persoana consiliată nu a dezvăluit date clare sau adecvate, sau îşi poate avea originea în amândouă, dar incapacitatea aceasta nu este niciodată rezultatul faptului că consilierul spiritual este confruntat cu o problemă unică [5]. Consilierul spiritual creştin poate prinde curaj aflând acest adevăr.

Tiparele problemelor pe care le prezintă consiliaţii astăzi pot fi văzute (cel puţin sub formă de germene) în relatarea despre Adam şi Eva din Grădina Eden. Singurele aspecte unice (care pot să-l deruteze pe consilierul spiritual) ale problemei consiliatului pot fi găsite în caracteristicile secundare ale problemei, dar nu în problema însăşi. Caracteristicile secundare superficiale sau de suprafaţă sunt întotdeauna unice în ceea ce priveşte timpul,

locul şi persoanele implicate. Dar când acestea sunt date la o parte şi miezul problemei este scos la vedere, se va descoperi că ea nu reprezintă (la bază) nimic nou sub soare.

Soluții pentru orice problemă

La fel cum consilierul spiritual creştin ştie că nu există nici o problemă unică care să nu fi fost menționată clar în Scriptură, tot aşa el ştie că există o soluție biblică pentru fiecare problemă [6]. El ştie, de asemenea, că Isus a fost ispitit „în toate lucrurile... ca şi noi" şi că El a învins fiecare ispită cu succes, „fără păcat" [7]. Fiindcă Isus a fost confruntat cu toate problemele fundamentale ale vieții şi le-a rezolvat, consilierul spiritual ştie că în lucrarea şi în cuvintele lui Isus, aşa cum sunt ele redate în Scripturi, el poate să descopere soluțiile de care are nevoie [8]. Într-adevăr, Scriptura spune că Dumnezeu i-a revelat Bisericii Sale toate lucrurile cu privire la viață şi evlavie, şi că Dumnezeu ne-a dat Cuvântul Său în formă scrisă pentru a le da copiilor Lui posibilitatea de a se angaja în „orice lucrare bună", echipându-i pentru toate exigențele vieții [9]. Biblia ne arată deci că Dumnezeu a asigurat tot ce era necesar pentru nevoile copiilor Lui. Acest lucru este accentuat peste tot prin imaginea păstorului: de ex., „Domnul este Păstorul meu; nu voi duce lipsă de nimic" [10]. Aşa cum arată clar restul psalmului, păstorul oriental se îngrijea de toate nevoile oilor lui: el le hrănea, le vindeca, le călăuzea, le odihnea şi le proteja. Pentru a face acest lucru, el era echipat cu un toiag şi o nuia. Pastorul-învățător, a cărui datorie este să se ridice la nivelul „Marelui Păstor al oilor", a fost echipat în mod asemănător pentru a îndeplini aceeaşi lucrare. Şi, de fapt, fiecare credincios poate lua din echipamentul divin în măsura în care îi este necesar pentru a îndeplini voia lui Dumnezeu [11]. Astfel, aceia care funcționează în calitate de consilieri spirituali în lucrarea de păstorire a lui Cristos posedă tot ce le este necesar pentru a duce la îndeplinire lucrarea de păstorire.

Ce trebuie să ştie consilierul spiritual

Ce ştie un consilier spiritual creştin despre consiliați înainte ca aceştia să păşească în cabinetul de consiliere? Foarte multe lucruri. De fapt, deoarece el are Cuvântul scris al lui Dumnezeu, el ştie tot ce are nevoie să ştie [12]. Singurele întrebări fundamentale la care rămâne să dea el răspuns în timpul consilierii sunt:

1. Care este problema (sau problemele) specifică în cazul acesta? Această întrebare implică faptul că consilierul dorește să înțeleagă problema temeinic la toate nivelele [13].

2. Specific, ce principii biblice se aplică în acest caz?

3. Ce trebuie făcut pentru ca aceste principii să fie aplicate la acest caz, pentru a înțelege şi a rezolva problemele? Aceste trei întrebări implică şi în mod necesar ridică un număr de alte întrebări care vor fi prezentate în „Partea a III-a" şi care nu pot fi discutate aici.

În rezumat, se poate spune că consilierul caută să afle nu ce problemă necunoscută sau unică ar putea să aibă consiliatul, ci pe care din multele probleme deja cunoscute nu o poate rezolva el singur.

Este posibil, prin urmare, ca un consilier spiritual creştin să se întâlnească cu consiliatul într-o stare de încredere plină de smerenie. El ştie că atunci când Dumnezeu îl face capabil să înțeleagă Scripturile şi pe consiliat, el va putea să dea ajutorul care îi este solicitat. Obstacolul major - şi poate fi un obstacol mare - este posibilitatea ca el sa nu studieze într-o stare de rugăciune ce spun Scripturile despre oameni şi despre nevoile lor. Fiecare pastor tânăr trebuie să petreacă mult timp făcând exegeza Bibliei şi, în acelaşi timp, privind la propria lui iniinn rea şi înşelătoare, când aceasta îi este dezvăluită de Cuvânt. De asemenea, el trebuie să observe viețile membrilor bisericii lui în lumina a ceea ce descoperă el în fiecare pasaj. El nu trebuie niciodată să studieze Scriptura în mod abstract, ci întotdeauna să o citească gândindu-se la sine însuşi şi la ceilalți oameni din jurul lui [14]. Deşi am o părere cu totul diferită cu privire la soluțiile problemei propuse de Oates, trebuie totuşi să fiu de acord cu ei atunci când afirmă: „Exact în aceste puncte pastorului îi este acordată o instruire minimă cu privire la utilizarea pastorală a Bibliei" [15].

Cum ajută ceea ce ştii dinainte

Sylvia avea douăzeci de ani şi era fiica unor misionari care, de când s-a născut ea, au lucrat tot timpul în Africa. Acum ei s-au văzut forțați să se întoarcă în Statele Unite ca să se îngrijească de Sylvia, care, în timpul celor doi ani de tratament în Africa şi în America, fusese internată la ospicii de mai multe ori şi fusese diagnosticată în unanimitate de către mai mulți psihiatri (creştini şi necreştini) drept schizofrenică. Cu excepția unor răspunsuri monosilabice ocazionale (de obicei un da sau un nu), Sylvia nu voia să vorbească [16]. Deoarece practic ea tăcuse tot timpul acestor doi ani, aproape toți au presupus că ea a pierdut contactul cu realitatea [17]. Părinții ei, disperați, când au auzit de Centrul Creştin de Consiliere Spirituală şi Educație, au adus-o la consiliere spirituală. La sfârşitul celei de-a treia săptămâni a fost ruptă tăcerea. După şedința aceea, Sylvia a început să vorbească. Şi ceea ce a spus ea a explicat totul.

Când Sylvia a fost destul de mare ca să meargă la şcoala, părinții au trimis-o la şcoala misiunii, la peste 560 de kilometri depărtare. În fiecare an se vedeau doar pentru perioade scurte de timp, şi, cu excepția concediilor, situația a continuat în felul acesta până când Sylvia a absolvit liceul. Atunci a devenit evidentă pentru prima dată problema. În toți acei ani Sylvia părea să fie un copil fericit şi docil; manifestările ei exterioare nu furnizau nici un motiv pentru a suspecta ceva. Şi totuşi, înăuntrul ei clocotea o amărăciune care, timp de zece ani, a tot crescut față de părinții ei. A ajuns să aibă resentimente nu numai față de părinți, ci şi față de Dumnezeul pe care îl reprezentau ei doi. Ea era profund nemulțumită de faptul că nu avea o mamă şi un tată la fel ca şi ceilalți copii; a ajuns să-şi dea seama că aproape nu-şi cunoştea deloc părinții şi gândul acesta o înfuria. Dar ea n-a spus niciodată nimănui nimic. În toți aceşti ani, supărarea i-a crescut, până când a ajuns la absolvirea şcolii; atunci resentimentele ei n-au mai putut fi ascunse şi ele au devenit evidente într-o acțiune de răzvrătire ciudată, pe care psihiatrii au etichetat-o drept „schizofrenie". Deşi avea resentimente față de părinți, îi era totuşi teamă să nu-i îndepărteze de ea pentru totdeauna, aşa că a refuzat să mai vorbească, de teamă să nu-şi dezvăluie adevăratele sentimente.

Ruperea tăcerii ei a avut loc în felul următor: când consilierii spirituali au descoperit că Sylvia petrecuse mulți ani de privațiune, departe de părinți, au făcut cercetări vaste în domeniul acesta. Părinții au fost cinstiți şi gata să ajute. Ei erau convinşi că „făcuseră lucrarea Domnului", şi că aceasta le justifica comportamentul față de copilul lor. În primele două şedințe, ei au ajuns să vadă că din multe puncte de vedere comportarea lor față de ea fusese păcătoasă. Ei s-au pocăit sincer de aceasta.

Consilierii, presupunând că Sylvia avea contact cu realitatea, i-au adresat comentarii formulate cu grijă, explicându-i că existau speranțe ca problema să fie rezolvată - indiferent care era acea problemă - şi spunându-i că dânşii îşi dau seama că viața ei, departe de părinți, a fost greu de suportat, dar că acum ea era femeie în toată firea şi că dacă nu va învăța să înfrunte problemele în loc să fugă de ele, ea nu va ajunge niciodată să-şi cunoască părinții. Fuga de probleme, au sugerat ei, ar putea în cele din urmă s-o facă să fugă de părinții ei (şi de toți ceilalți oameni) într-o instituție de boli mintale. O combinație echilibrată de speranță, avertizare, îndemn şi încurajare a caracterizat conversația aceasta în care Sylvia nu a răspuns aproape nimic [18]. Dar după această şedință, Sylvia a rupt bariera şi le-a vorbit părinților (aşa cum fusese îndemnată să facă) despre resentimentele ei.

Începând de atunci, consilierea a constat din reconciliere şi în structurarea unei noi relații menite să-i facă pe părinți şi pe copil să facă din nou cunoştință unii cu alții şi să recupereze pe cât posibil timpul pierdut [19]. În cele din urmă, după un an şi ceva petrecut acasă, timp în care Sylvia şi-a luat o slujbă şi a câştigat o mare parte din banii necesari pentru studiu, ea s-a dus la un colegiu creştin, unde a devenit o studentă excelentă, obținând note bune şi încadrându-se deplin în viața şi în activitățile studențeşti.

Cum a reuşit consilierul spiritual să obțină aceste rezultate atât de repede şi în condiții în care a fost practic imposibil să obțină orice informații de la Sylvia? Putem să remarcăm două lucruri. Mai întâi, după ce a adunat puținele date pe care le-a putut obține de la Sylvia, consilierul spiritual (în prezența Sylviei, presupunând că ea era capabilă să înțeleagă deplin situația) le-a pus întrebări detaliate părinților cu privire la circumstanțe. Datele pe care le-a adunat l-au ajutat să îşi facă o imagine clară care indica un posibil resentiment din partea copilului. În al doilea rând, el a reuşit să ajungă la această concluzie (şi să-i vorbească direct Sylviei despre ea ca despre o posibilitate reală), deoarece el ştia din Scripturi că natura păcătoasă a oamenilor răspunde adesea cu resentimente atunci când o persoană este neglijată în felul acesta. Din discuțiile pe care le avusese cu mulți misionari şi cu copiii lor, el ştia că cele mai mari probleme cu care au fost confruntați ei sunt (1) despărțirea de copii şi (2) problemele interpersonale care rezultă din conviețuirea cu alți misionari, fie în prea mare apropiere,

fie în zone foarte restrânse (mai ales în zone împrejmuite sau situații similare). În acest caz, dovezile indicau clar că era vorba de dificultăți în primul domeniu, şi nu în al doilea.

În felul acesta, consilierul spiritual creştin, folosind Scripturile în mod practic (ele vorbesc mult despre resentimente şi amărăciune), s-a bazat pe informațiile pe care le poseda. Apoi el a discutat cu Sylvia şi cu părinții ei concluziile la care a ajuns şi a îndemnat-o să se pocăiască de resentimentele ei dacă concluziile lui erau corecte.

Se putea ca Sylvia să se fi retras în spatele zidului de tăcere ca o măsură de protecție, ca să nu-i fie descoperite sentimentele. Teama de a fi descoperit poate duce la o astfel de comportare atunci când persoana se simte vinovată cu privire la probleme care n-au fost niciodată lămurite. Autocompătimirea, de asemenea, se putea s-o fi determinat pe Sylvia să înceapă o viață de introspecție tăcută, în care ea a încercat să construiască o lume imaginară, care, spera ea, va fi mai plăcută decât lumea reală din jurul ei. Pe măsură ce investigația progresa, totuşi, constelația de indicii (date verbale de la părinți şi date neverbale de la Sylvia [20]) păreau să arate, în cazul acesta, în direcția mâniei şi a resentimentului, mai degrabă decât în direcția depresiunii cauzate fie de autocompătimire, fie de sentimentele cauzate de vinovăția pentru anumite greşeli.

Consiliații se pot schimba

Nu vreau să repet ceea ce am spus în *Competent to Counsel* despre schimbare, ci, în discuția care urmează cu privire la acest important subiect, voi presupune că cititorului îi este deja familiar acest material [21].

În contrast cu toate pozițiile care neagă posibilitatea unei schimbări semnificative (poziții care îşi au originea în concepții deterministe cu privire la influența genetică, socială, sau a mediului) sau care susțin că schimbarea este posibilă numai după lungi perioade de timp, creştinul afirmă cu bucurie posibilitatea unei schimbări profunde şi rapide. Acesta este un element crucial pentru consilierul spiritual creştin. O presupunere de bază în gândirea lui este că există posibilitatea unei schimbări radicale în personalitatea şi în stilul de viață al consiliatului. El crede în convertire şi în puterea de sfințire a Duhului Sfânt. El crede că este posibil ca un om care, datorită naturii lui păcătoase, a dezvoltat deprinderi de trăire păcătoase şi a fost învățat greşit, atât prin precepte cât şi prin exemple, încă din copilărie, să devină un creştin plin de viață, care să posede roada Duhului. El este sigur că dacă un indian vânător de capete din tribul Auca se poate schimba atât de radical încât îşi abandonează stilul de viață primitiv şi păgân şi este capabil să facă un tur al Statelor Unite şi să depună mărturie despre credința nouă pe care a găsit-o, atunci şi o gospodină dintr-o țară civilizată, care s-ar putea să fi avut parte în copilăria ei de mai puțină dragoste şi siguranță decât ar fi dorit, poate să devină o creştină cu simțul responsabilității. Ea nu este sortită în mod inevitabil să trăiască viața unui vânător (verbal) de capete, din cauza a ceea ce părinții i-au făcut ei! Posibilitatea schimbării nu este limitată la membrii unui trib primitiv. Într-adevăr, chiar şi în țara noastră avem oameni care au crescut în medii viciate şi care totuşi au devenit conducători creştini proeminenți. În multe cazuri, mediul din care au provenit ei a fost folosit de Dumnezeu ca un impuls pentru ca aceştia să-L slujească pe El.

Schimbarea este posibilă; această convingere trebuie să rămână un fapt fundamental al consilierii creştine. Schimbarea radicală, cea mai radicală schimbare cunoscută de om, este descrisă în Scripturi ca o noua naştere [22]. Utilizarea acestei figuri de stil indică natura radicală a schimbării. Prin expresia aceasta este descris nici mai mult nici mai puțin decât un început cu totul nou în trăirea vieții.

Peste tot, Scripturile fie cer schimbarea, fie afirmă posibilitatea schimbării. Deoarece nu toate schimbările sunt bune, Scripturile au fost scrise ca să dea direcție acestei schimbări; Duhul Sfânt, Autorul lor suprem, a fost dat ca să asigure dispoziția şi puterea de a urma acele direcții. De aceea, speranța în consilierea spirituală îi aparține în primul rând consilierului spiritual creştin. El ştie că Dumnezeu face lucrarea de schimbare a vieților. Fiecare schimbare pe care o promite Dumnezeu este posibilă. Fiecare calitate pe care Dumnezeu o cere de la copiii lui răscumpărați poate fi realizată. Dumnezeu ne-a pus la dispoziție toate resursele de care avem nevoie.

Vârsta nu este o piedică în calea schimbării. Nu voi discuta aici în detaliu această problemă. Voi spune mai multe despre ea mai târziu. Chestiunea aceasta a fost analizată înir-o broşură intitulată *Godliness Through Discipline* (Evlavie prin disciplină) [23]. De aceea voi face doar una sau două observații. În providența lui Dumnezeu, persoanele mai în vârstă sunt chemate să se confrunte cu unele dintre cele mai radicale schimbări

din viață [24]. Ei sunt cei care, în mod obişnuit, sunt confruntați cu pierderea unor prieteni sau a unor ființe dragi lor, cu pierderea sănătății, cu pensionarea, şi chiar cu moartea însăşi. Ei sunt cei care trebuie să renunțe la mai multe deprinderi şi legături. Şi totuşi, trăirea creştină matură nu trebuie să fosilizeze pe nimeni, ci ea trebuie să ne învețe cum să trăim ca străini şi călători în această nestatornică lume a schimbării [25]. Cu o rădăcină robustă înfiptă adânc în neschimbătorul Cristos, omul poate să învețe să trăiască cu bucurie o viață relativ dezrădăcinată. Schimbarea este ceva ce creştinul trebuie să aştepte, să pretindă de la sine însuşi, şi el trebuie să învețe să trăiască cu ea. El ştie că nu există „o cetate stătătoare" [26] aici; cetățenia lui este în ceruri [27]. Consilierii spirituali care au această speranță pot să ia asupra lor sarcina de a consilia cu bucurie şi optimism. Prin harul lui Dumnezeu, există toate speranțele de schimbare!

NOTE

1. Sensul textului din Proverbele 27:19 pare a fi că un om poale să cunoască multe despre alții privind în propria lui inimă. Vezi şi Keil şi Delitzsch cu privire la acest pasaj.

2. Fără Scripturi, un consilier spiritual este practic neputincios. Scripturile ne învață că „inima este nespus de înşelătoare şi de deznădăjduit de rea" şi ne pun întrebarea „Cine poate s-o cunoască?" (Ieremia 17:9). În versetul 10, Dumnezeu răspunde: "Eu, Domnul, cercetez inima şi încerc rărunchii". Fără ceea ce ştie Dumnezeu despre inima înşelătoare a omului, consilierul spiritual se află într-o dificultate serioasă. Ceea ce cunoaşte Dumnezeu despre inima omului este revelat numai în Scripturi. Inima este înşelătoare chiar şi atunci când vorbeşte despre sine însăşi. De aceea, dinamica inimii omului, la fel ca şi dinamica consilierii spirituale, trebuie să fie întotdeauna determinată şi judecată de Scripturi. Ceea ce ne spune El despre inimă, nu este deloc plăcut (Marcu 7:19-23).

3. Consiliații reacționează pozitiv ori de câte ori consilierul spiritual prezintă principiile nu numai ca pe nişte generalizări, ci în limbajul de fiecare zi. Consilierii spirituali trebuie să facă efortul de a deveni cât se poate de specifici şi de concreți. Predicarea eficace şi consilierea spirituală eficace se întâlnesc aici la fel cum se întâlnesc în multe alte puncte. Vezi Jay Adams, *Pulpit Speech* (Vorbirea de la amvon), Nutley, N.J.: *Prebyterian and Reformed Publishing Company*, 1971, p. 17.

4. 1 Corinteni 10:13a. Vezi şi *Competent to Counsel*, p. 58, 90, 131 şi următoarele, 254, şi *Christ and Your Problems* (Cristos şi problemele tale) pentru prezentări mai complete ale acestui verset. Vezi şi 2 Corinteni 1:3,4. Pavel spune: „Dumnezeu... ne mângâie în toate necazurile noastre, pentru ca, prin mângâierea cu care noi înşine suntem mângâiați de Dumnezeu, să putem mângâia pe cei ce se află în vreun necaz".

5. Consilierul spiritual poate să obțină informațiile de la un consiliat sugerând concret un şir de posibilități: „Eu nu prea pot să vă fiu de vreun ajutor când problema este atât de vagă. Dacă aş şti că avem de-a face cu o problemă specifică, cum ar fi masturbarea, homosexualitatea sau adulterul (sugestiile acestea trebuie să includă anumite posibilități pe care consilierul spiritual doreşte să le exploreze), am putea să lucrăm direct asupra problemei. De exemplu, dacă masturbarea ar fi problema, atunci..." Adesea, astfel de sugestii specifice, însoțite de speranța unei soluții, vor fi imediat prinse de consiliat. Uneori, când un cuvânt ca „adulter" este pronunțat mai întâi de consilierul spiritual, consiliatului îi este mai uşor să vorbească despre problemă.

6. Vezi 1 Corinteni 10:13b: „Şi Dumnezeu, care este credincios, nu va îngădui să fiți ispitiți peste puterile voastre; ci împreună cu ispita a pregătit şi mijlocul să ieşiți din ea, ca s-o puteți răbda". Consilierul spiritual poate cu încredere să-l facă pe consiliatul creştin să aibă speranță pe baza promisiunii lui Dumnezeu. El poate să spună: „Nu poți să ai nici o problemă pentru care Dumnezeu să nu ofere o soluție în Cuvântul Său. Datoria mea este să înțeleg problema pe care o ai tu, să te ajut să descoperi soluția lui Dumnezeu pentru ea şi să te îndemn să faci (cu ajutorul lui Dumnezeu) ceea ce îți cere El să faci cu privire la problema aceea".

7. Evrei 4:15.

8. Lucrările şi cuvintele lui Cristos nu trebuie să fie limitate la relatările Evangheliilor; întregul Nou Testament prezintă lucrarea Lui continuă, dusă la îndeplinire în Duhul, pentru şi prin Biserica Sa (vezi Faptele Apostolilor 1:1. În original sunt accentuate cuvintele „a început", pentru a scoate în evidență caracterul continuu al lucrării lui Cristos.) Dumnezeu nu ne-a dat o Biblie în care anumite părți să fie scrise cu litere roşii pentru a ieşi în evidență. Vezi *The Big Umbrella*, p. 99.

9. 2 Timotei 3:17. Omul lui Dumnezeu este făcut astfel „desăvârşit" (adică „complet" sau „complet pregătit").

10. Psalmul 23:1.

11. Evrei 13:20.

12. Datele pe care le posedă pastorul creştin cu privire la om şi la păcat sunt impresionante. Chiar şi numai din al treilea capitol al Genesei, el poate să cunoască tendința de a da vina pe alții, orientarea spre autosatisfacere, mândrie, dorință/sentiment, tendința de a se răzvrăti împotriva autorității, de a avea sentimente de vinovăție, de teamă, deprimare, ruşine, tendința de a se acoperi, de a se ascunde şi de a rupe comunicarea.

13. Vezi *Competent to Counsel*, unde vei găsi o analiză a trei feluri sau aspecte sau nivele de probleme, la paginile 200 şi următoarele. Nu voi mai repeta aici ceea ce am spus acolo în detaliu.

14. Un creştin nu poate să accepte concepția terapistului tranzacționalist Thomas Harris, care a scris: „Adevărul nu este... închis într-o carte neagră. Adevărul este o sumă mereu crescândă de date pe care noi le observăm că sunt adevărate" (Tom Harris, *I m O.K - You re O.K*., op. cit., p. 230.) Adevărul lui Dumnezeu este în Biblie, adică tot ceea ce le este necesar copiilor Lui ca să trăiască vieți de sfințenie. Pe de altă parte, toată lumea este a lui Dumnezeu. Lumea este o minunată carte cu ilustrații, din care noi putem să învățăm, dar nu fără să interpretăm această lume prin Cuvântul scris.

15. Wayne E. Oates, *The Bible in Pastoral Care* (Biblia în lucrarea pastorului de îngrijire a oamenilor), Grand Rapids: Baker Book House, 1971, p. 9. Oates face distincții false între utilizarea pastorală şi nepastorală a Bibliei, dar el este corect atunci când observă că Biblia a fost predată în multe seminarii teologice în moduri care nu prea pot să-l ajute (ba chiar probabil i-au pus piedici) pe pastor în lucrarea de slujire de fiecare zi. La Westminster Theological Seminary, din Philadelphia, noi suntem foarte conştienți de această problemă şi am dezvoltat modalități şi mijloace de a o depăşi.

16. Psihiatrii au spus greşit că ea n-a putut să vorbească.

17. O expresie excesiv de mult utilizată care (dincolo de utilizarea ei pentru a descrie o boală organică) în cele mai multe împrejurări descrie mai exact punctul de vedere al consilierului spiritual decât starea consiliatului.

18. Ne întrebăm ce s-ar fi realizat prin „ascultarea" rogeriană, atunci când nu era nimic la care să ascultăm.

19. Părinții Sylviei, de exemplu, au fost îndrumați să facă împreună o listă de activități în care n-au fost niciodată angajați ca familie, dar pe care le-ar fi plăcut să le facă. Ei au enumerat activități ca: vizitarea grădinii zoologice, picnicuri, sărbătorirea zilelor de naştere etc.

20. Ca, de exemplu, tensiunea musculară pe care o avea ori de câte ori părinții vorbeau despre despărțire, şi încruntările şi contorsionările feței care însoțeau tensiunea musculară. Precizăm că astfel de date indicau şi că Sylvia avea contact cu realitatea şi înțelegea deplin conversația. Pentru mai multe informații cu privire la adunarea datelor neverbale în consilierea spirituală, vezi secțiunea „Date periferice", din capitolul XXV.

21. Vezi *Competent to Counsel*, mai ales p. 74-77, 171 şi următoarele. Pe parcursul cărții voi spune mai multe despre schimbările pe care le efectuează Dumnezeu prin consilierea spirituală care glorifică Cuvântul şi Duhul Lui. Când ne vom ocupa de obiceiuri, metoda pe care o foloseşte Dumnezeu pentru a efectua schimbarea va fi discutată în detaliu.

22. Ioan 3.

23. Jay Adams, *Godliness Through Discipline* (Evlavie prin disciplină), Nutley, N.J.: Presbyterian and Reformed Publishing Company. 1972, p. 8-9.

24. Vezi comentariile cu privire la speranță în capitolul IX.

25. Evrei 11:13.

26. Evrei 13:14.

27. Filipeni 3:20. Urcuşurile şi coborâşurile, şi schimbările radicale în viață nu sunt prea grele pentru adevăratul slujitor al lui Cristos, care poate să învețe să fie mulțumit în orice stare se află (vezi Filipeni 4:11-13).

PARTEA A DOUA:

PRESUPOZIȚIILE ŞI PRINCIPIILE

Capitolul 5

PRESUPOZIȚIILE ŞI PRINCIPIILE FUNDAMENTALE PENTRU CONSILIERE SPIRITUALĂ

Un număr limitat de presupoziții şi principii

Există multe presupoziții şi principii fundamentale ale Scripturii care au legătură cu consilierea spirituală. Într-adevăr, se poate demonstra că fiecare presupunere sau principiu biblic are legătură fie direct fie indirect cu vreun aspect din consilierea spirituală. Acest lucru este adevărat pentru că subiectul consilierii este acelaşi cu acela al Scripturii. Consilierul spiritual trebuie, prin urmare, să cunoască bine Cuvântul lui Dumnezeu.

Instruirea teologică şi biblică este deci cea esenţială pentru pregătirea consilierului spiritual, nu instruirea în psihologie sau în psihiatrie [1].

Pentru a satisface nevoile umane, care sunt la fel de diverse ca şi principiile de viaţă conţinute în Scripturi, consilierul spiritual trebuie să posede o cunoaştere profundă şi sistematică a întregului Cuvânt al lui Dumnezeu. Studiul psihologiei în profunzime, cuplat cu o cunoaştere superficială a datelor biblice, poate duce numai la cele mai grosolane afirmaţii eronate cu privire la om şi la soluţiile pentru problemele lui [2]. Şi totuşi, aceasta este pregătirea celor mai mulţi dintre aceia care se autointitulează consilieri spirituali creştini de profesie. Chiar şi în seminarii se face greşeala de a angaja profesori de consiliere spirituală pastorală a căror singură sau principală pregătire nu este teologică. Pastorii care cunosc Scripturile trebuie să păşească ei în acest domeniu şi să dezvolte ei aceste principii biblice; ei nu se pot aştepta ca „profesioniştii", care nu au nici pregătirea, nici (în multe cazuri) înclinaţia, să facă ei acest lucru.

Aş dori să subliniez acum că în ceea ce priveşte studiul presupoziţiilor şi principiilor care stau la baza practicii, structura acestei cărţi mă forţează să limitez numărul de principii analizate în acest capitol [3]. Pe baza căror criterii se poate face o astfel de limitare? În mod arbitrar eu am ales două:

1. Am presupus (fără discuţie) că cititorul cunoaşte multe dintre cele mai fundamentale principii ale credinţei creştine (de ex., că omul se naşte în păcat, că salvarea este prin har, prin credinţă etc.). Propria mea poziţie teologică este reformată (teologia calvină). Concepţiile susţinute în mod obişnuit de teologii reformaţi sunt cele pe care le-am considerat eu ca de la sine înţelese în toată cartea. Cititorul trebuie să cunoască acest lucru important.

2. Am dezvoltat numai acele presupoziţii şi principii biblice pe care experienţa de consiliere spirituală le-a dovedit a fi legate în mod vital de consilierea spirituală într-un mod mai direct, deşi s-ar putea să nu fie recunoscute ca atare.

Limitarea a fost inevitabilă; n-aş fi putut să reproduc în acest capitol un tratat de teologie sistematică. În conformitate cu acest scop, deci, să ne îndreptăm acum atenţia asupra primei presupoziţii, împreună cu principiile corolare şi aplicative.

Viaţa trebuie să aibă sens

Spre deosebire de B.F. Skinner, Frankl observă în mod corect că sensul (sau poate un cuvânt mai bun ar fi „scopul") este fundamental nu numai pentru o viaţă plină şi productivă, ci şi pentru sănătatea şi, în unele cazuri, pentru continuarea existenţei fiinţei umane [4]. Activităţile de zi cu zi, în care sunt prinşi oamenii, au sens pentru un timp limitat. Efortul depus în mod profitabil în timpul zilei poate produce un sentiment de satisfacţie şi de bunăstare la încheierea ei (Eclesiastul 5:12). El poate aduce şi beneficii de scurtă durată, cum ar fi bogăţia, puterea sau faima. Frankl observă, pe bună dreptate, că omul nu poate să trăiască fără cel puţin astfel de ţeluri şi scopuri zilnice. Totuşi, aceste rezultate (tocmai pentru că sunt de scurtă durată) nu satisfac foamea omului după o explicaţie mai completă a sensului vieţii umane. Aici Frankl şi ceilalţi psihiatri exsitenţialişti nu pot oferi nimic, pentru că ei nu cred în Dumnezeul Bibliei; pentru ei, viitorul este doar un lung tunel întunecat.

În absenţa scopului care ne vine de la Dumnezeu, scopul superficial pe care îl găsesc unii în plăcerile acestei vieţi, se evaporează repede. Acesta este mesajul tulburător al cărţii Eclesiastul: toate activităţile temporale sunt lipsite de sens („deşertăciune" sau „goliciune") fără Dumnezeul care dă sens tuturor lucrurilor. Pentru o perioadă de timp (după cum spune scriitorul), o activitate sau alta părea să aducă scop în viaţa lui, dar, după profunde meditaţii ulterioare, el ajunge la concluzia că fiecare dintre ele nu este decât deşertăciune. Aceasta este şi concluzia tristă la care ne conduc existenţialiştii. Dar Solomon trece dincolo de toate acestea: „Încheierea tuturor învăţăturilor" este frica de Domnul, care este începutul înţelepciunii. Cartea Eclesiastul prezintă în mod succint, din experienţa cuprinzătoare a autorului ei uman inspirat de Dumnezeu, ceea ce fiecare om descoperă (uneori prea târziu) în propria lui experienţă limitată.

Contrastul între concepţiile de lungă perspectivă şi cele de scurtă perspectivă cu privire la viaţă apare în mod frecvent în Scripturi [5]. Totuşi activitatea şi responsabilitatea din prezent nu sunt niciodată neglijate datorită preocupării pentru viitor. Relatările sumare din Evrei 11 arată clar că sfinţii menţionaţi şi-au câştigat toţi

puterea de a acționa, cu sens în prezent, tocmai din orientarea lor spre viitor. Principiul biblic este că numai țelurile şi scopurile de lungă perspectivă pot să le dea sens celor de scurtă perspectivă. Dumnezeu este Alfa şi Omega, iar Fiul Său, Isus Cristos, este Acela care este acelaşi ieri, azi, mâine şi întotdeauna. Astfel, toate scopurile ajung să aibă un sens suprem numai în relație cu El. Despărțite de El, acestea sunt doar obiective de scurtă perspectivă care vin şi pleacă la întâmplare, fără nici o legătură necesară şi deci fără nici un scop suprem. Într-adevăr, dacă nu există un scop suprem în activitățile de fiecare zi ale omului, atunci nu există de fapt nici un scop. Numai apelând la un astfel de scop suprem a putut Pavel să apeleze la sclavi să-şi facă lucrul bine: „...veți primi de la Domnul răsplata moştenirii. Voi slujiți Domnului Cristos" (Coloseni 3:24). Consilierii spirituali de astăzi trebuie să le arate acelaşi fapt fundamental oamenilor de afaceri confruntați cu probleme şi gospodinelor deziluzionate şi descurajate

Acest fapt are o semnificație deosebită în consilierea spirituală. În primul rând, se poate observa că oamenii care trăiesc numai pentru scopuri de perspectivă scurtă trăiesc greşit şi până la urmă trebuie să se confrunte cu prostia unei astfel de orientări în viață. Mulți dintre ei ajung să apeleze la consilierea spirituală tocmai pentru că au ajuns să vadă că „sensul", în ultimă instanță fără sens, pe care şi-au bazat viața, nu mai are nici un sens pentru ei. În cele din urmă, ei ajung la punctul în care trebuie să recunoască împreună cu Eclesiastul: „Tot ce am făcut este deşertăciune". Persoanele care se află în această stare trebuie să fie confruntate cu Evanghelia lui Isus Cristos. Poate că Duhul lui Cristos le-a adus în disperarea actuală pentru a le aduce în cele din urmă la Isus Cristos, Prințul vieții. Numai în El poate fi găsită posibilitatea de a trăi „din belşug".

Depresiunea nervoasă

Astfel de persoane manifestă frecvent o comportare care îi face pe unii să tragă concluzia că ei suferă de o „depresiune nervoasă" [6]. Dar ceea ce s-a prăbuşit nu sunt nervii lor, ci temelia vieții lor şi întreaga lor concepție despre viață. Deoarece şi-au construit viața pe o trăire de zi cu zi pentru succese de scurtă durată, ei s-au trezit la marginea prăpastiei. Ei au ajuns la un impas semnificativ în viață şi nu au fost în stare să învingă problema, deoarece viețile lor sunt orientate numai spre atingerea obiectivelor de perspectivă scurtă. Ei au nevoie de o orientare cu totul nouă. Gândind şi acționând numai în termeni de perspectivă scurtă, s-ar putea ca ei să fi mers împleticindu-se de la o experiență nesatisfăcătoare la alta, dar în nici una nu au găsit împlinire sau pace. Când vin la consiliere spirituală, s-ar putea să fie descurajați, deziluzionați şi plini de resentimente. Soluțiile de perspectivă scurtă pe care s-au bazat (fuga, minciuna, blamarea altora etc.) nu sunt de nici un folos în rezolvarea problemelor legate de sensul ultim. După ce au epuizat toate resursele cunoscute, ei îşi dau seama că nu mai au nici o soluție. Aceşti consiliați nu au pierdut contactul cu realitatea; ei nu au realitate în ei înşişi. Ei au ajuns la capătul puterilor eului lor. Ei nu mai văd nici un loc spre care s-ar putea întoarce: „totul este deşertăciune". Acțiunea ajunge la un punct mort; ei încetează să mai funcționeze pentru că nu ştiu cum să funcționeze cu sens. În aceasta constă prăbuşirea; omul nu mai are resurse, deoarece în el nu este realitate [7].

Astfel de oameni au nevoie să descopere sensul care se găseşte numai în Isus Cristos. Adeseori acesta este modul în care providența lui Dumnezeu i-a pregătit să primească Evanghelia [8]. Consilierea spirituală despărțită de prezentarea Evangheliei este nefolositoare [9]. Consiliații înşişi văd repede că o astfel de consiliere nu se adresează nevoilor lor. De multe ori ei trag concluzia că o astfel de consiliere fără Dumnezeu nu este decât deşertăciune (ceea ce şi este în realitate). Cei care nu apelează la Evanghelie pentru rezolvarea problemelor vieții lor descoperă curând că s-au agățat de un pai; dezamăgirea lor este de multe ori amarnică.

Când astfel de persoane cer ajutor, o fac adesea cu o atitudine care arată că ei speră împotriva oricărei speranțe. Dorind să spere, pe ei îi îngrozeşte posibilitatea că speranțele lor vor fi trezite (din nou), numai ca să fie apoi trântiți (din nou) la pământ. Consilierii spirituali vor găsi că este necesar să restaureze speranța înainte de a merge mai departe [10].

Şi consiliații creştini pot să piardă din vedere scopurile de perspectivă îndelungată ale Scripturii şi pot să sufere disperarea şi deziluzia care vin din faptul că omul nu-şi pune încrederea în Dumnezeul tuturor speranțelor. Acestor credincioşi disperați trebuie să li se aducă aminte promisiunile lui Dumnezeu. Păcatul miopiei lor spirituale trebuie să fie scos în evidență, aducând viitorul în perspectiva corectă în relație cu prezentul.

NOTE

1. Vezi *The Big Umbrella*. p. 15-19. unde acest subiect este discutat mai detaliat.

2. Vezi Gary Collins, *Search for Reality* (În căutarea realității). (Wheaton, III.; Key Publishers, 1969), p. 21: „În primul rând, nici psihologia, nici teologia nu au o concepție clară cu privire la om". El continuă spunând că nu există „un punct de vedere biblic cu privire la om". Astfel de afirmații revelează o profundă necunoaştere a istoriei şi a rezultatelor teologiei şi ale exegezei. De secole, concepția creştină cu privire la om a fost definită în detaliu. Titlul cărții lui Collins indică inutilitatea încercării lui de a găsi realitatea în fuziunea eclectică a teologiei creştine şi a speculației psihologice. În acest proces, în mod inevitabil ajungi să descoperi că ai pornit în căutarea realității; dar fiecare creştin ar trebui să ştie că acestei căutări i-a pus capăt Dumnezeu prin revelarea Fiului Său, Isus Cristos. De ce trebuie Collins să caute, când are Biblia? Cartea lui Quentin Hyder, The *Christian's Handbook of Psychiatry* (Manualul de psihiatrie al creştinului), (Old Tappan: Fleming H. Revell Company, 1958), oferă un alt exemplu. Hyder, care este fără îndoială un creştin conservator, tratează totuşi ideile vechi-testamentale cu privire la boală şi nebunie cu un aer de superioritate îngăduitoare (p. 27) şi îi permite cititorului să aleagă între crearea omului şi concepțiile evoluționiste: „Dacă crezi în creația specială..." (p. 40). Nu este de mirare deci că el crede că „multe tulburări mintale pot fi tratate în mod adecvat de psihiatri care nu au nici o credință religioasă", contrar afirmației din Galateni 6:1 (vezi *TheBig Umbrella*, p. 146-151).

3. Mă grăbesc să ajung la Partea a III-a, care conține materiale ce constituie esența acestei cărți. Acesta fiind un manual, şi nu o lucrare teoretică, accentul trebuie să fie cu precădere practic.

4. Chiar şi William Sargent scrie: „Noi trebuie să credem în ceva, să avem un scop în viață, oricât de bizară ar putea să devină viața de credință acum sau mai târziu" - *Battle for the Mind* (Bătălie pentru minte), (New York: Harper and Row, 1959), p. 27. Vezi evaluarea pe care autorul cărții de față i-a făcut-o lui Frankl în *The Enciclopedia of Christianity* (Enciclopedia creştinismului), voi. IV (Marshallton, Del.: The *National Foundation for Christian Education,* 1972), p. 244-246.

5. Vezi Evrei 11:10, 14-16, 24-26; 12:2, 10, 11; 1 Timotei 4:7-8. Conceptul biblic de credință este asociat mai ales cu trăirea plină de sens acum. pentru că omul trăieşte pentru acea țară şi cetate eternă care urmează să vină.

6. Nu putem să analizăm aici nefericitul eufemism „colaps nervos". Este suficient să arătăm că nervii nu colapsează. Pentru date cu privire la istoria acestei terminologii, vezi Jules Masserman, *A Psychiatric Odyssey* (O odisee psihiatrică), (New York: Science House, 1971). p. 271 şi următoarele.

7. Oamenii pot să epuizeze resursele şi din alte motive, şi prin urmare „depresiuni nervoase' pot să apară în alte contexte (de exemplu, jalea pentru pierderea cuiva drag). Vezi *Competent to Counsel*. p. 171. şi *The Big Umbrella*, p. 86-90.

8. Vezi *Competent to Counsel*, p. 170 şi următoarele, şi *The Big Umbrella*. „Grief as a Counseling Opportunity" (Durerea pentru pierderea celor dragi ca ocazie pentru consiliere spirituală), p. 63-94. Pentru alte comentarii cu privire la evanghelizare în cadrul consilierii spirituale, vezi *The Big Umbrella*, p. 95-112.

9. Tratamentul cu şoc (sau terapia electro-convulsivă), administrată frecvent în aceste cazuri, nu constituie decât încă un remediu steril de scurtă durată. Efectele bune ale şocului nu durează. Uneori aceste şocuri îi fac pe oameni „mai nervoşi", Wm. Sargent şi Eliot Slater, *An Introduction to Physical Methods of Treatment in Psychiatry* (O introducere la metodele fizice de tratament în psihiatrie), (New York: Science House, 1972), p. 63. Există riscul fracturilor, *ibid* . p. 72. Când au efect pozitiv, tratamentele cu şoc pur şi simplu îl eliberează pe pacient de presiunile stresului, ştergându-i temporar memoria recentă. Pierderea memoriei face ca această consiliere spirituală să fie dificilă. Când memoria revine, omul trebuie să se confrunte din nou cu problemele (care între timp s-ar putea să fi crescut). Tratamentul cu şoc produce convulsii cu un efect „foarte asemănător cu al unei contuzii uşoare" şi „Trebuie să existe multă precauție când acest tratament îi este aplicat unei persoane care are nevoie de o memorie foarte bună în practicarea profesiei sale", *ibid*., p. 73. Este dificil, dacă nu chiar imposibil, să fie justificată utilizarea şocurilor. Tratamentele cu şoc sunt, poate, cel mai bun simbol al încercărilor nereuşite ale psihiatrilor de a rezolva probleme non-temporale cu mijloace temporale de scurtă perspectivă.

10. Trebuie să spunem mai multe, în continuare, despre speranţă. În acest punct este necesar să facem deosebirea între cei care suferă de sentimente de amărăciune datorită deprimărilor şi consiliaţii care au ajuns în faza de „depresiune nervoasă". Ambele tulburări duc la incapacitatea de a funcţiona, şi de aceea pot să fie confundate. În cazul deprimării, atitudinea consiliatului este: „Ce rost are?" Lui nu-i mai pasă de nimic. Este plin de sentimente de vinovăţie şi de obicei se bălăceşte în autocompătimire. Într-un colaps (când tipare vechi au fost rupte), atitudinea consiliatului este: „Ce pot să fac?" Se simte încolţit - nu mai are nici o temelie. Este derutat şi speriat. El va fi amorţit, poate fără grai şi imobilizat. Resursele lui au eşuat. Lui trebuie să-i fie arătate adevăratele resurse, care se găsesc în Cristos şi în Cuvântul Lui. În cazul deprimării, soluţia este mărturisirea păcatului şi reversarea acţiunii, de la iresponsabilitatea recentă la responsabilităţile cunoscute (şi poate asumate mai înainte). Mesajul fundamental pentru persoana deprimată se găseşte în Apocalipsa 2:4,5. Categoriile aceste nu se exclud reciproc. Epuizările nervoase pot să ducă la depresiune. Poate că în cele mai multe cazuri de depresiune nervoasă (dacă nu chiar în toate), există un element de deprimare. Dar nu toţi cei care sunt deprimaţi suferă de depresiune nervoasă. Aceste distincţii sunt uneori valabile numai pentru accentuare.

Capitolul 6

SPERANŢA

Speranţa de schimbare

Înrudit îndeaproape cu sensul este speranţa. În Scripturi, Dumnezeu vorbeşte despre importanţa speranţei. El aşează speranţa într-o legătură unică cu dragostea şi cu credinţa în 1 Corinteni 13. Acolo speranţa este pe locul doi, înaintea ei fiind numai dragostea: „Acum dar rămân aceste trei: credinţa, nădejdea şi dragostea; dar cea mai mare dintre ele este dragostea" [1]. Dragostea este cea mai mare, pentru că atunci când credinţa ajunge să vadă cu ochii ceea ce a crezut şi când speranţa se dizolvă în împlinire, dragostea continuă să trăiască. Totuşi, pentru prezent, speranţa nu este numai necesară, ci în unele cazuri trebuie să fie clasificată chiar deasupra dragostei. În 1 Tesaloniceni 1:3, de exemplu, Pavel vorbeşte din nou despre acelaşi trio de calităţi; dar în această situaţie (unde marea nevoie a bisericii din Tesalonic era speranţa), dragostea vine pe locul al doilea: „Lucrarea credinţei voastre... osteneala dragostei voastre şi... tăria nădejdii". În timp ce credinţa este sursa lucrărilor, şi osteneala îşi are originea în dragoste, tăria (mai ales în încercare) vine numai din speranţă. Consiliaţii au nevoie disperată de o astfel de perseverenţă în dificultatea primelor eşecuri şi în stângăcia unor tipare de trăire schimbat. Pentru a merge mai departe pe calea schimbării, ei trebuie să aibă speranţă.

Speranţa în Scripturi este întotdeauna o aşteptare plină de încredere; cuvântul speranţă nu poartă niciodată în sine nici măcar conotaţia de nesiguranţă pe care o are termenul nostru românesc (ca de exemplu atunci când spunem cu precauţie: „Aşa sper"). Nu există nici un ”aşa sper" în conceptul biblic. Când Pavel i-a scris lui Tit despre speranţa fericită, el l-a îndemnat să privească înainte la „fericita noastră nădejde şi arătarea slavei marelui nostru Dumnezeu şi Mântuitor Isus Cristos". El n-a avut nici un gând de nesiguranţă cu privire la realitatea acestui eveniment.

Consilierul spiritual trebuie să iubească oamenii. Acesta este unul din motivele pentru care face el consiliere spirituală. Şi pentru că îi iubeşte pe oameni, el va fi adânc tulburat ori de câte ori va descoperi că un consiliat a pierdut speranţa. Dar chiar şi această tulburare trebuie să fie echilibrată de speranţă plină de entuziasm. Datoria lui este întotdeauna să emane optimismul biblic care este întemeiat pe promisiunile lui Dumnezeu. Un consilier spiritual trebuie să fie, mai presus de toate, un om al speranţei. El însuşi trebuie să creadă ceea ce spune despre speranţă, căci altfel va comunica exact contrariul. El trebuie să fie pe deplin convins de faptul că Dumnezeu Îşi împlineşte cu credincioşie promisiunile. Numai aceasta îi va da entuziasmul plin de încredere de care are nevoie ca să vorbească despre speranţa de schimbare cu convingere şi cu siguranţă. Entuziasmul este într-adevăr contagios când motivele de entuziasm ale consilierului spiritual sunt biblice. În Romani 15:14, Pavel vorbeşte despre încurajarea şi despre rezistenţa care izvorăsc din speranţă. Numai o astfel de încurajare biblică îl poate face în stare pe un om să reziste în sarcina adesea descurajatoare de a-i ajuta pe oamenii păcătoşi să se schimbe într-o lume pervertită de păcat şi blestemată de Dumnezeu.

Cine are nevoie de speranţă? Aceasta este o întrebare importantă pentru fiecare consilier spiritual. El nu trebuie numai să fie în stare să răspundă la această întrebare, ci trebuie să şi cunoască motivele biblice ale speranţei în fiecare situaţie. O mare parte din faza iniţială a consilierii spirituale poate să constea din injectarea speranţei

biblice în aceia care vin la consiliere deznădăjduiți și disperați. Cunoașterea felului de consiliați care au adesea nevoie de speranță trebuie să-l determine pe consilierul spiritual să caute indicii și să facă cercetări în cazuri în care speranța pare a fi o problemă spinoasă. Este important deci să analizăm problema aceasta în oarecare detaliu.

Fiecare are nevoie de speranță

Într-un sens, fiecare consiliat are nevoie de speranță. Păcatul a avut efecte devastatoare și descurajatoare în viața fiecăruia dintre noi. În viața fiecărui creștin vine o vreme când se simte descurajat. Adeseori această atitudine se deteriorează, transformându-se în păcatul disperării. Consilierii spirituali pot deci să fie siguri că vor vedea multe din efectele vătămătoare ale păcatului. Îndoiala și descurajarea, și uneori disperarea, apar atât de des împreună cu alte dificultăți, încât consilierul spiritual trebuie să învețe cât se poate de repede cum să trateze și să învingă aceste probleme care complică situația. Până când acestea nu au fost îndepărtate și nu s-a făcut loc pentru speranță, de obicei este inutil să se încerce rezolvarea altor probleme. Nu este de mirare deci că imediat după cădere, o dată cu pedeapsa și judecata, Dumnezeu a dat și speranță (Geneza 3:15). Prezentând nenorocirea blestemului, Dumnezeu a promis în același timp venirea Aceluia care va învinge definitiv păcatul și va îndepărta mizeria lui. În timp ce vorbea despre spinii pământului, Dumnezeu a făcut și prima profeție cu privire la Fiul Său, care urma să poarte în propriul Lui trup blestemul spinilor pentru poporul Lui. Ceea ce a făcut Dumnezeu trebuie să facem și noi, cei care facem consiliere spirituală în umbra Lui.

În Evanghelie există o dublă speranță: (1) speranța cu privire la eschaton (vremea din urmă, viitorul), care este legată de venirea lui Cristos, de învierea trupului și de ștergerea păcatului, a durerii și a lacrimilor. Aceasta, împreună cu speranța care o încoronează - prezența lui Cristos - este marea speranță a creștinului. Ea cuprinde în sine speranța (așteptarea) perfecțiunii finale. Dar aceasta nu este totul. Creștinismul nu este doar o promisiune cu privire la viitor. Creștinii pot beneficia de promisiunile lui Dumnezeu chiar astăzi! (2) Există speranța unei noi vieți din belșug chiar acum. Nenorocirea care provine din trăirea în păcat poate fi îndepărtată. Credinciosul se poate bucura de pacea, liniștea și siguranța plinătății lui Cristos Cel viu chiar aici, în viața aceasta. În vremuri de necaz, când păcatul aduce nenorocire în viețile noastre, noi toți avem nevoie să ne fie reamintită speranța Evangheliei (Coloseni 1:5) [2]. Dar să ne îndreptăm atenția asupra acelor categorii de consiliați care au nevoie cel mai frecvent de un accent puternic asupra speranței.

Probleme specifice în care este nevoie de speranță

Mai întâi, oamenii cu probleme care durează de multă vreme au nevoie de speranță. Domnul Isus a făcut un lucru neobișnuit când l-a vindecat pe omul care s-a născut orb (Ioan 9): El a folosit mijloace. A scuipat pe pământ, a amestecat lutul, l-a aplicat pe ochii omului orb și i-a spus să se ducă la fântâna din Siloam să se scalde. Domnul Isus l-a asigurat că dacă face aceste lucruri își va recăpăta vederea. A avut Domnul Isus nevoie să folosească aceste mijloace? A fost puterea Lui limitată în vreun fel? Cu siguranță nu. Ori de câte ori Domnul Isus a folosit astfel de mijloace, a făcut-o cu scopul de a-i demonstra ceva fie persoanei care urma să fie vindecată, fie altora din jurul acelei persoane, fie ambilor. În cazul acesta, Domnul Isus avea de-a face cu un om care nu văzuse niciodată. El nu văzuse niciodată soarele apunând, un răsărit de soare, fața unei alte persoane; el nu văzuse niciodată nimic și pe nimeni. Dacă îndrăznise vreodată să spere că s-ar putea ca într-o zi să vadă, probabil că a pierdut de mult această speranță. La urma urmei, cine a mai auzit ca un om care s-a născut orb să fie vindecat așa încât să poată vedea7 De aceea, Domnul îsus, pentru a-i trezi speranța, i-a aplicat lut pe ochi. Pe măsura ce lutul devenea tot mai greu și se întărea în cocoloașe pe pleoapele lui, speranța omului a început să țâșnească înăuntrul lui. El se gândea: „Dac-aș putea să spăl orbirea de pe ochii mei așa cum pot să spăl lutul acesta!" A alergat la fântână, a urmat indicațiile lui Cristos, și s-a întors văzând. Oameni ca acesta, ale căror probleme durează de multă vreme, au nevoie de speranță. Este evident că Domnul Isus a făcut un lucru neobișnuit pentru a-i da speranță unui om care avea o problemă de multă vreme.

În al doilea rând, oamenii cu probleme deosebit de dificile au nevoie de speranță. Deși aproape fiecare consiliat crede că problema lui este cea mai dificilă cu care a fost vreodată confruntat cineva, unele probleme sunt mai mari decât altele. Unii consiliați care recunosc complexitatea extremă a problemei lor, au foarte puțină speranță că cineva ar putea vreodată să o descurce. S-ar putea ca ei înșiși să fi încercat (poate chiar adeseori), dar n-au

reuşit sa se elibereze. Astfel de persoane au nevoie să fie asigurate că există speranță în Cristos [3]. Speranța aceasta se întemeiază pe puterea Cuvântului Lui prin care lucrează Duhul Lui (vezi Romani 15:4,13).

Femeia cu scurgere de sânge. care suferise de pe urma multor medici, este un exemplu bun de persoană c»re a avut nevoie de speranță din acest motiv. Oamenii care timp de ani de zile s-au consultat în zadar cu psihiatri sau alți consilieri spirituali, au nevoie adesea să fie reasigurați cu privire la promisiunile biblice.

Juli frecventase diferiți psihiatri, în ultimii zece ani, dar nu s-a realizat nimic. Când a venit la noi, ea dorea şi nu dorea o schimbare. Elaborase o modalitate de a-şi rezolva problemele, care era mai puțin decât satisfăcătoare, dar, credea ea, era mai bine decât cu modalitățile pe care le încercase înainte. De aceea, la început, ea s-a opus oricărei schimbări care i-ar răsturna corabia vieții. Corabia ei nu mai era navigabilă, dar ea lua apă mai încet decât altele şi se menținea încă la suprafață. Deoarece se îndrepta spre naufragiu, corabia aceasta a trebuit să fie aruncată în aer de consilierul ei spiritual, care i-a arătat din Scripturi că nu putea să continue să-şi croiască drum prin valurile dificultăților mințindu-se şi nici fugind de probleme. El i-a dat speranță arătându-i soluția adevărată în Biblie.

În al treilea rând, oamenii cărora li s-au dat explicații false cu privire la problemele lor au nevoie de speranță. Aceia cărora li s-a spus că sunt bolnavi, când de fapt nu sunt, trebuie să înțeleagă că la rădăcina problemei lor nu se află nici o boală ciudată şi incurabilă [4]. Ei trebuie să ajungă să-şi dea seama că au dificultăți din cauza păcatului lor. Oameni care au fost etichetați de psihiatri sau de alții drept schizofrenici, catatonici etc., adesea încep să trăiască în concordanță cu lipsa totală de speranță a acelor etichete [5]. Aceşti oameni au nevoie să li se explice clar care este problema lor reală, aşa încât să le poată fi redată speranța.

Adeseori este util să li se arate unor astfel de persoane din alte domenii ale propriei lor vieți în care au rezolvat cu succes probleme similare, că ei sunt capabili să facă ceea ce le cere Dumnezeu pentru a rezolva problema în discuție. Dacă, de exemplu, la lucru sau la scoală au fost menținute relații care reflectă un simț al responsabilității, acest fel de relații pot fi dezvoltate şi acasă. Dacă o persoană poate să-şi controleze temperamentul în altă parte, ea poate să învețe să facă lucrul acesta şi acasă.

În al patrulea rând, oamenii care sunt hărțuiți de frică au nevoie de speranță [6]. Frica poate să imobilizeze şi chiar să paralizeze. Ea este o forță puternică ce poate fi învinsă numai de forța mai puternică a dragostei [7].

În al cincilea rând, persoanele ale căror speranțe au fost sfărâmate în mod repetat în trecut au nevoie de speranță. Ei au avut mereu speranțe mari, dar de fiecare dată au fost dezamăgiți şi răniți. În cele din urmă ei au ajuns nu numai neîncrezători în orice asigurare de speranță, ci în timp ce doresc să poată spera, țin de fapt speranța la distanță. Ei fac lucrul acesta de teamă să nu aibă alte dureri şi dezamăgiri. Acestor consiliați trebuie să li se arate baza biblică a speranței (cum ar fi 1 Corinteni 10:13) [8]. Speranța a dat greş înainte pentru că a avut o bază greşită; „Dumnezeu este credincios", şi promisiunile Lui nu rămân niciodată neîmplinite.

În al şaselea rând, sunt aceia care au încercat şi au falimentat. Ei s-ar putea să fie în acelaşi timp atât plini de speranță cât şi sceptici. S-ar putea să fie derutați şi îngrijorați, s-ar putea să fie mânioşi sau să aibă resentimente adânci față de Dumnezeu. Atunci când le sunt arătate motivele eşecului, ei trebuie să fie conduşi spre pocăință pentru atitudinile lor înainte de a merge mai departe. Astfel de persoane pot să fie de două feluri: sunt unii care au încercat soluții greşite, şi alții care au încercat soluții corecte. Cei din a doua categorie necesită un efort mai mare. Poate că au recurs la rugăciune. Multe Inventare ale Datelor Personale arată că creştinii recurg la rugăciune ca la un panaceu pentru problemele lor. Ca răspuns la întrebarea: „Ce ai făcut în legătură cu problema pe care o ai?", mulți consiliați scriu: „M-am rugat", şi atâta tot. Nu există nici o obiecție cu privire la rugăciune; şi dacă este genul corect de rugăciune, nu putem decât s-o încurajăm [9]. Dar când soluția pentru o problemă se opreşte la rugăciune, atunci chestiunea trebuie să fie redeschisă. Biblia ne spune să ne rugăm, dar ea ne dă şi multe alte indicații specifice. Când ne rugăm pentru pâinea cea de toate zilele, nu ne aşteptăm ca ea să ne cadă din cer cu o paraşută. Dumnezeu ar putea să ne trimită pâine în felul acesta (amintiți-vă de mană), dar El nu ne-a spus să aşteptăm s-o primim astfel. Dimpotrivă, El ne asigură că acela care nu vrea să muncească nu trebuie nici să mănânce [10]. Aceasta înseamnă că atunci când ne rugăm pentru pâinea cea de toate zilele, noi ne rugăm de fapt ca Dumnezeu să ne dea ocazia şi puterea să o câştigăm. Totuşi, în ceea ce priveşte soluțiile la problemele lor, mulți consiliați par să uite că rugăciunea trebuie să fie urmată de alte acțiuni poruncite în Biblie [11].

Pe lângă aceste categorii, mai sunt şi aceia care fac ceea ce trebuie, dar renunță prea uşor. Ei forează până la prânz, dar apoi renunță pentru că ia prea mult timp şi e prea cald; la ora unu după-amiază ar fi ajuns la petrol! Ei forează în nisip până când ajung la stâncă, şi atunci se opresc; a devenit prea dificil. Dacă ar fi forat încă un metru, ar fi ajuns la puțul țâşnitor! Speranța conduce la perseverență, care, la rândul ei, îi dă omului răbdarea de a continua în ciuda întârzierii sau a dificultăților (1 Tesaloniceni 1:3).

În al şaptelea rând, oamenii mai în vârstă adesea au nevoie de speranță. Ei cred uneori că au trecut de punctul până la care mai era posibilă o schimbare. Lor trebuie să li se arate că Biblia nu pune limite de vârstă sfințirii. Dumnezeu, în atotînțeleapta Lui providență, a conceput în aşa fel viața încât cei vârstnici să trebuiască să treacă prin unele dintre cele mai mari schimbări. Pierderea ocupației, a sănătății, a celor dragi, de pildă, necesită unele dintre cele mai dramatice schimbări în viață. Numai o persoană cu adevărat matură este capabilă să facă față unor schimbări atât de radicale. Maturitatea în Cristos trebuie să-l pregătească şi să-l echipeze pe om pentru schimbare, nu să-l debiliteze. Dacă omul a învățat, de-a lungul anilor, cum să trăiască cu schimbările pe care le aduce Cristos şi cum să se bucure de ele, el va fi mai capabil să facă față schimbării decât un copil care are puțină experiență de felul acesta. Deci maturitatea în Cristos trebuie ea însăşi să conducă la speranță [12]. Vârstnicii adesea repetă zicala: „Calul bătrân nu se mai învață a merge în buestru". Poate că acest lucru este valabil pentru caii bătrâni; dar un om bătrân, creat după chipul lui Dumnezeu, poate să le învețe!

În al optulea rând, persoanele deprimate au nevoie de speranță. Insistând ca aceştia să-şi reia îndatoririle care n-au mai fost îndeplinite şi privind cu ei şi la alte acte şi deprinderi păcătoase, până când persoana aceea ajunge la pocăință şi la roadele pocăinței, speranța renaşte. Speranța nu vine niciodată prin autocompătimire. În aceste cazuri, acțiunea, nu vorba, aduce curând speranța.

În al nouălea rând, persoanele sinucigaşe au nevoie de speranță. Ele sunt cu preponderență persoane fără nici o speranță. Este absolut esențial ca păcatul acestor persoane să fie tratat cu toată seriozitatea. Speranța vine atunci când cineva recunoaşte cât de lipsit de speranță este consiliatul în situația lui actuală [13]. Consilierul spiritual trebuie mai întâi să arate că şi el este de acord că o astfel de viață nu merită să fie trăită. Abia atunci poate el să-i arate posibilitatea unei vieți noi şi diferite în Cristos.

În al zecelea rând, persoanele care au trăit experiențe zguduitoare au nevoie de speranță. Durerea cauzată de (1) pierderea unei persoane prin moarte, mutare, adulter sau divorț; (2) pierderea bunurilor materiale sau (3) pierderea poziției (stare socială, funcție, bunul nume) poate duce la o astfel de nevoie [14]. „Depresiunile nervoase" constituie un alt exemplu frecvent [15].

În sfârşit (deşi lista nu este exhaustivă), aceia care sunt fără Cristos au nevoie de speranță. Pentru ei nu există speranță fără speranța Evangheliei, adică speranța care provine din credința în Evanghelie (vezi Romani 8:24) [16].

Cum să dai speranță

În toate aceste cazuri, Biblia este mai mult decât suficientă ca să dea astfel de speranță. De aceea a scris Pavel: „Şi tot ce a fost scris mai înainte, a fost scris pentru învățătura noastră, pentru ca, prin răbdarea şi prin mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde" (Romani 15:4). Fără Scripturi nu există nici o bază pentru speranță. Dar Scripturile au fost scrise ca să dea speranță. Consilierii spirituali creştini trebuie, prin urmare, să accentueze puternic promisiunile lui Dumnezeu care se găsesc în Scripturi, ori de câte ori au de-a face cu consiliați care par să fi pierdut speranța [17].

O modalitate de a trezi speranța este să îi iei pe oameni în serios atunci când vorbesc despre păcatul lor. De multe ori, în prima şedință, o mamă va spune ceva de felul acesta: „Cred că n-am prea fost o mamă bună". Sau: „N-am fost o soție bună". Consilierii spirituali noutetici iau toate aceste comentarii foarte în serios. Ei consideră că toate comentariile autodepreciative sunt importante şi întotdeauna fac investigații complete asupra lor. Ei refuză să minimalizeze sau să permită minimalizarea autoevaluării negative a unui consiliat [18]. Aşa că atunci când un consiliat spune ceva de felul acesta, un consilier spiritual trebuie aproape întotdeauna sa oprească discuția şi să spună: „Ceea ce spuneți dumneavoastră este foarte serios. O creştină trebuie să fie o mamă (sau soție) bună. Spuneți-mi cât de rea soție (sau mamă) sunteți".

În astfel de situații, probabil va fi dat imediat unul din următoarele două răspunsuri: Dacă femeia a afirmat că ea nu este o mamă sau o soție bună, doar pentru a da impresia că este „pioasă", ea va da imediat înapoi, şi va vâsli în cealaltă direcție: „Să nu mă înțelegeți greşit..." În astfel de cazuri, desigur, consilierul spiritual ştie cu ce situație are de-a face - ipocrizie şi nu sinceritate - şi el trebuie să acționeze în consecință. Dar în cele mai multe cazuri, răspunsul pe care-l va primi va fi recompensator, uneori chiar electrizant: speranțele ei vor renaşte, ea va începe să vorbească fără rețineri, şi mai mult ca probabili că întreaga poveste va ieşi la suprafață imediat.

June era o fată credincioasă, în vârstă de vreo douăzeci de ani, destul de voinică şi foarte deprimată. Pe inventarul ei de date personale [19] ea scrisese: „Sunt dezgustătoare, proastă, urâtă, rea şi total falimentară". Când am citit cu voce tare acest inventar în timpul unei şedințe de consiliere spirituală, mama ei a intervenit imediat: „Să n-o credeți. E o fată minunată. A câştigat concursul de şcoală duminicală, a putut să meargă pe gratis într-o tabără pentru o săptămână" etc. (Am comentat deja în altă parte problemele legate de astfel de subevaluări [20]). Consilierul spiritual a oprit-o pe mamă destul de brusc şi i-a spus: „Ascultați, June ştie despre viața ei mai multe decât ştiți dumneavoastră sau eu sau oricine altcineva în afară de Dumnezeu, şi dacă June spune că ea este dezgustătoare, proastă, urâtă, rea şi total falimentară, ea trebuie să aibă nişte motive pentru care face aceste afirmații". Întorcându-se spre June, consilierul spiritual a continuat: „June, spune-ne cât de dezgustătoare eşti. Spune-ne exact cât de proastă eşti. Spune-ne ce te face aşa de urâtă. Spune-ne despre lucrurile rele pe care le-ai făcut şi spune-ne, June, ceva despre felul în care ai falimentat". Capul lui June a stat aplecat în jos toi timpul de când a intrat în cabinet, dar când consilierul spiritual a spus aceste cuvinte, ea şi-a ridicat ochii spre el ca şi cum ar fi vrut să spună: „Vorbeşte el serios?" Concluzia ei trebuie să fi fost că el vorbea foarte serios, pentru că ea a început pentru prima oară să vorbească fără rețineri, şi povestea fi a început să curgă.

Este deci important să-i luăm pe oameni în serios când vorbesc despre păcatele lor. Adeseori un comentariu autodepreciativ este un balon de încercare, pe care consiliatul îl lansează în aer, ca să vadă ce va face consilierul spiritual cu el. Este important ca ața să fie apucată repede, balonul să fie coborât jos şi spart, pentru a vedea ce este înăuntrul lui.

După un caz de adulter, în mod aproape inevitabil partea nevinovată manifestă o mare ezitare când este vorba să aibă iarăşi încredere în aceia care a greşit. Şi totuşi, după împăcare, speranța va veni repede, dacă i se permite să se dezvolte indirect. Deoarece în trecut cuvântul celui vinovat s-a dovedit a nu fi demn de încredere, cuvântul lui trebuie să fie susținut de fapte. Ceea ce nu poate fi comunicat prin vorbe trebuie demonstrat prin acțiune. Când cel vinovat face acest lucru, micile acțiuni care demonstrează că a avut loc o schimbare indică adevărată pocăință (ele sunt „roade vrednice de pocăință"). Cel nevinovat începe repede să recâştige speranța. Dovezile, care constau din eforturi depuse în direcția unui nou început cu Dumnezeu, sunt mai de valoare decât mii de cuvinte. Prin urmare, consilierii spirituali vor trebui să dea dovadă de înțelepciune şi să dea multe teme concrete partenerului iertat, în timpul primelor şedințe în astfel de cazuri, pentru a-i acorda maximum de oportunități de a-şi dovedi sinceritatea pocăinței mărturisite. Dacă aceste teme cuprind probleme cu țintă clară, progresul spre restabilirea încrederii poate fi făcut mai rapid.

Într-un alt fel de context, aprecierea pentru efortul autentic poate de asemenea să încurajeze şi să aprindă scânteia speranței. Domnul Isus Cristos a vorbit despre exprimarea aprecierii atunci când a spus că El va zice „Bine, rob bun şi credincios". (Vezi de asemenea Proverbele 31:28, 29 [21]). Încurajarea prin aprecierea pentru efectuarea lucrurilor cerute este un mijloc eficace de a da speranță. A şti că alții au observat şi că îi interesează tinde să dea imbold unor eforturi viitoare. În lectura curativă, de exemplu, s-a descoperit că mulți copii, indiferent de materialul pe care-l folosesc, nu sunt preocupați în nici un fel de faptul că materialul pe care trebuie să-l citească nu este interesant, atâta timp cât au succes la citit. Aceasta pare să fie o motivație suficientă.

Astfel, primul lucru important este că cei consiliații au nevoie de scop, iar al doilea este asemămător cu primul: consiliații au nevoie de speranță. Fiecare consilier spiritual trebuie să țină minte aceste două lucruri, mai ales la începutul unei serii de şedințe de consiliere spirituală.

NOTE

1. 1 Corinteni 13:13.

2. Speranța Evangheliei este singura certitudine care nu falimentează. Cultele care fac vindecări, vracii care vindecă prin farmece, efectele placebo etc., toate demonstrează puterea temporară a speranței, chiar și atunci când se bazează pe ceva fals.

3. Luați-l, de exemplu, pe inginerul care a fost menționat în *What to Do About Worry* (Ce să faci în legătură cu îngrijorarea). Problemele lui păreau ca o pădure care este prea deasă ca să poți pătrunde în ea. Învățând care este calea lui Cristos de a rezolva problemele - tăind în fiecare zi copacii acelei zile și lăsând restul pentru mâine - el a putut să-și croiască drum.

4. Vezi *The Big Umbrella*, „Is Society Sick?" (Este societatea bolnavă?), cap. II.

5. Etichetarea care nu este biblică este falsă și, prin urmare, dăunătoare. A-l numi pe un om psihopat, nevrotic, psihonevrotic, schizofrenic etc., este periculos și trebuie să evităm să facem acest lucru. Este obligatoriu să ne ținem strâns de categoriile biblice atunci când descriem ființele umane și problemele lor. De Bono scrie, pe bună dreptate: „Unitățile de experiență, pachetele de informații necesită un nume. Odată ce dobândesc un nume. ele sunt fixate și imuabile, căci o etichetă este utilizabilă numai dacă are un înțeles invariabil" Edward De Bono, *Think New* (New York: Avon Books, 1968), p. 112. Strupp scrie că este „un fapt bine cunoscut că etichetele cu diagnostice sunt de o valoare foarte îndoielnică; ...ele mai mult încurcă decât elucidează", op. cit., p. 69.

6. Vezi, în continuare, cap. 36.

7. Vezi, în continuare, cap. 36.

8. Vezi *Christ and Your Problems* (Cristos și problemele tale), p. 11-13.

9. Unii oameni par să nu se gândească niciodată la faptul că nu orice rugăciune este potrivită. Iacov afirmă acest lucru în epistola lui prin excelență practică: „Cereți și nu căpătați pentru că cereți rău..." (Iacov 4:3). Rugăciunea este condiționată (vezi 1 Ioan 3:22; 5:15; Iacov 5:16; Ioan 14:13, 14).

10. 2 Tesaloniceni 3:10.

11. Vezi *The Big Umbrella*. p. 92-94. Discuția singură nu este suficientă și poate să fie distructivă. Problemele trebuie văzute ca proiecte, nu ca subiecte. Discutarea problemelor trebuie să aibă drept rezultat programe de acțiune creștină, nu doar opinii.

12. Ceea ce pare să facă schimbarea dificilă pentru cei vârstnici nu este vârsta. Cel mai greu este să fie rupte multele asocieri și tipare de trăire legate între ele.

13. Vezi sfârșitul capitolului anterior și începutul acestui capitol. Persoanele sinucigașe se văd adesea prinse în ghearele unei dileme. Ei văd ieșirea din impasul lor ca o problemă de „ori, ori". Adesea, așa cum le-a arătat Cristos fariseilor (Matei 22:23,33). există și o a treia cale (calea lui Dumnezeu). Presupunerile lor fundamentale (nefiind biblice) sunt greșite. Clarificându-le cu Biblia putem să ajungem cu ei la calea de mijloc.

14. Vezi *The Big Umbrella*, „Grief As a Counseling Opportunity", cap. III. Speranța în jale este antidotul pentru disperare. Jalea tinde să împingă spre disperare, dar speranța o oprește, menținând echilibrul (1 Tesaloniceni 4:13; vezi și Evrei 6:18,19: speranța este ancora care oprește alunecarea). Observați următoarea diagramă:

(SPERANȚA)------legată de------ (JALE)------ține în frâu tendința de a aluneca spre------ (DISPERARE)

15. Vezi ultima secțiune din capitolul precedent.

16. În versiunea King James scrie: „salvat prin speranță". Pavel a scris literal: „salvat în (sau cu) speranță". Speranța vine prin credința în Cristos.

17. A fost scrisă o broșură. *Christ and Your Problems* (Cristos și problemele tale), pentru a fi distribuită de consilierii spirituali noutetici. Acest studiu biblic al textului din 1 Corinteni 10:13 este conceput în așa fel încât să dea speranță în timp ce îndeamnă la responsabilitate personală față de Dumnezeu. Această broșură le poate fi înmânată consiliaților la sfârșitul primei ședințe.

18. Iată câteva exemple de minimalizare: „Marina, nu spune asta! Tu ești o fată buna." „Lucrurile nu stau chiar atât de rău." „Nu uita că ai atât de multe lucruri pentru care poți să fii mulțumitoare!" „Nu te dezaprecia atât de mult!" „Uită-te la tot ce ai realizați" „Nu exagera, tu nu ai falimentat." „Încearcă să privești la partea luminoasă a lucrurilor."

19. Vezi *Competent to Counsel*, p. 271-274. Un extras revizuit a fost inclus în Anexa A a acestei cărți.

20. *Competent to Counsel*, p. 67, 112 și următoarele, 140, 142 și următoarele.

21. Fără îndoială că un motiv pentru efortul continuu al acestei femei de a-și dezvolta și folosi darurile a fost încurajarea pe care a primit-o din partea familiei ei, care și-a exprimat fără rețineri și cu voce tare aprecierea. Vezi „A Word to the Wives" (Un cuvânt pentru soții), Jay Adams, *Christian Living in the Home* (Trăirea creștină în cămin). (Nutley, N.J.: Presbyterian and Reformed Publishing Company, 1972), p. 69-85.

Capitolul 7

RUGĂCIUNEA: BAZA PENTRU CONSILIEREA SPIRITUALĂ

Sperăm că nu va fi necesar să argumentăm în favoarea importanței rugăciunii în lucrarea de consiliere spirituală. Cei pentru care este scrisă această carte vor recunoaşte imediat cât de importantă este această rugăciune. Singura lor problemă, ca şi cea a autorului acestei cărți, va fi să pună în practică această cunoaştere şi convingere. Puterea şi prezența purificatoare a Duhului Sfânt trebuie să fie invocată de consilierul spiritual uman, atunci când îşi recunoaşte propriile lui păcate şi neputințe. Totuşi, ne vom ocupa puțin de unele aspecte ale rugăciunii, şi anume dacă, unde, când, de către cine şi cum poate să fie folosită rugăciunea ca parte a şedinței de consiliere spirituală.

Consilierul spiritual trebuie să se pregătească pentru consiliere în mare parte prin rugăciune pentru el însuşi şi pentru consiliați. Rugăciunea poate să se nască natural în timpul citirii notelor din dosar, când consilierul spiritual se pregăteşte pentru şedința următoare. O astfel de rugăciune, combinată cu reflectarea asupra problemelor consiliatului şi cu soluțiile posibile care pot fi găsite în Scripturi, va fi foarte satisfăcătoare. Când rugăciunea se naşte din gândire inteligentă şi devine parte a acesteia, atât conținutul ei cât şi fervoarea ei vor fi mai mari. Adeseori Dumnezeu foloseşte o astfel de gândire într-o stare de rugăciune pentru a-l ajuta pe consilierul spiritual să dezvolte planuri rodnice pentru şedința următoare.

Un cercetător a scris:

„Observăm, în Iacov 5:16, că rugăciunea omului drept îi este de deosebit folos membrului păcătos [1]."

Este important să observăm că rugăciunea este unul dintre cei trei factori determinanți în situația de consiliere spirituală presupusă de Iacov. Este deci clar că rugăciunea nu poate să fie considerată tabu în şedința de consiliere spirituală. Aşa cum indică Iacov, rugăciunea însăşi poate să fie elementul esențial al procesului de consiliere spirituală. În practică, în împrejurări normale, rugăciunea trebuie să fie făcută cel puțin la încheierea şedinței. Alteori, rugăciunea poate fi potrivită în timpul unei şedințe de consiliere spirituală. Ea poate să fie rezultatul natural al unei hotărâri sau al unui angajament. Ea poate să fie strigătul aprins al consiliatului care cere iertare atunci când Cuvântul, care i-a fost prezentat, îl convinge că este păcătos şi că are nevoie de iertare.

Aici însă există un pericol. Consilierul spiritual trebuie să fie sensibil şi să-şi dea seama când a lucrat Duhul asupra consiliatului şi l-a condus spre rugăciune sau când, pe de altă parte, rugăciunea este doar dorința consilierului spiritual, şi acesta încearcă să-l forțeze pe consiliat să se roage. Aici nu poate fi exercitată nici un fel de presiune şi nu poate fi tolerată nici o ezitare de a permite rugăciunea atunci când Duhul a folosit Cuvântul pentru a-l convinge pe consiliat. Rugăciunea şi preocuparea consilierului spiritual în această problemă va conduce la discernământ spiritual.

Rugăciunea de la sfârşitul fiecărei şedințe tinde să fie mai puțin ritualistă şi formală decât rugăciunea de la începutul şedinței, deoarece ea se poate concentra asupra conținutului vital al orei precedente. Adeseori, la începutul şedinței consiliatul poate să fie atât da agitat, atât de mânios şi atât de supărat încât aproape că nu-şi mai are locul rugăciunea cu sens în acest punct. Şi totuşi, exact în unele din aceste cazuri rugăciunea este singurul răspuns pentru moment. Dacă, de exemplu, un consiliat începe cu un comentariu de felul acesta: „Sunt atât de supărat (furios etc.) încât nu ştiu ce să spun...", atunci consilierul poate să răspundă: „În regulă. Nu-rni spune mie încă nimic. Hai să-I vorbim mai întâi lui Dumnezeu despre această problemă. Printre alte lucruri Îi vom cere să scoată resentimentele acestea din inima ta, ca să putem începe să ne ocupăm de problemele importante despre care îți este atât de greu să vorbeşti".

Rugăciunea poate fi sugerată ca temă de casă. Nu numai că rugăciunea regulată trebuie să le fie recomandată tuturor consiliaților, dar rugăciunea poate fi prescrisă specific ca parte din soluția pentru o problemă [2].

Exista cel puțin trei pericole care trebuie să fie evitate în consilierea spirituală, şi acestea sunt legate de abuzul de rugăciune: (1) bazarea numai pe rugăciune atunci când Scripturile recomandă acțiune; (2) transformarea rugăciunii într-o şedință de autocompătimire.

Adeseori, când întrebarea nr. 2 din inventarul de date personale este: „Ce ai făcut în legătură cu această problemă?" răspunsul constă din două cuvinte: „M-am rugat". De obicei consilierul spiritual trebuie să arate că răspunsul biblic este altul. Acesta este *ora et labora*, adică „roagă-te şi lucrează". Uneori consilierul spiritual poate să prezinte această idee astfel:

„Dumneavoastră nu vă rugați *Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi*, pentru ca apoi să stați şi să aşteptați ca pâinea să coboare din cer cu o paraşută, nu-i aşa?"

„Nu."

„Ce faceți atunci?"

„Muncesc pentru ea."

„De ce?"

„Pentru că Scripturile spun undeva că dacă vrei să mănânci, trebuie să lucrezi [3]."

„Exact! În mod obişnuit, Dumnezeu vă răspunde la rugăciune dându-vă sănătate, putere şi ocazii ca să puteți să lucrați; şi nu în vreun alt mod. Nici problema pe care ați prezentat-o nu poate fi rezolvată numai prin rugăciune. Va trebui să apelați la Biblie ca să vedeți ce vă spune Dumnezeu că trebuie să faceți în această problemă."

Cealaltă problemă este mai dificilă. Ne abținem de la comentarii în acest punct şi îi vom indica cititorului secțiuni ulterioare în care sunt analizate discuția în consilierea spirituală şi problema autocompătimirii.

NOTE

1. Daniel R. Meiners, „Prayer and Pastoral Counseling" (Rugăciunea şi consilierea spirituală pastorală), noiembrie 10, 1971. O lucrare trimestrială nepublicată, pentru un curs de consiliere spirituală pastorală la Westminster Theological Seminary.

2. De exemplu, o discuție despre descurajare poate să conducă la o analizare a textului din Luca 18:1, unde Domnul Isus afirmă că rugăciunea este răspunsul la problemă. Astfel, consiliatului i se poate spune, ca parte a soluției la problema lui, să se roage aşa cum a spus Domnul Isus, ori de câte ori începe să se simtă descurajat.

3. Vezi 2 Tesaloniceni 3:10.

Capitolul 8

DINAMICA RECONCILIERE / DISCIPLINĂ

În continuare, trebuie să analizăm un principiu biblic important care asigură o bază pentru speranță prin explicarea clară a dinamicii biblice care duce la schimbare. Principiul poate fi formulat simplu în felul următor: problemele interpersonale dintre credincioşi trebuie să fie rezolvate. Poate că acest principiu este cel mai bine exemplificat de dinamica reconciliere/disciplină. Această dinamică este descrisă în Matei 18:15-20. Dinamica reconciliere/disciplină pune capăt dezordinii din relațiile dintre credincioşi. Aceasta este totul; Cristos vrea ca noi să facem tocmai lucrul acesta. Una dintre marile dificultăți care apar între soți şi soții, între părinți şi copii, şi între diverşi membri ai unei biserici care au relații interpersonale slabe este problema neînțelegerilor nerezolvate.

Problemele care apar între credincioşi nu trebuie să rămână nerezolvate. Când rămân nerezolvate, puterea se scurge din biserică, iar membrii bisericii lucrează pentru scopuri contradictorii. Problemele nerezolvate le fac rău tuturor şi dezonorează Numele lui Cristos. Nu există deci loc în biserică pentru astfel de probleme

nerezolvate. Dumnezeu nu permite să existe probleme nerezolvate; dimpotrivă, El insistă ca orice dificultate personală care apare să fie rezolvată. Orice intervine între credincioşi trebuie să fie înlăturat. Fiecare neînţelegere trebuie să fie îndepărtată prin reconciliere [1]. Şi, pentru acest scop, Dumnezeu, cu multă bunătate, ne-a dat o metodă prin care se realizează acest lucru.

În Matei 5:21-26, Cristos spune că dacă îţi aduci darul la altar şi îţi dai seama că ai făcut ceva împotriva fratelui tău (sau că el crede că ai făcut), lasă-ţi darul şi mai întâi du-te şi lămureşte problema cu fratele tău [2]. Atunci (*tote*, „în momentul acela" - atunci şi numai atunci), continuă El, poţi să te întorci şi să-ţi închei actul de închinare.

Aceste cuvinte indică limpede că există o urgenţă în necesitatea reconcilierii. Dumnezeu spune „du-te mai întâi". Într-adevăr, în exemplul pe care ni l-a dat Cristos, reconcilierea are prioritate faţă de închinare. Desigur, aceasta este una dintre caracteristicile izbitoare ale exemplului ales; folosind un contrast atât de îndrăzneţ, ca acela dintre reconciliere şi închinare, El a intenţionat să sublinieze importanţa şi prioritatea reconcilierii. Relaţiile nereconciliate constituie priorităţi de urgenţă care nu pot să fie tratate la întâmplare sau atunci când ai timp, sau atunci când ţi se dă ocazia.

În Matei 18, este avută în vedere cealaltă faţă a chestiunii: dacă fratele tău a făcut ceva împotriva ta, tot tu trebuie să mergi la el. Întotdeauna este obligaţia ta să faci prima mişcare (la fel cum este şi a lui); nu ai voie niciodată să spui: „El ar fi trebuit să vină la mine!" Domnul Isus nu permite acest lucru. Fie că tu ai făcut ceva împotriva lui, fie că el a făcut ceva împotriva ta, în oricare din aceste cazuri (Matei 5; Matei 18), tu trebuie să te duci la el. Cristos nu a lăsat portiţe de scăpare; El atacă toate cazurile posibile.

Imaginaţi-vă doi fraţi care au avut o ceartă şi au început să se jignească. Când amândoi se potolesc, în mod ideal ei ar trebui să se întâlnească la jumătatea drumului, fiecare mergând spre casa celuilalt pentru a căuta reconcilierea. Cristos spune că amândoi sunt obligaţi să caute reconcilierea, indiferent care dintre ei a greşit.

Cei trei paşi

Reconcilierea este deci răspunsul pentru problemele nerezolvate din relaţiile interpersonale dintre credincioşi. Dar ce se întâmplă dacă una dintre părţi refuză reconcilierea? Cristos a anticipat această întrebare în Matei 18. Mai întâi, un frate sau o soră trebuie să meargă la celălalt de unul singur, şi să încerce să lămurească lucrurile (aceasta poate să însemne mai mult decât o vizită; el trebuie să facă tot ce-i stă în putere pentru a obţine reconcilierea). Dar dacă epuizează toate mijloacele, dacă încearcă şi iar încearcă, fără nici un rezultat, pentru că celălalt refuză cu încăpăţânare împăcarea, atunci el trebuie să facă un al doilea pas. Domnul Isus spune că în astfel de situaţii el trebuie să ia cu el pe încă unul sau doi fraţi şi să meargă să caute din nou reconcilierea. Aceşti alţi fraţi devin arbitri sau consilieri spirituali care încearcă să îl convingă pe fratele acela să accepte împăcarea [3]. Ei încearcă să îi aducă pe cei doi din nou laolaltă ajutându-i să-şi pună în ordine relaţia dintre ei şi, poate, ajutându-i să ajungă la o soluţie a problemei care a fost cauza despărţirii. Şi ei trebuie să lucreze la aceasta (poate chiar făcând mai multe vizite, dacă este necesar), până când realizează împăcarea sau sunt convinşi că au făcut tot ce este posibil, dar fără nici un rezultat. Dacă nu au reuşit să aducă împăcarea celor doi, în acest punct ei devin martori, şi întrega problemă trebuie să fie adusă în mod oficial înaintea bisericii. Atunci vor fi luate măsuri disciplinare. Biserica (reprezentată de diaconi) caută acum în mod oficial (adică prin reprezentanţii ei care acţionează în prezenţa şi cu autoritatea lui Cristos cel înviat) să aducă împăcarea. Dar dacă nici diaconii nu reuşesc să facă acest lucru (după ce au epuizat toate mijloacele), membrul trebuie să fie excomunicat în mod oficial [4].

În acest punct problema a avansat de la o simplă reconciliere la disciplină oficială. Dar chiar şi disciplina are în vedere reconcilierea. Excomunicarea nu este un scop în sine ci, cel puţin temporar, este o soluţie pentru problemă. Se speră că acest act serios îl va aduce la pocăinţă pe cel care a greşit. Dacă fratele sau sora nu vor să asculte de biserică, el sau ea devine ca un păgân sau ca un vameş (adică este dat afară din biserică, este excomunicat). Când el devine ca un păgân şi ca un vameş, chiar şi atunci membrii bisericii trebuie să caute să-l sfătuiască, cu scopul de a-l aduce la pocăinţă. În privinţa aceasta sunt foarte clare comentariile lui Pavel cu privire la scopul disciplinei bisericeşti din 1 Timotei 1:20; 2 Tesaloniceni 3:14-15; 1 Corinteni 5:5,9,11; 2 Corinteni 2:5-8.

Scopurile şi beneficiile disciplinei

Disciplina trebuie să fie aplicată cu dragoste; ea are scopul de a păstra onoarea Numelui lui Dumnezeu, de a asigura puritatea bisericii (vezi 1 Corinteni 5:7) şi de a-l corecta şi a-l reconcilia pe cel care a greşit. Dacă nu sunt prezente toate aceste trei elemente, disciplina nu este biblică. Nu este posibil să cauţi gloria lui Dumnezeu în disciplină dacă nu ţii cont de scopurile şi metodele Lui. Nu este spre binele bisericii să elimine în mod egoist oameni cu atitudinea: „Bine că am scăpat de el". Pavel vorbeşte despre marea lui durere cauzată de excomunicarea unui membru al bisericii. Biserica trebuie să aibă întotdeauna în vedere speranţa şi posibilitatea reconcilierii unui membru excomunicat. Poate că el este într-adevăr un frate care a greşit. Ei trebuie să se roage pentru el şi să-l îndemne să se pocăiască şi să se întoarcă în părtăşia bisericii lui Cristos.

Cristos a stabilit dinamica reconciliere/disciplină ca pe două alternative. Consilierea spirituală este deci cealaltă faţă a disciplinei. Într-un sens, consilierea este atât şi nimic mai mult [5]. Este intrarea în procesul de reconciliere.

Dinamica reconciliere/disciplină aduce o mare speranţă. Pentru că Dumnezeu a indicat că El nu vrea nici un fel de probleme nerezolvate în biserică, şi fiindcă El ne-a pus la dispoziţie o dinamică eficace pentru rezolvarea problemelor în orice împrejurare, este clar că nu este nevoie ca ele să existe. Fiecare problemă poate fi rezolvată prin metodele lui Dumnezeu.

Disciplina a fost aproape total neglijată, nu numai de către liberali, ci şi de biserica modernă conservatoare [6]. Acesta este un motiv pentru care atât de multe probleme dăunătoare nerezolvate dintre creştini secătuiesc biserica de putere. Creştinii, ca indivizi, suferă şi ei mult datorită neglijării disciplinei. Trebuie să fie reînviată disciplina bisericească biblică adecvată.

Luaţi, de exemplu, doi factori semnificativi care lipsesc datorită faptului că păstorii nu exercită disciplina adecvată asupra turmelor lor: (1) privilegiul de a avea mediere şi consiliere spirituală din partea fraţilor (de care noi toţi avem nevoie uneori în viaţă) este neglijat. Creştinilor li se permite să se bălăcească singuri în păcatul lor şi în consecinţele lui ucigătoare. Cele mai multe probleme pot fi rezolvate rapid în faza întâi sau a doua din procesul de reconciliere, dacă acesta este aplicat în mod riguros. În loc de aceasta însă problemelor li se permite să progreseze de la rău la mai rău, fără nici o încercare serioasă de a face ceva cu privire la ele. Fiecărui membru al bisericii lui Cristos i-a fost acordat privilegiul procedurii de reconciliere, de către Isus Cristos, Capul Bisericii. Totuşi, reprezentanţii Lui din biserici prea adesea i-au privat de acest privilegiu, lucru pentru care plăteşte scump atât individul cât şi cauza lui Isus Cristos.

(2) De şi mai mare importanţă este faptul că prezenţa lui Cristos este promisă pentru orice împrejurare în care dinamica reconciliere/disciplină este aplicată în mod adecvat: „Oriunde doi sau trei sunt adunaţi în Numele Meu, Eu sunt în mijlocul lor" (acest verset nu a fost destinat ca o garanţie pentru mici grupuri de rugăciune). Isus i-a asigurat pe ucenicii Lui că atunci când ei vor urma cu credincioşie poruncile Lui cu privire la reconciliere şi disciplină, El va călăuzi şi direcţiona personal cursul evenimentelor [7]. El i-a asigurat de aceasta pentru că El a ştiut că ei vor şovăi să facă ce le-a spus El. Totuşi, în ciuda asigurărilor Lui clare, oamenii încă mai refuză să urmeze poruncile Lui.

Un consiliat a spus: „Soţia mea, Wilma, trăieşte cu un alt bărbat. Trăieşte cu el de patru ani. Am făcut tot ce am putut ca s-o fac să se întoarcă; nu mai e nimic de făcut".

Consilierul spiritual a întrebat: „Te-ai dus la ea, Cliff?" „Desigur," a răspuns el. „Am făcut-o de mai multe ori; dar ea pur şi simplu nu vrea să vină înapoi. În ciuda a tot ce a făcut ea, eu o iubesc şi o doresc şi sunt gata s-o iert dacă se pocăieşte şi se întoarce."

Consilierul spiritual a continuat: „Te-ai dus la ea, dar aceasta n-a avut nici un rezultat. Presupun că după aceea te-ai dus din nou la ea însoţit de unul sau doi oameni din biserica voastră". „Nu, n-am făcut acest lucru," a spus Cliff.

„Ai afirmat mai înainte că ai făcut tot ce ai putut, dar de fapt n-ai făcut nici măcar al doilea pas. Biblia îţi spune ce să faci în Matei 18. Wilma mai este încă membră în biserica voastră, aşa că roagă-i pe doi dintre lucrătorii

din biserică să meargă cu tine şi să vorbiți cu ea. De-abia ai început să faci ceea ce îți porunceşte Dumnezeu. El te va binecuvânta cu siguranță pentru acest lucru şi, cine ştie, poate că îți va împlini dorința."

Este evident că disciplina lăsa de dorit în biserica lui Cliff. Consilierul spiritual l-a îndemnat să persiste până când va convinge pe unul sau doi să meargă cu el. În cele din urmă, el a reuşit să-i convingă pe doi dintre diaconi să-l însoțească. Cei trei au avut o discuție de la inimă la inimă cu Wilma. Ca urmare a acestei discuții, ea l-a părăsit pe celălalt bărbat şi s-a întors la Cliff. Timp de patru ani ei au trecut în mod inutil printr-o agonie, pur şi simplu pentru că Cliff nu a urmat Cuvântul lui Dumnezeu. Desigur, efectul nu este întotdeauna acelaşi. Totuşi, dinamica reconciliere/disciplină oferă speranță. Dumnezeu nu ne-a lăsat fără ajutor. Există o metodă biblică pentru rezolvarea problemelor între cei care se declară credincioşi - a tuturor problemelor! Dinamica reconciliere/disciplină este principiul fundamental pe baza căruia trebuie să ne trăim noi viețile de zi cu zi, în calitate de păcătoşi care, deşi suntem salvați prin harul lui Dumnezeu, continuăm să ne ciocnim în mod nechibzuit unul de altul

La o conferință a pastorilor, a fost menționat următorul caz:

Un soț şi o soție răspândeau bârfe despre comitetul bisericii noastre în toată adunarea şi în alte adunări din apropiere. Iată ce am făcut: un diacon şi pastorul le-au făcut vizita anuală obişnuită. Cuplul a ridicat problema pe care o aveau cu comitetul bisericii. A urmat o lungă discuție. Pastorul şi diaconul au încercat să lămurească o neînțelegere în legătură cu poziția comitetului. Această discuție a început şi s-a sfârşit cu citirea Scripturii şi cu rugăciune. Le-am spus că dacă i-am jignit cu ceva sau am greşit față de ei, ne cerem scuze. Cuplul acela continuă însă ca să bârfească cu privire la comitetul bisericii şi au o atitudine foarte critică față de orice. Ce ar fi trebuit să facem? Ce mai putem să facem acum?

Se pare că sunt mai multe lucruri care ar fi trebuit să fie făcute altfel. De exemplu, vizita care le-a fost făcută celor doi era o vizită obişnuită; cu alte cuvinte, nu li s-a făcut o vizită specială. Dacă a fost vorba de bârfă, trebuia să li se facă o vizită specială, pentru a se discuta în mod specific acea problemă. Problema era deja la un nivel care implica biserica. Nu era la un nivel particular sau la nivelul la care trebuie să intervină unul sau doi frați. Bârfitorii au adus problema în domeniul public. Bârfa s-a răspândit în adunare şi în alte adunări şi printre pastori. Problema a atins deja cel mai înalt nivel. De aceea, pastorul şi diaconii au făcut bine că s-au ocupat în grupul de pastori de această problemă.

Dar felul cum a fost făcută vizita a pus în umbră scopul vizitatorilor. Oamenilor implicați în păcatul acela nu li s-a dat nici un motiv să creadă că erau vizitați pentru a se discuta problema bârfei lor. Şi, din câte putem noi să înțelegem, nu există nici un indiciu că au fost vizitați cu acest scop. De fapt, problema legată de comitetul bisericii nu a fost ridicată de vizitatori, ci de cei doi care au păcătuit. Dar chiar şi atunci, pastorul şi diaconul au continuat să discute nu despre bârfă, ci dacă comitetul bisericii avea sau nu dreptate. Ei au cedat tentației de a căuta soluția cea mai uşoară de a ieşi din această situație. S-a făcut o încercare de a clarifica unele neînțelegeri cu privire la ceea ce făcea de fapt comitetul. Desigur, acest lucru este bun, şi este ceva ce trebuia să fie făcut. Dar problema principală care trebuia să fie tratată mai întâi nu era neînțelegerea, ci comportarea acestor membri ai bisericii. Să presupunem că neînțelegerile ar fi fost lămurite. Totuşi, problema bârfei n-ar fi fost abordată. Cât timp va mai trece până când vor mai fi răspândite şi alte bârfe, şi se vor crea astfel noi probleme?

În locul acestor abordări blânde şi indirecte, trebuie să învățăm, în astfel de cazuri, să fim conciliatori dar direcți. Trebuie să fie aplicată dinamica reconciliere/disciplină. Probabil că pastorul şi diaconul au gândit în felul următor: „În curând va trebui să le facem acestor doi vizita anuală. Vom aştepta până atunci ca să ne ocupăm de problema aceasta. Îi vom vizita şi poate că va veni vorba despre acest subiect şi astfel vom putea să-l discutăm atunci". Vizitatorii ar fi trebuit, dimpotrivă, să-şi concentreze comentariile direct asupra problemei bârfei. Subiectul legat de comitetul bisericii ar fi trebuit să fie separat de subiectul bârfei. Pastorul şi doi diaconi ar fi trebuit să programeze o întâlnire specială cu cei doi care au păcătuit şi să-i confrunte în problema bârfei. În acest caz nu s-ar fi ajuns să fie analizată activitatea comitetului bisericii în loc să fie discutată problema bârfei. Despre comitetul bisericii s-ar fi putut discuta mai târziu. Acest subiect putea să fie discutat în mod adecvat numai după ce problema păcatului bârfei ar fi fost rezolvată înaintea lui Dumnezeu şi înaintea bisericii Lui. Membrii bârfitori ai bisericii nu puteau să scoată paiul din ochiul comitetului până când nu şi-au scos bârna din ochiul lor.

Pastorul şi diaconul au fost în defensivă în loc să fie în ofensivă. Ei nu au exercitat autoritatea pe care Cristos a învestit-o în ei. Desigur, ar fi trebuit să-şi ceară iertare dacă într-adevăr ar fi crezut că i-au jignit în vreun fel pe cei doi. Totuşi, nu există nici un indiciu că ei ar fi crezut că i-au jignit. Aşa că faptul că ei şi-au cerut iertare pare nesincer. Dar cel mai important aspect este că nu s-a spus nimic despre bârfă.

Bârfa este un păcat foarte distructiv; pentru gloria lui Dumnezeu şi binele Bisericii Sale, şi pentru beneficiul celor care au greşit, ar fi trebuit ca această problemă să fie abordată şi rezolvată. Nu este de mirare că aceşti membri continuă să bârfească; nimeni nu le-a vorbit niciodată despre aceasta. Nu este de mirare că ei au o atitudine critică faţă de orice. Nimeni nu s-a ocupat de ei. Nu este prea târziu ca lucrul acesta să fie făcut acum. Dar când reprezentanţii bisericii vor face acest lucru, ei vor avea acum un motiv să-şi ceară iertare: ei trebuie să se scuze pentru că nu şi-au îndeplinit obligaţia mai repede. În providenţa lui Dumnezeu, care poate să transforme chiar şi mânia omului într-o laudă la adresa Lui, poate că faptul că ei îşi vor cere iertare pentru că nu au tratat deschis problema bârfei va fi folosit de Duhul Lui să le înmoaie inimile celor doi care au păcătuit şi să le pregătească să asculte mustrarea fermă, dar făcută din bunătate.

De unde să începi

Deoarece disciplina a fost atât de mult neglijată în biserică astăzi, de unde poate un pastor să înceapă pentru a corecta această situaţie? Vă sugerăm în continuare următorul procedeu:

1. Începeţi prin a-i instrui pe diaconi (comitetul bisericii) şi a-i convinge de necesitatea disciplinei.

2. Apoi, predicaţi clar despre acest subiect, arătându-i adunării care este voia lui Dumnezeu.

3. Apoi, începeţi să aplicaţi disciplina biblică în primul incident care apare.

Căsătoria, divorţul şi dinamica reconciliere/disciplină

Ca un exemplu concret al naturii cruciale a dinamicii reconciliere/disciplină, să analizăm problema crescândă a divorţurilor între credincioşi. Aceasta este o problemă cu care fiecare pastor creştin se va vedea tot mai mult confruntat. John Murray schiţează mai multe situaţii la sfârşitul cărţii lui intitulate *Divorce* (Divorţul), ca modele de abordare a unor cazuri practice [8]. Ele sunt utile dar posibilitatea de a le folosi este limitată. Un pastor va descoperi repede că există multe situaţii care nu se potrivesc în tiparul acestor modele. Totuşi, adăugarea a încă unui factor la ceea ce a spus Murray atât de bine despre căsătorie şi divorţ va face ca astfel de cazuri problematice să poată fi încadrate în acele tipare, şi aceasta va da posibilitatea consilierilor spirituali să încheie cu succes fiecare caz. Acest factor este dinamica reconciliere/disciplină.

Discuţia începe în 1 Corinteni 7. Murray a făcut o exegeză strălucită a acestui pasaj. Pavel repetă aici ceea ce a spus Cristos cu privire la doi credincioşi, şi anume că nu există nici un motiv, în afară de adulter, pentru dizolvarea căsătoriei lor (1 Corinteni 7:10,11). Dar apoi el abordează o altă problemă, despre care Domnul nu a vorbit direct atunci când a fost pe pământ (versetul 12). Prin inspiraţia Duhului, Cuvântul Domnului cu privire la acest nou subiect este pe cale de a fi scris de apostolul însuşi. Cuvântul acela se ocupă de problema căsătoriei unui credincios cu un necredincios. Credinciosul trebuie să continue să trăiască cu cel necredincios dacă acesta doreşte acest lucru. Totuşi, fiindcă partenerul său a devenit acum credincios, cel necredincios s-ar putea să nu mai vrea să trăiască cu el. În cazul acesta, spune Pavel, credinciosul nu mai este legat (versetul 15). Murray argumentează cu succes că aceasta înseamnă că cel credincios este liber de legăturile căsătoriei, că poate să divorţeze şi să se recăsătorească [9].

Rămâne însă întrebarea ce trebuie făcut atunci când doi oameni care se declară credincioşi nu îşi menţin căsătoria şi nu are loc reconcilierea. Să spunem că un soţ care se declară credincios refuză să se împace cu soţia lui. Poate că a şi părăsit-o. Soţia a făcut încercări de împăcare. Dacă ea continuă să insiste asupra împăcării (în conformitate cu Matei 18), dar nu are succes în confruntările ei personale cu el, ea trebuie să mai ia unul sau doi credincioşi din biserică cu ea şi să se confrunte împreună cu soţul ei. Să presupunem că ea face acest lucru, şi el refuză să îi asculte. În cazul acesta, ei i se cere să prezinte problema oficial bisericii, care în cele din urmă poate să fie obligată, datorită refuzului lui neînduplecat de a accepta reconcilierea, să îl excomunice pentru

nesupunere. Excomunicarea, spune Cristos, îi schimbă statutul în acela de păgân şi vameş, adică el este pus în afara Bisericii (Matei 18:17). Acum el trebuie să fie tratat ca un păgân sau ca un vameş [10]. Aceasta înseamnă, de exemplu, că după încercări rezonabile de a-l reconcilia cu biserica şi cu soţia lui, el poate fi dat în judecată (1 Corinteni 6:1-8 le interzice fraţilor să meargă la tribunal unul împotriva celuilalt [11]) pentru divorţ (bineînţeles, numai dacă cel excomunicat îşi părăseşte partenerul).

Urmând dinamica reconcilierii, sperăm că, în cele mai multe din cazuri, reconcilierea va avea loc [12]. Ori de câte ori principiile reconcilierii biblice sunt respectate întocmai, disciplina rareori ajunge la cel mai înalt nivel - excomunicarea. Cele mai multe căsătorii nu numai că pot fi salvate, dar, cu ajutor adecvat, ele pot fi schimbate radical în bine [13]. Însă în acele puţine cazuri în care reconcilierea este refuzată, credinciosul care o caută nu este lăsat fără o soluţie. El are de urmat un anumit curs de acţiune, şi dacă se ajunge la excomunicare şi părăsire, el nu mai este obligat să rămână căsătorit [14]. Acest lucru este valabil numai dacă în timpul întregului proces de disciplinare partenerul de căsătorie al credinciosului nu a dat nici o dovadă de pocăinţă sau de credinţă, dacă partenerul acela a fost excomunicat şi dacă el (sau ea) doreşte desfacerea căsătoriei. Respingerea continuă a ajutorului şi autorităţii lui Cristos şi a Bisericii Lui duce în cele din urmă la excomunicare.

Un membru excomunicat care continuă să nu se pocăiască trebuie să fie considerat şi tratat ca un păgân şi ca un vameş. El nu dă nici un semn al vreunei lucrări a harului. Când este pus în afara bisericii şi totuşi nu dă nici un semn că ar fi mântuit, partenerul credincios poate să trateze cu el ca şi cu un necredincios. Aceasta înseamnă că dacă el îl părăseşte pe cel credincios în aceste împrejurări, acesta din urmă nu mai este legat.

Atunci intră în efect cuvântul din 1 Corinteni 7:21 şi următoarele versete, care se referă la relaţia unui credincios cu un necredincios. Introducând dinamica reconciliere/disciplină în abordarea problemei căsătorie-divorţ-recăsătorire, în nouăzeci şi nouă la sută din cazuri care păreau nerezolvabile, se va putea ajunge la o soluţie. Cele mai multe cupluri vor ajunge la reconciliere, dar aceia care nu vor să se pocăiască şi să accepte reconcilierea trebuie să fie disciplinaţi. Oricare ar fi rezultatul, problemele nu vor rămâne nerezolvate [15].

NOTE

1. Oamenii întreabă adesea: „N-ar fi mai bine ca problema să fie dată uitării şi să nu se mai pună noi întrebări, prin care s-ar putea isca noi necazuri?" Problema se rezumă la aceasta: dacă persoana faţă de care s-a greşit poate sau nu să dea totul uitării. Proverbele 10:12 spune: „Ura stârneşte certuri, dar dragostea acoperă toate greşelile". Este clar că nu fiecare supărare şi ofensă trebuie să fie discutată şi rezolvată. Noi trebuie să învăţăm să uităm şi să trecem cu dragoste peste multe acte lipsite de respect, peste supărări şi jigniri. Cristos nu vorbeşte despre acestea în Matei 5 şi 18. Acolo (Matei 5:23) El are în vedere un caz în care un frate are ceva împotriva altui frate (*echei ti kata sou*) şi unde este necesar să fie recâştigat (Matei 18:15) fratele (*ekerdesas*). El vorbeşte despre acele greşeli pe care fraţii găsesc că este dificil să le „acopere". Dacă există posibilitatea ca o problemă să macine pe dinăuntru sau să fie purtată până în ziua următoare, ea trebuie să fie rezolvată. Sau, ca să ne exprimăm cu alte cuvinte, dacă o ofensă pune un zid între fraţi creştini, atunci zidul trebuie să fie îndepărtat prin reconciliere. Adică orice duce la apariţia unei stări de nereconciliere între fraţi trebuie să fie rezolvat.

2. Observaţi termenii *Kakei* şi *echei*, care sunt amândoi în poziţie emfatică: „dacă... acolo îţi aduci aminte... lasă-ţi darul acolo," adică chiar acolo pe loc „înaintea" (*emprosthen*) altarului.

3. Observaţi că este avută în vedere posibilitatea participării unui sau mai multor consilieri spirituali.

4. Un credincios, ca membru al Bisericii lui Cristos, are dreptul la toate privilegiile şi binecuvântările disciplinei bisericeşti. Nici individul faţă de care s-a greşit, nici biserica nu are dreptul să nu îi aplice celui care a greşit disciplina neoficială sau oficială. A nu aplica această disciplină este păcat. Cristos a promis să fie prezent într-un mod deosebit în procesul disciplinei bisericeşti: „Eu voi fi în mijlocul lor". Excomunicarea nu are niciodată loc pentru comiterea păcatului care a declanşat procesul. Excomunicarea are întotdeauna loc atunci când cineva respinge autoritatea bisericii lui Cristos; el este excomunicat pentru nesupunere. Un individ nu este deci excomunicat pentru adulter, ci pentru că nu se pocăieşte şi nu acceptă reconcilierea. Păcatul care a dus la aplicarea disciplinei s-ar putea să fi fost relativ „mic" în ceea ce priveşte efectele lui, dar la acel păcat este adăugat păcatul enorm de semnificativ de a-L respinge pe Cristos Însuşi atunci când El cere pocăinţă prin reprezentanţii Lui. Excomunicarea are loc atunci când oamenii se comportă ca Nabal: „El este aşa de rău încât nimeni nu îndrăzneşte să-i vorbească" (1 Samuel 25:17). După cum spune Cristos: „El nu vrea să asculte de biserică". Poporul lui Dumnezeu a fost distrus şi Dumnezeu a declarat că nu există nici un remediu, nu din cauza păcatului lor, ci din cauza refuzului lor de a se pocăi de păcatul lor; atitudinea lor neînduplecată faţă de Dumnezeu (vezi 2 Cronici 36:11-21).

5. Fiindcă disciplina are ca unul din obiective refacerea celui care a greşit, disciplina poate fi privită şi ca o unealtă sau ca un mijloc pe care în foloseşte Duhul Sfânt pentru a produce schimbarea noutetică. În acest sens, disciplina este o formă de consiliere spirituală; adică, disciplina are ca scop binele celui care a greşit, încercând să aducă schimbare prin confruntare oficială cu biserica. Este clar că

disciplina şi consilierea spirituală sunt în mod inseparabil întreţesute. Unul din motivele eşecului în consilierea spirituală este neglijarea aproape totală a disciplinei biblice. A treia fază poate fi considerată consilierea spirituală oficială.

6. Faptul că nu a înţeles şi nu a recunoscut dinamica lui Cristos l-a condus pe Wayne Oates la concluzii caraghioase şi nebiblice cu privire la disciplină. Într-o dihotomie foarte nebiblică, împrumutată de la K.E. Kirk, el scrie: „Pastorul care foloseşte Biblia ca pe o carte juridică îşi asumă rolul unui judecător legalist al poporului său. Când face acest lucru, el nu poate decât să-şi asume rolul (sic) unuia care excomunică, care penalizează". *The Bible in Pastoral Care* (Biblia în lucrarea pastorală), (Grand Rapids: Baker Book House, 1971). p. 29. Oates a pierdut din vedere echilibrul dintre reconciliere şi disciplină. Pastorul este cel care excomunică (nu el singur, desigur) numai după ce a încercat să aducă reconciliere. Într-adevăr, în calitate de excomunicator, el caută totuşi în continuare să aducă reconcilierea, pentru că reconcilierea este un scop al excomunicării.

7. Într-adevăr, folosirea viitorului pasiv de către Isus în versetul 18 a avut drept scop să le dea curaj credincioşilor care ezită să utilizeze disciplina bisericească: „orice veţi lega (dezlega)... va fi legat (dezlegat)". Cristos spune că actul pe care îl faci tu pe pământ nu este decât o reflectare şi un rezultat a ceea ce a fost deja judecat de Dumnezeu în cer. Cuvintele „a lega" şi „a dezlega" erau termeni obişnuiţi pentru urechile evreilor şi erau folosite ca echivalenţi ai termenilor noştri „a interzice" şi „a permite". Astfel se interzicea sau se permitea părtăşia cu copiii Domnului.

8. John Murray, *Divorce* (Divorţul), (Philadelphia: Presbyterian and Reformed Publishing Company, 1961).

9. Dreptul de a se recăsători este inerent în conceptul biblic de divorţ (vezi Deuteronom 24:1-2: „...ea să iasă de la el, să plece, şi va putea să se mărite după un alt bărbat". Într-o carte oarecum superfluă, dar totuşi convingătoare, Guy Duty a arătat (1) că în Biblie ideea de divorţ poartă întotdeauna cu ea dreptul la recăsătorire şi (2) că termenul porneia (imoralitate) în uzajul biblic (ca de exemplu în Matei 19:9) este utilizat cu un sens mult mai larg decât termenul nostru contemporan. Guy Duty, *Divorce and Remarriage* (Divorţul şi recăsătorirea), (Minneapolis: Bethany Fellowship, 1967).

10. Forţa lui *hosper* este „tratează-l ca pe". William F. Arndt şi F. Wilbur Gingrich (Chicago: The University of Chicago Press, 1951), p. 908.

11. Acest fapt este important. Judecarea în biserică, care să ducă la excomunicare, trebuie să preceadă întotdeauna orice judecată civilă, deoarece procesele civile între credincioşi sunt în mod explicit interzise. Aceasta înseamnă că acţiunea pripită este încetinită, iar procesul care are drept scop reconcilierea nu este numai început, ci el trebuie să-şi urmeze cursul până la sfârşit fără succes înainte ca procedurile legale să poată începe. Astfel credincioşilor le sunt date oportunităţi ample să se gândească la consecinţele acţiunilor lor înainte de a întreprinde alte acţiuni care pot să producă noi rele, şi mai mari.

12. Acest lucru este de aşteptat între credincioşi. Vezi Proverbele 14:9.

13. Adesea sudajul este mai puternic decât era metalul înainte de a fi rupt.

14. Adeseori refuzul de a accepta reconcilierea, care duce la excomunicare, se încheie cu separare sau abandonare.

15. Este de importanţă vitală pentru biserică să pronunţe sentinţa oficial, ori de câte ori sunt judecate cazuri disciplinare, chiar şi atunci când ele au fost rezolvate prin reconciliere. Rezolvarea cazului trebuie să fie înregistrată în procesul verbal al comitetului de diaconi. Acest lucru este important pentru binele celor implicaţi, aşa încât în anii care vor veni ei să poată să apeleze la declaraţia bisericii că problema a fost rezolvată satisfăcător.

Capitolul 9

RECONCILIEREA

Reconcilierea este o schimbare a relaţiei dintre două persoane (Dumnezeu şi om; om şi om) care implică cel puţin trei elemente: (1) mărturisirea păcatului înaintea lui Dumnezeu şi a altora faţă de care s-a greşit; (2) iertarea dată de Dumnezeu şi de cel faţă de care s-a greşit [1]; (3) stabilirea unei noi relaţii între cel care a greşit şi Dumnezeu şi între cel care a greşit şi cel faţă de care a greşit. În reconciliere, duşmănia şi alienarea sunt înlocuite cu pace şi părtăşie [2].

Nu este nevoie să discutăm pe larg acest subiect, deoarece m-am ocupat deja în detaliu de mărturisirea păcatului şi iertare în cartea *Competent to Counsel* (vezi mai ales p. 110-124, 220-241). Aici poate că cel mai important este să abordez două probleme care nu au fost discutate în întregime acolo: mai întâi, ce implică stabilirea unei noi relaţii; şi în al doilea rând, dacă iertarea trebuie sau nu să fie însoţită de uitare.

O nouă relaţie

Când Dumnezeu îl iartă pe un păcătos care se pocăieşte, El nu se opreşte la atât. Iertarea nu marchează numai un sfârşit, ea este o linie despărţitoare care constituie şi începutul a ceva nou. Dumnezeu insistă ca problemele pentru care s-a pocăit o persoană sa fie lămurite. Adică, adevărata pocăinţă va aduce roade potrivite [3].

Roadă implică întotdeauna schimbare. Schimbarea în relaţiile dintre oameni nu duce numai la abandonarea vechilor căi (dezbrăcare), ci şi la stabilirea unei noi relaţii (îmbrăcare). Noua relaţie se poate dezvolta din solicitarea (sau oferirea) ajutorului după ce a fost acordată iertarea (vezi Efeseni 4:28,29 şi comentariile din *Competent to Counsel*, p. 228 şi următoarele). Dacă nu este stabilită o nouă relaţie bazată pe schimbarea biblică şi pe ajutorul biblic, atunci este foarte probabil că una sau mai multe din persoanele implicate se vor întoarce la vechile lor căi. Dacă se întâmplă acest lucru, atunci se dezvoltă din nou o situaţie din care lipseşte reconcilierea. Acest gen de eşec are adesea ca rezultat o împăcare superficială. Vechea problemă nu este de fapt niciodată rezolvată, şi ea devine motivul pentru confruntări, mărturisiri şi iertări continui şi repetate [4]. Răspunsul la această problemă este preocuparea de a lua măsuri imediate pentru a stabili o nouă relaţie între cel care a greşit şi cel faţă de care s-a greşit, odată ce a fost acordată iertarea [5].

Să ierţi şi să uiţi?

Când un om îl iartă pe altul, trebuie să aibă loc o schimbare completă în relaţia care urmează. Această schimbare nu înseamnă totuşi că fiecare trebuie să uite imediat trecutul. Nu există o astfel de poruncă în Scripturi. Iertarea nu este un tratament de şoc care şterge instantaneu amintirea trecutului recent. Uneori poate să existe în continuare o oarecare teamă că aceeaşi nelegiuire poate fi comisă iarăşi. Acest lucru poate fi adevărat mai ales acolo unde a avut loc un păcat sexual, cum ar fi adulterul, homosexualitatea sau incestul. Este de înţeles şi potrivit ca partea lezată să fie oarecum precaută pentru un timp. Totuşi, în condiţii prielnice, uitarea (chiar şi a unor păcate aşa de tulburătoare) va avea loc mai repede decât ar fi de aşteptat la început.

Dacă în timp uitarea nu urmează după iertare, consilierul spiritual trebuie să caute motivul [6]. S-ar putea ca el să descopere, de exemplu, că partea lezată s-a tot gândit la ofensa aceea cu autocompătimire. Acest lucru este în mod hotărât nebiblic şi nu se potriveşte cu concepţia biblică cu privire la iertare. Iertarea înseamnă a nu te mai gândi la păcatul care a fost iertat. Iertarea este promisiunea de a nu-i mai aminti celui ce a greşit de greşeala lui, şi de a nu mai aminti acest lucru altora şi lui însuşi. Continuând să te gândeşti la greşeala aceea, comiţi o violare a promisiunii pe care ai făcut-o când ai iertat.

Să ne îndreptăm acum atenţia asupra problemelor legate de procesul de zidire a unei noi relaţii cu persoana iertată. Adeseori în reconciliere au fost amestecate motive dubioase care pot să pună sub semnul întrebării realitatea pocăinţei sau a iertării. Întrebarea poate să ia cel puţin două forme: (1) a existat o pocăinţă autentică? şi (2) a fost acordată iertare cu adevărat? Consilierul spiritual s-ar putea să găsească că este necesar să pună aceste întrebări direct şi să insiste asupra lor până când primeşte un răspuns.

Când i se face consiliere spirituală celui faţă de care s-a greşit, consilierul spiritual ar putea să descopere că deşi spune că a iertat, cel căruia i s-a greşit ar vrea să-l facă pe cel care a greşit să mai sufere. El sau ea ar putea să încerce să realizeze acest lucru prin diferite mijloace subtile. O metodă des folosită este adoptarea unei atitudini de martir. Simptomele pe care trebuie să le caute consilierul spiritual sunt deprimarea, plânsul, autocompătimirea etc. El aude afirmaţii de felul: „Deşi încerc să nu fac acest lucru, nu pot să nu mă gândesc tot timpul la păcatul lui Ion; se pare că nu sunt capabilă să mi-l şterg din minte" [7]. „Ce am făcut ca s-o împing pe Maria la aceasta?" „De ce mi s-a întâmplat acest lucru tocmai mie?" „Mă tot gândesc cum s-o fi simţit Fred când s-a culcat cu ea!" Prin astfel de atitudini şi afirmaţii el face ca acela care a greşit şi care a fost în aparenţă iertat să sufere de-a lungul unei perioade de timp pentru păcatul lui. Aceste atitudini nu seamănă cu harul adevăratei iertări creştine [8]. Dumnezeu nu a acţionat în felul acesta când ne-a acordat iertare în Isus Cristos.

Iertarea nu înseamnă deci neapărat a uita imediat, dar ea implică o hotărâre de a nu mai aminti problema aceea din nou [9]. Iertarea biblică implică şi promisiunea de a evita să tot ţii greşeala deasupra capului celui ce a greşit, promisiunea de a nu mai spune nimănui despre ea şi promisiunea de a nu te mai gândi la ea tu însuţi. Atunci când o persoană evită astfel de practici în mod conştient şi rugându-se pentru aceasta, ea descoperă că devine tot mai mult posibil să uite. Acordarea iertării deci nu produce uitare instantanee, dar ea are ca rezultat promisiunea de a adopta atitudini şi practici care vor duce la uitare.

Pe de altă parte, uitarea este facilitată nu numai de actele şi atitudinile celui faţă de care s-a greşit, ci şi de voinţa ambelor părţi (şi în mod special de dorinţa celui care a greşit) de a stabili o nouă relaţie (biblică) care va împiedica acest fel de greşeală în viitor. Din partea vinovatului iertat această voinţă se poate materializa în faptul că el caută ajutorul celui faţă de care a greşit. Din partea celuilalt trebuie să existe voinţa de a lucra la stabilirea unei astfel de relaţii noi şi de a se oferi să dea acest fel de ajutor.

Când predomină autocompătimirea, nu se va dezvolta o nouă relaţie. Atunci când nu se caută ajutor pentru efectuarea schimbării şi când li se permite vechilor comportamente şi vechilor relaţii să continue, părţile implicate se pun în situaţia de a favoriza repetarea greşelii. Consilierul spiritual trebuie să încurajeze efortul reciproc de a descoperi şi de a rezolva problemele pe calea lui Dumnezeu. Acest efort este singura modalitate de a cimenta o nouă relaţie care va face ca ambele părţi implicate să fie capabile să ierte şi să uite greşelile trecute şi să evite sau să facă faţă unor eşecuri viitoare.

Iertarea este întâi acordată, nu simţită

„Dar să presupunem că simt că nu pot să-l iert pe fratele meu. Trebuie totuşi s-o fac? Dacă aş ierta fără să simt că iert, nu aş fi un ipocrit?" Obiecţia aceasta este ridicată adesea de credincioşi sinceri care sunt derutaţi de problema ipocriziei, din cauză că pun semnul egalităţii între ipocrizie şi a acţiona împotriva propriilor sentimente. Alţii utilizează această scuză în mod ipocrit, deoarece vor să se eschiveze de la datoria dificilă (dar creştinească) de a acorda iertare.

Dar o înţelegere şi aplicare scrupuloasă a textului din Luca 17 poate să rezolve chestiunea în mod satisfăcător. În versetul 3, Isus ne avertizează: „Luaţi seama la voi înşivă!" Avertismentul este necesar; există multe căi prin care se poate greşi în această problemă a acordării iertării. Avertismentul li se adresează multor credincioşi care cad în capcana raţionalizărilor superficiale prin care încearcă să se eschiveze de la obligaţia de a-şi ierta fraţii. Isus continuă:

„Dacă fratele tău păcătuieşte împotriva ta, mustră-l! Şi dacă-i pare rău, iartă-l!"

Obligaţiile din Galateni 6:1 şi Matei 18:15 sunt repetate aici. Un frate faţă de care cineva a greşit trebuie să se apropie de cel vinovat, să caute să-l aducă la pocăinţă şi să se străduiască să aducă împăcarea. Consilierul spiritual trebuie să explice: „Când altul greşeşte împotriva ta, Dumnezeu spune că aceasta te obligă să-l mustri". Nu este de mirare că Isus ne-a avertizat să luăm seama la noi înşine. Acesta este un lucru greu, dar nu chiar atât de greu ca şi ceea ce urmează.

Isus accentuează apoi rezultatele care decurg din pocăinţă, şi nu cauza ei. El afirmă clar că dacă, drept rezultat al mustrării, credinciosul care a greşit spune că se pocăieşte, fratele faţă de care a greşit trebuie să-l ierte.

Ori de câte ori fac această afirmaţie, mai multe mâini se ridică în sală. Cineva întreabă: „N-ar trebui oare să aşteptăm să vedem roadele pocăinţei înainte de a ierta?" Altcineva spune: „Dar dacă eu nu simt că vreau să-l iert?" Un al treilea întreabă: „Vreţi să spuneţi că eu trebuie să-l iert doar pentru că el spune că-i pare rău?"

Isus a cunoscut aceste obiecţii. El le-a dat un răspuns complet în versetul următor. Să analizăm deci acest verset:

„Şi chiar dacă păcătuieşte împotriva ta de şapte ori pe zi, şi de şapte ori pe zi se întoarce la tine şi zice: ‚Îmi pare rău!' - să-l ierţi".

Luaţi prima şi a treia întrebare de mai sus - trebuie să acordăm iertare doar pe baza afirmaţiei cuiva că se pocăieşte, sau trebuie să cerem mai întâi să vedem roade potrivite cu pocăinţa? Cuvintele lui Cristos exclud în mod clar aşteptarea. Nu poate să apară nici o dovadă clară de schimbare în perioada de timp ipotetică pe care o sugerează Cristos: de şapte ori în aceeaşi zi! Într-adevăr, dacă un frate face acelaşi lucru de şapte ori în aceeaşi zi, singura dovadă pe care o putem avea este în întregime negativă [10]. După ce a fost mustrat, s-a pocăit şi a fost iertat o dată, el a continuat să păcătuiască (poate chiar în acelaşi mod) încă de şase ori. Este cert deci că Isus nu condiţionează acordarea iertării de comportamentul celui vinovat după ce a fost iertat, ci dă ca bază pentru acordarea iertării numai mărturia verbală a fratelui: „...de şapte ori pe zi se întoarce la tine şi zice: ‚Îmi

pare rău'". Faptul că cel vinovat zice, şi nu acţiunile lui ulterioare, trebuie să-l determine pe cel faţă de care s-a greşit să acorde iertare. Şi... a spus Isus, el trebuie să acorde acea iertare chiar dacă i s-ar cere de şapte ori într-o singură zi.

„Aceasta-i prea greu," ai putea să obiectezi tu. Ei bine, obiecţia ta este chiar reacţia pe care au avut-o ucenicii la această poruncă: „Măreşte-ne credinţa!" (versetul 5). „Acest lucru este prea greu pentru noi," s-au plâns ei; „dacă vrei să iertăm în felul acesta, va trebui să ne dai o credinţă mai mare." Acum putem să înţelegem de ce Domnul a început discuţia cu un avertisment (versetul 3).

La prima vedere cererea ucenicilor de a li se da o credinţă mai mare pare rezonabilă - şi pioasă. Dar ea nu a primit un răspuns aprobator din partea Domnului. El a analizat o clipă cererea lor, a dat-o la o parte şi a tratat-o ca pe o scuză şi nu ca pe o cerere sinceră:

„Şi Domnul a zis: Dacă aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi zice dudului acestuia: „Dezrădăcinează-te şi sădeşte-te în mare", şi v-ar asculta."

Răspunsul Lui vrea să zică:

„Problema nu este lipsa de credinţă, aşa cum afirmaţi voi. Nu este nevoie de multă credinţă pentru a face lucruri mari. Chiar şi o credinţă mică (la fel de mică cât un grăunte de muştar) ar putea să facă minuni. Voi nu aveţi nevoie de mai multă credinţă; voi aveţi pur şi simplu nevoie să aplicaţi credinţa pe care o aveţi şi să încetaţi să vă mai scuzaţi".

Problema nu este deci o problemă de credinţă; problema este mult mai directă, necomplicată şi simplă. Este o problemă legată de ascultare. Cristos le-a spus ce să facă şi ei trebuiau să asculte. Parabola servitorului subliniază acest lucru:

„Cine dintre voi, dacă un rob care ară şi paşte oile, îi va zice, când vine de la câmp: Vino îndată şi şezi la masă? Nu-i va zice mai degrabă: Găteşte-mi să mănânc, încinge-te şi slujeşte-mi până voi mânca şi voi bea eu; după aceea vei mânca şi vei bea şi tu?"

Acesta este un cuvânt aspru, dar necesar. Probabil că nu i-a fost uşor robului obosit şi flămând să pregătească o masă pentru stăpânul lui, când el însuşi era atât de obosit. Sentimentele lui, când savura aroma mâncării pe care o pregătea, îi spuneau să lase la o parte sarcina dificilă de a-şi hrăni stăpânul şi-l îndemnau să mănânce el însuşi mâncarea. Dar stăpânul lui îi poruncise să pregătească şi să servească mâncarea, aşa că - oricât era de greu, oricât de nerăsplătită era sarcina lui (versetul 9), şi împotriva sentimentelor lui - el a făcut ce i s- a poruncit. Domnul Isus explică:

„Tot aşa şi voi, după ce veţi face tot ce vi s-a poruncit, să ziceţi: Suntem nişte robi netrebnici; am făcut ce eram datori să facem" (versetul 10).

Este clar acum că iertarea este o „datorie". Ea este „poruncită". Nu este ipocrizie să-L asculţi pe Domnul şi să acorzi iertarea în ciuda sentimentelor tale aşa după cum nu este nici pentru rob care pregăteşte şi serveşte mâncarea în ciuda sentimentelor lui [11]. Şi nu este nici un merit în a-ţi face datoria: rămâi tot un rob netrebnic (adică faci numai ceea ce ţi se pretinde, nimic mai mult) atunci când îţi faci datoria - chiar dacă s-ar putea să fie greu să asculţi.

Credinţa şi sentimentele nu intră în discuţie în problema acordării iertării unui frate. Ceea ce trebuie să faci este să te angajezi la dificila sarcină de a promite să nu mai aminteşti greşeala niciodată. Aceasta este esenţa acordării iertării. Atunci când o persoană evită în mod sincer să-i amintească fratelui de greşeala lui, când refuză să o discute cu oricine altcineva şi când şi-o scoate din minte refuzând să se gândească la ea cu resentimente sau autocompătimire, sentimentele iertării vor însoţi în curând promisiunea şi angajamentul.

Acesta este deci felul în care consilierii spirituali trebuie să li se adreseze consiliaţilor care refuză să ierte. Ei nu trebuie să fie induşi în eroare de ideea că le lipseşte credinţa, de presupuse sentimente de ipocrizie etc.

Dimpotrivă, la fel ca şi Domnul lor, ei trebuie să taie adânc toate aceste scuze şi să lase dezvelită rădăcina problemei: neascultarea. Ei nu-l pot ajuta pe consiliat în nici un alt mod.

NOTE

1. Dacă partea față de care s-a greşit refuză să ierte, atunci procesul din Matei 18 intră în efect: mai întâi fratele care s-a pocăit de greşeala lui discută problema cu cel care refuză să-l ierte. În al doilea rând, dacă aceasta dă greş, el ia cu el încă unul sau doi fraţi şi aşa mai departe. Vezi Luca 17, unde Cristos spune că acordarea iertării față de fratele care s-a pocăit este obligatorie.

2. Vezi William Childs Robinson, Baker's Dictionary of Theology (Dicționarul de teologie Baker), (Grand Rapids: Baker Book House, 1960), p. 437, 438.

3. Matei 3:8.

4. Uneori consiliații se plâng de incapacitatea de a se ierta pe ei înşişi după ce au primit iertare de la Dumnezeu sau de la alții. Dacă, de exemplu, consiliatul a rănit sau a mutilat serios pe cineva într-un acces violent de nervi, el s-ar putea să spună: „Pur şi simplu nu m-am iertat niciodată pentru această crimă". Totuşi, problema vinovăției continue nu este o chestiune care ține de incapacitatea cuiva de a se ierta pe sine. A o vedea în felul acesta înseamnă a umbri adevărata problemă şi prin aceasta a nu găsi cărarea care duce la o soluție. Adevărata dificultate îşi are de obicei originea în faptul că consiliatul se simte vinovat pentru că el ştie că, deşi actul nefericit a fost iertat, el este tot acelaşi fel de om care l-a comis. Incidentul este iertat, dar sentimentul de vinovăție nu va dispărea cu totul până când el nu va avea certitudinea că acele tipare de viață exemplificate prin actul lui violent au fost distruse. Când tiparele comportamentale au fost schimbate (adică el devine o persoană neviolentă, de exemplu), el nu va mai suferi durerea cauzată de sentimentele de vinovăție. S-ar putea ca el să mai simtă durere din când în când pentru actul pe care l-a comis, dar nu se va mai simți vinovat. De aceea, consilierii spirituali, când se ocupă de aceia care se plâng de sentimente continue de vinovăție, după ce au fost iertați pentru comportarea păcătoasă, vor explica sursa acestor sentimente ca fiind nevoia recunoscută de schimbare fundamentală în viață şi îl vor ajuta pe consiliat să înceapă să lucreze la schimbarea tiparelor de trăire care stau la baza comportamentului lui. Mai târziu voi discuta cum poate folosirea metodei biblice pentru schimbare să soluționeze problema prin procesul dublu de dezbrăcare şi îmbrăcare.

5. Este important să-i ajutăm pe consiliați să se păzească de orice efecte secundare dăunătoare ale confesiunilor făcute altei persoane. Stingherealа poate să apară la şedințele ulterioare, mai ales dacă acestea au loc mai rar, după o oarecare pauză sau numai din întâmplare. Această stingherealã, deşi s-ar putea să nu fie mai mult decât atât, poate fi interpretată de oricare dintre părți ca răceală. Neînțelegerile de felul acesta pot fi evitate urmărind reconcilierea până la capăt, menținând contact continuu şi regulat, în care comunicarea deschisă şi efortul unit de a clădi o nouă relație duc dincolo de stingherealã, la o prietenie adevărată, la înțelegere şi la dragoste frățească în Cristos.

6. Conceptul biblic de iertare şi uitare a fost adesea interpretat greşit. Biblia vorbeşte despre roade potrivite cu pocăința. Omul iartă, dar ei nu uită imediat; dimpotrivă, el îşi aminteşte şi caută roadele sau rezultatele care în cele din urmă însoțesc adevărata pocăință. Este nevoie de timp pentru ca roadele să crească. Când se văd roade, uitarea devine posibilă. Poate că cea mai evidentă roadă şi care face la fel de mult ca oricare alta pentru a facilita uitarea este dorința şi voința celui iertat de a dezvolta o nouă relație cu acela care a iertat. Procesul poate fi prezentat sub formă de diagramă în felul următor:

7. Consiliatul poate fi întrebat cum a „încercat". Fie că el nu încearcă ceea ce trebuie (caz în care poate fi instruit cum să se dezobişnuiască de a se autocompătimi şi a se gândi insistent la ceea ce s-a întâmplat), sau în eventualitatea că el nu a încercat de fapt, i se poate cere să facă acest lucru. Autocompătimirea şi reflectarea insistentă asupra celor întâmplate trebuie să fie distruse în faşă.

8. În timp ce Dumnezeu, în providența Lui, s-ar putea să vrea să producă consecințele păcatului în această viață, pentru scopurile Lui pline de înțelepciune (Psalmul 99:8), noi nu avem niciun drept să luăm providența în propriile noastre mâini. Totuşi, chiar atunci când Dumnezeu face acest lucru, El nu intenționează să-l facă pe păcătosul iertat să sufere. Cristos a suferit pentru el; nici omul şi nici Dumnezeu nu pot să-i ceară să mai plătească şi el.

9. „Dar," s-ar putea să obiecteze cineva, „când Dumnezeu iartă, El şi uită (vezi Ieremia 31:34)." Totuşi nimeni nu interpretează afirmația aceasta literal. Dumnezeu nu poate să uite. Uitarea în acest pasaj este de fapt un paralelism antropomorfic ebraic pentru iertare: „Căci le voi ierta nelegiuirea şi nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatul lor." Cele două noțiuni sunt aproape egale în această referință antropomorfică la Dumnezeu, pentru că ele sunt legate de iertarea umană. Adevărata iertare umană duce la uitare. Când o persoană refuză să mai amintească problema (chiar şi față de sine însăşi), ea va uita curând. Când nu putem să uităm, acest lucru se întâmplă pentru că ne aducem aminte în mod activ. Uitarea cu referire la Dumnezeu poate să însemne nu mai mult decât voința Lui de a „îngropa" problema, de a nu o mai aminti. Vezi de asemenea Isaia 43:25. Acest lucru se cere în iertarea umană. A ierta înseamnă a „uita" în sensul că persoana aceea a îngropat securea de război. Iertarea este o promisiune de a nu mai aminti greşeala cuiva. A aminti este folosit în sensul de „a aduce vorba din nou" (vezi 3 Ioan 10). Vezi de asemenea E. J. Young, N.I.C., The Book of Isaiah, vol. III (Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans, 1972), p. 162: „Lucrurile pe care le-ai făcut împotriva voii Mele, nu le voi mai aminti".

10. Roadei îi trebuie timp ca să crească. Este nevoie şi de îngrijire şi hrănire. Un nordic care priveşte la frunzele verzi lucitoare ale unui pom citric, s-ar putea să nu ştie ce fel de pom este. Dar dacă aşteaptă suficient timp, el va şti, când vor apărea fructele dacă

acela este un portocal sau un lămâi! După fructele lor îi veți cunoaşte - această afirmație nu are nici o legătură cu adevărul prezentat în Luca 17.

11. Creştinii confundă ipocrizia cu sentimentele. În fiecare dimineață eu mă scol din pat în ciuda sentimentelor mele contrare. Aceasta nu face ca actul meu să fie ipocrit. Aş fi ipocrit numai dacă mă prefac că-mi face plăcere să mă scol.

Capitolul 10

PRESUPOZIȚIILE ŞI METODOLOGIA

Când analizăm metodologia consilierii spirituale, este important ca mai întâi să vorbim despre locul şi importanța metodologiei, apoi să comparăm şi să contrastăm metodele biblice cu unele dintre metodele utilizate de alții. Problema care se pune este: Ce metode pot să utilizeze creştinii în consilierea spirituală? Metodologia consilierii spirituale este atât de integral legată de filozofia consilierii încât (după cum spune Perry London, care nu are pretenția că este creştin), dacă vrei să înțelegi ideile fundamentale ale unui sistem, „analiza tehnicii ajută la înțelegerea acelei discipline mai mult decât orice altă abordare" [1]. Totuşi Baker, scriind într-o revistă creştină conservatoare, vorbeşte în mod naiv despre „neutralitatea morală" a metodologiei sau a tehnicii [2]! Prin aceasta, el plasează un aspect al vieții în afara preocupării lui Dumnezeu.

Problema ia o anumită formă atunci când vorbim despre tehnicile mecanicului care repară un automobil, şi altă formă atunci când discutăm despre tehnicile „mecanicului" care încearcă să schimbe viața şi valorile unei alte ființe umane. Valorile implicate în metodologia mecanicului auto sunt mai indirect legate de metodologie. Sunt uşor de înțeles scuzele unora că nu pot să vadă imposibilitatea neutralității cu privire la tehnicile mecanicului auto, dar cum poate cineva să vorbească despre „neutralitate morală" atunci când este vorba despre controlul şi manipularea oamenilor? Desigur, în acest caz importanța crucială a metodologiei nu poate fi trecută cu vederea.

Metodologia consilierii spirituale, după cum a spus pe bună dreptate London, este „o întrebare morală căreia terapistul îi dă întotdeauna răspunsul în practică [3]". Într-adevăr, nu poate fi altfel. Ceea ce îi facem noi unui alt om şi cum îi facem lucrul respectiv este strâns legat de ceea ce credem noi despre omul acela. Dacă presupunem, împreună cu Skinner, că omul este doar un animal, atunci vom căuta să-l dresăm la fel cum dresăm câinii, şi o vom face în exact acelaşi fel. Cu alte cuvinte, vom adopta metode potrivite pentru dresarea animalelor. Dacă folosim metodele lui Skinner, atunci îl vom trata pe om ca şi când ar fi doar un animal. Pe baza presupozițiilor lui Skinner, metodele utilizate pentru a instrui un om şi pentru a dresa un şobolan se vor deosebi numai în măsura în care omul şi cele necesare pentru a avea control asupra lui pot fi considerate mai complexe. Nu va exista nici o deosebire fundamentală. Dacă noi însă recunoaştem existența chipului lui Dumnezeu în om, această credință va determina necesitatea unei metodologii diferite de cea care este utilizată pentru a dresa un câine. Câinii, de exemplu, nu pot fi chemați la pocăință şi la credința în Isus Cristos; şi nici nu pot să fie convertiți şi convinşi de Duhul lui Dumnezeu să trăiască în concordanță cu Cuvântul Lui [4]. Dar conform presupoziției creştine, toate acestea i se pot aplica omului şi trebuie să i se aplice. Prin urmare, metodologia creştină este condiționată radical de credințele creştine. Creştinii insistă că metodologia de consiliere spirituală trebuie neapărat să se dezvolte din concepția biblică despre Dumnezeu, despre om şi despre creație şi să fie totdeauna conformă acesteia.

Tabelul de pe pagina următoare poate fi util pentru a observa relația dintre metodologie şi presupoziții în unele dintre cele mai proeminente şcoli de consiliere spirituală.

Se va observa că tabelul separă vizibil abordarea biblică a consilierii spirituale de celelalte abordări [5]. Prima metodă necreştină am iumit-o *Cunoaştere de expert* iar a doua *Cunoaştere generală*. A treia abordare (cea creştină) începe şi se dezvoltă din *Cunoaşterea divină*. Deosebirile dintre primele două subdiviziuni nu sunt absolute, desigur, dar ele indică destul de bine orientarea generală a abordărilor metodologice ale diverselor şcoli de consiliere spirituală.

Cunoaştere de expert

Freudianismul

Prima abordare este adoptată de aceia care cred că consilierea spirituală poate fi făcută numai din perspectiva cunoaşterii unui expert. Ei susțin că consilierea spirituală trebuie să fie limitată la un cerc restrâns sau la o elită

de tehnocraţi. Oamenii de felul acesta formează caste sau preoţii (necreştine sau creştine) [6]. Sarcina consilierii spirituale este încredinţată numai preoţilor consilieri. Printre teoreticienii de vârf ai acestei scoli sunt Freud şi Skinner. Conform acestei abordări, experţii trebuie să facă consiliere spirituală. Numai experţii ştiu cum s-o facă. Numai ei posedă cunoştinţele adecvate, metodele şi tehnicile adecvate. Lor le aparţine atât cunoaşterea necesară cât şi măiestria. Restul muritorilor îi privesc cu uimire într-un mod fundamental gnostic [7].

Abordarea generală	**Tipul specific**	**Problema omului**	**Soluţia**	
Cunoaştere de expert	Freudian	Socializare slabă	Resocializare făcută de un expert	I. Abordări necreştine
	Skinnerian	Condiţionat de mediu	Recondiţionară făcută de un expert	
Cunoaştere generală	Rogerian	Nu trăieşte la înălţimea potenţialului	Resurse în sine însuşi	
	Grupuri de integrare	Comportare rea faţă de alţii	Resurse în sine şi în grup	
Cunoaştere divină	Creştin	Păcat împotriva lui Dumnezeu	Resursele Duhului în Cuvânt	II. Abordare creştină

Figura 1
Metodologia şi presupoziţiile unora dintre principalele modalităţi de abordare a consilierii spirituale

Din cauză că originile problemelor consiliatului sunt văzute ca fiind în esenţă externe - ele sunt rezultatul unor evenimente care i s-au întâmplat consiliatului - el este considerat a fi la discreţia lor [8]. El este complet neajutorat fără intervenţia experţilor din exterior. Fiindcă el nu a avut nimic de-a face cu faptul că a ajuns la ananghie, el nici nu poate să facă nimic ca să iasă din această situaţie. Un semn caracteristic al abordării experte a consilierii spirituale este utilizarea pe scară largă a jargonului ezoteric şi a tehnicilor instituţionalizate.

Freud a fost cel mai proeminent reprezentant al acestei abordări a consilierii spirituale. După părerea lui Freud, cea mai mare problemă a omului este socializarea slabă. (În această lucrare termenul socializare va fi folosit pentru a denumi procesul prin care o fiinţă umană, încă de la începutul vieţii ei, dobândeşte deprinderile, credinţele şi cunoaşterea acumulată a societăţii lui, prin educaţie şi instruire.) Istoria psihanalitică a consiliatului tipic va arăta că în trecut acest pacient neajutorat a fost victima altor oameni din societate. El a fost neajutorat atunci şi este neajutorat şi acum. Este posibil ca el să fi fost aruncat de colo-colo, de pe când era copil. Poate că o bunică cu o personalitate puternică a stabilit regulile şi ritualurile pe care el a trebuit să le respecte. Poate că a fost crescut într-o casă de tip victorian. S-ar putea ca credinţele şi practicile bisericii lui să fi fost foarte înguste şi ca el să fi fost forţat să se mişte între graniţele strâmte ale restricţiilor ei. Aşa că, victimă a uneia sau a mai multor din aceste presiuni din afară, socializarea consiliatului a fost influenţată de alţii, care au dezvoltat în el o conştiinţă (sau super-ego) care a fost extrem de strictă. Această conştiinţă este acum în conflict cu dorinţele lui naturale (Id), iar acest conflict este sursa dificultăţilor lui actuale. Oridecâte ori încalcă una din regulile învăţate, el se simte vinovat (nu pentru că este vinovat, ci pentru că şi-a încălcat exageratul super-ego sau conştiinţa [9]). Deoarece lui Id (impulsul natural pentru sex şi pentru agresiune) nu i se permite să ia o formă de exprimare conştientă, impulsurile trebuie să iasă la iveală pe căi ascunse. Poliţistul furios, care a fost dezvoltat în el de oamenii din jurul lui, stă la uşa exprimării conştiente cu un baston de cauciuc, gata să împiedice orice impuls Id să iasă din casă. Ameninţându-le sau lovindu-le cu bastonul, el a reuşit să le gonească înapoi înăuntru. Aşa că socializarea slabă făcută de alţii - bunica, biserica, alţi oameni - este problema - ei au creat dificultatea.

Acum este nevoie de un expert ca să repare ce au stricat alţii. Prin procesul psihanalizei, expertul face o expediţie lungă în trecutul consiliatului. El răstoarnă fiecare piatră pentru a descoperi ce viermi stau ascunşi

dedesubt. De-a lungul unei perioade îndelungate de timp, printr-o astfel de analiză expertul descoperă acele lucruri cruciale care i s-au întâmplat consiliatului. El devine conştient de multele forţe care au fost dezlănţuite împotriva lui în timp ce a avut loc procesul de socializare. Aceasta se realizează prin procesul de asociere liberă, prin analiza viselor şi prin alte metode ezoterice care sunt potrivite presupunerii fundamentale.

Apoi, expertul psihanalitic, transformat acum în psihoterapeut, devine el însuşi (îşi asumă rolul) persoanele acelea din trecut. El devine autoritatea bisericii, tatăl cel sever, bunica etc. Dar de data aceasta, când el joacă rolul lor, toate aceste persoane devin foarte binevoitoare, înţelegătoare, şi îngăduitoare - fiind astfel foarte deosebite de persoanele reale pe care vor să le reprezinte. Astfel terapeutul îl resocializează pe consiliat; dacă consiliatul va fi ajutat, va spune (din nou): „El a făcut -o pentru mine".

Desigur, numai experţii au dreptul să facă o astfel de lucrare ezoterică. Un pastor obişnuit, de exemplu, n-ar putea să se implice în această lucrare. Metodele psihoanalizei sunt mult prea complexe şi specializate; ele necesită ani de instruire unică teoretică şi practică. Nici un pastor nu ar putea să analizeze simbolurile viselor, să interpreteze asocierea liberă şi să le unească toate acestea în mod eficace. El n-ar putea niciodată să înveţe să dezvolte şi să practice o relaţie de transfer care să producă resocializarea necesară. Astfel, pastorului i se spune că persoana consiliată are nevoie de ajutorul unui „specialist". Această expresie este semnul distinctiv al abordării pe care am numit-o „cunoaştere de expert".

Expertul freudian are rolul de a restructura sistemul de valori al consiliatului. El încearcă să-i reducă conştiinţa la dimensiuni normale. El doreşte să îndepărteze bastonul poliţistului şi să-l înveţe cum să devină politicos faţă de impulsurile Id care vor să iasă afară şi să se afirme. În cele din urmă, el învaţă să-şi ducă mâna la pălărie când le vede ieşind prin uşa din faţă. Este nevoie de un expert pentru a face toate acestea.

Terapeutul freudian utilizează două tehnici de expert care se dezvoltă din diagnosticul expert pe care-l pune el problemei: psihanaliza şi psihoterapia. El are de asemenea şi un jargon de expert. Freudianismul implică profesionalism în cel mai înalt grad. De fapt, numai aceia care au fost supuşi ei înşişi la lungi ore de analiză au permisiunea de a deveni membri ai castei psihanalitice.

Deoarece problema consiliatului îşi are originea în exterior, şi deoarece ea trebuie să fie rezolvată din exterior, consiliatul însuşi este de fapt pasiv. Presupunerea că un om nu este responsabil pentru starea lui conduce la ideea că el nu are nici responsabilitatea de a se scoate din starea aceea. Astfel, dacă sunt convinse de dogmele psihoterapeutului, uneori astfel de persoane nu vor coopera. Aceasta poate conduce la tiranie din partea expertului, care împotriva voinţei consiliatului îşi depune mărturia de expert pentru a-l încredinţa pe consiliat unei instituţii de boli mintale [10].

Această abordare se bazează clar pe presupunerea că omul nu este responsabil pentru ceea ce face. Aceasta este o presupunere fundamental necreştină. În consecinţă, metodele utilizate de expert se dovedesc a fi anticreştine.

De obicei, fiecare poziţie falsă reflectă un element de adevăr [11]. Totuşi, adevărul este distorsionat, întrucât este reflectat într-o oglindă concavă. Ea aproximează vag adevărul. Şi totuşi nu trebuie să pierdem din vedere aceste elemente pe măsură ce progresăm, pentru că acestea fac concepţiile necreştine să pară plauzibile şi deci le fac să fie periculoase. Elementul de adevăr reflectat în freudianism este că oamenii într-adevăr au o influenţă semnificativă unii asupra altora. Evident că părinţii îi influenţează pe copii, oficialităţile bisericii îi influenţează pe membri, etc.

Biblia spune multe despre influenţa bună şi rea pe care creştinii o pot exercita asupra altora, şi despre influenţele pe care alţii le pot exercita asupra lor [12]. Dar diferenţa radicală dintre freudianism şi adevărul lui Dumnezeu este acesta: Dumnezeu ne ţine răspunzători să facem ceva cu această influenţă. Noi nu ne putem considera a fi nişte cutii de chibrite care sunt aruncate încoace şi încolo de valurile şi vânturile puternice ale influenţei. Când un om este sub influenţa altuia, acest lucru se datorează faptului că el a permis să ajungă sau să rămână sub acea influenţă. Conform Scripturilor, Dumnezeu îi socoteşte pe oameni responsabili pentru felul de viaţă pe care îl adoptă şi conform căruia trăiesc. Omul trebuie să regândească biblic tot ce a învăţat. El trebuie să cerceteze toate lucrurile şi să păstreze ceea ce este bun (1 Tesaloniceni 5:21). Dumnezeu aşteaptă de la creştini să respingă sau să îndepărteze toate influenţele rele.

Să luăm un exemplu. Indiferent în ce fel a fost influențat, Dumnezeu îl socoteşte pe creştin responsabil să muncească atunci când poate. Scripturile poruncesc: „Cine nu vrea să lucreze, nici să nu mănânce" [13]. Aceste principiu biblic este aplicabil în situații concrete; el poate determina în mare măsură un anumit proces de consiliere. Următorul caz remarcabil demonstrează cele spuse mai sus.

Roger, un tânăr de douăzeci şi trei de ani, a fost mituit de părinții lui ca să vină la o şedință de consiliere spirituală [14] (aceasta este o modalitate greşită de a aduce o persoană la consiliere spirituală). Timp de mai bine de doi ani el vizitase cu regularitate un psihanalist care nu l-a ajutat câtuşi de puțin. Roger a afirmat că psihiatrul i-a spus că nu ştie care este problema cu el, dar că un lucru este sigur: el este foarte, foarte bolnav. (Roger a accentuat cu multă grijă cei doi „foarte", pentru a-l impresiona pe consilierul spiritual.) Apoi el a relatat în continuare că i s-a spus că tratamentul va dura un timp lung, lung de tot (a accentuat şi cuvântul „lung"). A relatat de asemenea că i s-a spus că nu există nici o garanție că ceea ce se face pentru el va da rezultate. Se pare că psihiatrul l-a convins pe acest tânăr bine făcut, cu un trup robust şi o minte sănătoasă, că este bolnav. Ca urmare el stătea culcat toată ziua, nefăcând nimic în afară de faptul că se uita la televizor. El pretindea că nu poate să meargă la serviciu sau să facă ceva, deşi singurul motiv pe care-l putea invoca era faptul că expertul îi spusese că nu poate să muncească. Testele medicale îl declaraseră pe Roger sănătos din punct de vedere fiziologic, dar în ciuda acestui fapt, el era convins că suferă de o boală mintală gravă. Roger era sigur că el nu poate să facă nimic ca să schimbe această situație. El fusese declarat bolnav de către un expert; deci numai un expert putea să-l ajute. Dar până în momentul acela expertul nu făcuse nimic altceva decât că dăduse un diagnostic.

Consilierul spiritual l-a întrebat care este problema. Roger a spus că în cei doi ani de tratament la psihiatru, acesta n-a putut să descopere care este problema. Şi psihiatrul nu ştie nici acum. A fost întrebat care sunt simptomele bolii lui mintale. N-a ştiut să spună. Părinții lui nu ştiau de nici un alt simptom în afară de lene. Mai mulți medici n-au putut să descopere nimic altceva. Şi totuşi Roger era convins că va fi nevoie de foarte mult timp pentru a se descoperi care este problema. La urma urmelor, o problemă atât de adâncă avea nevoie de un expert! Era clar că nici un consilier spiritual pastor nu putea să-l ajute - aceasta era o lucrare pe care trebuia s-o facă un profesionist. Dar pastorul care era şi consilier spiritual a îndrăznit să întrebe din nou (insistând asupra ideii): „Ce sfaturi experte ai primit?" El a început să se bâlbâie: „Păi, să vedeți..." N-a putut să menționeze nici măcar un sfat specific care să-i fi fost dat în toată perioada aceea de doi ani. Singurul rezultat al celor doi ani a fost sfatul că, întrucât el era atât de bolnav, nu trebuia să-şi asume nici o responsabilitate. Consilierul spiritual a continuat:

„Ce s-a întâmplat în tot acest timp? Ai simțit o îmbunătățire semnificativă ca rezultat al acestor doi ani de consultații şi odihnă?"

„Nu," a răspuns el, „nu sunt mai bine. Situația este exact aceeaşi, sau poate puțin mai rea."

Consilierul spiritual a urmărit ideea mai departe (fără nici un rezultat): „Ascultă, ai mers timp de doi ani la acest expert care recunoaşte că nu ştie ce e cu tine. Până acum n-ai primit nici un sfat expert, şi spui că n-a fost nici o schimbare. Nu începi să pui sub semnul întrebării competența acestui expert? N-ai vrea să încercăm noi să te ajutăm?"

„O, nu, mulțumesc," a răspuns Roger. „Ştiu că aveți intenții bune, dar, vedeți dumneavoastră, eu am nevoie de ajutorul unui expert!"

Roger era prins în capcană de ideea aceasta că are nevoie de un expert. Era clar că existau toate motivele pentru a crede că acest tânăr nu era bolnav. El avea putere şi abilitate fizică. Consilierul spiritual a sugerat (zadarnic):

„Chiar dacă eşti puțin derutat şi ai dificultăți în a-ți clarifica gândurile, de ce să nu te scoli de pe canapea şi să nu încerci să faci câte ceva?"

Consilierul spiritual pastoral a cutezat să spună: „Presupun că uneori te simți vinovat pentru că trăieşti pe socoteala părinților, nu-i aşa? N-ai putea cel puțin să faci câteva lucruri simple prin casă? Poate că în scurt timp ai putea chiar să îți iei o jumătate de normă undeva - să distribui ziare, sau să sapi şanțuri; la urma urmelor medicii spun că din punct de vedere fizic stai foarte bine."

„Nu," a răspuns el, „psihiatrul meu mi-a spus că sunt prea bolnav ca să lucrez. Sufăr de o boală mintală."

Tot timpul discuției, el a folosit termenul favorit al expertului: boală mintală. În cele din urmă, consilierul spiritual l-a oprit: „Stai o clipă. Vrei să spui că ai o problemă organică?"

„Nu, nu este nici o problemă organică," a răspuns el.

„Nu ai nici o leziune pe creier?"

„Exact, n-am nici o leziune pe creier."

Consilierul spiritual a explicat: „Eu știu ce este o boală mintală atunci când discutăm despre leziuni ale creierului. De exemplu, dacă ți-aș face cărare în păr cu o rangă, ai avea o boală mintală; nu există nici o îndoială cu privire la aceasta. Dar întrebarea este, ce vrei tu să spui când vorbești despre boală mintală; ce înțelegi tu de fapt prin boală mintală?"

El a răspuns: „Mă refer la minte."

Consilierul spiritual a sondat mai adânc: „Prin minte tu înțelegi ceva fiziologic?"

„Nu, nimic fiziologic."

„S-o fi furișat vreo insectă în vreo parte a corpului tău și te-a făcut să fii bolnav?"

„Nu."

„Atunci ce este bolnav?"

„Mintea mea."

„Dar nu bolnavă organic?"

„Nu."

„Și ce te-a îmbolnăvit?"

„O boală."

„A fost o boală organică, o boală cauzată de un virus, o tulburare funcțională sau te-ai rănit?"

„Nu."

Desigur, el avea dreptate. Nu poți să rănești neorganicul, iar virușii nu pot să cauzeze boli neorganice. Așa că consilierul spiritual a remarcat sarcastic: „Problema ta trebuie să fie deci rezultatul unei cauze neorganice necunoscute, care afectează o parte neorganică din tine și a cauzat o misterioasă boală neorganică."

„Exact," a aprobat el cu toată seriozitatea, neînțelegând deloc sarcasmul consilierului spiritual. „Ați înțeles exact."

Adevărata problemă a lui Roger era credința oarbă în expert. Expertul a explicat problema în termeni de specialitate (jargon) și a calificat-o drept problemă psihiatrică. Roger nu era responsabil pentru problema pe care o avea; la urma urmelor, el era bolnav! El a spus: „Nu mă simt deloc vinovat pentru faptul că nu lucrez; sunt bolnav și nu pot să fac nimic cu privire la aceasta." El era bolnav, așa că n-avea nici o responsabilitate. El a spus: „Alți oameni m-au îmbolnăvit". Mama lui era și ea în cabinet. Consilierul spiritual a întrebat: „Tu și psihiatrul tău ați descoperit cine te-a îmbolnăvit?" El a dat semne de nervozitate și, privind spre mama lui, s-a

eschivat să dea un răspuns. Era evident că fusese învățat să dea vina pe părinții lui. El a spus: „Despre acest subiect discut cu psihiatrul meu. Nu vreau să intru în această chestiune aici; dumneavoastră n-ați înțelege [15]!

Acest caz ilustrează într-un mod extraordinar care sunt neajunsurile abordării pe care noi am numit-o „cunoaştere de expert". Dacă omul nu este responsabil, ci are o boală mintală provocată de alții, atunci îndemnul lui Pavel de a munci (sau altfel să nu mănânci) se adresează unor urechi surde. Mare parte din dependența de astăzi a mii de oameni de ajutorările sociale izvorăşte din presupuneri freudiene eronate.

Behaviorismul

Să aruncăm acum o privire asupra altei abordări care se încadrează tot în categoria „cunoaştere de expert". B.F. Skinner şi şcoala de modificare a comportamentului constituie celălalt exemplu foarte proeminent de astăzi. Behavioriştii („behavior" înseamnă „comportament") susțin că ei sunt dedicați utilizării cunoştințelor ştiințifice empirice [16]. Această dedicare este deosebită din multe puncte de vedere de aceea a expertului freudian. Skinner nu stă în fotoliu analizând vise; el merge în laborator şi face experimente cu porumbei şi cu şoareci. În populara lui carte *Beyond Freedom ond Dignity* (Dincolo de libertate şi de demnitate), el repetă visul unui Walden II utopic, în care ştiința va produce o societate în care nu vor mai exista problieme. Războiul va fi desființat, la fel ca şi celelalte probleme sociale, prin aplicarea analizei ştiințifice la controlul comportamentului uman.

După cum spune Skinner, este timpul să demitologizăm psihologia. Prea multă vreme concepte mitologice ca minte, atitudini, libertate, demnitate etc., au împiedicat progresul. O analiză cu adevărat ştiințifică a omului recunoaşte numai existența a ceea ce poate fi observat şi măsurat, adică comportamentul. Nu există nimic altceva. Omul este un animal, cel mai dezvoltat care există. Evoluția organică este dinamica prin care a apărut omul; scopul este supraviețuirea, iar selecția naturală este procesul. Deci principala preocupare a lui Skinner este legată de turmă. Pur şi simplu omul este produsul mediului său. El a fost creat de mediu, este dependent de el, şi dacă am cunoaşte toate circumstanțele (poate în curând le vom cunoaşte) am vedea că el este strict determinat de mediu. Omul nu este liber în nici unul din sensurile cuvântului. Toate acestea pot fi traduse în termeni freudieni şi înseamnă cam acelaşi lucru. În timp ce Freud îl vede pe consiliat ca lipsit de orice responsabilitate şi îi consideră pe alții responsabili (socializarea greşită este problema), Skinner ar spune că omul nu este responsabil pentru că un animal determinat de mediu nu poate fi socotit răspunzător (mediul este cauza comportamentului uman). Pentru Skinner chiar a vorbi despre responsabilitate este nonsens. Soluția freudiană pentru probleme este a-l supune pe consiliat unei analize pentru a determina cine ce i-a făcut şi, pe baza descoperirilor, a-l resocializa. Soluția skinneriană este să descoperi ştiințific circumstanțele legate de comportarea „deficitară" (toate judecățile de valoare fac parte din mitologie), şi pe baza datelor să rearanjezi circumstanțele mediului pentru a reprograma reacțiile consiliatului. Aceasta se face prin răsplată şi prin pedeapsă.

Desigur, este nevoie de un expert pentru a manipula omul şi mediul său. Expertul poate să-l învețe (instruiască) cum să utilizeze condiționarea eficace. Labirintul şi cutia lui Skinner de mărimea unui om şi toate cele necesare pentru realizarea acestui lucru necesită un grad înalt de competență. Într-adevăr, lui Skinner i-ar plăcea să vadă nu numai consilierea spirituală, ci şi guvernul, educația etc (fiecare fază din activitatea umană), controlate de un grup mic de tehnocrați. Aceasta este soluția lui pentru problemele lumii.

Există un element de adevăr care este palid reflectat şi de skinnerianism. Mediul are mare influență asupra omului. Este adevărat că unele schimbări în mediu pot fi utile în consilierea spirituală. Răsplata şi pedeapsa sunt concepte biblice; Biblia abundă în îndemnuri şi legi care depind de dinamica răsplată/pedeapsă. Totuşi, între a spune aceasta şi a accepta presupozițiile sau metodele lui Skinner este o distanță ca de la cer la pământ.

Când Dobson, de exemplu, recomandă, în numele creştinismului, metode strict behavioristice pentru creşterea copiilor, el confundă în mod grav anumite lucruri foarte distincte şi şterge linii care trebuie întotdeauna să fie trasate foarte clar [17]. Capitularea lui aproape totală în fața behaviorismului este învăluită în termeni creştini, dar de fapt introduce un sistem tot atât de lipsit de Dumnezeu în căminul creştin, în timp ce afirmă că acest sistem este o reacție creştină la permisivitate. În metodele lui Dobson nu există loc pentru confruntarea noutetică [18]. Răsplata şi pedeapsa ocupă un loc proeminent (mai ales răsplata), şi este accentuată nevoia de structură. Dar abordarea lui Dobson este rece şi fără Dumnezeu. Ea se concentrează asupra manipulării, dar nu

spune nimic despre confruntarea biblică. Este foarte evidentă absența utilizării Scripturii din această disciplină aplicată copiilor, la fel ca şi absența convertirii, a pocăinței, a lucrării Duhului Sfânt şi a sfințirii. Prin contrast, Efeseni 6:4 accentuează atât disciplina (prin răsplată şi pedeapsă) cât şi confruntarea noutetică („mustrarea şi învățătura Domnului") [19]. Persuasiunea biblică, convingerea de păcat şi dedicarea personală sunt ignorate. Ele nu trebuie să fie ignorate.

Deşi în skinnerianism există un element de adevăr (nevoia de o structură disciplinată care să conțină răsplată şi pedeapsă), acesta însă apare doar ca o reflectare vagă şi deformată a poziției biblice. Chipul lui Dumnezeu în om, care este o ființă creată (omul nu este văzut ca produsul selecției evoluționiste a mediului), este principala presupoziție pe care este bazată abordarea biblică. Presupoziția este diametral opusă concepției skinneriene, conform căreia omul nu este decât un animal. De aceea, creştinii trebuie să folosească alte metode care să se potrivească cu această importantă presupoziție. Ei nu au voie să manipuleze oamenii, aşa cum recomandă Skinner (sau Dobson). Răsplătirea şi pedepsirea oamenilor care poartă chipul lui Dumnezeu (inclusiv adevărata dreptate, cunoaştere şi sfințenie) sunt văzute în contextul responsabilității omului față de Dumnezeu, pe baza legii lui Dumnezeu, care este Standardul, şi sunt condiționate de structura eternă de răsplată-pedeapsă a lui Dumnezeu. Omul este socotit responsabil şi capabil de demnitate, pentru că în Cristos el poate să reflecte chipul divin.

Există, desigur, o parte a omului care este asemănătoare cu un animal. Oamenii şi animalele trăiesc în acelaşi mediu, respiră acelaşi aer şi au aceleaşi funcții fizice. Dar relația omului cu Dumnezeu, susținută prin limbaj, conştiință etc., este aceea care îl distinge de animale şi care deschide o prăpastie imensă între om şi orice altceva din mediul său.

Omul este la fel de lipsit de valoare ca orice alt animal, după presupozițiile lui Skinner. El poate deci să fie folosit de experți după bunul lor plac. Behavioriştii ne spun că ei pot să producă aproape orice fel de om doresc, începând cu manipularea genetică şi apoi producând elementele dorite ale mediului. Dacă ar fi cum vor ei, oamenii ar fi crescuți în turme ca vitele [20]. Singura problemă este aceasta: când doi skinnerieni discută încercând să decidă ce fel de cârnați vor ei să iasă din maşina de tocat carne, nu pot să ajungă la nici o decizie. Nu există nici o valoare, nici un standard; totul este relativ. Numai creştinii pot să spună ce trebuie să fie un om, pentru că numai ei au Standardul în Cuvântul scris şi viu al lui Dumnezeu.

Cunoaşterea universală

Rogerianismul

Să privim acum la a doua categorie, cunoaşterea generală. Să luăm din nou câteva exemple proeminente. Să începem cu Carl Rogers [21]. Contrar ideii care susține necesitatea expertului, Rogers susține că nu este nevoie de nici un expert. Acesta este unul din motivele pentru care atât de mulți pastori şi lucrători sociali au adoptat metodologia rogeriană. Este simplă, uşor de învățat, puțin riscantă şi este utilizabilă imediat. Acceptarea ei pe scară largă a fost încurajată de tot felul de oameni. Haim Ginott le-o predă părinților într-o formă populară modificată; Seward Hiltner le-o predă pastorilor. Expertul poate să lucreze mai bine decât alții, dar aproape oricine poate să devină expert în timp [22].

Teoria (şi terapia) rogeriană se bazează pe ideea că toți oamenii au cunoştințe şi resurse adecvate pentru a-şi rezolva problemele. Aceasta, firește, oferă o perspectivă optimistă consilierilor spirituali. Chiar şi consiliatul însuşi are astfel de cunoştințe. Presupunerea fundamentală este că persoanele cu probleme nerezolvate pur şi simplu nu trăiesc la înălțimea potențialului lor. Soluțiile pentru toate problemele lor, se află latente, înăuntrul lor. Ei au potențialul de a face binele. De fapt, Rogers crede că în esența lui omul este bun, nu rău. Resursele adecvate sunt acolo zidite în el. Sarcina este de a face contact cu ele, de a pune în funcțiune puterea [23].

Terapeutul (sau consiliatul) petrece timp cu un client cu scopul de a-l ajuta să se ajute singur. Terapeutul este un catalizator. El asistă la fel ca o moaşă (ca să folosesc figura de stil a lui B.F. Skinner) la naşterea soluției. Consiliatul, prin acest proces, este el însuşi capabil să vină cu răspunsurile. Deoarece resursele pentru rezolvarea problemelor se află în consiliat, nu există nevoia unui sfat din partea unui expert din afară. Dificultatea a fost, de la început, o problemă interioară, şi ea poate fi rezolvată tot dinăuntru. Nici un standard cu autoritate din afară nu-i poate fi impus consiliatului. Nici un Cuvânt cu autoritate nu poate fi rostit de

consilier, în calitatea lui de reprezentant al Celui care a făcut standardul. Nu este nevoie de predicator [24]. Consilierul spiritual scoate de la consiliat toate răspunsurile care se află înăuntrul lui. Dacă consiliatul îşi priveşte problemele suficient de mult timp, dacă le vede suficient de clar, şi dacă are sentimente suficient de adânci cu privire la ele, atunci el le poate rezolva singur. Consilierul spiritual devine deci un perete sau o oglindă de pe care resursele proprii ale consiliatului sunt reflectate înapoi spre el. Prin acest proces de reflectare, consiliatul ajunge în timp să vadă dimensiunile problemei şi care este de fapt soluția problemei. Cuvintele consiliatului sunt reformulate, prezentate mai concis sau repetate cu cuvinte similare şi totuşi diferite, pentru a-l ajuta să-şi clarifice propriile gânduri. Rogerienii cred în abordarea care are la bază cunoaşterea generală datorită dedicării ei fundamentale față de ideea că fiecare om are resursele în el însuşi [25]. Există deci o credință fundamentală în bunătatea şi autonomia omului. În concepția consilierilor rogerieni, Dumnezeu nu este necesar (de fapt El este socotit un Intrus).

Există un element de adevăr reflectat în ceea ce face Rogers. Elementul de adevăr se află în reacția lui față de expertul care consideră că omul nu este responsabil pentru comportamentul lui. Rogers vrea un om responsabil; totuşi, el n-a reuşit să postuleze un om responsabil prin declararea omului ca independent de Dumnezeu. Când omul nu este responsabil față de Dumnezeu şi este socotit responsabil numai față de sine însuşi, responsabilitatea este înghițită de anarhie. Omul este în totalitate responsabil înaintea lui Dumnezeu. Creştinii ered că Dumnezeu este suveran şi că îşi face voia Lui în om; totuşi omul trebuie să-şi folosească agenția lui umană care i-a fost dată de Dumnezeu în subordonare față de providența lui Dumnezeu. Şi când îşi folosesc agenția umană, creştinii îşi recunosc totala dependență de resursele lui Dumnezeu. Numai Dumnezeu poate să-l regenereze pe om, să-l instruiască şi să-l împuternicească cu Duhul Lui prin Scripturi.

Omul este responsabil, dar el are responsabilitatea de a utiliza acele mijloace valide poruncite şi puse la dispoziția lui de Dumnezeu. Printre acestea se numără consilierii spirituali care dau direcție utilizând confruntarea noutetică. Personalitatea umană nu este violată de programul şi de planul lui Dumnezeu. Dumnezeu pune la dispoziția consiliatului resursele care sunt dincolo de limitele lui, în Cuvântul Lui, prin Duhul Lui, prin intermediul diferitelor canale ale harului (ajutor).

Atâta doar se poate spune despre elementul adevărului. Omul are într-adevăr resurse pe care le poate utiliza, dar ele cu siguranță nu sunt toate în el însuşi. Ideea că Dumnezeu nu este necesar, că Duhul nu este necesar, că Scripturile nu sunt necesare, că ajutorul altor creştini cu daruri care le-au fost date pentru edificarea reciprocă a întregii biserici nu este necesar, îşi are originea direct în antropologia rogeriană. Concepția lui că omul conține în sine toate resursele nu poate duce la nici o altă concluzie. Abordarea lui trebuie, prin urmare, să fie respinsă.

O. Hobart Mowrer

Să privim acum la concepțiile lui Mowrer, care se potrivesc de asemenea în categoria cunoaştere generală. Mowrer vede problema oarecum diferit. În loc să considere că problemele omului îşi au originea în faptul că el nu trăieşte la nivelul potențialului său, el crede că acestea îşi au originea în comportamentul rău al omului. Comportamentul rău este, după Mowrer, acel comportament prin care sunt afectați negativ alți oameni, felul de comportament care face ca o persoană să se ciocnească cap în cap cu alte persoane din societate. Când face astfel de lucruri, omul se simte vinovat pentru că el nu se ridică la înălțimea propriilor lui standarde. Ceea ce are el nevoie să învețe este cum să-şi mărturisească vinovăția şi să-şi repare şi să-şi ispăşească „păcatele" (înțelegând prin aceasta greşelile făcute pe orizontală față de o altă persoană [26]). Mowrer utilizează cuvinte ca religie, păcat, şi vinovăție, dar el le goleşte de sens biblic şi apoi le umple cu un conținut umanist. Creştinii trebuie să devină conştienți de acest fapt. Când Mowrer vorbeşte despre comportament rău, de exemplu, el nu înțelege prin aceasta un comportament care violează legea lui Dumnezeu. La el nu poate fi găsit conceptul de răzvrătire împotriva unui Dumnezeu sfânt sau de păcat împotriva Lui. Comportamentul rău înseamnă doar că i-a făcut rău unui alt individ.

Recent, Mowrer a început să meargă în direcția unui tip modificat de grup de confruntare. Se practică contactul fizic şi emoțional. Este încurajată exprimarea emoțiilor. Aceasta este o schimbare marcantă față de practica din trecut ă lui Mowrer. Încă nu se ştie în ce alte direcții vor merge lucrurile în viitor.

Mowrer crede că comportamentul rău (violarea propriei conştiințe prin faptul că îi face rău unei alte persoane) este motivul pentru care omul se simte vinovat. Ei consideră că este vorba de un sentiment de vinovăție

autentică, nu de vinovăție falsă. Sentimentul de vinovăție poate fi îndepărtat dacă cel vinovat îşi mărturiseşte greşeala persoanei față de care a greşit şi se angajează să repare greşeala. Mărturisirea, repararea şi ispăşirea sunt strict orizontale; ele au dimensiuni numai de la om la om. Ispăşirea nu se face prin Cristos (la fel ca şi Bonhoeffer, Mowrer numeşte harul creştin „har ieftin"); ea se realizează prin suferința produsă de mărturisire şi de reparare.

Dar fiindcă el nu are un Mântuitor, Mowrer este la fel ca şi preotul care în fiecare zi aduce aceeaşi jertfă ce nu poate niciodată să ia păcatul. El trebuie să aducă ispăşire după ispăşire. Natura păcătoasă în sine nu este nicodată iertată; - numai păcatele ca acte sunt iertate. În consecință, consiliații nu pot niciodată să fie satisfăcuți şi să aibă pace în ceea ce priveşte păcatul. Mowrer nu ştie nimic despre jertfa făcută o dată pentru totdeauna pe cruce, după care Cristos S-a aşezat jos. Lucrarea Lui a fost deplină, finală şi completă, dar grupele de integrare ale lui Mowrer nu sunt conştiente de acest fapt [27]. Mowrer, preotul care nu crede în divin, stă în picioare zilnic şi face ispăşiri. El nu se poate aşeza niciodată. Neliniştea personală a lui Mowrer şi cea a consiliaților lui îşi are originea în acest fapt. Pentru el, există anumite resurse în consiliatul însuşi, şi există resurse şi în alți oameni. El are nevoie de iertare de la alții; şi ei au nevoie de iertare de la el. Astfel, Mowrer, la fel ca şi Rogers, vede potențialul de a rezolva problemele înăuntrul omului, dar în contrast cu Rogers, el găseşte resursele în grup, nu în individul singur.

Mowrer obişnuia să numească metoda sa „terapie de integritate"; dar acum el a eliminat şi ultimele urme de terminologie medicală şi în prezent el numeşte acest curent „grupuri de integritate". Cuvântul care apare în ambele expresii, „integritate", subliniază nevoia de integrare cu sine şi unii cu alții. Ea implică onestitate, deschidere şi mărturisire de bunăvoie atunci când este nevoie. Deschiderea (care este dureroasă şi implică ispăşire) îl face şi pe consilierul spiritual să îşi împărtăşească propriile experiențe dureroase cu consiliații. Mowrer numeşte această acțiune „relatarea propriei istorii". Este foarte dureros pentru Mowrer să relateze propria lui istorie [28], dar el crede că suportarea durerii ajută la eliminarea sentimentului de vinovăție.

Metoda lui Mowrer are cam acelaşi efect ca şi cea a individului care îşi dădea cu capul de perete pentru că se simțea atât de bine atunci când înceta. Nu spun acest lucru în mod sarcastic; este o situație tragică. Eforturile zilnice ale lui Mowrer de a ispăşi nu satisfac. Nu există ispăşire în ele. Încercarea este foarte patetică. Oamenii care au „absolvit" şedințele în grup organizate de el, rămân legați de grupul acela. Ei revizitează grupul. Ei par a căuta ceva. Unul dintre ei a spus: „Cred că mai trebuie să fie ceva". Ei au trecut peste câteva din hopurile vieții cu grupul. S-au întors la tovarăşii lor de viață sau au restituit ceea ce au delapidat, dar ceva le lipseşte. Există un gol, aşa că ei se întorc mereu, sperând să găsească acel ceva. Gustul schimbării nu a făcut decât să le stârnească apetitul pentru o schimbare adevărată. Dar Mowrer nu le oferă schimbarea pe care o poate face Dumnezeu. Ceea ce le lipseşte lor, fără ca să ştie, este adevărata iertare, o dată pentru totdeauna, prin singura ispăşire suficientă, moartea lui Isus Cristos. Lor le lipseşte schimbarea radicală pe care Biblia o numeşte naştere din nou.

Mowrer susține că grupul deține răspunsurile; ele trebuie să fie împărtăşite. Fiecare individ are unele răspunsuri şi, prin urmare, fiecare poate să-l ajute pe altul în vreun fel. Împreună, punându-şi laolaltă resursele, fiecare poate fi ajutat mult mai mult decât dacă ar fi singur. Prin intermediul grupului, fiecare se poate întoarce înapoi în colectivitate cu ceilalți.

Există o oarecare reflectare a adevărului în concepția lui Mowrer, perceput foarte vag. Dumnezeu ne-a făcut creaturi sociale; avem nevoie unii de alții. „Nu este bine ca omul să fie singur" - de aceea nu trebuie să părăsim adunarea noastră. Când ne adunăm, trebuie s-o facem cu scopul de a ne edifica reciproc, „ca să ne îndemnăm la dragoste şi la fapte bune" şi „să ne îndemnăm unii pe alții" [29]. Dar grupele de integrare autoispăşitoare nu pot niciodată să facă acest lucru - adevărata societate există numai în comunitatea răscumpărată a lui Dumnezeu - Biserica lui Isus Cristos.

Grupele de terapie, grupele de confruntare, grupele T, grupele de sensibilitate sau oricum ați vrea să le numiți (numele sunt nesigure şi nedefinite), par toate să adopte metode de abordare „ajută-te singur" [30]. Expertul poate să ajute la declanşarea procesului, dar prin procesul acesta care se desfăşoară în grup, care constă din acțiune imediată întreprinsă chiar de cei implicați, ei învață să se debaraseze de complexe şi inhibiții şi să devină cu adevărat liberi. După teoria lui Rogers, consiliatul o face singur, cu puțină asistență din partea unui consilier ce seamănă cu un perete spre care consiliatul îşi aruncă ideile, iar ele ricoşează înapoi. După teoria lui

Mowrer, consilierul o face el însuşi împreună cu consiliaţii, care o fac şi ei înşişi şi care fac presiuni asupra lui să o facă în modul stabilit de ei.

În alte grupe de cunoaştere generală, în care consiliaţii acţionează ei înşişi, veţi găsi un amestec de activităţi asemănătoare celor propuse de Mowrer, şi tot felul de alte lucruri. Este imposibil să trecem în revistă aici aceste grupe [31]. Putem doar să menţionăm câteva dintre problemele cu care sunt confruntaţi creştinii la astfel de adunări. Oricare grup poate avea una, mai multe sau toate caracteristicile următoare. O idee frecventă este că deoarece consiliaţii au ajuns la necaz din cauza unei deficienţe comportamentale de adaptare în societate, ei trebuie să se întoarcă la colectivitate pentru a-şi rezolva problemele. Grupul este considerat a fi cel mai bun tip de societate în care cineva poate să-şi facă reintrarea. Un număr de oameni cu deficienţe comportamentale de adaptare se adună laolaltă pentru a născoci împreună răspunsurile corecte la problemele vieţii. Apoi ei par a se simţi în siguranţă să iasă din grup şi să se întoarcă în societatea obişnuită. Deoarece în multe din aceste grupuri „ajută-te singur" şi „fă-o tu însuţi" sunt ideile de bază, metoda de bază devine adunarea laolaltă şi împărtăşirea. Se împărtăşesc multe; „deschiderea" este adesea un cuvânt-cheie. Adesea deschiderea înseamnă că va rezulta o şedinţă în care toţi îi vor determina pe ceilalţi să se deschidă. „Vom fi deschişi" şi „Ne vom deschide unii pe alţii" sunt expresii aprope sinonime pentru unii. S-ar putea ca un membru al grupului să înceapă astfel:

„De multă vreme doresc să-mi descarc sufletul de multe lucruri. Dificultatea constă în faptul că eu niciodată n-am fost cu adevărat deschis faţă de alţi oameni. Niciodată nu le-am spus oamenilor ce cred eu cu adevărat. Niciodată nu i-am spus şefului meu ce cred despre el; niciodată nu i-am spus soţiei mele ce cred despre ea, dar în acest grup am de gând să încep să le spun oamenilor ce gândesc eu, şi apoi poate am să fiu în stare să mă întorc înapoi şi să-i spun şefului şi soţiei mele. Cel puţin aici voi face un început". (Probabil că el nu se va duce niciodată la soţia lui, să-i spună ce gândeşte; s-ar putea să meargă la şeful lui.) În grup, el începe să le spună oamenilor ce gândeşte el de fapt despre ei, desfăcându-i în bucăţi în mod sistematic, începând cu urechile. Pentru propriul lui beneficiu (egoist), el abuzează de o altă persoană. Nu este nimic creştin în aceasta. (Cu privire la această idee, citeşte cu atenţie Romani 15:1,2,3; Filipeni 2:1-7.) El îi desface în bucăţi în mod sistematic pe ceilalţi membrii ai grupului; până la sfârşitul şedinţei, măruntaiele lor sunt împrăştiate prin toată camera. Atunci este rândul lor să opereze asupra lui. În curând vor fi măruntaie peste tot. Acesta este un fel de grup, un grup de tăiere în bucăţele (dacă vrei să foloseşti un nume exact pe care în realitate nu-l foloseşte nimeni).

Există şi alte feluri de grupuri, de exemplu, grupul de tipul „poţi să mă întreci?" În acest grup consiliaţii îşi împărtăşesc experienţele unii cu alţii. Un membru povesteşte despre cuceririle lui sexuale, şi apoi un altul zice: „Da, dar ar trebui să auzi despre experienţa mea". Este adevărat că ei nu se exprimă chiar în acest limbaj, dar cam la aceasta se rezumă şedinţa. O persoană, plecând dintr-un astfel de grup a remarcat: „A fost mai grozav decât un film pornografic!"

Apoi mai sunt şi alte feluri de grupuri. Ele au grijă să nu fie atât de vulgare. Într-un tip de grup, membrii se întâlnesc ca să discute despre alţi oameni. S-ar putea ca grupul să nu-şi definească ţelurile în felul acesta. S-ar putea să nu se spună nimic despre faptul că se discută despre alţi oameni; s-ar putea ca grupul să-şi facă publicitate prezentându-se ca un grup în care se fac confesiuni sau ca un grup în cadrul căruia se rezolvă probleme. Dar după scurtă vreme acesta este modul în care se prezintă lucrurile.

Să presupunem că un grup de studenţi creştini stau în jurul unei mese, într-o şedinţă de terapie în grup, pentru a face „confesiuni", pentru a „împărtăşi" sau pentru a „deveni mai deschişi". Foarte curând ei încep să discute despre părinţii lor. „Am o mulţime de complexe; cred că multe dintre ele îşi au rădăcinile în viaţa mea de acasă. Daţi-mi voie să vă spun despre felul în care tatăl meu...", spune unul dintre ei. „Da, şi eu. Problema mea este că părinţii mei nu mai ştiu ce se petrece în societate; chiar luna trecută, mama mea..." Şi aşa mai departe. Altul şi apoi altul aderă la această discuţie, şi foarte curând părinţii fiecărei familii sunt sfâşiaţi în bucăţi, în cadrul a ceea ce s-a dovedit a fi o şedinţă de defăimare sau de calomniere. Oare membrii acestui grup şi-au „cinstit" taţii şi mamele?

Sau poate că un grup de soţii se întâlneşte pentru a discuta uneie probleme obişnuite, dar curând ele îşi discută în detaliu soţii. Un grup de creştini de la biserică ar putea să se adune ca să îl discute pe pastor sau pe diaconii bisericii. În loc să discute despre ei înşişi şi despre propriile lor probleme, oamenii păcătoşi au tendinţa de a-şi îndrepta atenţia asupra altora, care nu sunt prezenţi, şi care ar fi sursa problemelor lor. Este atât de uşor să dai

vina pe alții; la urma urmelor acest procedeu are o istorie lungă - își are originea tocmai în grădina Eden. Relația personală a unei persoane din afară cu consiliatul este discutată public, fără ca persoana aceea să știe, și fără să i se dea ocazia să lămurească neînțelegerile sau să dea un echilibru judecăților nedrepte. Numele și acțiunile acestei persoane sunt discutate într-un mod intim de către un grup de oameni care nu știu nimic despre ea, și nu au nici un drept să știe ceva despre ea. Adeseori discuția este instigată de o persoană plină de resentimente care, în conformitate cu Matei 18, ar fi trebuit să meargă direct la soț sau la părinte sau la pastor pentru a căuta împăcarea.

Nu toate grupurile sunt greșite; nu toate grupurile sunt implicate în astfel de abuzuri. Creștinii trebuie să dezvolte utilizarea corectă a grupurilor, după normele biblice. Eu am încercat să scot în evidență pericolele pe care le prezintă multe grupuri de astăzi, dar grupurile în sine nu sunt greșite. Există un element de adevăr reflectat vag de multe din ideile care circulă printre membrii acestor grupuri. De exemplu, noi toți trebuie să acționăm în grupuri; nu le putem evita. Probabil că tu ai acționat în mai multe grupuri astăzi. Sunt grupuri acasă (familia este un grup), la biserică (ea însăși este un grup), la societatea tinerilor (un grup puternic) etc. Dar grupurile trebuie să aibă reguli și limite. Există norme biblice pentru grupuri [32]. Una din aceste norme spune că creștinii nu trebuie să vorbească în mod negativ cu alți oameni despre aceia care nu sunt în grup. Dimpotrivă, ei sunt învățați să le vorbească în particular acestor persoane despre diferentele lor de opinii. Matei 18:15-17 este foarte clar cu privire la aceasta [33].

Grupurile sunt esențiale pentru asimilarea noilor convertiți, pentru studiu, pentru împărtășirea lucrurilor bune, pentru încurajare reciprocă, pentru învățătură și pentru multe alte scopuri legitime din punct de vedere biblic. Este bine ca un grup de femei creștine să se adune și să discute despre propriile lor deficiențe în calitate de mame, și să facă schimb de idei cu privire la cum pot să devină mame mai bune. Dar aceasta nu este deloc același lucru cu o întâlnire a aceloraşi femei pentru a-și discuta în mod negativ soții. Grupurile acestea trebuie să fie foarte ferme în a nu lăsa discuțiile să degenereze.

Cunoaşterea divină

Nu este nevoie să spunem multe lucruri cu privire la subiectul enunțat în titlu, deoarece, într-un sens, întreaga carte se ocupă de această temă. Creștinul trebuie să înceapă cu o temelie creștină și să zidească pe ea o metodologie creștină care se bazează pe această temelie și este conformă ei. În harul universal al lui Dumnezeu, necredincioșii nimeresc anumite aspecte ale adevărului din creația făcută de Dumnezeu. Dar ei întotdeauna deformează aceste aspecte prin păcatul lor și datorită poziției lor necreștine față de viață. Dar de pe poziția strategică a temeliei lui biblice, consilierul spiritual creștin poate să observe, să evalueze și să adopte adevărul reflectat în mod vag de către necredincios, atâta timp cât face acest lucru într-un mod conform cu principiile și metodologia biblică. El însă nu trebuie să devină eclectic. Aceasta înseamnă că el nu poate să înceapă și de la celălalt capăt. El nu poate să înceapă în mod pragmatic, aducând laolaltă toate metodele care par că vor avea efect, fie că este vorba de o canapea, de o oglindă sau de o cameră care să fie suficient de mare pentru un grup [34].

Dezvoltarea unei metodologii biblice cere deosebită grijă; va fi nevoie de mult timp și de mult efort pentru a construi această temelie în mod adecvat. Nimeni nu are o temelie sau o metodologie care să fie în totalitate biblică. O astfel de lucrare este de-abia la început. Și temelia mea are în ea bârne care sunt putrede, sau unele lipsesc. Cititorul trebuie să fie atent unde calcă. S-ar putea să existe scânduri în care cuiele să fie bătute în sus. Dar de un lucru sunt sigur: există un număr de bârne biblice care sunt fixate în mod solid. În prezent măsor și tai altele. Dar ca să le pot bate bine în cuie, și alți creștini trebuie să pună mâna pe ciocane și pe cuie și să mă ajute. Pe temelia presupozițiilor biblice trebuie să fie zidită o metodologie mai completă care să își aibă originea în ele și care să li se potrivească în fiecare punct. Metodologia trebuie să fie orientată biblic și să rămână în limitele principiilor biblice. După ce ai construit o platformă ca aceasta, poți să stai pe ea, să privești în jur la ceea ce se întâmplă în altă parte, și poți să alegi și să adaptezi din această perspectivă orice bulgăre de metal brut pe care un necredincios (în harul universal al lui Dumnezeu) l-a scos din pământ.

Dar acesta este un punct de vedere foarte diferit de cel al eclecticului care începe cu premisa că nu există materiale biblice fundamentale și structurale din care să construiască un sistem biblic. Eclecticul încearcă în mod pragmatic să ia ceea ce este mai bun din toate lucrurile și să le lipească într-un mozaic. Noi, în calitate de creștini, nu putem să facem acest lucru, pentru că în loc să spunem că nimeni nu are nimic, noi trebuie să

spunem că Dumnezeu ne-a dat totul. Aceasta este caracteristica distinctivă a abordării care are la bază cunoaşterea divină. Scriptura ne declară în mod clar: „Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit tot ce priveşte viaţa şi evlavia" (2 Petru 1:3); remarcaţi: tot.

Mai există un pasaj semnificativ care accentuează şi mai puternic adevărul: 2 Timotei 3:15-17. Aceste versete sunt bine cunoscute pentru învăţătura lor despre caracterul inspirat al Bibliei. Ele nu discută de fapt în mod direct chestiunea inspiraţiei. Inspiraţia este menţionată numai în trecere, căci nu ea este ideea principală a pasajului. Aceasta face ca învăţătura lui Pavel despre inspiraţie să fie cu atât mai puternică, deoarece consideră că această doctrină este un lucru de la sine înţeles şi face aluzie la ea, fără să considere că este necesar să o discute. Inspiraţia divină a fost în mod clar o presupoziţie nedisputată a Bisericii primare, pe care se puteau baza alte idei (aşa cum facem şi noi). Astfel de referiri degajate fac ca acest lucru să fie sigur.

Scopul principal al lui Pavel a fost să vorbească despre utilitatea Scripturilor. Pavel spune că din moment ce Dumnezeu a inspirat Scripturile, ele sunt prin urmare utile; el n-a spus invers (şi anume că ele sunt utile şi, prin urmare, inspirate). Dumnezeu a inspirat Scripturile, care sunt Cuvântul Său. Termenul „inspirat" înseamnă însuflat de Dumnezeu. Scrierile Sfinte sunt Cuvântul Său, ca şi cum Dumnezeu le-ar fi pronunţat fizic şi audibil prin respiraţia Lui.

Deoarece Scripturile sunt revelaţia lui Dumnezeu dată omului, ele sunt utile (sau profitabile) pentru lucrătorul creştin [35] ca să-l echipeze pentru învăţătură, mustrare, îndreptare şi disciplinare pe calea dreptăţii. Întregul proces de consiliere spirituală, care include resursele şi metodologia care trebuie să fie folosite, este fie prezentat direct, fie subînţeles în acest pasaj. Structurarea unei persoane prin instruire disciplinată pentru a umbla pe calea dreptăţii, este precedată de trei activităţi importante de consiliere spirituală, fiecare dintre ele implicând utilizarea Sfintelor Scripturi.

Pentru început, Pavel afirmă că Scripturile sunt sfinte (sau unice [36]). Pentru că ele sunt în mod special sau în mod unic ale lui Dumnezeu, ele posedă o putere unică, puterea de a conduce păcătoşi neconvertiţi la salvarea prin credinţa în Cristos. Apoi, aceia care au experimentat această salvare au puterea să facă patru lucruri: (1) să înveţe (adică să stabilească normele pentru credinţă şi viaţă); (2) să mustre (adică să-i dojenească în mod eficace pe creştinii care greşesc, astfel încât dojana să îi convingă că au greşit [37]); (3) să îndrepte (*epanorthosin* înseamnă „a îndrepta din nou". După ce ne convinge că suntem păcătoşi, Scripturile ne ridică din nou, îndreptându-ne pentru a umbla pe calea sfinţeniei. Ele rănesc, dezrădăcinează şi rup păcatul din viaţa noastră prin mustrare; ele leagă, plantează sămânţa, şi construiesc temelia pentru dreptate, corectându-ne [38]); (4) să dea înţelepciune în dreptate (Scripturile continuă să lucreze cu noi, structurându-ne viеţile printr-o disciplină zilnică al cărei scop este evlavia; vezi 1 Timotei 4:7 [39]).

O activitate de judecare

Aceste patru acţiuni ale Scripturilor, administrate nu numai prin predicare, ci şi prin proclamare individuală în cadrul consilierii spirituale (vezi Coloseni 1:28), prezintă clar cele patru activităţi de bază pe care le implică consilierea spirituală biblică. Există o activitate de judecare nu pe baza greşită, păcătoasă a prejudecăţii, a mândriei etc., care este avută în vedere în Matei 7:1-5, ci pe baza normelor şi standardelor biblice, în scopul binefăcător al confruntării noutetice, care are întotdeauna în vedere binele consiliatului, şi care îl determină pe consilierul spiritual să îl trateze pe consiliat ca şi cum ar face parte din familia lui [40]. Multe probleme sunt discutate astăzi cu aprindere. De exemplu, mulţi creştini nu sunt siguri dacă homosexualitatea este o boală sau un păcat. Creştinul biblic nu are nici o dificultate în a judeca această problemă; Biblia numeşte homosexualitatea păcat. Aceasta rezolvă problema pentru creştin.

O activitate de convingere cu privire la păcat

Mai există şi o activitate de convingere cu privire la păcat. Nu orice consiliat spune de îndată ce a venit la consiliere spirituală: „Mă aflu aici pentru că sunt un criminal", aşa cum a spus o femeie care purta povara vinovăţiei pentru un avort. Această activitate de convingere cu privire la păcat trebuie să fie desfăşurată ori de câte ori consiliatul este fie inconştient de păcatul lui, fie într-o stare de nepocăinţă. Utilizarea Cuvântului pentru a-i aduce pe oameni la pocăinţă este în mare măsură neglijată. Mulţi consiliaţi vin numai pentru a obţine

uşurare de consecinţele unei trăiri păcătoase; ei nu se gândesc la Dumnezeul sfânt faţă de care au greşit prin faptul că au călcat voia Lui. Ei trebuie să fie aduşi la starea în care să fie convinşi că au păcătuit, nu numai să-şi recunoască nefericirea. Adevărata uşurare, la fel ca şi adevărata fericire, este întotdeauna un produs secundar; ea nu poate fi găsită dacă este căutată în mod direct. Fiecare consiliat, pentru a putea fi ajutat, trebuie să vină căutând „mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui", sau trebuie să fie adus la starea aceasta de lucrarea prin care Duhul Sfânt îl convinge că a păcătuit (Ioan 16:8), folosind Cuvântul Său.

O activitate de schimbare

Există o activitate de schimbare. Scripturile au fost date nu numai pentru a stabili tiparul perfect de trăire care a fost realizat numai în Cristos, ci în plus ele recunosc imperfecţiunile creştinului şi, într-o modalitate extrem de practică, ele oferă cele necesare pentru refacerea lui. Biblia ne arată clar şi perseverent ce să facă cineva care a căzut în păcat, cum pot fi înfrânte obiceiuri sau deprinderi dăunătoare şi cum pol fi învinse eşecurile şi slăbiciunile. Deoarece au un caracter atât de practic, Scripturile insistă să ne arate cum eşuează oamenii în a-L sluji pe Dumnezeu şi să ne spună ce să facă pentru a corecta acest eşec. În această privinţă, ele accentuează noţiuni ca reconcilierea, restituirea, îmbrăcarea cu deprinderi noi etc. Scripturile nu ne arată numai păcatele noastre, ci ne spun şi cum să ne eliberăm de ele. Astfel, după ce ne conving că am păcătuit, Scripturile ne pun iar pe picioare, pe calea dreptăţii, ne orientează în direcţia corectă şi ne dau imbold. Ele fac toate acestea în mod foarte specific. Generalizările nu sunt suficiente. Consilierii spirituali trebuie să înveţe să utilizeze Biblia în mod practic, aşa cum vrea Dumnezeu să fie folosită [41].

O activitate de structurare

Mai are loc şi o activitate de structurare. Dumnezeu ştie că fără o disciplinare aspră şi dureroasă (*paideon*) noi vom continua să ne rătăcim de la calea dreptăţii. De aceea ne-a poruncit El să studiem Biblia cu regularitate şi să lucrăm regulat cu Cuvântul, pentru ca să fim disciplinaţi de el în mod continuu. Mai târziu va trebui să spun mult mai multe despre acest subiect [42].

Pavel rezumă apoi toate acestea spunând că omul lui Dumnezeu (administratorul Cuvântului Lui) este desăvârşit şi bine echipat pentru orice lucrare bună. Cuvântul folosit este termenul care descria eforturile depuse pentru a echipa o corabie în aşa fel încât orice situaţie critică s-ar ivi în călătoria ei, ea să aibă echipamentul necesar pentru a-i face faţă. Proprietarul corăbiei încerca să prevadă dinainte orice problemă posibilă şi regla mecanismele în aşa fel încât să facă faţă. Pavel spune, deci, că nu există nici o situaţie care să necesite consiliere spirituală pentru care omul lui Dumnezeu să nu fie echipat în mod adecvat de Scripturi. În Biblie sunt toate răspunsurile de care el şi consiliatul au nevoie pentru a urmări cele patru activităţi cuprinzătoare menţionate mai sus. Nu este nevoie de eclectism. Pasajul acesta ne spune că toate lucrurile de care avem nevoie atât ca temelie fundamentală cât şi ca structură pentru a-i ajuta pe alţii şi pe noi înşine ne-au fost date deja.

Tu, în calitate de consilier creştin, ai resursele. Resursele nu se află în expertul din afară, resursele nu se află în consiliat, şi nici în noi înşine; resursele sunt în Dumnezeu. Toate resursele sunt în Dumnezeu. Acesta este răspunsul Bibliei şi, de aceea, acesta trebuie să fie punctul de vedere al creştinului. Dumnezeul tuturor resurselor ni le-a dat nouă pe toate pe deplin în Cuvântul Său.

În această carte se află principii care se ocupă de fiecare problemă a vieţii. Nu le cunoaştem pe toate, desigur; nu le avem pe toate puse laolaltă. Un motiv este că creştinii nu au lucrat în această direcţie aşa cum ar fi trebuit. Dimpotrivă, există o tendinţă tragică de a adăuga tot felul de lucruri la Biblie. Este timpul să ne apucăm de dificila sarcină de a studia Cuvântul lui Dumnezeu, pentru a utiliza resursele cunoaşterii divine. Este timpul ca noi să ne punem inimile, minţile şi talentele la lucru şi să facem exegeza Scripturilor, nu numai teoretic, ci şi pastoral. De asemenea este nevoie să privim bine la lumea din jurul nostru în lumina Bibliei, pentru a descoperi care este din punct de vedere biblic relaţia dintre aceste două. Noi trebuie să cunoaştem problemele omului, şi trebuie să găsim răspunsurile lui Dumnezeu.

NOTE

1. Perry London, *The Modes and Morals of Psychotherapy* (Modele şi morala psihoterapiei) New York: Holt, Rinehart and Winston, 1964, p. 32.

2. Vezi Dwight B. Baker, „Psychology and Christianity: Getting to Know You" (Psihologia şi creştinismul: cum ajungi să te cunoşti), în revista *Eternity*, aprilie 1970. p. 58.

3. *Ibid*., p. 10.

4. Câinii nu fac nici experimente pe oameni şi nu publică rezultatele experimentelor în reviste de ştiinţă.

5. În esenţă, creştinul crede că există numai două abordări: abordarea creştină şi abordarea necreştină. Primele două abordări de pe tabel sunt doar subdiviziuni ale abordării necreştine. Antiteza fundamentală dintre poziţia creştină şi toate celelalte poziţii este marcată prin spaţiul liber de pe tabel.

6. Vezi denumirea folosită de London: „preot necreştin", op. cit., p. 156 şi următoarele. Aşa cum subliniază De Bono, „experţii nu se grăbesc să sară afară din gropile care le asigură statutul de experţi, şi să înceapă să sape în altă parte... aşa că experţii pot fi găsiţi de obicei fericiţi pe fundul celor mai adânci gropi, adesea atât de adânci încât se pare că nu are nici un rost să-i faci să privească în jur". Edward De Bono, *Think New* (Înnoieşte-ţi gândirea), New York: Avon Publishing Co., 1968, p. 48. Experţii au investiţii mari şi angajamente adânci; de multe ori li se pare greu să accepte provocarea de a privi dincolo de domeniul cu care sunt obişnuiţi.

7. Vezi comentariile lui E. Fuller Torrey cu privire la vraci şi la psihiatrie, în *The Big Umbrella*, p. 108. Freud însuşi a spus următoarele: „Noi facem un pact unul cu altul. Egoul bolnav al pacientului ne promite cea mai totală candoare, adică ne promite să pună la dispoziţia noastră tot materialul pe care-l poate oferi felul cum se vede el pe sine; noi, pe de altă parte, îl asigurăm de cea mai strictă discreţie şi punem în slujba lui experienţa noastră în domeniul interpretării materialului care a fost influenţat de inconştient. *Cunoştinţele noastre* vor compensa *ignoranţa lui*, şi vor da din nou stăpânire egoului lui asupra sferelor de activitate pierdute ale vieţii lui mintale. Acest pact constituie situaţia analitică" (italicele îmi parţin). Sigmund Freud, *New Introductory Lectures on Psychoanalysis* (Noi prelegeri introductive asupra psihanalizei), New York: W.W. Norton and Company, Inc., 1933, p. 212.

8. Tema victimei este proeminentă. Vezi *Competent to Counsel*, p. xvii, 9, 33.

9. Vezi discuţia despre vinovăţia falsă şi reală, în *Competent to Counsel*, p. 14 şi următoarele.

10. Vezi Thomas Szasz, *The Manufacture of Madness* (Manufactura de nebunie), New York: Harper and Row, 1970; şi Ronald Leifer, *In the Nome of Mental Health* (În numele sănătăţii mintale), New York: Science House, 1969.

11. Învăţăturile false fie că sunt învăţături ale unor secte ca mormonismul, fie că sunt sisteme păgâne de consiliere spirituală, câştigă teren acaparând acele domenii care au fost neglijate de Biserică. În loc să ne grăbim să adoptăm concepţiile şi metodele unor astfel de grupuri, ar trebui să-I mulţumim lui Dumnezeu pentru disciplina pe care a dat-o El şi să ne întoarcem la Scriptură, singura sursă adecvată pentru tot ceea ce este necesar pentru trăire şi evlavie. Terapia în grup, de exemplu, a arătat nevoia de a accentua comuniunea şi părtăşia între creştini. Rezolvarea problemei însă nu constă în a aduce terapia de integrare sau analiza tranzacţională sau grupele de confruntare în biserică; dimpotrivă, ea constă în cercetarea Scripturii cu credincioşie, pentru a descoperi ce spune Dumnezeu despre grupuri, începând cu pasaje cum este Evrei 10:24-25.

12. De exemplu, Proverbele 13:20; 28:7; 29:3; 1 Corinteni 15:33.

13. 2 Tesaloniceni 3:10.

14. „Dacă vii, atunci îţi dăm voie să..."

15. Problema lui Roger era iatrogenică (generată de tratament). Experienţa confirmă faptul că psihiatrii şi alţi consilieri spirituali adeseori adaugă noi dimensiuni la problemele consiliaţilor. Consilierii spirituali trebuie să fie conştienţi de această posibilitate şi să fie pregătiţi (atunci când este posibil) să-i facă faţă. Akhilanada relatează un alt fel de caz: Tânărul în cauză a fost indus în eroare de către psihanaliză: „Felul cum au interpretat psihiatrii problema lui, l-a distrus pe acest om. El s-a înspăimântat când a fost făcut să creadă că încă se mai agaţă de deprinderi şi moduri de viaţă din copilărie". Swami Akhilananda, *Mental Health and Hindu Psychology* (Sănătatea mintală şi psihologia hindusă), Boston: Branden Press, 1951, p. 95.

16. Sfinţii-patroni ai lui Skinner sunt Francis Bacon şi J.B. Watson. Dependenţa puternică a lui Skinner de acesta din urmă poate fi văzută citind excelenta negare a behaviorismuhii watsonian în articolul „Does the Behaviorist Have a Mind?" (Are behavioristul minte?), de William Hallock Johnson, articol apărut în *The Princeton Theological Review*, vol. 25, ianuarie 1927, no. 1, p. 40-58. Articolul este foarte oportun, ca o replică tăioasă dată nu numai lui Watson, ci şi lui Skinner, mulţi ani mai târziu. În ultima vreme s-au făcut progrese mari în tehnologie, dar cu siguranţă nu şi în filozofia fundamentală.

17. Vezi James Dobson, *Dare to Discipline* (Îndrăzneşte să disciplinezi), Wheaton: Tyndale House, 1970. Vezi *The Big Umbrella*, p, 130, 131.

18. Efeseni 6:4 insistă nu numai asupra unei discipline severe („cresteţi-i"), ci şi asupra confruntării noutetice („mustrarea"). Vezi *Christian Living in the Home* (Trăirea creştină în cămin), p. 103 şi următoarele. Aceia care sunt adepţii controlului prin manipulare nu recunosc locul pe care îl ocupă în gândirea biblică aducerea copilului la credinţa în Cristos şi apoi călăuzirea lui pentru a-şi însuşi Cuvântul lui Dumnezeu ca Standard. Convingerea personală pare să fie uitată sau ignorată. Alţii par să creadă că mijloacele fizice de

disciplinare vor face tot ceea ce este necesar. Totuşi, Proverbele 29:15 este în acord cu Efeseni 6:4, atunci când cuplează nuiaua cu mustrarea. „Mustrare" în acest text înseamnă ”discutarea" problemei.

Aderența strictă la educația skinneriană, dacă ar fi posibilă (din fericire, omul, ca purtător al chipului lui Dumnezeu, reacționează negativ la un astfel de tratament), l-ar învăța pe om să trăiască la fel ca un animal. El ar căuta întotdeauna să evite suferința şi să dobândească plăcere. Aceasta este o concepție total amorală despre viață şi este opusă ideii creştine de luare a unei hotărâri (Evrei 11:24-26). Rezultatul este comportare animalică sau criminală: evită orice necaz; caută să obții orice satisfacții imediate ce îți stau la dispoziție. Numai răscumpărarea şi conformarea la un Standard (Cuvântul lui Dumnezeu) poate educa un om care să fie moral şi plăcut lui Dumnezeu.

19. Nu trebuie să considerăm că skinnerianismul este deficitar, în sensul că ar avea nevoie de încă un element. El este deficitar pentru că se bazează pe presupoziții greşite. Behaviorismul skinnerian nu poate fi îmbunătățit adăugându-i confruntarea noutetică. Atât răsplata cât şi pedeapsa sunt concepute într-un mod necreştin, fiind considerate elemente ale procesului evoluționist prin care animalele sunt selectate şi dresate.

20. Se presupune că aceia care nu se conformează standardelor acelora care dețin controlul vor fi eliminați. Vezi Philip Edgecomb Hughes, *The Control of Human Life* (Controlul vieții umane). Philadelphia: Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1971).

21. Vezi secțiunea despre rogerianism din *Competent to Counsel*, p. 78-100.

22. Vezi Charles F. Kemp, *Learning about Pastoral Care*, Nashville: Abingdon Press, 1970, p. 112.

23. Michael Beldoch scrie: „Mişcarea care crede în potențialul uman susține că omul este în esența lui bun şi că el are nevoie numai de climatul şi de solul potrivit în care să înflorească". *The Intellectual Digest* (Materiale informative pentru intelectuali), octombrie 1971, p. 87.

24. Vezi analiza făcută de autorul acestei cărți lucrării lui Harold I. Haas, *Pastoral Counseling with People in Distress* (Consilierea pastorală a oamenilor care suferă), St. Louis: Concordia Publishing House, 1970, în care Haas face distincție între calitatea de pastor şi cea de consilier spiritual a pastorului şi arată că după concepția rogeriană pastorul trebuie să înceteze să mai fie pastor atunci când îndeplineşte rolul de consilier spiritual. *Westminster Theological Journal*, mai 1972, p. 253-255.

25. Rogers cel de mai târziu, care a propovăduit metoda de educare „Encounter and Sensitivity" (Confruntare şi sensibilitate), care este o popularizare a behaviorismului, este totalmente fidel acestei presupoziții.

26. Mowrer nu crede în păcatul împotriva lui Dumnezeu, deoarece el nu crede în existența unui Dumnezeu personal.

27. Vezi Evrei 7:27; 9:25; 10:1, 3, 11-14, 18.

28. Mowrer simte atât de mult nevoie de a face acest lucru încât l-a făcut chiar şi în scris; vezi O. Hobart Mowrer. *Abnormal Reactions or Actions* (Reacții sau acțiuni anormale), Dubuque: Wm. C. Brown Co., 1966.

29. Geneza 2:18; Evrei 10:24, 25.

30. Vezi „Group Therapy or Slander?" (Terapie în grup sau calomniere?). *The Big Umbrella*, p. 237-246.

31. Descrieri clare ale multor grupuri principale veți găsi în lucrarea lui Jane Howard, *Please Touch* (Te rog, atinge). New York: Dell Publishing Co., Inc., 1971. Puncte de vedere cu privire la diferiți conducători de grupuri veți găsi în lucrarea lui Arthur Burton, *Encounter* (Confruntare), San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1970.

32. Vezi 1 Corinteni 12-14, unde Pavel porunceşte cu grijă activitățile pe care biserica trebuie să le aibă ca grup.

33. Vezi de asemenea Iacov 4:11: „Nu vă vorbiți de rău unii pe alții, fraților!" Cuvântul *Katalaleo* înseamnă a calomnia sau a defăima pe cineva. Avea sensul de a vorbi împotriva cuiva în spatele acelei persoane.

34. Când Bruce Narramore scrie: „Combinând ideile practice ale psihologiei moderne cu adevărurile eterne ale Bibliei, avem o abordare solidă şi echilibrată a problemelor părintelui modern" (*Help! I'm a Parent*. Grand Rapids: Zondervan publishing House, 1972, p. 7), el exprimă un punct de vedere eclectic. Biblia nu trebuie să fie „echilibrată" de psihologia modernă. Şi nici nu se poate să combinăm Biblia cu psihologia pentru a crea o abordare echilibrată. Dumnezeu ne prezintă abordarea Lui în Scripturi. Principiile abordării Lui sunt revelate clar în Cuvântul Lui. Pe baza acestor principii (şi nu în combinație cu principiile rogeriene, freudiene sau skinneriene), consilierul spiritual poate descoperi că vreun aspect al metodologiei necreştine ar putea aminti, ilustra sau amplifica în vreun fel un principiu biblic. Dar principiul trebuie să fie biblic. Pornind de la o temelie biblică, pe care a fost construită o casă a metodologiei biblice, consilierul spiritual creştin poate să vadă peisajul din jur. Dar el nu trebuie să-şi construiască temelia sau casa din materiale necreştine.

35. „Pentru ca omul lui Dumnezeu să fie... destoinic" (versetul 17). În Epistolele lui către Timotei, Pavel i se adresează lui Timotei ca unui om al lui Dumnezeu, în loc să-i menționeze poziția de pastor: 1 Timotei 6:11. Vezi de asemenea utilizarea acestei expresii în 2 Împărați 1:9, 11, 13; 4:7, 9, 16 etc. Se află în pregătire o serie de patru prelegeri intitulate „The Use of Scriptures in Counseling"

(Utilizarea Scripturilor în consilierea spirituală) care vor fi prezentate ca prelegeri Griffith Thomas la Dallas Theological Seminary, în toamna anului 1973. Aceste prelegeri vor fi publicate mai întâi în *Bibliotheca Sacra*, iar apoi, în formă revizuită şi adăugită, vor fi publicate (cu ajutorul lui Dumnezeu) sub forma unei cărți în următorii doi ani. Pentru acest motiv, în volumul de față, discutarea acestui subiect vital va fi minimă.

36. Termenul neobişnuit *hieros*, tradus „sfânt", desemnează ceva care este într-un mod special asociat cu Dumnezeu. Astfel, Scripturile nu sunt numai puse deoparte (*hagios*), ci sunt puse deoparte în mod special. Ele sunt în mod special şi unic ale lui Dumnezeu, lucru care nu se poate spune despre nici o altă scriere.

37. *Elegmon* este un termen legal care înseamnă mai mult decât mustrare. El este folosit cu privire la judecarea cu succes a unui caz, judecare ce duce la condamnarea celui vinovat. Vezi Ioan 16:8. Acțiunea Cuvântului lui Dumnezeu nu se limitează la a informa conştiința creştinului, ci el devine şi sabia Duhului, care acționează asupra conştiinței şi îl face pe om să simtă că este vinovat şi că merită condamnarea. Conştiința este abilitatea dată de Dumnezeu omului de a-şi evalua propriile acțiuni (Romani 2:15) şi de a răspunde emoțional la această evaluare. Din punct de vedere funcțional, în Scriptură conştiința (*syneidesis* - „o cunoaştere împreună") este văzută ca autoevaluare în trei feluri: (1) Ca şi capacitate de autojudecare (ca în Romani 2:15); ea este deci abilitatea de a te evalua şi de a te scuza sau acuza. (2) Ca şi regula sau standardul după care este făcută evaluarea. (Vezi Romani 14 şi 1 Corinteni 8, mai ales versetele 10 şi 12.) Unele conştiințe sunt „slabe", adică slab informate. Trebuie să interiorizăm Scripturile (să le scriem pe inima noastră), făcându-le astfel regula de conştiință după care ne evaluăm atitudinile şi comportamentul. (3) Ca şi efecte ale evaluării. Acest lucru este accentuat în acele pasaje în care ni se spune că cineva are o conştiință „bună" sau „curată" (sau, prin contrast, o conştiință „rea") (de exemplu, în 1 Timotei 1:5, 19; 3:9; 2 Timotei 1:3; Evrei 13:18; 1 Petru 3:16,21). Ca rezultat, sunt activate reacții fiziologice plăcute sau neplăcute (viscerale sau de alt fel). Vezi Proverbele 20:9,27. Cele trei aspecte ale conştiinței sunt analoge cu cele trei etape ale procesului de judecare a unui caz în fața legii. Conştiința reprezintă în acelaşi timp avocații, juriul şi judecătorul. Conştiința discută cazul (acuzând, în calitate de procuror, şi scuzând, în calitate de avocat al apărării), hotărăşte vinovăția sau nevinovăția (în calitate de juriu) după lege şi pronunță verdictul (în calitate de judecător); apoi pune în aplicare pedeapsa. Este deci bine justificată utilizarea terminologiei juridice în Scripturi, în legătură cu astfel de procese. Când păcătuim şi conştiințele noastre evaluează atitudinile sau actele noastre drept păcătoase, ele activează reacții viscerale sau alte reacții fizice neplăcute pentru a ne avertiza să încetăm să mai păcătuim şi să ne pocăim. Dumnezeu aşteaptă ca noi să ne pocăim, să ne mărturisim păcatele şi să ne împăcăm cu El. Comportamentul nostru viitor trebuie să fie schimbat de Duhul Sfânt, pentru a deveni conform cu Cuvântul lui Dumnezeu. Conştiința evaluează că acest curs de acțiune este potrivit şi slăbeşte reacțiile fizice neplăcute. Utilizarea unor pilule, a alcoolului sau a altor droguri pentru a uşura durerea, pentru a anestezia creierul sau pentru a îneca amintirile, este o soluție total greşită, la care se recurge pe scară largă astăzi. Soluția nu trebuie să constea dintr-un atac asupra sistemului nervos, deoarece senzațiile fizice neplăcute nu sunt rezultatul unei „probleme emoționale" (emoțiile funcționează foarte bine), ci ele sunt rezultatul unei probleme de comportament.

38. Vezi Ieremia 1:10.

39. Vezi şi broşura *Godliness Through Discipline* (Evlavie prin disciplină). Această broşură a fost scrisă cu scopul de a fi utilizată de consilierii spirituali pentru a încuraja trăirea biblică, disciplinată a consiliaților.

40. Judecarea motivațiilor este interzisă („Omul se uită la ceea ce izbeşte ochii, dar Domnul se uită la inimă," 1 Samuel 16:7); judecarea acțiunilor este recomandată: „Îi veți cunoaşte după roadele lor" (Matei 7:16); „Judecați după dreptate" (Ioan 7:24).

41. Prea multe predici şi prea multe consilieri spirituale sunt generale, şi nu specifice. Platitudinile nu schimbă vieți. Este destul de uşor să se ajungă la un acord cu privire a scopurile nobile; problema apare atunci când este vorba să fie dezvoltate modalități şi mijloace biblice pentru atingerea acestor scopuri. Consilierea spirituală trebuie să se concentreze asupra scopurilor şi a mijlocelor prin care acestea vor fi atinse. Prea mare accent se pune la ora actuală pe explicarea stării şi a cauzelor ei.

42. Vezi şi *Godliness Through Discipline*, p. 12-14.

Capitolul 11
TEHNICA

Înainte de a trece de la studiul presupozițiilor şi ai principiilor fundamentale pentru consilierea spirituală biblică la o analiză a practicii consilierii spirituale, care implică procese în care trebuie să fie utilizate anumite tehnici, pare a fi necesar să aruncăm o scurtă privire asupra chestiunii tehnicii în sine. Uneori creştinilor le este greu să accepte chiar şi ideea de tehnică. Şi aceasta nu numai în problema consilierii spirituale, ci şi în cea a predicării, a învățării sau a altor domenii în care dobândirea şi utilizarea unor deprinderi pentru dezvoltarea unor daruri joacă un rol dominant. Este foarte important ca creştinii să înțeleagă că anumite dificultăți legitime legate de tehnică nu sunt de fapt dificultăți ale tehnicii însăşi; dimpotrivă, aceste dificultăți sunt un rezultat al utilizării tehnicii separat de puterea Duhului Sfânt. Problema aceasta apare cel mai frecvent sub două forme: (1) încercarea de a face consiliere spirituală cu puterea proprie, fără Duhul Sfânt; (2) încercarea de a utiliza tehnici care sunt contrare principiilor înregistrate de Duhul Sfânt în Scripturi. Unii creştini zeloşi confundă utilizarea tehnicii cu abuzul de tehnică şi, ca rezultat, resping în totalitate utilizarea tehnicii. Aceasta este o greşeală tragică.

Duhul Sfânt nu încurajează utilizarea unei tehnici dezordonate şi neglijente în confruntarea cu alții. Dibăcia este adeseori accentuată în Scripturi. De exemplu, Pavel a avertizat: „Luați seama deci, să umblați cu băgare de seamă" (Efeseni 5:15); „Purtați-vă cu înțelepciune față de cei de afară... Vorbirea voastră să fie totdeauna cu har, dreasă cu sare, ca să ştiți cum să răspundeți fiecăruia" (Coloseni 4:5-6). Pavel însuşi a cerut ca credincioşii să se roage pentru el, pentru ca să-şi prezinte mesajul cu claritate (Coloseni 4:4). Toate aceste afirmații pun accentul mai mult sau mai puțin pe tehnică, dar o tehnică utilizată în mod adecvat sub controlul Duhului lui Dumnezeu. Pe Pavel nu-l interesa numai ce trebuia făcut, ci şi felul cum trebuia făcut (cum să umble şi să vorbească).

Tehnica este, ca să ne exprimăm simplu, o deprindere [1]. Unii oameni pun în mod greşit semnul egalității între tehnică şi utilizarea trucurilor. Dar nu există nici o legătură necesară între trucuri şi tehnici. Tehnicile pot să aibă caracter de truc, desigur, dar nu neapărat. Toate trucurile sunt tehnici (ceea ce înseamnă pur şi simplu că ele sunt tehnici nebiblice), dar nu toate tehnicile sunt trucuri. Duhul Sfânt lucrează prin tehnici biblice, nu prin trucuri. O tehnică biblică este o tehnică poruncită în Scripturi (vezi Coloseni 4:5, 6 mai sus), recomandată în Scripturi (vezi 3 Ioan 5,6) sau care rezultă dintr-un principiu biblic.

Nu există consiliere spirituală fără tehnică. Nu poți evita tehnica; în momentul în care îți deschizi gura, foloseşti o tehnică. Tehnica pe care o foloseşti în consilierea spirituală poate să fie conştientă sau inconştientă, în creştere sau stagnantă, biblică sau nebiblică etc. Singura întrebare vitală pe care trebuie să ți-o pui este dacă tehnica este bună (biblică) sau rea (nebiblică). Un lucru este sigur: oricând cineva consiliază pe altcineva, persoana care face consilierea utilizează o tehnică. Să ne îndreptăm deci atenția spre practica şi procesul consilierii spirituale. Prea adesea cărțile de consiliere spirituală nu au analizat problema şi nevoile consilierului spiritual în mod practic [2]. Din această cauză, cea mai mare secțiune din cartea de față se ocupă de această problemă. Selecția materialelor s-a bazat în mare parte pe măsura în care problemele şi situațiile le sunt familiare pastorilor obişnuiți şi altor consilieri spirituali. Adică, au fost accentuate problemele care apar în mod obişnuit, şi nu dificultățile excepționale.

NOTE

1. Cuvântul grecesc *techne* (din care a fost derivat cuvântul tehnică) înseamnă „deprindere" sau „meserie", care este practicarea unei deprinderi; vezi Faptele Apostolilor 18:3; Apocalipsn 18:22. Vezi şi Psalmul 78:72.

2. În fiecare domeniu este nevoie foarte mare de materiale biblice care să accentueze cum trebuie să fie trăită viața creştină şi cum trebuie să fie făcută lucrarea creştină, într-un context biblic care se bazează ferm pe Cuvântul lui Dumnezeu. Este uşor să faci ca tot felul de persoane să cadă de acord cu privire la scopuri şi idealuri nobile, dar când se ajunge la discutarea căilor şi mijloacelor, aceste persoane falimentează total sau se despart repede din cauza unor diferențe de vederi. Fiindcă este mai uşor să se discute țeluri abstracte şi să se scrie despre platitudini pioase, chestiunile practice au fost serios neglijate.

PARTEA A TREIA

PRACTICA ŞI PROCESUL

Capitolul 12

LIMBAJUL CONSILIERII SPIRITUALE

Limbajul este important

Limbajul poate uneori să fie decisiv; el poate să ducă la succes sau la faliment în consilierea spirituală. Cu ajutorul limbajului gândim şi vorbim noi. Noi folosim limbajul nu numai pentru a comunica cu alții, ci şi pentru a vorbi cu noi înşine [1]. Ceea ce le spunem altora, şi mai ales ceea ce ne spunem nouă înşine, cu timpul ajungem să credem [2]. Acest lucru este adevărat mai ales atunci când repetăm de mai multe ori ceea ce avem de spus. Cuvintele şi expresiile care sunt repetate în mod constant ajută la inducerea unor atitudini, şi devin ele însele parte a unui tipar de gândire care s-ar putea să trebuiască să fie spart pentru a se ajunge la eficacitate în consilierea spirituală. De aceea este important pentru consilierul spiritual să învețe să recunoască exact ce spun consiliații, mai ales atunci când ei folosesc în mod repetat acelaşi cuvânt sau aceeaşi afirmație. Repetiția în

conversația cu voce tare indică de obicei existența unei atitudini sau a unei credințe de care consilierul spiritual trebuie să se ocupe înainte de a continua consilierea spirituală. Acest lucru este vital atunci când limbajul care este repetat constituie o scuză.

Am comentat în altă parte, pe larg, utilizarea expresiei „nu pot", expresie care ne dă un exemplu sugestiv de felul cum un consiliat poate să fixeze un concept nebiblic în tiparul lui de gândire şi de acțiune, aşa încât acesta să determine în mod obişnuit felul cum va acționa el în anumite împrejurări [3]. Un consiliat poate să-şi spună atât de des că el nu poate să facă cutare sau cutare lucru, încât în curând va ajunge să creadă că într-adevăr nu poate. Acelaşi lucru se poate întâmpla în cazul unei frici care nu are o cauză reală. Până când gândul acela nu este corectat printr-o evaluare biblică a puterii lui Dumnezeu, a darurilor consiliatului şi a împrejurărilor, nu prea există speranță că poate avea loc o acțiune biblică constructivă.

Desigur, nu este nici posibil şi nici de dorit să eliminăm toate metaforele, eufemismele sau alte forme de limbaj figurat; fiecare dintre acestea îşi are utilitatea prețioasă, legitimă şi importantă în consilierea spirituală. Totuşi, cititorul va observa în această carte că ori de câte ori am socotit că este important să fac acest lucru, am substituit limbajul figurat cu cel literal, pentru a înlătura orice neînțelegere pe care limbajul mai puțin literal ar fi putut să o cauzeze [4].

Să luăm un alt exemplu: utilizarea imprecisă a cuvântului tensiune. Nu rareori îi auzim pe consiliați dând vina pentru acțiunile lor pe „situația încordată (sub tensiune)" sau vorbind despre „tensiunea dintre mine şi Maria". Ca limbaj cotidian neliteral, acest fel de exprimare este permis. Dar într-o şedință de consiliere spirituală, când se discută starea lucrurilor din viața consiliatului cu scopul de a o corecta, astfel de expresii pot să fie foarte periculoase. Poți să vorbeşti despre soarele care apune atunci când stai culcat pe o plajă, dar ar fi foarte neînțelept să te exprimi în felul acesta la o lecție de astronomie. Tot astfel, în consilierea spirituală, când consilierul încearcă să înțeleagă, să definească şi să rezolve probleme legate de un subiect cum este tensiunea, o astfel de exprimare nu poate fi tolerată. Realitatea simplă este că tensiunea nu este într-o situație; şi tensiunea nu este nici între consiliat şi Maria. Dacă expresiile de mai sus sunt înțelese ca un limbaj figurat, ele sunt acceptabile; de obicei însă nu sunt înțelese în felul acesta.

Dacă tensiunea ar fi în situații sau între oameni, atunci în multe cazuri nu s-ar putea face nimic pentru îndepărtarea tensiunii; în general procedurile pentru îndepărtarea tensiunii ar fi foarte diferite de cele pe care le vom prezenta noi. Dacă interpretăm literal conceptul figurat, se ridică întrebări ciudate. Cum poate fi relaxată o situație sau spațiul dintre două persoane? Prezentarea greşită a problemei nu poate decât să ducă la disperare dacă este acceptată.

Consiliaților trebuie să li se arate că tensiunea pe care sunt preocupați să o atenueze există numai în mușchi; literal, cuvântul tensiune descrie o stare a mușchilor numită contracție. Tensiunea este deci întotdeauna în consiliat, nu într-o situație între el şi altcineva. Dacă tensiunea este în mușchi, atunci consiliatul ştie că soluția pentru problema lui este să învețe cum să se controleze. Când el descoperă calea lui Dumnezeu de a controla tensiunea musculară, el va putea să se ocupe de problema tensiunii cu speranță şi simțind responsabilitatea personală.

A vorbi despre tensiunea dintre oameni sau despre tensiunea dintr-o anumită situație, în loc de a vorbi despre tensiunea din mușchi, înseamnă a produce confuzie inutilă [5]. Limbajul este vag, imprecis şi eteric. Drept rezultat, el tinde să împingă soluțiile într-o sferă la care nu se poate ajunge. Dar dacă vorbim despre tensiunea din mușchi, problema devine foarte tangibilă. Nu poate exista nici o scuză pentru neglijarea tensiunii atunci când cineva îşi dă seama că tensiunea este reacția lui fizică la o problemă dificilă. Limbajul utilizat poate fi deci adesea un factor decisiv în a-l ajuta pe consiliat să-şi rezolve problemele pe calea lui Dumnezeu.

Confruntă-i pe consiliați cu privire la limbajul lor

Ori de câte ori limbajul metaforic sau de alt fel devine o piedică în calea gândirii şi a acțiunii corecte, consilierul trebuie să-l confrunte pe consiliat direct cu această problemă, să-i explice faptele şi să corecteze gândirea şi vorbirea eronată care stau la baza problemei. Poți vedea, prin urmare, ce important este să faci din cuvinte un subiect de discuție. Evident, consilierii spirituali nu trebuie să facă caz de fiecare cuvânt sau expresie care este utilizată imprecis. Dar ei trebuie să caute acele cuvinte şi idei care exprimă atitudini, credințe sau

opinii greşite care pot să împiedice consilierea spirituală. Am observat deja că acestea sunt adesea repetate ca nişte şabloane şi că sunt folosite mai ales ca scuze.

Isus a folosit uneori metoda aceasta de a confrunta pe o persoană cu limbajul pe care-l folosea persoana aceea. Când tânărul bogat I-a spus „bunule învățător...", Isus l-a avertizat în legătură cu felul cum folosea el cuvântul „bun". În vocabularul tânărului bogat, termenul acesta era asociat cu o conformare exterioară superficială la Lege, pe baza căreia el se considera pe sine însuşi şi Îl considera şi pe Isus bun. Isus i-a arătat tânărului bogat că (1) în conformitate cu sensul adânc al Legii lui Dumnezeu el nu era bun, şi că (2) el trebuia să fie pregătit să-L recunoască pe Isus ca Dumnezeu sau, în caz contrar, să nu-L numească nici pe El bun.

Ori de câte ori consilierea spirituală este blocată, este înțelept să analizăm cu atenție ce se întâmplă cu limbajul. Consilierea poate să eşueze din mai multe cauze, dar adeseori este bine să se înceapă cu un inventar al limbajului consiliatului. Începe să notezi cuvintele şi expresiile care se repetă în timpul primei şedințe, şi observă dacă ele sunt utilizate frecvent şi după aceea. Poate că indiciile cele mai bune pentru a descoperi ce împiedică progresul consilierii spirituale sunt cuvintele şi clişeele care se repetă frecvent în vocabularul consiliatului [6]. Fii deosebit de atent pentru a depista mai ales expresii care pot să fie problematice, ca acelea notate mai jos. Aceasta nu este o listă exhaustivă, dar expresiile acestea servesc de mostre pentru tipurile de scuze şi de gândire neclară care pot fi găsite frecvent în limbajul consiliaților. Lista include şi unele răspunsuri care au fost folosite cu eficacitate de consilierii spirituali pentru a contesta acest fel de utilizare abuzivă a limbajului.

Remarci tipice ale consiliatului	**Răspunsuri tipice ale consilierului care pot fi utilizate**
1. „Nu pot!"	1. „Vreți să spuneți că nu puteți sau că nu vreți?" sau „Dumnezeu spune că puteți."
2. „Am făcut tot ce am putut."	2. „Tot? Ați făcut...?"
3. „Am încercat, dar n-a avut efect.”	3. „Ați încercat într-adevăr? De câte ori? Cât timp? În ce fel? Cât de consecvent?" (Cere detalii: „Exact ce ați făcut?")
4. „Am făcut cât am putut mai bine.”	4. „Sunteți sigur? Spuneți-mi exact ce ați făcut" sau „Nu uitați că cel mai bine este ceea ce spune Dumnezeu să faceți. Ați făcut dumneavoastră...?"
5. „Nimeni nu mă crede, etc."	5. „Nu puteți să vă amintiți nici o persoană care vă crede? Poate că sunt mai multe?" sau „Eu vă cred."
6. „Niciodată n-aş putea să fac acest lucru."	6. „Niciodată este un timp foarte lung. Cât timp credeți că v-ar trebui ca să învățați să faceți acest lucru? Dacă vă gândiți bine, veți descoperi că ați învățat să faceți un număr de lucruri care sunt la fel de dificile ca şi acesta, sau chiar mai dificile. De exemplu..."
7. „Dacă aş avea timp aş face-o.”	7. „Aveți timp. Noi toți avem 24 de ore în fiecare zi; totul depinde de felul cum vă împărțiți timpul. Haideți să facem împreună un program care să-I dea onoare lui Dumnezeu."
8. „Nu mă învinovățiți pe mine.”	8. „Vreți să spuneți că dumneavoastră nu aveți o responsabilitate? Dumnezeu spune..."
9. „Nu mă întrebați pe mine..."	9. „Ba da, vă întreb pe dumneavoastră. Cine altcineva ar putea şti? Eu sunt sigur că dumneavoastră cunoaşteți răspunsul. Gândiți-vă bine; eu vă voi ajuta punându-vă încă numai câteva întrebări legate de aceasta, şi poate că vom putea să găsim răspunsul.”
10. „Presupun că aşa este."	10. „Presupuneți sau credeți că aşa este?"
11. „Ştiți cum e..."	11. „Nu, nu ştiu; puteți să-mi explicați mai detaliat?"
12. „Dar m-am rugat pentru acest lucru."	12. „Foarte bine! Dar apoi ce ați făcut?" sau „V-ați rugat ca Dumnezeu să va ajute să descoperiți ce spune Cuvântul Lui că trebuie să faceți cu privire la această problemă?" sau „Spuneți-mi exact cum v-ați rugat."

13. „Am ajuns la capătul resurselor."	13. „Care capăt? Poate că de-abia acum începeți pentru prima oară să vă confruntați cu problema p« care o aveți"
14. „Am nevoie..."	14. „Este chiar o nevoie sau doar o dorință (sau un obicei)?”
15. „Eu fac parte din categoria oamenilor care trebuie să..."	15. „Da, sunt sigur că faceți parte din categoria aceea; dar Cristos vrea să deveniți un alt fel de om."
16 „Aşa sunt eu."	16. „Fără îndoială, dar Dumnezeu spune că vă puteți schimba."
17. „Este imposibil."	17. „Ceea ce vreți desigur să spuneți este că e foarte dificil."
18. „Pot să ridic tot felul (prea multe) de obiecții împotriva acestui lucru."	18. „Ați putea să numiți şase sau şapte dintre ele, ca să-mi pot da seama la ce vă referiți şi să determin de ce este nevoie pentru a vă răspunde la aceste obiecții?"
19. „Un câine bătrân nu mai poate fi dresat."	19. „Poate că această zicală este adevărată - dar dumneavoastră nu sunteți câine. Dvs. ați fost creat după chipul şi asemănarea Dumnezeului viu! El vă cunoaşte şi vă porunceşte să vă schimbați."
20. „Nu va da niciodată nici un rezultat."	20. „Este metoda lui Dumnezeu, şi ea dă întotdeauna rezultate atunci când oamenii renunță la această atitudine."
21. „Nu-l voi ierta niciodată."	21. „Dacă sunteți un copil al lui Dumnezeu, aşa cum pretindeți, îl veți ierta. Veți trăi împreună cu el în veşnicie; de ce să nu-l iertați şi să începeți să vă obişnuiți să trăiți cu el acum?"
22. „Nu fac nimic pe jumătate.”	22. „Sunteți sigur? Nu vă puteți aminti de nici un lucru pe care-l faceți pe jumătate? De exemplu, ce puteți să-mi spuneți despre.. ?"
23. „Totul (toată lumea) este împotriva mea..."	23. „Greşiți. Dacă sunteți creştini, Biblia vă spune exact contrariul: Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine va fi împotriva noastră?" (Romani 8:31)"
24. „Cum simțiți dvs. despre…”	24. „Pot să vă spun ce gândesc sau vreți doar să discut emoțiile mele cu privire la acest lucru?"

Eufemisme ucigătoare

Expresii ca „probleme emoționale" sunt eufemisme. Nimeni nu are probleme emoționale; nu există aşa ceva. Cuvintele acestea sunt strict eufemistice. Dacă ai urmărit evoluția expresiilor folosite pentru a denumi pungile pentru vomitat din avioane, ai învăța ce este un eufemism. Studiul unei astfel de terminologii este de fapt un studiu al eufemismelor. La început, pe aceste pungi scria „pentru vomitat", şi probabil că cei mai mulți oameni vomitau pentru că aşa scria pe pungă, nu pentru vreun alt motiv. Expresia a fost mai târziu schimbată, şi pe pungi s-a scris: „pentru rău de aer", dar cuvintele acestea aveau şi ele puternice efecte secundare. Un eufemism care a apărut mai târziu şi care încă mai poate fi găsit în anumite avioane spune: „pentru tulburări cauzate de mişcare". Pe cele mai recente pungi nu este scris nici un cuvânt; pe unele sunt desene simple, nesemnificative.

Studiul unor expresii cum sunt „problemă emoțională", „boală mintală", etc., ne oferă un studiu şi mai serios al eufemismelor. De obicei, când cineva se plânge de dificultăți emoționale, nu este nimic în neregulă cu emoțiile lui (adică nu există nici o deteriorare neurologică, glandulară, sau vasculară) [7]. Când un consiliat deprimat spune că el are o problemă emoțională, consilierul spiritual trebuie să-i spună: „Nu, nu aveți nici o problemă emoțională; emoțiile dumneavoastră funcționează foarte bine. Uitați-vă ce deprimat (neliniştit etc.) sunteți. Dumneavoastră nu aveți o problemă emoțională, ca şi cum emoțiile v-ar fi fost tulburate sau ca şi cum ele ar fi imature (un alt eufemism), ci o altă cauză a declanşat aceste emoții neplăcute. Pentru a putea să ajungeți să vă controlați emoțiile, trebuie să pătrundeți până la baza problemei, şi în multe cazuri la baza emoțiilor neplăcute se află păcatul".

Consilierii spirituali creştini nu au voie să folosească eufemisme atunci când se ocupă de păcat [8]. Atunci când consiliatul are un fel de trăire care nu este după principiile, lui Dumnezeu, problema lui nu este „imaturitatea emoțională". Comportamentul consiliatului este greşit; nu este nimic în neregulă cu emoțiile lui. Este adevărat că conştiința lui, adică abilitatea lui de a emite judecăți cu privire la propriul lui comportament (pe care îl acuză sau îl scuză [9]), poate declanşa tot felul de emoții plăcute sau neplăcute. Comportamentul păcătos duce la experiențe emoționale neplăcute. Dar eliberarea de aceste emoții neplăcute nu se face prin atacarea emoțiilor, ci prin schimbarea comportamentului (pocăința pentru comportamentul greşit). Motivul pocăinței nu poate să fie numai obținerea eliberării. Omul trebuie să se pocăiască pentru că a păcătuit împotriva lui Dumnezeu. Problema este comportamentală, nu emoțională.

Este rău că acest eufemism derutant, „problemă emoțională", este atât de frecvent utilizat de creştini. El este acceptat pe scară largă şi este utilizat sub diferite forme: dificultăți emoționale, probleme emoționale, imaturitate emoțională şi boală emoțională [10]. Evident că emoțiile nu se maturizează. Una dintre cele mai nefericite combinații pe care am văzut-o vreodată a apărut recent într-o publicație, şi este opera unui creştin care este psihiatru. El vorbeşte despre „emoții deteriorate" [11].

Sursa problemelor unui om, în cazurile în care există tulburări anorganice de felul celor despre care am vorbit, nu este deci o deteriorare emoțională sau o disfuncție, ci ea se află în spatele reacțiilor viscerale neplăcute de care consiliatul doreşte să se elibereze. Aceste emoții sunt răspunsuri organice fizice care sunt în mare măsură involuntare şi sunt declanşate de comportament, de gânduri şi de atitudini [12]. Problema nu este emoțională, ci pre-emoțională. Emoția este declanşată de (1) gândirea şi/sau acțiunea conştientă imediată, sau (2) tipare de deprinderi inconştiente, care duc la reacții emoționale automate. Soluția nu constă în atacarea directă a emoțiilor (prin droguri, alcool, incizii ale lobilor frontali etc.), ci în smulgerea din rădăcină a cauzei răspunsului emoțional [13]. Dacă există un act de comportament sau un gând legat direct de emoția nedorită, atunci de acestea trebuie să ne ocupăm în mod concret. Dacă reacția emoțională a apărut ca rezultat al unei deprinderi bine dezvoltate de a reacționa în mod păcătos, fără a mai fi nevoie de gândire conştientă pentru a declanşa acea reacție, atunci soluția constă în a găsi acea deprindere şi a-l dezobişnui pe consiliat de ea prin lucrarea de sfințire a Duhului, prin mijlocirea Cuvântului Său. Deprinderea trebuie să fie eliminată şi înlocuită cu una biblică.

Deoarece emoțiile joacă un rol atât de important în consilierea spirituală şi deoarece există multă confuzie cu privire la acest subiect, va fi util să analizăm limbajul emoției şi al acțiunii.

NOTE

1. Limbajul este o caracteristică a lui Dumnezeu. Dumnezeu a vorbit, şi creația a avut loc. Dumnezeu a vorbit din nou în Cuvântul viu, şi a apărut o nouă creație. Cuvântul lui Dumnezeu apare în forma Scripturilor (scrieri de cuvinte). Limbajul este un dar important de la Dumnezeu. Prin el noi putem descoperi ce cere Dumnezeu de la noi şi ce a făcut El pentru noi în Cristos, ca urmare a faptului că noi nu am făcut ceea ce ne-a cerut El. Omul se aseamănă cu Dumnezeu prin faptul că şi el vorbeşte. Limbajul i-a fost dat numai omului la creație, şi în mare măsură prin el omul este unic printre creaturile lui Dumnezeu. Prin limbaj, omul este capabil să aibă relații pline de sens cu Dumnezeu şi cu alți oameni. Limbajul a făcut să fie posibilă gândirea organizată, interpretativă. Prin cuvântul lui Satan, omul a păcătuit. Prin Cuvântul viu şi scris al lui Dumnezeu, omul este mântuit. Conceptul de cuvânt are un loc central în Scripturi. *Dabar*, termenul evreiesc pentru „cuvânt", are mai multă greutate decât echivalentul lui din limba engleză (şi în română, n.tr.). El se referă atât la cuvânt cât şi la lucrul pe care îl numeşte. Puterea unui nume este frecvent menționată în Biblie (vezi Faptele Apostolilor 4:10,12,17,18,30). Observați de asemenea cum sunt schimbate numele. Petru, Avraam, Saul şi, aici în Faptele apostolilor 4:36, Barnaba, au primit nume noi care să sugereze anumite fapte legate de persoanele lor. Limbajul are putere mai mare decât recunoaşte omul modern. El poate avea putere de acțiune; el dă formă faptului pe care îl descrie şi astfel cauzează producerea lui. În unele situații, acest lucru poate fi adevărat cu privire la oameni care au fost încadrați în anumite categorii psihiatrice. De aceea, consilierii spirituali trebuie să studieze Cuvântul şi cuvintele. Ei trebuie să învețe să observe efectul cuvintelor consiliatului asupra altora (cuvinte enervante, încurajatoare, înjositoare; vezi Proverbele 15:1,23; cuvintele pot fi bombe sau medicamente), cât şi efectul lor asupra consiliatului însuşi. Observați preocuparea lui Dumnezeu pentru vorbire din Efeseni 4:25-33. *Chrisitan Living in the Home* (Trăirea creştină în cămin), „Communication Comes First" (Comunicarea este pe primul loc).

2. Observați în special Romani 1:21b, 22, unde se pare că este avut în vedere acest proces. După cele scrise în Psalmul 14:1, vorbirea omului cu sine însuşi poate să corupă comportarea lui exterioară. Proverbele 18:20 subliniază faptul că noi ne hrănim pe noi înşine (nu numai pe alții) cu cuvintele pe care le spunem.

3. *Competent to Counsel*, p. 131 şi următoarele; vezi de asemenea *Christ and Your Problems* (Cristos şi problemele tale).

4. Unele dintre cele mai greşite utilizări ale limbajului figurat apar în literatura de consiliere spirituală şi în cea de psihiatrie. Acestea au cauzat multe greutăţi şi confuzii. Acceptarea aproape universală a expresiei „boală mintală", în sens literal şi nu figurat, este probabil exemplul cel mai proeminent. Vezi *The Big Umbrella*, p. 39-61.

5. De exemplu: „Tensiunea este observată în relaţiile noastre interpersonale şi intersociale. Ea se extinde în toată societatea, unde există între două minţi sau între multe minţi". Swami Akhilananda, op. cit., p. 80, 81; observaţi în special prepoziţiile în şi între.

6. De asemenea, observaţi tendinţa de a exagera. „A fost un truc urât şi murdar," a spus un consiliat care s-a convins pe sine însuşi că aşa a fost doar din cauză că vocabularul lui de fiecare zi este bogat în astfel de termeni. Consilierul spiritual a analizat acuzaţia cuvânt cu cuvânt raportând-o la ceea ce s-a întâmplat, iar la urmă amândoi au fost de acord că problema îşi avea originea doar într-o diferenţă de opinie. La fel ca şi în cazul acesta, consilierul spiritual trebuie să fie atent să depisteze nu numai exagerările, ci şi judecarea motivaţiilor (Matei 7:1), care o însoţesc adeseori. Multe persoane au învăţat să folosească un vocabular de criză când vorbesc despre iritaţii minore. Când totul este descris ca o „tragedie", consilierul spiritual trebuie să atragă atenţia asupra vocabularului: „Doamnă Ionescu, sunt toate aceste incidente, într-adevăr, tragedii, sau le-am putea numi pe cele mai multe dintre ele, să zicem neplăceri?" Consilierii spirituali trebuie să-i ajute pe consiliaţi să înveţe să-şi raporteze limbajul la realitate. Exagerarea poate izvorî din mai multe surse: distorsionări perceptuale, interesul faţă de sine, experienţă limitată. Persoanele care au tendinţa de a se interioriza, de a se închide în sine, de a fi preocupate de ele însele şi de a rupe legătura cu alţii, de obicei, exagerează în parte datorită mediului lor închis. Dacă nu se vor strădui să-şi extindă interesele şi contactele, ei vor continua să acorde importanţă exagerată unor probleme mărunte. Când consilierul spiritual suspectează că aceasta este o problemă, el poate să-i dea consiliatului ca temă să deseneze o „hartă" a lumii lui, pe care să noteze principalele persoane, locuri şi lucruri care fac parte din această lume a lui. Consiliatul va fi probabil surprins de micimea preocupărilor şi a intereselor lui. De asemenea, fii atent la expresii ca: „Mi-e silă de ea; el e o pacoste; nu pot să înghit oameni ca el; ce bătaie de cap îmi dă ea!" Uneori utilizarea acestui fel de limbaj a trecut din sfera metaforei şi a devenit realitate.

7. Este ciudat faptul că eufemismul „problemă emoţională" este folosit pentru a denumi probleme care nu au o bază organică. Şi totuşi, emoţia este organică. A spune despre cineva că are o problemă emoţională înseamnă, literal, a afirma că acea persoană suferă de o tulburare organică.

8. Exemple tipice de astfel de eufemisme sunt „alcoolism" (termen din care se subînţelege că persoana consiliată nu este responsabilă pentru starea ei) în loc de „beţie". Hoţii sunt numiţi adeseori „cleptomani", cu acelaşi subînţeles (vezi Efeseni 4:28) Utilizarea unor termeni tehnici ca schizofrenie, cleptomanie, depresie maniacală etc., este destul de problematică. Acest fel de terminologie nebiblică poartă în sine conotaţii nedorite şi, pe de altă parte, tinde să denatureze şi să micşoreze greutatea adevărului creştin. Este imposibil să punem vinul nou creştin în multe din aceste burdufuri vechi. Ori de câte ori există posibilitatea de a pierde ceva din acest adevăr creştin sau de a adăuga ceva la el prin utilizarea unor termeni vechi, este probabil mai înţelept să formulăm noi termeni sau să utilizăm un limbaj netehnic.

9. Romani 2:15.

10. Ceea ce se are în vedere în cele mai multe cazuri sunt deprinderile de a reacţiona emoţional în mod păcătos.

11. Quentin Hyder, *The Christian's Handbook of Psychiatry* (Manualul de psihiatria al creştinului), (Old Tappan: Fleming H. Revell Co.), p. 69. Hyder vorbeşte tot eufemistic despre „tulburări ale emoţiilor sau sentimentelor", p. 97. Bruce Narramore scrie: „Acest lucru este nesănătos din punct de vedere emoţional" şi „Dar emoţiile noastre strigă cu glas tare..." El vorbeşte de asemenea despre „creştere emoţională". *Help! I'm a Parent* (Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1972), p. 18, 45. O broşură scrisă de un creştin bine cunoscut care este şi psiholog este intitulată *Damaged Emotions* (Emoţii deteriorate). Wesner Fallow vorbeşte despre „reeducarea" emoţiilor. *The Case Method in Pastoral and Lay Education* (Metoda cazului în educaţia pastorală şi laică), (Philadelphia: Westminster Press, 1963), p. 38.

12. Uneori se face distincţie între emoţional şi fizic, iar emoţionalul este prezentat în contrast cu fizicul. Este important să înţelegem natura fizică a emoţiilor ca stări ale trupului determinate de gânduri şi atitudini. Simţirea este fizică; ea exprimă felul cum percepem noi starea noastră trupească la un moment dat (în mod plăcut sau neplăcut). Schindler scrie: „O emoţie, departe de a fi un fel de lucru abstract, este o stare tangibilă pe care o poţi observa uşor în trup". John Schindler, *How to Live 365 Days a Year* (Cum să trăieşti 365 de zile pe an). (Greenwich: Fawcett Publications Inc., 1954), p. xiii.

13. Vezi *Competent to Counsel*, p. 93, 103.

Capitolul 13

LIMBAJUL EMOŢIEI ŞI AL ACŢIUNII

Am comentat deja despre importanţa limbajului în consilierea spirituală. Poate că niciunde în întregul domeniu al consilierii spirituale nu este această chestiune mai pertinentă decât cu referire la limbajul emoţiei şi al acţiunii. Trebuie să se facă distincţie între termenii atitudine, simţire şi comportament. Este uşor ca aceşti termeni să fie confundaţi unul cu altul, pentru că sensurile lor converg sau se suprapun în anumite puncte şi pentru că ei sunt în esenţa lor înrudiţi. În această carte se face distincţie între aceşti termeni în felul următor:

Simțirea

Cuvântul simțire se referă la perceperea unei stări fizice ca plăcută sau neplăcută („mă simt rău; mă simt obosit; mă simt fericit"). Este adevărat că simțirile pot să fie de diferite feluri sau intensități, dar în esență există două categorii în care ele pot fi încadrate: bune sau rele. Reacțiile viscerale, musculare, galvanice sau alte feluri de reacții emoționale ale corpului sunt reacții la judecăți făcute cu privire la mediul înconjurător şi la propria ta persoană. Aceste judecăți declanşează reacții chimice în organism, care au scopul de a orienta organismul într-o anume direcție, pentru a face față unei situații specifice. Această orientare a organismului stă la baza simțirii.

Când un rogerian spune în timp ce meditează: „Tu simți că trebuie făcut cutare sau cutare lucru", sau: „Tu simți că acest lucru este adevărat", el face confuzie serioasă între cuvinte şi sensuri şi tulbură apele [1]. O astfel de poluare a limbajului trebuie să fie combătută. Datorită orientării lui fundamentale spre simțiri, el reduce gândurile, părerile, credințele, convingereile şi atitudinile la simțire. Noi nu-l putem urma în această gravă eroare.

Când un consiliat se plânge: „Mă simt inferior (sau prost, sau incapabil)", este important să i se arate că exprimarea lui nu este în întregime corectă. Nimeni nu se simte inferior, prost sau incapabil. Consiliatul nu exprimă un sentiment, ci o judecată, sau o atitudine, sau o convingere, sau o credință despre sine însuşi. El spune de fapt: „Eu sunt inferior, prost sau incapabil". Pe baza acestei judecăți, el se poate simți trist, sau vinovat, sau supărat, sau jenat, sau deprimat etc. El se simte trist (sau supărat etc) datorită concluziei la care a ajuns cu privire la propriul lui comportament, cu privire la propriile lui atitudini, caracter sau capacități. El nu poate să se simtă inferior, pentru că inferioritatea nu este o emoție.

Toate acestea au implicații largi. Aici nu putem să menționăm decât una sau două dintre ele. Dacă inferioritatea (sau prostia - „Mă simt prost", sau incapacitatea - „Mă simt incapabil") este o simțire, nu prea există multe speranțe de a o schimba. Dacă inferioritatea este o autojudecare a propriului comportament, caracter etc., care a declanşat emoții neplăcute, atunci există speranța de a schimba sentimentele de tristețe, de jenă etc., prin schimbarea comportamentului. Dacă propoziția „Eu sunt inferior" este (pe bună dreptate) considerată a fi o judecată, atunci consilierul spiritual poate să exploreze motivele pentru care consiliatul a ajuns la această concluzie. Consilierul spiritual poate să întrebe: „Ce motive aveți ca să afirmați că sunteți incapabil?" Sau poate şi mai direct: „Trebuie să aveți motive serioase pentru care ați ajuns la această concluzie; spuneți-mi în ce fel sunteți incapabil". Dacă motivele sunt reale, răspunsul la problemă constă în producerea unei schimbări înăuntrul consiliatului. Simțirile nu sunt atât de direct legate de motive cum sunt judecățile.

Problema de multe ori apare la nivelul siguranței mântuirii. Consiliații pot să spună: „Dar eu nu mă simt mântuit". O astfel de afirmație este uşor de înțeles, deoarece convingerea că eşti mântuit nu este o emoție; siguranța nu este o simțire. Omul poate să simtă frică sau tristețe sau mânie etc., datorită faptului că se îndoieşte de mântuire, sau el poate să se simtă exaltat sau plin de pace datorită siguranței mântuirii, dar el nu poate să se simtă mântuit sau nemântuit. Mântuirea nu este o stare emoțională, ci o relație cu Dumnezeu care afectează emoțiile, cu siguranță, dar ea nu este în ea însăşi o simțire.

De multe ori, pentru găsirea soluției la problema cuiva, este esențial să se facă distincție între emoție şi convingerea sau judecata care o declanşează. În cazul siguranței mântuirii, siguranța depinde în primul rând de promisiunile pe care ni le dă Dumnezeu în Cuvântul Său, de dependența persoanei de Cristos (credința produsă de mărturia pe care o depune Duhul Sfânt cu privire la acel Cuvânt), şi de dovezile mântuirii din viața acelei persoane. Uneori judecata se face pe baza unor criterii inferioare acestor criterii biblice. Dacă criteriile sunt deficitare, şi judecata va fi greşită, iar starea emoțională pe care o declanşează această autojudecare va fi neplăcută. De exemplu, gândiți-vă la problema complicată şi ciclică a bazării siguranței mântuirii pe o simțire (simțirea mântuirii). În primul rând, sentimentul negativ poate să izvorască dintr-o sursă complet diferită (lipsă de somn, sentimente de vinovăție pentru unele eşecuri avute la locul de muncă etc.). Dacă această simțire este interpretată, dintr-un motiv sau altul, ca dovadă că el nu este convertit, atunci acea judecată (emisă pe baza greşită a simțirii) declanşează şi alte reacții emoționale negative, care aduc *ad infinitum* noi „dovezi" că persoana este neconvertită.

Modalitatea fundamentală de a rupe acest cerc vicios este aceea prin care consiliatul este ajutat să înțeleagă criteriile biblice ale siguranței mântuirii şi să emită judecăți pe baza acestor criterii.

Adeseori, nu promisiunile lui Dumnezeu sunt puse la îndoială, şi nici chiar dacă persoana consiliată a crezut cu adevărat (deşi există posibilitatea ca ea să se încurce în acest labirint mai târziu); dimpotrivă, consiliatul va descoperi că lipsa lui de siguranţă în problema mântuirii îşi are originea în lipsa de dovezi că viaţa lui ar fi schimbată.

Am presupus, până la acest punct, că lipsa siguranţei mântuirii nu a fost rezultatul unei stări de neconvertire, ci că ea a apărut la un adevărat credincios în mare măsură datorită faptului că el se orientează pe baza simţirii [2]. Este posibil, desigur, ca persoana consiliată să nu fie convertită. Această eventualitate trebuie întotdeauna să fie luată în considerare de către consilierul spiritual, ca o posibilitate autentică. Consilierul spiritual trebuie să-l ia foarte în serios pe consiliat când ridică această problemă şi el trebuie să investigheze cu meticulozitate posibilitatea inexistenţei convertirii. Este bine ca el să amâne pronunţarea unei concluzii atunci când există motive serioase de îndoială.

În cele mai multe cazuri, după această discuţie, consilierul spiritual va da dovadă de înţelepciune dacă va trece direct la analizarea vieţii consiliatului. De obicei, însăşi investigarea unei trăiri păcătoase va aduce la lumină răspunsul dorit. Dacă persoana consiliată dezvăluie un număr de trăiri păcătoase, dacă le mărturiseşte lui Dumnezeu şi cu ajutorul Duhului lui Dumnezeu începe să se conformeze Scripturilor, de multe ori chiar acest proces aduce siguranţa de care are el nevoie. Pe de altă parte, deoarece omul neconvertit nu este capabil să facă ceea ce îi cere Dumnezeu, consilierea nu poate să meargă pe linia conformării la cerinţele Scripturii. Răzvrătirea, lipsa de putere, neînţelegerea Cuvântului lui Dumnezeu - una sau mai multe din aceste reacţii vor apare aproape în mod inevitabil dacă o persoană neconvertită va face o încercare serioasă să se conformeze la cerinţele Bibliei. În acest punct, consiliatul neconvertit trebuie să fie confruntat din nou cu Evanghelia [3]. Un lucru este sigur, şi anume că simţurile autentice despre mântuire (acelea care izvorăsc din convingerea că omul este mântuit) vor apare numai dintr-o judecată bazată în mod corect pe temelia biblică a siguranţei mântuirii. Temelia aceasta nu este ea însăşi o simţire; simţirea este fructul mântuirii. Ea izvorăşte din siguranţa mântuirii şi măreşte această siguranţă. Dar siguranţa însăşi are o temelie mai obiectivă.

Atitudinea

O atitudine este acea combinaţie de presupoziţii, credinţe, convingeri şi păreri care compun poziţia obişnuită a unui om la un moment dat faţă de un obiect, faţă de o persoană sau faţă de un act [4]. Este un tipar de gândire care influenţează puternic comportamentul [5]. În consilierea spirituală, atitudinile pot fi atacate şi schimbate mai direct decât simţurile, care, în cele mai multe cazuri, pot fi modificate numai indirect prin schimbare de atitudine şi de acţiune (comportament). Acest lucru este important, deoarece atitudinile adeseori stau în calea rezolvării problemelor. Atitudinile negative pot prejudeca o persoană împotriva alteia, făcând astfel imposibilă comunicarea eficace şi rezolvarea problemelor. Uneori atitudinile care declanşează amărăciune, ură, mânie sau teamă faţă de o altă persoană trebuie să fie îndepărtate înainte ca rezolvarea acestor probleme să fie posibilă. Datorită faptului că în scrierile şi în tehnicile unor consilieri spirituali se confundă simţirile cu atitudinile s-au dezvoltat abordări greşite ale consilierii spirituale. Atitudinile implică de obicei deprinderi de gândire, modalităţi obişnuite de a gândi. Schimbarea atitudinii, la fel ca şi schimbarea tiparelor comportamentale, necesită schimbări ale unor deprinderi pe baza dinamicii biblice cu privire la înlăturare/dobândire (îmbrăcare/dezbrăcare).

Comportamentul

În ceea ce priveşte comportamentul, trebuie să se facă distincţie între sensul lui mai restrâns şi sensul global mai larg în care îl utilizează mulţi behaviorişti. Mai ales skinnerienii califică drept comportament toate activităţile corpului, chiar şi activităţile sau funcţiile nervilor sau glandelor. În cartea de faţă, noi facem distincţie între astfel de funcţii fizice şi comportament, deşi recunoaştem legătura apropiată dintre funcţiile fizice şi atitudini şi acţiuni. Skinner categoriseşte drept comportament atât atitudinile (comportamentul creierului şi al măduvei spinării) cât şi simţirile (comportamentul glandelor, al organelor interne etc.). Acest pan-behaviorism trebuie să fie respins, deoarece el nu recunoaşte imaginea morală şi cognitivă a lui Dumnezeu în om. Termenul comportament este cel mai bine utilizat atunci când descrie acele activităţi ale unei persoane în totalitatea ei (nu ale unei glande) care pot fi judecate după legea lui Dumnezeu. Comportamentul este conduită

responsabilă. Behavioriştii (la fel ca şi Skinner) adeseori neagă total conceptul de responsabilitate. Această negare este rezultatul direct a ceea ce Lazarus numeşte „jocul animalelor" [6]. Skinner crede că omul este doar un animal; el este, după Skinner, un animal complex, dar totuşi nimic mai mult decât un animal. Omul nu are nici valoare nici demnitate. Atitudinile şi acţiunile lui nu sunt decât reacţii condiţionate la mediu. Totul este cuprins în noţiunea de comportament. Prin contrast, conceptul biblic de comportament este mai restrâns.

NOTE

1. Acest fel de limbaj a pătruns destul de mult în societate. Ascultă cu atenţie la limbajul utilizat în acest punct, pentru a descoperi cât de mult este folosit leit-motivul simţirilor. De exemplu, în mişcarea lui Rogers, care susţine potenţialul uman, „există exact această concepţie că simţirea şi exprimarea, şi nu gândirea, sunt soluţiile la suferinţele omului". Beldoch, *Intellectual Digest*, octombrie 1971, p. 87. Mulţi oameni, când pun o întrebare, spun: „Ce simţi tu că trebuie să facem...?" Pentru a sublinia subtilităţile limbii în acest punct, consilierul spiritual poate să răspundă: „Aş putea să îţi împărtăşesc o idee sau o opinie, în loc să vorbim numai despre simţiri?"

2. În mod obişnuit, persoanele neconvertite nu sunt profund preocupate de această problemă.

3. În consilierea spirituală, consilierul poate să admită că profesiunea de credinţă a consiliatului este autentică (dacă se conformează standardelor biblice) până când consiliatul începe să dea dovadă că este neconvertit.

4. Atitudinile tipice faţă de o problemă pot fi descoperite în următoarele răspunsuri: „Nu ştiu ce să fac". „Nu este nici o problemă". „Nu-mi pasă". „Nu pot s-o fac". „Dar n-am mai procedat în felul acesta niciodată".

5. Odată ce se dezvoltă un tipar de gândire, din el poate să apară un întreg mod de viaţă, în care este posibilă o interpretare total greşită a realităţii care se propagă singură.

6. Arnold A. Lazarus, *Behavior Therapy and Beyond* (Terapia comportamentală şi dincolo de ea), (New York: McGraw-Hill Book Co., 1971), p. 6.

Capitolul 14

PĂCATUL ESTE PROBLEMA

Consilierea spirituală este un război

N-ar mai trebui să fie necesar să li se reamintească consilierilor spirituali creştini că ei au fost chemaţi să lupte împotriva lumii, împotriva cărnii şi împotriva diavolului. Sarcina lor implică nu numai o bătălie cu carnea şi sângele (şi această parte a lucrării lor este destul de mare), ci şi o luptă împotriva forţelor supranaturale ale întunerecului (Efeseni 6:12)

Prin urmare, consilierea spirituală trebuie să fie înţeleasă şi desfăşurată ca o bătălie spirituală. Atunci când consiliază, consilierul spiritual trebuie să se considere un soldat al lui Cristos angajat într-un război spiritual. Pentru acest război el are nevoie de „toată armura lui Dumnezeu". Consilierilor necredincioşi nu numai că le lipseşte acest fel de echipament, dar sunt evident în totală necunoştinţă de această situaţie. De fapt, deoarece ei sunt soldaţi în armata lui Satan, ei sunt în tabăra cealaltă şi nu pot să îi elibereze pe consiliaţii credincioşi din strânsoarea lui Satan [1].

Inamicul trebuie să fie înfrânt în toate formele lui diferite de manifestare. Consilierii spirituali trebuie să fie atenţi şi să nu-i permită să profite de situaţii (2 Corinteni 2:11) sau să-i dea ocazia să câştige teren (Efeseni 4:27). O modalitate de a ne păzi de astfel de incursiuni ale celui rău este, aşa cum a arătat Pavel, să devenim conştienţi de tacticile lui („Nu suntem în neştiinţă despre planurile lui" - 2 Corinteni 2:11). Pentru aceasta este nevoie să ne străduim să cunoaştem şi să înţelegem punctul de vedere biblic cu privire la locul şi metodele lui Satan. Consilierii spirituali trebuie să ajungă să cunoască elementele fundamentale ale păcatului. Aceste elemente fundamentale sunt evidente în relatarea primului păcat, în Geneza 3. De aceea, considerăm că este necesar să examinăm din nou istorisirea căderii, pentru a înţelege unele dintre problemele legate de păcat şi de consecinţele lui.

Optarea pentru o viaţă orientată spre dorinţă şi motivată de ea

În esență, cauza primului păcat a fost următoarea: Adam şi Eva au optat pentru satisfacerea dorinței lor, în loc să opteze pentru ascultarea de porunca lui Dumnezeu. Diavolul a apelat la „pofta firii pământeşti, pofta ochilor şi lăudăroşia vieții" (compară 1 Ioan 2:16 cu Geneza 3:6). Împotriva acestora stătea porunca lui Dumnezeu: „Să nu mănânci". Opțiunile date lor sunt aceleaşi cu care suntem noi confruntați astăzi. Ele reflectă două moralități distincte, două religii antitetice şi două moduri de viață diferite. Una spune: „Voi trăi cum îmi spun simțurile" - cealaltă spune: „Voi trăi cum îmi spune Dumnezeu". Acest lucru a fost exprimat succint de un consiliat: „O urăsc şi o lovesc!" Când Adam a păcătuit, el a abandonat viața de dragoste orientată spre ascultarea de poruncă, pentru viața de poftă orientată spre simțuri. Nu există decât aceste două moduri de viață: viața de păcat, motivată de simțuri şi orientată spre sine, şi viața de sfințenie, motivată de poruncile lui Dumnezeu şi orientată spre Dumnezeu [2].

Trăirea orientată după simțuri şi nu după poruncile lui Dumnezeu este o piedică fundamentală în calea evlaviei şi este un factor cu care fiecare consilier spiritual creştin trebuie să învețe să se confrunte. Este un vicleşug al lui Satan să-i ispitească pe oameni să creadă că ei nu pot să facă ceea ce le cere Dumnezeu deoarece ei nu simt înclinarea să o facă, sau că ei trebuie să facă ceea ce se simt înclinați să facă şi că nu pot să nu facă astfel.

Adeseori argumentul ia forme subtile, care la început par plauzibile sau chiar pioase. De exemplu, un soț şi o soție pot să spună: „Credem că n-a mai rămas nimic în căsnicia noastră - nu mai este dragoste, nu mai sunt sentimente, nu mai este nimic", şi să spere că consilierul spiritual creştin va admite că divorțul este admisibil pe alte baze decât cele biblice. Ei speră că dacă pot să-l facă să fie de acord cu divorțul, nu vor mai avea mustrări de conştiință pentru ceea ce ei au hotărât deja să facă. În zadar caută ei balsam în Galaad. În loc să îi aprobe, consilierul spiritual noutetic va răspunde: „Îmi pare rău să aud acest lucru. Cred că va trebui să vă mărturisiți păcatul şi apoi să învățați cum să vă iubiți unul pe altul". La aceasta, cei doi reacționează de obicei cu totală uimire.

„Dar," protestează ei, „v-am spus că nu mai simțim nimic unul pentru altul."

„Înțeleg, dar acest lucru este irelevant; Dumnezeu spune că trebuie să vă iubiți unul pe altul. Dacă învățați să acceptați acest lucru, simțirile de dragoste vor veni. Dragostea nu înseamnă să simți ceva mai întâi; ea începe cu trăirea în ascultare."

„Ce? Vreți să spuneți că noi trebuie să încercăm să ne iubim unul pe altul în ciuda tuturor simțirilor noastre?"

„Exact!"

„Dar n-ar fi aceasta ipocrizie?"

„Nu, aceasta ar fi ascultare de Dumnezeu, care a poruncit: Bărbaților, iubiți-vă nevestele cum a iubit şi Cristos Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea (Efeseni 5:25). Joe, Dumnezeu spune că tu ai responsabilitatea de a o iubi pe Phyllis; dragostea începe cu soțul, a cărui dragoste trebuie să reflecte dragostea lui Cristos (1 Ioan 4:19)."

„O, eu n-aş putea s-o iubesc în felul acesta!"

„Atunci începe la un nivel mai jos. Cristos a poruncit: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuți (Matei 22:39). După cum spune Pavel, ea este semenul tău cel mai apropiat; trebuie să trăieşti cu ea (Efeseni 5:28-31)."

„Nu cred că aş putea să fac nici acest lucru."

„În acest caz vom începe la cel mai jos nivel: Iubiți pe vrăjmaşii voştri (Matei 5:44)! Vezi, tu nu ai scăpare; Dumnezeu porunceşte dragoste, chiar şi față de un dușman. Voi doi trebuie să vă pocăiți de păcatul vostru şi, cu ajutorul lui Dumnezeu să învățați să vă iubiți unul pe altul, chiar şi dacă începeți prin a vă iubi ca dușmani."

„Dar cum pot eu să iubesc un dușman?"

„Aşa cum am spus, dragostea nu înseamnă să simți ceva mai întâi. Hollywood-ul şi televizorul ne-au învățat această falsă doctrină. Creştinii trebuie să o respingă. Dragostea nu înseamnă a primi, ci a da: Atât de mult a

iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul lui Fiu (Ioan 3:16); M-a iubit şi S-a dat pe Sine Însuşi pentru mine (Galateni 2:20); şi nu uita Efeseni 5:25, pe care l-am citat mai înainte. Când înveți să dai de la tine - din timpul tău, din banii tăi, din preocupările tale - vei simți până la urmă ceea ce nu simți acum. Dar pentru ca această simțire să fie durabilă, ea trebuie să fie fructul şi nu rădăcina dragostei. Când investeşti destul de mult din tine însuți în altcineva, vei ajunge să simți tot ce vrei pentru acea persoană: Unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră (Matei 6:21). Cuvântul „inimă" aici se referă la întreaga ființă a omului, inclusiv la simțirile lui."

„Poate, dar mie tot mi se pare că ar fi un act ipocrit."

„Nu, niciodată nu eşti ipocrit când asculți de Dumnezeu. Dacă crezi că eşti ipocrit, înseamnă că ai căzut în capcana diavolului. În fiecare dimineață - în ciuda simțirilor mele (care toate mă îndeamnă să îmi trag plapuma peste cap şi să dorm mai departe) - mă scol. Mă face aceasta un ipocrit?"

„Cred că nu."

„Atunci ce mă poate face ipocrit?"

„Presupun că ați fi ipocrit dacă v-ați lăuda ce mult vă place să vă sculați dimineața."

„Exact! Dacă, aşa cum porunceşte Scriptura, îi dai ceva în mod concret duşmanului tău (un pahar cu apă rece sau ceva de mâncare când el este flămând sau însetat), adică dacă te îngrijeşti de nevoile lui, chiar dacă la început nu simți că vrei s-o faci, te face aceasta ipocrit?"

„Păi... cred că nu."

„Atunci ce te-ar face ipocrit?"

„Dacă aş spune că am simțit că vreau s-o fac."

„Exact. Vezi deci că nu este deloc ipocrizie să te străduieşti să iubeşti. Aceasta este minciuna lui Satan, care vrea ca tu să îți justifici dorința de a nu da altuia de la tine folosind ca scuză ideea că ascultarea de Dumnezeu neînsoțită de simțire este ipocrizie."

Consilierea spirituală orientată spre simțiri

Consilierea spirituală orientată spre simțiri (şi mare parte din consilierea spirituală actuală are o astfel de orientare [3]) face jocul lui Satan, care a pus mâna pe primul bărbat şi pe prima femeie prin intermediul dorinței. A-i încuraja pe consiliați să asculte de propriile lor simțiri în loc să asculte de Cuvântul lui Dumnezeu înseamnă a fi de partea lui Satan, a agrava problema originară şi a stârni complicații care rezultă din continuarea unui comportament păcătos. Înseamnă a favoriza problema şi cauzele ei, în loc să favorizăm soluția. Consilierul spiritual trebuie, dimpotrivă, să insiste ca şi Pavel: „Păcatul să nu mai domnească în trupul vostru muritor, şi să nu mai ascultați de poftele lui" (Romani 6:12). Ce i-ar fi spus lui Esau un consilier spiritual orientat spre simțiri (Geneza 25:27; Evrei 12:16)?

Haim Ginott, ale cărui scrieri despre creşterea copiilor au ajuns să aibă mare succes datorită dibăciei cu care a folosit tehnicile rogeriene, pune mare accent pe simțiri. El îi învață pe părinți să se concentreze asupra simțirilor. Dar, oricât de plauzibile par sugestiile lui Ginott la început, se poate vedea că ele falimentează ori de câte ori există o problemă de rezolvat. Recunoaşterea faptului că „lucrurile merg rău" îşi poate avea locul în educarea copiilor, dar a te concentra asupra simțirilor copilului poate însemna o evadare prin care părintele încearcă să evite problema şi astfel nu-şi învață copilul cum să se confrunte cu problema şi să o rezolve. De multe ori metoda lui Ginott îl lasă pe copil să jongleze cu opțiunile în aer [4].

Luarea deciziilor

Cele două stiluri de viață trebuie să-i fie prezentate consiliatului în mod antitetic. O modalitate de a face acest lucru este înmânându-i un formular pentru luarea deciziilor, pe care să îl completeze [5].

LUAREA DE DECIZII CREŞTINE
(Citeşte Evrei 11:24-27 înainte de a lua decizia)

Sunt două căi posibile:
Luarea de decizii orientată spre poruncile lui Dumnezeu începe cu întrebarea:
„Ce vrea Dumnezeu?"
Scrie răspunsul tău:
Optează pentru suferință în prezent, ca să dobândească plăceri de lungă durată.
Notează-le pe amândouă:
Luarea de decizii orientată spre dorință începe cu întrebarea:
„Ce vreau eu?"
Scrie răspunsul tău:
Optează pentru plăcere în prezent şi uită de suferința de lungă durată.
Notează-le pe amândouă:
La fel ca şi Moise, ai şi tu ocazia de a decide să-L alegi pe Cristos. Scrie decizia ta:

Acest formular urmăreşte să scoată în evidență antiteza dintre luarea de decizii bazate pe Biblie şi luarea de decizii pe baza propriei dorințe (care de atâtea ori este în conflict cu Scriptura).

Se mai pot spune multe despre luarea deciziilor. O chestiune importantă de menționat este o ramificație a principiului menționat mai sus. Consiliații trebuie să fie avertizați să nu acționeze din disperare. Dacă un consiliat este sigur că un curs al acțiunii este biblic, el poate să acționeze; dacă nu este sigur, niciodată să nu acționeze doar fiindcă aşa simte [6] (vezi Romani 14:23). Iar când a fost luată o decizie pe bază biblică, consiliatul trebuie să fie îndemnat să nu se abată de la ea atunci când lucrurile nu merg bine - indiferent cum se simte el. Creştinii iau mai multe decizii greşite din cauza unor simțiri trecătoare decât din orice alt motiv (şi renunță la decizii bune din acelaşi motiv). Simțirile oscilează, ele suie pe culmi şi coboară în prăpăstii. De multe ori, simțirile generate de alte cauze ajung să se interfereze cu o decizie şi să schimbe viziunea omului. Numai trăirea pe baza poruncilor lui Dumnezeu (chiar în ciuda simțirilor) poate da stabilitate vieții. Culmile şi prăpăstiile devin tot mai mari, pe măsură ce li se permite să devină forța motivatoare a vieții [7]; totuşi, pe de altă parte, ele tind să se niveleze atunci când viața începe să fie orientată după poruncile lui Dumnezeu.

Elemente comune ale păcatului

Toate elementele comune ale păcatului rezultă dintr-o viață orientată spre dorință. O analiză a capitolului 3 din Geneza dezvăluie câteva din elementele comune ale păcatului şi arată că:

1. Adam şi Eva au păcătuit pentru că au respins Cuvântul lui Dumnezeu. Nu este important dacă respingerea a izvorât din răzvrătire ostentativă sau din lipsă de credință. Orice respingere a Cuvântului lui Dumnezeu, oricare ar fi motivul ei, este în ultimă instanță o respingere a lui Dumnezeu Însuşi.

2. Această respingere a avut consecințe grave, atât în afara omului cât şi înăuntrul lui. În afară, rezultatul a fost judecata lui Dumnezeu, expulzarea din grădină, blestemul pământului şi degradarea relațiilor interpersonale dintre om şi soția lui. Înăuntrul omului, natura lui a fost coruptă - cu toate consecințele dezastruoase care rezultă din aceasta - şi o conştiință încărcată s-a simțit în toate reacțiile emoționale dureroase pe care ea le-a declanşat. Toate aceste rezultate au devenit ele însele ocazii de noi păcate. Omul a început să simtă complexitățile unei trăiri pline de încâlcituri. Păcatul a adus complicații vieții [8].

3. Omul a început să fugă, să se ascundă şi să evite, să se acopere. Cel rău fuge chiar când nu-l urmăreşte nimeni. Consiliații mai fac şi astăzi acest lucru într-o mie de feluri. Poate că materialele din care îşi țes ei astăzi hainele să fie mai sofisticate, dar consilierul spiritual creştin ştie cum să se uite după frunzele de smochin. El vede de asemenea nenumărate tipare de evitare. Poate că acum consiliatul se ascunde în dosul intelectualismului şi nu în dosul pomilor; dar dacă nu este străpuns de pocăință, el se ascunde. Consilierii

spirituali creştini trebuie să ştie cum să-i izgonească pe fiii lui Adam afară din păduri. Oamenii încă mai fug de Dumnezeu.

4. Omul a început să dea vina pe altcineva. Adam a spus: „Femeia pe care mi-ai dat-o, ea..." Eva a declarat: „Şarpele, el..." Aproape orice soţ şi orice soţie a căror căsnicie este în criză recurg la acest procedeu de a da vina pe alţii [9]. Ei vor da vina unul pe altul, pe împrejurări, pe rude etc. În ultimă instanţă, ei ajung să dea vina pe Dumnezeu. Consilierul spiritual creştin trebuie să înveţe pe consiliaţi a stabili care sunt responsabilităţile pe care le au faţă de Dumnezeu şi unul faţă de altul.

Aceste elemente comune ale păcatului şi încercările păcătoase de a evita consecinţele păcatului, zugrăvesc un tablou abject al omului. Omul îl respinge pe Dumnezeu, devine nenorocit înaintea lui Dumnezeu din cauza vinovăţiei lui, fuge de Dumnezeu şi apoi (ca să le pună vârf la toate) dă vina pe Dumnezeu pentru propriul lui păcat! Aceasta este adeseori chiar starea în care consilierul îl întâlneşte prima dată pe consiliat. Fără îndoială că lucrarea de a consilia oameni păcătoşi este formidabilă!

Elemente exprimate în stiluri individuale

Sub varietatea de stiluri ale păcatului, există trăsături comune. Păcatul deci, în toate dimensiunile lui, este în mod clar problema cu care consilierul spiritual trebuie să se lupte. Dimensiunile secundare - variaţiile elementelor comune - sunt cele care fac consilierea spirituală atât de dificilă. Deşi toţi oamenii se nasc păcătoşi şi se angajează în aceleaşi practici şi proceduri păcătoase, fiecare dintre ei îşi dezvoltă stilul propriu de a păcătui. Stilurile (care sunt combinaţii de păcate şi proceduri) sunt specifice fiecărui individ; dar la baza acestor stiluri se află elementele comune. Sarcina consilierului spiritual este să descopere aceste trăsături comune la baza manifestărilor lor individuale. Cum poate el să facă acest lucru?

Să începem prin a analiza două cazuri. Madeline a început să aibă mari probleme cu durerile de cap. Nu există nici un indiciu că durerile de cap ar fi cauzate de altceva decât de tensiune; ele sunt de natură musculară [10]. Durerile de cap sunt reale, ele creează supărări considerabile şi uneori o debilitează în mod serios (persoana este incapabilă să se concentreze asupra muncii pe care o face, să se bucure de activităţi etc.).

Phyllis are probleme cu diareea din când în când [11]. Uneori diareea devine atât de severă încât Phyllis nu poate să iasă din casă sau să participe la activităţi ale familiei. Medicii nu pot să găsească nici o cauză organică a acestei boli.

Efectele (durerea de cap şi diareea) sunt destul de diferite. Dar cauza şi rezultatele acestor probleme pot să fie identice. În ambele cazuri folosirea formularelor DTP [12] (Descoperirea tiparelor problematice) şi a datelor esenţiale [13] obţinute prin chestionare a indicat că declanşarea diareei şi a durerilor de cap preceda în mod uniform situaţii de stres pe care persoanele consiliate doreau să le evite. Stilul de „evadare" (fugă sau evitare) era diferit în fiecare caz, dar elementul fundamental era acelaşi. Concentrându-se asupra cauzei problemei (care a fost stabilită observând atitudinile faţă de oameni şi problemele asociate cu declanşarea durerilor de cap şi a diareei), împreună cu o analiză a efectelor şi a rezultatelor ei (evitarea responsabilităţii, a unor situaţii şi a unor persoane etc.), consilierul a putut să detecteze şi să trateze problema comună care era la baza fiecărui caz.

Desigur, consilierul spiritual trebuie să fie atent şi să nu vadă similarităţi acolo unde ele nu există. Este atât de uşor să vezi, în cazul de astăzi, aceeaşi factori care au operat în cazul tratat de tine cu atâta succes săptămâna trecută. Prin rugăciune, atenţie riguroasă, reevaluare continuă, regulată şi printr-o constantă conştientă cu privire la pericol, consilierii spirituali pot să evite această greşeală şi să se ferească de a cădea în această capcană. Un consilier spiritual bun recunoaşte posibilitatea existenţei a nenumărate variaţiuni pe aceeaşi temă, dar el ştie şi că sunt anumite trăsături comune pe care trebuie să le caute.

De aceea, când consilierul spiritual creştin citeşte Biblia, el trebuie să caute temele care se repetă. Diferitele liste biblice de păcate [14], la fel ca şi cele Zece Porunci, ne pun la dispoziţie date clare pentru a descoperi practicile păcătoase comune. Pe lângă aceasta, consilierul spiritual va vedea mereu apărând aceleaşi tipare, atât în vremurile biblice cât şi în viaţa modernă. El trebuie să le observe şi să-şi facă o listă de probleme pe care să o îmbogăţească mereu. În dreptul problemelor trebuie să noteze pasajele biblice corespunzătoare şi cazurile de consiliere spirituală din propria lui experienţă în care a avut de tratat problemele respective [15].

Satan şi asociaţii lui

Pentru a înţelege natura bătăliei în care este angajat, consilierul spiritual trebuie să studieze datele biblice cu privire la cel rău şi la forţele lui.

Pentru început, el trebuie să recunoască faptul că, în calitate de soldat al lui Cristos, el este în tabăra câştigătoare, chiar dacă aparenţele indică contrariul. Duşmanul a fost deja înfrânt. Cristos l-a pus pe fugă prin moartea Lui jertfitoare, prin învierea Lui în trup şi prin înălţarea Lui în putere şi în glorie. De la evenimentul crucii, starea lui Satan este descrisă după cum urmează:

El este „legat": Marcu 3:27; Luca 11:20; Apocalipsa 20 [16].

Puterea lui este restrânsă şi este limitată: 2 Tesaloniceni 2:6 şi următoarele.

El nu are putere asupra credincioşilor: Evrei 2:14.

El este înfrânt, dezarmat şi făcut de ocară: Coloseni 2:15; Apocalipsa 12:7 şi următoarele; Marcu 3:27.

El a căzut şi a fost aruncat jos: Luca 10:18; Apocalipsa 12:9.

Împărăţia lui a fost înlocuită de Împărăţia lui Dumnezeu: Daniel 7; Luca 11:20.

El a avut un timp scurt de activitate plină de furie în primul secol, activitate care a încetat: Apocalipsa 12:12.

El a fost zdrobit sub picioarele primilor creştini: Romani 16:20.

El a pierdut autoritatea asupra creştinilor: Coloseni 1:13.

El a fost judecat: Ioan 16:11.

El nu poate să atingă pe un creştin: 1 Ioan 5:18.

Lucrările lui au fost distruse: 1 Ioan 3:8.

El nu mai are nimic: Ioan 14:30.

El trebuie să fugă atunci când cineva îi opune rezistenţă: Iacov 4:7.

Desigur, Satan este viu, dar el n-o duce bine pe planeta pământ!

Demonii lui au fost de asemenea aruncaţi afară, au fost supuşi autorităţii creştinilor, au fost înfrânţi de ei, legaţi în lanţuri etc. (vezi Matei 10-12; Marcu 1:27; 6:7; Luca 9:1; 10:19; 1 Ioan 4:4; Iuda 6; Apocalipsa 12:9 etc.) Pe scurt, datele sunt copleşitoare. Pasajele menţionate şi multe altele arată clar că consilierul spiritual creştin, atunci când consiliază pe un creştin, face o lucrare care are cei mai mulţi sorţi de izbândă, indiferent ce par să indice semnele exterioare. Satan este cu adevărat un inamic învins. Puterea lui asupra necredincioşilor este încă mare: „...toată lumea zace în cel rău" (1 Ioan 5:19); el poate să îi ia captivi după cum voieşte (2 Timotei 2:26). Totuşi, aceste lucruri nu mai sunt valabile cu privire la cel credincios. Astfel, credinciosul poate, prin harul (ajutorul) lui Dumnezeu, să învingă răul, şi este îndemnat cu putere să facă acest lucru (Romani 12:21).

Nu fără motiv am scris eu deci următoarele despre posesiunea demonică în *The Big Umbrella*:

„Pavel a spus că o activitate demonică extensivă va caracteriza ultimele zile ale epocii Vechiului Testament (1 Timotei 4:1). Despre aceeaşi perioadă a prezis Ioan că furia lui Satan se va intensifica pentru că el a fost aruncat jos pe pământ (Apocalipsa 12:13). Avem motive să credem că acest lucru s-a împlinit în perioada de suprapunere cu care se ocupă cartea Apocalipsa. Există de asemenea motive să credem că atunci când Satan a

fost legat (Apocalipsa 20) şi zdrobit (Romani 16:20) de venirea deplină a Împărăţiei, această scurtă perioadă intermediară a fost scurtată. Această scurtare sau restrângere (2 Tesaloniceni 2) a puterii şi influenţei satanice a implicat în mod necesar încetarea practică a unei astfel de activităţi a forţelor demonice. Aceasta explică incidenţa rară, dacă nu chiar absenţa totală a posesiunii demonice în vremea noastră. Este posibil, desigur, ca activitatea demonică să fie încă în proces de scurtare pe măsură ce Evanghelia pătrunde în noi zone ale lumii, neevanghelizate anterior.

Este semnificativ faptul că la sfârşitul erei mileniale (care se întinde de la înălţarea lui Cristos până la un punct aproape de a doua Lui venire) Satan va fi eliberat ca să „înşele" neamurile din nou aşa cum a făcut în toată epoca Vechiului Testament (vezi Apocalipsa 20). În timpul actualei perioade, „a neamurilor", Imperiul lui Dumnezeu continuă să se întindă (ca o piatră care creşte şi devine munte) în toată lumea, astfel că oameni din fiecare seminţie, de fiecare limbă şi din fiecare naţiune vor ajunge să facă parte din Imperiul Lui. Privind înainte la aceste vremuri, Zaharia a prezis că duhurile necurate vor fi îndepărtate (Zaharia 13:2). Actuala restricţie despre care Pavel declară că îi va fi impusă lui Satan (2 Tesaloniceni 2:1-22; în special versetele 9-22), interzice înşelarea în masă prin activitate demonică directă. Şi totuşi Pavel, la fel ca şi Ioan (Apocalipsa 20), a prezis că această restricţie va fi ridicată chiar înainte de întoarcerea lui Cristos, ceea ce va duce la o altă scurtă perioadă de influenţă demonică intensă (compară de asemenea Apocalipsa 16:14 cu 2 Tesaloniceni 2:9-12 şi Apocalipsa 20:7-10), care poate fi caracterizată prin noi incidente de posedare demonică. Orarul escatologic şi natura actualei ere mileniale explică de ce Biserica modernă nu este confruntată cu posedarea demonică sub forma unui fenomen contemporan zilnic obişnuit [17]."

Şi:

„Nu există nici un motiv biblic să credem că posedarea (sau oprimarea) demonică poate să apară în viaţa unui creştin. Prezenţa simultană a Duhului Sfânt, care locuieşte în fiecare copil adevărat al lui Dumnezeu, şi a „unui duh necurat" este imposibilă. Acest lucru este clar din antiteza totală sub forma căreia sunt prezentate acestea două în Marcu 3:20-30. Şi aici (3:30), Isus ne avertizează că este o blasfemie de neiertat să atribui unui demon lucrarea Duhului Sfânt.

Aceasta şi celelalte consideraţii cu privire la încetarea activităţii demonice, menţionate mai înainte, au implicaţii importante pentru consilierul spiritual creştin. Din ce în ce mai des eşecul în consilierea spirituală este atribuit posedării demonice. În lumina escatologici teologice biblice, ni se pare că cei care se refugiază în explicaţia comportamentului bizar ca fiind posesiune demonică nu au dovezi biblice pentru aceasta. Consilierii spirituali, în epoca actuală, au toate motivele să creadă că problemele cu care sunt confruntaţi în consilierea spirituală nu au drept cauză posedarea demonică.

În mai multe cazuri, am văzut cum incompetenţa în domeniul consilierii spirituale a fost scuzată recurgându-se la diagnosticul de posedare demonică, uneori cu efecte devastatoare. Dacă, de exemplu, problemele cuiva sunt rezultatul propriului lui comportament păcătos, şi el este calificat drept posedat de un duh rău, acele probleme pot fi complicate şi nu rezolvate prin eforturile de a scoate demonul. Nu numai că astfel de eforturi vor eşua, ducând adesea la deznădejde şi la disperare, dar ele vor şi abate atenţia de la responsabilitatea consiliatului. El va fi văzut ca o victimă neajutorată, şi nu ca un păcătos vinovat. Rezultatele îl vor face să fie şi mai tare înrădăcinat în tiparele lui păcătoase de trăire, iar neputinţa consilierilor spirituali, care sunt reduşi la rugăciune fără nici un rezultat şi la milă, va duce la o deprimare şi mai adâncă şi chiar la disperare. Se pare că este vital pentru consilierea spirituală biblică să presupunem că un consiliat nu este sub o astfel de influenţă demonică [18]."

Concomitent cu valul de interes pentru ocultism, creştinii, influenţaţi de timpul în care trăiesc, au început să fie preocupaţi de activitatea demonică. O femeie, adânc îngrijorată, a afirmat că trebuie să fie scoşi demonii din copilul ei în vârstă de câteva luni. Ceea ce-i dădea convingerea că acest copil era demonizat era faptul că el plângea foarte mult! Consiliaţi creştini, care înainte ar fi fost preocupaţi de siguranţa mântuirii lor sau de faptul că ar fi comis păcatul de neiertat, acum susţin că sunt posedaţi sau oprimaţi [19] de un demon. La fel ca şi celelalte două scuze („Nu poate nimeni să aştepte de la mine să trăiesc aşa cum vrea Dumnezeu dacă nu sunt cu adevărat creştin" şi „Dacă am comis păcatul de neiertat, atunci nu mai este speranţă pentru mine; aşa că pot să trăiesc cum vreau"), posedarea sau oprimarea demonică reprezintă o scuză la îndemână pentru evadarea de la responsabilitatea personală („Demonul m-a făcut să comit acest act." Un consiliat a spus: „Demonul a întins

mâna şi a tras de volan.") Toate aceste trei atitudini nu numai că-i asigură consiliatului o mare libertate în ceea ce priveşte comportamentul, în timp ce reduc din responsabilitatea lui personală, dar ele duc şi la excese de introspecţie. Bălăcirea pentru o perioadă de timp oricât de scurtă în mlaştinile adâncirii în sine poate să îl convingă pe un om de adevărul unui lucru care s-ar putea să fi fost la început doar o bănuială, o teamă, o interpretare greşită sau o scuză convenabilă. În scurt timp, lucrul acela poate să devină un element dominant în jurul căruia consiliatul îşi zideşte viaţa. Pentru a vedea cum să tratezi cu consiliaţii prinşi în plasa unor astfel de tipare păcătoase, vezi secţiunea „Consilierea acelora care se tem că au comis păcatul de neiertat" (capitolul 37). Metodologia pentru tratarea acestei probleme şi mijloacele utilizate în consilierea acelora care au ajuns la o interpretare greşită a posedării demonice sunt în esenţă aceleaşi.

Consilierii spirituali trebuie să ştie de asemenea că: „Armele cu care luptăm noi nu sunt arme ale cărnii, ci sunt arme puternice de la Dumnezeu pentru distrugerea de fortărețe. Noi distrugem speculaţii şi orice lucru semeț înălțat împotriva cunoaşterii lui Dumnezeu, şi noi aducem fiecare gând la ascultarea de Dumnezeu şi suntem gata să pedepsim orice neascultare ori de câte ori ascultarea nu este totală".

Astfel, echipamentul pe care Dumnezeu i l-a dat consilierului spiritual este adecvat atât pentru evanghelizare (pentru a lua prizonieri din armatele lui Satan), cât şi pentru edificare (pentru a pedepsi orice neascultare a acestor prizonieri). Nu lipseşte nimic. Inamicul este puternic, dar atotputernicul Consilier, sub conducerea căruia slujeşte consilierul spiritual creştin, l-a subjugat. Cuvintele din măreţul imn religios al lui Luther, O puternică fortăreaţă, exprimă exact acest fapt: „Un mic cuvânt îl va doborî”.

Simțire şi acțiune

Discutarea problemei care face obiectul consilierii spirituale în termenii a două moduri de viaţă [20], cu cele două orientări ale lor şi cele două motivaţii ale vieţii (dorinţa sau ascultarea), duce la problema relaţiei dintre simțire şi acțiune. Am discutat această problemă într-o oarecare măsură în *Competent to Counsel*, şi nu voi mai repeta aici ceea ce am spus acolo. Dar câteva comentarii suplimentare ar putea să se dovedească a fi utile. Poate că următoarele extrase din Ichabod Spencer vor pune problema în adevărata ei persepectivă.

Următoarea „schiță" (Spencer utilizează acest cuvânt pentru „studiul unui caz") se ocupă de problema simțirii şi a comportării din punctul de vedere al unui creştin conservator. Această schiță este şi un exemplu de consiliere pastorală de un anumit fel, făcută de un predicator prezbiterian înainte ca lucrarea creştină să ajungă aproape de capitulare în faţa psihiatriei. În lucrarea lui, *Sketches* (Schițe), care a apărut în două serii, Spencer discută o mare varietate de probleme şi cum le-a tratat el. Sunt multe idei bune în lucrarea lui Spencer, deşi ea este depăşită. În schița lui, printre alte lucruri, Spencer a observat pe bună dreptate:

1. Că simțirile sunt în mare măsură involuntare („Inima ta nu va simți când vei vrea tu").

2. Nu există nici o poruncă biblică prin care să ni se ceară să simțim („Biblia niciodată nu îți spune că trebuie să simți, ci doar că trebuie să te pocăieşti şi să crezi").

3. Că simțirile izvorăsc din comportament („El a putut să simtă când braţele tatălui l-au cuprins" - „Eu cred că dacă o sărmană creatură se va întorce spre Dumnezeu în Numele lui Isus, ea va învăța să simtă ca niciodată înainte") [21].

Un studiu atent al acestei schițe interesante demonstrează (într-un mod care astăzi pare bizar) dinamica fundamentală care există între simțire şi acțiune. Pentru mai multe informaţii cu privire la principiul fundamental că simțirile decurg din acțiune şi din atitudini, vezi *Competent to Counsel*, mai ales paginile 87-97.

Un caz de Spencer [22]

„De la începutul primăverii şi până târziu toamna, un om foarte liniştit şi meditativ obişnuia să mă caute, ca să discute cu mine gândurile şi neliniştile lui legate de religie. La început părea să aibă numai gânduri, dar ele s-au transformat treptat în nelinişti [23]. A început prin a pune întrebări despre teorii sau doctrine, în aparenţă fără intenţia de a aplica adevărul la el însuşi. El avea unele puncte pe care le găsea greu de înţeles şi pe care dorea să

i le explic, iar apoi găsea alte puncte dificile; treptat, caracterul acestora s-a schimbat, de la întrebări abstracte, la întrebări legate de aplicarea adevărului. De la început, am încercat să-l conduc spre aplicaţia personală; dar au trecut luni fără ca el să pară că-şi dă seama de păcatul lui sau că este îngrijorat pentru starea lui.

Dar a ajuns şi la aceasta - şi după multe lupte care s-au dat în mintea lui, care mi se părea mie că îl conduc spre credința în mântuire pe baza meritului personal, el a abandonat această idee; mi-a spus: „Am ajuns la convingerea că păcătoşii sunt mântuiți, nu pe baza bunătății lor, ci pentru că ei sunt iertați datorită lui Isus Cristos. Credința în El este singura cale".

După aceasta, am mai conversat cu el de mai multe ori, şi mi se părea că nu este departe de Împărăția lui Dumnezeu; dar am fost de multe ori dazamăgit, pentru că se întorcea mereu la mine tot atât de tulburat şi tot atât de lipsit de credință ca şi înainte. Mereu, mereu i-am răspuns la toate întrebările, învățându-l din Scripturi; i-am prezentat toate doctrinele adevărului, promisiunile şi liniile călăuzitoare divine, păcatul şi mântuirea; dar totul a fost în zadar. Devenise foarte solemn, şi părea a fi total sincer şi foarte serios. Biblia a devenit obiectul lui de studiu constant - era un om al rugăciunii; lua parte la toate serviciile religioase cu un interes evident - părea să fie profund conştient de păcatul lui şi de pericolul în care se afla. Dar el nu avea nici o speranță în Cristos [24].

În cele din urmă, i-am spus într-o seară: „Nu ştiu, dragă domnule, ce ți se mai poate spune. Ți-am spus tot ce ştiu. Ți-am prezentat starea ta de păcătos pierdut, expus pedepsei drepte a Legii lui Dumnezeu, şi ți-am arătat că inima ta este înstrăinată de Dumnezeu; ți-am arătat oferta gratuită de răscumpărare în Cristos; şi datoria ta imediată de a te pocăi de păcat, de a renunța la lume şi de a-I da lui Dumnezeu inima ta; şi că sursa ajutorului tău prin puterea Duhului Sfânt îți este asigurată, dacă îl „primeşti" pe Cristos: toate aceste lucruri ți-au devenit la fel de familiare ca şi obiectele din gospodăria ta. Ce altceva mai pot să-ți spun? Nu ştiu ce mai este de spus. Nu-ți pot citi în inimă. Dumnezeu poate, şi tu poți cu ajutorul Lui. Unele lucruri pe care mi le-ai spus m-au făcut să cred că eşti creştin, dar altele mi-au distrus această speranță. Acum vreau să pun pe inima ta această întrebare: dacă nu eşti creştin, ce te împiedică să devii?"

S-a gândit o clipă şi apoi a zis:

„Nu pot să simt!"

„De ce nu mi-ai spus acest lucru înainte?"

„Niciodată nu m-am gândit la el"

„De unde ştii că aceasta te împiedică să devii creştin?"

„Nu văd nici o altă piedică. Dar sunt sigur că nu mă voi întoarce niciodată la Dumnezeu dacă nu pot să simt mai mult decât simt acum. Dar aceasta este greşeala mea. Ştiu că dumneavoastră nu mă puteți ajuta".

„Nu, nu pot; şi nici tu nu te poți ajuta singur. Inima ta va simți când îi vei comanda tu." [25]

„Ce pot să fac în acest caz?" a spus el, cu mare nelinişte.

„Vino la Cristos acum. Încrede-te în El. Renunță la lumea care îți este atât de dragă. Pocăieşte-te, pentru ca nelegiuirea să nu te distrugă."

Părea uluit, supărat, jignit; şi cu un ton nerăbdător, aşa cum nu l-am mai auzit niciodată, mi-a răspuns:

„Este imposibil. Vreau să simt ca să ajung la aceasta; şi eu nu pot să simt!" [26]

„Ascultă-mă, domnule," i-am spus eu, „şi ia bine aminte la ce-ți spun. Am să-ți prezint mai multe puncte:

1. Biblia nu-ți spune niciodată că trebuie să simți, ci că trebuie să te pocăieşti şi să crezi [27].

2. Afirmația ta că nu poți să „simți" este doar o scuză [28], prin care inima ta rea justifică faptul că tu nu vii la Cristos acum.

3. Afirmația ta că nu poți să simți este doar afirmația unui spirit care se auto-justifică. (S-a ridicat în picioare şi m-a privit cu uimire.)

„Cum aşa?" a spus el.

„Pentru că tu te aştepți ca sentimentul pe care-l doreşti să te facă acceptabil înaintea lui Dumnezeu, să îți dea o stare adecvată pentru a veni la El sau să te facă în stare de a veni." [29]

„Da, să mă facă în stare," a spus el [30].

„Aceasta este autoîndreptățire, care ia forma autojustificării pentru că nu vii, sau a bazării pe tine însuți dacă încerci să vii. Acesta este legalism, şi nu acceptarea unui creştinism prin har. Nu poți să fii salvat prin Lege.

4. Afirmația ta că nu poți să simți este limbajul celei mai profunde ignoranțe. Nu ți-ar servi la nimic să simți. Şi diavolii simt. Şi duhurile pierdute simt.

5. Afirmația ta că nu poți să simți tinde să te conducă spre o religie falsă - o religie a unui simțământ de autoîndreptățire. Religia este o datorie."

„Dar, domnule," a spus el, „există simțire în religie."

„Dar, domnule," am spus eu, există datorie în religie; şi care dintre ele are prioritate [31]? Ar trebui să simți: ar trebui să-L iubeşti pe Dumnezeu; şi să fii îngrozit de faptul că eşti un păcătos atât de lipsit de simțire."

„Ştiu că sunt un păcătos; dar nu simt nici o încredere să mă întorc la Dumnezeu care să mă atragă spre El."

„Tu eşti la fel ca fiul risipitor din Luca 15, când s-a gândit să-i spună tatălui lui să-l facă „ca pe unul din argații" lui. Sărman nebun! Să-i spună aşa ceva tatălui lui? Chiar şi numai gândul acesta este o calomnie la adresa inimii tatălui. Dar fiul nu s-a gândit la aceasta. Sărman nebun! El n-a ştiut să gândească altfel. Şi tu eşti un nebun mai mare decât el. El s-a dus acasă. Şi acolo unde şi-a întâlnit tatăl şi-a regăsit şi inima. El a putut să „simtă" atunci când brațele tatălui l-au cuprins, şi a simțit bătăile puternice ale inimii tatălui lui. Fă ce a făcut el. Du-te acasă şi vei simți dacă n-ai simțit niciodată până acum. Vei muri de foame acolo unde te afli acum; „roşcovele" tale nu te vor salva."

În timp ce spuneam aceste lucruri, el şi-a lăsat capul în jos, şi-a coborât privirea în podea şi a stat ca o statuie de piatră. L-am lăsat să se gândească. A stat aşa câteva minute lungi. Apoi, întorcându-se deodată spre mine, mi-a întins mâna şi a spus:

„Vă sunt foarte îndatorat; noapte bună." L-am lăsat să plece.

Cam la o lună după aceasta, l-am întâlnit mergând singur cu căruța, şi a insistat să ocup loc lângă el, pentru că avea ceva să-mi spună. De îndată ce m-am aşezat în căruță, mi-a spus:

„Inima omului este cel mai mare mister din lume; este inexplicabilă şi se contrazice singură; este absurdă. Omul este o ghicitoare. Cine şi-ar putea imagina că atunci când un păcătos doreşte într-adevăr să-şi simtă păcatele mai mult şi doreşte să aibă dragostea lui Cristos în inima lui, aceasta se datoreşte faptului că el nu este gata să renunțe la lume. El spune (aşa cum v-am spus şi eu în ultima seară) că nu poate să simtă, aceasta fiind o scuză pentru faptul că el nu vrea să renunțe la lume. Am descoperit că de îndată ce am fost gata să „merg acasă", cum v-ați exprimat dumneavoastră, drumul a devenit destul de clar.

„Ai fost împiedicat mult timp de lipsa de simțire?"

„Nu; niciodată nu mă gândisem la ea înainte de seara aceea. Mi-a venit ca din senin; şi apoi, tocmai când mă gândeam că această lipsă de simțire este un bun argument în favoarea mea, ați sfărâmat-o în bucăți."

„Poți să „simți" acum?"

„O, da; nu mai am nici o problemă în privința aceasta. Am descoperit că dacă o creatură sărmană se întoarce la Dumnezeu, în Numele lui Isus, ea învață să simtă aşa cum nu a simțit niciodată înainte."

Păcătoşii care nu vor să renunțe la lume şi care au nevoie de o scuză pentru nereligiozitatea lor exclamă: „Nu pot să simt."

Spencer a pus această problemă în adevărata ei perspectivă. Omul simte acele senzații care însoțesc gândul că el este mântuit atunci când este mântuit. El simte acele senzații pe care noi le numim durere, ruşine, teamă şi convingere cu privire la păcat, atunci când se pocăieşte cu adevărat. Păcătoşii întotdeauna răstălmăcesc lucrurile. Dar regula biblică este clară: studentul simte combinația de senzații pe care noi o numim „încredere" când dă un examen, dacă ştie că este pregătit pentru acel examen. La sfârşitul zilei, omul care a lucrat cu spor este obosit dar satisfăcut (Eclesiastul 5:12: „Dulce este somnul lucrătorului"); la sfârşitul unei zile de lenevie sau de îngrijorare, omul se simte obosit şi nesatisfăcut. El trebuie să facă ceea ce „aduce satisfacție", cum spunem noi. Ori de câte ori Marta înşela la şcoală, ea avea sentimente de vinovăție, care în cazul ei erau atât de puternice încât vomita. Diagrama de mai jos indică acest proces.

Sunt importante simțămintele?

Consilierii spirituali creştini insistă asupra ascultării de poruncile lui Dumnezeu, în contrast cu supunerea față de propriile simțiri, nu pentru că pe ei nu îi preocupă durerea umană sau pentru că ei glorifică supremația voinței intelectului din om asupra emoțiilor lui, conform unei scheme demodate sau psihologiei universitare. Dimpotrivă, ei fac acest lucru, în primul rând, pentru că Dumnezeu îl cere şi, în al doilea rând, pentru că ei ştiu că numai în acest mod se poate ajunge la simțămintele adecvate de pace şi de bucurie [32].

Prin urmare, este total incorect să presupunem (aşa cum fac unii) că consilierii spirituali creştini sunt indiferenți şi necompătimitori pentru că ei nu se concentrează asupra simțirilor. Se întâmplă exact contrariul. Ei nu se concentrează asupra simțirilor tocmai pentru că îi preocupă starea oamenilor. Ei ştiu că atunci când se concentrează asupra atitudinilor şi acțiunilor, simțirile adecvate vor urma. Pentru că simțămintele nu pot fi supuse unor modificări permanente (decât poate prin operații chirurgicale) în nici un alt fel, consilierii spirituali se concentrează asupra trăirii unui nou stil de viață care, pentru simplul motiv că oamenii devin complet schimbați, înseamnă viață plină de simțiri noi [33].

Responsabilitate şi păcat

Unora le este greu să recunoască faptul că păcatul personal este rădăcina şi cauza celor mai multe dintre problemele zilnice care fac obiectul consilierii spirituale. Acest lucru este în mod deosebit adevărat într-o epocă adânc cufundată în freudianism. Dacă rogerianismul ne-a învățat să dăm prioritate simțirilor, freudianismul a declarat că este legitim să dăm vina pe alții. Mai recent, skinnerianismul a ajuns să fie cunoscut pentru faptul că se opune chiar conceptului de responsabilitate în sine. Dacă, prin urmare, în activitățile obişnuite este greu pentru unii să vadă locul responsabilității personale, acest lucru devine şi mai dificil pentru ei atunci când analizează cazuri speciale.

Consilierul spiritual creştin trebuie să fie ferm în acest punct şi să insiste asupra responsabilității umane. Pentru a înțelege care pot să fie dimensiunile unor astfel de probleme, să analizăm două categorii care sunt foarte încărcate emoțional: alienarea mintală temporară şi influența educației din copilărie.

Alienarea mintală temporară

Există oare alienare mintală temporară? Când un om îşi iese din minți, mai este el responsabil pentru acțiunile lui? Unii factori fiziologici pot să ducă la alienare mintală temporară. Un om îşi poate ieşi din minți dintr-o

lovitură la cap, dintr-o reacție toxică la un medicament etc. Timp de două zile un copil şi-a pierdut toate simțurile ca rezultat al unei reacții foarte rare la un medicament obişnuit pentru tuse. Există deci cazuri de alienare mintală temporară în care consiliatul nu poate fi considerat răspunzător pentru comportamentul lui.

Totuşi, în multe situații (probabil în majoritatea) în care oamenii vorbesc despre alienare mintală temporară (prin care ei înțeleg pierderea autocontrolului), împrejurările sunt total diferite de cele descrise mai sus. Deci, întrebarea serioasă dacă o persoană este responsabilă sau nu devine mai problematică. Oare un om care îl ucide pe altul într-o criză de furie poartă sau nu responsabilitatea pentru actul comis?

Poate că o analogie ne va ajuta să ajungem la un răspuns. Imaginativă o situație în care proprietarul unei case a adunat în pivnița lui cârpe îmbibate cu ulei, deşi ştia tot timpul că acestea pot să cauzeze un incendiu. În ciuda cunoaşterii acestui lucru şi a avertismentelor repetate, el a continuat să acumuleze aceste cârpe până când au ajuns să fie grămezi de cârpe în toată pivnița. Le-a îngrămădit din ce în ce mai aproape de horn. În cele din urmă, într-o zi cârpele iau foc şi încep să ardă. În pivniță porneşte un foc pe care-i este imposibil să-l stăpânească sau să-l stingă.

Trebuie să fie considerat acest om răspunzător? Ar putea cineva să obiecteze în mod serios că din moment ce el n-a putut să țină sub control focul el nu este răspunzător? Desigur că nu! Este clar că omul acesta este răspunzător pentru ceea ce s-a întâmplat. De-a lungul unei perioade de timp el a creat condițiile pentru acest foc. Şi pentru a schimba ilustrația cu una biblică, putem să spunem că el a cules în cele din urmă numai ceea ce a semănat. În mod similar, oamenii care în permanență trăiesc în mod păcătos şi acționează în mod păcătos îşi umplu pivnița cu cârpe uleioase. Când într-o zi acestea vor lua foc, ei nu se vor putea scuza pentru lipsa de control (adesea autentică) ce apare în acele împrejurări.

Alienarea mintală temporară (cea de tip neorganic) nu poate deci să fie despărțită de cauzele ei care îşi au rădăcinile în comportamentul păcătos.

A nu recunoaşte responsabilitatea în astfel de cazuri, la fel ca şi în altele, înseamnă a elimina speranța. Singura bază adecvată pentru consiliere spirituală este recunoaşterea de către consilierul spiritual a acestei responsabilități [34]. După ce focurile au fost stinse şi situația este din nou sub control, consiliatul trebuie să se confrunte cu efectele acțiunilor lui, să se pocăiască şi să le rectifice în măsura în care acest lucru este posibil. Prin harul lui Dumnezeu, el trebuie să fie învățat şi cum să se debaraseze de cârpele uleioase în viitor.

Influența educației din copilărie

„Dar," ar putea să argumenteze cineva, „cum poți să-l consideri responsabil pe un copil de patru ani pentru stilul de viață pe care îl dezvoltă sub influențele puternice din copilărie? De exemplu, nu îl dezavantajează pentru toată viața faptul că părinții lui îl maltratează?" Oare maltratarea nu îl face pe un copil să devieze de la tiparele normale de viață în aşa fel încât să devină anormal? Parte din răspunsul la întrebarea cu privire la efectele permanente ale maltratării extreme a copiilor se găseşte fără îndoială în maltratarea fizică (organică), care afectează atât de des viața de mai târziu. Maltratarea poate să ia şi forma „spălării creierului", care combină factori organici şi psihologici. Şi în acest caz, acolo unde au loc vătămări organice, efectele pot să fie permanente.

Deşi recunoaştem că orice discuție cu privire la responsabilitatea din copilărie produce în unii emoții nejustificate, noi trebuie să avem îndrăzneala de a afirma faptul biblic că Dumnezeu îi consideră pe copii răspunzători pentru păcat chiar din prima zi a vieții lor. „Din fire" (adică acel depozit corupt cu care se nasc) ei sunt declarați „copii ai mâniei" (Efeseni 2:3b). Pe lângă aceasta, ei exprimă această natură păcătoasă trăind „în poftele firii... pământeşti" şi făcând „voile firii pământeşti şi ale gândurilor" lor. Poate că este greu să măsurăm gradul în care Dumnezeu îl consideră pe un copil răspunzător, dar faptul că El îl consideră răspunzător este sigur. David a spus: „În păcat m-a zămislit mama mea" (Psalmul 51:5). În altă parte el a scris: „Cei răi sunt stricați încă din pântecele mamei lor, mincinoşii se rătăcesc odată cu ieşirea din pântecele mamei lor" (Psalmul 58:3). Faptul că există mortalitate infantilă într-o lume în care Dumnezeu a spus că plata păcatului este moartea, dă substanță acestei doctrine a culpabilității copiilor mici înaintea lui Dumnezeu. Ei sunt considerați vinovați de păcat (din cauza păcatului lui Adam - vezi Romani 3:23; cap. 5) şi pângăriți de păcat. Natura lor coruptă se

exprimă de la naştere (vezi pasajele de mai sus) în acte de reală nelegiuire. Deci nu poate să existe nici o îndoială cu privire la aceasta; Dumnezeu îi consideră pe copii responsabili pentru păcatul lor.

Întrebarea nu este deci dacă stilul păcătos de viaţă, pe care îl dezvoltă copiii cu naturi păcătoase ca reacţie la influenţe păcătoase sau chiar la acte de maltratare, este greşit sau nu. El este greşit. Păcatul este păcat fie că păcătosul este tânăr, fie că este bătrân. Şi nici nu se pune problema dacă copiii sunt răspunzători pentru păcat. Ei sunt răspunzători. Însuşi faptul că copiii nu sunt consideraţi neutri din punct de vedere moral înaintea lui Dumnezeu înseamnă că ei au responsabilitatea de a reacţiona în mod adecvat la situaţiile în care se află la orice vârstă dată. În calitate de păcătoşi nerăscumpăraţi, copiii nu vor reacţiona aşa cum trebuie. Pentru aceasta ei sunt responsabili. Pe măsură ce înaintează în vârstă, creşte şi responsabilitatea lor, odată cu capacitatea de a reacţiona (evident că un copil de trei luni şi unul de trei ani vor trata viaţa în două moduri distincte). Şi neutilizarea capacităţilor lor (vorbire, mobilitate) în mod adecvat măreşte de asemenea sfera culpabilităţii lor. Pe măsură ce cresc capacităţile lor, nu creşte numai capacitatea de a asculta, ci şi capacitate de a reacţiona în mod păcătos. De aceea, în orice moment dat din viaţă, copilul are responsabilitatea de a face tot ceea ce trebuie să fie capabil să facă la vârstă lui [35]. Este de asemenea adevărat că la oricare punct dat, copilul neconvertit va eşua. Eşecul lui nu este altceva decât păcat.

Pe deasupra, pe măsură ce responsabilitatea copilului pentru viaţa lui se lărgeşte, iar responsabilitatea părinţilor şi a profesorilor se micşorează, el devine tot mai responsabil, până la aceea că trebuie să reevalueze şi să abandoneze acele tipare păcătoase pe care le-a dezvoltat el însuşi şi pe acelea care au fost dezvoltate în viaţa lui de alţii.

Creştinii nu acceptă concepţiile deterministe ale psihologilor şi psihiatrilor care cred că socializarea timpurie sau condiţionarea timpurie făcută de mediu stabileşte în aşa fel cursul vieţii lui încât tot comportamentul viitor al copilului este practic determinat de acele forţe [36]. În timp ce Scripturile recunosc locul important al deprinderii şi descriu cu exactitate lupta grea pentru eliminarea deprinderilor vechi păcătoase, ele ne dau totuşi şi asigurarea că prin Cuvânt şi prin Duhul Sfânt sunt posibile schimbări radicale în orice moment în viaţă şi indiferent de cadrul în care s-a dezvoltat persoana respectivă. Există speranţă de mare schimbare în Evanghelia lui Isus Cristos. De aceea, când un copil devine creştin, el trebuie să fie învăţat că multe din lucrurile pe care le-a învăţat anterior trebuie să fie schimbate. Modul păcătos de viaţă dinainte, dezvoltat de alţii şi de el însuşi, trebuie să fie înlocuit cu modalităţi de trăire după voia lui Dumnezeu.

Astăzi se vorbeşte mult despre prevenire. Desigur, părinţii care trăiesc după voia lui Dumnezeu pot să structureze de la început modalităţi de trăire care să micşoreze nevoia ulterioară de schimbare radicală în comportament. Dar prevenirea nu poate niciodată să înlocuiască convertirea şi nu va putea niciodată să înlăture nevoia de corectare, deoarece copiii se nasc păcătoşi, sunt crescuţi de păcătoşi şi sunt influenţaţi de păcătoşi. Întotdeauna va fi mare nevoie de lucrarea remediatoare a consilierii spirituale.

Prin urmare, una dintre sarcinile cruciale ale consilierului spiritual va fi să îi convingă pe consiliaţi că în Cristos există o bază biblică pentru speranţă şi pentru schimbare semnificativă. Deprinderile modului anterior de trăire pot fi modificate [37]. Trebuie acum să ne îndreptăm atenţia asupra acestui subiect.

NOTE

1. Nu că Dumnezeu, în uimitoarea Lui providenţă, nu foloseşte uneori persoane nemântuite pentru a face tocmai acest lucru şi făcând astfel ca mânia omului să-L laude pe El. Dar, în calitate de creştini credincioşi, responsabilitatea noastră este să apelăm la consilieri spirituali creştini, şi nu să-L punem pe Dumnezeu la încercare (Galateni 6:1). Vezi *The Big Umbrella*, p. 146-155.

2. Cele două modalităţi sunt diametral opuse şi îl forţează pe om să aleagă între ele. Pe tot parcursul zilei, viaţa omului constă din multe alegeri de acest fel. Cele două stiluri de viaţă sunt caracterizate prin poftă sau prin dragoste. Ele sunt orientate spre dorinţele consiliatului şi motivate de ele, sau sunt orientate spre poruncile lui Dumnezeu şi motivate de acestea. Ele recunosc două surse distincte de autoritate: eul şi Biblia. Ele se concentrează asupra unor scopuri distincte: plăcere temporară; bucurie eternă. Ele recunosc doi stăpâni: pe Satan sau pe Dumnezeu. Ele oferă două modalităţi diferite de a trata problemele vieţii: una recurge la fugă, acoperire, minciună şi dă vina pe alţii; cealaltă insistă asupra înfruntării, mărturisirii, respectării adevărului şi asumării responsabilităţii personale. Fiecare din ele îşi are rezultatele proprii: captivitatea haosului în viaţa aceasta şi pierdere eternă, sau libertatea structurii şi bucurie eternă. Una a fost calea aşa-numitului Iluminism, cealaltă a fost calea Reformei. Până recent, prima dintre ele era prezentă în cultura occidentală, dar a doua era poziţia „oficială" a celor mai multe dintre instituţiile societăţii şi ale culturii. O reversare are acum loc în ceea ce se numeşte apariţia noii moralităţi. Această moralitate nu este nouă. Ceea ce este nou este că fostul mod de viaţă hedonist înlocuieşte modul de viaţă după voia lui Dumnezeu, devenind poziţia oficială a lumii occidentale.

3. Vezi *Competent to Counsel*, p. 93 şi următoarele. Vezi de asemenea: „Nu ideile însele sunt factorii importanți în determinarea conținutului mintal al pacientului sau al felului cum se comportă el, ci efectele care sunt atașate acelor idei. Acesta este un prim principiu al fiecărei forme de psihoterapie utilizată astăzi (sublinierea îmi aparține)." Robert M. Goldenson, *The Enciclopedia of Human Behavior* (Enciclopedia comportamentului uman), (Garden City: Doubleday and Co., 1970), vol. I, p. 39. Chiar şi în romano-catolicism orientarea rogeriană spre simțiri a avut un puternic impact. Pastorul Michael P. Sullivan, de la *Marriage Encounter*, îi îndeamnă pe soți şi pe soții, la centrul lor, „să nu încerce să rezolve problemele". Ei trebuie doar să discute simțirile pe care le au unul față de altul etc. „Sentimentele nu sunt nici bune nici rele; ele doar există," a spus el. *The Bulletin*, aprilie 1973, p. 16.

Nu trebuie să credem că Dumnezeu se opune plăcerii şi simțirilor plăcute; cu siguranță că nu! La dreapta Lui sunt plăceri eterne. Dar observați că plăcerile lui Dumnezeu (1) vin de la El, (2) sunt durabile. Modul hedonist de viață falimentează în aceste două puncte. Sursa adevăratei plăceri, natura ei şi mijloacele prin care poate fi atinsă sunt toate necunoscute în afara lui Cristos. Trebuie să ne opunem hedonismului pentru că în ultimă instanță el distruge orice posibilitate de a ajunge la plăcere durabilă.

4. Ginott nu oferă nici un standard absolut pentru luarea deciziilor, deoarece el nu îşi bazează metodele de educare a copiilor pe Scripturi. Ginott prezintă vag un aspect al adevărului. Accentuând respectul pentru copil, el se apropie puțin de conceptul chipului lui Dumnezeu în om. Dar, după ce se apropie de el, se îndepărtează de implicațiile lui în ceea ce privește suveranitatea lui Dumnezeu asupra acestei lumi prin faptul că nu dă învățătură biblică cu privire la luarea deciziilor.

5. Cumpărătorul acestei cărți are permisiunea de a reproduce acest formular în orice cantitate, pentru utilizare personală sau profesională.

6. Vezi *The Big Umbrella*, p. 90.

7. Aşa încât unii intră într-un aşa-numit ciclu de deprimare maniacă.

8. Câteodată consilirii spirituali creştini sunt dojeniți cu următorul argument: „Dar e prea simplu" sau „Sună simplist". Răspunsul pe care consilierul spiritual trebuie să-i dea la o astfel de remarcă este că o stare după voia lui Dumnezeu întotdeauna descurcă lucrurile, face viața mai simplă şi astfel îi permite omului să se bucure şi să aprecieze în mod adecvat infinita diversitate a vieții din creația uimitoare a lui Dumnezeu.

9. Totuşi, uneori chiar reamintirea acestui lucru poate să-i fie utilă consiliatului. Situația lui este rea, dar nu mai rea decât a altora care, prin harul lui Dumnezeu, au găsit iertarea şi o viață nouă. Sunt momente când consiliatului trebuie să i se spună că şi alții au fost jenați, şi alții au avut simțiri păcătoase etc.

10. Durerile de cap persistente, în special acelea care apar cu frecvență şi intensitate tot mai mare, pot să indice existența unei tumori pe creier şi trebuie să fie investigate medical. Pe consilieri trebuie să îl intereseze întotdeauna posibilitatea unei cauze fiziologice. Durerile de cap cauzate de tensiune pot să apară în creştetul capului. Edmund Jacobson, *You Must Relax* (Trebuie să te relaxezi), (Garden City: Blue Ribbon Books, 1946), p. 126. Ele se manifestă prin tensiune la ceafă. William Barry Furlong, „Headache Hunters" (Vânătorii de dureri de cap), *Today'e Health*, martie 1971, p. 69. Este important de ştiut că numai doi la sută din durerile de cap repetate au bază organică", spune dr. Seymour Diamond, preşedintele Asociației Americane pentru Studierea Durerii de Cap, Steve Maurata, „New Help for the Headache that Won't Go Away" (Noi soluții pentru durerea de cap care nu trece), Family Health, februarie 1973, p. 55. Unele dureri de cap sunt cauzate de mâncare sau de viruşi. *Ibid*, p. 56.

11. Diareea este adesea rezultatul declanşării unor emoții neplăcute.

12. Explicat mai târziu, în capitolul 36.

13. Explicat mai târziu, în capitolul 25.

14. Vezi Exodul 20; Galateni 5:19-21; 1 Corinteni 6:9-10; Apocalipsa 21:8; Romani 13:13, Marcu 7:21 23; 1 Timotei 4:1-5; 2 Timotei 3:1-7.

15. Vezi materialul de referință nr. 2, în care este prezentat un formular pe care îl poți folosi. Lista poate fi păstrată în acest volum.

16. Vezi Jay Adams, *The Time Is at Hand* (Timpul este la îndemână), (Nutley N.J.: Presbyterian and Reformed Publishing Company, 1970), pentru o discuție mai detaliată a acestui text şi a altora enumerate sub el.

17. Jay Adams, *The Big Umbrella*, p. 117, 118.

18. *Ibid*., p. 120-121.

19. Pentru o discuție mai detaliată a acestei distincții false, vezi *ibid*., p. 119, 120.

20. Adesea această antiteză este exprimată în Scripturi (Psalmul 1 - calea îngustă şi calea lată; cei doi stăpâni etc. Observă în special Coloseni 1:21 alienați şi ostilii în minte şi în fapte) şi în literatura creştină (vezi *Didache*). De aceea consilierea spirituală creştină

constă din a-i ajuta pe consiliați să se dezbrace de modul vechi de viață și să se îmbrace cu modul de trăire după voia lui Dumnezeu (Efeseni 4).

21. Cu privire la acest punct, vezi *Competent to Counsel*, p. 93 şi următoarele. Nu poți să stai şi să aştepți simțirile adecvate înainte de a asculta de Cuvântul lui Dumnezeu; trebuie să asculți indiferent ce simți. Adeseori acțiunea duce la simțiri adecvate (vezi Proverbele 15:30; 17:22).

22. Ichabod Spencer, *A Pastor's Sketches* (Schițele unui pastor), seria a doua (New York: M.W. Dodd, Publisher, 1861), p. 180-185.

23. Preocuparea pentru anxietate nu are origine recentă. În anul 1361, un pastor prezbiterian s-a ocupat de această chestiune. În Matei 6:24-34, Filipeni 4:4-9; şi 1 Petru 5:7, Cristos, Pavel şi Petru se ocupă de această chestiune.

24. Observă nevoia de speranță recunoscută de Spencer.

25. O idee crucială a lui Spencer.

26. Eroarea fundamentală a persoanelor orientate spre simțiri este că ele cred (în mod greşit) că nu pot sau că nu trebuie să facă ceea ce la început simt că ar vrea să facă.

27. Un răspuns absolut fundamental.

28. Poate că Spencer a fost puțin prea dur aici; există posibilitatea ca persoana consiliată să înțeleagă într-adevăr greşit acest lucru. Totuşi, el l-a cunoscut pe omul acela şi, spre deosebire de noi, avea multe indicii neverbale.

29. Problema tuturor preparaționiştilor.

30. Observă iarăşi eroarea fundamentală a consiliatului orientat spre simțiri: „Trebuie să simt pentru ca să fac."

31. Chestiunea crucială.

32. Cristos, nu Satan, dă pace şi bucurie (Ioan 14:27; 15:11). Pentru ca oamenii să aibă viața din belşug atât aici cât şi dincolo, ei trebuie să caute mai întâi Împărăția lui Dumnezeu şi dreptatea Lui. Atunci, toate celelalte le vor fi date pe deasupra.

33. Durerea este reală. Dar faptul că ne concentrăm asupra ei o face ți mai mare. Dacă un om se gândeşte la inima lui, el poate să-şi creeze prin aceasta palpitații; dacă se concentrează asupra unui loc de pe braț, poate să-şi cauzeze durere. Concentrarea asupra durerii îi dă adeseori consiliatului ocazia de a începe să-şi utilizeze durerea pentru a-i manipula pe alții. Dacă durerea aduce cu sine acest fel secundar de răsplătire (faptul că persoana obține ceea ce doreşte), atunci este probabil că atât frecvența cât şi intensitatea durerii va creşte. Vezi John Schneider, op. cit., p. 41-43.

34. Nu există speranță de schimbare fără responsabilitate. Furia (mânia necontrolată), de exemplu, poate fi oprită. Mai târziu, vom discuta în detaliu metoda biblică de a trata mânia. Deocamdată citeşte Proverbele 29:11.

35. Aceasta înseamnă că copilul este ținut responsabil să facă ceea ce ar fi făcut un copil fără păcat dacă n-ar fi avut loc căderea. „Responsabilitatea omului depăşeşte mult abilitatea lui," a scris R.B. Kuiper într-o excelentă analiză clară a acestei idei. *The Bible Tells Us So* (Biblia ne spune aşa), (London: The Banner of Truth Trust, 1968), p. 47. Kuiper are de asemenea comentarii interesante cu privire la handicapurile fizice şi mintale, p. 48, 49.

36. Ei nici nu-i învață pe copii să-şi deteste şi să-şi insulte părinții pentru presupusa lor vină de a fi făcut din copii ceea ce sunt astăzi, aşa cum fac unii psihiatri. Părinții îşi au vina lor; copiii şi-o au pe-a lor. Ei nu pot da vina unii pe alții pentru propriile eşecuri. Deoarece fiecare îşi are propria responsabilitate, nu sunt încurajate înstrăinările dintre părinți şi copii. Un pastor a relatat că un membru al bisericii sale a fost sfătuit de un psihiatru să urineze pe mormântul tatălui lui! Nici un consilier spiritual biblic nu poate să încurajeze un astfel de sfat.

37. Neadoptarea acestei poziții biblice duce la îndepărtarea speranței şi a posibilității de a face consiliere spirituală cu succes. Poziția lui Adler, „Noi trebuie să înțelegem că ei sunt victime ale unei dezvoltări greşite a cărei consecință nefericită este că atitudinea lor față de viață este de asemenea greşită", ne lasă doar perspectiva de a fi „foarte modeşti" în „felul cum îi judecăm pe semenii noştri şi, mai presus de toate... nu ne permite niciodată să emitem vreo judecată morală." Alfred Adler, *Understanding Human Nature* (înțelegerea naturii umane), (New York: Greenberg, 1946), p. 159. Ideea de victimă, dominantă în multe tipuri de consiliere, înlătură speranța. Singurul răspuns la aceasta este apariția unui binefăcător nevăzut. Responsabilitatea este singurul drum sigur spre speranță.

Capitolul 15

DRAGOSTEA ÎN CONSILIEREA SPIRITUALĂ

Dragostea este țelul

Dragostea pentru Dumnezeu şi pentru semenul nostru constituie suma a ceea ce cere Dumnezeu de la creştin. Omul care iubeşte nu are nevoie de consiliere spirituală. Dragostea cimentează relaţiile între Dumnezeu şi om şi între om şi om. În timp ce dragostea atrage, teama respinge. Dacă dragostea dă, pofta înşfacă. Ceea ce dragostea zideşte, ura distruge. Dragostea face să înflorească comunicarea; resentimentul o face să se ofilească. Dragostea este răspunsul ultim la toate problemele vieţii de care se ocupă consilierul spiritual creştin. Prin urmare, dragostea este ţelul.

Sub acest titlu, am scris în *Competent to Counsel*:

„Care sunt ţelurile consilierii noutetice? În 1 Timotei 1:5, Pavel spune următoarele: *Ţinta poruncii este dragostea, care vine dintr-o inimă curată, dintr-un cuget bun şi dintr-o credinţă neprefăcută.* Expresia cu autoritate poate fi adăugată la această traducere: *Ţinta poruncii cu autoritate este dragostea.* Cuvântul din original (*parangelia*) este mai mult decât o simplă poruncă; este o poruncă impusă cu autoritate. Autoritatea lui Dumnezeu este subînţeleasă. Scopul predicării şi al consilierii spirituale este să dezvolte dragostea pentru Dumnezeu şi dragostea pentru semenul nostru, pe care Dumnezeu o porunceşte. Isus a rezumat respectarea Legii în cuvântul dragoste. Orice concepţie despre autoritate antitetică dragostei este neconformă Scripturii.

Dar chiar dragostea este problema omului. Cum poate omul păcătos să iubească? De la căderea în păcat, prin care păcatul lui Adam a dus la o conştiinţă vinovată, la ipocrizie şi la îndoială, oamenilor naturali le-a fost imposibil să-şi ţină inimile curate, conştiinţele nepătate sau credinţa lor lipsită de ipocrizie. Toţi se nasc cu o natură păcătoasă pervertită care anulează orice astfel de posibilitate. Şi totuşi dragostea depinde chiar de aceste calităţi. De aceea Pavel a arătat că dragostea este condiţionată de soluţia la aceste probleme (observă expresia „care vine", adică „care izvorăşte din"). Instruirea plină de autoritate de la Dumnezeu, efectuată prin administrarea Cuvântului Lui, prezentat în public (de la amvon) sau în particular (prin consiliere spirituală), este mijlocul prin care Duhul Sfânt produce dragoste în credincios.

Scopul care reprezintă cheia de boltă a predicării şi a consilierii spirituale este gloria lui Dumnezeu. Dar dedesubtul acestui minunat curcubeu este dragostea. O definiţie simplă a dragostei este: împlinirea poruncilor lui Dumnezeu. Dragostea este o relaţie responsabilă cu Dumnezeu şi cu oamenii. Dragostea este o relaţie condiţionată de responsabilitate, adică de respectarea responsabilă a poruncilor lui Dumnezeu. Lucrarea de predicare şi de consiliere spirituală, atunci când este binecuvântată de Duhul Sfânt, îl face pe om capabil prin Evanghelie şi prin Cuvântul sanctificator al lui Dumnezeu să aibă o inimă curată, o conştiinţă liniştită şi să se încreadă în Dumnezeu în mod sincer. Aşa că ţelul consilierii spirituale noutetice este prezentat clar în Scripturi: să îi aducă pe oameni în situaţia de a se conforma cu dragoste Legii lui Dumnezeu [1]".

Trebuie să te iubeşti întâi pe tine însuţi?

Când Cristos a spus că toată Legea poate fi rezumată în două porunci (dragostea pentru Dumnezeu şi.dragostea pentru semenul nostrun [2]), intenţia Lui a fost să spună atât şi nimic mai mult. Totuşi, unii creştini (înclinaţi spre psihologizare) şi unii psihiatri creştini nu sunt mulţumiţi cu aceasta; ei adaugă (şi acest lucru este periculos) o a treia poruncă: iubeşte-te pe tine însuţi [3]. Ei susţin că dacă un om nu învaţă mai întâi să se iubească pe sine însuşi în mod adecvat, el nu va învăţa niciodată să-şi iubească semenul, pentru că Cristos (citând Leviticul 19:18) porunceşte clar: „Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi".

La început acest argument pare oarecum plauzibil. Cum pot eu să iubesc pe altcineva, dacă nu ştiu cum să mă iubesc pe mine însumi? Dacă eu cred (în mod greşit) că un anumit lucru este de dorit, fără ca eu să-l fi experimentat, voi dori poate să-l îndemn pe semenul meu să-l încerce pentru propriul lui beneficiu. Şi lucrul acela s-ar putea să-i facă doar rău. Dar toată această argumentare nu-şi are rostul. Scripturile, şi nu experienţa noastră personală, ne spun ce este dragostea pentru semenul nostru. Nu poţi să greşeşti în dragostea ta pentru semenul tău dacă îl iubeşti după principiile biblice.

Când Cristos i-a cerut creştinului să-şi iubească semenul ca pe sine însuşi, El n-a vrut să spună că aceasta îl obligă să facă pentru semenul lui exact ceea ce face pentru sine însuşi. Dimpotrivă, Cristos nu a pus accentul pe conţinutul dragostei, ci (aşa cum este pus şi în prima poruncă) pe intensitatea sau pe devotamentul dragostei, pe cantitatea şi calitatea preocupării pline de dragoste pe care o are un om pentru semenul lui. Cuvintele „ca pe tine însuţi" sunt paralele cu expresia „din toată inima ta" din porunca de a-L iubi pe Dumnezeu. În ambele

porunci, accentul nu este pus pe conținutul dragostei (care se găseşte în cele Zece Porunci), ci pe căldura şi pe autenticitatea ei.

Dar dincolo de aceste considerații, decisiv este faptul că Cristos distinge doar două porunci (versetul 40). Dacă El ar fi intenționat să scoată în evidență o a treia poruncă (mai ales când una din celelalte două era dependentă de ea) [4], El n-ar fi putut s-o facă folosind limbajul pe care îl utilizează în acest pasaj. O astfel de psihologizare a pasajului şterge mesajul lui clar şi îi schimbă în mod serios accentul. Psihologizarea duce de obicei la speculații interminabile cu privire la chestiuni legate de „conceptul de sine" etc., care nu îşi au originea în Scriptură, aşa cum s-a presupus, ci în idei preconcepute care au fost forțate asupra textului Scripturii [5]. Prin urmare, este incorect şi periculos să facem caz de o idee de care Cristos nu a făcut caz deloc (şi pe care El a exclus-o de fapt în mod clar prin faptul că a folosit cuvântul limitator două). Acest lucru este cu deosebire dăunător deoarece aici este vorba de o problemă absolut fundamentală, şi anume, rezumatul Legii lui Dumnezeu.

Sunt gata să merg un pas mai departe şi să spun că ideea că omul trebuie să învețe să se iubească pe sine însuşi este falsă din punct de vedere biblic (excepție făcând poate doar cazul când este folosită cu valoare retorică). Eu nu obiectez doar că Matei 22:34-40 nu ne învață că dragostea de sine este baza pentru dragostea față de semeni; obiecția mea este mai fundamentală. Conceptul de dragoste de sine, adoptat de psihologizatorii Scripturii, este contrar principiului exprimat şi repetat în toată Biblia într-o formă sau alta: şi anume că respectul de sine şi ceea ce primeşte omul pentru sine însuşi este produsul secundar a ceea ce dă el cu dragoste altcuiva. „Este mai bine să dai decât să primeşti", „Cine îşi pierde viața o va câştiga" şi „Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra" - toate acestea reprezintă temele statornice ale Scripturii. Dragostea de sine nu este niciunde poruncită sau lăudată.

Scripturile pleacă de la baza că oamenii se iubesc deja pe ei înşişi încă mai mult decât trebuie. Aceasta este ideea care stă la baza cuvintelor din Leviticul 19:18 [6]. Oamenii au tendința de a-i defăima pe alții şi de a le purta pică (19:18). Ei nu-şi fac aceste lucruri lor înşişi, ci, dimpotrivă, au tendința de a-şi acorda circumstanțe atenuante. Şi, de fapt, ei găsesc că este posibil să se iubească pe ei înşişi şi atunci când ştiu (mai bine decât ştiu despre oricine altcineva) cât sunt de puțin vrednici de dragoste. Dragostea de sine este o dragoste care „acoperă o mulțime de păcate". Isus vrea să spună deci că un creştin trebuie să aibă o dragoste la fel de intensă pentru alții, ca şi cea pe care a dezvoltat-o pentru el însuşi. Creştinul trebuie să învețe să treacă peste greşelile altuia la fel cum trece peste ale lui. Şi la fel trebuie să le acorde altora circumstanțe atenuante, la fel cum îşi acordă lui însuşi.

Gândul acesta apare şi în Efeseni 5:28-29, unde Pavel îi îndeamnă pe bărbați să îşi iubească soțiile la fel cum îşi iubesc trupurile lor. Pavel nu a vrut să spună că soții trebuie mai întâi să învețe cum să-şi iubească propriile lor trupuri, înainte de a putea să-şi iubească soțiile. Nu! Pavel presupune (la fel cum presupune şi Cristos) că oamenii deja se iubesc pe ei înşişi. De fapt, el exprimă clar această presupunere: „Nimeni nu şi-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrăneşte, îl îngrijeşte cu drag". Cele două pasaje aparțin aceleiaşi categorii de argumente. Cristos spune de fapt: fă-i bine semenului tău (sau soției tale) cu acelaşi devotament şi cu acelaşi zel de care dai dovadă atunci când îți faci bine ție însuți. Pavel spune: iubeşte-ți soția cum îți iubeşti propriul tău trup.

Ce este concepția despre sine? [7]

Omul care Îl iubeşte pe Dumnezeu şi pe semenii lui nu va avea probleme cu „concepția despre sine" (ceea ce gândeşte el despre el însuşi). El va fi un om recunoscător şi plin de umilință, care îl va lăuda pe Dumnezeu pentru lucrarea Duhului Sfânt în el. El va fi mulțumitor pentru că a fost ales şi a făcut în stare să arate în viața lui roada de dragoste a Duhului Sfânt.

Astăzi sunt foarte răspândite ideile cu privire la importanța unei concepții pozitive față de sine, a identității şi respectului față de sine. Teoreticienii, care înțeleg greşit calea biblică a lui Cristos, insistă fără încetare asupra ideii că omul nu poate să-i iubească pe alții până când nu ajunge mai întâi să se iubească pe sine. El trebuie să aibă o concepție adecvată despre sine înainte de a putea să aibă impact asupra altora. Astfel, mare parte din consilierea spirituală modernă se concentrează asupra realizării unei imagini pozitive cu privire la sine, ca o condiție obligatorie pentru realizarea tuturor celorlalte lucruri:

„O autoevaluare realistă, o deplină autoacceptare şi respectul de sine sunt considerate drept pietre de temelie ale unei ajustări sănătoase" [8].

Erickson interpretează Reforma în termenii „crizei de identitate" a lui Luther. Au fost concepute teste de personaliate „pentru a determina cum se vede individul pe el însuşi - adică tiparele de atitudini pe care le are sau le dobândeşte faţă de valorile sale, ţelurile sale, abilităţile sale şi faţă de valoarea personală" [9].

Şi oriîncotro ne-am îndrepta astăzi, chiar şi în cercurile creştine [10], auzim mereu vorbindu-se de nevoia ca eul să fie mai puternic.

Cum trebuie să vadă un consilier spiritual creştin aceste chstiuni? Mai întâi, pentru ca un om să trăiască în pace, el trebuie să găsească singura identitate din viaţa lui care are valoare: aceea de copil al lui Dumnezeu. Când el ştie că a fost regenerat de Duhul lui Dumnezeu, că este membru al familiei lui Dumnezeu, că este iertat pentru toate păcatele, că este socotit la fel de sfânt ca şi Isus Cristos prin identificarea cu El şi este destinat unei moşteniri veşnice în prezenţa lui Dumnezeu, aceasta este identitate destulă pentru orice om! O astfel de identitate le-a fost dată gratuit acelora care sunt în Cristos (vezi 1 Ioan 3:1: „Vedeţi ce dragoste ne-a arătat Tatăl, să ne numim copii ai lui Dumnezeu! Şi suntem"). Duhul Sfânt a fost dat ca să asigure această identitate: „Să nu întristaţi pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, prin care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării" (Efeseni 4:30). O pecete dădea siguranţă şi identifica. Pentru creştin, criza de identitate s-a sfârşit. În Cristos, care este înţelepciunea lui, îndreptăţirea lui, puterea lui şi sfinţirea lui (vezi 1 Corinteni 1:30), creştinul are toată puterea de care are nevoie. El poate să declare împreună cu Pavel: „Pot totul în Cristos, care mă întăreşte" (Filipeni 4:13).

Dar ce se întâmplă cu lucrurile încă nerealizate în viaţa creştinului şi care, prin procesul de sfinţire, trebuie să fie adăugate la cele realizate deja? Trebuie să spunem două lucruri. Mai întâi, în procesul de sfinţire, omul nu caută mai multă putere personală a eului. În calitate de mlădiţă, creştinul îşi primeşte toată puterea de la Viţă. Este adevărat că el devine mai puternic şi mai plin de încredere pe măsură ce creşte prin har; dar încrederea lui nu este în el însuşi. Concepţia credinciosului despre sine însuşi nu se concentrează asupra a ceea ce este el în el însuşi, ci asupra a ceea ce a devenit el în Cristos: „Socotiţi-vă morţi faţă de păcat şi vii pentru Dumnezeu, în Isus Cristos, Domnul nostru" (Romani 6:11). Aceasta este o idee total străină gândirii psihiatrilor. Ei nu-şi pot imagina cum poate cineva să-şi găsească propria valoare în Altul. O analiză a concepţiei creştine poate să îi conducă pe teoreticienii necredincioşi, care sunt orbi faţă de irealităţile creştine (1 Corinteni 2), numai la concluzia că doctrina creştină a concepţiei despre sine este nesănătoasă. Creştinul se consideră lipsit de orice valoare fără Cristos; el este doar vrednic de moarte (după cum spune Romani 6:11). Toată valoarea lui şi respectul lui faţă de sine îşi are baza în relaţia lui cu Altcineva. Valoarea lui depinde în totalitate de Cristos. Analiştii necredincioşi pot doar să tragă concluzia că această învăţătură este nesănătoasa (1) pentru că accentuează lipsa de valoare a păcătosului, care duce la pocăinţă şi (2) pentru că face din creştin o persoană total dependentă [11]. Creştinii ştiu cât de bine este aşa, dar nu se vor strădui să explice logica biblică acelora care nu au ochi de văzut şi urechi de auzit.

În al doilea rând, creştinul nu caută valoarea personală ca pe un scop în sine, pentru că el ştie că o astfel de căutare este zadarnică. Dimpotrivă, el ştie că aceasta, la fel ca şi orice câştig personal, este un produs secundar: „Căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra" (Matei 6:33) [12]. În mod invariabil, în ordinea pe care a aşezat-o Dumnezeu în toate lucrurile, este aşa cum spune catehismul: când Îl glorificăm pe Dumnezeu, ne bucurăm de El pe vecie. Scripturile formulează această idee în felul următor: „Este mai ferice să dai decât să primeşti" (Faptele Apostolilor 20:35).

Vorbind mai direct despre acest subiect, Cristos a declarat: „Cine îşi va păstra viaţa o va pierde; şi cine îşi va pierde viaţa pentru Mine o va câştiga" (Matei 10:39). Este clar că acela care îşi caută identitatea în el însuşi sau în alţi oameni nu va găsi niciodată ceea ce caută. Identitatea poate fi găsită numai prin abandonarea propriilor dorinţe şi prin voinţa de a-L urma pe Cristcs. Identitatea se găseşte în El; în renunţarea la toate lucrurile de dragul Lui. Niciunde altundeva nu poate fi găsită o identitate care să satisfacă.

Astfel, dragostea de sine nu este un scop legitim din punct de vedere biblic. Omul poate să fie satisfăcut de şi însuşi [13] numai când se află într-o relaţia adecvată cu Cristos, având o conştiinţă curată înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oameniior [14].

Cum abordează dragostea consilierul spiritual

Acest capitol a subliniat că este important să înțelegem că Dumnezeu nu îi cere omului să se iubească pe sine sau să aibă o concepție înaltă despre sine pentru ca să poată să-L iubească pe Dumnezeu şi pe semenul lui. De ce am accentuat acest lucru? Este aceasta doar o bătălie nimicitoare între unii teologi şi unii psihologi creştini? Nu. Deşi problema aceasta este încărcată de semnificații teologice, nu acesta a fost motivul principal pentru care i-am acordat atâta spațiu aici. Discuția de față este motivată (1) de necesitatea unei interpretări corecte a Scripturii şi (2) de caracterul crucial al înțelegerii corecte a acestui subiect de către consilierul spiritual creştin.

Consilierii spirituali care psihologizează Scripturile cu privire la această problemă, descoperă în mod invariabil că aceasta nu-i duce nicăieri. Aceşti consilieri spirituali caută să găsească modalități de a întări eul consiliatului, dar nu reuşesc să facă acest lucru. Mult timp şi multă energie sunt risipite în acest efort inutil. Este la fel de neroditor ca şi urmărirea fericirii, pe care omul nu o găseşte niciodată atunci când o caută. La fel ca şi fericirea, satisfacția cu privire la sine este doar un produs secundar. Dacă acest principiu biblic este recunoscut şi dacă se acționează în conformitate cu el, pot fi economisite multe ore din timpul de consiliere spirituală. Nu este nici necesar şi nici justificat biblic ca un consilier spiritual să încerce să schimbe direct concepția consiliatului despre sine sau să îi dezvolte respectul de sine. Şi nici nu este posibil. Consilierii spirituali trebuie să treacă direct la pasul următor, şi să se ocupe de pocăință [15].

Pocăința, aşa cum am văzut, culminează întotdeuna cu schimbarea comportamentului. Aici este fondul problemei. Aceia care încearcă să întărească eul, să dea un nou sens identității sau să îndulcească concepția consiliatului despre sine, fac aceasta pe baza presupunerii că el este în stare să facă ceea ce îi cere Dumnezeu, fără o astfel de schimbare. Şi, pe lângă aceasta, ei presupun că imaginea pe care o are consiliatul cu privire la sine poate fi schimbată fără să fie schimbat eul. Dar ei nu pot să-şi sprijine aceste presupuneri nici cu învățături, nici cu exemple biblice. De aceea, ei nu găsesc nici un fel de îndrumări biblice pentru atingerea acestor țeluri.

Biblia, contrar presupozițiilor psihologizatorilor, insistă asupra procedurii inverse: omul trebuie să asculte de Dumnezeu indiferent de imaginea pe care o are cu privire la sine. El nu se poate scuza susținând că nu are puterea necesară pentru a asculta. Numai prin ascultare poate el să ajungă la satisfacție lăuntrică. Dacă cineva spune că se simte inadecvat, probabil că se simte astfel pentru că este inadecvat! El nu trebuie să fie convins că nu este adecvat pentru ca prin aceasta să ajungă să facă lucruri adecvate; el trebuie să înceapă să le facă dacă vrea să se simtă adecvat [16].

Nu puterea eului duce la comportament după voia lui Dumnezeu, ci comportamentul după voia lui Dumnezeu este singura sursă din care un om poate extrage o concepție satisfăcătoare despre sine. Dar pentru că un comportament după voia lui Dumnezeu implică întotdeauna căutarea mai întâi a Împărăției şi a dreptății Lui (niciodată cu scopul de a i se adăuga toate celelalte lucruri la urmă), pericolul hedonismului latent învăluit în concepția opusă acesteia este evitat.

Odată ce comportamentul după voia lui Dumnezeu duce la satisfacție, aceasta din urmă îl încurajează pe consiliat să asculte şi în continuare. Dar procesul trebuie să înceapă cu ascultare. Acest mod de abordare a problemei nu este numai biblic [17], ci putem să vedem şi logica lui, deoarece este zadarnic să îi spunem unui consiliat că trebuie să aibă o concepție mai înaltă despre sine, când nu-i oferim nici o rațiune concretă şi nici un mijloc concret pentru a face acest lucru. Pe de altă parte, creştinul ascultător are o conştiință curată bazată pe o viață după voia lui Dumnezeu, din care se naşte un sentiment de satisfacție. Este o prostie (ca să nu mai vorbim de descurajarea pe care o produce) să îl îndemnăm pe consiliat să acționeze direct pentru a-şi dezvolta o altă concepție despre sine. El nu poate să facă acest lucru cu succes dacă nu se schimbă el însuşi. În Cristos întotdeauna găsim puterea de a asculta; de unde altundeva îşi poate dobândi cineva puterea (sau dreptul) de a-şi schimba concepția despre sine însuşi decât din ascultare?

„Dar ce se întâmplă în cazul unui copil care a fost disprețuit în repetate rânduri de părinții lui; căruia i s-a spus într-o mie de feluri că nu e bun de nimic; care este criticat şi condamnat tot timpul?" Principiul nu se schimbă, ci rămâne acelaşi. Dacă el crede ceea ce i se spune, atunci el este o persoană slabă care îşi face autoevaluarea după ceea ce îi spun alții. Şi aici este un punct în care consilierul spiritual trebuie să îl ajute să se schimbe. Atâta timp cât nu se schimbă, el se vede pe bună dreptate ca o persoană slabă care nu ştie să reacționeze aşa cum

trebuie atunci când alții abuzează de el. Să presupunem că aceasta sau răzvrătirea sunt reacțiile cele mai probabile ale copilului păcătos la un astfel de tratament; să presupunem chiar că una din aceste două reacții va apărea în fiecare caz. Aceasta totuşi nu îl scuză şi nici nu îl ajută pe copil sau pe adultul care se va dezvolta din el (dacă nu se schimbă) şi care va da întotdeauna vina pe alții. Undeva pe parcursul vieții lui, el trebuie să fie confruntat cu reacțiile lui greşite, să i se arate care sunt principiile lui Dumnezeu pentru rezolvarea acestor cazuri de maltratare a copiilor, şi să fie ajutat să aplice în viața lui aceste principii. El nu poate să aibă nici un succes în viață dacă va da întotdeauna vina pe alții pentru comportamentul lui deficitar.

Cu cât copilul este confruntat mai devreme cu aceste probleme, cu atât mai bine pentru toți cei interesați. De aceea, cea mai mare simpatie şi cel mai mare ajutor pe care un consilier spiritual (fie că este învățător de şcoală duminicală, lucrător cu tineretul, pastor etc.) le poate da unui copil este să se concentreze nu asupra a ceea ce alții i-au făcut sau îi fac (probabil că nici o măsură imediată nu poate fi luată în această privință), ci asupra modului în care Dumnezeu aşteaptă ca el să reacționeze la aceatea [18]. În aceasta rezidă speranța de schimbare care în acelaşi timp Îl va onora pe Dumnezeu şi (ca produs secundar) va schimba concepția copilului despre sine.

Ce este, de fapt, dragostea?

Concepțiile Hollywood-ului şi ale revistelor pornografice despre dragoste, căsătorie şi noncăsătorie s-au infiltrat în societatea noastră. Aceste filozofii intră repede în căminele noastre într-o mie de feluri. Hollywood-ul, chiar de la începuturile lui, a propagat o filozofie păgână cu privire la dragoste. Această filozofie susține că dragostea este o întâmplare. Dragostea nu este ceva pentru care să trebuiască să depui vreun efort; ea „se întâmplă" pur şi simplu. Dragostea iese deplin formată din capul Afroditei. Ea este acel gen de lucru care fie că există, fie că nu există. Ea nu este ceva care se dezvoltă, nu este ceva care creşte, nu este ceva ce se realizează prin străduanie, ea nu are nici o legătură cu gândirea şi cu siguranță nu poți să vrei să iubeşti. Dragostea este pur şi simplu o întâmplare. Şi când se întâmplă, se întâmplă în aşa fel încât ştii că s-a întâmplat! Te înnebuneşte, auzi muzică, vezi lumini minunate sau aproape că ai halucinații. O astfel de dragoste pare minunată la început, dar ce se întâmplă când toate acestea nu se mai întâmplă? Ce se întâmplă când s-a terminat cu întâmplarea? Ce se întâmplă când sunetele pe care le auzi se transformă în cacofonii, iar culorile devin cenuşii? Ce se întâmplă când sentimentul moare, când tăciunii se răcesc, iar luminile se sting? Ce se întâmplă cu o căsnicie de tipul Hollywood, bazată pe simțiri, când cei doi încep să experimenteze caracterul fluctuant al simțirii? Ce se întâmplă când unul dintre cei doi începe să dezvolte simțiri pentru altcineva? Când ceva începe să se întâmple cu secretara la serviciu, când ceva începe să se întâmple cu bărbatul din casa vecină; este acesta semnalul că trebuie să aibă loc o schimbare? Dacă dragostea este o întâmplare, ce altceva ai putea să aştepți atunci când alte lucruri încep să se întâmple? În filozofia pornografică, dragoste înseamnă a lua; înseamnă a lua tot ce poți de la o altă persoană, a o folosi pe cealaltă persoană ca pe un obiect al dragostei, înseamnă a apuca şi a ține şi a te satisface abuzând de altcineva [19]. Şi când a terminat cu persoana aceea, ea este considerată uzată. Atâta-i tot. Când nu mai există nectar în floare, albina trebuie să zboare la floarea următoare, şi apoi la următoarea şi aşa mai departe. Şi Hollywood-ul a propagat această idee, nu numai prin filme, ci şi prin felul în care atât de multe dintre stelele de cinema au devenit notorii pentru zborurile lor din floare în floare. Dacă mama trebuie să se îmbrace ca stelele, să-şi aranjeze părul ca şi stelele şi să se macheze ca stelele, de ce să nu-şi agațe şi căsnicia de o stea?

Reclamele fac presiuni asupra noastră în alte feluri. Publicitatea îşi are propriul ei cod etic, care stă la baza tuturor practicilor ei comerciale. Poți să citeşti despre aceste lucruri într-o carte de Ernest Dichter, *The Strategy of Desire* (Strategia dorinței) [20]. Mare parte din publicitate se bazează pe filozofia hedonistă. Cercetători ai motivației, cum este Dichter, susțin că noi trebuie să devenim hedoniști sută la sută. Dichter crede că ar fi de dorit să acceptăm această filozofie fără rezerve şi să urmărim în mod deschis plăcerea ca țel în viață. Dar el îşi dă seama că hedonismul este încă o pilulă destul de amară pentru ca oamenii să o înghită în mod deschis, aşa că el o deghizează superficial; atâta doar cât să „justifice" căutarea plăcerii. Atunci el şi cu cei de teapa lui revarsă cu generozitate valori hedoniste în urechile, ochii, nările noastre, şi prin orice altă poartă. Hedonismul ne inundă în reviste, pe panourile de reclame, la televiziune şi în ziare. Ori încotro ne întoarcem, publicitatea revarsă asupra noastră concepția hedonistă despre viață.

Corespunzător celor două filozofii fundamentale ale vieții, hedonismul şi teismul biblic, există două concepții despre dragoste. Desigur, toți sunt pentru dragoste. Hipiştii sunt pentru dragoste, eticiştii situaționişti sunt

pentru dragoste, adepții lui Hari Krishna sunt pentru dragoste, creştinii sunt pentru dragoste. Dar şi cu privire la dragoste, ca şi cu privire la cer, este adevărată zicala că „nu toți cei ce vorbesc despre ea o au".

Ce este atunci dragostea biblică?

Pavel arată clar ce este dragostea. Dragostea este dăruire - dăruire din tine însuți altuia. Dragostea nu înseamnă a primi, aşa cum spune lumea astăzi. Ea nu este simțire şi dorință; ea nu este ceva asupra căreia nu avem control. Dragostea este ceva ce un om face pentru altul. Nimeni nu iubeşte abstract. Dragostea este o atitudine care are drept rezultat ceva ce se întâmplă în mod real, tangibil. Observă că Cristos a iubit Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea (Efeseni 5:25). Ioan 3:16 spune. „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu". În Galateni 2:20 citim: „M-a iubit şi S-a dat pe Sine Însuşi pentru mine". Dacă duşmanul tău este flămând, dă-i ceva de mâncare. Dacă duşmanul tău este setos, dă-i să bea. Fă-le bine acelora care abuzează de tine în mod disprețuitor. Dragostea nu este în primul rând un sentiment, ci o dăruire din tine însuți altuia. Sentimentele vor urma după aceasta.

Hollywood-ul a denaturat dragostea, ecranele de televiziune o denaturează, muzica o denaturează. Peste tot astăzi dragostea este considerată o întâmplare. Ea se întâmplă pur şi simplu. „N-am putut să mă abțin," a spus tânărul care, împreună cu prietena lui, a intrat în încurcătură pe bancheta din spate a automobilului lui „N-am putut să mă abțin." Acest tânăr este orientat spre simțiri, dar nu spre dragoste. El este motivat de dorință, dar nu de dragoste. Adevărata dragoste poate fi ținută întotdeauna sub control. Ea este poruncită. Cristos îți porunceşte să-ți iubeşti duşmanii. Dar nu poți să stai numai şi să aştepți să-ți vină un sentiment bun pentru duşmanul tău. Nu aşa se întâmplă lucrurile. Dar dacă-i dai ceva de mâncare unui duşman, sau dacă-i dai ceva de băut, în curând ceva se va întâmplă cu simțirile tale. Când investeşti din tine însuți în altcineva, începi să simți altfel față de el. Acolo unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta. Simțirile trebuie să se bazeze pe ceva solid. Simțirile care se dezvoltă din dăruire sunt autentice şi durabile. Dar simțirile ca bază a dragostei sunt instabile. Când se întâmplă să apară o astfel de dragoste neautentică, ce se va întâmplă când „întâmplarea nu se mai întâmplă"? Pe simțiri nu te poți baza; ele sunt puternice într-o zi, şi slabe în ziua următoare. Simțirile nu sunt întotdeauna sub control, dar adevărata dragoste este. Biblia porunceşte: „Iubeşte-L pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu toată mintea ta, cu tot trupul tău şi cu toată puterea ta; iubeşte-l pe aproapele tău ca pe tine însuți; şi iubeşte-i pe duşmanii tăi".

Acolo unde nu este dragoste într-un cămin, este vina soțului. În principal responsabilitatea dragostei într-un cămin nu cade asupra soției (deşi şi ea trebuie desigur să arate dragoste), ci asupra soțului. Soțul trebuie să-şi iubească soția cum Îşi iubeşte Cristos Biserica. Ascultă ce spune 1 Ioan 4:19: „Noi Îl iubim" (adică Biserica; nu uita că soția reflectă Biserica); „Noi Îl iubim (Biserica Îl iubeşte) pentru că El ne-a iubit întâi". Aşa a început dragostea pentru Cristos. Nu pentru că Biserica era atât de iubitoare şi atât de vrednică de a fi iubită, încât Cristos n-a putut să n-o iubească; dimpotrivă, pe când noi eram încă duşmani, eram încă păcătoşi, eram încă răzvrătiți, creaturi netrebnice şi dezgustătoare în ochii Lui, Isus ne-a iubit mai întâi - şi Şi-a dat viața pentru noi! El a privit la noi cu dragoste în ciuda tuturor acestor lucruri, şi a hotărât să ne dea dragostea Lui. El ne-a ales din dragoste pentru noi, fără să existe nimic în noi care să ne facă vrednici de iubit.

Dacă dragostea s-a răcit într-o familie, consilierul spiritual trebuie să-l îndemne pe soț să acționeze. El trebuie să-l îndemne să imite dragostea lui Isus Cristos pentru Biserica Lui, accentuând responsabilitatea lui de a iniția dragostea. Consilierul spiritual nu trebuie să-i permită soțului să se scuze: „Nu pot s-o iubesc pentru că ea nu mă iubeşte pe mine". Dimpotrivă, trebuie să-i spună: „Isus ne-a iubit când noi nu aveam dragoste pentru El. Tu eşti capul familiei tale. Dumnezeu consideră că este responsabilitatea ta să introduci dragostea în căminul vostru. Cel puțin tu poți să-ți arăți dragostea. Trebuie să începi prin a da. Trebuie să dai din timpul tău, din interesele tale, din banii tăi, din tine însuți. Haide să facem un plan pentru ca în fiecare zi din săptămâna aceasta să faci ceva specific (concret) pentru soția ta. Este posibil ca soția ta să nu-ți răspundă cu dragoste, indiferent cât de mult i-ai da. Dar indiferent de reacția ei, poate să existe dragoste în căminul vostru. Dragostea ta pentru ea poate să impregneze totul. Dacă viața noastră de căsnicie este rece şi sterilă, tu ai responsabilitatea principală de a schimba situația. În Efeseni 5, nu i se spune soției să-şi iubească soțul. Ei i se spune să se supună. Soțului i se spune să-şi iubească soția. Ai o sarcină dificilă. Dar pentru a-L onora pe Cristos şi pentru a reflecta dragostea Lui, nu trebuie să eşuezi".

Faptul că soțul are responsabilitatea de a menține dragostea în cămin nu o scutește pe soție de a iubi. Dacă soțul n-o iubește, consilierul spiritual trebuie să-i spună: „Cu toate acestea, tu trebuie să-i arăți dragoste".

Consilierii spirituali găsesc în 1 Corinteni 13 cea mai clară explicație a relației responsabile a unuia față de altul, numită dragoste. Aici se găsesc detalii cu privire la dragoste, care sunt deosebit de prețioase pentru consilierea spirituală. Fiecare consilier spiritual trebuie să se familiarizeze bine cu diferitele aplicații posibile ale fiecărei funcții a dragostei pe care a notat-o Pavel. El trebuie să știe să îi arate soțului gelos (sau soției geloase) că dragostea cere schimbare. El trebuie să îl învețe pe cel gelos să îi acorde celuilalt toată încrederea. Pentru aceia care își pierd cumpătul și se înfurie ușor, există mai multe cuvinte importante în versetele 4, 5, 67. Egoismul este exclus (versetul 5) etc.

Marea diferență între perioada Vechiului Testament și cea a Noului Testament în ceea ce privește dragostea este că în Cristos avem un exemplu viu, fără păcat și perfect a ceea ce înseamnă dragostea pe care o cere Dumnezeu. De aceea spune Ioan că vechea poruncă a lui Dumnezeu de a iubi este nouă (compară 1 Ioan 2:7 cu Ioan 13:34). El Și-a demonstrat dragostea lui Isus Cristos, și le-a cerut ucenicilor Lui să iubească la fel ca și El (vezi și Filipeni 2; Efeseni 4:32; 5:25).

Prin urmare, dragostea poate fi poruncită (Luca 6:27 și urm.; Efeseni 5:25) și învățată (Tit 2:3-4). Dragostea nu vine de la sine, ea trebuie învățată [21]. Dar fiindcă ea este roada Duhului, creștinii pot să fie siguri că va trebui ca Duhul Sfânt să lucreze în viețile lor pentru ca ei să învețe să iubească. Duhul lucrează prin ascultare de Scripturi și prin rugăciune.

NOTE

1. *Competent to Counsel*, p. 54, 55.

2. Vezi Matei 22:34-40.

3. Ideea a devenit foarte răspândită. Observă conceptul în scrieri bine cunoscute cum sunt: Eugenia Price, *Find Out Yourself* (Descoperă-te pe tine însuți), (Grand Rapids: Zondervan), p. 28, 29; Richard Peace, *Lerning to Love Ourselves* (Să învățăm să ne iubim pe noi înșine), (Downers Grove: Intervarsity Press, 1970). Notează de asemenea R. Lofton Hudson, „Love Yourself" (Iubește-te pe tine însuți), în J. Allan Peterson, editor, *The Marriage Affair* (Aventura căsniciei), (Wheaton: Tyndale House Publishers, 1971), p. 47-49. Este întotdeauna periculos să adăugăm la Cuvântul lui Dumnezeu; și acest lucru este adevărat în mod deosebit atunci când este vorba de o chestiune atât de importantă cum este rezumatul Legii.

4. Dacă ascultarea de a doua poruncă este dependentă de îndeplinirea cerințelor unei a treia porunci, atunci aceasta din urmă este mai mare decât primele două. Dar vezi Marcu 12:31b: „Nu este altă poruncă mai mare decât aceasta".

5. Vezi, de exemplu, Harold Nelson, „Do You Love Yourself?" (Te iubești tu pe tine însuți?), *Eternity*, februarie 1970. p. 22, unde autorul pune în mod greșit semnul egalității între dragostea de sine și ideea lui Carl Rogers de „concepție pozitivă despre sine".

6. Observă, de exemplu, contrastul cu ura față de fratele tău (versetul 17).

7. Discuțiile despre „eu" adeseori buimăcesc mințile consiliaților. Ei se încurtă în întrebări de felul: „Care este adevăratul meu eu? Este cel lăuntric sau cel exterior? Cine sunt eu? Ce sunt eu cu adevărat?" Beldoch exprimă lucrul acesta în felul următor: „Este ca și cum ei ar crede că mai există un eu care se ascunde în tufele fațadei sociale; o greblare psihică rapidă și iată, cel timid este descoperit". *Intellectual Digest*, octombrie 1971, p. 88. În afară de cazul în care există probleme organice de percepție fizică induse chimic, când omul se simte de parcă el este separat de trup, astfel de discuții nu au nici un sens. Ele nu sunt biblice. Adevăratul eu este acela pe care îl știi tu și Dumnezeu: „Propriul tău eu îl vezi în inima ta" (Proverbele 27:19b, traducerea T.E.V.).

8. Robert M. Goldenson, *The Enciclopedia of Human Behavior* (Enciclopedia comportării umane), vol. II. op. cit., p. 1180. O autoevaluare realistă este bună, dar ea este imposibilă pentru aceia care nu se ghidează după Biblie. Autoacceptarea este posibilă numai în Cristos, în care Dumnezeu acceptă păcătoși iertați. Și totuși, o autoevaluare realistă poate duce numai la neacceptsrea propriei persoane și la hotărârea că trebuie să se pocăiască și să se schimbe.

9. *Ibid*.

10. Vezi Frank Cheavens, *Creative Parenthood* (Paternitate creatoare), (Waco: Word Books, 1971), p. 58.

11. Ca atare este diametral opusă accentului pe care îl pune Carl Rogers pe autonomia personală. Vezi Rogers, *On Becoming a Person* (Cum să devii o persoană), (Boston: Houghton-Mifflin, 1961), p. 256-258, unde vei găsi comentarii cu privire la conceptul de eu.

12. Vezi și Romani 8:32.

13. Niciodată pe deplin în această viață, deoarece nu ajungem la perfecțiune aici.

14. Conștiință este acea capacitate evaluatoare care face ca trupul unui om să reacționeze cu senzații pe care noi le interpretăm drept satisfacție sau lipsă de satisfacție. Ea poate să declanşeze simțăminte de vinovăție, ruşine, jenă, durere, remuşcare şi opusele lor.

15. „Acceptarea" este opusul pocăinței. Noi suntem acceptați şi îi acceptăm pe alți credincioşi numai în Cristos (Romani 12-14).

16. Nu uita, consiliații nu se „simt" realmente inadecvați. Ei pot să se simtă triști, deprimați, nefericiți, vinovați, ruşinați etc., dar când spun că se simt inadecvați, ei vor să spună de fapt că ei socotesc că sunt inadecvați. Nu este înțelept să minimalizăm importanța unor astfel de autojudecări negative. Consilierii spirituali trebuie să se gândească întotdeauna bine la subînțelesurile expresiilor - de ex.: „Nu am încredere" înseamnă de multe ori „Eu sunt o persoană în care nu se poate avea încredere". „Am o durere de cap" adesea înseamnă „Durerea de cap mă stăpâneşte" (dar uneori un consiliat poate într-adevăr să aibă o durere de cap, pentru propriile lui interese!).

17. *Competent to Counsel*, p. 93 şi urm.

18. Pasajele din Romani 12 şi 1 Petru sunt deosebit de utile pentru o astfel de consiliere spirituală.

19. Revistele pornografice pun accentul pe sex, desigur; dar filozofia lor se extinde la toate relațiile umane. Viața orientată spre eu şi spre dorință se bazează pe ideea păcătoasă că este mai ferice să primeşti decât să dai.

20. Ernest Dichter, *The Strategy of Desire* (Strategia dorinței), (Garden City Doubleday, 1960). Observă cum se potriveşte concepția lui Dichter cu viața orientată pre dorință. El promovează o abordare comerciala care stârneşte interesul persoanelor păcătoase, despre care el recunoaşte (pe bună dreptate) că sunt motivate de dorință şi simțire. El vrea ca până la urmă să facă hedonismul legitim; până atunci el îi va pune o învelitoare subțire sub forma unui raționament, pentru a-l acoperi. Abordarea comercială a lui Dichter este similară cu modul în care a apelat Satan la Eva în grădină.

21. Dragostea este concretă, nu abstractă. Ea înseamnă a-i sluji pe alții, aşa cum a făcut Cristos când le-a spălat picioarele ucenicilor Lui. Înseamnă să îi dai un pahar cu apă rece unui duşman atunci când acesta este însetat. Şi pentru că este contretă dragostea poate fi învățată.

Capitolul 16

SUPORT, SIMPATIE ŞI EMPATIE

Idei moderne

Înrudite cu concepțiile moderne despre dragoste sunt şi ideile la fel de nerezonabile cu privire la suport, simpatie şi empatie susținute de mulți consilieri spirituali. Este larg răspândită ideea că o consiliere pastorală (mai ales când este vorba despre persoane care au probleme serioase) trebuie să asigure un suport [1]. Totuşi, această concepție, aşa cum este ea prezentată public, este antitetică întregii concepții biblice despre schimbare. Cuvântul „suport", aşa cum este el folosit de consilierii spirituali şi de psihiatri, nu exprimă un concept biblic. Mângâierea, încurajarea, învățătura şi toate lucrurile specifice pe care un consilier pastoral trebuie să le facă atunci când cineva trece printr-o perioadă de durere, de exemplu, reprezintă mult mai mult decât un simplu suport care este înțeles pur şi simplu ca a sta alături [2]. Nu de suport este nevoie, ci ca pastorul consilier să se lupte el însuşi cu problema şi să-l ajute pe consiliat să se confrunte cu ea în termeni biblici, ajutându-l în acelaşi timp să o rezolve după voia lui Dumnezeu. Chiar şi un studiu superficial al Bibliei ar trebui să reveleze acest lucru.

Cu toate acestea, rolul pastorului este adesea conceput ca fiind în principal să asigure un suport. Vorbind din punct de vedere biblic, activitățile de consiliere spirituală ale pastorului trec mult dincolo de un simplu suport. Suportul nu este suficient. Ba mai mult, este necesar să dezaprobăm conceptul psihologic modern de suport. Dacă prin suport înțelegem a încuraja pe cineva să continue să asculte de Cuvântul lui Dumnezeu, a consola şi altele de felul acesta, atunci nu avem nici o dificultate în a accepta ideea; există multe texte în Scripturi care îl stimulează pe pastor să se angajeze în astfel de activități [3]. Dar nu la aceasta se gândesc scriitorii moderni atunci când folosesc acest termen. Dimpotrivă, ei consideră că suportul este prezența pasivă, nonactivă a consilierului spiritual, care prin simpla lui prezență dovedeşte acceptare şi empatie (empatia este transferul de stare afectivă a unei persoane asupra alteia, n.tr.) [4]. De exemplu, Carroll Wise a scris:

„Întrebarea care li se pune adesea pastorilor, „Ce îi spui unei persoane în cutare sau cutare situație?", ar trebui să fie schimbată în: „Ce pot eu să fiu pentru o persoană într-o astfel de situație?" [5]

În altă parte Wise a explicat:

„Prin suport noi nu înțelegem o încercare de a ajunge la simțămintele ei sau de a interpreta simțămintele ei. Dimpotrivă, el trebuie s-o lase să vorbească cât vrea ea.

El trebuie să asculte fără să încerce să reflecte simțăminte sau să le interpreteze. Ascultând-o, el poate s-o asigure de interesul lui şi s-o încurajeze, fără să arate dacă crede sau nu că ceea ce spune ea despre soțul ei este adevărat" [6].

Earl H. Ferguson a exprimat lucrul acesta în felul următor: „Băiatul acesta are nevoie de suportul pastorului şi de tratament psihiatric... Tânărul are nevoie de suportul pastorului lui înainte de tratament, în timpul tratamentului şi după tratament; dar tratamentul în acest caz trebuie să fie făcut de psihiatru" [7].

Articolul despre suport din *The Encyclopedia of Human Behavior* (Enciclopedia comportamentului uman) defineşte suportul ca „tratament menit să întărească acele capacități defensive existente şi să atenueze suferința prin tehnici care operează la nivel conştient (sublinierea îmi aparține)" [8]. Wise accentuează pasivitatea consilierului spiritual, Ferguson neputința lui, iar Enciclopedia accentuează atitudinea de aprobare intenționată (sau implicită) pe care o are consilierul față de actualele reacții ale consiliatului.

Nu este un concept biblic

Biblia nu vorbeşte nimic despre suport, aşa cum este el conceput de scriitorii moderni. Putem să afirmăm fără teamă că acest fel de suport este un concept nebiblic şi, prin urmare, este potrivit să tragem concluzia că această activitate (definită în felul acesta) fie că nu asigură suport autentic pentru consiliați, fie că sfârşeşte prin a fi un suport pentru atitudini şi activități păcătoase. Chiar şi numai puțină reflectare asupra acestui concept arată cât de mult se îndepărtează ideea psihiatrică de idealul biblic.

Mai întâi, consilierii spirituali creştini nu trebuie niciodată să acorde suport unui comportament păcătos [9]. Dacă un consiliat nu tratează o problemă după voia lui Dumnezeu, el nu are nevoie de suport pentru reacțiile lui greşite (sau pentru lipsa lui de reacții), ci de confruntare noutetică. În confruntarea noutetică, consilierul spiritual scoate în evidență principiile biblice şi, prin discuții pline de bunăvoință care să reflecte grija consilierului pentru consiliat, consilierul spiritual caută să îl conducă pe consiliat la pocăință, la credință şi la speranță. Țelul consilierii este schimbarea. Ori de câte ori Duhul Sfânt binecuvânieză Cuvântul Lui în felul acesta, consiliatul poate nu numai să abandoneze metodele greşite şi ineficace cu care a tratat problemele vieții, dar poate şi să le înlocuiască cu soluțiile lui Dumnezeu. Indiferent ce altceva ar face un consilier spiritual, el trebuie să evite cu orice preț orice sugestie că ar sprijini modalități de tratare a problemelor vieții care nu îşi au originea în Dumnezeu. El pur şi simplu nu poate, prin suportul pe care îl acordă, să „întărească acea capacitate defensivă existentă", dacă aceasta este contrară poruncilor biblice.

În al doilea rând, suportul este dăunător pentru că nu recunoaşte numai, ci şi aprobă neputința consiliatului de a-şi rezolva problemele. Suportul oferit de consilierul spiritual sugerează că nu există răspunsuri mai bune la problemele consiliatului decât acelea pe care le-a descoperit el însuşi, chiar dacă acestea s-au dovedit a fi ineficace. Faptul că şi-a dat seama de acest lucru l-a făcut probabil să ceară ajutor. Dar, pe scurt, suportul nu este ajutor. Consiliatului nu i se dă nici un ajutor. Dimpotrivă, suportul este oferit în locul ajutorului. El este o alternativă pentru ajutor. Şi pentru că lucrurile stau în felul acesta, creştinul trebuie să recunoască faptul că suportul oferit în locul îndrumării din Cuvântul lui Dumnezeu Îl prezintă pe Cristos ca pe un Mântuitor neputincios, care nu are soluții mai bune decât consiliatul însuşi pentru problemele vieții.

În al treilea rând, nu există nici o indicație în Scriptură că slujitorul Cuvântului trebuie să stea deoparte pasiv, fiind prezent dar nefăcând şi nespunând nimic. Vă puteți imagina un Mântuitor pasiv sau un apostol Pavel pasiv?

O profesoară de la o şcoală creştină îi acordase suport (după cum spunea ea) Violetei, o adolescentă dintr-una din clasele ei, care (se pare) suferea din cauza unor necazuri în familie. Această fată venea adesea la şcoală deprimată şi cu resentimente adânci. Profesoara îi dădea mereu ocazia să se descarce şi să spună ce are pe inimă. Profesoara a crezut că o va ajuta stând alături de ea ca o prietenă. Dar un neajuns evident al acestei abordări este că ea sugerează că reacţiile comportamentale păcătoase ale elevei faţă de tratamentul rău de acasă sunt acceptabile. Suportul a încurajat păcatul ei, a participat la păcatul ei şi în felul acesta a făcut ca păcatul ei să fie trecut cu vederea în loc s-o confrunte pe elevă cu acest păcat. În mod involuntar, profesoara a încurajat autocompătimirea şi resentimentele elevei. Suportul, după cum observă Hastings, duce la „validare consensuală" (adică la aprobarea vederilor şi/sau a comportamentului consiliatului). Aceasta este ceea ce Enciclopedia numeşte întărirea capacităţilor defensive existente.

De asemenea, profesoara nu şi-a dat seama că distruge speranţa elevei ei. Deşi intenţiile ei erau bune, simpatia pe care i-a arătat-o elevei fără să-i dea vreun sfat, fără s-o mustre şi fără să-i dea direcţie i-a comunicat elevei un singur lucru: „Tu acţionezi cât poţi de bine într-o situaţie grea, şi eu nu pot să-ţi sugerez un curs de acţiune mai bun". În mod involuntar, profesoara a învăţat-o pe elevă că Cristos nu poate s-o ajute şi că ea trebuie să continue să devină tot mai descurajată şi mai plină de resentimente. Acest comportament al profesoarei nu a ajutat-o pe elevă în nici un mod pozitiv; dimpotrivă, el avea tendinţa de a distruge speranţa ei. De fapt, lucrul de care Violeta avea cea mai mare nevoie era să i se arate că păcătuieşte reacţionând cu disperare şi cu resentimente. Confruntarea consiliatului cu comportamentul lui greşit (şi nu suportul acordat acestui comportament) aduce speranţă - ea sugerează posibilitatea unei schimbări şi cere o schimbare a situaţiei şi indică faptul că Dumnezeu nu este neputincios. Poate că fata aceasta ar putea să schimbe comportamentul celorlalţi de acasă, dar ea însăşi putea să se schimbe radical. Schimbările din Violeta ar duce în mod inevitabil la unele schimbări în familie. Pocăinţa ar determina-o pe Violeta să înveţe şi să dezvolte noi recţii creştineşti la faptele rele ale altora. Orice alt ajutor care-i este acordat este necreştinesc.

Suportul este dăunător

Suportul, aşa cum este el conceput de aceia care nu înţeleg poziţia biblică, dăunează mai degrabă decât ajută, pentru că nu este biblic. Suportul sugerează lipsă de speranţă; el îi indică persoanei consiliate că consilierul spiritual este intimidat de problemă; mesajul comunicat este acesta: „Ştiu că nu există o soluţie pentru nevoia ta, dar eu te iubesc şi voi încerca să sufăr împreună cu tine." Dar suportul înţeles în felul acesta este imposibil pentru un consilier spiritual care crede în promisiunile lui Dumnezeu. Să luăm de exemplu 1 Corinteni 10:13 [10].

„Nu v-a ajuns nici o ispită care să nu fi fost potrivită cu puterea omenească. Şi Dumnezeu, care este credincios, nu va îngădui să fiţi ispitiţi peste puterile voastre; ci, împreună cu ispita a pregătit şi mijlocul să ieşiţi din ea, ca s-o puteţi răbda".

Pasaje menţionate anterior, cum sunt 2 Timotei 3:17:

„...pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit şi cu totul destoinic pentru orice lucrare bună",

şi 2 Petru 1:3:

„Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit tot ce priveşte viaţa şi evlavia", indică clar faptul că Dumnezeu nu îl lasă niciodată pe creştin fără acces la resurse adecvate. Dumnezeu, prin Cuvântul şi prin Duhul Lui, ne-a pus la dispoziţie suficient ajutor ca să voim şi să facem ceea ce trebuie să fie făcut în orice împrejurare din viaţă. Dacă, prin urmare, un consiliat nu acţionează aşa cum cere Dumnezeu, vina pentru falimentul lui stă pe propriii lui umeri. El nu poate să dea vina pe Dumnezeu sau pe împrejurări. De aceea, suportul este o negare a puterii şi a promisiunilor lui Dumnezeu.

Dar simpatia şi empatia?

Dar care este situaţia cu simpatia şi cu empatia? Oare suportul nu arată empatie? De fapt nu arată. Nu poţi să ai empatie pentru altul până când nu te lupţi cu problema cu care se luptă el. Este un lucru să stai alături de o

persoană (să acorzi suport) atunci când aceasta suferă şi se luptă, şi s-o asiguri că simţi cu ea; este cu totul altceva să îţi sufleci mânecile şi să începi să te lupţi alături de ea. Cel mai bun mod de a-i arăta empatie unui şofer a cărui maşină a rămas blocată pe şosea este să-l ajuţi s-o pornească, nu să-l îmbărbătezi spunându-i că „înţelegi" sau că „simţi" necazul lui [11]. Când faci ceva concret ca să-l ajuţi, nu trebuie să-l asiguri de sentimentele tale; el va şti că îţi pasă de el. Şi în consilierea spirituală situaţia este aceeaşi. În Scriptură, dragostea este întotdeauna activă, niciodată pasivă [12]. Nu mai este nevoie să-i spui consiliatului că te preocupă situaţia în care se află el atunci când consiliatul vede că te lupţi să analizezi circumstanţele şi îl ajuţi să găsească soluţiile biblice pentru problemele lui. Este îndoielnic că acela care stă pasiv alături de consiliat ca să-i acorde suport va deveni vreodată ceva mai mult decât un spectator, în ciuda protestelor prea frecvente şi prea sonore că lucrurile nu stau aşa. Cuvintele lui Iacov par să nu fie tocmai nepotrivite pentru această situaţie:

„Dacă un frate sau o soră sunt goi şi lipsiţi de hrana de toate zilele, şi unul dintre voi le zice: „Duceţi-vă în pace, încălziţi-vă şi săturaţi-vă!" fără să le dea cele trebuincioase trupului, la ce i-ar folosi?" (sublinierile îmi aparţin) [13].

La fel ca şi în celelalte domenii ale vieţii, şi în consilierea spirituală „credinţa fără fapte este moartă". Suportul, aşa cum este el definit şi practicat de mulţi consilieri spirituali, este mort. Şi, din nefericire, ca rezultat, mesajul pe care acest gen de suport îl comunică persoanei consiliate este că Dumnezeul consilierului spiritual este mort.

Pilda samariteanului milostiv (Luca 10) este clară. Samariteanul nu a simţit numai compasiune (versetul 33) pentru omul care a căzut între tâlhari, ci a şi acţionat în conformitate cu acea compasiune (versetele 34, 35). Isus a subliniat ideea: „Care dintre aceştia trei ţi se pare că a dat dovadă că este aproapele...?" (versetul 36). Răspunsul nu putea să fie decât: „Cel ce şi-a făcut milă cu el" (versetul 37).

Soluţia biblică pentru problemele vieţii este schimbarea; scopurile mai puţin înalte şi insipide nu sunt acceptabile. Spre această soluţie ne vom îndrepta acum atenţia.

NOTE

1. De exemplu, Gary Collins scrie: „Un conducător din biserică, mai ales pastorul, dă adeseori suport şi încurajare în vremuri de nevoie". Oamenii pe care el îi numeşte „ologi psihici", cum sunt alcoolicii, au nevoie deosebită de suport. Gary Collins, Effective Counseling (Consilierea spirituală eficace), (Carol Stream: Creation House, 1972), p. 55. Quentin Hyder, în cartea lui The Christian's Handbook of Psychiatry, op. cit., vede suportul ca pe o tehnică temporară valoroasă. Din fericire, el vorbeşte despre suport cu competenţă şi sugerează că suportul are ţeluri limitate.

2. Vezi „Grief As a Counseling Opportunity". The Big Umbrella. op. cit., p. 63-94.

3. Totuşi, „suportul", chiar şi în acest sens netehnic, nu este nici pasiv, nici nedirecţional. Încurajarea sau mângâierea pot să conţină învăţătură, confruntare sau chiar mustrare (vezi 1 Tesaloniceni 4:13,18; Evrei 10:24, 25; 12:12,13). Un consilier spiritual poate astfel să acorde suport unui consiliat care este angajat activ în rezolvarea problemelor lui după principiile lui Dumnezeu, dar el nu poate să aprobe faptul că consiliatul nu a făcut acest lucru în trecut sau că nu îl face în prezent. „Suportul" lui Dumnezeu este activ: „Domnul sprijineşte pe toţi cei ce cad, şi îndreaptă pe cei încovoiaţi" (Psalmul 145:14).

4. Daniel Day Williams spune că „acceptarea nu este o preluare pasivă a problemelor altcuiva, ci un act deliberat şi constructiv de autoidentificare". The Minister and the Care of Souls (Pastorul şi îngrijirea sufletelor), (New York: Harper and Brothers, Pub., 1961), p. 77. Pentru mai multe comentarii despre acceptare, vezi Competent to Counsel, p. 83 şi urm. Înrudit cu ideea de acceptare este conceptul de suport ca „validare consensuală". Aceasta înseamnă că alţii (consilierul spiritual, membrii unui grup de terapie etc.) sunt de acord cu consiliatul şi suportă un punct de vedere care a fost condamnat de un superior, de societate etc. Vezi Michael F. Hastings, „Pastoral Counseling for Ego-support" (Consilierea pastorală pentru suportul eului), Medical Bulletin of the U.S. Army, Europe, vol. 28, no. 10, octombrie 1971, p. 287, 288. Este interesant faptul că acest studiu arată că persoana consiliată identifică suportul cu acceptarea sau cu aprobarea.

5. Carroll A. Wise, The Meaning of Pastoral Care (Sensul îngrijirii pastorale), (New York: Harper and Row, 1966), p. 76.

6. Carroll A. Wise, Cryer şi Vayhinger, Casebook in Pastoral Counseling (Cazuri de consiliere pastorală), (New York: Abingdon Press, 1962), p, 195.

7. Ibid., p. 198, 199.

8. Robert M. Goldenson, The Enciclopedia of Human Behavior (Enciclopedia comportamentului uman), vol. II (Garden City: Doubleday and Company, 1970), p. 1281. Aici suportul este iarăşi văzut ca acord (aprobare sau acceptare), deoarece efectul lui este întărirea unui tipar de reacţie existent.

9. Contrar unor proteste, psihoterapeuții definesc acceptarea în moduri care indică aprobarea comportamentului păcătos. Vezi următoarele: „Atitudinea lui este respectuoasă, exprimă acceptare, este neevaluatoare, necondamnantă, necritică". Hans H. Strupp, Psychotherapy: Clinical, Research and Theoretical Issues (Psihoterapia: clinică, cercetare şi probleme teoretice), (New York: Jason Aronson, Inc., 1973), p. 38.

10. Pentru o analiză mai detaliată a acestui verset, vezi Christ and Your Problems, op. cit.

11. Empatia provine numai din pătrunderea în problemă aşa încât să devină problema ta: „Inima îşi cunoaşte necazurile, şi nici un străin nu se poate amesteca în bucuria ei" (Proverbele 14:10). Ea este exprimată în mod corect în acțiuni utile şi este comunicată prin implicare activă; ea nu poate fi căutată (şi găsită) ca un scop în sine, ci trebuie să fie văzută ca un produs secundar. În articolul lui Hans Knight „A New Hospital Focus: Helping to Ease the Burden of the Dying" (O nouă preocupare a spitalelor: să uşureze povara muribunzilor), pastorul Lynwood Swanson este citat spunând: „Am simțit ce mi-ai spus... Am împărtăşit povara ta cu tine". Knight spune: „El n-a vorbit despre religie şi despre mila lui Dumnezeu. Dacă s-a rugat vreodată, nu a făcut-o acum". The Bulletin, aprilie 1, 1973, p. 1, 10. Singura modalitate reală de a-l ajuta pe un muribund este să-i împărtăşeşti Evanghelia lui Cristos!

12. Vezi, de exemplu, pasajele menționate anterior: „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea că a dat..." (Ioan 3:16); „M-a iubit şi S-a dat pe Sine Însuşi pentru mine" (Galateni 2:20); „...a iubit Cristos Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea" (Galateni 5:25).

13. Iacov 2:15,16.

Capitolul 17

MOTIVAȚIA PENTRU SCHIMBARE

Atât de adesea consiliaților le lipseşte motivația. Pierderea speranței, lipsa de răbdare şi dificultatea de a face schimbări duc la lipsa de motivație. Eşecuri păcătoase de tot felul contribuie la această problemă. Pentru a realiza schimbarea, consilierul spiritual creştin trebuie prin urmare să se familiarizeze cu principiile biblice cu privire la motivație.

Fii ceea ce eşti

Elementul fundamental al conceptului nou-testamental de motivație este să devii ceea ce eşti. Într-un sens real, noi nu suntem numai ființe umane, ci şi devenim umane. Viața creştină nu este statică: este o viață de schimbare. Creştinul este un pelerin şi un străin care este în mişcare. El călătoreşte spre cetatea cerească. El n-a ajuns încă la ea. Schimbarea este esențială pentru sfințirea lui, care este procesul de dezbrăcare de căile păcătoase ale vieții şi de îmbrăcare cu cele după voia lui Dumnezeu. Dar o astfel de schimbare este dificilă - nu este uşor să spui „nu" eului (dezbrăcarea) şi „da" lui Isus (îmbrăcarea) [1]. Această negare a eului (literal, a spune „nu" propriilor căi pentru a-l putea urma pe Isus) este descrisă ca „luarea crucii". Crucea a fost un instrument al morții. Sfințirea cere crucificarea zilnică a propriilor dorința. Acesta este un lucru greu. Pavel a descris această luptă pentru a creşte în Romani 7:14-25. Deşi victoriile în luptă sunt posibile prin Cristos (versetul 25), ele nu vin uşor şi nu vin fără bătălii zilnice care implică acest sacrificiu de sine.

Orice schimbare este greu de înfăptuit, şi trebuie să existe o motivație puternică pentru realizarea ei. Fiindcă schimbarea are loc numai treptat şi îndurând totul cu răbdare, trebuie să existe speranță [2]. Spre ce sursă de motivație se poate îndrepta consilierul spiritual pentru a-i da consiliatului speranță şi pentru a-l determina să întreprindă şi să mențină o acțiune biblică?

În ultimă instanță, consiliatul trebuie să fie orientat spre Cristos. Datorită lui Cristos şi „îndurărilor" Lui, fiecare credincios poate fi îndemnat la o trăire sfântă (vezi Romani 12:1). Dar, mai specific, există vreo modalitate de a face ca acele îndurări răscumpărătoare să îi vorbească direct unui consiliat creştin?

Răspunsul la această întrebare se găseşte în Efeseni 4:1 şi urm. şi în pasajul paralel din Coloseni. După o discuție remarcabilă de trei capitole a îndurărilor lui Cristos față de ai Săi, exprimate în plănuirea şi în înfăptuirea răscumpărării pentru ei, Pavel face tranziția la a doua jumătate a epistolei, în care îi îndeamnă pe credincioşi la o trăire creştină cu următoarele cuvinte:

„Vă sfătuiesc dar eu, cel întemnițat pentru Domnul, să vă purtați într-un chip vrednic de chemarea pe care ați primit-o".

Modul de argumentare al lui Pavel este clar. Datorită chemării sale înalte în Cristos, credinciosul trebuie să trăiască într-un mod diferit. El trebuie să trăiască o viaţă vrednică de chemarea lui, şi viaţa aceasta este o viaţă care reflectă viaţa lui Cristos. În Coloseni 3:8-12, Pavel spune lucrul acesta în felul următor: deoarece în Cristos (în virtutea unirii tale cu El, în care El a împlinit în mod perfect toată legea lui Dumnezeu pentru tine), tu ai pus deja deoparte vechiul tău mod de viaţă şi „te-ai îmbrăcat" cu altul, plăcut lui Dumnezeu, trebuie acum să faci acest lucru şi în mod practic. Adică, trebuie să devii (în trăirea ta de fiecare zi) ceea ce eşti (în Cristos) [3].

Înalta chemare a creştinului, dată lui în Cristos, prin care el trebuie să se socotească mort faţă de păcat şi viu faţă de Dumnezeu [4], este ea însăşi o motivaţie puternică pentru o trăire sfântă. Îmbrăcarea uniformei este ea însăşi un factor puternic pe care Duhul Sfânt îl utilizează pentru a produce schimbarea. Gândeşte-te la următoarea analogie: când un om este ordinat şi greutatea funcţiei de pastor este pusă pe umerii lui, acest fapt în sine acţionează cu putere pentru a-i schimba viaţa. Abia atunci începe el pentru prima oară să trăiască viaţa ca un păstor-episcop [5]. Faptul că deţine acea poziţie şi responsabilităţile pe care le are îi influenţează trăirea în fiecare zi. În mod similar, Scripturile îi dau imbold credinciosului să fie ceea ce Dumnezeu a declarat că el este în Cristos.

Implicaţii pentru consiliere

Consilierii spirituali, la fel ca şi apostolul Pavel, trebuie să le prezinte consiliaţilor atât posibilităţile cât şi cerinţele vieţii creştine: „Tot aşa şi voi înşivă, socotiţi-vă morţi faţă de păcat, şi vii pentru Dumnezeu, în Isus Cristos, Domnul nostru" (Romani 6:11). Când un om se evaluează singur aşa cum este el evaluat de Dumnezeu (când se consideră mort faţă de păcat şi viu faţă de Dumnezeu), atunci va lua naştere în el atât speranţa cât şi simţământul că are potenţialul pentru o schimbare radicală. El vede că nu mai este înrobit de păcat. În Cristos el a murit faţă de acel vechi mod de viaţă de robie, şi a înviat la o viaţă nouă pe care o poate trăi pentru Dumnezeu (Romani 6:9,10). Parte din sarcina consilierului spiritual este să îi ajute pe consiliaţii creştini care sunt descurajaţi şi înfrânţi să vadă cine sunt ei. Consilierii spirituali trebuie să-i ajute pe consiliaţi să se vadă aşa cum îi vede Dumnezeu: perfecţi acum şi înviaţi la o viaţă nouă în Cristos. Ei trebuie să îi facă pe consiliaţi să se bazeze pe logica divină care agumentează:

„Noi deci prin botezul în moartea Lui, am fost îngropaţi împreună cu El, pentru ca, după cum Cristos a înviat din morţi, prin slava Tatălui, tot aşa şi noi să trăim o viaţă nouă" (Romani 6:4).

Consilierul spiritual va descoperi nu numai că este necesar să-l asigure pe credincios că există mari posibilităţi de schimbare, ci va descoperi că uneori este necesar să pună sub semnul întrebării realitatea credinţei unui consiliat care neagă cu tenacitate o astfel de posibilitate. Creştinii autentici recunosc mai devreme sau mai târziu posibilităţile de schimbare radicală în Cristos; creştinii falşi nu pot să le recunoască.

Îndemnurile lui Pavel de a fi ceea ce suntem au sens şi potenţial numai pentru aceia care sunt deja ceea ce pot fi [6]. Numai aceia care se pot „considera" în mod legitim morţi faţă de păcat, vii faţă de Dumnezeu, înviaţi cu Cristos şi în Cristos ştiu ce trebuie să devină. Ba mai mult, numai astfel de persoane, care în virtutea relaţiei lor cu Cristos cel viu (care locuieşte în ei prin persoana Duhului Sfânt) au puterea de a deveni ceea ce sunt. De aceea evanghelizarea este o condiţie prealabilă a consilierii spirituale a necredincioşilor.

Este greşit să ne gândim la actuala existenţă imperfectă ca la o situaţie mai reală, iar la starea perfectă pe care o avem în Cristos să ne gândim doar ca la idealul spre care trebuie să creştem. Perfecţiunea este mai reală pentru creştin decât imperfecţiunea, deoarece starea adecvată ultimă şi eternă a fiecărui creştin este o stare de perfecţiune. Nu poate exista nici o nesiguranţă cu privire la aceasta, deoarece starea eternă fără păcat a fiecărui credincios a fost asigurată prin lucrarea lui Dumnezeu în Cristos şi în Duhul Sfânt. Actualele imperfecţiuni sunt nenaturale şi temporare. Prin urmare, ele sunt, în acest sens, mai puţin reale decât perfecţiunea eternă obţinută în Cristos, deoarece, spre deosebire de acea perfecţiune, imperfecţiunile vor trece în mod inevitabil. De fapt, ceea ce este imperfect şi păcătos deja dispare [7]; în ultimă instanţă, imperfecţiunile vor trebui să-i cedeze complet locul perfecţiunii.

A afirma că eternul este mai real nu înseamnă a nega realitatea actualei situaţii; amândouă sunt reale pentru creştin, dar în această viaţă el trăieşte un gen unic de viaţă - o viaţă trăită în lumina siguranţei realităţii viitoare

care i-a fost procurată de Domnul lui. Problema în consilierea spirituală constă în a-i determina pe consiliații creştini să recunoască deplin realitatea glorioasă a moştenirii eterne. Ca rezultat, prezentul va fi puternic condiționat de viitor. Această mare speranță şi siguranță oferă motivația fundamentală pentru a face ca prezentul să se apropie de realitatea viitorului şi să aproximeze tot mai mult realitatea viitorului.

Răsplată/pedeapsă

Îndurările lui Dumnezeu s-au manifestat în înalta chemare a creştinului care poartă Numele lui Cristos şi care, în virtutea unirii lui cu Cristos, a devenit un fiu înviat al Dumnezeului viu. Aceasta trebuie să constituie o înaltă motivație în consilierea spirituală. Toți consilierii spirituali trebuie să exploreze şi să utilizeze multiplele implicații ale acestui fapt. Dar în îndurarea Lui plină de dragoste, Tatăl a hotărât să-i motiveze pe copiii Lui şi cu ajutorul răsplăților şi al pedepselor.

Să luăm ca exemplu domeniul familiar al disciplinării copiilor. Este bine cunoscut faptul că în cartea Proverbele Dumnezeu porunceşte să fie utilizată „nuiaua". Fără îndoială că aceasta este forma cea mai umană de pedepsire. Administrată rapid, imediat după ce a fost comisă infracțiunea, pedeapsa corporală permite părintelui şi copilului să se împace imediat după aceea. Pedepsele de durată („N-ai voie să mergi cu bicicleta o săptămână") seamănă mai mult a tortură; ele par a nu se mai termina. Copilul este chinuit. El a căzut în dizgrație, iar părinții trebuie să rămână „certați" cu el. Nuiaua rezolvă problema repede şi eficace, şi asigură posibilitatea reîmpăcării [8].

Pe de altă parte, părinții creştini recunosc cu greu importanța răsplătirii (a stimulentului). Acest lucru n-ar trebui să fie adevărat cu privire la creştini. Dumnezeu Însuşi, când a instituit porunca dată copiilor („cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta"), a anexat la ea şi promisiunea unei răsplăți: „pentru ca să trăieşti multe zile în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu". Este adevărat că promisiunea implică şi o amenințare („Dacă nu vei face lucrul acesta nu vei trăi mult"), dar porunca trebuie să fie văzută în primul rând din perspectiva ei pozitivă. Acest lucru reiese clar din observația pe care o face Pavel în Efeseni 6:2, unde el atrage atenția asupra faptului că aceasta aste „cea dintâi poruncă însoțită de o făgăduință".

Deoarece Dumnezeu ne învață prin propriul Lui exemplu că copiii nu trebuie să fie motivați nu numai prin pedeapsă, ci şi prin răsplată, părinții creştini ar trebui să preia această învățătură.

Unii părinți, care par a crede că ei ştiu mai mult decât Dumnezeu, obiectează imediat când este vorba despre utilizarea oricărei răsplăți ca factor motivator. Ei o numesc „mituire". Consilierul spiritual creştin trebuie să le arate că ei pot să aibă dreptate când aduc această acuzație, dar numai în unele cazuri. Răsplățile pot fi folosite greşit pentru a răsplăti pe un copil pentru un lucru pe care este capabil şi obligat să îl facă, şi care nu indică nici un fel de realizare. Trebuie întotdeauna să ne opunem răsplăților ca mituiri. Dar răsplățile ca stimulente, răsplățile ca țeluri de atins pentru realizarea unor scopuri dorite, fac parte integrantă din fiecare societate şi sunt de fapt proprii chiar țesăturii vieții [9]. Răsplățile iau sute de forme: bărbatul care taie iarba din fața casei cu perseverență până la transpirație are până la urmă satisfacția (răsplata) că vede un gazon bine îngrijit; copilul care îşi face cu conştiinciozitate temele primeşte nu numai răsplățile imediate care vin din partea profesorilor în fiecare zi, ci şi satisfacțiile ultime pe care le au aceia care promovează o clasă cu note bune. Răsplățile, tangibile şi intangibile, fac parte din structura vieții. Dumnezeu răsplătește (Evrei 11:6 [10]); chiar şi predicarea Evangheliei cu credincioşie este răsplătită (1 Corinteni 3:8,14). Faptul că se abuzează uneori de răsplăți nu este un motiv pentru a refuza folosirea lor. Conceptul de răsplată este biblic [11].

Cum se poate face distincție între utilizarea corectă şi utilizarea abuzivă a răsplății? O regulă bună pe care consilierii spirituali trebuie să le-o transmită consiliaților care au dubii în această privință este că răsplățile trebuie să fie acordate pentru o realizare autentică, şi nu pentru un lucru pe care persoana aceea a învățat deja să-l facă. Să luăm următorul exemplu de răsplată care motivează o realizare:

„Bill, îți voi cumpăra trompeta nouă pe care o dorești după ce vei demonstra că ai învățat să exersezi cu cea veche regulat, fără să mai trebuiască să-ți aduc aminte, iar profesorul tău îmi va spune că progresezi consecvent".

Iată şi un exemplu de abuz de răsplată:

„Mary, dacă tu şi Tom veniţi acasă la timp de la următoarele cinci întâlniri ale voastre, am să-ţi cumpăr rochia pe care o doreşti" [12].

Este important ca consilierul spiritual să observe diferenţa dintre concepţia biblică despre răsplată/pedeapsă în domeniul motivaţiei, şi concepţia skinneriană (behavioristă). La skinnerieni, răsplăţile şi pedepsele sunt utilizate ca manipulări legate de mediul ambiant, pentru a-l dresa pe copil sau pe adult în acelaşi fel în care este dresat un câine sau un şobolan. Nu există nici o deosebire de metodă sau de scop. Mai întâi, nu există loc pentru confruntarea personală cu Cuvântul lui Dumnezeu; în al doilea rând, nu există nici o ocazie de a-l convinge pe consiliat de adevărul Cuvântului lui Dumnezeu sau de a-l încuraja să se bazeze pe puterea Duhului Sfânt pentru realizarea schimbărilor necesare; în al treilea rând, nu există o scară de valori care să servească drept bază ultimă pentru cântărirea sau măsurarea răsplăţilor şi pedepselor. Cu privire la acest ultim punct, descoperim că diferenţa dintre manipularea behavioristă, care este bazată pe răsplăţi şi pedepse cu efect scurt, şi concepţia creştină este la fel de mare ca diferenţa dintre zi şi noapte. Creştinii văd întreaga problemă în lumina situaţiei răsplăţii şi pedepsei eterne, aşa cum a fost ea revelată în Scriptură. Creştinul trebuie să adopte punctul de vedere din Evrei 11 şi să-l aplice la viaţa lui actuală. Prin urmare, răsplăţile şi pedepsele de astăzi sunt condiţionate şi puternic influenţate de structura eternă a răsplăţilor şi pedepselor.

Alte mijloace de a motiva

Mai mult decât atât, răsplata/pedeapsa nu trebuie să fie singurul (poate nici chiar principalul) factor motivaţional din viaţa cuiva. Aşa cum am observat deja, „îndurările lui Cristos" manifestate în răscumpărare şi în înalta chemare a credinciosului stau alături de răsplăţi şi pedepse ca factori motivatori. Mai pot fi menţionaţi şi alţi factori. De aceea, consilierul spiritual creştin nu are un repertoar motivaţional limitat, cum are behavioristul.

Pe lângă cei trei factori motivaţionali de mai sus, luaţi în considerare şi cuvintele lui Petru:

1. „Fiţi supuşi... pentru Domnul..." (1 Petru 2:13).
2. „...pentru cugetul lui faţă de Dumnezeu..." (1 Petru 2:19).
3. „...aveţi de suferit pentru dreptate..." (1 Petru 3:14).

Toate aceste pasaje par să apeleze la ceva mai mult decât la răsplată şi la pedeapsă. Ele trec dincolo de acestea şi par să accentueze faptul că există consideraţii mai mari (nu neapărat mai înalte) de care creştinul poate să fie motivat. Consilierul poate să-i ceară creştinului să trăiască după dreptate nu numai de teama pierderii sau gândindu-se la câştig, nu numai pentru ceea ce a făcut Cristos pentru el şi ce a devenit el, ci, dincolo de acestea, pentru simplul motiv de a-I face plăcere lui Dumnezeu - pentru Numele lui Dumnezeu. Aşa se pare că a gândit Pavel când a scris:

„De aceea, trebuie să fiţi supuşi nu numai de frica pedepsei, ci şi din îndemnul cugetului" (Romani 13:5).

Şi de asemenea când i-a sfătuit pe sclavi:

„Ascultaţi în toate lucrurile de stăpânii voştri pământeşti; nu numai când sunteţi sub ochii lor, ca cei ce caută să placă oamenilor, ci cu curăţie de inimă, ca unii care vă temeţi de Domnul... Voi slujiţi Domnului Cristos" (Coloseni 3:22, 24).

În timp ce Pavel, la fel ca şi Petru, l-a îndemnat pe creştin să acţioneze din dragoste pentru Dumnezeu şi pentru onoarea Numelui Lui, el niciodată nu a desconsiderat alţi factori motivaţionali [13]. El n-a spus: „Trebuie să încetaţi să vă supuneţi de frica pedepsei" în Romani 13:5. Dimpotrivă, el a inclus pedeapsa ca factor legitim, dar nu neapărat ca singurul factor motivator. În timp ce a adăugat un alt factor („îndemnul cugetului"), el a avut grijă să nu-l elimine pe primul. Când prezintă înalta chemare de a-L servi pe Domnul Cristos, în Coloseni 3:22-24, el scoate în evidenţă şi răsplata promisă a moştenirii. Este clar că cele două nu sunt incompatibile. Deci consilierul spiritual creştin va urma învăţăturile biblice şi exemplul biblic, utilizând toate formele legitime de motivaţie. El nu este limitat numai la una, aşa cum sunt aceia care aderă la concepţii nebiblice.

Poate că este bine să adăugăm aici încă un mijloc de a motiva (acesta însă nu epuizează nicidecum posibilităţile motivaţionale biblice). Modelul, sau încurajarea prin exemplu, reprezintă o sursă bogată de apel motivaţional. Logica funcţionează în felul următor: „Dacă el poate... pot şi eu". Acesta este elementul fundamental al unor pasaje, cum este de exemplu 1 Corinteni 10:13 [14]. Modelul motivează din perspectiva posibilităţii de realizare [15].

Datorită corelaţiei dintre toate comportamentele, modelul personal devine un factor motivaţional important. Modelul este o persoană în totalitatea ei. Ceea ce face persoana aceea, ea face ca o persoană în totalitatea ei, acţionând într-un context al vieţii. De aceea, în comportamentul modelului, omul poate să vadă cum poate fi aplicată în viaţă o anumită practică poruncită [16].

În discuţie, este util să analizăm o practică. Dar o astfel de analiză poate implica un anumit grad de abstractizare. Aceasta este adeseori necesară pentru a înţelege practica. Totuşi, un comportament dat, mai ales dacă implică un anumit grad de îndemânare, poate fi pus în practică numai dacă este văzut pus în practică de altcineva. Astfel, pentru un consiliat, poate fi de cea mai mare importanţă ca un consilier spiritual să-i relateze o experienţă (modelul poate fi un actor într-o istorisire bine povestită), sau să-i dea ca temă să urmărească pe altcineva realizând lucrul respectiv în viaţă (în consilierea spirituală premaritală un diacon poate vizita o pereche tânără pentru a ţine cu ei o închinare familială), sau să-l pună să joace un rol (ca exerciţiu într-o şedinţă de consiliere spirituală [17]). Când posibilitatea de realizare poate fi demonstrată, consiliaţii vor fi mult mai înclinaţi să reacţioneze pozitiv.

Alegerea metodei motivaţionale

Cum hotărăşte un consilier spiritual ce metodologie motivaţională să utilizeze într-un caz dat? Răspunsul cuprinde două aspecte. În primul rând, nu este întotdeauna nevoie ca el să decidă între diferitele modalităţi şi mijloace de a-i motiva pe consiliaţi. Adică, o opţiune nu le exclude neapărat pe celelalte. Pot fi folosite toate mijloacele biblice şi, aşa cum am văzut, pot fi folosite mai multe mijloace pentru realizarea aceleiaşi motivaţii. Un studiu atent al capitolului 13 din Evrei dezvăluie o abordare a motivaţiei care este puternică şi care conţine mai mulţi factori [18]. În al doilea rând, când consilierul spiritual selectează unul sau mai multe mijloace biblice, preferându-le altora, el poate face acest lucru din următoarele consideraţii:

a. Dacă datele pe care le deţine consilierul spiritual au arătat că un mijloc a fost cel mai eficace pentru a-l motiva pe consiliat în trecut, probabil el ar trebui să opteze pentru acesta. Este foarte probabil că un astfel de mijloc va deveni izvorul principal de motivaţie. Desigur că mijlocul trebuie să fie legitim din punct de vedere biblic.

b. Consilierul spiritual trebuie să-l îndemne pe consiliat să ia în considerare şi alte motive pentru a acţiona, ori de câte ori acest lucru este necesar.

c. Motivaţia care este orientată spre eu trebuie să fie atacată şi schimbată într-o motivaţie orientată spre alţii (pentru Numele lui Dumnezeu şi binele semenului tău) [19]. Această schimbare ar putea să necesite confruntare care să ducă la pocăinţă. Teama transformată în dragoste (1 Ioan 4:18) este un bun exemplu.

În consilierea spirituală, motivaţia nu poate să fie evitată. Ea poate doar să fie ignorată. A o ignora înseamnă fie a motiva în mod deficitar şi ignorant, fie a motiva într-un mod nebiblic. Oricare din aceste rezultate îl fac vinovat pe consilierul spiritual creştin. Pentru o analiză mai detaliată a acestei chestiuni importante (mai ales în legătură cu etica motivaţiei), vezi lucrarea mea *Pulpit Speech*, p. 81-97.

NOTE

1. Matei 16:24.

2. În Scriptură, speranţa întotdeauna înseamnă aşteptare plină de încredere; ea nu implică niciodată o atitudine de îndoială. Strupp scrie: „Ceea ce face ca sarcina terapeutului să fie atât de enorm de dificilă este opoziţia inconştientă tenace a pacientului de a se dezvăţa de tipare greşite şi de a învăţa tipare noi, mai puţin conflictuale. Problema fundamentală... este căutarea procedurilor optime pentru realizarea unor modificări de durată în structura personalităţii pacientului". Op. cit., p. 36. Speranţa creştinului este că acele „proceduri optime" pot fi găsite în Cuvântul lui Cristos. Pentru aceia care s-au încrezut şi au urmat Cuvântul, „căutarea" s-a terminat.

3. Vezi versetele 8-10: „lăsați-vă... întrucât v-ați dezbrăcat".

4. Romani 6:11

5. *Episcopos*: „supraveghetor". Cuvintele *episcop* şi *prezbiter* sunt folosite în Scriptură cu referire la aceeaşi funcție (vezi Faptele Apostolilor 20:17, 28, unde „prezbiterii" sunt numiți episcopoi, ceea ce înseamnă „episcopi" sau „supraveghetori"; în Tit 1:5, 7, cuvintele „prezbiter" şi „episcop" sunt iarăşi folosite ca sinonime). Termenul prezbiter („matur") vorbeşte despre calitățile pastorului; termenul episcop („supraveghetor") vorbeşte despre lucrarea lui.

6. 1 Corinteni 7:21b.

7. Pentru mai multe comentarii detaliate, vezi „Discipline With Dignity" (Disciplină cu demnitate), *Christian Living in the Home*, op. cit.

8. Dumnezeu îi pedepseşte pe copiii Lui (Evrei 12:4-11). Deşi poate că nuiaua esie văzută ca fundamentală pentru disciplină, aste important să nu limităm disciplinarea la utilizarea nuielei. În mod obişnuit, atât nuiaua cât şi mustrarea trebuie să fie folosite (Proverbele 29:15; vezi şi Efeseni 6:4, unde disciplina şi confruntarea noutetică sunt folosite împreună). Vezi Proverbele 17:10, unde avem un exemplu de disciplinare prin mustrare în contrast cu utilizarea nuielei: „O mustrare pătrunde mai mult pe omul priceput, decât o sută de lovituri pe cel nebun". Vezi şi Isaia 66:4: „De aceea şi Eu voi alege ce este spre nefericirea lor, şi voi aduce peste ei lucrurile de care se tem".

9. O femeie care întârzia ori de câte ori se pregătea să meargă undeva, şi care a dorit să se schimbe, a exersat trei seri la rând îmbrăcarea la timp. Soțul i-a promis că va ieşi cu ea în oraş în seara a patra. Amândoi au fost satisfăcuți că au putut să meargă în oraş exact la patru zile după şedința de consiliere spirituală. Acest stimulent imediat a ajutat-o să realizeze importantul țel al trăirii responsabile.

10. Literal, „Dumnezeu este un răsplătitor" (misthapodotes). Dacă Dumnezeu este un răsplătitor, şi noi putem să fim.

11. Cuvântul „răsplată" apare de 101 ori. Vezi pasaje ca: Romani 14:12; 1 Corinteni 3:14; 9:16-27; 2 Corinteni 5:10; Filipeni 4:1; 1 Tesaloniceni 2:14; 2 Timotei 4:8; Iacov 1: 12; 1 Petru 5:4; Apocalipsa 2:10; 3:11. Observă de asemenea cum un pasaj ca Evrei 13 accentuează efectul combinat al răsplății şi al pedepsei ca factori motivaționali (vezi v. 2, 3, 4, 5, 11, 14, 16, 17, 18, 22). Vezi şi marea semnificație a răsplății în Evrei 12:2, unde scriitorul explică cum „pentru bucuria care-I era pusă înainte, (Isus) a suferit crucea" (cei care au cea mai mare autoritate în domeniul studiului Bibliei sunt de acord că în acest verset *anti* trebuie să fie tradus „pentru" şi nu „în loc de").

12. Dinamica răspaltă/pedeapsă poate fi aplicată la sarcinile zilnice. La Rehobeth Mission Christian Boarding School în New Mexico, fetele lucrează la spălătorie o oră pe zi (de luni până vineri). Ceea ce nu este terminat până vineri, trebuie să fie făcut sâmbătă, când fetele ar fi libere să se joace dacă spălarea le-ar fi terminată. Rareori însă lucrează ele sâmbătă.

13. Este important să observăm că până şi în Coloseni 3:22-24 ei accentuează răsplata: „...ştiți că veți primi de la Domnul răsplata moştenirii" (v. 24). În Scriptură răsplata nu este niciodată considerată un motiv nevrednic. La sfârşitul vieții sale, Pavel privea înainte spre răsplata lui (2 Timotei 4:8). Eroii credinței au fost puternic motivați de răsplată (Evrei 11:6,10,26).

14. Vezi *Christ and Your Problems* (Cristos şi problemele tale), op. cit.

15. Vezi de asemenea Evrei 13:7,8.

16. Vezi remarcile cu privire la disciplinare şi modele în *Competent to Counsel*, p. 177 şi urm., şi *The Big Umbrella*, p. 249 şi urm.

17. Vezi *Competent to Counsel*, p. 110 şi urm., 178.

18. Vezi mai ales versetele 2, 3, 4, 5, 11, 14,16, 17, 18, 19, 22. Observă cum sunt presărate atât motive negative cât şi pozitive.

19. Toate scopurile secundare sau de termen scurt trebuie însă să fie condiționate de scopul suprem de a-L onora pe Dumnezeu. Gloria Lui, ca produsul ultim al oricăror obiective, trebuie să fie ținută consiliatului în obiectiv în permanență.

Capitolul 18

EFECTUAREA SCHIMBĂRII BIBLICE

Schimbarea: Țelul

Schimbarea biblică este țelul consilierii spirituale. Dar schimbarea se realizează greu. Nederhood se referă în mod clar la titlul unui articol al lui Amitai Etzioni intitulat „Human Beings Are Not So Easy to Change After

All" (Şi totuşi nu este atât de uşor să schimbi fiinţele umane). În acest articol, Etzioni citează falimentele în „a-i aduce pe copiii care provin din medii dezavantajate la situaţia de a se conforma standardelor", „indică faptul că instruirea şoferilor a redus oarecum procentajul accidentelor, dar numai cu preţul a 88.000 de dolari pentru fiecare viaţă salvată" şi alte informaţii similare [1]. Ieremia a subliniat dificultatea de a modifica un tipar de trăire bine stabilit:

„Poate un etiopian să-şi schimbe pielea sau un pardos să-şi schimbe petele? Tot aşa aţi putea voi să faceţi binele, voi care sunteţi deprinşi să faceţi răul?" (sublinierea îmi aparţine) [2].

Calvin, în comentariul său, observă că acest pasaj a fost interpretat greşit ca referindu-se la natura păcătoasă cu care se nasc oamenii. Această interpretare mai este încă răspândită. Calvin insistă însă că acest pasaj trebuie să fie înţeles ca o descriere „a obiceiului dobândit prin practică îndelungată". O exegeză atentă a pasajului dovedeşte că el are dreptate. În altă parte, Ieremia prezintă aceeaşi idee în alt fel:

„Ţi-am vorbit când îţi mergea bine - dar tu ziceai: Nu pot s-ascult! Aşa ai lucrat din tinereţea ta şi n-ai ascultat glasul Meu" (Ieremia 22:21).

Schimbarea se face greu

Consilierii spirituali trebuie să fie realişti cu privire la lucrarea la care au fost chemaţi. Deşi în Cristos există o bază autentică pentru a spera în schimbare, aşa cum am văzut, această schimbare se realizează greu. Copiilor care au învăţat să trântească uşile le este foarte greu să reînveţe procesul de a le închide [3]; tinerii căsătoriţi trebuie să îşi adapteze obiceiurile anterioare, pentru a construi un al treilea mod de viaţă care va fi deosebit de cele două moduri de viaţă pe care le-au dus ei mai înainte [4]; persoanele în vârstă care îşi pierd partenerul de viaţă descoperă că schimbarea este inevitabilă, dar nu este uşoară.

Schimbarea deci este necesară, dar este greu de realizat. Unul dintre motivele majore pentru care creştinii falimentează este că ei fie că nu vor să se schimbe, fie că nu ştiu cum să realizeze acele schimbări pe care le cere Dumnezeu de la ei pentru ca să poată să înfrunte vicisitudinile vieţii.

Consilierii spirituali nu trebuie să fie surprinşi deci când consiliaţii protestează: „Nu mă voi schimba niciodată", sau: „Cred că aşa sunt eu", sau cu alte cuvinte de felul acesta. Consiliaţii confundă în continuu tiparele comportamentale dobândite cu natura moştenită (physis). Consilierii spirituali pot să ia ca pe o regulă faptul că orice calitate a vieţii, atitudine a minţii sau activitate pe care Dumnezeu o cere de la om pot fi dobândite prin Domnul Isus Cristos. Astfel, ori de câte ori un consiliat protestează: „Dar eu pur şi simplu nu am răbdare", şi prin aceasta vrea să spună că aşa s-a născut el şi nu se mai poate face nimic, consilierul spiritual trebuie să riposteze şi să insiste că răbdarea poate fi dobândită, deoarece Scriptura o enumeră ca pe o roadă a Duhului.

Deşi este adevărat că nu toate darurile Duhului pot fi dobândite de toţi creştinii, pentru că El le distribuie cui vrea şi în cantităţile pe care El le consideră potrivite (1 Corinteni 12:4-11; Efeseni 4:7), toate lucrurile din Galateni 5 despre care se spune că sunt roada Duhului, sunt la dispoziţia fiecărui creştin.

Schimbarea trecutului

Unele persoane se concentrează asupra trecutului. Atâta timp cât fac acest lucru, nu va fi posibilă schimbarea, deoarece nimeni nu poate să schimbe trecutul. Nu de trecut trebuie să ne ocupăm; de fapt trecutul nici nu mai există. Nu trecutul consiliatului trebuie schimbat; consiliatul însuşi, aşa cum este el acum, trebuie să se schimbe [5]. Consilierii spirituali trebuie să-i ajute pe consiliaţi să-şi întoarcă atenţia de la trecut spre efectele lui asupra prezentului. Consilierul spiritual trebuie să-i explice consiliatului că trecutul este prezent în tiparele de trăire ale consiliatului

Însuşi şi în efectele actuale ale activităţilor trecute. Aşa cum nu se schimbă aceia care se concentrează cu îngrijorare asupra viitorului (care nu există) [6], tot aşa şi aceia care îşi concentrează energiile şi îngrijorarea asupra trecutului (care nu există) găsesc că nu sunt capabili să facă adaptările necesare.

De trecut ne putem ocupa în prezent numai prin iertare, prin reparare, prin reconciliere şi prin alte schimbări care trebuie să fie făcute astăzi. Consilierii spirituali nu trebuie deci să se lase prinşi în capcana pânzei de păianjen a frământării, a sentimentelor de vinovăție, a autocompătimirii, a descurajării şi a regretelor în care unii consiliați au fost prinşi. Dacă şi ei sunt prinşi în încâlcitura speculațiilor cu privire la ce s-ar fi întâmplat dacă lucrurile ar fi fost altfel, ei nu-i vor putea ajuta pe consiliați să se elibereze.

Sarcina consilierului spiritual creştin este ca, dimpotrivă, să cheme la pocăință, care este o chemare la schimbare - o schimbare a minții care duce la schimbarea vieții [7]. Pocăința diferă de părerea de rău pentru trecut. Părerea de rău însoțeşte adevărata pocăință, dar nu trebuie niciodată să fie identificată cu ea. Lui Esau i-a părut rău pentru consecințele finale ale păcatului lui, dar el nu s-a pocăit cu adevărat (Evrei 12:16,17). Pe de altă parte, „când întristarea (părerea de rău, în traducerea englezească) este după voia lui Dumnezeu, aduce o pocăință care duce la mântuire" (2 Corinteni 7:10). Când are loc adevărată pocăință, Duhul Sfânt întotdeauna efectuează schimbarea. Pavel a vorbit despre aceasta când a spus că le-a predicat neevreilor cu speranța că ei se vor pocăi şi se vor întoarce la Dumnezeu, făcând fapte vrednice de pocăință (Faptele Apostolilor 26:20). Astfel, adevăratul consilier spiritual îi cere consiliatului să nu stăruiască asupra trecutului, ci să se ocupe acum de vinovăția prezentă şi de celelalte efecte ale trecutului, aşa încât trecutul să poată fi iertat şi îngropat şi, uitând ce este în urmă, consiliatul poate fi ajutat să se îndrepte spre ceea ce este înainte (Filipeni 3:13,14).

Schimbarea tiparelor prezente rămase din trecut

Poate că trecutul este prezent în consiliat mai ales în personalitatea lui, în atitudinile lui şi prin modul lui de viață. Personalitatea este suma totală a tot ceea ce este o persoană prin natură şi prin formare (1) - physis, adică natură moştenită şi (2) - obiceiuri dobândite. În timp ce *physis* este genetic şi în mare parte neschimbabil, un om poate să schimbe radical modul în care îşi utilizează natura. Temperamentul, de exemplu, poate fi atribuit unei trăsături date (s-ar putea ca în Ion să existe trăsătura moştenită a persistenței). Dar cum se dezvoltă temperamentul lui şi cum este el folosit (pe de o parte Ion poate dezvolta din această trăsătură încăpățânare, îndărătnicie etc., în timp ce, pe de altă parte, Duhul lui Dumnezeu poate să dezvolte din ea răbdare şi rezistență) este responsabilitatea lui Ion înaintea lui Dumnezeu. Aşa că persoana consiliată este responsabilă în felul acesta chiar şi pentru *physis* (natura ei moştenită).

Este vital ca fiecare consilier spiritual să înțeleagă această problemă, deoarece atât de mulți consiliați susțin (ca scuză, din descurajare sau fiindcă au concepții greşite despre responsabilitate) că ei (sau alții) nu pot să facă nimic în ceea ce priveşte atitudinile sau comportamentul lor, spunând că aşa sunt ei pur şi simplu [8]. De exemplu, un consiliat credea că modul în care şedea fiul lui era ereditar. Un alt părinte a atribuit în mod greşit naturii intonațiile vocii. Ambele erau comportamente dobândite prin imitație. Adeseori consiliații au nevoie de învățătură clară în această problemă, înainte de a putea fi pus în practică un program de schimbare.

În rezumat deci, consilierul însuşi trebuie să creadă şi să susțină cu tărie că schimbarea este posibilă în Cristos. El trebuie să insiste că orice schimbare pe care o cere Dumnezeu de la creştin este posibilă. Vârsta nu este un obstacol de nebiruit, ereditatea nu poate elimina responsabilitatea, iar prezența unui stil de viață bine înrădăcinat nu este un obstacol prea mare pentru harul lui Dumnezeu. Scriptura dă speranța necesară, direcții şi țeluri; Duhul Sfânt pune la îndemână puterea, iar disciplina creştină este metoda.

Schimbarea tiparelor de trăire

Discutând despre trecut, am văzut cum stilurile şi tiparele de viață stabilite prin deprindere pot să devină atât de mult parte din personalitatea şi din comportamentul cuiva încât el poate să le confunde cu trăsăturile ereditare. Expresia „a doua natură" este foarte sugestivă în această privință. Consiliații pot, aşa cum a spus Ieremia, să se deprindă cu moduri de trăire păcătoase atât de mult încât (într-un sens) ei se simt confortabili cu ele. Ei au învățat să comită cu uşurință acte păcătoase, adesea în mod inconştient. Când este vorba de schimbarea unor astfel de tipare, adeseori consilierii spirituali care nu cunosc metodele biblice cred că au efectuat schimbarea, dar descoperă în timp că vechile tipare ies iar la suprafață. Cum pot ei să fie siguri că schimbarea va deveni permanentă şi că nu este numai temporară?

Nerealizarea unor schimbări care să rămână

Tiparul repetitiv păcat-mărturisire-iertare, păcat-mărturisire-iertare, care le este atât de bine cunoscut consilierilor spirituali şi consiliaților, este tot atât de mult un factor de descurajare şi eşec în consilierea spirituală ca orice alt factor. De ce oare hotărârile luate în cadrul consilierii spirituale, urmând exemplul hotărârilor care se iau în noaptea de anul nou, de atâtea ori nu duc la nici o realizare practică? De ce atât de des schimbarea este temporară? Şi ce se poate face cu privire la această problemă?

Să răspundem la această întrebare cu o altă întrebare (luată dintr-o glumă de copii):

„Când un pas nu este un pas?"
„Când este o trecătoare."

N-am folosit gluma aceasta pentru valoarea ei umoristică (foarte îndoielnică), ci fiindcă ea poate să devină o paradigmă utilă pentru discuția care urmează. Să punem din nou întrebarea şi să răspundem la ea, cu o uşoară schimbare:

„Când un pas nu este un pas?"
„Când este altceva."

Când ne gândim la schimbare, datele biblice indică următorul lucru: schimbarea nu are loc atunci când apar anumite schimbări, ci numai atunci când are loc o schimbare. Schimbarea unei activități nu este acelaşi lucru cu schimbarea unei persoane. Schimbarea unei activități poate implica acțiuni susținute sporadic şi temporar de anumite condiții; schimbarea persoanei implică dezvoltarea unui tipar ca parte a țesăturii vieții persoanei care produce acele acțiuni indiferent de condiții.

Să luăm un exemplu sau două ca să clarificăm acest concept. Puneți întrebarea din nou, lăsând spații punctate:

„Când un _____ nu este un_____?"

Spațiile punctate pot fi completate cu problema consiliatului. De exemplu, întrebarea poate să apară în felul următor:

„Când un mincinos nu este un mincinos?" sau
„Când un hoț nu este un hoț?"

Care sunt răspunsurile? Trebuie ele să sune în felul următor:

„Când încetează să mai mintă";
„Când încetează să mai fure"?

Nu, nicidecum nu. Nu există nici o asigurare că un hoț care nu mai fură a încetat să mai fie hoț. Tot ceea ce indică încetarea furatului este că pentru moment sau în prezent el nu fură. Poate că tot ceea ce înseamnă aceasta este că din punct de vedere strategic nu este înțelept ca el să fure acum. Sau poate să însemne că el a luat hotărârea bună de a nu mai fura; dar ceea ce va face el când va avea probleme financiare, este o cu totul altă chestiune. Cu alte cuvinte, deoarece hoții nu fură tot timpul, mincinoşii nu mint tot timpul şi bețivii nu sunt întotdeauna beți, încetarea acestor activități nu este (în ea însăşi) un indiciu că a avut loc o schimbare permanentă. Dacă numai atât a avut loc, atunci consilierul spiritual creştin trebuie să tragă concluzia că au avut loc schimbări, nu schimbarea, şi el poate să prezică cu certitudine falimentul viitor la care am făcut aluzie în primul paragraf al acestui capitol.

De ce deci răspunsurile date mai sus nu sunt corecte? Ele pur şi simplu nu se conformează paradigmei pe care ne-a dat-o răspunsul revizuit:

„Când el este altceva."

Dezobişnuire şi reobişnuire

Să analizăm baza biblică a acestei structuri şi principiile biblice care stau la baza acestor afirmaţii. În Efeseni 4, Pavel se ocupă direct de problema schimbării. Aşa cum am observat în altă parte, el discută nevoia unor noi relaţii eficiente între credincioşi; unitatea este esenţială. Dar pentru aceasta este nevoie de schimbarea vieţilor. Spre deosebire însă de unii pastori conservatori de astăzi, Pavel nu îndeamnă doar la schimbare, ci şi explică cum poate fi efectuată schimbarea.

Vom sări peste prima parte a capitolului, şi vom începe cu versetul 17, în care Pavel accentuează necesitatea unei astfel de schimbări:

„Iată dar ce vă spun şi mărturisesc eu în Domnul: să nu mai trăiţi cum trăiesc păgânii..."

Acesta este un imperativ cât se poate de puternic. Cuvintele „şi mărturisesc eu în Domnul" subliniază nevoia, întăresc accentul şi arată că nu există nici un dubiu cu privire la această chestiune. Suntem îndemnaţi să ne schimbăm: „...să nu mai trăiţi cum trăiesc păgânii". „Cândva aţi trăit aşa, când eraţi păgâni (adică necredincioşi), dar acum, după ce aţi devenit creştini, umblarea voastră (modul în care vă desfăşuraţi activităţile zilnice, stilul de viaţă) trebuie să se schimbe."

Observaţi cât de clar vorbeşte Pavel despre faptul că schimbarea este mai mult decât o încetare a unor acţiuni împotriva cărora se pot ridica obiecţii; el cere o schimbare autentică; o schimbare înăuntrul persoanei, nu numai în acţiunile ei. Există speranţă în această privinţă, pentru că Dumnezeu aşteaptă schimbarea copiilor Lui. Şi dacă El o aşteaptă, această schimbare trebuie să fie posibilă; şi dacă este posibilă, Cel care o porunceşte trebuie să ne fi pus la dispoziţie şi modalităţile şi mijloacele pentru a o realiza.

Vom trece şi peste versetele 17b-21, făcând numai un comentariu sau două. Ceea ce Pavel descrie în acele versete drept stil de viaţă păgân este de fapt o viaţă concentrată asupra eului, pe care noi am numit-o viaţă orientată spre dorinţă şi motivată de dorinţă. Acest lucru iese în evidenţă mai ales în versetul 19b: „...s-au dedat la desfrânare şi săvârşesc cu lăcomie orice fel de necurăţie"; iar în versetul 22: „după poftele înşelătoare". Observaţi că este vorba despre schimbarea unui mod de viaţă, şi nu numai a unor activităţi din acest fel de viaţă. Pavel numeşte acest mod de viaţă „trăire" (v. 17), un mod de viaţă practicat la care s-au dedat (v. 19), felul de viaţă din trecut şi „omul cel vechi" (v. 22). Când vorbeşte despre schimbare, el o prezintă ca şi cum persoana aceea trebuie să devină „un om nou" (v. 24), un om cu o minte înnoită (v. 23), neprihănit şi sfânt (v. 24). Un om ca şi Isus Cristos. Aceste schimbări provin, spune el, din adevăr (v. 24b). Schimbarea este o schimbare în om; el este înnoit prin schimbarea întregului lui stil de viaţă. Noul stil trebuie să se conformeze chipului lui Cristos, aşa încât în noul lui mod de viaţă, creştinul să-L reflecte cu adevărat pe Dumnezeu. Nimic mai puţin decât atât nu va fi suficient.

Acesta este cadrul pentru modul cum trebuie să se efectueze schimbarea, care este descris în versetele 22-24, şi a cărui înţelegere este vitală pentru fiecare consilier spiritual. Factorul cheie aici este că Pavel nu spune numai să ne „dezbrăcăm" de omul vechi (adică de vechiul stil de viaţă), ci şi să ne „îmbrăcăm" cu omul nou (adică cu stilul de viaţă creştin).

Schimbarea este un proces care constă din doi factori. Aceşti doi factori trebuie să fie întotdeauna prezenţi pentru a realiza o schimbare autentică. Dezbrăcarea nu va fi permanentă fără îmbrăcare. Îmbrăcarea este ipocrită şi temporară dacă nu este însoţită de dezbrăcare.

Să ne întoarcem deci la mincinos şi la hoţ. Pune din nou întrebarea:

„Când un mincinos nu este un mincinos?"
„Când este altceva."

Foarte bine, dar ce altceva? Când încetează să mai mintă, ce trebuie să înceapă să facă? Cu ce spune Biblia că trebuie să fie înlocuită minciuna? (Acesta este genul de întrebări pe care consilierul spiritual trebuie să le pună şi să răspundă la ele încontinuu.) Ce spune Pavel? Să privim la versetul 25:

„De aceea (el aplică acum principiile schimbării) lăsați-vă de minciună (dezbrăcare); fiecare din voi să spună aproapelui său adevărul, pentru că suntem mădulare unii altora (îmbrăcare)". Iată deci răspunsul.

„Când un mincinos nu este un mincinos?" „Când a devenit un om care spune adevărul." Dar dacă n-a fost „reprogramat" sau reobişnuit, atunci se va întâmpla că în situații deficile, când e obosit, sau bolnav sau sub presiune, hotărârea bună a consiliatului şi încetarea temporară a minciunii nu va dura. El se va întoarce la modul lui anterior de viață, pentru că el este încă programat să facă acest lucru. Vechile tipare ale obiceiurilor păcătoase nu au fost înlocuite cu altele noi. Până când nu se întâmpla acest lucru, el va rămâne vulnerabil la recidivă păcătoasă. Dezobişnuirea este posibilă numai dacă se realizează reobişnuirea. Consiliatul trebuie să fie transformat. Noile tipare trebuie să devină dominante. Spre acestea trebuie să învețe el să se îndrepte întotdeauna când trece prin perioade de stres.

Să mai repetăm o dată întrebarea: „Când un hoț nu este hoț?"

Când încetează să mai fure? Nu. Să privim la versetul 28: „Cine fura să nu mai fure (dezbrăcare); ci mai degrabă să lucreze cu mâinile la ceva bun, ca să aibă ce să dea celui lipsit (îmbrăcare)". Un hoț este tot hoț dacă doar a încetat să mai fure. El este pur şi simplu un hoț care în momentul de față nu fură. Sub presiune, există posibilitatea să recidiveze. Dar dacă după ce s-a pocăit îşi găseşte un serviciu, lucrează din greu să îşi câştige banii cinstit şi învață binecuvântarea dărniciei, el nu mai este hoț. Un hoț nu mai este hoț atunci când devine un om harnic care dăruieşte. El se dezobişnuieste de furat numai atunci când se obişnuieşte să muncească din greu şi să împartă cu alții ceea ce are.

Acest proces compus din doi factori apare în toată Scriptura. În acest capitol, de exemplu, observați ce spune Pavel despre mânie (v. 26, 27):

dezbracă: resentimentul (mânia care ține mai multă vreme);
îmbracă: rezolvarea zilnică a problemelor (mânia să fie lăsată să motiveze adoptarea de soluții biblice).

Să vedem ce spune el despre vorbire (v. 29):

dezbracă: cuvinte stricate care îi insultă pe alții;
îmbracă: cuvinte care îi zidesc pe alții.

El cere ca în locul exprimării verbale şi fizice a amărăciunii, a mâniei, a furiei, a vociferării, a defăimării şi a răutății să fie pusă bunătatea iertătoare (v. 31,32).

Cei doi factori apar în Epistola lui Petru:

„Nu întoarceți rău pentru rău, nici ocară pentru ocară / dimpotrivă, binecuvântați" (1 Petru 3:9); şi în Ioan: „Preaiubitule, nu urma răul / ci binele" (3 Ioan 11);

în Evrei:

„Să nu părăsim adunarea noastră cum au unii obicei / ci să ne îndemnăm unii pe alții" (Evrei 10:25); şi în multe alte locuri [9]. Lucrările cărnii trebuie să fie înlocuite cu roada Duhului (Galateni 5). Calea celui fără Dumnezeu trebuie să facă loc căii lui Dumnezeu (Psalmul 1).

Metoda lui Cristos de ucenicizare [10], în care ucenicul trebuie să devină ca şi stăpânul lui (Luca 6:40), implică acest proces cu doi factori:

„Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea (dezbrăcare) şi să Mă urmeze (îmbrăcare)" (Matei 16:24).

Noul stil de viață al ucenicilor lui Cristos se dobândeşte murind față de sine (punând eul să moară pe cruce) şi / trăind pentru Dumnezeu (urmându-L pe Cristos). Această viață a început prin întoarcere de la idoli / spre viul şi

adevăratul Dumnezeu (1 Tesaloniceni 1:9). Sfințirea continuă pe măsură ce credinciosul se întoarce zilnic de la păcat / spre dreptate [11].

Eliminarea şi formarea obiceiurilor

Un mod de viață este un mod obişnuit de a trăi. Dumnezeu i-a dat omului o capacitate minunată pe care noi o numim obicei. Ori de câte ori cineva face un anumit lucru o perioadă destul de lungă de timp, lucrul acela devine parte din el. Consilierii spirituali trebuie să nu uite că fiecare consiliat (la fel ca şi ei înşişi) este pe deplin dotat cu această capacitate. Uneori însă, consilierii spirituali trebuie să le explice consiliaților dinamica obiceiului. Când fac acest lucru, s-ar putea să fie necesar să accentueze faptul că este greu să fie schimbate obiceiurile, pentru că am ajuns să ne simțim bine cu ele, şi pentru că ele au devenit reacții inconştiente. Un consilier spiritual a exprimat lucrul acesta în felul următor: „Vasile, să luăm un exemplu: când te-ai sculat azi-dimineață, ai încălțat mai întâi pantoful drept sau pantoful stâng? Hei, ți-a trebuit un minut ca să răspunzi la această întrebare, nu-i aşa? Poate că încă nici nu ştii ce să-mi răspunzi. Nici nu te mai gândeşti cu ce începi; pur şi simplu o faci. Tu nu-ți spui în mod conştient: „Acum am să-mi încalț pantofii - voi începe cu piciorul drept". Nu te gândeşti de loc la aceasta. O faci pur şi simplu fără să te gândeşti la ceea ce faci. Te scoli dimineața şi faci în mod inconştient ceea ce ai făcut în sute de alte dimineți. Probabil că nici nu ştii care braț îl introduci în mâneca cămăşii mai întâi, sau sute de alte detalii. Nu ni se mai pare necesar să ne gândim la detalii. Aceasta este capacitatea pe care ne-a dat-o Dumnezeu. Ia un alt exemplu: gândeşte-te la ocazia când pentru prima dată te-ai aşezat la volanul unui automobil. Ce experiență înfricoşătoare a fost aceea. Ai stat acolo şi te-ai gândit: „Iată un volan (părea de zece ori mai mare decât era în realitate), şi iată un schimbător de viteză şi un panou complex şi pedalele în partea de jos. Trebuie să învăț cum să le folosesc şi să le coordonez pe toate acestea! Şi în acelaş timp trebuie să fiu atent la liniile de pe mijlocul şoselei şi la semnele de pe marginea drumului, şi la pietoni şi la maşini şi... Cum voi reuşi să fac toate acestea?" Îți poți amintii de vremea aceea? Dar acum - acum ce faci? La miezul nopții, într-o noapte fără lună, te aşezi în scaunul maşinii în timp ce altcineva se aşează în scaunul de lângă tine. Cu îndemânare introduci cheia în contact fără să zgârii tabloul de bord, porneşti motorul, muți schimbătorul de viteză, apeşi pe accelerație, dai înapoi, ieşind în stradă, şi apoi porneşti la drum, iar în tot timpul acesta discuți cu aprindere vreo idee obscură a calvinismului! Ce ispravă uimitoare ai făcut, dacă te gândeşti bine! Gândeşte-te, deci. Ai învățat să practici un comportament foarte complex în mod inconştient. Gândeşte-te la ceea ce au învățat să facă piloții de astronave în acelaşi fel. Cum ai învățat tu? Cum au învățat ei? Prin practică, prin practică disciplinată. Tu ai condus maşina un timp destul de lung pentru ca această conducere să devină parte din tine. Ea a devenit pentru tine o a doua natură. Despre acest lucru a vorbit Pavel atunci când a scris: „Caută să fii evlavios" (1 Timotei 4:7; în limba engleză acest verset sună astfel: „Disciplinează-te ca să fii evlavios", n. tr.). Aşa se stabileşte un stil de viață şi se trăieşte în conformitate cu el - prin obiceiuri."

Scriitorul Epistolei către evrei (Evrei 5:13 şi următoarele) vorbeşte clar despre această problemă. Acolo el îi dojeneşte pe creştinii evrei pentru că, deşi au primit atâta învățătură din Cuvântul lui Dumnezeu, ei n-au profitat de pe urma ei. Motivul pentru care n-au profitat este că nu au utilizat această învățătură, în consecință, atunci când ar fi trebuit ca ei să fi devenit învățători, ei tot mai aveau nevoie să fie învățați. El spune că oricine care „nu se hrăneşte decât cu lapte, nu este obişnuit cu cuvântul despre îndreptățire, căci este un prunc" (v. 13). El continuă: „Dar hrana tare (carnea şi cartofii) este pentru oamenii mari, pentru aceia a căror judecată s-a deprins, prin întrebuințare, să deosebească binele şi răul". Iată deci explicația. Practicarea evlaviei duce la viața de evlavie. Ea face ca evlavia să devină „naturală". Dacă practici ceea ce îți spune Dumnezeu să faci, viața de ascultare va deveni parte din tine. Nu există o cale simplă, rapidă şi uşoară pentru realizarea unei evlavii instantanee [12]. „Dar", vei protesta tu, „eu nu par a fi în stare să fac acest lucru." Protestul nu are validitate, pentru că tu ai făcut deja acest lucru. Ai praticat şi ai învățat ceva; ai dezvoltat unele tipare inconştiente. În calitatea ta de ființă umană înclinată spre păcat, ai practicat acte păcătoase care au devenit parte din tine, la fel cum au devenit parte din fiecare dintre noi. Nu există nici o îndoială cu privire la faptul că ai capacitatea de a-ți forma obiceiuri. Problema este că ai utilizat această capacitate pentru scopuri greşite. Capacitatea de a forma obiceiuri operează în ambele direcții. Nu poți să eviți obiceiurile în viață, pentru că aşa te-a făcut Dumnezeu. El ți-a dat abilitatea de a trăi o viață care nu cere gândire conştientă pentru fiecare acțiune sau reacție. Este o mare binecuvântare că Dumnezeu te-a făcut în felul acesta. Ar fi de nesuportat ca de fiecare dată când faci ceva să fie necesar să te gândeşti în mod conştient la ceea ce faci. Imaginează-ți că în fiecare dimineață ai spune: „Să vedem, cum să mă spăl pe dinți? Mai întâi trebuie să iau tubul cu pastă de dinți şi să îl rulez de la capăt etc.

etc". Este un mare beneficiu că nu trebuie să te gândeşti în mod conştient la tot ceea ce faci, pentru că altfel s-ar face miezul nopţii până ai ajunge la micul dejun.

Dar practica în sine este neutră; ea poate să acţioneze în favoarea ta sau în defavoarea ta, ca o binecuvântare sau ca un blestem, aceasta depinzând de ceea ce practici. Ceea ce introduci în viaţa ta are importanţă - la fel cum au importanţă datele care sunt introduse într-un computer. Computerul nu este mai bun decât datele cu care operează. Produsul final este bun sau rău, după cum este materialul brut care a fost introdus în el. La fel este şi cu capacitatea de a forma obiceiuri. În 2 Petru 2:14, Petru vorbeşte despre oameni care „au inima deprinsă la lăcomie". Cuvântul „deprinsă" este acelaşi cu cel folosit de Pavel (*gymnazo*), din care provine cuvântul gimnastica. O inimă care a exersat lăcomia este o inimă care a practicat lăcomia până când aceasta a devenit un obicei. Fără să se mai gândească în mod conştient la ea, o astfel de persoană se comportă „în mod automat" cu lăcomie în diferite spaţii în care este prezentă ispita.

Fiindcă Dumnezeu i-a făcut pe consiliaţi cu capacitatea de a trăi conform obiceiurilor, consilierii spirituali trebuie să ia în considerare obiceiul atunci când încearcă să-i ajute pe consiliaţi să se schimbe. Ei trebuie să-i ajute în mod conştient să-şi analizeze bine stilul de viaţă. Ei trebuie să-i ajute să devină conştienţi de tiparele vieţii lor printr-o examinare atentă a reacţiilor lor inconştiente. Inconştientul trebuie să devină din nou conştient. Pe măsură ce devin conştienţi de tiparele lor de trăire, ei trebuie să le evalueze în lumina Cuvântului lui Dumnezeu. S-ar putea ca persoana consiliată să continue să practice în viaţa ei de adult ceea ce a învăţat în copilărie. Consilierul spiritual trebuie să-l ajute să analizeze tipar cu tipar şi să determine cu privire la fiecare dintre ele dacă s-a dezvoltat prin practicarea voii lui Dumnezeu sau ca o reacţie păcătoasă. Există o singură cale de a deveni o persoană după voia lui Dumnezeu, de a-ţi orienta viaţa spre evlavie, şi aceasta este evaluarea fiecărui tipar în parte. Vechile căi păcătoase, pe măsură ce sunt descoperite, trebuie să fie înlocuite cu tipare noi din Cuvântul lui Dumnezeu. Acesta este înţelesul trăirii disciplinate. Disciplina cere mai întâi autoexaminare, apoi ea înseamnă crucificarea vechilor căi păcătoase (să spui „nu" în fiecare zi) şi, în sfârşit, ea implică practică în a-L urma pe Isus Cristos în moduri noi, prin călăuzirea şi prin puterea pe care Duhul Sfânt ne-o pune la dispoziţie prin Cuvântul Lui. Calea biblică spre evlavie nu este nici uşoară şi nici simplă, dar este calea temeinică.

Un consiliat se întreba dacă acest fel de schimbare era posibil. El a întrebat: „Poate un om de cincizeci de ani să se schimbe?" A pus întrebarea cu toată seriozitatea. Iar consilierul spiritual, care avea patruzeci şi doi de ani, s-a gândit: „Oare nu mai sunt decât opt ani până când voi fi pus într-o cutie de conservă şi congelat?" Atunci consilierul spiritual i-a vorbit despre acele figurine care erau la modă pe vremuri, şi care erau legate cu o aţă şi aveau un dispozitiv cu ajutorul căruia figurina era făcută să se ridice şi să coboare odată cu aţa. „Recent a revenit moda acestor figurine. La cei patruzeci şi doi de ani ai mei îmi amintesc foarte viu epoca glorioasă a primelor figurine de acest fel de când eram copil. În acele vremuri compania producătoare de astfel de figurine avea o campanie publicitară mult mai bună şi produse mai de calitate. Astăzi ei oferă o figurină de plastic cu o tijă metalică în centru. Tija metalică nu asigură suficientă fricţiune pentru aţă, şi aceasta alunecă, vechile figurine aveau o tijă de lemn şi erau şi ele de lemn. Compania producătoare obişnuia pe vremuri să organizeze concursuri de manevrare a acestor figurine la magazinul din colţul străzii. La fiecare magazin venea un reprezentant al companiei producătoare. El ne arăta toate trucurile cele mai noi: în jurul lumii, spaghetele, legănarea copilul în leagăn, plimbatul câinelui etc. Dacă exersai suficient de mult, puteai să înveţi să arunci figurina în afară sau în jos, sau în sus sau în jurul tău; puteai s-o învârţi deasupra capului tău, pe sub picior - aproape în orice mod voiai.

Uitasem cu totul de aceste figurine până în urmă cu un an, când într-o zi unul din copiii mei a venit acasă cu câteva figurine de felul acesta. Dar el nu ştia ce să facă cu ele! Fiul meu se juca cu figurina ca o fată! „Groaznic!" m-am gândit eu. „Copilul meu nu ştie ce să facă cu figurina. Nu mai există reprezentanţi ai fabricii producătoare; nu are cine să-l înveţe. Nu pot să-l las să procedeze în felul acesta cu figurina; cred că va trebui să-l învăţ eu însumi." Mi se părea că nu mai pusesem mâna pe o astfel de figurină de cel puţin o sută cincizeci de ani. Aşa că am ridicat figurina şi i-am arătat fiului meu cum să lege un nod pentru ca aţa să-i stea pe deget. (El nu ştia nici măcar pe ce deget s-o pună.) Aşa că i-am pus-o eu pe deget, şi după ce am cântărit-o în mână o dată sau de două ori, am rotit-o în jos cu forţă... şi figurina a adormit. Ochii copilului meu s-au făcut mari ca nişte farfurii. El nici nu ştia că figurina poate să şi doarmă. Am exersat de mai multe ori ca să prind bine modul de funcţionare al acestui produs inferior făcut din metal şi plastic. În curând, am început să-mi amintesc vechile tipare. Chiar şi cu acest produs inferior, n-a trecut mult timp până când am fost în stare să fac toate vechile

trucuri pe care obişnuisem să le fac cândva. Am crescut cu trei metri în ochii copiilor! După numai câteva încercări, vechile deprinderi dobândite mi-au revenit".

Apoi consilierul spiritual a continuat: „M-ai întrebat cum poate să se schimbe un om de cincizeci de ani? Poate schimbarea să se petreacă în tine? Poţi tu să fii cu adevărat altfel? Poţi tu, la această vreme târzie din viaţa ta să faci o schimbare şi să începi să trăieşti o viaţă care este într-adevăr după voia lui Dumnezeu? Răspunsul meu este pozitiv! Când aveam zece ani am învăţat cum să mă joc cu acele figurine, iar acum, cu mulţi ani mai târziu, am putut să pun mâna pe o figurină şi am descoperit că încă mai aveam vechile deprinderi. Întrebarea nu este dacă un om de cincizeci de ani poate să se schimbe; adevărata întrebare este dacă cineva poate să se schimbe odată ce a învăţat un lucru, iar acesta a devenit o obişnuinţă? Când nu aveam decât zece ani, am învăţat un lucru pe care nu l-am mai uitat, deşi nu m-am mai jucat cu o figurină de atunci. Poate că tu nu ai mai mers cu bicicleta de mulţi ani, şi totuşi ştii că poţi să mergi cu bicicleta. Probabil că nu-ţi vor trebui mai mult de cinci minute să te obişnuieşti din nou cu ea. Îţi vei aminti imediat. Întrebarea deci nu este dacă un om de cincizeci de ani poate învăţa căi noi; întrebarea este poate cineva - chiar şi un copil de zece ani - să se schimbe odată ce a învăţat un lucru greşit? Atunci când o practică devine atât de mult parte dintr-un copil încât ea rămâne în el, fără a mai fi întărită, timp de treizeci de ani, poate chiar şi el să se schimbe? Răspunsul la toate acestea este că orice schimbare se face greu, dar orice schimbare pe care o cere Dumnezeu este posibilă. Prin harul lui Dumnezeu tu poţi să te schimbi."

Când consilierul spiritual îşi ia în primire sarcina, el ştie că el şi consiliatul nu trebuie să facă totul singuri. Consilierul spiritual poate să-l asigure pe consiliat: Dumnezeu este acela care lucrează în tine (Filipeni 2:13). Toată sfinţenia, toată dreptatea, toată evlavia este roada Duhului (Galateni 5:22,23). Numai puterea Duhului Sfânt poate să înlocuiască obiceiuri păcătoase cu obiceiuri sfinte, la un copil de zece ani sau la un om de cincizeci de ani. Dumnezeu nu a spus niciodată că atunci când o persoană ajunge la patruzeci sau cincizeci sau optzeci de ani ea devine incapabilă de a se mai schimba. Uitaţi-vă la ceea ce a făcut Avraam când era om în vârstă. Uitaţi-vă la uluitoarele schimbări pe care Dumnezeu i le-a cerut la bătrâneţe. Vârstă aduce cu sine experienţa de schimbare şi aceasta ajută, aşa cum am văzut deja atunci când am discutat despre speranţă. Duhul Sfânt poate să-l schimbe pe orice creştin, şi o face.

Creştinilor nu trebuie să le fie teamă de schimbare. Ei trebuie să creadă în schimbare atâta timp cât ea este orientată spre Dumnezeu. Viaţa creştină este o viaţă de continuă schimbare. În Scripturi ea este numită „umblare", nu odihnă. Creştinii nu pot niciodată să spună (în viaţa aceasta): „Am ajuns la ţintă". Ei nu trebuie să gândească: „Nu mai am nimic de învăţat din Cuvântul lui Dumnezeu, nimic de pus în practică mâine, nici un fel de deprinderi de dezvoltat, nici un păcat de eliminat". Când Cristos a spus: „Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să Mă urmeze" (Luca 9:23), El a pus capăt acestui fel de gândire. El a prezentat viaţa creştină ca pe o luptă zilnică de a ne schimba. Consiliatul poate să se schimbe dacă Duhul lui Dumnezeu locuieşte în el. Desigur că dacă Duhul Sfânt nu locuieşte în el, nu există o astfel de speranţă.

Consilierii spirituali trebuie să fie conştienţi de faptul că mulţi creştini se dai bătuţi. Ei vor schimbarea prea repede. Ceea ce vor ei de fapt este să se schimbe fără lupta zilnică. Uneori se dau bătuţi când ajung în pragul succesului. Ei se opresc înainte de a primi schimbarea. De obicei este nevoie de cel puţin trei săptămâni de efort zilnic adecvat pentru ca un om să se simtă confortabil îndeplinind o nouă practică. Şi mai trebuie să treacă încă trei săptămâni până când practica aceea devine parte din persoana respectivă. Şi totuşi, mulţi creştini nu persevereză nici măcar trei zile. Dacă nu li se oferă un succes instantaneu, ei se descurajează. Ei vor să aibă acum ceea ce doresc, şi dacă nu primesc lucrul acela acum, ei renunţă.

De multe ori consiliaţii au nevoie de încurajare. S-ar putea ca un exemplu de felul celui de mai jos să fie util [13]. Consilierul spiritual poate să spună: „Gândeşte-te la problema aceasta o clipă. Îţi aduci aminte când ai învăţat să patinezi? Ce s-a întâmplat prima dată când ai ieşit pe gheaţă? Ştii bine ce s-a întâmplat. Ai căzut şi te-ai udat. Şi acest lucru s-a întâmplat de fiecare dată când te-ai ridicat şi ai încercat din nou. Nimeni nu învaţă să patineze fără să cadă mai întâi. Şt stând acolo şi înghemţând a trebuit să iei o hotărâre: „Voi continua să încerc, sau este mai bine să renunţ la ideea de a învăţa să patinez?" Poate că ai renunţat după primul sau al doilea eşec şi n-ai mai învăţat niciodată să patinezi. Mulţi oameni iau această hotărâre acolo, pe loc. Ei nu consideră că merită să treacă prin stânjeneala, stângăcia, necazul şi teama pe care le implică învăţarea patinajului. Dar alţii continuă în ciuda tuturor acestor lucruri. Ei se ridică, se scutură şi pornesc din nou - zum bang! zum bang! zum

bang! apoi... zzzzzzum bang. Ceva începe să se întâmple. Înainte de a-ți da seama de ceea ce se întâmplă te trezeşti că mergi zzzzzzzzzzzum bang, zzzzzzzzzzzzzzzzzum bang şi apoi zzzzzz... Dacă exersezi suficient de mult, patinajul nu va mai fi o problemă; apoi te va preocupa cum să faci ca pucul să ajungă în plasă. Există un moment în care începe o activitate, iar apoi ea devine parte din tine, dar numai după ce ai practicat-o suficientă vreme".

Poate că consiliatul nu reuşeşte la început să schimbe un obicei. Poate că de fiecare dată când a încercat a făcut zum bang! Să presupunem că s-a udat. Este aceste un motiv pentru a renunța? Cu siguranță că nu; căderea este parte din procesul de învățare a patinajului (sau şi dragostei, sau a mărturisirii). Să presupunem că i-a fost greu să citească Scripturile şi să se roage zilnic; acesta este un motiv pentru a depune şi mai mult efort, nu pentru a renunța.

Este posibil ca el să nu fi reuşit să-şi îndeplinească obiectivele propuse pe termen scurt. Poate că va fi nevoie să spună: „Astăzi voi face cutare lucru, apoi săptămâna aceasta voi face cutare lucru, iar apoi/peste trei săptămâni voi face cutare lucru". Dacă el patinează în fiecare zi timp de trei săptămâni la rând, el probabil va deveni patinator. Dacă vrea cu adevărat să fie după voia lui Dumnezeu, el trebuie să stea pe gheață. Nu trebuie să lase ca hainele ude să-l descurajeze. Dacă este gata să accepte să se ude, în curând va avea mult mai puține căzături! Mult mai curând decât s-ar aştepta.

Săptămână după săptămână, consilierii spirituali întâlnesc un anume faliment care ocupă un loc proeminent între creştini: este o lipsă a calității pe care Biblia o numeşte îndelungă răbdare. Poate că rezistența este cheia pentru a ajunge la evlavie prin disciplină. Nimeni nu învață să patineze, să folosească o figurină, să încheie nasturii de la cămaşă sau să conducă un automobil dacă nu persistă suficient timp pentru a ajunge să poată face lucrul respectiv. El învață exercitând îndelungă răbdare în ciuda eşecurilor, suportând situațiile stânjenitoare, până când comportamentul dorit devine parte din el. El se antrenează prin practică să facă ceea ce doreşte să învețe să facă. Dumnezeu spune că acelaşi lucru este adevărat şi cu privire la evlavie.

Accentul pe care Biblia îl pune pe efortul uman nu trebuie să fie înțeles greşit; noi vorbim despre un efort motivat de har, nu despre lucrarea cărnii. Efortul fără Duhul Sfânt nu produce evlavia. Numai prin puterea Duhului Sfânt poate cineva să reziste. Prin propriul său efort omul poate să persiste pentru a învăța cum să schieze, dar nu va persista în urmărirea evlaviei. Creştinul face fapte bune pentru că Duhul Sfânt lucrează mai întâi în el.

Lucrarea Duhului Sfânt nu este mistică. Activitatea Duhului Sfânt a fost adesea văzută într-un mod neclar şi derutant. Nu există nici un motiv pentru această lipsă de claritate. Duhul Sfânt însuşi ne-a spus clar cum lucrează El. El spune în Scripturi că în mod obişnuit El lucrează prin Scripturi. Biblia este cartea Duhului Sfânt. El a inspirat-o. El i-a determinat pe autorii ei să scrie fiecare cuvânt minunat pe care îl citim acolo. Aceasta este cartea Lui; unealta ascuțită cu care îşi face El lucrarea. El nu a produs cartea ca să spună apoi că ea poate fi pusă la o parte şi uitată. Evlavia nu vine prin osmoză. Ideile şi eforturile umane nu o vor produce niciodată. Nu există nici o cale mai uşoară spre evlavie. Ea necesită întotdeauna studiul într-o stare de rugăciune şi ascultarea de Cuvântul lui Dumnezeu.

Duhul a lucrat din greu să-i ridice şi să-i modeleze pe acei oameni ca să scrie cartea Lui în mod corespunzător. Sub providența Lui, ei şi-au folosit vocabularul şi stilul pentru a reda acele situații din viață pe care El le-a cerut să le redea. Astfel ei au putut să scrie o carte exact aşa cum a vrut El, o carte care să împlinească nevoile noastre. El a fost foarte atent ca nici un cuvânt neadevărat să nu fie scris; în cartea Lui nu sunt erori. Această carte este în întregime adevărată şi fără greşeală; ea este Cuvântul demn de încredere al lui Dumnezeu. După ce Duhul Sfânt a depus tot acest efort pentru scrierea Bibliei, nu mai putem să credem că El va sfinți pe cineva pe loc, fără intermediul Bibliei. Duhul Sfânt nu lucrează în felul acesta. El lucrează prin Cuvântul Lui. Aşa că, pentru a-l ajuta pe un consiliat să se disciplineze ca să ducă o viață de evlavie, consilierul spiritual trebuie să insiste asupra unui factor esențial: studierea regulată a Cuvântului lui Dumnezeu.

Tiparele unei vieți de evlavie se dezvoltă şi ajung să fie parte integrantă din noi prin ascultare de bunăvoie, persistentă şi cu rugăciune de cerințele Scripturii [14]. Când citim despre aceste cerințe, trebuie să-I cerem lui Dumnezeu ca prin harul Său să ne ajute să trăim conform lor. El ne-a dat Duhul Sfânt cu acest scop. Cuvântul har are mai multe înțelesuri în Biblie, unul dintre ele fiind ajutor. Duhul Sfânt dă ajutor atunci când cei care

cred în el citesc Cuvântul Lui şi apoi, prin credință, fac ceea ce le spune El. El nu promite să-i întărească dacă ei nu procedează în felul acesta; puterea vine adesea în timp ce credinciosul acționează.

În 2 Timotei 3:17, Pavel menționează patru lucruri pe care Scripturile le fac pentru credincios. Mai întâi, ele îl învață ce cere Dumnezeu de la el. În al doilea rând, ele îl conving că este păcătos, arătându-i în ce fel el nu a împlinit ceea ce cere Dumnezeu de la el. În al treilea rând, ele îl îndreptă din nou. Şi, în sfârşit, Scripturile îi dau înțelepciune (mai corect, îl instruiesc sau îl disciplinează) în dreptate. Acest al patrulea beneficiu pe care-l avem de la Biblie înseamnă o instruire structurată în a practica dreptatea. Folosirea zilnică a Bibliei ne disciplinează. Noi avem nevoie de o trăire disciplinată, structurată după principiile biblice.

Numai structurarea aduce libertate. Disciplina aduce libertate. Oamenii au fost condiționați să creadă exact contrariul. Ei cred că libertatea vine numai atunci când dăm la o parte structura şi disciplina.

Libertatea vine prin lege, nu în afara legii. Când este un tren liber? Este el liber atunci când sare de pe linii şi o ia peste câmp? Nu. Trenul este liber numai atunci când este obligat să stea pe linii. Numai atunci merge el lin şi cu eficacitate, pentru că aşa l-a conceput inventatorul lui să funcționeze. El trebuie să fie pe linii pentru a putea să meargă aşa cum trebuie. Şi consiliații trebuie să stea pe linii. Liniile lui Dumnezeu să găsesc în Cuvântul lui Dumnezeu. În lumea rotundă a lui Dumnezeu, consiliatul nu poate să ducă o viață pătrată şi să fie fericit; întotdeauna colțurile îi vor fi tăiate. Viața orientată spre poruncile lui Dumnezeu şi motivată de ele trebuie să aibă o anumită structură; structura aceea poate fi găsită în Biblie. Conformarea la această structură prin harul lui Dumnezeu îi face pe creştini în stare să se schimbe, să se dezbrace de păcat şi să se îmbrace în dreptate, şi astfel să devină oameni după voia lui Dumnezeu.

Acesta este deci răspunsul biblic pe care trebuie să-l dea consilierul spiritual: citeşte cu regularitate Scripturile, roagă-te şi fă ce-ți spun ele, respectând planul pe care ți-l dau ele, indiferent ce simți tu cu privire la acele lucruri.

Ultimul factor ne aduce la ceea ce pare a fi cea mai mare problemă dintre toate: consiliații se dau bătuți pentru că ei nu simt că vor să facă din nou un anumit lucru. Consilierii spirituali trebuie să le spună consiliaților: „Probabil că n-ai simțit că vrei să te scoli azi-dimineață. Dar a trebuit să te scoli în ciuda sentimentelor tale. După ce te-ai sculat şi te-ai mişcat puțin prin casă, începi să te simți altfel, şi eşti bucuros că ai acționat în ciuda simțămintelor tale. Începând cu acea primă decizie de a te scula, tot restul zilei este plin de decizii similare care trebuie să fie luate pe baza ascultării de Dumnezeu, şi nu pe baza capitulării în fața simțămintelor negative".

Sunt multe lucruri pe care oamenii simt că nu vor să le facă. Dar există numai două moduri de a trăi. Aceste două moduri de viață reflectă două feluri de religie şi două feluri de moralitate. Una din aceste două religii şi moralități spune: „Voi trăi conform simțămintelor". Cealaltă religie şi moralitate spune: „Voi trăi aşa cum spune Dumnezeu". Când omul a păcătuit, el a abandonat viața orientată spre poruncile lui Dumnezeu, care era o viață de dragoste, şi a adoptat viața orientată spre simțăminte, care era o viață de pofte. Există numai două feluri de viață: viața de păcat motivată de simțuri şi orientată spre eu, şi viața de sfințenie motivată de poruncile lui Dumnezeu şi orientată spre evlavie. Trăirea conform simțămintelor noastre este cea mai mare piedică în calea evlaviei. Viața de evlavie, orientată spre poruncile lui Dumnezeu, izvorăşte numai din structura şi din disciplina biblică.

Am văzut, prin urmare, că eliminarea unui obicei este o acțiune care include două părți şi care necesită persistență în dezbrăcarea de ceea ce este vechi şi îmbrăcarea noului, care trebuie să fie făcute regulat şi într-un mod structurat. Dezobişnuirea implică şi reobişnuire. Când un consiliat întoarce spatele căilor lui vechi, el trebuie în acelaşi timp să se întoarcă cu fața spre căile noi ale lui Dumnezeu. Dacă nu face acest lucru, el poate să se întoarcă de la căile lui vechi spre ceva la fel de rău sau poate chiar mai rău. Dacă noua cale este vagă şi neclară, el poate să oscileze între mai multe lucruri, devenind derutat şi exasperat în loc să dezvolte noi căi biblice de trăire. Procesul deci trebuie să-i fie clar consilierului spiritual şi prin el şi consiliatului.

Următoarea schemă poate fi folosită pentru a stabili clar natura dublă a schimbării biblice pentru consiliat [15].

Schimbarea... este un proces care constă din doi factori

Dezobişnuirea **(Enumeră obiceiurile de eliminat)**	**Reobişnuirea** **(Enumeră obiceiurile de adoptat)**

Figura 2

Consiliații, împreună cu consilierii lor spirituali, trebuie să identifice cât se poate de repede şi să pună pe listă pe coloana din stânga tipare de obiceiuri păcătoase despre care Dumnezeu spune în Scripturi că credinciosul trebuie să se dezbrace de ele. Tiparele biblice corespunzătoare cu care credinciosul trebuie să se îmbrace vor fi enumerate pe coloana din dreapta. Identificarea de la început a acestora poate clarifica de ce fel de muncă trebuie depusă şi îi ține pe toți cei implicați pe direcția bună [16].

Am văzut că un consiliat nu mai este hoț atunci când se „îmbracă" cu un mod drept de viață, în care cinstea este singura metodă de câştig. Adică el nu încetează să mai fie hoț atunci când încetează să mai fure. Dacă tot stilul lui de viață mai este încă programat să fure, el este încă - în caracterul lui - un hoț, chiar dacă (în momentul de față) el nu mai fură. El nu s-a dezobişnuit de furat pentru că nu s-a reobişnuit cu altceva. Dacă el nu va fi reprogramat de Cuvântul lui Dumnezeu şi de Duhul Sfânt, când presiunile vieții vor fi mari, el va reacționa la ele conform singurelor tipare pe care le cunoaşte. De aceea Pavel insistă nu numai că hoțul trebuie să înceteze să mai fure, ci şi că el trebuie să învețe să trăiască un alt fel de viață care constă din (1) muncă pentru câştigarea banilor şi (2) dărnicie față de săraci. Până când nu a dezvoltat o viață caracterizată prin muncă şi dăruire, din punctul de vedere al caracterului, el este tot hoț [17].

Întoarcerea la caracter va fi mai mult decât o întoarcere temporară în anumite situații. Cazurile pe care le tratează consilierii spirituali pot manifesta descurajare, durere şi de multe ori alți factori negativi care fac să fie cu atât mai greu pentru consiliat să se schimbe. Situația poate uneori să prezinte condiții similare acelora care au existat atunci când duhul necurat s-a întors în casa curățită împreună cu alte şapte duhuri necurate (Matei 12:45). Prin urmare, cheia schimbării este recunoaşterea naturii duble a acestui proces. Acum trebuie să vedem cum poate fi produsă această schimbare.

NOTE

1. Joel Nederhood, „The Irresistible Force and Immovable Objects" (Forța irezistibilă şi obiectele neschimbătoare), *The Radio Pulpit*, vol. 17, no. 10, October, 1972, p. 31, 32.

2. Ieremia 13:23. „Deprinşi" înseamnă aici literal „învățați la rău".

3. Se întâmplă că observația care i se face copilului după ce a trântit uşa, deşi este mai uşor de făcut este mai puțin eficientă decât metoda mai dificilă (este mai dificilă pentru că ea implică acțiune şi nu reacție) de a-i reaminti copilului cum să închidă uşa când el se pregăteşte să iasă pe uşă.

4. Vezi *Christian Living in the Home*, unde vei găsi ajutor în această problemă. Aşa cum ştie fiecare părinte, s-ar putea să fie nevoie de un efort unit de a elimina chiar şi obiceiuri mărunte cum ar fi rosul unghiilor, legănatul pe scaun etc.

5. Este de asemenea important să observăm că atunci când un consiliat se plânge că el ar fi altfel dacă situația ar fi alta, adevărul clar este că singura cale de a schimba situația este ca el să-şi schimbe comportamentul în situația aceea (de ex. 1 Petru 3:1 şi urm.). Când consiliații îşi schimbă comportamentul, schimbarea conduce la o schimbare (1) a situației, (2) a atitudinilor, (3) a celorlalți oameni.

6. Vezi *What to Do About Worry* (Ce să faci cu privire la îngrijorare).

7. *Metanoia* înseamnă literal „un gând ulterior".

8. Consilierii spirituali pot să dea următoarea replică: „Eu nu contest faptul că aşa eşti tu, dar, prin harul lui Dumnezeu, tu nu trebuie să rămâi aşa pentru tot restul vieții tale. Dumnezeu poate să te schimbe astăzi.

9. Vezi, ca exemple, 1 Petru 1:14, 15; 2:11, 12; 3:9; 4:2; 5:2; 5:3, 5, 6; Romani 12:16, 21; 13:12; 14:17; 15:1-2; Galateni 5:16,19 şi.urm., 22 şi urm.; 6:3,4,8. Consilierul trebuie să-şi întocmească propria lui listă de obiceiuri care trebuie eliminate şi obiceiuri care trebuie adoptate, pentru a o utiliza în cadrul consilierii spirituale. Vezi „Materialul auxiliar nr. 3" de la sfârşitul acestui manual.

10. Vezi *The Big Umbrella*, p. 249 şi urm.

11. Un gândac a căzut pe spate, şi dă din picioare neajutorat. De ce fel de schimbare are el nevoie? „Are nevoie să fie răsturnat" vei răspunde tu. Foarte bine, vom face acest lucru. L-am răsturnat şi acum totul pare să fie iarăşi în ordine. Gândacul poate să se mişte şi... stai o clipă! Ia uite ce se întâmplă! Gândacul iar se înclină în aceeaşi direcţie. Iată că iar s-a răsturnat pe spate. N-a fost suficient că l-am aşezat pe picioarele lui - el trebuie să înveţe să-şi schimbe şi cursul vieţii.

12. E.J. Young în comentariile sale cu privire la Isaia 1:10-17, ne vorbeşte într-un mod care ne poate fi de ajutor despre cum să învăţăm un nou mod de viaţă. În Isaia 1:10-17 ni se vorbeşte despre „dezbrăcare" (v. 16) şi „îmbrăcare" (v.17) prin învăţare. Young spune: „Oamenii aveau nevoie să fie învăţaţi. Pentru ei, a face binele era ceva nou, ceva ce trebuia învăţat... Naţiunea trebuie să fie deprinsă să facă binele tot aşa cum în prezent este deprinsă să facă răul". E.J. Young, *The New International Commentary: The Book of Isaiah* (Noul comentariu internaţional: cartea lui Isaia), vol. I, (Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1972), p. 73.

13. Mare parte din materialul de faţă este repetat în broşura *Godliness Through Discipline* (Evlavia prin disciplină) care a fost concepută pentru a fi utilizată în consilierea spirituală pentru a da mai multă putere eforturilor consilierului spiritual.

14. Este greu de înţeles cum pot credincioşii care fac consiliere spirituală să realizeze schimbările pe care le vrea Dumnezeu fără să utilizeze Cuvântul lui Dumnezeu. De aceea, consilierii spirituali trebuie să insiste întotdeuna asupra stabilirii obiceiului de a studia Biblia zilnic.

15. Acord permisiune celui ce cumpără această carte să reproducă acest formular în orice cantitate pentru utilizare personală sau profesională.

16. Există întotdeuna pericolul de a identifica problemele şi soluţiile prea repede. Consilierii spirituali trebuie să se simtă liberi să revizuiască şi să schimbe formularele după cum este necesar. Dacă ei descoperă însă că acest lucru se întâmplă adesea în multe din cazurile pe care le tratează, ei trebuie să înveţe să ia astfel de decizii ceva mai târziu.

17. Deşi, desigur, s-ar putea ca el să fie un hoţ iertat.

Capitolul 19

ELEMENTE ALE DEZOBIŞNUIRII ŞI REOBIŞNUIRII

Să presupunem că persoana consiliată a luat hotărârea fundamentală de a se schimba şi că ea înţelege că este nevoie atât să se „dezbrace" de vechile obiceiuri, cât şi să se „îmbrace" cu altele noi; ce urmează după aceasta? Adică, cum procedează consilierul spiritual pentru a-l dezobişnui şi a-l reobişnui pe consiliat? O cale de a privi la această problemă este să ne gândim la paşii sau elementele implicate în aceste procese.

Există cel puţin şapte elemente care pot fi definite separat şi care sunt implicate în schimbarea făcută după principiile biblice. Aceste elemente nu pot fi privite ca fiind nişte paşi succesivi, deoarece cele mai multe dintre ele trebuie să fie introduse în procesul de consiliere spirituală şi să fie urmărite simultan. Elementele sunt următoarele:

1. Identificarea practicii (tiparului) de care trebuie să se dezobişnuiască (să se dezbrace).
2. Descoperirea alternativei biblice.
3. Structurarea întregii situaţii în aşa fel încât să poată avea loc schimbarea.
4. Ruperea unor verigi din lanţul păcatului.
5. Obţinerea ajutorului altora.
6. Accentuarea întregii relaţii cu Cristos.
7. Practicarea noului tipar.

Identificarea tiparelor

Cele trei probleme fundamentale pe care le implică un obicei pot fi rezumate prin expresia care spune că obiceiul a devenit „a doua natură". Aceasta înseamnă că:

(1) Consiliatul a ajuns să se simtă confortabil practicând obiceiul respectiv. El nu se mai simte stângaci sau rigid atunci când îl practică.

(2) Consiliatul reacționează în mod automat la anumite situații date (sau stimuli), reacțiile lui fiind un obicei.

(3) Consiliatul se angajează în practica respectivă (sau cel puțin începe să se angajeze) fără să se gândească în mod conştient la ceea ce face sau fără să ia o decizie conştientă de a acționa într-un anumit fel.

Astfel, pentru consiliat este important să devină deplin conştient de natura, frecvența şi ocazia (sau ocaziile) care declanşează manifestarea unui obicei. Dacă nu ştie exact ce face, el nu va şti cum să corecteze obiceiul respectiv. Dacă, de exemplu, el crede că o anumită expresie a feței lui transmite un mesaj de dragoste şi de atenție, în timp ce alții, care văd acea expresie, o interpretează drept plictiseală şi lipsă de interes, faptul acesta trebuie să-i devină clar consiliatului. Pe lângă clarificarea faptului în sine, consiliatul va trebui să devină capabil să identifice expresia feței lui atât din punct de vedere vizual cât şi chinestetic. Când expresia aceea apare pe fața lui, el va avea nevoie de cineva (consilierul spiritual, soția lui, un prieten) care să-i atragă mai întâi atenția asupra ei, aşa încât el să devină conştient de ea şi să învețe să identifice expresia cu exactitate. Indiferent dacă obiceiul constă din ceva simplu, aşa cum este o expresie a feței, sau un ton al vocii, sau dacă el are legătură cu o atitudine sau cu un anume act de comportament, consiliatul va trebui să ştie exact care este obiceiul care trebuie să fie înlocuit.

Ajutorul altcuiva poate să-i fie util (cel puțin în primele faze ale eforturilor sale) în a stabili frecvența cu care se angajează în practică respectivă. De multe ori el nu este conştient de aceasta, crezând că problema este mult mai mică decât este în realitate. Deoarece practica a devenit inconştientă, consiliatul ar putea să nici nu recunoască cele mai multe din ocaziile în care apare ea, dacă o altă persoană nu îi atrage mereu atenția asupra ei. Frecvența apariției acestor practici poate fi stabilită folosind cu conştiinciozitate formularul cu titlul Descoperirea tiparelor rele (DTR) [1].

Descoperirea frecvenței acestor practici este importantă din mai multe motive. Mai întâi, pentru că a afla cât de frecvent visează cu ochii deschişi şi se lasă pradă autocompătimirii în loc să-şi vadă de treburile zilnice, devine pentru consiliat un factor motivator pentru a căuta schimbarea. În al doilea rând, determinarea frecvenței îl ajută pe consiliat să determine natura problemei pe care încearcă să o depăşească; numai atunci devine el conştient de gravitatea (sau de lipsa gravității) problemei. În felul acesta, problema poate fi văzută într-o perspectivă corectă şi i se poate acorda prioritatea adecvată.

În al treilea rând, frecvența unei practici îi permite consiliatului să determine dacă este sau nu angajat într-o practică ce îi domină viața (despre aceasta vom avea mai multe de spus mai târziu în acest capitol), şi dacă, prin urmare, eliminarea acelei practici va necesita şi întărirea majorității celorlalte domenii ale vieții lui. Dacă tiparul acela a afectat fiecare dintre aceste domenii, şi aceste domenii la rândul lor au afectat acest tipar, s-ar putea să trebuiască să se acționeze şi asupra altor tipare în mod simultan. În sfârşit, consiliatul trebuie să stabilească ocaziile care declanşează practica respectivă. Dacă nu face acest lucru, el nu va putea niciodată să întreprindă al treilea pas: ruperea lanțului de reacții la prima lui verigă.

Ajutorul altora, plus utilizarea atentă a formularului DTR sunt două auxiliare foarte utile pentru a-l face pe consiliat conştient de împrejurările în care se angajează în practica păcătoasă de care trebuie să se dezbrace. Formularul DTR, prin faptul că îl obligă pe consiliat să noteze, să zicem, izbucniri de mânie şi ocaziile care le provoacă dimineața, după-masa şi seara, nu numai că îl ajută să devină conştient de adevărata frecvență a problemei, dar îl ajută şi să stabilească dacă îşi pierde controlul întotdeauna ca reacție față de un anumit stimul, dacă tiparul acela apare ca reacție la două sau trei feluri de stimuli sau dacă este o reacție generalizată față de orice nemulțumire sau neplăcere în viață. Dacă ştie că reacția are loc numai la anumiți stimuli, consilierul spiritual îl va ajuta pe consiliat la structurarea unui anumit fel de program pentru a rezolva problemele. Dacă tiparul este generalizat, va fi nevoie de o cu totul altă structurare. De exemplu, examinarea izbucnirilor de mânie legate de prezența unei anumite vecine poate (prin chestionare) să ducă la descoperirea unui sentiment de gelozie şi de teamă că soțul femeii consiliate ar avea anumite sentimente romantice pentru această vecină.

Desigur, această problemă particularizată trebuie să fie rezolvată altfel decât problema unui consiliat care este iritat de oricine, în orice împrejurări şi de orice care se opune ca lucrurile să fie aşa cum vrea el. În primul

exemplu trebuie să se acționeze asupra relațiilor interpersonale dintre soț și soție, în timp ce în al doilea, consiliatul trebuie să se pocăiască de mândria şi de egoismul lui, şi această pocăință trebuie să ducă la umilință şi la angajarea într-o lucrare în care consiliatul să-i slujească pe alții.

Rosul unghiilor şi beția sunt obiceiuri al căror caracter este diferit unul de altul, deoarece efectele beției tind să domine întreaga viață a persoanei (viața socială, economică, familială, sănătatea etc.), în timp ce rosul unghiilor nu are astfel de efecte. Dar studierea împrejurărilor care le declanşează are importanță egală în ambele cazuri, pentru a descoperi cum pot să fie rezolvate amândouă aceste probleme. Dacă formularul DTR arată că fiecare criză de autocompătimire duce în mod invariabil la sticla cu alcool, şi că fiecare discuție în contradictoriu duce cu siguranță la rosul unghiilor, în principiu, soluția pentru flecare dintre aceste probleme este aceeaşi.

Astfel, primul element vital în procesul de dezobişnuire/reobişnuire este ca atât consilierul spiritual cât şi consiliatul să devină conştienți de natura exactă, frecvența şi ocaziile asociate cu tiparul de atitudine sau comportament care trebuie să fie eliminat. Utilizarea formularului DTR şi ajutorul unor persoane care să îi atragă atenția consiliatului asupra obiceiurilor care trebuie eliminate, sunt foarte utile în această privință [2].

Descoperirea alternativei biblice

Am văzut că schimbarea biblică este un proces compus din doi factori, care necesită îmbrăcarea unor noi tipare în locul celor vechi. Deoarece am expus deja această problemă, nu mai este nevoie să spunem prea multe despre ea aici. Însă consilierii spirituali trebuie să dobândească priceperea de a-i ajuta pe consiliați să găsească alternativele biblice. În altă parte i-am sugerat consilierului spiritual să utilizeze „Materialul auxiliar nr. 3" pentru a-şi face propria lui listă de versete pe care le utilizează cel mai frecvent.

Dar versetele însele nu sunt tot ce este necesar. Consilierii spirituali trebuie să-şi dezvolte capacitatea de a transforma principiile Scripturii în aplicații concrete la situații specifice de viață. Un pastor, discutând această chestiune, a explicat cum a învins obiceiul rău de a murmura, înlocuindu-l cu rugăciune de mulțumire. El a spus că şi-a făcut obiceiul foarte dăunător de a se plânge cu cuvintele: „O, bună!" ori de câte ori lucrurile nu mergeau cum voia el. El ştia că această atitudine a fost greşită, pentru că el credea ceea ce spune Romani 8:28. Aşa că el s-a hotărât să înlocuiască plângerea aceasta cu laudă, şi aceasta l-a ajutat să-şi schimbe atitudinea față de providența lui Dumnezeu. Aşa că în loc să se mai plângă, el a hotărât să spună: „O, bună... este credincioşia Domnului!"

Numele unui vapor din Pensacola, Florida, era Insteadof (în loc de). Se pare că proprietarii au hotărât ca, în loc să cheltuiască bani sau timp pe alte lucruri, să cumpere acest vapor. Aceasta este sarcina consilierului spiritual: să cunoască (şi să devină tot mai familiar cu) alternativele biblice (în loc de...). Există o practică, un tipar sau un obicei adecvat care poate să înlocuiască fiecare practică, tipar sau obicei inadecvat. Consilierii spirituali trebuie să citească Scripturile în aşa fel încât să recunoască pasajele care indică alternativele adecvate. Ar putea să-i fie de ajutor utilizarea unei Biblii pentru consiliere spirituală, în care aceste pasaje sunt marcate. O modalitate de a face acest lucru este să utilizeze o liniuță oblică (/) pentru a despărții ceea ce trebuie eliminat de ceea ce trebuie adoptat, după cum urmează [3]:

„Să nu vă juraţi nici pe cer, nici pe pământ, nici cu vreun altfel de jurământ. / Ci da al vostru să fie da, şi nu să fie nu" (Iacov 5:12). „Ferice de omul care nu se duce la sfatul celor răi, nu se opreşte pe calea celor păcătoşi, şi nu se aşează pe scaunul celor batjocoritori! / Ci îşi găseşte plăcerea în legea Domnului, şi zi şi noapte cugetă la legea Lui!" (Psalmul 1:1-2).

Structurarea pentru schimbare

Structura vieții este esențială pentru efectuarea dublei schimbări pe care o discutăm. Structura vieții îl ajută pe consiliat atât să se dezbrace de vechile obiceiuri, cât şi să se îmbrace cu altele noi. Când un consiliat se roagă cu credință şi cere putere ca să se schimbe, credința lui trebuie să se manifeste în fapte care sunt conforme cu rugăciunea lui. Dacă se roagă pentru a fi eliberat de obiceiul de a fuma, el trebuie să se abțină a mai cumpăra țigări. Dacă vrea să scape de o gândire impură, el trebuie să ardă revistele imorale. Dacă vrea să scape de un temperament nestăpânit, el trebuie să abandoneze tovărăşia altora care au aceeaşi problemă ca şi el (Proverbele

14:17; 22:24,25) [4]. Astfel structura activităților, a împrejurărilor, şi a asocierilor consiliatului, trebuie să fie conformă cu dorința lui exprimată de a se dezbrăca de o practică păcătoasă şi să îl ajute la realizarea acestui lucru.

Deoarece schimbarea este compusă din doi factori, este la fel de important ca el să-şi structureze viața pentru noua practică pe care vrea să o dezvolte. Dacă vrea să învețe cum să își rezolve imediat problemele, în loc să lase ca resentimentele să se adune, el trebuie să stabilească o oră din zi în care să clarifice problemele cu ceilalți membri ai familiei lui. Dacă doreşte să-şi dezvolte obiceiul de a studia Biblia şi de a se ruga cu regularitate, el trebuie să planifice timp pentru studiul biblic şi rugăciune şi, dacă este necesar, să pună un bilet care să-i aducă aminte într-un loc în care să-l vadă în fiecare zi. Dacă doreşte să-şi facă noi prieteni credincioşi care să-i poată fi modele pozitive de comportament, el trebuie să devină membru al unei biserici creştine vii şi sănătoase, şi să participe la serviciile ei cu regularitate. Astfel consiliatul trebuie să-şi rearanjeze mediul, persoanele cu care se asociază, programul zilnic, activitățile sau orice alte lucruri din viața lui care pot să devină ocazii pentru păcat, aşa încât acestea să devină factori care facilitează învățarea stilului nou de viață după principiile lui Dumnezeu.

Aceasta înseamnă că el trebuie să îşi structureze viața în aşa fel încât să elimine piedicile din calea noului stil de viață şi să adauge factori care facilitează acest nou stil de viață; în acelaşi timp să adopte factori care împiedică vechiul lui stil de viață şi să elimine factorii care l-au facilitat. Următorul formular ajută la identificarea acestor factori:

Ruperea verigilor din lanțul păcatului [5]

Mulți consiliați se gândesc la schimbare numai în termenii schimbării situației în toată amploarea ei. Când se gândesc în felul acesta, ei se descurajează. O femeie poate să-şi dea seama că a pierdut complet controlul şi că urlă şi țipă la copiii ei. Dar ea n-a ajuns la această stare deodată; au fost mai multe etape. Deşi mânia poate fi pusă sub control chiar şi atunci când a atins un punct culminant, este mult mai uşor să rupem prima verigă din lanțul evenimentelor (sau etapelor) care au dus la acest punct. Din acest motiv este bine ca un consilier spiritual să descompună o activitate în etapele sau verigile ei componente [6]. Când Scripturile vorbesc despre stăpânirea de sine, ele se referă chiar la acest lucru:

„Începutul unei certe este ca slobozirea unor ape; de aceea, curmă cearta înainte de a se înteți" (Proverbele 17:14).

„Un răspuns blând potoleşte mânia, dar o vorbă aspră aţâță mânia" (Proverbele 15:1)

„Nebunul îşi arată patima, dar înțeleptul o stăpâneşte" (Proverbele 29:11).

Există întotdeauna cel puțin două puncte în care o acțiune poate fi oprită:

1. În punctul în care persoana i se poate împotrivi.
2. În punctul în care persoana se poate înfrâna.

PIEDICI ŞI FACTORI CARE FACILITEAZĂ		
Pentru vechiul mod de viață sfânt		**Pentru noul mod de viață păcătos**
	Adaugă:	**Elimină:**
P		
I		
E		

D I C		
FACTORI CARE FACILITEAZĂ	**Elimină:**	**Adaugă:**

Împotrivirea

Creierul omului îi dă posibilitatea să își amâne reacțiile şi să aleagă o direcție de acțiune. Animalele fără creier reacționează imediat, prin reflex. Omul, făcut după chipul lui Dumnezeu ca o făptură cu simțul responsabilității, nu este așa. Datorită acestui fapt, există posibilitatea ca omul să se împotrivească direcțiilor păcătoase de acțiune şi să le respingă. Când Isus a fost confruntat cu cele trei ispitiri pe munte, de fiecare dată El a primit în mintea Lui gândul acțiunii greşite, dar, prin sfințenie, El a respins fiecare sugestie, citând motivul biblic pentru fiecare respingere.

Isus, rupând prima verigă, a fost în stare să evite făurirea unui lanț al păcatului. El a fost în stare să se împotrivească deciziei greşite şi să o aleagă pe cea bună datorită faptului că a cunoscut voia lui Dumnezeu exprimată în Scripturi. Acest proces este cunoscut în Biblie ca împotrivire: „Împotriviți-vă diavolului şi el va fugi de la voi" (Iacov 4:7). O parte din datoria consilierului spiritual este deci să îl ajute pe consiliat să afle din Scripturi care este voia lui Dumnezeu cu privire la încercările pe care le-a tratat în mod greşit în trecut. Chiar şi Isus S-a bazat pe Scripturi pentru a primi putere. Duhul a fost cu El, dar Duhul nu a lucrat în mod mistic. Dimpotrivă, Duhul a folosit Cuvântul Său pentru a-L fortifica pe Cristos împotriva ispitei. Învățarea acestui lucru nu trebuie să rămână la nivel teoretic, ci ea trebuie să fie aplicată practic (vezi Coloseni 1:9-10). Când intelectul cuiva s-a deprins prin practică să discearnă între bine şi rău (Evrei 5:14), persoana aceea va fi în stare să ia decizii bune bazate pe Biblie şi astfel să rupă lanțul păcatului de la prima lui verigă. Țelul este deci acțiunea biblică, în locul reacției păcătoase, dobândirea controlului pe baza Scripturii, nu pe baza situației.

Gândiți-vă la cazul lui Phyllis. Phyllis a vrut să elimine obiceiul păcătos de a se închide în sine ori de câte ori nu-i plăcea ceva ce soțul ei, Bratt, făcea sau spunea. Ea şi-a dat seama că această atitudine a ei ducea la

autocompătimire, resentimente şi uneori la deprimare. Consilierul ei spiritual i-a sugerat: „Phyllis, nu trebuie să permiți ca acest proces distructiv, această reacție în lanț, să înceapă. Haide să încercăm să îl distrugem din faşă. Trebuie să înveți să te împotriveşti ispitei după principiile lui Dumnezeu". Au studiat împreună Efeseni 4, Coloseni 3 şi alte pasaje în care este abordată problema ei şi au ajuns la concluzia că Dumnezeu spune că ea va trebui să solicite ajutorul soțului ei cu privire la problemele care o deranjează, şi să nu se mai închidă în sine (vezi Efeseni 4:25,29). Atât Phyllis cât şi Bratt au fost de acord să acționeze pentru rezolvarea problemei lor. Phyllis a fost sfătuită ca ori de câte ori simte că ar vrea să se închidă în sine, să-i spună lui Bratt imediat: „Bratt, sunt ispitită să mă închid în mine însămi, dar nu trebuie să permit ca soarele să apună peste mânia mea; vrei să stăm de vorbă chiar acum?" El s-a angajat că va sta de vorbă cu ea şi a promis să o ajute să rezolve problema pe loc. Iar dacă Phyllis va începe totuşi să se închidă în sine fără să-i spună nimic soțului ei, Bratt însuşi trebuia să o provoace la o discuție chiar în momentul când îşi dădea seama de aceasta.

De multe ori, eliminarea unor tipare distructive care accelerează păcatul implică structurarea şi dezvoltarea unor reacții noi. Proverbele 15:1, „Un răspuns blând potoleşte mânia", sugerează acest lucru. În diagrama de mai jos veți găsi tiparul reacției descendente a soțului şi soției care nu respectă această poruncă biblică:

Când fiecare dintre ei pune cărbuni pe focul neînțelegerii, relația dintre ei se deteriorează, prăpastia dintre ei se adânceşte, şi întreaga situație alunecă în deznădejde. Este un tipar în care mânia încurajează mânia. Proverbele 15:1 ne îndeamnă să liniştim mânia printr-o reacție blândă (în loc să reacționăm cu asprime) [7]:

Înfrânarea

Deşi împotrivirea este reacția pe care fiecare consiliat ar trebui s-o învețe şi s-o dezvolte, deoarece numai ea îl poate împiedica să păcătuiască, consilierul spiritual trebuie totuşi să-l învețe ce să facă atunci când nu reuşeşte să se împotrivească ispitei. Atunci intră în acțiune înfrânarea. Consiliatul nu va reuşi întotdeauna să respingă reacția păcătoasă. Uneori, înainte de a-şi da seama ce se întâmplă [8], va începe să ardă în el mânia față de o altă persoană, iar aceasta va duce la gânduri păcătoase de răzbunare. S-ar putea ca numai atunci să-şi dea el seama că în inima lui tâşneşte mânia. Ce poate el să facă? Dacă a păcătuit în inima lui, în nici un caz nu este necesar să lase ca acest păcat să-şi continue calea şi să ajungă să se concretizeze într-o acțiune exterioară. El poate fi înfrânat şi înăbuşit, în aşa fel încât consiliatul creştin să poată să dobândească stăpânirea de sine pe care Duhul Sfânt o dezvoltă în credincioşi [9]. În multe cazuri stăpânirea de sine se dezvoltă prin astfel de încercări, în care credinciosul „exersează" stăpânirea de sine (2 Petru 1.10b).

Cum se aplică această înfrânare? Ce înseamnă ea în situații practice? Iată câteva versete care discută această problemă:

„Cine vorbeşte mult nu se poate să nu păcătuiască, dar cel ce-şi ține buzele este un om chibzuit" (Proverbele 10:19; vezi de asemenea 21:23;13:3).

„Cine îşi înfrânează vorbele cunoaşte ştiința, şi cine are duhul potolit este un om priceput" (Proverbele 17:27; vezi de asemenea Iacov 1:19).

„Inima celui neprihănit se gândeşte ce să răspundă, dar gura celor răi împroaşcă răutăți" (Proverbele 15:28).

A te gândi înainte de a acționa sau de a vorbi este un element esențial în înfrânarea răului. Dacă un om nu poate vorbi calm, el trebuie să aştepte până se calmează, şi apoi să vorbească. Este de asemenea important ca el să cugete cum să răspundă.

Dacă un om a păcătuit în inima lui, el trebuie mai întâi să ceară iertarea lui Dumnezeu; apoi, după ce a făcut acest lucru, el poate să ceară ajutorul lui Dumnezeu pentru rezolvarea situației după principiile biblice. Timpul necesar pentru aceasta este adesea folosit de Dumnezeu pentru a calma sentimentele înfierbântate.

Să luăm un alt exemplu. Problema lui Jane este autocompătimirea. Înainte de a-şi da seama că se autocompătimeşte, ea se trezeşte că a alunecat într-o stare de panică. Deodată îşi dă seama că a devenit deprimată, supărată şi că nutreşte resentimente. Ce poate ea să facă în acest punct?

Asaf s-a găsit într-o situaţie similară, pe care o descrie în Psalmul 73. El spune: „Era să-mi alunece paşii". El a fost aproape gata să dea frâu liber unei acţiuni păcătoase, expresie a gândurilor lui lăuntrice păcătoase (vezi v. 16). Invidia şi autocompătimirea aproape că au pus stăpânire pe el (v. 22). Dar, prin învăţătura dată în casa lui Dumnezeu (versetul 17 şi următoarele), el a fost în stare să se elibereze de această problemă. „Sfatul" lui Dumnezeu (v. 24) l-a călăuzit în rezolvarea problemei şi îl va feri de ea în viitor. Sfatul lui David este similar:

„Nu te mânia pe cei răi..."

„Încrede-te în Domnul şi fă binele..."

„Nu te supăra, căci supărarea duce numai la rău" (Psalmul 37:1,3,8).

Reiese clar din toate aceste texte că soluţia este să apelezi la Cuvântul lui Dumnezeu de îndată ce îţi dai seama că ai alunecat în gânduri sau atitudini păcătoase. De obicei, emoţiile pe care le stârnesc acestea îl fac pe om conştient de această alunecare. Cuvântul îl convinge pe om că a greşit (iar greşeala trebuie să-I fie mărturisită lui Dumnezeu) şi apoi îl călăuzeşte pentru a reacţiona în mod adecvat. Oricare ar fi problema, există o reacţie biblică la ea. Consiliatul va trebui să caute în Scripturi alternativa biblică. Înfrânarea înseamnă deci a recunoaşte păcatul, a cere iertare pentru păcat şi a căuta ajutor pentru a nu mai păcătui. Înfrânare înseamnă să faci ceea ce îţi spune Dumnezeu, în loc să permiţi ca răul să se manifeste într-o acţiune exterioară. În loc să acţionezi în mod păcătos, trebuie să îţi pui în practică imediat responsabilităţile. Autocompătimirea s-ar putea să trebuiască să fie înlocuită cu sacrificiu de sine. Gândurile de răzbunare vor trebui să fie înlocuite cu căutarea unor căi de a le face bine altora. Înfrânarea înseamnă că în loc să stai şi să te îngrijorezi cu privire la ceea ce s-ar putea să se întâmple mâine, va trebui să te ridici şi să începi să îţi îndeplineşti rezponsabilităţile de astăzi. Omul egocentrist, care face din ţânţar armăsar din cauza preocupării lui exagerate pentru tot ceea ce îl priveşte pe el, s-ar putea să trebuiască să îşi schimbe modul de viaţă în aşa fel încât preocupările lui să se concentreze asupra altora (vezi Filipeni 2).

În concluzie, este important să recunoaştem că există cel puţin două puncte în care lanţul păcatului poate fi rupt: (1) să îl prevenim, sau, odată început, (2) să îl retezăm. Cu cât mai frecvent prevenim păcatul, cu atât mai rar va fi nevoie să îl retezăm; şi cu cât îl retezăm mai frecvent cu atât mai curând vom putea să îl prevenim în totalitate.

Ajutor de la altul

Aşa cum am arătat în mod insistent, este dificil să se facă o schimbare; este dificil pentru un bărbat de cincizeci de ani şi este dificil şi pentru un copil. Odată ce un tipar comportamental a devenit obicei, el a devenit parte din natura acelei persoane. Aşa cum spunem noi, a devenit a doua natură. Obiceiurile sunt o binecuvântare sau un blestem, aceasta depinzând de natura obiceiului respectiv. Suntem binecuvântaţi pentru că nu trebuie să ne gândim ce să facem în fiecare dimineaţă când ne spălăm pe dinţi sau ne încheiem cămaşa. Aceste acţiuni zilnice le facem acum în mod automat (adică fără să ne gândim în mod conştient cum să le facem), pentru că ele au devenit o obişnuinţă. Şi tot fără să ne gândim reacţionăm cu mânie, ne închidem în noi înşine, interiorizăm resentimente etc., conform tiparelor păcătoase de trăire pe care le-am dezvoltat. Noi toţi ştim ce blestem sunt astfel de obiceiuri.

Unui copil trebuie să-i reamintim să-şi aşeze frumos şosetele atunci când se descalţă seara, dacă vrem ca el să îşi însuşească acest obicei bun. Când începe să facă acest lucru singur, cuvintele de apreciere îi dau un imbold. La fel este şi cu adulţii care încearcă să înlocuiască o reacţie păcătoasă cu una biblică, plăcută lui Dumnezeu; şi ei au nevoie de multe ori să li se reamintească şi să fie încurajaţi. Adulţii creştini cred uneori că este o lezare a demnităţii lor să accepte un astfel de ajutor. De obicei aceia care nu acceptă ajutorul altora (al unui prieten, al unui membru al familiei etc.) o sfârşesc rău. Adesea mândria este motivul obiecţiei [10]. Două versete sunt utile în această chestiune: 1 Corinteni 10:12 - „Cine crede că stă în picioare să ia seama să nu cadă", şi Proverbele 16:18 - ”Mândria merge înaintea pieirii". Scripturile accentuează încontinuu nevoia de ajutor reciproc. Un exerciţiu bun pentru orice consilier spiritual este să studieze utilizarea expresiei „unii pe alţii" în Noul Testament. Pentru început, el poate să îl îndrume pe consiliat să studieze Evrei 10:24, 25.

Mary îşi făcuse obiceiul de a-l întrerupe pe soţul ei ori de câte ori ei vorbea la telefon. Ea a vrut să se elibereze de acest obicei care a dus la certuri frecvente între ei. Dar ea a descoperit că avea nevoie de ajutor, pentru că s-a trezit întrerupându-l înainte de a-şi da seama ce face. Peter, soţul ei, a conceput un afiş, pe care îl ţinea într-un sertar lângă telefon.

Ori de câte ori utiliza telefonul, el scotea indicatorul din sertar şi îl aşeza la vedere pe birou (vezi indicatorul mai jos). Nu după multă vreme, Mary s-a eliberat de acest obicei. Cooperarea soţului a făcut-o în stare ca în câteva săptămâni să rezolve problema care cauzase iritaţie şi necazuri între ei timp de mulţi ani.

Te rog nu întrerupe.
Nu uita, draga mea,
că te străduieşti să te eliberezi de această problemă.
Mulţumesc!

Un astfel de ajutor este la îndemâna oricărei persoane care doreşte într-adevăr să găsească soluţii eficiente pentru problemele pe care le are. Creştinii de pretutindeni sunt îndemnaţi să se ajute unul pe altul. Nici un om care Îl cunoaşte pe Cristos şi care doreşte să se „dezbrace" de „omul vechi" cu izbucnirile de temperament, cu poftele, cu minciunile lui etc., nu trebuie să stea fără ajutor. Dacă este gata să îşi facă de cunoscut scopul şi să ceară ajutor; îl va găsi între copiii lui Dumnezeu.

Oamenii care se ceartă pentru că unul dintre ei a strâns tubul de pastă de dinţi la mijloc, sau pentru că luminile au fost lăsate aprinse, sau pentru că uşile la dulap au fost lăsate deschise etc., dau dovadă de mai multe lucruri:

1. Problema lor este probabil mai mare decât chestiunea specifică pentru care se ceartă (sau chestiunile). Intensitatea emoţiilor declanşate este mult mai mare decât ar fi potrivit pentru chestiunea respectivă. De obicei, sunt o mulţime de alte probleme acumulate, care exercită presiune emoţională. Resentimentele şi amărăciunea sunt adeseori dezvăluite de emoţiile mult prea intense care însoţesc o neînţelegere pe o temă minoră.

2. Ei nu caută soluţii pentru problemele lor; ceea ce îi preocupă este să susţină un punct de vedere, să dovedească faptul că au dreptate în timp ce celălalt greşeşte etc. Ori de câte ori oamenii caută cu adevărat soluţii şi îşi canalizează energia în această direcţie, la fel ca şi Peter şi Mary, ei vor putea să conceapă modalităţi şi mijloace de a se ajuta unul pe altul. Atunci schimbarea vine rapid. Deci consilierii spirituali trebuie să fie conştienţi de faptul că nu întotdeauna cooperarea aparentă este cooperare autentică şi ajutor. Şi cooperarea nu va deveni autentică dacă înainte de a se încerca rezolvarea problemei ce cauzează neînţelegerea, nu sunt rezolvate problemele mai profunde ale relaţiei dintre cei doi.

Oamenii nu caută soluţii pentru conflictele personale dacă nu s-au pocăit mai întâi de păcatele lor. Ei trebuie să fie aduşi în starea de a se pocăi înaintea lui Dumnezeu pentru atitudinile lor neiertătoare şi să fie conduşi spre reconciliere. Pocăinţa duce la „roade" adecvate. Din pocăinţă (literal „schimbarea minţii") se dezvoltă o viaţă schimbată. Persoanele care se pocăiesc acceptă imediat orice ajutor pe care îl pot primi.

De multe ori consilierii spirituali trebuie să instruiască persoanele bine intenţionate dar slab informate cum să ajute pe altcineva. De exemplu, dacă persoana care ajută este exagerat de înţelegătoare (şi în felul acesta nu este cu adevărat înţelegătoare în cel mai profund sens al cuvântului) şi îi permite consiliatului să greşească fără să-i atragă atenţia asupra greşelii, ea mai mult strică decât ajută. Pentru ca persoana consiliată să primească ajutorul adecvat, este înţelept ca fiecare consilier spiritual să explice exact ce fel de ajutor trebuie să fie dat, cine poate să dea acest ajutor şi cum trebuie dat ajutorul [11]. Consilierul spiritual va trebui de asemenea să arate care sunt pericolele posibile pentru cel care dă ajutorul. Persoana care ajută va trebui să fie prevenită cu privire la aceste pericole şi instruită cum să le evite. S-ar putea să fie nevoie de instrucţiuni specifice scrise. Ajutorul este important, dar şi mai important este ca ceea ce se face să ajute într-adevăr, şi nu să agraveze situaţia. Cicălirea nu ajută; atenţionarea ajută. Aprecierea ajută; subestimarea sau falsele asigurări că totul este în ordine nu ajută. Consilierii spirituali vor descoperi că timpul folosit pentru a se asigura că ajutorul dat este adecvat este un timp bine investit şi, în perspectivă, un timp economisit. Este important ca atunci când sunt verificate aplicaţiile pe care consiliatul trebuie să le facă acasă, să fie verificat şi modul în care a fost dat ajutorul promis. Şi aici este obligatoriu să se obţină informaţii specifice. (Întrebă: Cât de des? Cât de consecvent? Când? În ce fel? Etc.)

Accentuarea întregii relații cu Cristos

Evitarea scamatoriilor

Deoarece în consilierea spirituală mare parte din timp trebuie să fie consacrată (pe bună dreptate) stabilirii detaliilor schimbărilor concrete şi specifice şi aspectelor schimbărilor care trebuie să aibă loc, consiliații s-ar putea să fie înclinați să se concentreze asupra schimbării şi să uite faptul fundamental că întreaga schimbare are drept scop să Îi facă plăcere lui Dumnezeu şi să ajungă la o trăire care să Îl onoreze pe Isus Cristos, Fiul Său. Pădurea poate să fie cu uşurință neglijată datorită faptului că ne ocupăm de copaci. De aceea, consilierii spirituali nu trebuie niciodată să permită ca tehnicile de lucru să devină scamatorii.

Cum poate fi evitat acest rău? În primul rând, consilierii spirituali trebuie să-i avertizeze pe consiliați de acest pericol. Adeseori, ei vor fi în situați de a spune ceva de felul următor: „Fred, nu trebuie să faci această schimbare în primul rând pentru a o aduce înapoi pe soția ta; trebuie să faci schimbarea pentru că aşa spune Dumnezeu, indiferent dacă soția ta se întoarce sau nu".

Dar în afară de avertismente, pot fi luate şi anumite măsuri. (1) Ori de câte ori este necesară consiliere spirituală de lungă durată, consilierul spiritual nu trebuie să discute numai problema prezentată, ci întreaga viață a consiliatului. Consiliatul este o persoană întreagă, şi într-o oarecare măsură (mai mult sau mai puțin), problema în discuție va avea legătură şi cu alte domenii ale vieții. (2) Trebuie să fie încurajată citirea regulată a Bibliei, rugăciunea şi părtăşia cu copiii lui Dumnezeu. Disciplina pe care o dă studiul biblic regulat, rugăciunea, părtăşia şi lucrarea în biserică este esențială pentru creştere şi formează nu numai baza adecvată pentru îndeplinirea unor îndatoriri specifice, ci asigură şi hrana necesară pentru o trăire creştină sănătoasă. Ba mai mult, ori de câte ori aceste activități adecvate sunt duse la îndeplinire în mod regulat, toate domeniile vieții sunt întărite, iar domeniul specific avut în vedere în timpul consilierii spirituale nu va lua proporții.

Prea adeseori toată viața unui om poate fi centrată în jurul unei probleme. Prea adeseori consiliații se concentrează asupra lor înşişi şi devin intropsectivi în mod morbid şi idolatru, în loc să-şi centreze toate preocupările în jurul lui Cristos. Este deci esențial să se insiste ca atenția să fie mereu concentrată asupra acestor elemente vitale atunci când se are în vedere întărirea omului în întregimea lui şi stabilirea unei perspective corecte în ceea ce priveşte relațiile omului cu Dumnezeu şi cu semenii lui. Consilierii care nu accentuează necesitatea acestor elemente s-ar putea să se întrebe de ce consilierea spirituală însăşi poate fi o ocazie de eşec sau de înlesnire a eşecului.

De aceea este înțelept ca la începutul consilierii spirituale (în prima sau a doua şedință) să se acorde atenție acestor chestiuni. Ridică problema şi ia-ți timp să explici că este nevoie de consecvență în aceste chestiuni. La început, tema de casă care i se dă consiliatului constă din a începe să citească Biblia zilnic, să se roage şi/sau să participe la serviciile de închinăciune ale unei biserici creştine biblice. Uneori ghiduri pentru închinăciune zilnică, cum este *Today* (Astăzi) îi sunt date consiliatului [12]. Uneori s-a dovedit a fi util să i se dea consiliatului o porțiune din Scriptură (Evanghelia lui Ioan, pentru necredincioşi, şi cartea Proverbele, pentru credincioşi).

Rugăciunea şi studiul biblic de dimineață vor fi încurajate pentru a accentua utilitatea Scripturilor în viață. Consilierul spiritual sugerează: „Dacă citeşti o porțiune în fiecare dimineață şi determini ce schimbare intenționează să facă Dumnezeu în tine prin textul acela, poți să porți cu tine toată ziua cuvintele acelea şi să cauți, rugându-te, să trăieşti conform lor". Aceasta înseamnă că dacă persoana consiliată citeşte: „Răspunde la rău cu binecuvântare", ea va trebui să-L roage pe Dumnezeu să o ajute să facă acest lucru în timpul zilei acasă, la şcoală sau la serviciu.

Tratarea problemelor care domină viața

Este deosebit de important pentru consilierii spirituali să îşi dea seama de faptul că dacă se concentrează asupra problemei pe care o prezintă acesta, în aşa fel încât exclude sau minimalizează atenția acordată celorlalte tipare de trăire ale consiliatului, se poate ajunge cu uşurință la falimentul consilierii spirituale. Acest lucru se întâmplă mai ales atunci când consilierul spiritual se ocupă de un consiliat care are o problemă ce îi domină viața. Un

exemplu tipic de problemă care domină viața este cea la care s-a referit Iacov când a vorbit despre „un om nehotărât" care este „nestatornic în toate căile sale" (Iacov 1:8). Nu se poate avea încredere în el în nici un domeniu al vieții. Şi problema lui nu poate fi tratată numai ocupându-ne de îndoială. Ea afectează fiecare domeniu al vieții lui (vezi şi Iacov 2:10; 3:2,5,16; 4:8; 5:14; 16).

Într-o oarecare măsură, toate problemele afectează omul în totalitatea lui, deoarece el este o persoană întreagă. De asemenea, toate aspectele vieții lui au efect asupra problemei pe care o prezintă el. Dar acest adevăr are importanță deosebită atunci când ne ocupăm de anumite probleme care au tendința de a afecta (sau de a fi afectate de) toate domeniile vieții cuiva. Acestea sunt stilurile de viață pe care Pavel le menționează în mod specific în 1 Corinteni 5:11; 6:9,10, şi pe care Ioan le menționează în Apocalipsa 22:15. Când un om (în calitate de om, ca persoană în totalitatea ei) poate fi etichetat drept bețiv, homosexual, dependent de droguri etc., el are o problemă care îi domină viața. El nu mai este doar un om, ci Biblia vorbeşte despre el ca despre un anume fel de om (bețiv, mincinos, cu două fețe etc.); adică, el este un om caracterizat şi dominat de problema specifică după care i s-a dat numele. Biblia le dă nume celor care au probleme ce le domină viața.

Deoarece întreaga lui viață este afectată de problema aceea şi viața lui afectează la rândul ei problema, omul care are o problemă ce-i domină viața descoperă că, în cadrul consilierii spirituale, întreaga lui viață trebuie să fie revizuită. Toate domeniile vieții lui au nevoie de schimbare. Un bețiv dezvoltă tipare păcătoase de trăire în relațiile cu familia, iresponsabilitate față de serviciu, biserică, semeni etc. Sănătatea îi este de obicei afectată de asemenea. Prin urmare, este necesară o restructurare totală. Beția duce la relații rele în familie; pe de altă parte, necazurile din familie pot să-l facă pe bețiv să fugă la sticlă. Astfel, o problemă ce domină viața este o problemă care se menține într-un cerc vicios.

Ori de câte ori problema unui consiliat se dovedeşte a fi un păcat mare care îi domină viața, el poate să creadă în mod eronat că are de rezolvat o singură problemă. Este posibil chiar ca el să îşi piardă răbdarea atunci când consilierul spiritual încearcă să analizeze şi alte aspecte din viața lui. „De ce nu vă ocupați de problemă? De ce toată această preocupare de prisos pentru relațiile de familie, muncă, sănătate?" s-ar putea să întrebe el. Dar, în astfel de cazuri, problema nu se poate să nu afecteze toate celelalte aspecte ale vieții lui. Efectele ei s-au revărsat fără îndoială în relațiile lui cu alți oameni, în viața lui de căsnicie, în munca lui, în aspectele fizice şi financiare ale vieții lui. Ori de câte ori are probleme la serviciu, el îi caută pe prietenii lui homosexuali pentru a găsi o satisfacere imediată. Când se dedă la păcatul homosexualității, sentimentul de vinovăție îi afectează în mod negativ munca. Problema şi problemele din fiecare domeniu al vieții au tendința de a se întreține unele pe altele. Trăirea structurată sau disciplinată este trăirea care se conformează poruncilor lui Dumnezeu. Țelul este o viață de dragoste. Dar o astfel de viață necesită structurarea deplină a întregii persoane. Atât consiliații cât şi consilierii spirituali trebuie să nu se mulțumească cu nimic mai puțin decât cu structurarea totală conform legii lui Dumnezeu.

Diagrama de mai jos arată problema şi indică soluția lui Dumnezeu.

Restructurarea totală înseamnă a trata problema în raport cu toate domeniile vieții. Problema afectează (şi este afectată de) toate domeniile vieții, şi ori de câte ori toate domeniile sunt în relație corectă cu Dumnezeu, linia întreruptă devine linie continuă, iar problema se dizolvă. Săgeata A-B indică modul în care problema afectează fiecare domeniu al vieții şi invers. Beția, de exemplu, duce la o şubrezire a sănătății. O sănătate şubredă, la rândul ei, poate duce la descurajare şi la beție.

Desigur, nu numai păcatele care domină viața duc la nevoia de consiliere spirituală totală. Pentru a vedea cum pot tiparele de iresponsabilitate generală să ducă la aceleaşi efecte ca şi păcatele care domină viața, vezi *Competent to Counsel*, p. 153, 156.

Consilierea totală ia în serios porunca de a fi plini de Duh (Efeseni 5:18). În contextul acestui verset, expresia aceasta este folosită în contrast cu un păcat care domină viața: beția („Nu vă îmbătați de vin... Dimpotrivă, fiți plini de Duh"). Apostolul porunceşte ca astfel de păcate să fie înlocuite cu umplerea cu Duhul Sfânt (ceea ce înseamnă că trebuie să lăsăm ca viețile noastre să fie dominate şi controlate de Duhul Sfânt). În Scripturi, „a fi plin de" frică, bucurie sau durere înseamnă a fi atât de afectat de acestea încât ele să-ți domine şi să-ți controleze viața.

În consilierea spirituală, structurarea totală este deci încercarea de a lua în serios această poruncă. Îndatorirea consilierului spiritual este să-l încurajeze pe consiliat să caute dominația lui Dumnezeu în toate domeniile vieții lui, aceasta trebuind să înlocuiască păcatul care-i domină viața. Este insuficient să se concentreze numai asupra păcatului sau asupra problemei. Adică trebuie să fie clar faptul că problema nu este băutul, ci beția (un stil de viață care afectează întreaga viață a omului). În astfel de cazuri, consiliatul trebuie să se „îmbrace" cu un nou mod de viață, ale cărui detalii pot fi stabilite numai făcându-se o evaluare totală a stilului de viață al consiliatului, şi înlocuind în fiecare domeniu al vieții toate acele activități păcătoase care au fost angrenate în păcatul ce îi domina viața.

Practicarea noului tipar

Tiparele nu apar automat. Ele devin parte din viața omului prin practică. Iotam „a ajuns puternic pentru că şi-a urmat necurmat căile înaintea Domnului, Dumnezeului său" (2 Cronici 27:6). Căile urmate sau stabilite sunt rezultatul unei astfel de practici. Sfințenia nu vine instantaneu.

De ce oare consiliații adeseori falimentează în încercarea lor de a deveni sfinți? Ei doresc un lucru bun; şi totuşi, rareori îl realizează. Desigur, există anumite motive pentru care ei eşuează. La baza eşecului stă păcatul. Dar aici vreau să scot în evidență un motiv major (sau poate motivul major) pentru care mecanismele nu se angrenează aşa cum ar trebui. Care este problema? Nu există evlavie care să apară instantaneu. Astăzi există budincă ce se face instantaneu, cafea, chiar şi case care sunt aduse de maşini şi trebuie doar să fie plasate pe fundație. Şi consiliații vor evlavie instantanee. Ei vor ceva care să le dea trei paşi simpli spre evlavie, paşi pe care să-i poată face vinerea viitoare şi să devină imediat evlavioşi. Ei vor ca consilierul spiritual să pronunțe nişte cuvinte magice, să-i stropească cu un praf fermecat sau să fluture Biblia deasupra lor şi schimbarea să se petreacă pe loc. Necazul este că evlavia nu se realizează în felul acesta.

Biblia arată foarte clar cum se realizează evlavia. Pavel i-a scris lui Timotei despre evlavie. În prima Epistolă pe care i-a scris-o acestui tânăr lucrător creştin în formare, Pavel a spus că, în contrast cu toate căile care vor falimenta (menționate în prima parte a versetului), Timotei trebuie să se disciplineze pentru a deveni evlavios (1 Timotei 4:7). Disciplina este secretul evlaviei.

Cuvântul „disciplină" a dispărut din minți, gurile şi de la amvoanele culturii noastre. Societatea modernă nu mai prea ştie ce este disciplina. Totuşi, fără disciplină nu se poate ajunge la evlavie; disciplina este cărarea concepută de Dumnezeu pentru a se ajunge la evlavie. Consilierul spiritual trebuie, prin urmare, să învețe cum să-l ajute pe consiliat să se disciplineze cu scopul de a ajunge la evlavie.

Primul lucru pe care trebuie să-l observăm este că evlavia nu este facultativă. Consiliații trebuie să fie convinşi de acest fapt. Cuvintele lui Pavel constituie o poruncă divină de a ne disciplina pentru acest scop. Dumnezeu îi vrea pe copiii Lui evlavioşi. În alte locuri, El porunceşte acelaşi lucru. El spune, de exemplu: „Fiți sfinți, aşa cum şi Eu sunt sfânt" şi „Fiți desăvârşiți, aşa cum şi Eu sunt desăvârşit". Este cert că nu vom ajunge la desăvârşire în viața aceasta (1 Ioan 1:8), dar evlavia desăvârşită trebuie să fie țelul pentru atingerea căruia fiecare credincios trebuie să se disciplineze şi spre care trebuie să se îndrepte în fiecare zi. Aceasta înseamnă să devenim în fiecare zi mai asemănători cu Dumnezeu Însuşi. Un om evlavios duce o viață care Îl reflectă pe Dumnezeu. Evlavia este țelul vieții creştine; credinciosului trebuie să i se arate cum să fie pe placul lui Dumnezeu fiind, gândind, făcând spunând şi simțind ceea ce doreşte Dumnezeu.

Observați că Dumnezeu cere credincioşilor să se disciplineze pentru a ajunge la evlavie. Cuvântul din original înseamnă „a fi orientat spre evlavie". Întreaga viață a credinciosului trebuie să fie disciplinată (adică structurată, aranjată, organizată şi condusă zi de zi) pentru a ajunge la evlavie. Tot ce se întâmplă trebuie să fie folosit pentru a contribui cu ceva la atingerea acestui țel. De luni până sâmbătă, şi nu numai duminica, consiliatului trebuie să i se arate cum să se mişte spre acest țel, încă un pas, sau încă doi paşi, sau încă zece paşi. El va deveni mai asemănător lui Dumnezeu doar datorită lucrurilor pe care le-a făcut, le-a gândit şi le-a spus în fiecare zi.

Când viața este orientată spre evlavie (sau concentrată asupra evlaviei), țelul va fi în gândul credinciosului tot timpul. Consilierul spiritual trebuie să-l instruiască pe consiliat să gândească la lucru, acasă sau la şcoală: „Trebuie să Îl reflect pe Dumnezeu în lucrarea aceasta". Desigur, există momente când este descurajat, sau

obosit, sau când se supără aşa de tare încât pierde din vedere ţelul acesta. S-ar putea chiar să să răzvrătească împotriva acestei idei. Dar dacă este un credincios autentic, izvorul lui nu va seca niciodată; adânc în inima lui, dorința se va întoarce încetul cu încetul, şi el se va trezi spunându-şi: „Asta-i ce-mi doresc". Este adevărat că credinciosul flămânzeşte şi însetează după dreptate. De aceea, consilierii spirituali nu trebuie să se dea bătuți prea repede.

Când Pavel a scris: „Eşti o făptură nouă; toate lucrurile s-au făcut noi", el a avut în vedere acest lucru: că Duhul Sfânt i-a orientat deja pe credincioşi spre Dumnezeu şi spre sfințenia Lui, dând o nouă focalizare întregii vieți. Dar aceasta nu îi face în mod automat evlavioşi. Datorită lucrării lui Cristos, ei sunt socotiți desăvârşiți înaintea lui Dumnezeu, dar în realitate ei sunt încă departe de acest țel. Totuşi, noua viață în Cristos este orientată spre evlavie; de aceea uneori credinciosul o doreşte cu înfocare.

Problema este că deşi orientarea fundamentală este nouă, multe practici de zi cu zi nu au fost încă orientate spre evlavie. „Omul vechi" (căile vechi de trăire) este încă un tovarăş nedorit. Un motiv pentru care hotărârile bune ale consiliatului nu au fost încă realizate în practică este că el nu a învățat cum să se disciplineze pentru a ajunge la evlavie. Îndatorirea consilierului spiritual este să îl îndemne şi să îl ajute să realizeze acest lucru.

„Cum pot să mă disciplinez?", s-ar putea să întrebe consiliatul cu insistență. Mai întâi, consilierul spiritual trebuie să arate că termenul disciplină specifică în mod clar că evlavia nu se poate obține pe loc. Ea nu se poate realiza ca budinca instantanee. Evlavia nu vine în felul acesta. Disciplina înseamnă muncă; înseamnă efort susținut în fiecare zi. Cuvântul pe care l-a utilizat Pavel este acela din care derivă cuvântul nostru „gimnastică". Este un termen care se referă la atletism. Un atlet devine expert numai după ani de exersare din greu. Nu există atleți instantanei. Este nevoie de ani de exerciții regulate pentru a realiza măiestria atletică.

Nici un ridicător de greutăți începător nu poate să pună: „Iată o greutate foarte mare. Eu n-am mai ridicat greutăți în viața mea, dar aceasta pare a fi cea mai mare. Voi încerca să o ridic". Dacă va face acest lucru, s-ar putea să-şi rupă spatele. Nu poate să procedeze în felul acesta. El trebuie să înceapă cu o greutate mică în prima săptămână, apoi treptat, de-a lungul lunilor şi anilor, poate să adauge altele, din ca în ce mai grele. El trebuie să muncească progresiv până să ajungă la cea mai grea dintre ele. Şi nici nu poate să spună: „În săptămână aceasta voi ridica greutăți timp de cinci ore vineri, iar apoi nu voi mai încerca timp de şase săptămâni". Atleții exersează cu regularitate, de obicei în fiecare zi, cel puțin o scurtă perioadă de timp. Ei lucrează zilnic, zi după zi, până când ceea ce fac devine „natural" (adică a doua natură) pentru ei.

Aşa procedează un atlet. Şi toate acestea sunt subînțelese în termenul pe care îl utilizează Pavel aici. Efortul zilnic continuu este un element esențial al disciplinei creştine.

Disciplina, concepută astfel, este un element care lipseşte din Biserica creştină de astăzi. Este timpul, prin urmare, ca fiecare consilier spiritual să recunoască faptul că Dumnezeu cere disciplină prin practicarea constantă a ascultării de voia Lui revelată şi astfel să-şi antreneze consiliații să urmărească evlavia.

Vorbind în termeni practici, ce implică aceasta? În Luca 9:23, Isus le porunceşte ucenicilor Lui: „Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să mă urmeze". Prin lepădare El nu vrea să spună aici că noi trebuie să ne lepădăm de ceva. Nu este vorba aici că trebuie să facem penitență. „De Paşti voi înceta să mai mestec gumă," spune penitentul. Exact acest lucru nu este avut în vedere aici. Dimpotrivă, Isus a insistat ca creştinii să se lepede de eul dinăuntrul lor. Prin „eu" El vrea să spună vechile dorințe, vechile căi, vechile practici, vechile obiceiuri care au fost dobândite înainte de convertire. Ele au devenit atât de mult o parte a trăirii de zi cu zi încât au devenit o a doua natură. Oamenii s-au născut păcătoşi, dar a fost nevoie de timp pentru a dezvolta stilul particular de a păcătui al fiecărui om. Viața veche a consiliatului era disciplinată în direcția lipsei de evlavie. De aceea spune Pavel că el trebuie să se lepede zilnic de eul lui (literal, să spună „nu" eului).

Nevoia de a se lepăda zilnic de eu indică prezența unei bătălii de zi cu zi înăuntrul creştinului. El trebuie „să-şi ia crucea" ca pe un instrument al morții, pe care să-şi răstignească eul în fiecare zi. Am văzut că luarea crucii nu înseamnă purtarea unei poveri grele. Ea nu este îndurarea unei încercări („Cred că crucea mea este soția mea", spun unii). Nu acest lucru este avut în vedere aici. A lua crucea înseamnă a merge la locul morții, înseamnă a omor vechile tipare de trăire ale omului vechi.

Dar acest lucru nu este suficient. Am văzut că ori de câte ori Dumnezeu spune să ne „dezbrăcăm", El spune şi să ne „îmbrăcăm". Deci, credinciosul trebuie, de asemenea, să caute să-L „urmeze" pe Isus în fiecare zi. Acesta este înţelesul poruncii prin care ni se spune să ne disciplinăm pentru a ajunge la evlavie. Înseamnă că noi trebuie să continuăm să spunem „nu" eului şi să-I spunem „da" lui Cristos în fiecare zi, până când unul câte unul fiecare din vechile obiceiuri este înlocuit cu unul nou. Înseamnă că, printr-un efort zilnic de a-L urma pe Fiul lui Dumnezeu, credinciosul va descoperi în timp că este mai „natural" să facă acest lucru decât să nu-l facă. Duhul Sfânt îi dă astfel putere credinciosului să se dezbrace de omul vechi şi să se îmbrace cu omul nou.

Căile noi reflectă adevărata dreptate şi sfinţenie care este în Isus Cristos. Chipul lui Dumnezeu în noi a fost deformat de căderea în păcat, dar prin acest proces de sfinţire, el începe să se arate din nou, puţin câte puţin, în viaţa creştinului, aşa cum a fost la origine în viaţa lui Adam. Aceasta este disciplina în vederea realizării evlaviei. Evlavie, în ultimă analiză, înseamnă să devenim din nou, prin harul lui Dumnezeu, ca şi El.

Nu există nici o îndoială că mare parte din consilierea spirituală falimentează din cauza neglijării disciplinei. În 2 Timotei 3:16, consilierul spiritual trebuie să observe faptul că Pavel spune că Scripturile nu îi pun la dispoziţie numai cele necesare pentru a-l învăţa pe consiliat ce cere Dumnezeu de la el, cele necesare pentru a-l convinge pe consiliat că este păcătos, şi ajutorul esenţial pentru a-l corecta, ci ele îi pun la dispoziţie şi acele elemente care îl fac în stare să îl antreneze pe consiliat în sfinţenie. Nu este suficient să ştii ce cere Dumnezeu de la tine, să ştii că nu ai reuşit să faci ceea ce îţi cere El şi să ştii cum să te reabilitezi când nu îndeplineşti cerinţele lui Dumnezeu. Este de cea mai mare importanţă să înveţi să trăieşti în aşa fel încât să nu mai revii la vechile căi păcătoase. Antrenarea în sfinţenie nu trebuie, prin urmare, să fie neglijată.

Cazuri de schimbare

Cum se întâmplă toate acestea în practică? Cum pot fi aplicate aceste principii la cazuri specifice? Cele două cazuri similare care urmează ilustrează câteva dintre elementele fundamentale cele mai simple ale schimbării biblice. Să sperăm că tocmai datorită simplităţii lor, principiile vor fi cât se poate de clare [13].

Cazul lui Bill şi semafoarele

De îndată ce a învăţat să conducă maşina, Bill a descoperit că avea sentimente contradictorii cu privire la şoferit. În timp ce îi plăcea să conducă maşina pe autostrăzi, ori de câte ori era forţat să conducă pe drumuri cu circulaţie mare simţea o puternică tensiune şi avea dureri de cap. Şi acest lucru se întâmplă mai ales în acele zone în care erau multe semafoare care nu se sincronizau. Chiar de când a început să conducă, Bill şi-a făcut prostul obicei de a încerca să treacă înainte de a se aprinde lumina roşie. De câte ori nu reuşea, aştepta cu nerăbdare schimbarea culorii, ţinând cu încordare de volan. Legăna maşina înainte şi înapoi, încercând să grăbească aprinderea luminii verzi. În ultimii ani, a început să le vorbească semafoarelor, certându-le pentru faptul că nu cooperau cu el; dacă un şofer din faţa lui nu pornea imediat de pe loc când se aprindea lumina verde, Bill îşi făcea dezgustul auzit la mare distanţă, nu numai ţipând la şoferul respectiv, ci şi claxonând cu putere. În cele din urmă, Bill a ajuns să urască în aşa măsură semafoarele, încât indiferent dacă erau pe roşu sau pe verde, el devenea încordat şi mânios (de multe ori fără să-şi dea seama de ce) ori de câte ori conducea maşina într-o zonă cu multe semafoare.

În cele din urmă, când s-a mutat de la ţară într-o zonă urbană, Bill a devenit conştient în mod acut că trebuie să facă ceva în legătură cu această problemă. De când s-a mutat, a început să-i displacă tot mai mult să conducă maşina, iar tensiunea şi durerile de cap apăreau zilnic. Acum, în mod regulat, ajungea la serviciu nervos şi încordat; când ajungea acasă seara, era aproape întotdeauna iritat şi supărat. Relaţiile interpersonale sufereau pe ambele fronturi. În acel moment a cerut ajutor. În aproximativ cinci săptămâni, nu numai că a depăşit problema, dar pe lângă aceasta, a şi învăţat să îi placă să conducă acolo unde circulaţia este intensă şi (mai ales) să aştepte cu nerăbdare luminile roşii. Cum s-a realizat acest lucru?

Procedeul a fost următorul: Mai întâi, în cadrul consilierii spirituale Bill a hotărât să-şi schimbe sentimentele cu privire la semafoare, deoarece atitudinea şi comportamentul lui nu erau potrivite pentru un creştin. El s-a pocăit cu adevărat de această atitudine; aceasta l-a făcut să vrea să se schimbe. Consilierul lui spiritual l-a încurajat nu

numai să înceteze de a mai fi nerăbdător, ci şi să utilizeze semafoarele pentru un scop bun. În loc să le considere bariere, ei au hotărât împreună să Îi ceară lui Dumnezeu să le transforme în binecuvântări. În loc să devină încordat şi agitat la fiecare lumină roşie, el a hotărât să le considere pauze de relaxare pentru care trebuie să-I mulţumească lui Dumnezeu. El trebuia să înveţe să aştepte cu bucurie semafoarele, ca pe o ocazie de a se odihni pe drum, să-I mulţumească lui Dumnezeu pentru ele, să-şi lase mâninile să-i cadă liber în poală, să se lase pe spate, să zâmbească şi să se relaxeze. Pe bordul maşinii el a pus un cartonaş cu următoarele cuvinte:

Nu uita...
în
pauzele de relaxare
mulţumeşte-I lui Dumnezeu,
zâmbeşte şi relaxează-te!

La început, Bill şi-a dat seama de multe ori că alunecă înapoi în vechile tipare, dar de fiecare dată cartonaşul îi aducea aminte. Aşa că el se ruga, mulţumea şi se relaxa. Curând, relaxarea a devenit regula şi nu excepţia. În scurt timp, condusul maşinii într-o zonă urbană nu a devenit numai tolerabil, ci de-a dreptul o plăcere, semafoarele dându-i cea mai mare satisfacţie.

Sunt posibile multe variaţiuni pe tema aceasta. În loc să ţipăm la şoferii care nu conduc bine şi să facem să ne crească tensiunea din cauza lipsei lor de consideraţie şi a greşelilor lor, astfel de incidente pot să devină profitabile dacă învăţăm să le considerăm oportunităţi de a practica tehnici de conducere preventivă şi de a arăta politeţe, dragoste şi grijă creştinească. Cheia în fiecare situaţie este recunoaşterea faptului că un obicei păcătos nu trebuie numai să fie întrerupt şi eliminat, ci şi că el trebuie să fie înlocuit cu o reacţie potrivită (biblică). Într-adevăr, aşa cum am văzut, singura modalitate de a elimina o reacţie devenită obicei, faţă de împrejurări ce se repetă în mod inevitabil, este să o înlocuim cu alta. Bill nu a putut să înceteze pur şi simplu să mai reacţioneze la semafoare; el a trebuit să-şi dezvolte o nouă reacţie, deoarece era imposibil să nu reacţioneze într-un fel. Eliminarea singură nu stinge un tipar de reacţie greşită. Dacă Bill ar fi optat pentru procesul necreştin de afirmare negativă, el ar fi putut să îşi repete fără încetare: „Nu mă voi mai lăsa enervat de semafoare". Ar fi avut şanse ca în curând să se audă repetând acele cuvinte cu mânie. N-ar fi trecut mult timp până când ar fi abandonat încercarea aceasta, găsind-o inutilă. Era nevoie de ceva mai mult decât de negare.

Cazul lui Benjamin şi ghereta la care se plăteşte taxă pentru utilizarea şoselei

Pentru Benjamin, fiecare gheretă la care se plăteşte taxă pentru utilizarea şoselei a devenit un simbol al înaltului cost al vieţii pe care îi ura (şi el trebuia să meargă pe drumuri cu plată când se ducea la serviciu în fiecare zi). Oricât de jovial s-ar fi simţit el dimineaţa când pleca da acasă, un sentiment de disperare şi descurajare punea întotdeauna stăpânire pe el de îndată ce vedea ghereta la care trebuia să plătească taxa pentru utilizarea şoselei. Fiind creştin, el ştia că acest lucru esta rău. La fel ca şi Bill, el a depăşit această problemă prin rugăciune şi luând hotărârea ca prin harul lui Dumnezeu să transforme fiecare gheretă într-un moment de înălţare sufletească. În scurt timp, în loc să se mai posomorască, el a învăţat să aştepte cu bucurie gheretele de pe sosea. Cum a realizat acest lucru?

În loc să se concentreze asupra banilor pe care trebuia să-i plătească la gheretă, Benjamin a hotărât să se intereseze de persoanele cărora le plătea. În scurt timp, el a învăţat să se bucure de fiecare conversaţie scurtă cu singurele fiinţe umane cu care avea ocazia să vorbească în timp ce conducea. El a ajuns să-i cunoască bine pe doi sau trei din funcţionarii din gherete, şi răspunsurile lor pline de voie bună îi făceau deosebită plăcere. Se gândea la sutele de persoane care treceau pe acolo în mod impersonal, fără să se gândească deloc la fiinţa umană care prelua monedele de la ei. Curând a ajuns să aibă o autentică compasiune pentru funcţionarii din aceste gherete şi era foarte încântat când ei răspundeau cu surprindere şi evidentă apreciere la saluturile lui zilnice. În fiecare zi se gândea tot mai mult la aceşti funcţionari, la ceea ce putea să le spună, şi cum să le mărturisească despre Cristos. Chiar se ruga pentru ei când se apropia de gharetă. Nu după mult timp, tabloul iniţial a fost reversat în întregime. Până în momentul de faţă, Benjamin nu le-a mărturisit încă acelor oameni despre Cristos, dar el caută acum broşuri sau tractate potrivite, pe care să le înmâneze acestora pentru început Ce diferenţă!

Sumar

Faptele instructive din aceste două cazuri sunt: (1) Că schimbarea rapidă este posibilă atunci când un consiliat devine conştient de păcatul lui, se pocăieşte şi hotărăşte să se schimbe. (2) Că o activitate potrivită, substituită în mod deliberat celei greşite printr-o practică disciplinată, a grăbit schimbarea şi a făcut-o permanentă. Nu a fost o simplă „dezbrăcare", ci şi o „îmbrăcare". Semafoarele şi gheretele au continuat să apară în calea celor doi zilnic, dar felul în care Bill şi Benjamin au învățat să reacționeze față de ele a fost exact opus reacției dinainte. (3) Fiindcă ei au acționat diferit față de problemă, în curând au ajuns să aibă şi sentimente diferite față de ea. Mă îndoiesc că ei ar fi putut să hotărască să-şi schimbe sentimentele, fără să înlocuiască vechea atitudine cu una nouă. Acesta este un motiv pentru care Dumnezeu insistă asupra acțiunii pozitive („îmbrăcare") cât şi asupra acțiunii negative („dezbrăcare"). (4) Schimbarea a necesitat disciplină. Ei au continuat până când noua practică a devenit automată. Odată ce schimbarea a avut loc, reacția „naturală" (confortabilă, inconştientă) față de semafor sau față de gheretă a devenit plăcută. Schimbarea în sentimente a fost un indiciu (aşa cum este ea de obicei) că a avut loc o schimbare permanentă în tiparul de trăire.

NOTE

1. Vezi capitolul 26.

2. Adesea conştienta este o piedică adecvată. Consiliații, completând formularul DTR, raportează adesea că această îndatorire a dus o descreştere remarcabilă a comportamentului nedorit.

3. Alții preferă să marcheze cu plus (+) şi minus (-). Orice sistem ar adopta, consilierul spiritual va descoperi că disciplina pe care o impune căutarea şi marcarea pasajelor îl va face foarte conştient de alternativele biblice.

4. Vezi şi 1 Corinteni 15:33.

5. Cumpărătorul acestei cărți are permisiunea de a reproduce acest formular în orice cantitate pentru utilizare personală şi profesională.

6. Astfel, dacă este utilizat un formular DTR. pot fi identificați factorii declanşatori. Cunoaşterea acestora nu va ajuta numai la restructurare, ci şi la împotrivire. Dacă unei femei îi vine greu să-şi stăpânească nervii în timpul perioadelor lunare, ea poate să țină o evidență exactă şi să plănuiască (în măsura în care acest lucru este posibil) să evite activitățile stresante în perioada aceea (de exemplu, acela nu este un timp potrivit pentru a invita rude care să stea la ea o săptămână).

7. Vezi, de asemenea, Proverbele 26:21. Aceeaşi dinamică este valabilă şi în cazul bârfirii (şi a ascultării bârfelor). după cum indică porunca din Proverbele 26:20 şi 26:21. Pentru ca bârfa să se dezvolte este nevoie de doi. Când este pus în fața bârfei şi defăimării, cel căruia îi sunt adresate trebuie să învețe să refuze să asculte. El poate să spună: „Chestiunea aceasta pare prea serioasă ca să mi-o spui mie; cred că ar trebui să discuți direct cu Sue despre acesta problemă". Vezi, de asemenea, excelentele comentarii ale lui Hendricksen despre *sofronizo* în Tit 2:4, în care el observă accentul care se pune în Cuvânt pe „înfrânare" ca factor esențial în instruirea creştină. Wm. Hendricksen, *Commentary on I-II Timothy and Titus* (Comentariu asupra lui 1 şi 2 Timotei şi Tit) Grans Rapids: Baker Book House, 1957), p. 380.

8. Nu uita, o trăsătură foarte importantă a obiceiurilor este modul în esență inconştient în care omul începe să reacționeze la o situație dată. În consecință, deşi el este răspunzător pentru reacția lui, el poate să descopere de multe ori că a trecut de punctul de împotrivire şi că a păcătuit în inima lui înainte de a deveni conştient de comportamentul lui păcătos.

9. În Galateni 5:23, ultima roadă a Duhului menționată este stăpânirea de sine. Petru vorbeşte despre această calitate în a doua lui Epistolă (2 Petru 1:6) ca despre o importantă adăugire la cunoaştere. El accentuează, de asemenea, importanța practică a stăpânirii de sine, care îl ajută pe creştin să devină util şi roditor (1:8) şi avertizează că vor fi consecințe negative atunci când unui om îi lipseşte această calitate (1:9). Aceasta este şi o calitate necesară unui episcop (Tit 1:8).

10. Aşa-numitul perfecționism adeseori nu este mai mult decât mândrie intensă. În alte cazuri este vorba de diversionism, îndepărtându-i pe alții de un domeniu în care el a eşuat din cauza păcatului. Astfel de cerințe mari impuse altora (mai ales atunci când implică suspectarea altora) pot să indice chiar prezența păcatului de felul celui suspectat la alții.

11. Vezi *Competent to Counsel*, pentru informații suplimentare cu privire la persoanele care pot să dea ajutoare, p. 214-247.

12. Publicată de *Back to God Hour*. Poate fi obținută de la 10858 South Michigan Ave, Chicago, Illinois. 60628.

13. Cazuri exemplificând alte cazuri particulare vor apărea mai târziu în locurile potrivite.

Capitolul 20

CUM SĂ ÎNCEPI

Fă-ți publicitate

Cum îşi începe un pastor tânăr lucrarea de consiliere spirituală? Dacă convingerile lui sunt biblice, dacă are pregătirea adecvată şi este suficient de competent, primul lucru pe care un pastor trebuie să-l întreprindă este să-şi facă publicitate. Este trist că acest lucru este necesar, dar fiindcă mulți pastori şi-au declinat responsabilitatea de a face consiliere spirituală sau şi-au dovedit incompetența în acest domeniu, multe biserici nu ştiu ce să aştepte de la un pastor nou, dacă acesta nu le spune. Un pastor tânăr, datorită lipsei de experiență, s-ar putea să descopere că este inevitabil să aştepte un timp [1]. Indiferent dacă e tânăr sau bătrân, dacă nu este bine cunoscut dinainte, un pastor nou îşi va da seama că trebuie să aştepte un timp până când poate să înceapă să facă în mod serios consiliere spirituală. În acea perioadă de aşteptare, biserica îl va evalua. S-ar putea ca membrii bisericii să vrea să-i analizeze temeinic maturitatea, echilibrul, felul cum înțelege Scripturile şi modul în care se poartă cu oamenii, înainte de a apela la el pentru consiliere spirituală. Această precauție inițială nu este numai normală, ci şi bună (vezi 1 Timotei 4:12b). Dacă însă după o perioadă rezonabilă de timp el tot nu face consiliere spirituală, ceva nu este în ordine şi lucrul acela trebuie să fie corectat. Din faptul că membrii bisericii nu cer consiliere spirituală, pastorul nu are voie să tragă concluzia că în această lume de păcat, cu consecințele ei triste, el a dat din întâmplare peste o adunare de sfinți care sunt doar la un pas de glorificare.

Să ne întoarcem la publicitate. Prin publicitate eu înțeleg că pastorul trebuie nu numai să fie un exemplu, ci şi să le spună membrilor bisericii că vrea şi că este capabil să îi ajute. El poate să facă acest lucru direct sau indirect. Deoarece publicitatea indirectă este preferabilă celei directe, să începem cu ea.

Publicitatea indirectă (mărturisesc că folosesc cuvântul „publicitate" cu unele rezerve din cauza conotațiilor negative pe care le-a dobândit) poate fi făcută la început în mare parte prin predici. Ori de câte ori subiectele alese de predicator, aplicațiile textelor din Scriptură şi ilustrațiile sugestive utilizate de el sunt relevante pentru adunare, pastorul va descoperi că (în afară de cazul când există o problemă specială) oamenii vor începe să apeleze la el ca să-i ajute. Ce face ca o predică să fie relevantă? Mai presus de toate, predica ce sună convingător este aceea care împlineşte nevoile umane prin Cuvântul lui Dumnezeu, la nivelul la care oamenii înşişi se luptă cu aceste nevoi. Ea coboară abstractul la nivelul concretului. Ascultătorii reacționează vibrând la astfel de predici. După ce aude o astfel de predică, un credincios nu pleacă de la biserică simțind doar că a acumulat noi informații. El îşi spune: „Pastorul mă cunoaşte; cunoaşte problemele cu care sunt confruntat". Ilustrațiile scoase din experiențe care sunt tipice pentru viața şi luptele de zi cu zi ale adunării sunt de cea mai mare importanță.

Când membrii adunării sunt convinşi că pastorul le cunoaşte problemele, ei vor cere ajutorul lui. După ce a ajutat pa câțiva oameni să-şi depăşească problemele după principiile lui Dumnezeu, vestea despre aceasta se va răspândi. Atunci oamenii vor veni la el, de multe ori în masă. Nevoia de publicitate s-ar putea să fie de scurtă durată în astfel de cazuri. Consiliații satisfăcuți vor face publicitate pentru pastor din acel moment [2]!

Dacă membrii unei adunări ezită în mod exagerat să ceară consiliere spirituală, ca răspuns la publicitatea indirectă, aceasta s-ar putea să se datoreze unor împrejurări deosebite care contribuie la rezerva membrilor acelei adunări. Poate că în trecut adunarea aceea a avut pastori care au falimentat în domeniul consilierii spirituale. S-ar putea ca aceştia să fi distrus încrederea adunării prin practici de consiliere spirituală prosteşti sau ineficiente. Poate că vreunul din acei pastori nu a păstrat caracterul confidențial al informațiilor primite. Poate că un pastor anterior i-a făcut avansuri unei femei din adunare. Sau poate că s-a practicat o consiliere spirituală în grup pe principii nebiblice [3]. Cine poate să enumere toate modalitățile diferite în care o adunare a devenit prudentă sau deziluzionată de consilierea pastorală? Ce poate să facă un pastor în astfel de împrejurări pentru a schimba situația? Cum poate el să le arate oamenilor că noi nu trebuie să încetăm să mai mâncăm vreodată doar pentru că o mâncare a fost o dată otrăvită?

Există mai multe lucruri pe care pastorul poate să le facă. Mai întâi el poate să aştepte şi să se roage. Dumnezeu poate să-i trimită un caz pentru consiliere spirituală în ciuda problemelor anterioare. Când oamenii sunt disperați, ei dau la o parte toată rezerva şi precauția. Este absolut posibil ca dând suficient ajutor pastoral într-un

astfel de caz, barierele să fie rupte şi oamenii să vină la el. Sau este posibil ca un caz sau două din afara adunării să dea consilierii spirituale din adunare impulsul necesar.

În al doilea rând, pastorul poate începe să-şi facă publicitate mai direct. În buletinul bisericii el poate să scrie o serie de articole despre probleme tipice pe care le au de înfruntat copiii lui Dumnezeu şi să-şi dezvăluie dorința de a-i ajuta prin consiliere spirituală pastorală. Dacă pastorul este capabil să demonstreze o înțelegere autentică a nevoilor lor şi le oferă ajutor sincer, articolele acelea s-ar putea să aibă efectul dorit. El poate să scrie chiar şi despre locul consilierii spirituale în lucrarea de slujire a pastorului creştin, utilizând Coloseni 1:28, Faptele Apostolilor 20:31 etc. Aceste pasaje indică în mod deosebit faptul că fiecare creştin are nevoie, la un moment dat, de consiliere spirituală personală [4].

O campanie de publicitate poate să ducă la un eşec total, poate să declanşeze comentarii despre prejudecățile sau temerile legate de consilierea spirituală, care s-au dezvoltat în timp în adunarea respectivă, sau ea poate să fie convingătoare. Dacă se va ajunge la acest din urmă rezultat, înseamnă că publicitatea a dat posibilitatea de a se descoperi şi corecta toate neînțelegerile cu privire la consilierea spirituală. Campania de publicitate poate să scoată la iveală informațiile necesare pentru a linişti temerile sau pentru a elimina prejudecățile. Dacă rezultatul campaniei de publicitate este falimentar, atunci pastorul trebuie să ia alte măsuri [5].

Un alt mod de a provoca o reacție din partea adunării este să anunți o serie de predici pe teme care îi vor încuraja pe cei care trec prin dificultăți să ceară ajutor. Pastorul poate să menționeze că este gata să stea de vorbă în particular cu oamenii despre oricare din problemele din predicile lui care au provocat nedumerire sau au revelat o nevoie. Această idee poate fi accentuată în buletinul săptămânal al bisericii din săptămâna când sunt ținute predicile respective. O serie de predici despre viața de familie, căsătorie, relațiile personale ale creştinului, comunicarea în familie sau disciplina biblică aplicată copiilor, dacă sunt dezvoltate cu grijă şi principiile biblice sunt aplicate în mod concret la problemele de viață, pot fi un catalizator care să înlesnească consilierea spirituală. Dar, dați-mi voie să accentuez faptul că aceste predici trebuie să fie prezentate şi aplicate la nivelul la care trăiesc membrii adunării. Aceasta va avea cu siguranță efect. Dacă însă predicile sunt abstracte, predicatorul poate să facă mai mult rău decât bine. Adunarea poate să ajungă la concluzia că el este un teoretician într-un turn de fildeş, care n-ar putea niciodată să-i ajute, deoarece el lasă impresia că nu cunoaşte nimic din viața reală.

Cum să stimulezi consilierea spirituală

Multe alte lucruri pot fi făcute pentru a încuraja consilierea spirituală. Nu pot să le enumăr pe toate aici; este nevoie de creativitate biblică, calculată pentru a împlini nevoile unei situații specifice. Dați-mi voie, de aceea, să vă dau numai următoarea sugestie. Când pleacă din biserică duminica, oamenii au prostul obicei de a-i spune pastorului care stă la uşă, numeroase lucruri despre ei înşişi. Pe unii pastori îi deranjează acest obicei, dar ar fi bine să îşi schimbe atitudinea față de această problemă. Obiceiul acesta, oricât ar fi el de rău, poate fi transformat într-un avantaj. El îi oferă pastorului o ocazie excelentă pentru a începe să organizeze şedințe de consiliere spirituală chiar de la începutul lucrării lui într-o biserică. Să presupunem că atunci când pleacă de la biserică, Bill îți spune: „Frate pastor, aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră despre ceva". Imediat pastorul trebuie să-şi scoată agenda din buzunar, să caute primul loc liber în agendă şi cu creionul pregătit pentru scris să răspundă: „Poți să treci pe la biroul meu, când te întorci în drum spre casă de la serviciu, marți la ora 4:30?" Noul pastor nu trebuie să se ofere să discute problema la telefon. El nu trebuie nici să se ofere să-i facă o vizită fratelui respectiv. El trebuie să considere ca un lucru de la sine înțeles faptul că membrii bisericii lui vor vrea să discute cu el în intimitatea biroului lui. Chiar dacă problema lui Bill nu este mare şi nu va necesita mai mult de o vizită, pastorul va începe astfel să-l obişnuiască cu ideea de a veni la biroul lui pentru a discuta problemele.

După două sau trei vizite folositoare, în care s-au rezolvat astfel de probleme mai puțin serioase, va fi mai uşor şi foarte natural pentru Bill să vină la pastor cu o problemă mai personală. Într-adevăr, o problemă mai mică duce de obicei la discutarea unei probleme mai mari, în atmosfera prietenoasă, liniştită şi utilă a biroului pastorului. Dacă pastorul va gândi şi va acționa în aşa fel încât să arate importanța pe care o acordă el biroului lui, şi ceilalți oameni vor face la fel. Dacă problema este prea banală pentru a justifica o vizită a lui Bill la biroul pastorului, şi dacă problema poate fi discutată la telefon, Bill este cel care trebuie să spună acest lucru. Nu este nimic rău în a sugera ca discuția să aibă loc la birou. În felul acesta se face cel puțin publicitate indirectă, care s-ar putea să dea roade mai târziu cu Bill sau cu altcineva.

Nici un pastor nu poate să ajungă, pe baza Noului Testament şi a doctrinei creştine a păcatului, aşa cum este ea prezentată în Scripturi, la concluzia că biserica aceea nu are probleme. Dimpotrivă, el trebuie să presupună că între membrii adunării lui există multe probleme nerezolvate. Învățătura biblică despre păcatul din viața credinciosului şi despre nevoia de schimbare este prea clară ca să fie înțeleasă greşit. Dacă un pastor nu este consultat frecvent de mulți membrii din biserica lui, el poate să fie sigur că aceasta nu se datorează faptului că ei nu au nevoie de consultații. De aceea, pe el trebuie să-l preocupe faptul că membrii bisericii nu apelează la el pentru ajutor, şi trebuie să se străduiască să descopere ce îi împiedică să facă acest lucru. Prin harul lui Dumnezeu, el trebuie apoi să facă tot ce-i stă în putință să corecteze situația. El trebuie să amestece în oală în aşa fel încât boabele să se ridice la suprafață.

Centrul de consiliere sau biroul tău?

Uneori pastorii afirmă că dacă operează în cadrul unui centru de consiliere spirituală, în loc să o facă în biroul pastoral, au multe avantaje. Eu, ca unul care am procedat în ambele feluri, pot să vă spun că nu este aşa. Pastorul are mai multe avantaje decât consilierul spiritual dintr-un centru de consiliere. Centrului îi lipsesc multe şi poate fi o situație foarte artificială. Poate te întrebi cum pot să afirm acest lucru şi te îndoieşti că pot să-mi susțin cu dovezi afirmația. Dă-mi voie să încerc.

Prin comparație cu cei care fac consiliere spirituală într-un context pastoral, resursele consilierului care operează în cadrul unui centru sunt jalnic de sărăcăcioase. În primul rând, consilierul spiritual care operează într-un centru de consiliere nu ştie nimic dinainte despre consiliat. Este adevărat că el ştie multe în general, aşa cum am afirmat mai înainte. Dar aproape toate informațiile specifice care sunt adunate cu privire la consiliat trebuie să fie obținute rapid de la el sau de la alții apropiați lui, în prima şedință, când el vine la consiliere în condiții de stres. Aprecierea pe care o face un consilier dintr-un centru nu poate să izvorască dintr-o asociere îndelungată cu consiliatul şi din observarea lui din aproape în multe împrejurări ale vieții. Astfel de aprecieri vor fi lipsite de profunzime şi maturitate.

Uneori una dintre problemele cele mai mari pe care le are consilierul dintr-un centru este posibilitatea de a-şi face o imagine corectă cu privire la consiliat. El îşi face această imagine pe baza unor concluzii provizorii, le revizuieşte şi le reevaluează pe măsură ce îi sunt puse la dispoziție informații noi şi mai bune. Primele impresii de cele mai multe ori sunt greşite. Pastorii, pe de altă parte, cunosc dinainte multe detalii din diferite surse, cele mai importante fiind cele obținute prin observații şi relații personale. În consecință, pastorul se poate concentra imediat asupra datelor noi care au creat necesitatea consilierii spirituale. El nu trebuie să irosească minute şi ore prețioase pentru a-l evalua pe consiliat şi pentru a face aprecieri preliminare şi aprecieri revizuite cu privire la personalitatea lui etc. [6]. Consilierul care operează în cadrul unui centru trebuie să aloce o mare parte din timpul său acestei activități, pe lângă faptul că are de examinat datele legate direct de problema în discuție. Astfel, pastorul are un avantaj net care îi dă posibilitatea de a grăbi nemăsurat de mult consilierea spirituală. Este posibil ca acest unic factor să reducă cu trei sau patru numărul total de şedințe.

„Stai o clipă," vei spune tu, „nu este întotdeauna un avantaj să cunoşti persoana. De-a lungul unei perioade de timp, poți să-i evaluezi greşit pe consiliat şi aceasta poate să dăuneze consilierii spirituale. Şi apoi, nu este o problemă să cunoşti pe cineva prea bine?" Aş dori să nu discut încă această a doua obiecție. Cu privire la prima vreau doar să spun că orice pastor bun reevaluează întotdeauna. Unui om care are o opinie subiectivă despre un altul şi aderă la ea cu insistență, în ciuda dovezilor contrare, îi lipseşte un ingredient necesar pentru a putea să facă o lucrare pastorală de calitate. Acest fel de om nu este doar un consilier spiritual slab, el este şi un pastor slab în general. Dacă unui consilier care operează în cadrul unui centru i se cere flexibilitate şi mişcare, acelaşi lucru i se cere şi consilierului spiritual pastoral. Marea diferență dintre cei doi este că inițial pastorul are cu mult mai multe informații de diferite feluri pe care poate să-şi bazeze nu numai aprecierile, ci şi reevaluările [7].

Consilierul spiritual care operează în cadrul unui centru află multe lucruri în grabă. El nu poate să afle tot ce ar dori să ştie în timpul care îi este alocat; şi nici nu poate să afle vreodată suficient pentru a face aprecieri absolut exacte. Unele din aprecierile lui vor fi aproape întotdeauna aproximative. Consilierul care operează în cadrul unui centru îl vede pe consiliat numai la necaz. Ei nu l-a văzut cu pace în suflet, în timp de bucurie, sau într-un entuziasm aprins; el îl cunoaşte numai ca şi consiliat. El poate să facă numai generalizări aproximative cu privire la felul cum se raportează consiliatul la multe din celelalte domenii importante din viața lui, cât simț al

responsabilității a dovedit în viața bisericii etc. În cazul pastorului însă, înainte ca persoana consiliată să treacă pragul biroului său, el este deja în posesia celor mai multe dintre aceste date.

Consilierul care operează într-un centru trebuie să-i câştige încrederea consiliatului şi să învețe să îl cunoască pe consiliat ca persoană. Cu alte cuvinte, nu numai pastorul ştie deja o mulțime de lucruri, ci şi consiliatul ştie mult mai multe despre pastor. El are deja o oarecare încredere în pastor, altfel n-ar fi venit să-i ceară ajutorul. El nu va trebui să-şi irosească timpul cu riposte sau parări inițiale pentru a-l evalua pe consilierul spiritual. Pastorul nu trebuie să se ocupe de problema câştigării încrederii în primele şedințe, aşa cum face adeseori consilierul dintr-un centru. De la început, tot timpul pastorului poate fi dedicat analizării problemei care a creat nevoia pentru şedința de consiliere spirituală. Acesta este poate cel mai mare avantaj pe care îl are el. Pastorii buni, datorită faptului că au stabilit relații bune cu membrii turmei lor, pot să se concentreze de la început asupra problemei, în loc să petreacă o mare parte din timpul de consiliere spirituală lucrând la relațiile interpersonale [8].

Evident, în ceea ce priveşte informațiile inițiale, pastorul este avantajat în comparație cu consilierul spiritual care nu este pastor. Dar aceasta nu este în nici un caz totul. Gândiți-vă la următorul fapt important: în consilierea care se face la un centru de consiliere se pune prea puțin suflet. Uneori, cel mai bun lucru pe care îl poate face un consilier spiritual dintr-un centru este să spună: „Dacă nu vrei să cooperezi, sunt alți oameni care aşteaptă şi care ar dori să-ți ia locul". Dar o astfel de atitudine cu siguranță nu este adecvată. În centrul nostru, noi întotdeauna încercăm să îl implicăm pe pastor sau adunarea, atunci când situația este de aşa natură încât acest lucru este necesar, ca de exemplu atunci când este vorba despre disciplina bisericească. Dar pastorul are puterea şi posibilitatea de a folosi disciplina bisericească imediat, pentru a-şi întări consilierea spirituală. Centrul nostru din Hatboro are mai mult scop instructiv: noi îi instruim pe pastori cum să facă consiliere spirituală şi nu-i încurajăm să îi trimită pe membrii bisericii lor [9] la alți consilieri spirituali. În aceste condiții, noi facem tot ce ne stă în putință. Noi am descoperit că este absolut necesar ca în timpul instruirii să interpretăm ceea ce facem în termeni pastorali. Când facem acest lucru, iese mereu în evidență superioritatea situației pastorului, în contrast cu cea a consilierului dintr-un centru de consiliere spirituală.

Şi, în ultimă instanță, numai pastorul este pe deplin echipat pentru a face această lucrare. El poate să facă mai bine tot ceea ce putem noi să facem la centru; şi poate să facă încă mult mai multe. El are resursele necesare. Acestea includ, în primul rând, cunoaşterea imediată a consiliatului la un spectru larg de nivele. El are puterea şi ajutorul disciplinei bisericeşti. El poate să solicite ajutorul diaconilor şi poate să utilizeze într-o mulțime de feluri părtăşia reconciliatoare a întregii biserici căreia îi aparține consiliatul [10]. Ultimul factor pe care tocmai l-am menționat este foarte important. Pastorul are de asemenea posibilitatea de a-şi modela şi organiza biserica, făcând din ea o forță pastorală eficientă, prin predici, călăuzire şi slujindu-i pe toți membrii ei. Aici se găseşte o sursă într-adevăr inepuizabilă de potențial.

Dacă un consiliat refuză să facă voia lui Dumnezeu, cel mai bun lucru pe care poate centrul de consiliere să-l facă este să-l trimită acasă şi, dacă este necesar, să-l informeze pe pastorul lui. Dar dacă pastorul face consilierea spirituală, el poate să spună: „John, tu te afli în grija acestei biserici prin comitetul ei de diaconi. Ei trebuie să-I dea socoteală lui Dumnezeu pentru tine şi pentru felul cum s-au îngrijit de tine (Evrei 13:17). Tu trebuie să te supui autorității pe care Isus Cristos a învestit-o în ei". Astfel pastorul poate să utilizeze, în consilierea spirituală, toate binecuvântările şi presiunile legitime ale grijii pe care biserica trebuie să i-o poarte consiliatului.

Când un om se declară credincios şi devine un membru al unei adunări care ia Cina Domnului, el promite de obicei să se supună în Domnul conducerii bisericii şi, în caz că este găsit deficitar în ceea ce priveşte doctrina sau viața, să se supună disciplinei bisericii. El face acest angajament înaintea lui Dumnezeu şi înaintea bisericii. Angajamentul acesta nu trebuie să fie luat cu uşurătate. El este baza necesară pentru mare parte din consilierea spirituală; fără el, unele cazuri nu pot fi rezolvate cu succes. Deci numai pastorul poate să facă consilierea spirituală completă. Într-un centru, consilierea spirituală nu poate niciodată să fie mai mult decât parțială.

Poți să consiliezi prieteni intimi?

„Dar," s-ar putea să obiectezi tu, „dacă ascult detaliile intime ale problemelor membrilor bisericii mele, îi voi pierde ca prieteni şi poate şi ca membri ai bisericii". Obiecția că poți deveni prea apropiat de cineva este uşor de

înțeles [11]. Dar ea nu are validitate. Uneori este mai uşor (dacă consilierea spirituală este văzută numai din această perspectivă) să consiliezi un străin cu care nu ai avut nici un contact anterior şi cu care nu vei avea nici un contact în viitor. Este posibil ca această situație să fie mai uşoară şi pentru consiliat. Totuşi, fiecare creştin trebuie să învețe cum să trateze exact acest fel de relații interpersonale. Chiar faptul acesta este unul dintre motivele pentru care consiliații găsesc că este necesar să ceară consiliere spirituală! Dacă consilierul spiritual nu este capabil să facă el însuşi față acestei probleme, cum poate el să îl ajute pe consiliat să depăşească dificultățile legate de relații interpersonale apropiate?

Consiliatul trebuie să fie făcut să înțeleagă că toți credincioşii au probleme şi că fiecare credincios are nevoie la un moment dat de ajutorul altui credincios [12]. El trebuie sa învețe să accepte cu recunoştință sfatul altuia, ca un ajutor dat lui de Dumnezeu, şi să nu înceapă cu animozitate relația cu acela care vrea să îl ajute. Pastorul trebuie să fie gata să preia această sarcină care, trebuie să recunoaştem, că este dificilă. Dacă nu face acest lucru, el nu va avea autoritatea să îşi îndemne consiliații să facă față relațiilor interpersonale dificile.

Pastorul care vrea într-adevăr să fie pastor (adică păstor) trebuie să învețe cum să se implice profund în viețile oilor lui; nu se poate altfel. El trebuie să învețe să se bucure cu cei ce se bucură şi să plângă cu cei ce plâng [13]. În descrierea Bunului Pastor din Ioan 10:3-5, este subliniată tocmai această apropiere din relația dintre Păstor şi oi. Atunci când oile ştiu că ajutorul le vine de la cineva care le iubeşte suficient de mult ca să-şi dea viața pentru ele (dacă este necesar), pastorul nu va pierde nici membri nici prieteni, ci, dimpotrivă legăturile vor deveni mai puternice datorită intimității consilierii spirituale. Apropierea leagă atunci când este sinceră. Când oile ştiu că păstorul simte cu ei şi se luptă cu problemele lor, ele răspund pozitiv. Se poate face o distincție clară între consilierea spirituală făcută din dragoste pe de o parte, şi invadarea intimității şi experimentul ştiințific făcute de un profesionist pe de altă parte.

O astfel de înțelegere a preocupării profunde a pastorului nu este un rezultat al asigurărilor lui verbale ca îl preocupă starea oamenilor lui, ci ea este mai degrabă un rezultat al sesizării (uneori inconştiente) a acestui fapt. Oile cunosc dragostea unui păstor atunci când sunt ajutate în mod substanțial de el, adică atunci când el le slujeşte în mod autentic, împlinind o nevoie a lor. Un păstor care de-a lungul unei perioade de timp le-a ajutat frecvent să-şi rezolve problemele mai mici după principiile lui Dumnezeu, nu are nevoie să le spună că le iubeşte. Şi nici oile nu vor vrea să îl îndepărteze de ele pe consilierul care a devenit un prieten atât de prețios. Teama de a pierde oi este mai mult teamă decât realitate.

În această privință, este grăitor faptul că mulți dintre aceia pe care i-am consiliat de-a lungul anilor la centrul de consiliere spirituală păstrează contactul cu noi (trimițându-ne câte o vedere, o fotografie a unui nou-născut, un anunț matrimonial etc.). Pare evident faptul că ei s-au apropiat de consilierul spiritual, şi nu s-au înstrăinat de el, nici chiar în contextul mai puțin intim şi de scurtă durată al consilierii făcute în centrul de consiliere spirituală.

Adevărul este că consilierea spirituală biblică cimentează relațiile, nu le deteriorează [14]. Din când în când, un consilier spiritual va pierde un „prieten" sau un membru al bisericii ca urmare a consilierii spirituale, datorită faptului că persoana aceea a refuzat să-şi îndeplinească responsabilitățile pe care le are față de Dumnezeu; trebuie să ne pară rău că se întâmplă şi acest lucru, dar nu se poate face nimic într-o astfel de situație. Totuşi, acest lucru se întâmplă numai ca o excepție. Dacă însă consilierul spiritual îi îndepărtează mereu pe alții de el, putem să tragem concluzia că genul de consiliere spirituală pe care o face el nu este conformă cu standardul biblic. În calitate de pastor, el a falimentat. Problema nu este o prea mare apropiere, ci falimentul lui ca şi pastor şi consilier spiritual.

Poate că falimentul, într-un astfel de caz, îşi are originea tocmai în absența elementelor noutetice din consilierea spirituală. Consilierul spiritual poate ezită să utilizeze Cuvântul lui Dumnezeu. Biblia este plină de putere; ea este mai ascuțită decât o sabie cu două tăişuri! Sau poate că el evită confruntarea necesară. Poate că el ştie ce trebuie să facă şi să spună, dar se dă înapoi de la îndatorirea lui. Sau poate că pastorul nu are cu adevărat pe inimă binele consiliatului. Poate că el îşi face pur şi simplu slujba (care pentru el poate fi înspământătoare, umanistă sau dezgustătoare), fără vreo implicare afectivă. Atitudinile de genul acesta sunt imediat sesizate de toți cei interesați. Fără îndoială, aceste atitudini sunt cauza multor înstrăinări. Ori de câte ori un consilier spiritual începe consilierea, fiind atât de neliniştit că ar putea să piardă un membru sau un prieten încât lasă ca frica să domine situația, el riscă să-l înstrăineze pe consiliat prin aceasta. Neliniştea lui poate fi interpretată greşit de către consiliat drept lipsă de preocupare. Sau dacă consilierul spiritual devine ineficace, datorită

faptului că permite ca teama să-l împiedice să intre în domenii ale vieții consiliatului care ar putea fi cruciale pentru găsirea unei soluții la problema lui, el îl poate îndepărta pe consiliat. Şovăiala dăunează nu numai consilierii spirituale, ci ea poate să devină o sursă de iritație în relațiile viitoare cu persoana respectivă. Dacă un consilier spiritual găseşte că se află la ananghie în această privință, singura lui scăpare este să se pocăiască, să-I ceară lui Dumnezeu putere şi să-i explice consiliatului care este problema, să-i ceară iertare şi apoi să continue să lucreze, de data aceasta pornind de la o bază corectă [15].

Faptul că consilierul spiritual trebuie să-şi cunoască oile în mod intim pentru a le ajuta este atât gloria cât şi riscul păstoririi. Există deci un pericol? Desigur, dar lucrarea creştină şi întreaga viață creştină este riscantă. Cine a spus că va fi altfel?

Să nu credeți cumva că relațiile cu pastorii se strică şi se pierd membri numai din cauza intimității. Fiecare consilier spiritual care lucrează pentru împlinirea nevoilor oilor care au plecat dintr-o altă turmă cunoaşte dezmăgirea acută şi resentimentele exprimate de oameni care şi-au evaluat pastorii şi i-au găsit deficitari. Uneori, desigur, este datoria pastorului să-i îndemne să se întoarcă şi să se împace cu pastorii lor [16]. Eu cred că dacă s-ar cunoaşte adevărul, s-ar constata că pastorii pierd mai des membri şi prieteni din cauză că nu rezolvă direct şi definitiv problemele membrilor bisericii, decât din cauză că le fac consiliere spirituală biblică. Faptul că ei nu rezolvă direct şi definitiv aceste probleme are mai multe cauze posibile: incompetența, teama, o filozofie de consiliere spirituală greşită etc. Dar oricare ar fi cauza, puteți fi siguri că Dumnezeu îl va îndruma şi binecuvânta pe păstorul care se străduieşte să-şi conducă turma călăuzindu-se după Cuvântul Său.

Prima şedință

Prima ședință este deosebit de importantă. În cadrul ei sunt stabilite direcțiile fundamentale şi se formează atitudinile, deciziile şi relațiile inițiale, atât în ceea ce-l priveşte pe consilier, cât şi în ceea ce-i priveşte pe consiliați. Notițele pe care le ia consilierul spiritual în prima şedință (şi poate şi în a doua) de obicei vor fi diferite de cele de mai jos. Ele vor fi mult mai bogate în informații, conținând în principal (1) date faptice detaliate, (2) bănuieli sau concluzii inițiale temporare, (3) o listă completă de domenii care trebuie să fie explorate şi (4) multe citate din ce a spus consiliatul. O examinare a unor astfel de notițe poate să explice cel mai bine ce se întâmplă în timpul acestei şedințe.

În afară de faptul că va aduna aceste date, consilierul spiritual va trebui să realizeze mai multe lucruri:

1. El va trebui să îşi preia poziția de conducere în cadrul consilierii spirituale, şi să îl determine pe consiliat să-şi ia anumite angajamente.

2. El va trebui ca încă de la început să-şi centreze consilierea spirituală în jurul lui Isus Cristos şi a Cuvântului Lui.

3. Va trebui să determine (dacă este posibil) dacă consiliatul este realmente convertit. Dacă există îndoieli serioase cu privire la acest lucru, va trebui (1) să-i prezinte Evanghelia sau (2) să creeze condiții care să ducă la prezentarea Evangheliei cât mai curând posibil.

4. Va trebui să stabilească un timp de citire regulată a Bibliei şi rugăciune, dacă nu există deja.

4. Va trebui să dea speranță. Despre acest lucru am discutat deja mult.

5. Va trebui să rezolve unele probleme inițiale [17], sau să ia nişte măsuri inițiale pentru rezolvarea acestor probleme.

7. Va trebui să se concentreze asupra soluțiilor pentru unele probleme.

8. Va trebui să dea teme de casă concepute în aşa fel încât să ducă la succes cât mai curând posibil şi să dea uşurare ca rezultat al acțiunii biblice.

9. Va trebui să facă o listă cu ajutoarele necesare şi posibile pe care le pot da alţii şi să stabilească proceduri prin care să determine pe alte persoane implicate în situaţia respectivă să vină la şedinţele de consiliere spirituală.

10. Dacă este posibil, va trebui să determine care este problema principală (sau problemele principale).

Sarcina consilierului spiritual de a împărţi timpul şedinţei pentru atingerea acestor scopuri este dificilă, deoarece el îşi va da seama că pentru a atinge unele din aceste scopuri va trebui să le neglijeze pe altele. În fiecare caz, priorităţile trebuie să domine. Dacă, de exemplu, speranţa este nevoia cea mai vitală, poate că jumătate (sau mai mult) din şedinţă trebuie să-i fie dedicată ei.

Tendinţa consilierilor spirituali lipsiţi de experienţă este să petreacă tot timpul adunând date. Aceasta este adesea o greşeală serioasă în care se poate cădea foarte uşor. Pentru consilierul spiritual, cel mai confortabil procedeu pentru a ajunge să cunoască situaţia este să fie relativ pasiv şi să-şi petreacă cea mai mare parte a timpului punând întrebări şi ascultându-l pe consiliat. Însă acesta poate să fie în acelaşi timp şi cel mai puţin productiv procedeu. Când lucrul de care este nevoie este speranţa, pe consiliat nu-l va ajuta faptul că poate să-şi spună povestea încă o dată. Consilierii spirituali nu trebuie să cedeze ispitei de a se limita la adunarea de date [18].

Adunarea datelor este esenţială, dar este şi activitatea care poate fi amânată cel mai uşor. Dacă o mare parte din timp trebuie să fie folosită pentru altceva şi consilierul spiritual nu a adunat toate datele pe care ar fi vrut să le auune, el poate să corecteze situaţia imediat cerându-i consiliatului (ca temă de casă) să scrie restul informaţiilor pe scurt pentru şedinţa viitoare.

Prin urmare, trebuie să se acorde atenţie celor mai cruciale chestiuni. Acestea pot fi:

Pocăinţa
Insuflarea speranţei
Colectarea datelor
Determinarea agendei de lucru şi renegocierea
Rezolvarea problemelor (mal ales în situaţiile de criză)
Angajamentul de a trata cu seriozitate consilierea spirituală
Evanghelizarea
Explicaţii cu priviră la felul în care soţul/soţia poate fi determinat să vină, sau explicaţii cu privire la alte lucruri
Căutarea şi acordarea iertării

Totuşi, aproape în fiecare caz, consilierul spiritual va face multe lucruri în prima şedinţă, punând în acelaşi timp accentul acolo unde este necesar.

Uneori consilierul spiritual va găsi că este necesar să-i spună consiliatului că mai sunt multe de făcut, şi chiar să-i explice ce ar fi vrut el să facă dacă ar fi avut mai mult timp. Stabilirea agendei de lucru pentru şedinţa următoare în felul acesta (1) îi dă curaj consiliatului să vină la a doua şedinţă; (2) îl ajută pe consiliat să vadă că mai sunt multe de făcut; (3) îl ajută pe consiliat să vadă că consilierul spiritual (a) are un plan şi un program, (b) lucrează temeinic şi nu grăbeşte lucrurile pentru a termina cu ele, (c) dă dovadă de preocupare prin faptul că explică ce face, când şi de ce.

Folosirea unei coloane pentru agenda de lucru în evidenţa săptămânală a consilierii spirituale dă posibilitatea consilierului şi consiliatului să ţină evidenţa lucrărilor neterminate şi să le transfere în şedinţele următoare. Dacă consilierul spiritual îi aduce la cunoştinţă consiliatului că pune pe agenda de lucru astfet de chestiuni, consiliatul (1) va aprecia luarea de notiţe şi (2) va avea mai multă încredere şi se va simţi mai confortabil cu ritmul consilierului spiritual, şi nu va încerca să discute fiecare chestiune imediat, de teamă că va uita de ea.

Uneori consilierul spiritual va nota anumite lucruri pe agendă pentru că el consideră că cel consiliat nu este încă gata să trateze problema respectivă, până când nu sunt rezolvate alte probleme.

Consilierii spirituali trebuie să fie foarte atenți să înceapă bine, deoarece prima ședință este crucială. Totuși, chiar și eșecuri ale primei ședințe pot fi corectate în ședințele ulterioare. Dar este important cu toate acestea să avem un început bun.

NOTE

1. El nu trebuie să-i permită nimănui să-i „disprețuiască" tinerețea (1 Timotei 4:12). El poate să contracareze această tendință obișnuită (cupă cum spune Pavel) demonstrând prin propria lui trăire chibzuită și evlavioasă, ajutată de predici utile venite îa timpul potrivit, că este capabil să rezolve problemele vieții după principiile lui Dumnezeu.

2. Vezi în această privință Marcu 3:10; 7:36; Luca 5:14,15. În aslfel de cazuri ar putea fi necesar să-i instruim pe diaconi ca să poată participa la lucrarea de consiliere spirituală.

3. Vezi *The Big Umbrella*, op. cit., „Group Therapy or Slander?" (Terapie în grup sau defăimare?), unde vei găsi o analiză a unora dintre aceste abuzuri care au loc în cadrul proceselor de terapie în grup, p. 237-246. În orice caz, ori de câte ori un pastor descoperă că s-a făcut un rău (în cadrul consilierii spirituale sau în alt context) el trebuie să caute să descopere dacă răul a fost îndreptat. Dacă nu a fost îndreptat, este posibil ca Dumnezeu să nu mai dea binecuvântare în acea adunare până când răul acela nu a fost corectat. Vezi Apocalipsa 2-3, unde este vorba despre preocuparea lui Cristos pentru starea spirituală a bisericilor.

4. Pentru o analiză mai detaliată a acestei idei, citește *The Big Umbrella*, „You Are Your Brother's Counselor" (Tu ești consilierul spiritual al fratelui tău), p. 123-156.

5. Desigur, în toată această discuție, eu presupun că pastorul însuși nu este cauza problemei. El trebuie să se gândească bine dacă nu cumva ceva din scurta lui lucrare de slujire a îndepărtat adunarea de el. Dacă el suspectează că s-ar putea să fi făcut vreo greșeală, trebuie să se ducă la diaconi, să le spună despre problemă și să le ceară să-i spună și ei ce știu despre problema aceea. El poate să folosească comitetul de diaconi pentru a afla dacă există și alte motive care au făcut ca adunarea să aibă rețineri în ceea ce privește consilierea spirituală.

6. Desigur, el trebuie să fie întotdeauna pregătit să reevalueze; informațiile pe care le primește în timpul consilierii spirituale sunt de mare importanță. Concluziile anterioare cu privire la membrii bisericii trebuie să fie revizuite.

7. Pastorul trebuie întotdeauna să studieze și să încerce să înțeleagă pe fiecare membru al bisericii lui. Studiul acesta începe când pastorul își începe lucrarea în biserică, nu când un membru apelează la el pentru consiliere spirituală.

8. Desigur, pastorii sunt chemați practic să opereze la fel ca și consilierii spirituali dintr-un centru de consiliere atunci când persoane din afara bisericii lor le solicită ajutorul. Importanța timpului alocat stabilirii relațiilor a fost accentuată în mod exagerat de consilierii spirituali orientați spre sentimente. Relațiile sunt stabilite cel mai bine atunci când apar ca un produs secundar, și nu când se caută direct stabilirea lor. Consilierul spiritual stabilește relațiile cel mai bine prin sfaturile lui și prin efortul pe care îl face încercând să înțeleagă și să ia măsuri inițiale pentru rezolvarea problemei, atunci când conduce o ședință de consiliere spirituală după principiile biblice.

9. Când un pastor trimite oameni la centrul nostru de consiliere spirituală, noi îi îndemnăm să vină la cursul nostru de instruire a pastorilor. Dacă pastorul respectiv urmează acest curs, el nu mai trimite oameni la noi - și aceasta este situația pe care o dorim noi! Centrul nostru există cu scopul de a elimina necesitatea existenței lui.

10. Nu am pretenția că fac mai mult decât să menționez în mod sugestiv unele dintre modalitățile în care o biserică locală poate să-l ajute pe pastor în lucrarea lui de consiliere spirituală. Pentru început, pot fi utilizate diferitele clase existente, grupele de studiu sau activitățile din programul bisericii ca ajutoare pentru dezvoltarea și menținerea unor tipare specifice în viața consiliatului. Persoanele cu resurse specifice pot fi solicitate să împărtășească cu alții beneficiile darurilor lor. De exemplu, un soț și o soție pot să invite la masă consiliați care au nevoie să învețe cum să organizeze închinăciunea în familie, și să le demonstreze cum fac ei acest lucru.

11. Mărturisesc fără nici o reținere că cea mai dificilă consiliere spirituală este aceea pe care le-o acord prietenilor mei; întotdeauna încep cu frică și cutremur. Am fost însă în stare să păstrez aceste prietenii și să întăresc aceste relații aproape fără nici o excepție.

12. Vezi *The Big Umbrella*, „You Are Your Brother's Counselor", p. 123-156.

13. Romani 12:15; vezi și 2 Corinteni 11:29: „Cine este slab și să nu fiu și eu slab? Cine este în păcat și eu să nu ard?" Aceste cuvinte exprimă clar preocuparea pastorală și dezvăluie inima de pastor a lui Pavel.

14. Faptul că își spun adevărul unul altuia le dă membrilor posibilitatea de a funcționa mai strânși laolaltă și devine mijlocul pentru stabilirea unor relații strânse (vezi Efeseni 4:25). Scripturile sunt clare în această privință. Pe aceasta trebuie să se bazeze încrederea consilierului spiritual.

15. Nu este rău să fii sincer de la început cu privire la această problemă. Atunci consiliatul poate să interpreteze mai corect lupta consilierului spiritual.

16. Uneori este important ca şi fostul pastor să fie solicitat să vină la consiliere, astfel încât problemele dintre ei să fie rezolvate.

17. Acestea pot să fie mici, dar importante. Mari schimbări în atitudine pot să izvorască din mici schimbări în acțiune. Chiar şi eforturile mici pot să reverseze direcții de orientare şi să stabilească noi tipare. Prima şedință trebuie să includă întotdeauna, fără nici o excepție, o temă de casă, indiferent cât de mică este tema. Un soț şi o soție care sunt în război unul cu altul (şi care acum se pocăiesc), de exemplu, pot să primească tema de a petrece săptămâna făcând tot ce pot unul pentru altul. Fiecare dintre ei poate să țină o evidență a tuturor eforturilor generoase pe care le-a observat şi să exprime aprecierea pentru ceea ce a făcut celălalt. Aceste prime încercări de a arăta dragoste pot să reverseze o direcție de orientare păcătoasă din trecut.

18. Eşecul duce la problema începerii cu o şedință în care au loc numai discuții (vezi mai departe secțiunea despre tema de casă). Vezi de asemenea, Jay Adams, „Talk is Not Cheap" (Vorbele nu sunt ieftine), *Nouthetic Confrontation*, vol. 1, iarna 1973, p. 2. Acest articol este citat în întregime în capitolul 22 al acestei cărți.

Capitolul 21

ȚELURI ŞI TERMENE

Ceața de dimineață

În ciuda tuturor lucrurilor pe care le cunoaşte despre consilierea spirituală, inclusiv chestiuni cum sunt presupozițiile biblice fundamentale pe care le-a adoptat, tehnici şi metode bazate pe Biblie şi pe înțelegerea procesului de consiliere spirituală, consilierul spiritual s-ar putea să constate că începuturile unei noi serii de şedințe de consiliere spirituală seamănă uneori cu a conduce maşina prin ceață.

Când conduci maşina prin ceață, chiar dacă eşti sigur de destinație, chiar dacă ştii de pe hartă unde trebuie să coteşti, chiar dacă cunoşti ieşirile de pe şosea, chiar dacă ştii exact unde vrei să mergi şi cum să ajungi acolo, din cauza ceței nu vezi decât o bucată scurtă de drum înaintea ta. Anumite puncte de reper pe care te aştepți să le vezi pot să apară atât de brusc înaintea ta încât poți să treci fără să-ți dai seama de locurile unde trebuia să coteşti sau de locul în care trebuia să ieşi de pe şosea. Apoi, tot atât de brusc ceața se poate ridica, permițându-ți să vezi înaintea ta la distanță de mile şi să ai o perspectivă a întregii zone, toate corelațiile din cadrul ei fiind foarte vizibile.

În timpul ceței de dimineață al consilierii spirituale, deşi s-ar putea să fie dificil pentru consilierul spiritual să vadă înainte, dacă el respectă principiile biblice şi utilizează metodele biblice, prin credință el trebuie să aibă convingerea că merge pe drumul bun şi în direcția corectă. Dar conducerea maşinii (consilierea spirituală) în ceață este mai dificilă, ea necesită un grad înalt de concentrare şi atenție deplină. Când ceața începe să se ridice, iar problema ca întreg devine mai clară, eforturile intense necesare în primele faze ale consilierii spirituale pot fi slăbite într-o oarecare măsură. Nu vreau să spun că consilierul spiritual are dreptul să scadă vreodată calitatea muncii lui, dar acum munca de înaltă calitate s-ar putea să necesite mai puțin efort, dându-i posibilitatea consiliatului să facă el însuşi din ce în ce mai mult din munca ce trebuie făcută. Maşina trebuie să fie condusă întotdeauna cu atenție, dar când se conduce în ceață este nevoie de calități speciale cum sunt siguranța, atenția deosebită şi grija, şi răbdarea. Trebuie să fie remarcat orice indiciu. Prea mulți consilieri spirituali renunță înainte ca soarele să risipească ceața. Consilierul spiritual trebuie să învețe să se încreadă în promisiunile lui Dumnezeu şi, pe baza acestora, să meragă cu încredere şi precauție înainte. Ceața se va risipi. Țelurile şi obiectivele bine definite sunt esențiale consilierul spiritualul în primele minute sau ore de consiliere spirituală.

Stabilirea țelurilor şi obiectivelor

Consilierul spiritual trebuie să stabilească țeluri şi obiective. El poate să înceapă prin a-l asigura pe consiliat: „Nu există nici un motiv pentru care această problemă să nu poată fi rezolvată. Toate problemele pot fi rezolvate atunci când sunt tratate după principiile lui Dumnezeu. Trebuie să ne aşteptăm să vedem repede o schimbare autentică; de fapt, nu există nici un motiv pentru care nu am putea să vedem o oarecare schimbare chiar astăzi" [1].

Consilierul spiritual trebuie să stabilească țeluri pentru el însuşi şi pentru consiliat. Aceste țeluri nu sunt rezultatul negocierilor dintre cei doi şi al compromisului la care au ajuns ei; țelurile trebuie să fie stabilite pe baza Cuvântului lui Dumnezeu. Țelurile sunt foarte importante. Consilierul spiritual care nu are nici un țel, de obicei nu realizează nimic. Când lucrează cu credincioşi, consilierii spirituali trebuie sd se aştepte să vadă

schimbări substanțiale în situația respectivă [2]. Aceasta face parte din speranța consilierului spiritual creştin. Pe deasupra, schimbarea trebuie să aibă loc curând. Dumnezeu vorbeşte în astfel de termeni. De exemplu, într-o situație de urgență, El spune: „Respinge-l pe omul răzvrătit după prima şi a doua confruntare noutetică (sublinierea îmi aparține)". Dumnezeu nu se aşteaptă ca lucrarea de consiliere spirituală să continue la infinit în astfel de cazuri, fără să se ia măsuri disciplinare. Dacă persoanelor răzvrătite li se permite să-şi continue activitățile, întreaga adunare poate fi distrusă. Atunci când un astfel de om nu dă dovadă de nici o reacție pozitivă față de Scriptură, este necesară acțiunea disciplinară. Dar când consiliații cooperează în mod activ, regula este că până în a şasea săptămână consilierul spiritual trebuie să se aştepte ca toate problemele mari să fi fost puse în discuție. Până atunci, trebuie să fie conceput un plan de tratare a celor mai multe dintre aceste probleme, situația trebuie să fie reversată şi trebuie să existe un oarecare progres evident.

Verificarea eşecului

Dacă cele de mai sus nu au loc, consilierul spiritual trebuie să încerce să descopere ce împiedică consilierea spirituală să progreseze. S-ar putea să fie necesar să-şi pună întrebări de felul următor: Ce nu este în ordine? Ştiu eu? Fac eu o lucrare adecvată? Dacă nu fac o lucrare adecvată, unde (specific) greşesc? Cooperează consiliatul cu adevărat? Are el speranță? Greşim amândoi? Care sunt faptele în acest caz? Am eu toate datele? Am omis vreun domeniu? Ce s-a întâmplat până acum? Încotro ne îndreptăm? Sunt țelurile mele clare? Analizează cu atenție fiecare aspect al consilierii spirituale. Examinează tema de casă care a fost dată. A fost ea destul de concretă? A fost bine făcută? A fost făcută în întregime? I s-a pretins consiliatului să-şi facă tema, sau i s-a permis să-şi dezvolte obiceiul de a fi superficial? Examinează şi datele: Ai toate datele specifice necesare? Întreabă-te: Am căutat eu să descopăr şi să rezolv problemele după principiile lui Dumnezeu, sau mi-am petrecut tot timpul ascultând? Am încheiat eu fiecare şedință prezentând soluțiile lui Dumnezeu, sau mi-am permis să închei şedințele fără să fac acest lucru? Am fost eu de acord cu consiliatul că situația este deznădăjduită, sau am insistat că Dumnezeu are un răspuns pentru problema lui? Am evitat să numesc păcatul „păcat"? M-am ocupat de generalități, sau de fapte concrete şi specifice?

Desigur, în opt sau zece săptămâni, consilierea spirituală trebuie să fie bine pornită pe calea găsirii soluțiilor pentru probleme specifice. Deci un motiv pentru care se stabilesc țeluri este că prin ele se evaluează progresul.

Consilierii spirituali trebuie de asemenea să stabilească termene, pe care să le poată comunica persoanelor consiliate. Desigur, nu există niciodată un termen final pentru pastor în sensul că el ar putea să înceteze să-şi mai păstorească turma. Dar trebuie să fie stabilite țeluri care să aibă în vedere rezolvarea unor probleme concrete.

Dacă consilierul spiritual organizează şedințe de consiliere spirituală fără țeluri, nu va avea rezultate concrete. Dar dacă el le organizează în aşa fel încât să aibă în vedere rezolvarea unor probleme concrete, va avea rezultate concrete. Viața este trăită concret şi schimbarea are loc în mod concret. Dacă, de exemplu, un soț şi o soție spun că viața lor de căsnicie se destramă şi că ei sunt pe punctul de a divorța, consilierul spiritual este obligat să fie concret. Mai întâi, el trebuie să se ocupe de divorțul la care se gândesc cei doi, să-i convingă că Dumnezeu nu le permite credincioşilor să facă acest lucru şi să-i asigure că Dumnezeu poate să schimbe radical căsnicia lor. Apoi el trebuie să se ocupe de probleme concrete care amenință această căsnicie. Este deci vital ca acela care face consiliere spirituală să fie capabil să-şi prezinte obiectivele clar de la început şi de fiecare dată când abordează o nouă problemă pe parcurs.

Obiectivele sunt deci de două feluri: generale şi concrete. Obiectivele generale ghidează şi direcționează consilierea spirituală în general. Când sunt consiliați credincioşii, există doar trei obiective majore; primul este fundamental şi suprem, iar celelalte două contribuie la realizarea primului: (1) să I se dea onoare lui Dumnezeu; (2) să fie întărită Biserica lui Cristos; şi (3) să-l ajute pe consiliat întărindu-l în credință. Când un necredincios vine la consiliere spirituală, la obiectivele de mai sus trebuie adăugată şi evanghelizarea ca o condiție necesară [3].

Țelurile concrete trebuie să fie stabilite pe baza răspunsului pe care consilierul spiritual îl dă la următoarea întrebare: „Ce anume doresc eu pentru consiliatul acesta (ce doresc pentru momentul de față şi ce doresc pentru mai târziu)?" Aceste țeluri pot fi mai multe la număr şi s-ar putea să fie nevoie să fie revizuite şi reformulate pe măsură ce consilierea spirituală avansează. Noi date s-ar putea să impună o reevaluare. Cu toate acestea, unele

țeluri concrete trebuie întotdeauna să fie în mintea consilierului spiritual. Când începe, ar fi înțelept din partea lui să scrie în caietul pentru evidența consilierii spirituale fiecare țel şi obiectiv concret în câte o singură propoziție. În felul acesta, se va menține pe linie şi nu va permite să fie abătut de la principalele probleme [4].

Țeluri şi proceduri generale pentru şedința săptămânală de consiliere spirituală

Trei elemente fundamentale care ar trebui să facă parte în mod obişnuit din fiecare şedință sunt: (1) rezolvarea problemelor de tranziție; (2) descoperirea şi discutarea noilor date; şi (3) hotărârea consiliatului de a adera la noile credințe biblice, la decizii biblice şi/sau la noul comportament biblic.

Probleme de tranziție

Expresia „probleme de tranziție" se referă la ceea ce pe agenda de lucru a unei şedințe poate fi notat la rubrica chestiuni neterminate. În mod obişnuit, la începutul unei şedințe, consilierul spiritual îi cere consiliatului să-i predea caietul de teme de casă. Apoi sunt trecute în revistă temele, felul cum le-a efectuat consiliatul şi rezultatele obținute. Temele din săptămâna anterioară sunt discutate împreună cu implicațiile lor, noile complicații care s-ar putea să se fi ivit şi toate datele noi care s-ar putea să apară. Aceste chestiuni neterminate asigură, ca elemente de tranziție, continuitatea dintre şedința trecută şi cea actuală.

Consilierul spiritual caută în mod obişnuit să discute aceste probleme de tranziție temeinic dar fără prelungiri inutile, pentru ca să poată să treacă mai departe la noi testări şi discuții, şi apoi, în cele din urmă, să ajungă la o hotărâre din partea consiliatului să progreseze în direcția apropierii de Isus Cristos. Dacă nu apar nici un fel de complicații în legătură cu această analiză a temei de casă, de obicei, consilierul spiritual poate, în cinci sau zece minute, să treacă mai departe la discutarea unui material nou. Este însă neînțelept din partea lui să treacă mai departe dacă tema de casă pune probleme serioase. Aceste probleme apar de obicei sub două forme: (1) neefectuarea temei de casă sau (2) complicații care s-au ivit ca urmare a faptului că persoana consiliată a făcut ceea ce i s-a cerut. În cele mai multe cazuri, este important ca toate problemele, întrebările sau complicațiile să fie rezolvate chiar atunci pe loc. Aceasta implică de obicei efectuarea temei de casă care n-a fost efectuată. Totuşi, în unele cazuri, ca de exemplu atunci când consilierul nu este sigur că e bine să fie abordată problema temei neefectuate şi să fie rezolvată pe loc, ar fi mai bine ca acesta să sugereze că în ceea ce priveşte tema respectivă, el şi consiliatul au ajuns la un impas temporar. El poate să-şi exprime nemulțumirea, să-l asigure pe consiliat de importanța efectuării temei respective, dar trebuie să afirme că este gata să pună pentru o vreme problema aceea la o parte, şi cu părere de rău să îşi îndrepte atenție spre o altă problemă. În toate acestea, atitudinea consilierului spiritual trebuie să fie plină de speranță, şi să considere că persoana consiliată va fi de acord în cele din urmă să facă ceea ce i s-a cerut.

În spiritul acesta, el merge pur şi simplu mai departe. În mod obişnuit, el nu trebuie să meargă mai departe dacă persoana consiliată nu a dat deja dovadă de progres în efectuarea altor teme. Cu siguranță, acesta nu trebuie să fie modul în care începe consilierea spirituală; dacă prima sau a doua temă (sau amândouă) nu este efectuată şi consilierul spiritual nu insistă asupra efectuării ei, înseamnă că persoana consiliată a preluat conducerea şi aceasta va împiedica progresul consilierii spirituale [5]. Felul cum rezolvă consilierul spiritual această problemă poate determina succesul sau eşecul consilierii. Cedarea, în cazul neefectuării primelor teme, stabileşte, aproape în mod inevitabil, un tipar care va duce la eşecul consilierii spirituale.

De aceea, este important ca primele teme să fie simple, clare, uşoare şi realizabile, aşa încât astfel de impasuri să nu apară până când nu au fost stabilite tipare de cooperare şi succes, care să ducă la schimbare. De multe ori succesul de la început nu numai că anticipează dar şi ajută la îndepărtarea acestor impedimente din calea progresului. Multe teme importante sunt simple, aşa că acest lucru este uşor de făcut [6].

Ori de câte ori consilierul spiritual ştie că trebuie să dea o temă care va întâmpina probabil rezistență sau va duce la eşec, este înțelept să mai dea şi una sau două teme care să poată fi realizate mai uşor şi care să aibă şanse să fie efectuate cu succes. Acestea trebuie să fie teme adevărate, nu doar lucrări care să-l țină ocupat. Este bine să se înregistreze un progres de la o şedință la alta, indiferent cât de mic ar fi el. Temele suplimentare pot să dea un imbold speranței, chiar şi atunci când de altfel eşecul este clar [7].

Desigur, nu este niciodată înțelept ca o chestiune să fie pusă în umbră prin adăugarea altor teme atunci când este necesar ca acea chestiune să fie dezbătută de consilier şi de consiliat. În astfel de cazuri, s-ar putea ca persoana consiliată să se concentreze asupra acestor teme auxiliare şi să petreacă atâta timp făcându-le, încât să le folosească drept scuză pentru faptul că nu a făcut tema controversată.

Descoperirea şi discutarea unor date noi

Uneori problemele de tranziție pot să aducă mult material nou care s-ar putea să ocupe mare parte din timpul şedinței de consiliere. Consilierii spirituali vor trebui să noteze pe coloana agendei de lucru din Foile de evidență săptămânală a consilierii spirituale chestiunile care trebuie să mai fie discutate atunci când consiliatul raportează rezultatele lucrării lui din timpul săptămânii. Rareori există vreo şedință în care nu mai este nimic de spus despre temă; de obicei mai este câte ceva de spus, chiar dacă ar fi vorba numai de a-l lăuda pe consiliat pentru lucrarea lui şi de a scoate în evidență motivul biblic care stă la baza acestui succes. Uneori este important să rezumăm şi/sau să explicăm mai deplin ce s-a întâmplat şi de ce au fost rezultate bune, pentru ca, în felul acesta, să întărească şi să consolideze ceea ce s-a câştigat în timpul săptămânii.

Pe lângă materialele de tranziție, consilierul ar putea să dorească să cerceteze domenii care n-au fost încă explorate. Despre acest lucru vom vorbi mai mult în altă parte, într-o secțiune cu titlul „Culegerea datelor", dar este important să discutăm mai întâi culegerea datelor, cel puțin atât încât să observăm existența celor două abordări pe care le avem la dispoziție.

Flexibilitatea

Este necesar să stabilim scopuri concrete pentru fiecare şedință de consiliere spirituală. De multe ori, acestea vor fi determinate pe baza unor date obținute la şedințe anterioare. Consilierul spiritual trebuie să vină la fiecare şedință cu țeluri concrete în minte şi cu o agendă de lucru care să permită adăugarea sau modificarea țelurilor pe măsură ce şedința avansează. Adică, el trebuie să permită şi să planifice o anumită flexibilitate în limitele cadrului de bază şi în limitele țelurilor generale ale consilierii spirituale.

Când un consilier spiritual începe o şedință, el trebuie să meargă înainte în conformitate cu țelurile generale şi specifice pe care le are în minte. După ce cere tema de casă şi citeşte prima temă, el poate să înceapă discuția întrebând: „Cum a mers?" Răspunsul pe care-l va primi poate, în mare măsură, să determine dacă țelurile concrete prestabilite pentru această şedință pot să fie toate atinse. Să presupunem că el primeşte un răspuns foarte negativ care indică faptul că tema de casă nu a fost făcută (sau poate consiliatul nici nu a încercat s-o facă): „Nu m-am dus să vorbesc cu profesorul despre notele mele". Dacă țelurile concrete ale consilierului spiritual pentru şedința aceasta au fost concepute în aşa fel încât să ducă consilierea spirituală dincolo de discuția cu profesorul în care consiliatul trebuia să mărturisească faptul că nu a lucrat serios în clasă şi să ceară ajutor ca să recupereze timpul pierdut, atunci consilierul spiritual va descoperi că acest răspuns negativ îl va determina să renunțe cel puțin deocamdată la acest țel. El va trebui să se concentreze în schimb asupra eşecului consiliatului şi asupra măsurilor care trebuie să fie luate în legătură cu acest eşec (în legătură cu aceasta, vezi capitolul 27). Este deci evident că flexibilitatea rămâne esențială pentru progres.

Când se fac astfel de schimbări ale scopului concret stabilit pentru o şedință de consiliere spirituală, schimbarea scopurilor trebuie întotdeauna să-i fie clară consilierului spiritual şi uneori ea trebuie să-i fie lămurită consiliatului: „Astăzi am vrut să fac cutare şi cutare lucru, dar faptul că tu nu ți-ai făcut tema săptămâna trecută ne va ține pe loc". O astfel de observație poate (1) să ajute în problema motivației, (2) să explice de ce progresul este împiedicat, (3) să dea speranță şi (4) să arate a cui este responsabilitatea.

Țelurile pot fi schimbate şi pentru alte motive, nu numai atunci în cazul unui eşec. Un progres mai mare decât cel aşteptat („O, ai făcut din proprie inițiativă lucrul acesta - foarte bine, eu plănuisem să abordăm această problemă astăzim [8]"), noi date importante („Soția mea a avut un accident de maşină joia trecută"), noi modalități de a înțelege problemele, constatarea că două sau mai multe linii separate de gândire sau de acțiune au un punct comun care duce la o concluzie neaşteptată, toate acestea - şi cine ştie câți alți factori - pot necesita schimbarea planurilor şi a scopurilor.

Ce rost are atunci să planificăm dacă planificarea poate fi supusă schimbării? Avem dreptul să punem o astfel de întrebare. Consilierul spiritual care planifică deține controlul asupra discuției; cel care nu planifică pierde controlul total. Dacă, pe de o parte, unele planuri trebuie să fie amânate sau schimbate, pe de altă parte, rareori vor fi ele eliminate total. Este posibil ca ele să fie utile mai târziu. Ele pot să devină, într-o formă modificată, baza pentru alte planuri. În al doilea rând, dacă nu există un plan şi un scop, nu există nimic concret care să fie schimbat. Numai acela care are un plan poate să producă o schimbare.

Dacă consilierea spirituală nu are nici o structură de la început până la sfârşit, dacă nu există ţeluri şi obiective, nu avem cum să măsurăm progresul nici în domeniul gândirii, nici în cel al acțiunii. Un om nu poate să ajungă la convingerea că concluziile lui anterioare au fost greşite, dacă nu a avut nici un fel de concluzii. Nu poate să aibă loc nici o schimbare importantă în progresul consilierii spirituale, pentru că nu există nici un progres. Cu alte cuvinte, flexibilitatea se deosebeşte de haos prin faptul că consilierul spiritual flexibil are planuri şi scopuri pe care le poate revizui sau amâna, şi are şi planuri şi scopuri noi pe care le poate introduce sau dezvolta; consilierul spiritual haotic nu le are nici pe unele, nici pe altele. Fără plan şi scop, consilierul spiritual nu poate să înceapă, să continue, să progreseze, să determine starea prezentă sau să ştie când să încheie.

Să ne îndreptăm deci atenția asupra subiectului următor:

Adaptarea la consiliați

„Trebuie să-i tratezi pe toți oamenii la fel?" Desigur că nu. Isus s-a ocupat de fiecare om în mod diferit; şi totuşi, într-un alt sens, El i-a tratat pe toți la fel. Cristos Însuşi este singura soluție pentru problemele fiecărui om, dar fiecare om trebuie să ajungă să-L cunoască în mod individual. Pavel s-a adaptat la tot felul de persoane, dar le-a prezentat acelaşi mesaj tuturor. El s-a făcut „tuturor totul" (1 Corinteni 9:22) pentru ca să poată câştiga pentru Cristos oameni de toate felurile. Ceea ce este valabil în evanghelizare în ceea ce priveşte adaptarea, este valabil şi în consilierea spirituală [9].

„Ce aveți de gând să faceți în legătură cu această bună creştină care este soția mea?" a întrebat Fred sarcastic. „Şi-a făcut bagajele şi mi-a spus că se duce acasă la mama ei," a strigat Fred la telefon, încercând să-mi explice situația. „Fred, dă-mi-o pe ea la telefon, te rog," a răspuns pastorul. „Da?" a spus Margaret cu asprime. „Margaret, n-ai să-l părăseşti pe Fred! Pavel spune în 1 Corinteni 7 că nu poți să-l părăseşti, chiar dacă Fred este nemântuit. Dumnezeu are un răspuns pentru problema ta, şi vom găsi acest răspuns împreună. Nu-l vei câştiga în felul acesta pe Fred. Dar poate că Dumnezeu, în providența Lui, va folosi şi această situație grea pentru a-l mântui. Despachetează-ți bagajele de îndată ce pui jos telefonul, şi apoi veniți imediat amândoi la biroul meu; va trebui să plec la o înmormântare peste o oră."

Când cei doi au sosit, pastorul nu a încercat să-i prezinte lui Fred Evanghelia. Fred nu avea starea sufletească potrivită pentru a asculta Evanghelia, iar pastorul nu avea oricum timp să-i prezinte mesajul Evangheliei în mod adecvat. În acea primă şedință, scurtă şi încărcată de tensiune, pastorul nu avea decât un țel imediat: să-i determine pe Fred şi pe Margaret să-i promită că îi vor permite să facă consiliere spirituală cu ei în următoarele câteva săptămâni. În sfârşit, a reuşit să obțină promisiunea lor după ce a făcut-o pe Margaret să-l asigure că va abandona ideea de a-l părăsi pe soțul ei. Apoi pastorul a plecat la înmormântare, după ce a stabilit ora pentru prima şedință organizată de consiliere spirituală, care urma să aibă loc chiar în seara aceea. Această şedință neplanificată a reprezentat un succes atât din punctul de vedere al evanghelizării, cât şi din punctul de vedere al consilierii spirituale; ea n-a fost în nici un caz un eşec. Când s-au întâlnit din nou în seara aceea, condițiile pentru a-l confrunta pe Fred cu Evanghelia au fost mult mai favorabile.

Isus Cristos niciodată nu a confruntat doi oameni cu Evanghelia în acelaşi fel. În Ioan 3, El i-a vorbit direct lui Nicodim, la prima lor întâlnire, despre nevoia ca el personal să fie regenerat. Felul acesta de abordare li se poate părea prea brusc unora care cred că există un singur mod de abordare (de obicei progresiv) care trebuie să fie folosit în fiecare caz. Nfcodim a venit la Isus ca un reprezentatnt al fariseilor („Între farisei era un om cu numele Nicodim"), dar Isus i-a vorbit despre nevoia lui personală. Nicodim s-a interesat de puterea lui Isus de a face minuni; Isus însă i-a vorbit despre incapacitatea lui de a intra în Împărăția lui Dumnezeu. A fost, într-adevăr, o abordare bruscă. Şi totuşi, în capitolul următor, Isus o confruntă, într-un mod cu totul diferit, pe femeia samariteancă cu mesajul Evangheliei. El vorbeşte mai întâi despre fântâni, frânghii şi găleți, despre munți şi soți, despre apă şi viață. El a condus-o treptat pe femia aceasta la El. Mai întâi ea L-a văzut ca

învățător, apoi ca profet şi în cele din urmă ca Mesia. În Ioan [9], Isus a făcut mai întâi puțin nămol pentru a-i da speranță omului născut orb. Orbul a gândit: „Dacă aş putea să-mi îndepărtez orbirea aşa cum pot să spăl nămolul acesta de pe pleoapele mele!" Apoi Isus i-a spus: „Dute şi spală-te". El a făcut ce i s-a spus, şi s-a întors văzând. Atâta a fost tot - nu s-a mai întâmplat nimic la întâlnirea aceea dintre ei doi. Omul a plecat acasă. Când a fost amenințat cu excomunicarea, el a susținut cu tărie că tot ce s-a întâmplat a fost vindecarea lui („Eu una ştiu..."). Mai târziu, Isus l-a găsit şi i-a vorbit despre orbirea inimilor oamenilor şi despre ceea ce poate El să facă pentru a deschide ochii sufletului. Nu există două cazuri identice.

În consilierea spirituală, la fel ca în toate contactele umane, consilierul spiritual trebuie să învețe să se adapteze situației. Aceasta înseamnă că el trebuie să învețe cum să trateze cu diferite feluri de oameni, în tot felul de împrejurări. Totuşi, nu există probleme unice; şi toți oamenii, în virtutea faptului că Adam a fost creat după chipul lui Dumnezeu, au destule lucruri în comun pentru a ne permite să facem măcar unele generalizări aproximative cu privire la ceea ce trebuie să căutăm când facem consiliere spirituală şi cum trebuie să-i abordăm pe oameni.

NOTE

1. Biblia nu spune nicăieri că schimbarea trebuie să aibă loc după un timp de aşteptare. Isus nu le-a cerut oamenilor să aştepte. El s-a aşteptat ca schimbarea să aibă loc imediat şi a făcut schimbarea imediat. Desigur, nu se poate schimba totul deodată, dar ceva se poate schimba ca rezultat al fiecărei şedințe, inclusiv al primei. Există o soluție pentru fiecare problemă nerezolvată; aceasta este convingerea creştină care rezultă din 1 Corinteni 10:13 şi 2 Timotei 3:16,17. Soluția nu poate fi găsită schimbând împrejurările, ci ea poate fi descoperită în noi modalități biblice de a ne raporta la ele. O schimbare care este întotdeauna posibilă este schimbarea care are loc în consiliat.

2. Când este vorba de necredincioşi, consilierul spiritual nu trebuie să se aştepte să vadă schimbări importante până când consiliatului nu îi este prezentată Evanghelia.

3. Vezi *The Big Umbrella*, „Evangelism and Counseling" (Evanghelizare şi consiliere spirituală), unde vei găsi o analiză mai detaliată a acestui subiect.

4. Aceste țeluri concrete nu trebuie niciodată să devină cămăşi de forță. Ele trebuie să fie revizuite şi reformulate ori de câte ori datele indică faptul că a apărut o nouă problemă sau una veche a luat noi dimensiuni. La încheierea consilierii spirituale, fiecare țel trebuie să fie verificat pentru a se vedea dacă a fost atins.

5. Desigur, dacă persoana consiliată poate să-i demonstreze consilierului spiritual că acesta îi cere să facă ceva care nu are bază biblică, sau că tema a fost într-adevăr prea mare în volum sau prea avansată, consilierul spiritual trebuie să fie gata să schimbe tema (nu să renunțe la ea), aşa încât să fie conformă cu Scripturile şi realizabilă. În astfel de cazuri, consilierul spiritual trebuie să îl laude pur şi simplu pe consiliat pentru obiecția lui şi să meargă mai departe.

6. Vezi ultima secțiune din capitolul 28, unde sunt prezentate teme tipice.

7. Amintește-ți de Proverbele 13:12: „O nădejde amânată îmbolnăveşte inima, dar o dorință împlinită este un pom de viață". Uneori este nevoie de timp pentru ca anumite lucruri să progreseze sau să se clarifice, aşa încât consilierul spiritual va trebui să lase timp între şedințe, uneori chiar două, trei sau patru săptămâni.

8. În astfel de cazuri, caută să obții informații concrete cu detalii, ca să te asiguri că persoana consiliată a făcut exact ce a trebuit să facă. În caz contrar, încercări greşite de a face un lucru bun pot să ducă la probleme serioase şi la descurajare profundă.

9. Vezi *The Big Umbrella*, „Evangelism in Counseling", p. 95-112, unde vei găsi o corelare şi mai directă a celor două.

Capitolul 22
ANGAJAMENTUL CONSILIATULUI

Niciodată nu este bine să discutăm numai despre probleme. Toate discuțiile care au loc în cadrul consilierii spirituale trebuie să fie orientate spre soluții biblice. De aceea este esențial să direcționăm întreaga şedință spre punctul ei culminant - momentul în care consiliatul se angajează să-şi facă temele pentru săptămâna viitoare.

După ce informațiile sunt înțelese într-un mod nou care necesită acțiune, după ce a avut loc o discuție biblică ce s-a încheiat cu stabilirea unor lucrări care trebuie să fie făcute sau ca rezultat al vreunei alte forme de descoperire, consilierul spiritual trebuie să scrie care este tema, să i-o explice consiliatului, să obțină

angajamentul lui că o va efectua prin harul lui Dumnezeu, şi, după ce a făcut toate acestea, să încheie şedinţa cu rugăciune [1]. Acesta este punctul spre care trebuie să fie orientată întreaga şedinţă [2].

Desigur, în timpul fiecărei şedinţe pot să fie aduse în discuţie mai multe subiecte. Fiecare discuţie poate să fie încheiată prin formularea în scris a unei teme de casă. La sfârşitul şedinţei, consilierul spiritual va trebui să recitească şi să revizuiască toate temele înainte de a pronunţa rugăciunea finală. Este bine de asemenea ca el să arate pe scurt corelaţiile dintre aceste teme, şi să demonstreze, acolo unde este posibil, cum toate lucrările care trebuie să fie făcute sunt parte dintr-un întreg şi de ce efectuarea lor într-o anumită ordine poate să aibă importanţă („Trebuie să-ţi spun deschis, Bill, că nu văd cum ai putea să începi să vorbeşti cu Mary despre aceasta până când nu recunoşti mai întâi că ai păcătuit împotriva lui Dumnezeu şi până când nu cauţi iertarea Lui prin pocăinţă"). S-ar putea să fie nevoie ca acela care face consiliere spirituală să arate cum o temă depinde de alta şi că deci prima temă poartă în sine o anumită urgenţă şi prioritate („John, după ce ai calculat suma de bani pe care o deţii şi suma datoriilor pe care le ai, abia atunci tu şi Linda puteţi să începeţi să vă stabiliţi un buget şi să determinaţi ce este necesitate şi ce nu este").

Este important să orientăm întreaga şedinţă de consiliere spirituală spre un punct culminant care să fie reprezentat de angajamentul consiliatului de a se schimba conform principiilor biblice. Aceasta poate fi o schimbare în cunoaştere, în credinţă sau în acţiune. Aproape întotdeauna primele două forme de schimbare vor duce la a treia, pe aceea este important să analizăm problema discuţiei în cadrul consilierii spirituale. Pentru unii, consilierea este discuţie de dragul discuţiei. Ei consideră că discuţia este folositoare în sine. Eu mă îndoiesc de validitatea unei astfel de concepţii. Există însă multe dovezi care sprijină concepţia că discuţia care nu este orientată spre soluţii biblice şi care nu are drept rezultat soluţii biblice pentru problemele ridicate este una dintre cele mai distructive forţe dintre toate.

Este discuţia terapeutică?

Clyde Narramore a omis cel mai important fapt despre discuţie atunci când a analizat acest subiect în cartea lui *The Psychology of Counseling* (Psihologia consilierii spirituale) [3]. Narramore consideră că discuţia este „terapeutică". Discuţia este considerată utilă pentru clarificare, pentru descărcare emoţională, şi este văzută ca având valoare terapeutică în şi prin ea însăşi. Acest mod de a înţelege discuţia în cadrul consilierii spirituale poate să ducă la consecinţe primejdios de distructive. Nu există nici un motiv pentru a considera că discuţia are valoare în sine. Şi nici Biblia nu recomandă discuţia singură ca pe o unealtă de valoare numai pentru scopuri cum sunt clarificarea sau descărcarea emoţională. Dimpotrivă, există puternice avertismente biblice împotriva unor astfel de idei [4]. Poziţia lui Narramore tinde să-i încurajeze pe consilierii spirituali să adopte o concepţie foarte superficială cu privire la consilierea spirituală.

Pentru că discuţia în sine poate adesea să aducă uşurare, se pare că el a ajuns la concluzia că ea este prin urmare terapeutică. Dar pentru că această concluzie se bazează pe o înţelegere inadecvată a problemei, ea este atât superficială cât şi inducătoare în eroare. Este adevărat că discutarea problemelor poate să aducă uşurare. Dar această uşurare este în mod frecvent temporară [5]. Însă, după o perioadă scurtă de timp, discuţiile de genul acesta pot să dea naştere la probleme mult mai serioase [6]. Narramore nu vede că discuţia singură de obicei nu reduce, ci în mod normal amplifică problema consiliatului. Cu privire la aceasta, citeşte Proverbele 14:23 şi Eclesiastul 5:7.

Discuţia, în şi prin sine, de obicei, nu face mai mult decât să readucă în atenţia consiliatului problema. Este adevărat că în acest proces el s-ar putea să găsească uşurare temporară. Timp de cinci minute, cinci ore sau chiar cinci zile, el poate să se simtă mai bine datorită faptului că şi-a spus necazul. Dar brusc, la o oarecare perioadă de timp după aceea, el îşi vine în fire şi recunoaşte că de fapt nu a realizat nimic cu toate discuţiile. Problema este încă prezentă (poate că situaţia s-a deteriorat chiar); prin discuţii, el a ajuns să aprecieze altfel dificultăţile pe care le are de înfruntat (ceea ce, în şi prin sine, nu este deloc încurajator), şi i se pare evident că acum trebuie să tragă concluzia că nu prea există nici o speranţă de a ajunge la o soluţie, deoarece „consilierul spiritual" nu a oferit nici o soluţie. Tot ce a reuşit consilierul să facă a fost să amplifice problema consiliatului (şi disperarea care rezultă din ea) prin faptul că a „clarificat" situaţia; înainte consiliatul nu a văzut niciodată atât de clar toate ramificaţiile dilemei lui. Discuţia în sine nu este deci mai mult decât ruperea cojii de pe rană şi studierea rănii sângerânde. Ea poate să infecteze rana, dar nu poate să aibă valoare „terapeutică"! [7]

Articolul de mai jos, care repetă mai pe larg cele spuse mai sus, a apărut în a treia ediție a revistei *Nouthetic Confrontation* (Confruntare noutetică) [8].

Patru greşeli fatale

Articolul de față este primul dintr-o serie intitulată *Patru greşeli fatale*. Consilierii spirituali nu numai că trebuie să evite aceste greşeli frecvente, dar când ele apar, el trebuie să ştie cum să corecteze situația. În contrast cu fiecare greşeală, există un important principiu de consiliere spirituală care trebuie respectat.

Confruntarea noutetică (*nouthesia*) implică discuții. Nici un consilier spiritual, indiferent care este punctul lui de vedere, nu trebuie, prin urmare, să minimalizeze importanța discuției. Chiar şi freudienii şi rogerienii văd în discuție elementul de bază al consilierii. Dar conceptul lor de discuție din psihoanaliză şi din consilierea reflexivă este orientat în mare parte în direcție greşită şi, de aceea, are prea puțină legătură cu ceea ce Biblia numeşte „consiliere" (împărtăşirea Cuvântului lui Dumnezeu cu altcineva). Dar, din nefericire, circulă ideea că o formă de consiliere care se bazează pe discuții - numai discuții, neînsoțite de acțiune - poate fi utilă şi că (în cel mai rău caz) nu poate dăuna. Presupunerea că discuția singură este suficientă pentru consilierea spirituală nu este biblică. Pe deasupra, poți să fii sigur că în consilierea spirituală discuția neînsoțită de acțiune va dăuna. „Dar, ai putea obiecta tu, discuția în cadrul consilierii spirituale aduce de multe ori uşurare. Gândeşte-te, de exemplu, la concepția lui Haim Ginott cu privire la discutarea sentimentelor. Oare aceasta nu ajută?" Nu, nu ajută. Deficiența gravă a acestei proceduri este că se mulțumeşte cu uşurarea temporară pe care o aduce discutarea unei probleme. Totuşi, astfel de discuții falimentează în întregime, deoarece ele se concentrează numai asupra problemei, şi nu asupra soluția. Faptul că vorbeşti cu un psihiatru, cu mama ta sau cu un prieten despre problemele tale te eliberează într-adevăr de tensiunile şi stresurile care te deranjează pe moment. Dar nu se realizează nimic mai mult. Peste cinci minute, cinci ore sau cinci zile îți vei da seama că problema ta nu este rezolvată, că nu s-a făcut nimic pentru rezolvarea ei şi că tot ce ai realizat prin discuții a fost că te-ai uşurat emoțional pentru o vreme. Discuțiile pot să dăuneze în mod grav. Uşurarea temporară, fie că este obținută prin consumul de tranchilizante, prin alcool sau prin discuții poate să îndepărteze tensiunea exact în momentul când consiliatul ar trebui să se confrunte cu problema pe care o are. Stresul şi tensiunea indică adeseori gravitatea unei situații şi nevoia de a se lua o decizie şi de a acționa. Discuția care se concentrează numai asupra problemei - încercând s-o înțeleagă, s-o clarifice etc. - poate să împiedice într-un mod periculos o acțiune hotărâtă.

Pe deasupra, discuțiile care se concentrează numai asupra problemei pot să ducă la sinucidere. Să presupunem că Bill a încercat tot ce i-a stat în putință ca să-şi rezolve problema şi că, în loc să ajungă la o rezolvare, soluțiile găsite de el l-au dus într-un punct din care nu mai vede nici o ieşire. El vine la consilierul spiritual sperând ca acesta să-l ajute să determine ce are de făcut; el vine la tine, care eşti consilier spiritual creştin, căutând soluția pe care o dă Dumnezeu. Să presupunem că tu discuți despre problema lui şi că îl ajuți într-adevăr să vadă care sunt dimensiunile ei, iar apoi îl laşi fără nici o soluție. Poate că el a simțit o uşurare temporară (poate că a şi comentat despre faptul că se simte mult mai bine - atenție la un astfel de comentariu - un sentiment care are o temelie solidă se naşte din speranța autentică ce îşi are originea în descoperirea soluției lui Dumnezeu) şi poate crede că a fost ajutat. Fără îndoială, vei fi şocat să afli peste două zile că Bill a încercat să-şi ia viața. N-ar trebui să fii şocat.

Ce s-a întâmplat? Bill s-a dus acasă simțindu-se mai bine; capacul a fost ridicat de pe oala sub presiune şi el a putut să arunce o privire la ceea ce fierbea înăuntru. Dar capacul a fost pus la loc şi presiunea a crescut din nou. De ce? Pentru că consilierul spiritual a analizat cu succes problema lui Bill şi l-a făcut s-o înțeleagă pe deplin. Cum este posibil ca aceasta să dăuneze? Din cel puțin trei motive: consilierul spiritual a pus capacul înapoi, dar nu a stins focul. Să schimbăm metafora şi să privim la această problemă în alt fel. Mai întâi, atunci când consilierul spiritual al lui Bill a rupt coaja de pe rană şi şi-a vârât degetul în rana sângerândă (adică atunci când a discutat problema), el nu a făcut ceea ce face chirurgul, care te răneşte cu scopul de a te vindeca. Este adevărat că consilierul spiritual a crezut că rana se va vindeca. Dar cum ar putea să se vindece? Tot ce a făcut el a fost să sondeze rana, făcând-o astfel să doară şi mai tare. Spre deosebire de chirurg, acțiunea consilierului spiritual nu a îndepărtat cancerul. Ceea ce a făcut el a readus în atenție toate vechile probleme, în toată deznădejdea lor.

În al doilea rând, deoarece consilierul spiritual nu a oferit nici o soluție biblică (sau măcar un prim pas spre ea) pentru problemă, Bill a tras concluzia că nu există nici o soluție. Consilierul spiritual fiind creştin, Bill s-a aşteptat (pe bună dreptate) ca acesta să-i arate soluția lui Dumnezeu. Când a văzut că nu-i este arătată soluția lui Dumnezeu, Bill a tras concluzia (greşită) că Dumnezeu nu are nici o soluție pentru problema lui. În al treilea rând, prin faptul că l-a ajutat să-şi vadă mai clar problema, consilierul spiritual a amplificat problema lui Bill (adică Bill avea acum motive şi mai mari de îngrijorare). Când şi-a venit în fire a doua zi, Bill şi-a dat seama că ei n-au făcut decât să discute problema - că nimic n-a fost făcut pentru soluționarea ei. Totuşi, un lucru s-a întâmplat: Bill ştia că problema lui era dificilă, dar acum, după ce el şi consilierul spiritual au analizat-o, el a văzut tot felul de noi aspecte ale problemei care trecuseră neobservate mai înainte. Anterior, problema păruse mare - acum părea enormă - atât de uriaşă încât Bill a ajuns la concluzia că nu mai era nici o speranță.

Este evident deci că terapia prin discuții nu este inofensivă, aşa cum ar putea să creadă unii. Ea ar putea să-l coste pe consiliat viața! Consilierul spiritual creştin trebuie să discute atunci când face consiliere spirituală, dar nu să discute în exclusivitate. Când procedează aşa, el îi ia consiliatului speranța, Îl reprezintă în mod greşit pe Dumnezeu şi riscul să creeze cadrul pentru sinucidere.

Discuțiile trebuie să fie combinate cu acțiune biblică. Este nevoie de discuții care se concentrează nu asupra problemelor, ci asupra soluțiilor lui Dumnezeu. Nici unul dintre oamenii care s-au întâlnit cu Isus Cristos nu au mai fost aceiaşi când s-au despărțit de El. Isus le-a pretins tuturor celor ce L-au întâlnit să se schimbe. Nu este nevoie de luni şi nici chiar de săptămâni pentru schimbare. Deşi noile tipare comportamentale (care constituie un nou fel de viață - Efeseni 4:22) au nevoie de timp pentru a se înrădăcina, primele schimbări (sau cel puțin primii paşi spre astfel de schimbări) pot fi făcute imediat. Fiecare consiliat poate (şi trebuie) să se schimbe după fiecare şedință de consiliere spirituală. Acesta este motivul pentru care, la încheierea fiecărei şedințe, consilierul spiritual trebuie să-l conducă pe consiliat spre înțelegerea soluției biblice pentru problema lui (sau cel puțin pentru un aspect al ei). Împreună, ei trebuie să stabilească de comun acord un plan biblic de acțiune şi să încheie şedința cu rugăciune în care consiliatul să se angajeze să se supună voii lui Dumnezeu şi să ia măsuri concrete pentru a schimba situația.

Discută deci; discută atât cât trebuie să discuți, dar lasă ca discuția să se mişte întotdeauna de la problemele omului spre soluțiile lui Dumnezeu.

Un consilier spiritual are următoarea lozincă sub sticla de pe biroul lui:

NICIODATĂ NU DISCUTA NUMAI DESPRE PROBLEME –
ÎNTOTDEAUNA DISCUTĂ ÎN AŞA FEL ÎNCÂT
SĂ AJUNGI LA SOLUȚIILE LUI DUMNEZEU!

Deoarece este important să-i ajutăm pe consiliați să găsească soluțiile lui Dumnezeu, consilierii spirituali nu numai că trebuie să cunoască temeinic Cuvântul lui Dumnezeu şi cum să-l folosească în mod practic, ci ei trebuie să învețe şi cum să descopere faptele legate de problemele pentru care trebuie să găsească soluții biblice. Aceasta necesită o înțelegere a importantului proces de colectare a datelor.

NOTE

1. De obicei, pentru a evita discuțiile ulterioare (care aproape întotdeauna sunt neproductive), consilierul spiritual se va ridica după rugăciunea de încheiere, îi va întinde mâna consiliatului imediat după ce amândoi se ridică şi îi va spune „la revedere" în timp ce se îndrepată spre uşă ca s-o deschidă.

2. Angajamentul începe mai întâi prin consimțământul consiliatului (consiliaților) de a se întâlni în mod regulat la o anumită oră în biroul pastorului. Uneori pastorul va trebui (sau, în unele cazuri, o va face intenționat) să planifice şedințele la ore care îl costă pe consiliat. Dar când un consiliat trebuie să-şi ia liber de la serviciu, şcoală etc. (aşa cum face când trebuie să meargă la dentist, la psihiatru sau la medic) el (1) dă dovadă de dedicare autentică; (2) este prin aceasta mai puternic motivat; (3) îl respectă mai mult pe consiliat şi şedința de consiliere spirituală (ceea ce este gratuit este adeseori considerat fără valoare). Consilierii spirituali vor trebui să judece cu înțelepciune dacă să-l pună pe consiliat într-o astfel de situație sau nu. Uneori lipsa de timp va determina o astfel de hotărâre; alteori poate că prima şedință (sau primele şedințe) va trebui să aibă loc în felul acesta, până când se va găsi o oră convenabilă.

3. Clyde Narramore, *The Psychology of Counseling* (Grand Rapids: Zondervan Publishing Co., 1960), p. 44, 45.

4. Vezi Ezechiel 33:3-33; Iacov 1:22,23; Luca 10:36,37. Observați de asemenea contrastul dintre vorbele goale şi putere (1 Corinteni 4:20). Această distincție este valabilă pentru întreaga lucrare de slujire creştină, inclusiv pentru consiliere. Vezi de asemenea Proverbele 14:23: „Oriunde se munceşte este şi câştig, dar oriunde numai se vorbeşte, este lipsă".

5. Beldoch, într-un articol din *The Intellectual Digest*, octombrie 1971, p. 85-88, observă că grupele de confruntare pun accentul pe „sentimente şi exprimare" într-un mod antiintelectual. Dar el sugerează că „sentimentul singur îl privează pe om de cel mai unic atribut al lui (gândirea)". El continuă: „Tendința aceasta este necinstită prin faptul că ea încearcă să reducă lupta inevitabil de complexă şi continuă a vieții la o descărcare emoțională momentană şi ruptă de rațiune", care duce la o adâncă „dezamăgire, care izvorăşte chiar din lipsa unor rezultate". Orientarea exclusivă spre discuție şi sentimente îi dezamăgeşte întotdeauna pe cei care au probleme serioase.

6. Contrastul dintre discuții (cu sine însuşi sau cu alții) şi acțiune poate fi ilustrat urmărind cursul speranței şi al descurajării, aşa cum au fost ele experimentate de un consilier spiritual pe parcursul unei serii de şedințe de consiliere spirituală.

Numai discuții	**Discuții/acțiune**
1. Consilierul spiritual se loveşte de o dificultate	1. Consilierul spiritual se loveşte de o dificultate
2. Consilierul spiritual se simte descurajat	2. Consilierul spiritual se simte descurajat
3. Consilierul spiritual îşi discută descurajarea cu soția (îşi ventilează sentimentele)	3. Consilierul discută cu un alt consilier spiritual cum să rezolve problema şi amândoi cercetează Scripturile
4. Consilierul spiritual se simte mai bine	4. Consilierul spiritual se simte mai bine
5. Consilierul spiritual se simte tot mai rău pe măsură ce se apropie şedința următoare (nu are nici un plan nou şi este conştient de acest lucru)	5. Consilierul spiritual se simte neliniştit pe măsură ce se apropie şedința următoare (dar are un plan nou şi este conştient de acest lucru)
6. Consilierul spiritual meditează şi se roagă, dar devine tot mai descurajat	6. Consilierul spiritual plănuieşte şi se roagă; se simte liniştit
7. Consilierului spiritual îi este groază de şedința următoare	7. Consilierul spiritual este nerăbdător să încerce noul plan
8. Consilierul falimentează în şedința următoare (nu are chef să consilieze; nu are nici o nouă direcție în care să meargă; îi comunică negativism consiliatului)	8. Consilierul spiritual are succes (este plin de încredere; noul plan reuşeşte)
9. Consilierul spiritual este şi mai descurajat; el abandonează cazul (sau consilierea spirituală)	9. Consilierul spiritual este plin de optimism; este nerăbdător să ducă cazul la bun sfârşit (şi să preia alte cazuri)

7. Cu privire la acest subiect, vezi *The Big Umbrella*, p. 92, 93, 201, 202.

8. O revistă editată de Rev. John Bettler şi publicată de *Christian Counseling and Educational Foundation*, cu care autorul cărții de față este asociat.

Capitolul 23
EXISTĂ VREO PROBLEMĂ?

Înainte de a ne ocupa de colectarea datelor, să ne gândim la situația cu care este confruntat uneori consiliatul, atunci când numai unul dintre cei implicați recunoaşte că există o problemă. De fapt, aceasta este prima informație importantă dezvăluită. Din când în când, fiecare consilier spiritual este confruntat cu o situație în care, o soție, să-i zicem Phyllis, l-a târât practic pe soțul ei (Howard) în biroul de consiliere spirituală. Ea explică ceea ce ea consideră că este o problemă gravă care a intervenit între ei (pentru discuția noastră de acum nu are importanță care este problema respectivă). Când soția încheie, consilierul spiritual poate să se întoarcă spre Howard şi să-l întrebe: „Poți să-mi spui mai multe lucruri despre această situație, din punctul tău de vedere?" Consilierul spiritual ar putea să primească răspuns (după ce a ascultat plângerea lui Phyllis) care să i se pară incredibil:

„Apreciez interesul dumneavoastră, frate pastor, şi eu ştiu că Phyllis se supără din când în când, dar nu cred că avem într-adevăr o problemă".

„Deci tu nu vezi nici o problemă?"

„Nu, pastore; de fapt, am venit aici numai ca să-i dau ei satisfacție. Noi nu avem nevoie de consiliere spirituală. Sper că o veți ajuta să vadă acest lucru."

„Dar, Howard, ar putea să continue consilierul spiritual, Phyllis spune că ea nu mai este sigură că tu o iubeşti; nu crezi că afirmația ei merită să fie investigată?"

„Nu, pastore, nu cred; eu o iubesc pe Phyllis şi ea ştie acest lucru. Nu există nici o problemă între noi."

„Tot te mai îndoieşti de dragostea lui, Phyllis?"

„Da, mă îndoiesc, pastore; nimic nu merge bine în căsnicia noastră. Cred că dacă nu îndreptăm lucrurile cât mai curând, vom ajunge la dezastru."

În acest punct poate că unii consilieri spirituali vor fi derutați, neştiind ce să facă mai departe. O modalitate de a continua ar fi următoarea. Pastorul poate să explice:

„Evident că fiecare dintre voi prezintă o cu totul altă părere despre cum merge căsnicia voastră. Phyllis, tu vezi posibilitatea unui dezastru iminent, în timp ce tu Howard eşti convins că nu se întâmplă nimic suficient de serios ca să aveți nevoie de consiliere spirituală. Ați vrea să auziți o a treia opinie?"

Phyllis: „Da, ce credeți dumneavoastră?"

Howard: „Sigur, dați-i drumul, dar nu văd despre ce ați putea vorbi."

„Ei bine, nu ştiu sigur cât de mari sunt celelalte probleme ale voastre, şi nu ştiu nici dacă o iubeşti pe Phyllis sau nu (Howard, va fi nevoie să mai stăm de vorbă pentru a analiza aceste chestiuni), dar un lucru e clar ca şi cristalul pentru mine - şi anume că voi aveți o problemă, şi încă una foarte periculoasă, dar care nu a fost menționată de nici unul dintre voi."

Phyllis şi Howard: „Despre ce este vorba?"

Pastorul: „Voi aveți o problemă serioasă de comunicare. Dacă voi doi nu puteți să discutați şi să stabiliți împreună starea căsniciei voastre, înseamnă că voi suferiți de o imposibiliate gravă de a comunica. Nu ştiu dacă aceasta este singura voastră problemă sau nu [1], dar mi se pare că este evident faptul că aceasta este o problemă de proporții destul de mari ca să necesite consiliere spirituală urgentă. Propun să începem cu aceasta şi să vedem ce se întâmplă [2]".

Ce poate duce la o astfel de nepotrivire de gândire? Uneori una dintre părțile implicate (adeseori bărbatul, ca în cazul acesta) din mândrie, teamă, jenă etc., va încerca să evite consilierea spirituală, deşi ştie foarte bine că sunt probleme serioase nerezolvate. De obicei, utilizând procedeul sugerat mai sus, poți să-l determini să facă ceea ce ştie că trebuie să facă.

Alteori însă sunt doar diferențe de opinie. Dacă un soț (sau o soție) este foarte insensibil la nevoile celuilalt, el (sau ea) poate să creadă în mod sincer, până în ceasul al unsprezecelea, că nu există nici o problemă. Aceasta se poate întâmplă în special dacă Howard a crescut într-o familie în care mama şi tatăl lui se certau mereu, şi acesta a fost pentru ei un mod de viață. Dar ei nu s-au gândit niciodată să se despartă. Dacă Phyllis, pe de altă parte, a crescut într-o familie în care o ceartă în public sau o dispută aprinsă erau semnul unui dezastru iminent, ea şi Howard pot foarte uşor să interpreteze acelaşi eveniment în mod diferit.

Adevărata lor problemă într-un astfel de caz este că ei nu au recunoscut niciodată acest fapt şi nu l-au rezolvat. Cei doi nu au ajuns la un mod de viață mai bun, care să fie diferit de cele două pe care le-au cunoscut în familiile în care au crescut. S-ar putea ca amândoi să mai încerce încă să trăiască conform unor tipare trecute care nu mai au aplicabilitate (de obicei acest lucru se întâmplă în mai multe domenii, nu numai în acesta; de aceea, înainte de a încheia consilierea spirituală, este indicat să se facă sondări extensive în toate domeniile vieții). În fiecare din aceste cazuri este nevoie de consiliere spirituală.

Este vital să facem distincție între tipul de situații pe care tocmai l-am descris şi altele în care nu sunt de fapt probleme mari. Rareori se întâmplă ca persoanele care au relativ puține probleme să apeleze la un consilier spiritual; în cele mai multe cazuri astfel de oameni duc vieți creştineşti fericite şi rodnice, bucurându-se de familiile lor şi fiind absorbiți în lucrul Domnului, iar ideea că ar putea să aibă nevoie de consiliere spirituală este cât se poate de departe de minților lor. Persoanele de felul acesta pot să continue să se bucure atâta timp cât

îşi amintesc versetul din Scriptură: „Astfel dar, cine crede că stă în picioare să ia seama să nu cadă" (1 Corinteni 10:12).

Sfat sau consiliere spirituală?

Totuşi, câteodată persoane care au o viaţă bună încep să se îngrijoreze (poate fără nici un temei) cu privire la vreun aspect al vieţii lor. Poate că este vorba despre finanţe sau despre o chestiune legată de creşterea spirituală a copiilor lor etc. Sau poate că au căzut într-un păcat sau au dat de vreo problemă de care le este greu să se elibereze. În astfel de cazuri, este necesar un sfat, dar de cele mai multe ori nu este nevoie de consiliere spirituală extensivă. Poate una sau două şedinţe, sau un cuvânt scurt de sfătuire va fi tot ce este necesar. Un cuvânt de încurajare, reamintirea lucrurilor pe care le cere Dumnezeu de la noi sau o mustrare făcută cu dragoste este tot ce are nevoie persoana aceea. Datorită temeliei pe care este clădită viaţa lui şi datorită angajamentului lui ferm de a respecta Cuvântul lui Dumnezeu, acest fel de consiliat imediat va reacţiona pozitiv la sfatul primit. Nu este necesar ca sfătuirea să fie transformată într-un proces de consiliere spirituală în astfel de cazuri. Dacă am face acest lucru ar însemna să ne punem în calea adevăratei pocăinţe şi creşteri spirituale a consiliatului. Este indicată rugăciunea după una sau două şedinţe scurte şi din când în când o întrebare despre mersul lucrurilor („Toate sunt în ordine?"). Consilierii spirituali trebuie să aibă grijă să nu amplifice problemele pentru consiliaţi, găsind dificultăţi acolo unde de fapt nu există nici o dificultate.

NOTE

1. De obicei nu este. Comunicarea deficitară va duce la alte probleme care îşi au originea în interpretări greşite etc. Pe de altă parte, când alte probleme continuă să rămână nerezolvate, ele duc aproape întotdeauna la o întrerupere a comunicării. Probabil că ambele s-au întâmplat în acest caz, şi una a ajutat la dezvoltarea celeilalte, într-o spirală ciclică descendentă. (Vezi *Competent to Counsel*, p. 144-148.)

2. În acest caz, pastorul va trebui să le ceară lui Phyllis şi Howard să facă împreună o listă cu problemele pe care le au. Din nefericire, consilierea spirituală superficială nu reuşeşte să vadă cât de serioase pot fi problemele de comunicare din familie. Michael Sullivan, preot augustinian care conduce în cadrul bisericii romano-catolice un program de ajutorare a căsniciilor cu probleme, spune: „Dacă aveţi o căsnicie reuşită sau doar o problemă legată de comunicare, veniţi" (sublinierea îmi aparţine. „Priest Tunes Couples into Great Marriages" (Un preot ajută cuplurile să aibă căsnicii minunate), *The Sunday Bulletin*, aprilie 1, 1973, sec. 1, p. 16.

Capitolul 24

DOUĂ ABORDĂRI FUNDAMENTALE

Abordarea colectării de date în consilierea spirituală poate să urmeze una din următoarele linii generale: ea poate să fie (1) *extensivă* sau *intensivă*.

Abordarea intensivă

Mai întâi, un consilier spiritual poate să cerceteze o problemă centrală în profunzime, extinzând ramificaţiile ei diferite la multe sau chiar la toate celelalte probleme. Aceasta o voi numi abordarea intensivă. Această abordare este uneori utilă atunci când există domenii cu privire la care consiliatul pare să fie extrem de sensibil. Poate din sondaje făcute într-un domeniu, consilierul spiritual va descoperi că persoana consiliată ezită sau refuză să vorbească despre anumite chestiuni. Când consiliatul ezită să să discute o problemă direct, consilierii nu trebuie să se simtă blocat.

Nu este întotdeauna necesar să intri în casă prin uşa din faţă. De multe ori consiliatul poate să-l conducă treptat spre înţelegerea faptului că problema cu privire la care el păstrează tăcere este atât de intim corelată cu o altă problemă pe care este nerăbdător s-o discute încât, pentru a o rezolva pe aceasta din urmă este nevoie să fie abordată şi prima. Astfel, de multe ori este posibil să ajungem la problemele din alte domenii intrând prin uşa din spate. Adu-ţi întotdeauna aminte că există cel puţin două intrări pentru fiecare problemă.

În predicile lui, Donald Grey Barnhouse a utilizat cu eficacitate abordarea intensivă. Ani de zile el a predicat întreaga Biblie, trecând prin toate doctrinele (nu întotdeauna în mod corect) pornind de la Epistola către romani. Prin trimiteri, prin analizarea unor elemente de cadru esenţiale, prin explicarea altor pasaje în raport cu porţiune

din Romani din care predica, el a demonstrat că metoda intensivă este un mijloc de a deschide spaţiul nelimitat al întregului domeniu al adevărului creştin. N-ar trebui să le fie prea greu consilierilor spirituali să transfere metoda intensivă din domeniul predicării în cel al consilierii spirituale.

Un avantaj al abordării intensive este faptul că deschide posibilitatea de a obţine succes rapid, făcând schimbări importante într-un domeniu. Dacă se poate realiza un succes rapid şi important într-un domeniu, nu numai că se naşte repede speranţa, dar consilierul spiritual poate să şi arate cum, în mod analog, acelaşi principiu biblic care a făcut posibil acest succes poate fi aplicat la alte domenii din viaţa consiliatului. Aici ar fi utile unele comentarii cu privire la tratarea mai întâi a problemelor cu un singur filon [1].

Poate că aţi vrea să vă dau un exemplu care să ilustreze abordarea intensivă. Probabil că vă interesează să vedeţi cum poate fi ea extinsă şi în alte domenii. Cazul care urmează demonstrează o modalitate în care se poate realiza aceasta.

Consilierul spiritual a avut o bănuială serioasă că Frank, un student necăsătorit, era angajat în păcatul homosexual. A fost greu pentru Frank să recunoască acest lucru, şi el a reacţionat negativ la primele întrebări directe, de rutină, cu privire la homosexualitate. Lui îi era teamă de consecinţele posibile ale mărturisirii păcatului lui, şi cu multă vreme în urmă învăţase să îşi acopere păcatul ducând o viaţă dublă, de minciuni. Deşi el căuta de fapt ajutor, sub presiunea fricii, el s-a reîntors la singurul tipar pe care îl cunoştea atât de bine: minciuna. Consilierul spiritual a fost conştient de faptul că cei mai mulţi homosexuali sunt în acelaşi timp şi mincinoşi iscusiţi; pentru a-şi continua păcatul, ei găsesc de obicei că este necesar să-şi dezvolte arta de a minţi până la rafinament, iar în acest proces ei devin de multe ori actori excelenţi. Prin urmare, consilierul spiritual nu s-a lăsat convins de răspunsul în aparenţă inocent. Prea multe alte date periferice păreau să indice contrariul. De aceea el a hotărât să intre prin uşa din spate. El a început o altă abordare a terenului de aterizare. El a observat remuşcarea adâncă a lui Frank cauzată de o ceartă pe care a avut-o recent cu părinţii lui. Consilierul spiritual a început deci să concentreze întrebările şi discuţia asupra relaţiilor lui Frank cu părinţii lui. Acolo a găsit teren fertil.

Frank era nerăbdător să se împace cu părinţii lui şi dorea cu disperare să fie ajutat. Consilierul spiritual s-a concentrat asupra acestei relaţii. El a condus discuţia spre punctul din trecut în care relaţia începuse să se strice, a pus întrebări cu privire la problemele care apăruseră, a discutat modul în care Frank îi rănise pe părinţii lui, a investigat tiparele greşite care se dezvoltaseră în relaţiile între Frank şi ei, şi apoi a ajuns la cearta care i-a determinat pe părinţii lui să-l dea afară din casă. A început să pară evident că exista o problemă serioasă care nu fusese menţionată încă. În situaţia în care viaţa lui era sondată cu atenţie, Frank nu a putut să spună o poveste plauzibilă care să justifice ruperea relaţiilor, fără să reveleze problema homosexualităţii, care era în centrul neînţelegerii dintre el şi părinţii lui. Când s-a ajuns la sondarea legată de această ultimă întrebare, Frank a încercat să dea înapoi. Consilierul spiritual ştia că ajunsese la inima problemei. Consilierul spiritual i-a explicat că dacă nu primeşte toate datele nu poate să-l ajute să se împace cu părinţii lui. Consilierul spiritual a spus: „Este clar că lipsesc nişte informaţii foarte importante". Frank a ezitat; el ştia că ruptura dintre el şi părinţii lui a intervenit datorită faptului că părinţii lui au descoperit relaţiile lui homosexuale. El nu voia să menţioneze acest fapt, dar dorea foarte mult să se împace cu părinţii lui. Consilierul spiritual a insistat: „Frank, eu trebuie să cunosc toate faptele legate de cearta aceea serioasă, dacă vrei să te ajut. Ce ai făcut rău? " Acum exista o motivaţie mai puternică pentru a spune adevărul, motivaţie suficient de puternică ca să învingă frica. Pentru a putea afla cum să ajungă la împăcare cu părinţii lui, Frank a recunoscut problema homosexualităţii. Acesta este un exemplu care ilustrează ce înseamnă să fie folosită o abordare indirectă sau intensivă pentru a ajunge la alte probleme.

Un consiliat este o persoană întreagă. Într-un sens, tot ce face el are o oarecare legătură cu toate celelalte domenii din viaţa lui. Consilierii spirituali trebuie să aibă în minte întotdeauna acest important fapt. Deci nu este prea dificil ca prin practică un consilier spiritual să-şi dezvolte abilitatea de a ajunge la o chestiune folosindu-se de alta.

Metoda intensivă poate fi utilă nu numai pentru a scoate la iveală date suspectate care nu pot fi obţinute prin mijloace mai directe, dar în cazuri în care consilierul spiritual cunoaşte puţin din adevărata extindere a problemelor consiliatului sau a domeniilor în care acestea ar putea să existe, o sondare cu adevărat intensivă a

unei singure probleme cunoscute, cu ramificațiile ei din fiecare domeniu al vieții consiliatului, va duce adeseori mai direct la datele necunoscute.

Dacă pentru un motiv sau altul consilierul spiritual poate să scoată la lumină numai o problemă cu care să înceapă, se pare că ar fi indicată o abordare intensivă. Acest lucru este valabil chiar şi atunci când problema pare mică sau lipsită de importanță. Atenția intensivă concentrată inițial asupra acelei probleme poate duce la descoperirea a cel puțin încă uneia (de obicei însă vor apare mai multe). În astfel de cazuri, consilierul spiritual va trebui apoi să-şi îndrepte atenția asupra acestei a doua probleme nou descoperite care atunci când este sondată şi tratată intensiv, va conduce probabil la altă problemă şi tot aşa până când toate problemele consiliatului vor fi aduse la suprafață. Tema de casă, legată de domeniul asupra căruia a avut concentrarea intensivă, va indica de asemenea alte tipare păcătoase fundamentale care duc la eşec [2].

Abordarea extensivă

În abordarea extensivă, consilierul spiritual foloseşte puşca cu două țevi, şi nu pistolul. El atacă deodată toată gama problemelor vieții. El se interesează rapid (dar temeinic) de relațiile consiliatului cu Dumnezeu, cu biserica, de conştiinciozitatea cu care citeşte Scripturile, se roagă, slujeşte în lucrarea creştină, le mărturiseşte altora despre Cristos. El întreabă despre relațiile consiliatului cu alții, cu soția lui (sau cu soțul), cu tatăl şi cu mama lui şi cu alte persoane importante din viața lui. El se interesează despre munca consiliatului (sau despre studiile lui), despre viața lui fizică (gimnastică, dietă, somn, abuzuri fizice sau boală etc.), situația lui economică, relațiile lui cu legea (impozite) etc., etc. În timp ce cutreieră prin aceste domenii şi prin altele, el ține o evidență atentă a reacțiilor (notând atât datele esențiale cât şi pe cele periferice), punând întrebări care se nasc din reacțiile consiliatului, dar fără să se împotmolească într-un domeniu anume. Făcând acest lucru, el ia notițe cu atenție, punând pe agenda lui date despre toate domeniile pe care mai târziu va dori să le investigheze intensiv. El trebuie să acorde o atenție deosebită datelor periferice care indică o sensibilitate deosebită într-un domeniu dat (reacții fizice pline de nervozitate, tensiune neobişnuită, bâlbâială, surpriză, stingherealã, regret, eschivare etc.).

Tema de casă la această şedință poate fi de asemenea orientată spre o verificare generală şi umplerea golurilor rămase în şedința de consiliere spirituală. Pentru unii va fi util să le fie dată o temă de felul celei de mai jos:

1. „Fă o listă cu toate domeniile problematice din viața ta pe care nu le-am atins astăzi"- sau

2. „Notează în detalii care crezi că sunt cele mai importante fapte legate de cele trei domenii pe care le-am discutat numai pe scurt astăzi:

Relații sexuale
Probleme părinteşti
Buget." [3]

Acestea şi alte teme de casă potrivite îi dau posibilitatea consilierului spiritual să cerceteze terenul dificultăților probabile, dându-i în acelaşi timp posibilitatea de a se concentra cât se poate de repede asupra domeniilor cheie de dificultate.

Astfel, trebuie să fie evident că în timp ce una din aceste două abordări poate părea mai bună într-un caz dat, şi s-ar putea să nu fie necesară decât utilizarea uneia, utilizarea uneia dintre ele nu exclude în nici un caz utilizarea celeilalte. Consilierul spiritual va descoperi că se mişcă înainte şi înapoi între cele două abordări, după cum o cere direcția discuției. Totuşi, este important să ştim că există două abordări. Acest lucru este util atunci când un consilier spiritual încearcă să folosească una din ele şi dă greş. În nici un caz nu a epuizat prin aceasta toate resursele. El poate să treacă acum la cealaltă abordare. Dacă are succes cu ea, consiliatul devine mai relaxat, astfel încât consilierul spiritual poate să încerce din nou (cu succes) abordarea care a dat greş anterior [4].

NOTE

1. Într-un articol interesant, „Make Your Marriage a Love Affair" (Fă din căsnicia ta o aventură de dragoste), Joyce Brothers face următoarea observație corectă: „...cei mai mulți oameni nu au nici cea mai vagă idee despre consecințele cuprinzătoare ale unei singure schimbări de comportament", *Reader's Digest*, martie 1973, p. 81.

2. Vezi secțiunea despre tema de casă din capitolul 28 şi în continuare. Neefectuarea temei de casă referitoare la problema aflată în discuție poate scoate la lumină impedimente în calea progresului în domenii care nu sunt în discuție.

3. Aceste domenii trebuie să fie selectate conform cu ceea ce pare a fi date esențiale şi/sau periferice. Vezi capitolul următor.

4. Vezi secțiunea „Sondarea" din capitolul 26.

Capitolul 25

MODALITĂȚI DE A COLECTA DATE

O activitate vitală

Una dintre tehnicile vitale pentru o consiliere spirituală eficace este priceperea de a colecta date. În consilierea spirituală biblică, colectarea datelor este o activitate importantă. Spre deosebire de rogerieni, consilierii spirituali creştini sunt profund preocupați de problema datelor [1]. Ei ştiu că acestea sunt necesare pentru a rezolva problemele consiliatului.

Datele periferice

Un consilier spiritual poate să adune date în două moduri fundamentale: (1) direct şi (2) indirect. Colectarea datelor se bazează pe comunicare. Un om comunică în principal în două feluri: neverbal şi verbal. Există două feluri de date în consilierea spirituală, care corespund în mare acestor două metode: datele de fond şi datele periferice [2]. Unele date sunt furnizate direct de consilierul spiritual, de obicei, prin cuvintele rostite de el. Dar alte date importante pot fi colectate prin observații [3]. Uneori datele periferice sunt tot atât de importante ca şi datele de fond (sau chiar mai importante). Datele periferice pot fi extrase nu numai din indicii vizuale şi auditive, ci şi din indicii tactile (de ex. o mână rece şi umedă indică anxietate sau teamă) sau olfactive (de ex., mirosul de alcool).

Poate că persoanele consiliate sunt un soț şi o soție care au venit, spun ei, ca să găsească o cale de a da vitalitate căsniciei lor. Consilierul spiritual trebuie să fie profund interesat de ceea ce spun ei. Dar dacă consilierul spiritual ascultă numai la ceea ce spun ei, s-ar putea să găsească prea puține lucruri pe baza cărora să continue [4]. S-ar putea ca ei să-şi prezinte problema în mod eufemistic; în realitate, lucrurile stau foarte rău, dar lor le este jenă să afirme acest lucru. Dacă ascultă la ceea ce Jane îi spune soțului ei, consilierul spiritual s-ar putea să ajungă la concluzia că ea este o soție supusă, o soție model. Dar dacă atunci când ea spune: „Da, dragă", consilierul spiritual prinde nota dulceag-caustică din vocea ei, el va şti că ea este răzvrătită şi stăpânită de resentimente. La acest punct, datele periferice sunt mult mai importante decât cuvintele ei [5]. Ea i s-a adresat cu „dragă" - acesta este un termen care exprimă dragoste. Felul cum a pronunțat ea aceste cuvinte a dezvăluit o atitudine atât de ostilă încât ea a fost gata să pervertească limbajul dragostei şi al devotamentului.

Un consilier spiritual cu spirit de observație observă felul cum se uită Sam la părinții lui ori de câte ori aceştia aduc vorba despre prietenii lui. Consilierul va trage următoarea concluzie provizorie: „Bănuiesc că în acest domeniu voi găsi probleme serioase". El notează cuvântul „prieteni" pe coloana cu agenda de lucru din Evidența spătămânală a consilierii spirituale [6], şi de îndată ce i se pare potrivit, începe să sondeze domeniul acesta. De asemenea, nu se poate ca el să nu observe că Sally pare a face totul pentru a-l împiedica pe soțul ei să aducă vorba despre relațiile lor cu mama lui. Ori de câte ori se pare că vine vorba despre acest subiect, ea intervine imediat încercând să disperseze intensitatea momentului sau să devieze discuția spre un subiect mai inofensiv. Datele periferice indică în mod clar că acesta este un alt punct dureros.

Fiecare consilier spiritual trebuie să învețe să privească şi să asculte (şi să-şi folosească şi celelalte simțuri) în aşa fel încât să descopere datele periferice [7]. El trebuie să privească cu atenție la haine şi la aspectul exterior. Schimbări în aceste domenii pot să dea indicii pozitive sau negative cu privire la direcția în care merge consilierea spirituală. El trebuie să fie atent la stânjeneală, nervozitate, tensiune, ruşine, ezitare, redirecționarea

conversației, aspectul exterior, îmbrăcăminte etc. Aceste semne pot să indice şi felul cum progresează consilierea spirituală; schimbările în datele periferice pot, uneori, să fie cei mai semnificativi indicatori ai progresului sau regresului. Datele periferice sunt adesea foarte evidente atunci când consiliatul se gândeşte cum să răspundă la o întrebare sau când ascultă pe o a treia persoană vorbind. Faptul că este conştient de importanța datelor periferice şi obişnuința de a le nota şi utiliza vor dezvolta capacitatea consilierului spiritual de a colecta date mai repede [8].

Date de fond

Cealaltă formă de colectare a datelor se bazează în primul rând pe punerea de întrebări. Consilierul spiritual trebuie să învețe cum să pună întrebări şi cum să sondeze răspunsurile pe care le primeşte pentru a extrage informațiile de care are nevoie pentru a înțelege problemele consiliatului şi a-l ajuta. Aceste informații au fost numite date de fond pentru că de obicei (dar nu întotdeauna) ele sunt mai substanțiale şi mai concrete decât datele periferice.

Când începe să colecteze datele de fond [9], consilierul spiritual poate să spună ceva de felul acesta:

„Trebuie să facem un plan pe baza Scripturii, care te va ajuta să-ți rezolvi problemele după principiile lui Dumnezeu. Dar mai întâi am nevoie de date detaliate şi exacte cu care să lucrez. Pe măsură ce organizăm datele, putem să începem să schițăm un plan".

Consilierul spiritual poate apoi să deschidă la ultima pagină a Inventarului de date personale (I.D.P.- vezi Anexa A) şi să citească cu voce tare răspunsul consiliatului la întrebarea nr. 1: „Ce problemă ai?"[10]. Dacă consiliatul a scris ca răspuns: „Se pare că nu sunt în stare să țin un serviciu mai mult de două sau trei săptămâni", discuția care urmează se va concentra asupra datelor care vor indica acele caracteristici care în timp vor dezvălui tiparul sau tiparele păcătoase care stau la baza problemei. Desigur, în unele cazuri, la rădăcina problemei poate fi o boală organică. Consilierul spiritual va mai pune unele întrebări (dacă consiliatul nu se oferă voluntar să dea acele informații) care îl vor ajuta să descopere sursa problemei organice. Dacă nu este vorba despre o boală organică, atunci consilierul spiritual va căuta să vadă dacă nu cumva consiliatul nu şi-a făcut datoria la serviciu, dacă nu cumva incompetența sau lipsa de pricepere este cauza, sau dacă la baza problemei nu este o deficiență în relațiile cu ceilalți oameni, sau evitarea serviciilor care corespund talentelor şi capacității consiliatului, sau referințele proaste primite de el (sau mai multe dintre acestea la un loc). Dacă descoperă, de exemplu, că relațiile deficitare cu ceilalți oameni ar putea fi o explicație posibilă, consilierul spiritual va trebui să sondeze în mod intensiv până când descoperă care anume este tiparul problematic din relațiile cu ceilalți oameni care cauzează necazul. Identificarea acestuia poate să-l ajute pe consilierul spiritual să facă un plan biblic pentru a-l ajuta pe consiliat prin pocăință, speranță şi efort biblic să se schimbe, să-şi găsească un serviciu şi să-l păstreze.

Pentru colectarea datelor s-ar putea să fie necesare mai multe şedințe şi s-ar putea să fie nevoie de o deliberare serioasă atât din partea consilierului spiritual cât şi din cea a consiliatului [11]. Uneori consilierul spiritual va trebui să dea teme de casă care să fie concepute în aşa fel încât să scoată la iveală astfel de date. O parte din tema de casă, pentru cazul citat mai sus, poate fi căutarea unui serviciu. Apoi consilierea spirituală se poate concentra asupra stabilirii de noi relații cu şeful şi cu ceilalți angajați [12]. S-ar putea să fie necesară ținerea unei evidențe zilnice cu privire la ceea ce se întâmplă la serviciu [13]. Aceasta poate să necesite timp. În unele cazuri, consilierea spirituală regulată poate fi întreruptă până când consiliatul a obținut un serviciu. Această întrerupere este indicată ori de câte ori nu mai apar date importante. În alte cazuri, în care pot să fie mai multe probleme legate una de alta, consilierul s-ar putea să găsească necesar să continue consilierea spirituală până când consiliatul obține serviciul, pentru a-l încuraja şi a-l îndruma cum să găsească de lucru. Unele trăsături ale personalității pot să fie atât de evidente încât consilierul poate să înceapă să lucreze la acestea în timp ce aşteaptă noi date pe care numai serviciul le poate furniza. Consiliatul ar putea să nu fie gata să găsească sau să păstreze un serviciu până când nu s-a făcut ceva în legătură cu aceste trăsături ale personalității lui.

Cere date concrete

Adeseori unele persoane, îngrijorate şi tulburate de necazul lor, spun la început o poveste tragică ce abundă în dileme de nerezolvat. John şi-a pierdut serviciul; el spune că notele de plată s-au adunat grămadă, iar creditorii îi bat la uşă. El este sigur că este în pericolul de a-şi pierde casa, că maşina îi va fi luată înapoi de banca de la care a împrumutat bani ca s-o cumpere şi, ca să le pună capac la toate, el a devenit atât de deprimat încât nu poate să plece de acasă ca să-şi caute un serviciu. Ce se poate face? Consilierul spiritual i-a spus lui John că Dumnezeu are un răspuns; că există o soluție pentru fiecare problemă; şi că tot ce este de făcut este să o găsească şi să facă ceea ce spune Dumnezeu.

Înainte de a merge mai departe, consilierul spiritual a hotărât să colecteze toate datele importante. El a pus întrebări specifice: „Care este suma exactă pe care o datorezi?" John nu ştia. O temă de casă care îi cerea să pună toate datoriile pe hârtie a dezvăluit faptul că situația lui financiară nu era nici pe departe aşa de rea cum o credea John. Consilierul spiritual ă întrebat: „Ce a spus fiecare creditor?" Din nou, John nu şi-a adus aminte. „Au venit ei chiar la uşa ta?" „Nu," a recunoscut John, „a fost doar un mod figurat de a vă prezenta situația mea." Tema care i-a fost dată a fost să ia legătura cu fiecare companie la care avea datorii şi să afle care era situația exactă.

Făcându-şi temele date de consilierul spiritual, John a descoperit, spre surprinderea lui, că situația era foarte diferită de cum şi-a imaginat-o el. Companiile față de care era dator nu-i cereau plata pe loc şi erau dispuse să facă aranjamente pentru piața datoriilor în rate. Consilierul spiritual l-a întrebat: „Ce ai făcut, concret, pentru a rezolva problema?" John a recunoscut că nu a făcut practic nimic. El irosise timp şi energie îngrijorându-se de situația lui, în loc să caute o soluție de ieşire din ea. Când consilierul spiritual şi John au început să analizeze situația bunurilor pe care le poseda John în raport cu datoriile lui, ei au văzut imediat că vânzarea uneia dintre cele trei maşini ale lui John (o maşină de care el nu avea nevoie) i-ar furniza suma necesară pentru a-l plăti pe creditorul care punea cele mai mari presiuni asupra lui. Şi, ca un punct culminant al tuturor acestor lucruri, de îndată ce John a început să acționeze pentru rezolvarea problemelor lui, a dispărut şi starea lui de deprimare. Când John a început să-şi caute serviciu [14] (lucru pe care nu-l făcuse înainte), el a descoperit că starea lui de deprimare dispăruse şi a început chiar să se gândească cu nerăbdare la rezolvarea problemelor care i-au mai rămas. Felul lui nou de a privi viața l-a făcut să fie o persoană mai plină de vitalitate şi, ca urmare, să aibă mai multe şanse de a fi angajat. Curând după aceea, el şi-a găsit un serviciu, şi astfel a fost evitată o calamitate care părea aproape sigură.

John a avut mai multe probleme de depăşit, dar cea mai mare problemă a lui consta în faptul că el ajunsese la concluzia că dezastrul era inevitabil, înainte de a cunoaşte situația. Consilierul spiritual l-a ajutat pe John să vadă că până când o persoană nu colectează toate datele importante legate de o problemă, ea nu poate nici să evalueze, nici să-şi rezolve problemele. John era îngrijorat, în parte, cu privire la probleme care nu existau, pentru că el nu deținea informațiile exacte referitoare la situația lui reală.

Faptele pot, aşa cum s-a întâmplat în cazul lui John, să arunce o lumină încurajatoare asupra situației. Acest lucru se întâmplă în multe cazuri, pentru că cei mai mulți oameni care se îngrijorează cu privire la o problemă (în loc să acționeze pentru rezolvarea ei) au tendința de a amplifica problema în mintea lor mult dincolo de dimensiunile ei reale. Dar chiar şi atunci când faptele arată că situația este într-adevăr aşa de gravă cum s-a crezut (sau poate şi mai sumbră), este imposibil să se acționeze constructiv pentru rezolvarea problemelor până când nu sunt determinate adevăratele lor dimensiuni [15].

De aceea, consilierii spirituali trebuie să caute şi să descopere faptele semnificative legate de fiecare caz [16]. A încerca rezolvarea unor probleme care nu sunt clare pentru că nu se cunosc toate datele despre ele este culmea nebuniei. Pe la începutul consilierii spirituale, trebuie să fie dată o temă de casă care să sune cam aşa: „OBȚINE INFORMAȚII CU PRIVIRE LA..." Este important să accentuăm principiile conținute în temele de casă scriindu-le cu litere majuscule sau subliniindu-le, astfel încât, atunci când în viitor consiliatul va căuta ceva în caietul de teme, să poată vedea principiul imediat [17].

Luarea de notițe

Când consilierul spiritual colectează date, el trebuie să le noteze cu grijă atât pentru a le utiliza imediat în consilierea spirituală, cât şi pentru a putea apela la ele în viitor. În *Competent to Counsel* am spus anumite lucruri despre luarea de notițe, pe care nu mai este nevoie să le repet aici [18]. Pe lângă cele spuse acolo,

consider că este util să prezint aici un model de Evidenţă săptămânală a consilierii spirituale [19] care este utilizat la centrul Hatboro, şi să descriu cum este utilizată aceasta.

Vei fi surprins poate de simplitatea Evidenţei săptămânale a consilierii spirituale. Această simplitate îi dă flexibilitate maximă [20]. Pe lângă nume [21], numărul şedinţei etc., există numai trei rubrici: Tema de casă, desfăşurarea şedinţei şi agenda de lucru. În secţiunea pentru tema de casă (care este prima deoarece cu ea începe fiecare şedinţă), consilierul spiritual notează ceea ce raportează consiliatul despre temele lui de casă săptămânale. În felul acesta, se observă clar când consiliatul nu-şi face temele, este accentuată importanţa majoră a efectuării temelor şi i se dă fiecărei şedinţe o linie clară încă de la început. Secţiunea Desfăşurarea şedinţei nu mai necesită explicaţii.

Pentru a face ca luarea de notiţe să fie acceptată de consiliaţii suspicioşi, este important ca noi să apelăm din când în când la notiţe. Un consilier spiritual poate să apeleze la notiţele luate în timpul consilierii, dacă consiliatul pare tulburat într-un fel de luarea de notiţe (acest lucru însă se întâmplă foarte rar). Când consilierul spiritual apelează la notiţe, consiliatul are posibiliatatea să le vadă ca pe o unealtă utilă. Modalităţile în care consilierul spiritual poate să apeleze la notiţe sunt diverse. Dacă într-o şedinţă consiliatul prezintă idei într-o succesiune rapidă, consilierul poate să spună: „Stai puţin. Nu vreau să pierd nici una din ideile menţionate de tine; toate îmi par importante şi aş vrea să le analizăm pe rând. Dă-mi voie să le notez în caietul meu, şi apoi ne vom întoarce la ele în ordine". Apoi consilierul spiritual începe să le înşire în coloana intitulată Agenda de lucru. În acest punct consiliatul de obicei începe să ajute la luarea notiţelor şi îşi arată aprecierea faţă de ele prin faptul că nu lasă să fie uitat nimic. Pe lângă aceasta, un consilier spiritual poate să apeleze frecvent la notiţele din şedinţele anterioare, citând din ele [22] şi amintindu-şi lui însuşi şi consiliatului informaţiile adunate sau deciziile luate etc. Astfel, consiliatul nu numai că ajunge să vadă utilitatea notiţelor, ci el vede şi ce fel de material este inclus în aceste notiţe. Consiliaţii ajung să înţeleagă că nu este nimic misterios în notiţe, şi că ele conţin date importante, utile consilierii spirituale [23].

Utilizarea notiţelor

Desigur, notiţele îi sunt foarte utile consilierului spiritual din multe puncte de vedere, dintre care unele nici nu este necesar să fie înţelese de consiliat. Consilierii spirituali vor descoperi că agenda de lucru este deosebit de utilă pentru notarea problemelor care se ivesc pe parcursul şedinţei dar a căror discutare trebuie amânată pentru mai târziu. Notându-le ca obiective de lucru, el nu trebuie să ridice aceste probleme în momentul de faţă. Nu este nevoie să-l întrerupă pe consiliat sau să devieze discuţia.

Adeseori consilierul nu va vrea să introducă o problemă într-un punct anume, pentru că el consideră că este prea devreme să facă acest lucru. Agenda de lucru s-a dovedit a fi extrem de utilă pentu toate aceste scopuri. Un cuvânt de avertizare: consilierul spiritual trebuie să aibă grijă şi să marcheze problemele de pe agenda de lucru după ce acestea au fost discutate, aşa încât să nu mai fie aduse în discuţie mai târziu. La începutul fiecărei şedinţe, consilierul spiritual poate să arunce o privire asupra Agendei de lucru din evidenţa săptămânală a consilierii spirituală din săptămâna anterioară şi să scrie pe noua agendă de lucru toate problemele care nu au fost marcate. De obicei este de dorit ca notiţele din săptămâna anterioară să fie citite ca pregătire pentru şedinţa următoare. Recitirea notiţelor luate în ultimele patru sau cinci şedinţe poate să dezvăluie tipare, schimbări de direcţie, contradicţii, repetarea frecventă a unor date sau a unor tipare lingvistice de către consiliat, tipare comportamentale similare etc. Toate acestea pot să aibă importanţă.

Poate fi util un cuvânt în plus despre contradicţiile, schimbările de direcţie etc., pe care le poate revela utilizarea atentă a notiţelor. S-ar putea dovedi a fi de importanţă vitală să fie scoase în evidenţă astfel de puncte critice din datele adunate la şedinţele de la început şi cele de mai târziu. Citate exacte de multe ori au un cuvânt hotărâtor [24]. Dacă acestea sunt citite ca nişte citate directe, cel puţin cu privire la esenţa unui comentariu, consiliatul poate fi prins cu o minciună [25], îi poate fi reamintit un angajament, pot fi observate schimbări în atitudine sau opinie, etc. Utilizarea notiţelor în felul acesta îi poate da consilierului spiritual posibilitatea de a descoperi multe alte date importante.

Responsabilităţile şi colectarea datelor

În primele şedinţe de consiliere spirituală (de obicei chiar în prima), consilierul spiritual trebuie să-i ajute pe consiliaţi să-şi stabilească responsabilităţile individuale. Acesta este unul dintre primele lucruri pe care trebuie să le facă folosind datele pe care le colectează. (Primele întrebări vor avea în parte ca obiectiv obţinerea acestor date.) Adeseori, pe măsură ce progresează în colectarea datelor, el poate să stabilească responsabilităţile din cadrul acestui proces. Colectarea datelor şi stabilirea responsabilităţilor lucrează mână în mână una cu alta.

Adeseori (de obicei) consiliaţii încurcă responsabilităţile. La fel ca şi Adam şi Eva, care au dat vina unul pe altul (şi pe Dumnezeu: „femeia pe care Tu mi-ai dat-o, ea... şarpele, el...), ei vor avea la început o atitudine de negare a vinovăţiei lor: „Nu sunt eu de vină pentru problema pe care o avem; ea (sau el) este de vină". Aceasta se întâmplă pentru că oamenii păcătoşi au tendinţa de a se justifica dând vina pe alţii. Începând cu Grădina Eden şi până în ziua de astăzi, ei fac acest lucru [26]. De aceea, este important ca în primele şedinţe de consiliere spirituală să stabilim responsabilităţile adecvate: să determinăm ce responsabilitate are de fapt fiecare. S-ar putea ca un consilier spiritual să constate că este necesar să îl oprească brusc pe un consiliat şi să spună: „Stai o clipă. Nu poţi să dai vina pe soţul tău pentru temperamentul tău nesuferit". Sau: „Da, poţi să trăieşti cu o astfel de soţie; nu a fost necesar s-o părăseşti". Sau: „Poţi să rezolvi problema pe care o ai cu părinţii tăi; problema aceea nu justifică faptul că te-ai dus să te droghezi". Consiliatului trebuie să i se spună: „Pe tot parcursul vieţii tale vor fi oameni care vor greşi faţă de tine. Dacă nu înveţi acum cum să trăieşti cu cei ce-ţi greşesc şi cum să reacţionezi corect faţă de ei, vei continua să te simţi nenorocit pentru tot restul vieţii tale; şi fi vei nenoroci şi pe alţii. Să deschidem acum la 1 Petru 2:19-23 şi să vedem ce spune Dumnezeu despre această problemă".

Deci consilierul spiritual trebuie să-i ajute pe consiliaţi să-şi stabilească responsabilităţile. De obicei el nu poate să mai facă nici un progres până când nu sunt stabilite responsabilităţile fiecăruia. Totul (pocăinţă, direcţia schimbării etc.) depinde de aceasta.

Adeseori lucrul pe care un consiliat îl înţelege cel mai greu este că el are responsabilitatea de a face ceea ce îi spune Dumnezeu, indiferent de ceea ce alţii fac sau nu fac. De aceea este de cea mai mare importanţă ca această idee să-i fie prezentată consiliatului în aşa fel încât s-o înţeleagă. Versetul din Romani 12:18 poate fi utilizat pentru prezentarea acestui imperativ. Unii consiliaţi s-au justificat dând vina de atât de multă vreme pe alţii, încât le este greu să se evalueze în lumina legii lui Dumnezeu, în loc să se evalueze comparându-se cu alţii. De aceea, descoperirea şi stabilirea responsabilităţilor adecvate este una dintre primele acţiuni pe care trebuie să le întreprindă consilierul spiritual [27]. El poate să înceapă spunând următoarele:

„Poate că este adevărat că Bill a făcut toate lucrurile pe care le-ai menţionat. Ne vom ocupa imediat de ele. Acum însă hai să discutăm despre felul cum ai reacţionat tu, Jane. Nimic din ceea ce a făcut Bill nu-ţi dă dreptul să ai resentimente faţă de el. Colita ta nu este rezultatul greşelilor lui Bill faţă de tine, ci ea a fost cauzată în mod evident de modul păcătos în care ai tratat tu greşelile lui. La urma urmei, Isus nu a făcut o criză de colită pe cruce". Acest lucru trebuie să-i fie explicat clar lui Jane. Este greşit să ai resentimente, este păcat şi o astfel de atitudine nu trebuie să fie scuzată. Responsabilitatea lui Jane era să trateze în mod corect greşelile lui Bill. Isus s-a rugat pentru cei care L-au răstignit (şi Ştefan a făcut la fel); nici unul dintre ei nu s-a îmbolnăvit din cauza greşelilor altcuiva.

Cristos ne-a poruncit să le dăm un pahar de apă rece duşmanilor noştri; această poruncă este valabilă şi atunci când duşmanul este soţul sau părinţii. Isus ne-a poruncit să le facem bine celor care ne disprețuiesc. Consiliaţilor li se poate pretinde să procedeze în felul acesta dacă sunt cu adevărat credincioşi. Consilierii spirituali trebuie să stabilească clar responsabilităţile şi să nu accepte niciodată ca persoanele consiliate să dea vina pe alţii [28]. Atunci când responsabilitatea este pusă pe umerii altei persoane, nu mai există nici o speranţă. Nu putem fi siguri niciodată că o altă persoană se va schimba. Singura speranţă viabilă a consiliatului este promisiunea lui Dumnezeu că, prin graţia Lui, consiliatul însuşi se poate schimba. Această schimbare se face prin rugăciune şi prin aplicarea Scripturilor la situaţia în care se află consiliatul şi la reacţiile lui faţă de această situaţie.

Colectarea unor date legitime

Toate acestea ne duc la o altă problemă: consilierii spirituali nu trebuie să discute despre persoane care nu sunt de față atunci când fac consiliere spirituală; şi ei nu trebuie să le permită nici consiliaților să facă acest lucru. Ori de câte ori se întâmplă acest lucru, are loc multă bârfă, ca să nu mai vorbim de datele distorsionate care resultă din astfel de discuții. Ideal este să se lucreze deodată cu toți oamenii implicați într-o problemă [29]. Dacă un soț şi o soție au probleme de ce să-i consiliezi separat? Biblia le spune să se unească (Matei 5,19). Dacă ei nu se unesc din propria lor inițiativă, atunci alții trebuie să îi ajute. Dar dacă un soț şi o soție nu pot (sau nu vor) să vină la consiliere împreună, nu va fi de nici un ajutor să se spună tot felul de lucruri despre persoana absentă. Aceasta poate doar să înrăutățească situația. Cu siguranță, nu aceasta este calea lui Dumnezeu spre împăcare [30]. Fiecare consiliat ştie că poate fi nedreptățit atunci când celălalt vorbeşte despre el în absența lui. Acest fel de consiliere stârneşte suspiciuni inutile şi tinde să adâncească dezbinareav [31].

Este de asemenea important să lansăm un avertisment împotriva acceptării unor „informații confidențiale". Consilierii trebuie să refuze să accepte informații despre o persoană care nu este de față, pe care cel care le dă nu este gata să le menționeze în prezența persoanei respective. Formula cu care sunt introduse astfel de informații sună de obicei cam aşa: „Să nu-i spuneți că v-am spus, dar..." Consilierii trebuie să intervină imediat şi să insiste că trebuie să li se acorde permisiunea de a relata informația persoanei despre care este vorba, menționând şi sursa sau, în caz contrar, ei nu pot să accepte informația. De multe ori persoana care dă informația respectivă trebuie să fie lămurită să se ducă mai întâi la fratele cu care are probleme, aşa cum a poruncit Cristos în Matei 18. Acest lucru este valabil atunci când consiliatul vorbeşte despre cineva care i-a greşit lui în mod personal. În alte cazuri s-ar putea să fie nevoie să-i recomandăm consiliatului Galateni 6:1 [32]. În fiecare caz este mai bine pentru toți cei implicați să cunoască toate datele. S-ar putea să fie nevoie ca persoana care vrea să dea informații confidențiale să fie convinsă de aceasta cu dovezi biblice [33]. Un consilier spiritual trebuie să explice că nimic important nu se poate face pentru a rezolva problema, până când toate informațiile vitale nu pot fi prezentate deschis, ca să fie văzute de toți cei implicați.

Nu este întotdeauna posibil ca amândoi cei implicați să vină la consiliere spirituală. Ce va face deci consilierul dacă numai unul vine? El trebuie să petreacă timpul discutând despre persoana care este de față, nu despre persoana care este absentă. Aceasta trebuie să fie o regulă inviolabilă. Consilierul poate să înceapă cam în felul următor: „Nu putem să facem nimic pentru John, Susan, pentru că el nu este aici. N-ar fi corect din partea noastră să vorbim despre el când nu este de față; şi nici nu ar ajuta la nimic. Desigur că ne putem ruga pentru el; dacă simți că trebuie să vorbeşti despre el, vorbeşte-i lui Dumnezeu. Iar noi doi trebuie să discutăm despre cum poți să fii sigură că înaintea lui Dumnezeu comportamentul tău față de John este corect. Cine ştie, poate că Dumnezeu vrea să-l schimbe pe John făcând mai întâi o schimbare serioasă în tine (vezi 1 Petru 3:1-12)!"

Un cuplu a venit să discute despre fiul lor adolescent şi despre problemele pe care le aveau cu el. Consilierul spiritual a explicat: „Pur şi simplu nu trebuie să facem acest lucru. Am strica toată situația dacă am face acest lucru înainte de vreme. Putem să spunem câteva lucruri despre el pentru a vedea cum se încadrează el în toată situația în general, dar nu trebuie să vorbim împotriva lui. Haideți să ne concentrăm în schimb asupra a ceea ce ați făcut voi, ca părinți, şi să vedem dacă puteți descoperi unde ați greşit. Ar fi trebuit să-l aduceți cu voi dacă ați vrut să discutăm comportamentul lui. Dar, fiindcă el nu este aici în seara aceasta, mergeți acasă şi spuneți-i tot ce am făcut noi în această şedință şi care are legătură cu el, aşa încât el să ştie tot ce s-a întâmplat înainte de a veni săptămâna viitoare. Spuneți-i că eu v-am spus să-i relatați totul, tot ce am spus eu şi tot ce ați spus voi, şi apoi veniți cu toții împreună săptămâna viitoare". Lor le-a fost teamă că fiul lor, Phil, nu va vrea să vină. Consilierul spiritual i-a liniştit: „Există mai multe şanse ca el să vrea să vină dacă ştie că am refuzat să vorbesc despre el în absența lui". Într-adevăr, Phil a venit cu părinții lui în săptămâna următoare. Primul lucru pe care l-a întrebat consilierul spiritual a fost: „Ți-au spus părinții tăi totul despre ultima noastră şedință?" El a răspuns: „Da, mi-au spus". Atunci consilierul spiritual a spus: „Dacă mai ai şi alte întrebări în legătură cu şedința de săptămâna trecută, îți răspund bucuros la ele". Înainte de a continua, consilierul spiritual a trecut în revistă punctele principale din discuția anterioară, pe care le avea notate în caietul său [34]. Această considerație arătată lui Phil ca persoană a fost punctul hotărâtor în câştigarea încrederii lui. În cele din urmă, problemele au fost rezolvate cu succes, şi Phil s-a împăcat cu părinții lui.

Acelaşi lucru este valabil şi pentru şcolile creştine. Este oare corect ca şcolile creştine, imitând şcolile publice, să aibă şedințe la care să participe numai părinții şi profesorii? Nu ar fi mai biblic ca la aceste şedințe să participe şi elevii? În felul acesta s-ar evita învinovățirea pe nedrept, distorsionarea adevărului şi planurile

făcute în absența persoanei în cauză, împreună eu suspiciunile pe care acestea le creează. În același timp, este eu mult mai ușor să păcălești pe cineva atunci când nu sunt de față toți cei implicați. Dacă elevul este de față la ședință, el nu poate să gândească sau să spună: „Profesorul meu nu spune acest lucru când le vorbește părinților mei"; sau: „Părinții mei nu spun acest lucru când vorbesc cu profesorii mei". Fiecare știe ce au spus ceilalți, fiindcă toți au fost de față. Fiecare cunoaște toate motivele care au fost invocate și toate angajamentele făcute. Și fiecare știe tot ce știu toți ceilalți; și acest lucru în sine are o importanță imensă.

Principiile biblice îi orientează pe consilierii spirituali să lucreze în felul acesta. Există, de exemplu, grupe de confesionare adevărate și pseudo grupe de confesionare. Grupele adevărate sunt alcătuite din toți cei implicați într-o anumită problemă. Acest fel de grup este conform cu principiile biblice pentru că este singura formă de grup care poate să ducă la reconciliere.

Pseudo grupurile constau dintr-un conglomerat de oameni care nu sunt implicați în problema respectivă și care nu au ce căuta acolo, pentru că nu pot participa la reconciliere. Aceste grupuri conglomerat pot în mod legitim să facă schimb de idei care să-l ajute pe fiecare membru al grupului să-și rezolve propriile lui probleme, dar ei nu au nici un drept să discute despre o problemă pe care un anumit membru o are cu alți oameni, care nu fac parte din grup.

Isus a spus că problemele legate de o ofensă personală trebuie să fie discutate în particular cu persoana implicată [35]. Chiar dacă pe parcurs mai intervin unul sau doi, Isus a arătat că aceștia au rolul de arbitri sau de consilieri, care le vor vorbi ambelor părți implicate; ei nu se adună ca grup ca să discute cu una din părți în absența celeilalte. Pseudo grupurile nu se încadrează în formula reconciliere/disciplinare. Această dinamică lipsește din acest gen de grupuri. Lipsește și tabloul și rama. Oamenii se adună ca să-i bârfească pe alții în absența acestora. Nefiind de față ca să răspundă la obiecții sau ca să își spună punctul de vedere, ei nu se pot apăra. Acest procedeu nu este biblic, pentru că el implică un pseudo grup, nu un grup adevărat. Un grup biblic de confesionare constă din oamenii care se pot pune pe genunchi înaintea lui Dumnezeu chiar acolo unde se află, pentru a rezolva problemele. Și acest lucru are importanță vitală.

Consilierii trebuie să aducă laolaltă pe cât mai mulți dintre oamenii implicați. Atunci datele pe care le colectează au mai multe șanse să fie exacte. Când o persoană dă anumite date, aceste date pot fi modificate sau completate de către o altă persoană. Explicațiile și completările se pot dovedi adesea a fi cele mai valoroase date dintre toate. Și totuși, astfel de date sunt omise în întregime în consilierile care se fac cu o singură persoană sau în ședințele de consiliere cu pseudo grupuri. Iar datele omise pot să aibă importanță foarte mare.

Este esențial ca ambele părți implicate să fie prezente atunci când se discută acțiunile lor, pentru a se asigura astfel acuratețea relatărilor. „El m-a lovit; m-a lovit peste față!" a strigat Sally. „Sigur c-am pălmuit-o," a răspuns Philip, „dar am făcut-o numai ca s-o determin să înceteze să se mai lovească singură cu pumnii, într-o criză de isterie" [36]. Ce diferență între prima afirmație luată singură, și întregul tablou! Dacă se lucrează cu o singură persoană, se acumulează multe informații false. Consilierea spirituală care nu obține întreaga poveste de la toate părțile implicate aproape întotdeauna o ia într-o direcție greșită [37]. Un consilier spiritual poate s-o ia într-o direcție complet greșită, așa cum s-ar fi întâmplat și în acest caz dacă ar fi avut numai informațiile date de Sally din punctul ei de vedere denaturat și deformat. Făcând afirmația aceea ea a încercat să câștige simpatia consilierului spiritual și să demonstreze că soțul ei este un om crud și brutal. Dacă ea a fost gata să deformeze adevărul în felul acesta în prezența soțului ei, gândiți-vă cât de mult ar fi distorsionat ea faptele dacă el nu ar fi fost de față. Fără completarea adusă de Philip, consilierul ar fi putut cu ușurință să pornească într-o cu totul altă direcție. Faptele, în loc să indice cruzimea lui Philip, au scos la lumină faptul că Sally suferea de autocompătimire. Situația, în întregimea ei, îl forțează pe consilierul spiritual să se concentreze nu asupra cruzimii soțului, ci asupra faptului că Sally nu reacționează la problemele vieții într-un mod potrivit pentru un creștin.

De aceea este de importanță vitală pentru consilierea spirituală să fie obținute toate datele esențiale, din toate punctele de vedere ale tuturor celor implicați. Dar care este metoda principală de a obține date adecvate pe baza cărora să fie emise judecăți care să ducă la oferirea unor sfaturi biblice? Mijlocul principal de obținere a datelor îl constituie întrebările, și în continuare ne vom ocupa de acest subiect [38].

NOTE

1. Vezi Charles F. Kemp, op. cit., p. 112: „Reflecția este o expresie a sentimentelor sau a conținutului emoțional al afirmației consiliatului - nu a conținutului faptic".

2. Termeni arbitrari, utilizați pur și simplu pentru a face distincție între date colectate în două modalități diferite, din două surse distincte dar corelate.

3. Vezi cazul Sylviei în capitolul 4. 1 Samuel 1:12-13 relatează un caz interesant de date periferice interpretate greșit. Conform versetului 14, punerea problemei în discuție a clarificat lucrurile.

4. Studii referitoare la ascultare au arătat că pentru a asculta și a înțelege o propoziție este nevoie numai de o treime din timpul necesar pentru a o pronunța. Aceasta înseamnă că două treimi din timpul în care ascultă, consilierul spiritual trebuie fie să-și lase mintea să hoinărească, fie să se concentreze asupra problemei într-un mod mai complet decât o fac cei mai mulți oameni atunci când ascultă. Pentru a evita distragerea atenției și pentru a folosi situația deplin, el poate să petreacă două treimi din timpul de ascultare (1) luând notițe și (2) căutând să depisteze date periferice. Pentru a deveni un consilier spiritual bun, trebuie să-ți dezvolți aceste proceduri de ascultare activă. Un bun ascultător munceşte serios ca să asculte aşa cum trebuie.

5. Aceasta pentru că datele periferice îi dau consilierului spiritual posibilitatea să-și orienteze întrebările cu mai multă exactitate sprre zone care vor dezvălui datele de fond și mai importante. Vorbirea este un bun indicator al emoției: tonul deosebit de înalt și/sau vorbirea rapidă, de exemplu, indică tensiune. Pentru exemple de date periferice, vezi Proverbele 16:30 (închiderea ochilor, mușcatul buzelor); 14:13 (râsul nervos); 15:13 (aspectul exterior).

6. Informații cu privire la Evidența săptămânală a consilierii spirituale vei găsi în acest capitol, în secțiunea Luarea de notițe.

7. Mai utilă decât cartea lui Julius Fast, *Body Language* (Limbajul trupului) este cartea lui Gerard Nierengerg și Henry Calero, *How to Read a Person Like a Book* (Cum să citeşti într-o persoană ca într-o carte), (New York: Pocket Books, 1973).

8. Exersarea este esențială. Există multe modalități de a exersa. O modalitate este să dai sonorul televizorului la minimum și să încerci să determini atitudini, subiecte etc. În conversațiile normale de fiecare zi, consilierii spirituali pot să înceapă să observe ce date periferice se potrivesc cu anumite atitudini și cu un anumit conținut al vorbirii.

9. În cazuri în care consilierul spiritual consiliază persoane pe care nu le-a cunoscut dinainte, ca de exemplu persoane care nu sunt membre în biserica lui, ar fi înțelept să aibă la îndemână formulare pentru Inventarul datelor personale (Anexa A), pe care să le completeze înainte de prima ședință. Consiliatul însuși poate să completeze formularul, sau dacă consilierul spiritual are o secretară, aceasta poate să pună întrebările și să înregistreze răspunsurile. În toate cazurile, consiliatul însuși trebuie să scrie răspunsurile la întrebările de pe ultima pagină. Acestea servesc două scopuri: (1) să fie utilizate atunci când două sau mai multe persoane vin împreună la consiliere spirituală; (2) să fie utilizate atunci când se face consiliere spirituală unor membri ai bisericii proprii, pentru care paginile anterioare sunt inutile.

10. Uneori este important să punem întrebări cu privire la anumite date concrete din Inventarul datelor personale. Dacă, de exemplu, consiliatul afirmă că a mai fost consiliat anterior sau că ia medicamente puternice, consilierul spiritual va trebui să pună mai întâi mai multe întrebări despre aceasta.

11. Într-un sens, colectarea de date în consilierea spirituală nu încetează niciodată. Consilierul spiritual continuă să pună întrebări în fiecare ședință, pentru a-și verifica și aprofunda înțelegerea situației, cât și pentru a descoperi cât de bine acționează consiliatul pentru soluționarea problemelor lui.

12. Când un consilier spiritual îl ajută pe un consiliat să-și găsească un serviciu, este util să se remarce că, în lumina poruncii lui Dumnezeu ca fiecare om să lucreze șase zile pe săptămână, consiliatul are deja un serviciu: el trebuie să muncească în domeniul găsirii unui loc de muncă. El trebuie să lucreze pentru găsirea unui loc de muncă tot aşa de serios ca și cum ar fi angajat. Pentru că, el este angajat de Domnul și lucrează pentru Domnul. Dacă el caută toată ziua un loc de muncă, la sfârșitul zilei el poate merge la culcare obosit dar satisfăcut. Un credincios nu este niciodată fără serviciu; el trebuie să lucreze în fiecare zi pentru Dumnezeu, indiferent care este natura muncii respective. Chiar și când lucrează ca angajat, el tot pe Domnul Isus Îl slujeşte (Coloseni 3:24).

Munca este importantă pentru viața omului. Truda, nu munca, a fost rezultatul căderii. Lui Adam i se dăduse slujba de îngrijitor al grădinii. El a fost de asemenea chemat să supună pământul. Pavel scrie: „Cine nu vrea să lucreze, nici să nu mănânce" (2 Tesaloniceni 3:10). După cum arată Pavel, un om care trândăveşte are tendința de a se amesteca în treburile altora. El este nemulțumit de el însuşi şi de toți ceilalți. „Dulce este somnul lucrătorului" (Eclesiastul 5:12). Un lucru bine făcut dă o satisfacție deosebită. Trebuie să ne folosim darurile pentru a fi fericiți și pentru a avea pace.

În unele cazuri, consiliatul are nevoie de instrucțiuni și de încurajare pentru a obține un serviciu. S-ar putea să fie nevoie să i se indice concret ce trebuie să facă pentru a găsi de lucru. Este posibil ca uneori să fie necesar să se stea de vorbă cu cineva care ar putea să-l angajeze (aceasta însă numai cu consimțământul consiliatului, desigur). Aceasta ar putea să împiedice o concediere prematură din serviciu și i-ar da consilierului posibilitatea să se folosească de ajutorul acelei persoane pentru a-l readuce pe consiliat la starea de om cu simțul responsabilității. Persoanele care fac angajări sunt mult mai compătimitoare și gata să coopereze decât se crede de obicei.

13. Formularul cu titlul Descoperirea tiparelor problematice s-ar putea să fie util; vezi capitolul următor. Listele de păcate, de probleme, persoane cu care consiliatul are relații proaste, de lucruri bune pe care le poate face pentru altcineva, de scopuri și țeluri, de talente și aptitudini etc., furnizează subiecte utile pentru tema de casă, pentru atingerea acestui scop.

14. Lui John i s-a spus: „Tu ai deja un serviciu. Slujba ta este să găsești un serviciu. Dacă vei petrece opt ore pe zi, cinci sau șase zile pe săptămână căutând de lucru, nu vei fi deprimat. La sfârșitul fiecărei zile vei fi satisfăcut, pentru că ai muncit o zi întreagă. Puțini oameni nu găsesc de lucru atunci când se roagă și depun eforturi în acest scop.

15. Perspectivele devin sumbre atunci când un om stă și se gândește insistent la problemele lui în loc să întreprindă acțiuni constructive biblice pentru rezolvarea acelor probleme. Nu poți să te gândești mereu la aceeași problemă fără să îi distorsionezi aspectul și fără să-i dai amploare, și în felul acesta întregul tablou devine rece și cenușiu. Încurajează-l pe consiliat să lucreze asupra problemei pe baza faptelor; nu-i permite consiliatului să mâzgălească pânza retușând în mod excesiv tabloul. Autocompătimirea este distructivă.

16. Următoarele sunt exemple de întrebări care conduc la obținerea unor date concrete: „Fran, poți să-mi spui mai concret cum s-a întâmplat?" „Fred, știi precis că rămâi corigent la matematică?" O altă întrebare importantă stabilește timpul cu exactitate: „Cu ce te ocupai când ai început să fii deprimat?" O altă întrebare pentru descoperirea unor fapte legate în mod semnificativ de problema în discuție: „La ce te gândești când ești supărat (deprimat, furios, îngrijorat)?" Apoi se poate pune următoarea întrebare: „Te concentrezi în mod deosebit asupra uneia dintre aceste probleme?" Pentru a descoperi dacă o practică a devenit obicei, întreabă: „De cât timp ești în starea aceasta?" (Marcu 9:21). Pentru a înțelege mai bine care sunt dimensiunile problemei, întreabă: „Ce ți-a adus ușurare?" Sau: „Când (în ce loc sau cu cine) te simți atât de deprimat?"

17. Alte principii, formulate simplu, ar putea fi: „Acționează... indiferent ce simți". „Atacă problemele nu oamenii". „Nu vorbi numai despre probleme; vorbește și despre soluții". „Când un lucru este dificil de făcut, planifică să-l faci cât mai curând cu putința". „Acțiunea însoțită de rugăciune este soluția pentru îngrijorare".

18. P. 204.

19. Cumpărătorului acestei cărți i se acordă permisiunea de a reproduce acest formular în orice cantitate, pentru utilizare personala sau profesională.

20. Din când în când, au fost folosite formulare cu o structură mai complexă, dar, pe parcurs, pentru a asigura flexibilitatea maximă, ele au fost reduse la această formă.

21. Ar fi înțelept ca pastorul să utilizeze coduri numerice în loc de nume, dacă există cea mai mică șansă ca cineva să obțină acces la dosarele lui.

22. Trebuie să fie citate exact cuvintele și expresiile cu o semnificație deosebită, mai ales cele legate de problema în discuție, ori de câte ori consilierul spiritual crede că acestea au valoare. Este mai bine să fie mai multe din acestea decât este nevoie, decât să fie prea puține.

23. Uneori, consilierul spiritual poate să-i spună unui consiliat nervos: „Te-ai simți mai bine dacă n-aș nota nimic?" Uneori, într-un punct crucial, consilierul spiritual poate, fără nici un comentariu, să stea relaxat pe scaun, să pună jos creionul și notițele și să asculte pur și simplu. Aceasta îl poate determina pe un consiliat șovăitor să dezvăluie unele date pe care nu-i este ușor să le dea în vileag. Când este folosită această metodă, imediat după ședință, consilierul spiritual poate să își noteze datele importante pe care nu le-a notat încă.

24. Pe cât posibil, consilierii spirituali trebuie să citeze exact esența remarcilor importante făcute de consiliați. Dacă sunt notate cu acuratețe, afirmațiile consiliatului pot fi studiate și analizate mai târziu, ele pot fi comparate cu afirmațiile consiliatului din alte săptămâni și pot fi utilizate pentru a-l convinge pe consiliat de păcatul lui, atunci când este necesar.

25. Dumnezeu face de multe ori acest lucru: vezi cuvintele tui Dumnezeu citate exact în toată cartea Maleahi. Vezi de asemenea Proverbele 12:13.

26. Vezi *Competent to Counsel*, p. 212 și următoarele. Gary Collins greșește în mod grav atunci când declară că „tendința de a da vina pe alții pentru deficiențele și motivațiile noastre proprii" este unul dintre „mecanismele de apărare" care sunt „reacții sănătoase pe care toți le utilizăm pentru a contracara presiunile vieții". Gary Collins, *The Search for Reality* (Căutarea după realitate), (Wheaton: Key Publishers, 1969), p. 38, 39. Collins sugerează în mod corect că tendința este universală, dar aceasta nu o justifică. Dimpotrivă, acest fapt demonstrează că păcatul este universal. Dumnezeu nu spune niciodată că este „sănătos" să dăm vina unii pe alții. Capitularea lui Collins în fața concepțiilor psihologice păgâne este deplorabilă. Chiar și Moise, slujitorul lui Dumnezeu, a căzut în ispita de a da vina pe alții: vezi Exodul 32:7 și 32:11. Dumnezeu îi numește pe israeliți poporul lui Moise, pe care el l-a scos din Egipt; dezgustat de păcatul lor, Moise îi numește poporul lui Dumnezeu, pe care El i-a scos din Egipt.

27. Harris are dreptate când afirmă că „a-i spune unui pacient că trebuie să dea dovadă de responsabilitate nu înseamnă nici pe departe că el va deveni responsabil". Tom Harris, op. cit., p. 242. Totuși, consilierul spiritual nu trebuie doar să înceapă prin a-i spune consiliatului că Dumnezeu îi cere să devină o persoană cu simțul responsabilității; consilierul trebuie să meargă mai departe și să-i spună consiliatului că Dumnezeu l-a declarat deja responsabil și că îl consideră responsabil. Nici Harris, nici Glasser. pe care acesta îl

critică, nu ştiu ce este de fapt responsabilitatea. Standardul adoptat de Harris este următorul: „Persoanele sunt importante", p. 220. Şi de unde ştie el acest lucru? De unde ştie el ce este bine pentru o persoană? Glasser produce consiliaţi care sunt responsabili faţă de societate (noţiunea aceasta având sensuri diferite pentru diferite perioade de timp şi pentru diferite culturi). Cel mai bun lucru pe care-l poate oferi el este relativitatea umanistă, în care standardele devin doar ceva mai mult decât judecăţi subiective. Şi aceasta pentru că el nu are un Standard cu autoritate impus de Dumnezeu. Pentru Glasser responsabilitatea este orizontală şi schimbătoare; nu este verticală şi absolută.

28. Consiliaţii pot da vina pe lucruri şi pe împrejurări, la fel ca şi pe oameni: „Casa aceasta nu ne-a adus decât necazuri". „Sunt deprimat din cauza vremii". Adevărul este că nici casa şi nici vremea nu este vinovată pentru comportamentul şi pentru atitudinile deficitare ale consiliatului. Lucrurile din jurul nostru şi condiţiile mediului sunt doar cutia de rezonanţă care amplifică şi transmite mai departe reacţiile păcătoase ale consiliatului, împrejurările şi lucrurile din jurul nostru precipită numai ceea ce este deja în noi. Consiliaţii le permit acestora să declanşeze reacţiile tor negative. Consiliaţii poartă responsabilitatea pentru încărcarea puştii şi pentru apăsarea pe trăgaci.

29. Vezi *The Big Umbrella*, op. cit., p. 239-246.

30. Vezi comentariile mele anterioare cu privire la dinamica reconciliere/disciplină, în capitolul 8.

31. Vezi *Competent to Counsel*, p. 236-247.

32. Vezi *The Big Umbrella*, „You Are Your Brother's Counselor" (Tu eşti consilierei spiritual al fratelui tău), op. cit.

33. Consilierii spirituali pot să utilizeze pasaje cum sunt Iacov 4:11; 5:9; 1 Petru 2:1: Proverbele 6:19; 10:18; 11:13; 20:19.

34. Un alt motiv pentru care notiţele şi evidenţele sunt valoroase: ele pot fi utilizate oricând pentru a trece în revistă anumite chestiuni împreună cu consiliaţii sau pentru a-i pune la curent cu cele ce s-au petrecut anterior pe consiliaţii care vin mai târziu. Notiţele sunt deosebit de valoroase şi atunci când este necesară transferarea la alt consilier spiritual.

35. Matei 18:15.

36. Vezi comentarii de felul: Jill: „El m-a lovit!" Brad: „Sigur că te-am lovit, pentru că-mi muşcai degetul". Frank: „Ea îmi ţine prelegeri". Barbara: „Orice discuţie cu el este de fapt un monolog". Colectarea datelor despre toţi cei implicaţi de la o singura persoană poate distorsiona mult adevărul. Dacă conversaţiile de mai sus au avut loc de faţă cu amândouă părţile, gândiţi-vă ce s-ar fi putut spune dacă unul dintre ei era absent! Dacă nu sunt prezente amândouă persoanele implicate, ceea ce spune unul este greu de crezut, pentru că celălalt nu are posibilitatea de a corecta sau de a completa ceea ce spune unul din ei.

37. Dacă, desigur, consilierul spiritual nu îşi impune cu grijă să se limiteze la producerea unei schimbări în consiliat. Dar chiar şi atunci consilierul spiritual este într-o poziţie dezavantajată dacă informaţiile îi vin de la un singur individ. Vezi Proverbele 18:13.

38. Consilierii spirituali pot să obţină astfel de informaţii şi din temele de casă. Uneori aceste date sunt mai de valoare decât orice alt fel de date. Vom spune mai multe despre colectarea de date din temele de casă în capitolul 27.

Capitolul 26
PUNEREA ÎNTREBĂRILOR

Punerea întrebărilor este o parte vitală din colectarea datelor. Când pui întrebări, pune-le în acelaşi fel în care le-a pus Isus. Începe cu întrebările referitoare la faptele de bază, întrebări care sunt fundamentale pentru colectarea de date. În evanghelii vei observa că Isus pune multe întrebări. Unele dintre ele sunt retorice, altele sunt pentru beneficiul celeilalte persoane, iar altele sunt puse cu scopul de a obţine informaţii. Pe partea din spate a Inventarului datelor personale (Anexa A), am rezumat întrebările lui Isus care au drept scop obţinerea de informaţii în trei întrebări de bază: (1) Care este problema ta? (adică, ce te-a adus aici?); (2) Ce ai făcut cu privire la această problemă? şi (3) Ce vrei să facem noi? [1]

Scopul primei întrebări este evident. Poate că scopul celorlalte două nu este. Să analizăm deci întrebarea a doua. Este foarte important să aflăm ce s-a făcut în legătură cu problema respectivă până în momentul de faţă, deoarece uneori lucrurile pe care le-au făcut consiliaţii pot deveni probleme mai mari decât era problema iniţială. Dacă consiliaţii au complicat problema iniţială sau au urmat sfaturi care au dus la complicarea situaţiei, consilierul spiritual trebuie să cunoască acest lucru. Dacă, de exemplu, un psihiatru a dat vina pentru problemele consiliatului pe tatăl acestuia, aceasta s-ar putea să fi cauzat şi mai multe probleme între cei doi, iar consilierul spiritual trebuie să se ocupe şi de acestea. De multe ori este deosebit de greu să îl eliberezi pe un consiliat de opiniile psihiatrului şi să pătrunzi dincolo de straturile de jargon psihiatric. Este bine să ştii dinainte când este posibil ca acest lucru să se întâmple.

Ultima întrebare, „Ce vrei să fac eu?", este de asemenea vitală. Ceea ce aşteaptă un consiliat potențial de la consilierea spirituală poate să se deosebească radical de ceea ce are în gând consilierul. Un studiu recent făcut de Uniunea Națională a Şcolilor Creştine demonstrează în mod clar acest lucru. Elevii şi consilierii din şcolile creştine au fost întrebați ce aşteaptă de la consilierea spirituală care se face în şcoală. Răspunsurile au fost uimitor de diferite. Elevii se gândeau la un lucru, iar consilierii spirituali la altul. Pentru consilierii spirituali a fost important să cunoască acest lucru.

Atunci când ceea ce gândeşte consiliatul nu se potriveşte cu ceea ce gândeşte consilierul spiritual, dacă cei doi nu-şi adapteză felul de gândire unul la celălalt, ei ar putea să-şi vorbească fără să se audă unul pe altul. De multe ori consilierul spiritual trebuie să-i facă cunoscute consiliatului încă de la început scopurile sale.

Fred a spus că el a venit la consilierul spiritual pentru a primi „suport moral". El a explicat că suportul moral la care se aştepta el însemna ca o dată pe săptămână consilierul spiritual să-l asculte vorbind despre problemele lui. Nu voia nici un sfat, nici o temă etc. În vremea aceea el mergea şi la un psihiatru. Psihiatrul era destul de departe de el, aşa că Fred nu-l putea vizita mai mult de o dată pe lună. De aceea, psihiatrul îi sugerase să caute pe cineva care locuieşte mai aproape de el, ca să-i ofere suport moral în perioada dintre şedințe. Prin urmare, când a venit la consilierul spiritual, Fred era gata să stabilească el însuşi cum se vor desfăşura lucrurile. El a explicat cum dorea să fie consilierea spirituală şi că singurul lucru pe care-l aştepta era suportul moral. Consilierul spiritual i-a mulțumit pentru faptul că a arătat atât de clar ce aştepta el de la consilierea spirituală, dar i-a spus că nu poate să-l ajute în această situație, deoarece este nevoie să-şi formuleze un țel mai larg. I-a explicat de asemenea că ceea ce avea să spună el era probabil foarte diferit de ceea ce spusese psihiatrul. Apoi l-a întrebat dacă poate susține cu argumente ceea ce face sau sfaturile pe care le primise. În cele din urmă, consilierul spiritual a spus: „Fred, se pare că tu trebuie să alegi între a merge la psihiatru şi a veni la mine; nu te-ar ajuta cu nimic să încerci să arzi lumânarea la ambele capete. Ai sfârşi prin a te răni". Dar Fred n-a vrut să asculte. Hotărârea lui era luată: el venise numai pentru suport moral, şi nu dorea nimic altceva. În cele din urmă însă s-a dovedit că el într-adevăr avea nevoie de suport, dar de suport fizic. El a început să facă ocolul biroului literalmente în genunchi, însă ajutorul de care avea ei nevoie nu avea să-i fie dat prin programul pe care-l dorea el, şi care consta din suport moral şi din condiții pentru a se descărca de problemele pe care le avea. Starea lui era înspăimântătoare, şi el avea nevoie de ajutorul mai complet pe care consilierul spiritual era pregătit să i-l dea. Dar el se aşteptase la cu totul altceva. Ceea ce voia el era mult prea puțin.

Prin urmare, consilierul spiritual şi consiliatul trebuie să ajungă să gândească la fel pentru ca să poată să aibă rezultate. Consilierul trebuie să fie gata să dedice o săptămână sau două (atunci când este necesar) discutării felului cum vede fiecare din ei consilierea spirituală. Această problemă poate fi trecută în lista temelor din planul general allntregii consilieri.

Ce să faci cu problemele din planul general al consilierii

De multe ori consiliații vin la consilierea spirituală cu un plan [2]. Consilierii spirituali creştini fac acelaşi lucru. Este de importanță crucială să înțelegi că cele două planuri pot să fie foarte diferite. În prima şedință, consilierul spiritual poate să descopere că această diferență este un factor covârşitor care împiedică progresul. Dacă în prima şedință, consilierul spiritual şi consiliatul par să meargă în direcții diferite, consilierul trebuie întotdeauna să verifice această problemă a planului deicțiune. De exemplu, el ar putea să descopere că consiliatul a venit numai ca să primească răspunsuri la două sau trei întrebări şi că el pune cu insistență acele întrebări, căutând să primească răspuns pe loc. Acesta este de obicei un semn că programul de consiliere al consiliatului este foarte restrâns şi că are obiective foarte concrete. Consilierul ar putea şi-şi dea seama că nu poate să răspundă la întrebările consiliatului cu „da" şi cu „nu", sau într-o propoziție sau două. S-ar putea ca el să nu poată să dea un sfat bun până când nu are mai multe informații, dintre care unele îi vor da o perspectivă mai largă asupra problemei, prin faptul că plasează întrebarea în contextul ei. Consilierul poate să-şi dea seama că consiliatul are nevoie de mult mai mult ajutor decât cere. El pate să detecteze în viața consiliatului multe alte probleme legate de ceea ce consiliatul a prezentat în mod simplist ca fiind singura lui problemă [3]. Consilierul îşi va da seama că până când aceste probleme nu dețin clare în mintea consiliatului şi până când viața lui nu va fi pusă în ordine din mai multe puncte de vedere, el nu poate de fapt să înțeleagă răspunsul biblic la întrebările pe care le-a pus. Consilierul ar putea să vadă că este nevoie să fie eliminate nişte tipare comportamentale fundamentale, şi nu doar să fie rezolvată o problemă curentă legată de acestea,

Consiliatul ar putea să dorească să vină la o singură şedinţâ, în timp ce consilierul consideră că sunt necesare cel puţin şase sau opt. Consilierul trebuie să fie conştient de faptul că pot să apară astfel de deosebiri. El trebuie sa le depisteze la începutul consilierii spirituale sau ori de câte ori consilierea spirituală pare a fi împiedicată de ceva. Un semn care însoţeşte de obicei acest fel de impas este nerăbdarea consiliatului în timpul procedurilor normale şi obişnuite ale consilierii spirituale. Un al doilea semn care are importanţă deosebită atunci când este cuplat cu primul este revenirea constantă a consiliatului la unul sau două subiecte.

Ori de câte ori consilierul spiritual suspectează existenţa unor planuri de lucru conflictuale, el trebuie să descopere dacă bănuiala lui este justificată, şi abia apoi poate să încerce să continue. Consilierul spiritual poate să discute deschis problema, expunându-şi propriul lui program de lucru şi întrebându-l pe consiliat ce se aşteaptă să realizeze prin consilierea spirituală [4]. Apoi el trebuie să examineze deosebirile şi să i le explice clar consiliatului. Faptul că se luptă cu această problemă îi dă consilierului spiritual posibilitatea de a căuta să obţină din partea consiliatului angajamentul de a dedica timp şi de a face eforturile necesare pentru a produce schimbările pe care le porunceşte Dumnezeu.

De ce vin oamenii

Este important, desigur, ca fiecare consilier spiritual să recunoască faptul că există situaţii în care un răspuns simplu dat într-o singură şedinţă este tot ce trebuie. Nu este înţelept din partea consilierului spiritual să considere că orice consiliat care caută răspunsuri la întrebări trebuie să vină la mai multe şedinţe. De aceea este important să se facă distincţie între diferitele probleme care determină pe diverse persoane să ceară ajutor. Următoarea listă, deşi nu este exhaustivă, poate fi de folos [5]. Ea include douăzeci dintre cele mai frecvente motive pentru care oamenii îi caută pe consilierii spirituali.

1. Sfaturi pentru luarea unor decizii simple
2. Răspunsuri la întrebări dificile
3. Deprimare şi sentimente de vinovăţie
4. Orientare pentru alegerea unei cariere
5. Depresiuni nervoase
6. Crize
7. Eşecuri
8. Durere cauzată de pierderea cuiva drag
9. Comportament bizar
10. Anxietate, îngrijorare şi frică
11. Alte sentimente neplăcute
12. Probleme familiale şi conjugale
13. Ajutor în rezolvarea unor conflicte cu alţii
14. Deteriorarea relaţiilor interpersonale
15. Probleme legate de consumul de droguri şi de alcool
16. Probleme sexuale
17. Tulburări de percepţie
18. Probleme psihosomatice
19. Tentativă de sinucidere
20. Dificultăţi la şcoală sau la serviciu

Este de asemenea important să ştim în ce domenii ale vieţii este posibil să apară problemele. În cadrul fiecărei categorii de persoane există domenii speciale mai predispuse la apariţia de probleme. De exemplu, în cazul copiilor, consilierii spirituali trebuie să caute problemele în domeniul relaţiilor dintre părinţi şi copii, în domeniul presiunii pe care o exercită asupra lor colegii, şi în domeniul tensiunilor legate de profesori şi de şcoală. În cazul copiilor mai mari şi al adulţilor necăsătoriţi, pe lângă cele menţionate mai sus explorează de asemenea posibilitatea existenţei unor dificultăţi sexuale, a unor dificultăţi de comunicare, a unor tulburări legate de găsirea sensului vieţii, de descoperirea, dezvoltarea şi utilizarea darurilor şi a unor probleme legate de scoală şi/sau muncă. În cazul adulţilor necăsătoriţi mai în vârstă, caută în mod deosebit să vezi dacă persoana respectivă nu are resentimente datorate faptului că nu a reuşit să se căsătorească şi încearcă să descoperi obiceiurile negative care s-ar putea să fi redus potenţialul persoanei respective de a se căsători. Verifică dacă

consiliatul duce o viață dezorganizată. În cazul persoanelor căsătorite, investighează nu numai încordările care îşi au originea în însăşi viața de căsnicie, ci şi pe acelea legate de relațiile cu socrii, problemele legate de muncă sau gospodărie, îngrijorările legate de situația financiară şi disciplinarea copiilor. Ruperea comunicării, resentimentele şi deprimarea sunt alte situații posibile. Persoanele mai în vârstă pot să sufere de singurătate, de autocompătimire, de dureri fizice, de sentimentul că îşi irosesc timpul, că nu au nici un scop, şi de frica de moarte. Persoanele invalide prezintă de asemenea probleme specifice. În mod deosebit, încearcă să depistezi resentimente (împotriva lui Dumnezeu şi a unor oameni), singurătate şi autocompătimire. Poate predomina un sentiment de inutilitate. Unor astfel de persoane trebuie să li se arate cum să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru problemele lor şi cum să facă din ele un bun de preț prin grația lui Dumnezeu. În multe cazuri, consiliatul invalid învață cum să-şi folosească invaliditatea pentru a-i manipula pe cei din jurul lui.

Nu toate aceste probleme apar în fiecare caz. În unele cazuri, factorii speciali care îl caracterizează pe individ pot să nu joace nici un rol în problema lui. Totuşi, chiar şi acolo unde pare să domine o altă problemă, legată de vârstă, de căsătorie sau de celibat, problemele speciale diri cadrul categoriei respective pot să constituie probleme secundare sau care complică situația (de ex.: „Ştiu de ce ne-am certat; eu sunt bătrân şi inutil şi încurc pe toată lumea"), şi ele trebuie de asemenea să fie rezolvate.

Descoperirea tiparelor problematice

În altă parte am vorbit mult despre modalitățile în care tiparele comportamentale pot fi scoase la lumină pentru a fi eliminate [6]. Aici va fi suficient să introducem un formular care este în mod frecvent utilizat cu eficacitate în consilierea spirituală ca temă de casă. Deşi formularul intitulat Descoperirea tiparelor problematice este util, el trebuie să fie considerat ca având importanță secundară față de discuții, sondări, întrebări şi colectarea datelor - toate acestea având loc în cadrul şedinței de consiliere spirituală. De obicei, formularul nu poate fi utilizat singur, ci el îşi îndeplineşte cel mai bine rolul atunci când vine în sprijinul unor concluzii extrase din datele colectate în şedințele de consiliere spirituală. Pe lângă aceasta, uneori informațiile de pe formular stimulează şi punerea unor întrebări referitoare la domenii neexplorate anterior [7].

Un fapt pe care consilierii spirituali trebuie să-l cunoască în legătură cu formularul D.T.P. (Descoperirea tiparelor problematice) este că el a fost conceput în aşa fel încât să arate ce declanşează sau ce grăbeşte declanşarea problemelor; el însă nu ne arată neapărat de ce apar problemele [9]. Totuşi, prin asociere (de ex., pe un formular vedem că probabil oboseala sau foamea sunt motivul izbucnirilor de temperament, deoarece ele apar în jurul orei 4:30 în fiecare zi), prin observarea tiparelor comportamentale care se repetă (ori de câte ori el sau soția lui o menționează pe mama lui, urmează o ceartă) etc., pot fi trase concluzii provizorii, a căror validitate poate fi explorată prin cercetarea în profunzime a problemei respective şi prin schimbări impuse prin intermediul temelor de casă.

Un alt factor foarte interesant pe care îl va descoperi consilierul spiritual este că în perioada de o săptămână sau două, în timpul căreia consiliatul completează cu atenție formularul D.T.P., frecvența izbucnirilor de mânie (sau a altor manifestări urmărite prin această evidență) este mult micşorată sau chiar eliminată cu totul. Acest lucru se întâmplă suficient de frecvent pentru a putea trage concluzia că unele persoane au nevoie doar să devină conştiente de o anumită problemă şi să-i acorde atenție în mod sistematic pentru a o elimina. În astfel de cazuri, consilierul poate să creadă că şi-a încheiat misiunea. Dar nu este aşa. El trebuie să continue să consilieze pentru a-l ajuta pe consiliat să-şi consolideze tiparul comportamental biblic care să-l înlocuiască pe cel eliminat. În caz contrar, nu se poate spune despre consiliat că s-a schimbat în sensul biblic de îmbrăcare. Dacă tiparul comportamental anterior nu a fost înlocuit cu cel biblic, problema va reapare în momentul în care va înceta atenția sistematică.

DESCOPERIREA TIPARELOR PROBLEMATICE
Numele

Data

Indicații: Timp de o săptămână notează toate evenimentelor (bune sau rele) care au dus la

…….. [8] . Încercuieşte-le pe acelea care apar de trei sau mai multe ori.

Duminică	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă

Dimineață						
După-masă						
Seara						

Programul zilnic

Uneori formularul D.T.P. poate fi înlocuit cu o evidență a felului în care consiliatul îşi petrece timpul în fiecare zi. Acest program zilnic poate fi notat într-un carnet care poate fi purtat în poşetă sau în buzunar. O scurtă notiță trebuie să fie introdusă ori de câte ori are loc o schimbare de activitate (sau nonactivitate). Aceasta este o temă dificilă [10] şi de aceea ea trebuie să fie făcută doar în două sau trei zile lucrătoare şi duminica. Consiliații care au probleme cu utilizarea rațională a timpului, vor descoperi că şi-au fărâmițat ziua, risipind douăzeci de minute aici, cincisprezece dincolo şi jumătate de oră în altă parte. Combinate, aceste trei perioade de timp risipite ar da mai mult de o oră, timp care ar putea fi utilizat pentru o activitate productivă. Când Virginia s-a întors la consilierul spiritual cu o astfel de evidență a programului zilnic, ea a spus: „Acum ştiu de ce sunt întotdeauna obosită". Apoi ea a remarcat (şi remarca ei este tipică): „Am şi făcut câteva schimbări".

Consiliații trebuie să-şi organizeze bine sarcinile dificile, făcând un program pentru îndeplinirea lor. Avraam este, poate, exemplul clasic. Ce a făcut el când i s-a spus să-l sacrifice pe Isaac? A hotărât să se scoale devreme ca să facă ceea ce i-a cerut Dumnezeu, înainte să fi răsărit zorile, el a plecat în misiunea care i-a fost încredințată (Geneza 22:3 spune: „Avraam s-a sculat dis-de-dimineață"). Lucrarea pe care o avea de îndeplinit era dificilă, de aceea a început devreme. El n-a aşteptat până la căderea nopții. Dacă ar fi aşteptat, probabil nu s-ar mai fi dus. O notă de subsol din versiunea Berkeley a textului din Ieremia 44:4 face următorul comentariu cu privire la expresia „a se scula devreme": expresia indică „o atenție specială acordată realizării unui lucru". Aceasta este atitudinea necesară pentru îndeplinirea unei sarcini dificile.

Sondarea

Colectarea datelor are loc în toate fazele consilierii spirituale. De obicei, colectarea datelor este o activitate principală în primele câteva şedințe, dar ea nu încetează nici mai târziu. Consilierii spirituali înțelepți întotdeauna continuă să adune date până în ultima şedință, pentru a-şi confirma, modifica sau aprofunda concluziile. Există însă în consilierea spirituală momente în care colectarea datelor primeşte un impuls deosebit. Una din aceste împrejurări este când un consiliat este pe punctul de a înlocui vechi tipare comportamentale cu altele noi.

Consiliaților trebuie să li se spună adesea: „Nu poți să construieşti pe molozul trecutului". Atunci când consiliatul este îndurerat că a pierdut pe cineva drag, când este în pragul unei „prăbuşiri" nervoase sau după orice altă experiență suficient de serioasă ca să-i facă țăndări toată viața de până atunci, de obicei există reziduuri de moloz din trecut care trebuie să fie îndepărtate înainte ca o nouă viață, plăcută lui Dumnezeu, să poată fi construită în locul ei. Molozul constă din tiparele demolate ale trecutului care acum trebuie să fie înlocuite cu altele noi. Pentru îndepărtarea molozului este nevoie să se depună efort. Atunci când consilierii spirituali îşi fac timp şi sunt gata să depună eforturi pentru a căuta printre bucățelele trecutului sfărâmat, de multe ori ei descoperă dovezi cu privire la lucruri necunoscute lor. Aceasta complică problema, dar îi oferă în acelaşi timp consilierului spiritual posibilitatea cea mai mare de a lucra în viața consiliatului. De exemplu, durerea cauzată de pierderea cuiva drag nu apare ca un sentiment izolat [11]. Durerea [12], cauzată de cele mai multe ori de o pierdere, este întreţesută cu alte emoții, cum sunt teama, vinovăția şi resentimentele. Astfel de probleme complică situația, dar apariția lor trebuie să fie considerată oportună.

Durerea cauzată de pierderea cuiva drag implică o puternică zguduire emoțională, în care sunt aduşi la suprafață aceşti factori care complică problema. Într-o astfel de situație, cu greu pot fi ascunse teama, resentimentele,

sentimentul de vinovăție. Şi ceea ce este adevărat, în cazul durerii pricinuite de pierderea cuiva drag, este adevărat şi în cazul altor experienţe care zguduie viaţa din temelii. De aceea, îndepărtând molozul, un consilier spiritual înţelept caută şi alte probleme în timp ce încearcă să cureţe terenul şi să facă loc pentru construcţia viitoare. Sondarea trebuie să fie făcută în mod hotărât şi totuşi cu dragoste. Trebuie să fie evitate extremele. Când consilierul spiritual face sondări, el trebuie să le facă dintr-o preocupare evidentă pentru binele consiliatului. Sondarea poate urma cel puţin una din următoarele două direcţii: (1) ea poate fi sistematică; (2) ea poate fi simptomatică.

Sondarea sistematică se face conform unui plan conceput dinainte. Consilierul spiritual cunoaşte (şi a notat cu atenţie[13]) domeniile în care este posibil ca persoana consiliată să aibă dificultăţi. Apoi el sondează pe rând fiecare din aceste domenii. El poate să pună multe întrebări în general despre fiecare domeniu al vieţii, devenind mai concret ori de câte ori i se pare că a descoperit ceva.

A face sondare simptomatica înseamnă a sonda numai în acele domenii care par a fi implicate în situaţia aflată în discuţie. Consilierul spiritual caută indicii (vezi cazul Silviei în capitolul 4) care par să semnaleze în mod simptomatic existenţa anumitor probleme.

După ce criterii va decide consilierul spiritual pe care din aceste două abordări să o aplice? Mulţi factori se pot combina pentru a-l orienta pe consilierul spiritual. Un factor cheie este intensitatea şi claritatea indiciilor. Dacă indiciile îi dau în limite rezonabile siguranţa că sondând într-o anumită zonă va da de date importante, el trebuie să facă sondarea în zona respectivă. Dacă sondarea nu va da rezultatul scontat, consilierul spiritual nu a pierdut nimic; el trebuie să treacă pur şi simplu la domeniul următor din viaţa consiliatului. Dacă însă sondând găseşte ceva de valoare pentru consilierea spirituală, el economiseşte timp şi efort atât pentru el însuşi cât şi pentru consiliat.

Este însă important să accentuăm necesitatea de a aplica ambele feluri de sondare în cele mai multe cazuri. Chiar şi atunci când prima sondare făcută duce la descoperirea unor date importante, mai târziu consilierul spiritual trebuie să verifice şi toate celelalte domenii din viaţa consiliatului. Faptul că a descoperit o problemă nu înseamnă că aceea este unica problemă. De fapt, însăşi existenţa unei probleme trebuie să-l facă pe consilierul spiritual să suspecteze că mai există şi altele, mai ates atunci când problema durează de mai multă vreme [14].

Fiecare consilier spiritual ar trebui să ia la inimă cele afirmate în Iacov 1:8, unde ni se spune că un om nehotărât este nestatornic în toate căile lui. Mulţi dintre cei pe care îi consiliază el au această problemă a nehotărârii. Consilierul spiritual va descoperi în mod invariabil, aşa cum spune Dumnezeu, că această problemă afectează întreaga ţesătură a vieţii consiliatului. Numai o totală restructurare a vieţii lui va împlini toate nevoile lui în mod satisfăcător. Consiliatul trebuie să fie convins de acest fapt. O modalitate de a-l convinge este să fie mai întâi determinat să recunoască faptul că este un om nehotărât, iar apoi să se facă o aplicaţie simplă şi directă a afirmaţiei lui Iacov. Fă-l să recunoască că este un om nehotărât; apoi arată-i ce spune Dumnezeu despre oamenii nehotărâţi. Când consiliaţii obţin o uşurare minimă, există întotdeauna pericolul ca ei să se mulţumească cu mult mai puţine schimbări decât este necesar. Uneori este nevoie ca ei să fie convinşi că mai sunt multe alte lucruri de a realizat. Colectarea datelor pentru a fi utilizate în procesul de persuasiune este facilitată de sondarea sistematică. Sondarea sistematică este extensivă; sondarea simptomatică este intensivă.

Ce fel de întrebări trebuie să fie puse

Deoarece întrebările constituie mijlocul principal de colectare a datelor, este important să observăm, cel puţin pe scurt, ce fel de întrebări putem să punem ca să descoperim cu cea mai mare eficacitate anumite tipuri de date [15].

Mai întâi, evită întrebările la care se răspunde cu da sau nu, dacă nu urmăreşti în mod specific un astfel de răspuns. Întrebările la care se răspunde cu da sau nu duc la irosirea timpului atunci când se colectează date. Consilierul spiritual trebuie să facă toată munca, trebuie să cunoască deja faptele în legătură cu care caută răspunsuri {caz în care întrebările sunt inutile), sau trebuie să încerce să ghicească o mulţime de lucruri. Ba mai mult, este foarte uşor pentru consiliat să se eschiveze de la a discuta adevăratele probleme atunci când poate să răspundă cu un simplu da sau nu. Pe lângă acestea, consilierul poate fi indus în eroare, deoarece singurele

opțiuni ale consiliatului sunt da sau nu, el nemaiputând să dea şi alte explicații necesare. S-ar putea ca persoana consiliată să fi înțeles greşit întrebarea, s-ar putea ca răspunsul dat de consiliat să aibă cu totul alt sens decât cel înțeles de consilier, etc., dar un da sau un nu nu va revela acest fapt. Din răspunsul cu da sau nu lipsesc cuvintele consiliatului, ceea ce are el de adăugat sau de modificat, datele periferice care devin evidente atunci când el dă informații consilierului, remarcile lui indirecte cu privire la alte date care ar putea să fie importante [16] şi multe altele.

O excepție de la cele de mai sus este cazul când se stă de vorbă cu un consiliat necomunicativ. De aceea, uneori este necesar să sugerăm situații posibile din care consiliatul să aleagă („Este ca şi cum..."). Aceasta duce inițial la un răspuns cu da sau nu, dar după aceea pot să urmeze imediat o serie de întrebări care să înceapă cu ce: „Ce anume din situația descrisă de mine pare să se potrivească cu a ta? Ce pare să nu se potrivească? Ce lipseşte din cele descrise de mine?" Ori de câte ori foloseşti această metodă ai grijă să nu foloseşti un ton prea grav; procedează în aşa fel (prin atitudinea ta şi prin ceea ce spui ca introducere) încât consiliatului să-i fie uşor să respingă cele sugerate de tine. Lasă-l pe el să vorbească, nu vorbi tu în locul lui. Întotdeauna verifică cu atenție orice răspuns cu da, pentru a te asigura că consiliatul n-a răspuns prea în pripă.

Pune întrebări care să elimine materialul de prisos. „Douăzeci de întrebări" este un joc în care, prin procesul eliminării, se poate îngusta domeniul răspunsurilor posibile până când jucătorul poate să ghicească (cu oarecare acuratețe) care este răspunsul corect, indiferent cât de concret ar fi el. Deşi nu este indicat ca consilierul spiritual să înceapă cu întrebări ca: „Este animal, mineral, sau vegetal?", este bine ca el să țină minte că acest proces de eliminare poate să faciliteze consilierea spirituală.

Să privim la un exemplu. Bill a venit să discute despre chemarea vieții lui. Consilierul spiritual îi pune întrebări despre darurile lui şi despre preocupările lui. Una dintre primele întrebări la care el vrea ca Bill să răspundă este: „Crezi că ar trebui să lucrezi mai mult cu oameni sau cu lucruri?" Răspunsul la această întrebare poate elimina jumătate din opțiuni. Această metodologie este atât de clară încât nu mai este nevoie să dăm şi alte exemple.

Pune întrebări cu privire la lucruri concrete. Una dintre marile dificultăți pe care le avem adesea cu aceia pe care îi instruim ca să devină consilieri spirituali este să-i determinăm să vorbească şi să planifice în mod concret. Se pare că mulți pastori sunt generalizatori dibaci. Ei vorbesc cu multă putere de convingere despre platitudini, dar neglijează lucrurile concrete atunci când este vorba de colectarea datelor şi stabilirea temelor de casă. Ei neglijează să întrebe ce şi cum. Dar odată ce îşi dau seama de faptul că viața nu se trăieşte la modul abstract ci la modul concret, capacitatea lor de a consilia cu eficacitate se îmbunătățeşte imediat foarte mult.

Viețile sunt trăite la modul concret şi ele se schimbă în mod concret, nu abstract. Nimeni nu a fost vreodată „neglijent" ca atare. El nu este neglijent în mod abstract, în general. Şi nici nu poate să se schimbe în mod abstract, devenind din neglijent „grijuliu". Când un consilier spiritual primeşte un răspuns ca: „Frank este neglijent", el trebuie imediat să noteze cuvântul neglijent în Evidența săptămânală a consilierii sprituale şi apoi să întrebe: „În ce fel?" Consilierul spiritual nu trebuie să accepte generalizarea ca adevărată dacă, sub ea, el nu poate să enumere patru până la şase exemple care să fie confirmate de Frank şi de soția lui. Consilierul spiritual are un material cu care să lucreze atunci când foaia lui arată cam aşa:

Frank: neglijență:

cu privire la şosete - le lasă pe podea noaptea; pantalonii aruncați pe scaun
cu privire la propria lui persoană - miroase a transpirație; îi miroase gura; elimină gaze
cu privire la alții -
- nu le deschide uşa maşinii
- vine noaptea târziu acasă fără să dea telefon mai întâi
- le taie calea altor şoferi pe şosea
cu privire la bani - nu-şi notează banii cheltuiți

Nu uita, nici o schimbare nu se face în mod abstract. Frank nu va deveni un om atent la modul abstract; el va deveni un om atent atunci când va fi atent cum îşi aşează şosetele, pantalonii, când va da atenție mirosului corpului lui etc.

Mulți consilieri spirituali dau greș chiar aici. Pentru că ei nu sondează fiecare generalizare până când ajung să aibă cel puțin câteva dintre datele concrete pe care se bazează ea, ei nu ajung să cunoască mult mai multe detalii decât au cunoscut la început. În consecință, în momentul când ar trebui să ofere soluții, ei nu văd nici o cale clară pe care să meargă. Consilierul spiritual care nu va insista să obțină detalii, nu va avea un material pe baza căruia să lucreze; problema lui va fi că va avea prea multe lucruri de care trebuie să se ocupe, prea multe căi posibile de urmat. El trebuie să învețe să ia mostre din fiecare domeniu problematic, mostre care îl vor ajuta să-l pornească pe consiliat pe calea schimbării necesare în fiecare din aceste domenii, astfel încât să elimine tiparele comportamentale trecute şi, după ce va avea succes cu aceste mostre, consiliatul va înțelege cum trebuie să procedeze el însuşi cu celelalte probleme din viața lui.

La sfârşitul fiecărei şedințe de consiliere spirituală, un consilier începător va trebui să-şi citească notițele de pe Evidența săptămânală a consilierii spirituale, pentru a vedea dacă mai există unele generalizări sau abstracții care nu au fost sondate. Fiecare dintre acestea trebuie să fie trecută pe agenda de lucru pentru a fi adusă din nou în discuție la şedința următoare, de data aceasta cu scopul de a obține date mai concrete.

Atunci când se fac sondări pentru descoperirea unor detalii, este util să ştim ce tipuri de întrebări vor apare:

CE (nu de ce [17]) este întrebarea fundamentală pentru colectarea de date. După ce pui întrebarea care începe cu ce, continuă cu:

1. CUM? Răspunsul la această întrebare te duce la dinamica unui anumit lucru, adică îți arată felul în care s-a întâmplat acel lucru.

2. PENTRU CE? Răspunsul la această întrebare se referă la motive, scop sau funcție. Ea nu este identică cu de ce, deşi la prima vedere ar părea să fie. De ce implică toate problemele diferitelor etape ale cauzalității, care atât de des duc la speculații şi nemulțumire. Pentru ce are un înțeles mai îngust şi se concentrează numai asupra intenției.

3. CÂT DE DES? Prin această întrebare, consilierul încearcă să afle dacă o anumită întâmplare este o practică obişnuită sau doar un incident izolat. El pune această întrebare când încearcă să descopere tipare comportamentale.

4. CÂND? Răspunsul la această întrebare poate revela relațiile dintre fenomene. Una dintre întrebările fundametale care trebuie să le fie puse consiliaților este: „Ce te-a determinat să vii la consiliere spirituală acum?" De multe ori, răspunsul la această întrebare va dezvălui un factor important care a precipitat lucrurile. El poate să dezvăluie faptul că omul a ajuns la un punct de disperare, ca o culminare a multor evenimente.

Lasă ca întrebările să decurgă din datele primite

Deşi consilierul spiritual îşi va forma un set de întrebări de bază pe care le va pune cu privire la fiecare domeniu al vieții consiliatului luată în ansamblu, întrebări pe care ei le va utiliza pentru a sonda (de ex. „Are de suferit viața voastră sexuală?", „Care sunt relațiile tale cu soacra ta?"), cele mai multe dintre întrebările ajutătoare se vor desprinde din datele generale pe care le primeşte ca răspuns la întrebările lui. Mai întâi, aşa cum s-a subliniat, consilierul spiritual înțelept va cere date concrete care să sprijine fiecare generalizare. El va pune întrebări lămuritoare (de ex.: „Cine este această Norma despre care ai vorbit?" „Exact cât de târziu s-a întors fiica ta acasă?" „Spune-mi, pas cu pas, ce ai făcut". „N-am înțeles exact ce vrei să spui; vrei să mai repeți o dată?").

Una dintre cele mai bune reguli cu privire la punerea întrebărilor este aceasta: consilierii spirituali trebuie să pună pur şi simplu acele întrebări pe care doresc să le pună, adică acele întrebări care ar urma să fie puse în orice conversație obişnuită. Pune întrebările care decurg din răspunsurile anterioare - cu o excepție importantă: în consilierea spirituală întrebările pot să devină mult mai intime decât într-o conversație obişnuită. Consiliatul l-a invitat pe consilierul spiritual în viața lui, cerându-i să pătrundă în intimitatea lui. De aceea, multe din întrebările care-i vin consilierului în minte - şi pe care ar ezita să le pună în împrejurări obişnuite - sunt potrivite pentru a fi puse în cadrul consilierii spirituale [18].

Totuşi, uneori este mai bine să fie amânată punerea unei întrebări până când se ajunge la un punct mai strategic sau până când sunt obținute mai multe date [19].

Pune-ți întrebări ție însuți

Când, pentru un motiv oarecare, consilierul spiritual începe să-şi formuleze o interpretare greşită a datelor, el s-ar putea să-şi formeze o convingere şi apoi să interpreteze selectiv toate informațiile pe care le primeşte conform acestei interpretări, pentru a-şi susține convingerea formată [20]. De aceea, este înțelept ca el să nu se grăbească să tragă concluzii, ci să se gândească cât mai mult la două sau trei interpretări posibile, lăsând ca datele însele să impună concluziile [21]. O modalitate prin care consilierul spiritual se poate feri de interpretări pripite şi greşite este să-şi pună lui însuşi întrebări de felul: „Dar dacă...; m-am gândit eu deplin la posibilitatea...; mă întreb ce-o fi vrut să spună prin...; ştiu eu oare tot ce trebuie să ştiu despre..." şi alte întrebări similare.

O bună modalitate de verificare în orice punct al consilierii spirituale este următoarea: consilierul spiritual să ia o foaie de hârtie, să tragă o linie verticală pe mijlocul ei şi să scrie următoarele capete de coloană: „Ce ştiu" şi „Ce trebuie să ştiu". Sub primul titlu enumera (într-o formă organizată) toate datele importante din notițele tale. În a doua coloană scrie douăsprezece până la douăzeci de întrebări pe care poți să le pui la ședința (sau la ședințele) următoare. Este esențial ca un consilier spiritual să se verifice şi să se reverifice în mod frecvent. Când se face consiliere spirituală în echipă, membrii echipei pot să se testeze unul pe altul, să discute cazul în detaliu şi să dezbată fiecare interpretare. Iar consilierul spiritual trebuie să facă acelaşi lucru cu el însuşi.

Cum să tratezi răspunsurile care deviază de la subiect

Mai întâi, este important să remarcăm faptul că consilierii spirituali trebuie să fie gata să țină sub control răspunsurile care se abat de la subiect. Consilierii spirituali biblici țin sub control ședința tot timpul şi-i dă o direcție. Răspunsurile care se abat de la subiect pot să ducă la irosirea timpului şi la descurajare în consilierea spirituală. Deoarece există consiliați predispuşi la astfel de devieri, este important să ştii ce să faci ca să eviți irosirea timpului.

În primul rând, consilierul spiritual trebuie să fie sigur că răspunsul a luat-o razna. Uneori este posibil ca persoana consiliată să asocieze evenimente, persoane şi locuri în moduri care la început nu-i sunt clare consilierului spiritual. Dacă el reflectează şi pune întrebări directe („Ce legătură are aceasta cu întrebarea pusă de mine?"), lucrurile neclare se lămuresc, iar relațiile de asociere devin evidente. Întrebările dezvăluie de asemenea dacă un consiliat a părăsit într-adevăr cărarea cea bună.

Dacă un consiliat se abate din când în când de la subiectul aflat în discuție, aceasta poate să indice că (1) el vrea să schimbe subiectul (este prea dificil pentru el); (2) el este mai interesat sau mai preocupat de un alt subiect; (3) n-a înțeles miezul întrebării; sau (4) a deviat de la subiect urmărind idei asociate cu acesta, dar care nu sunt relevante pentru discuția actuală. În cazuri ca acelea de la numărul 3 sau 4, o simplă repetare a întrebării (uneori cu alte cuvinte sau folosind un exemplu [22]) poate rezolva problema. În cazul numărul 1, consilierul spiritual trebuie să insiste ca persoana consiliată să revină la subiectul în discuție. Când motivul devierii este cel descris la numărul 2, de obicei are efect dacă consilierul spiritual remarcă în mod deschis că ceea ce îl preocupă pe consiliat este notat pe agenda de lucru şi dacă îi promite să se întoarcă la acest subiect mai târziu. Apoi consilierul spiritual poate să-l determine pe consiliat să se întoarcă la tema principală. Desigur, uneori consiliatul are dreptate; poată că trebuie să fie schimbat subiectul. Consilierii spirituali trebuie sa se gândească întotdeauna la această posibilitate.

Uneori însă răspunsurile care deviază de la subiect devin o regulă, şi nu o excepție. Consilierul spiritual trebuie să ştie că acesta este un tipar supărător, care trebuie să fie eliminat. În astfel de cazuri, consilierul spiritual aduce în discuție acest obicei şi îl notează pe agenda de lucru ca pe o problemă de rezolvat. El îi promite consiliatului să-l ajute în această privință şi depune toate eforturile în fiecare ședință de atunci încolo să-l facă pe consiliat să nu mai devieze de la subiect.

Cum să tratezi datele false

Când consilierul spiritual suspectează că i-au fost date informații false, el trebuie să acționeze într-unul din următoarele moduri.

El trebuie să verifice cât de bine înțelege datele. S-ar putea să fie nevoie să pună întrebări pentru repetarea şi clarificarea datelor ca să se asigure că ceea ce el suspectează a fi date false nu este doar o înțelegere greşită a datelor de către el. El poate să spună pur şi simplu: „Nu sunt sigur că înțeleg totul; vrei să-mi spui din nou cine..." De multe ori răspunsul la această întrebare este surprinzător. Consiliatul, gândindu-se că a fost prins cu ocaua mică de către consilier, va da înapoi, va explica din nou într-alt fel, va anula afirmații anterioare, sau va recunoaşte pur şi simplu ca a falsificat datele. Uneori poți să prinzi un peşte fără ca măcar să pui momeala în cârlig!

Dar când acest lucru nu se întâmplă, consilierul spiritual, după ce se asigură că a înțeles bine datele, trebuie să se pregătească pentru mişcarea următoare. Dacă datele rămân aceleaşi, consilierul spiritual poate să arate pur şi simplu că el vede în acele date o contradicție şi să-i ceară consiliatului să lămurească lucrurile (de ex.: „Cu câteva minute în urmă ai spus cutare lucru, dar motivul pentru care ți-am pus întrebarea este că, în urmă cu două săptămâni, conform notițelor mele, ai spus: „....", şi eu am notat cuvintele tale de atunci exact aşa cum le-ai spus tu. Poți să mă ajuți să rezolv aparenta contradicție?"). Uneori consiliatul va mai da o informație, care va ajuta la lămurirea contradicției. Apoi consilierea spirituală va merge ca pe roate. Totuşi, scuze, ezitări, explicații neconvingătoare şi multe alte date periferice similare pot să-l conducă pe consilierul spiritual la concluzia că a avut dreptate când a suspectat că a primit date false. Ce va face el în continuare?

Ceea ce va face depinde de mai mulți factori: (1) tăria dovezii. Dacă suspiciunea lui este mai mult o bănuială decât orice altceva, consilierul poate să continue, iar pe Evidența săptămânală a consilierii spirituale el va nota faptul că este încă nesigur cu privire la datele respective [23]. El va sonda zona aceea în continuare mai târziu, şi va continua să fie atent să depisteze date suplimentare care s-ar putea să se ivească. El va pune alte întrebări care îi vor ajuta în mod indirect să evalueze datele. Dar el nu trebuie în nici un caz să tragă concluzii cu privire la acel subiect pe baza unor dovezi superficiale. (2) Importanța datelor. Dacă datele par a fi lipsite de acurateţe (de ex. date care au fost oferite de două sau de trei ori, dar care nu se potrivesc) şi neesențiale pentru problema în discuție, consilierul spiritual poate să continue cu consilierea, concluzionând că memoria consiliatului (sau, în exemplul nostru, capacitatea lui matematică) nu funcționează bine. Nu este nevoie să faci caz de acest lucru. (3) Vinovăția consiliatului. Dacă datele periferice indică faptul că persoana consiliată este netulburată şi, în acelaşi timp, nu există nici un motiv pentru a crede că aceasta provine dintr-o închistare a conştiinței, datorată obiceiului repetat şi de lungă durată de a minți, consilierul spiritual poate să continue consilierea spirituală.

Pe de altă parte, când ideea în discuție are importanță centrală, când pare foarte posibil să fie vorba de o minciună şi când consiliatul dă semne de mare stingherealã atunci când încearcă să apere datele contradictorii, consilierul spiritual nu poate să continue consilierea. Situația îl forțează să trateze direct această problemă.

A considera pe cineva mincinos este un lucru greu. Nu că judecata ar fi interzisă, aşa cum greşit cred unii (vezi *Competent to Counsel*, p. 84-86). Însă Dumnezeu insistă că credincioşii trebuie să judece după dreptate (Ioan 7:24). Aceasta înseamnă că toate judecățile cu privire la alții trebuie să fie făcute aşa cum vrei să fii judecat tu însuți (Matei 7:1-2), şi că judecata trebuie să se conformeze din toate punctele de vedere standardelor biblice. Judecățile deci trebuie să fie făcute cu chibzuință, cu precauție şi numai atunci când dovezile sunt covârşitoare.

Consilierii spirituali care înțeleg avertismentele biblice cu privire la judecarea altei persoane, ar face bine să emită judecăți provizorii şi să şi să menționeze clar că sunt judecăți provizorii. Cu alte cuvinte, un consilier spiritual trebuie să învețe cum să exprime într-un limbaj clar şi direct, care să nu poată fi înțeles greşit, faptul că (1) el are rezerve, îndoieli şi întrebări serioase cu privire la adevărul datelor pe care le-a primit, (2) nu emite o judecată cu privire la consiliatul însuşi (el recunoaşte că are nevoie de mai multe informații pentru a explica discrepanțele şi afirmă că este posibil ca însuşi consiliatul să fi înțeles greşit ceea ce s-a întâmplat), şi (3) până când această chestiune vitală poate fi clarificată, se pare că consilierea spirituală este în impas! Cu aceasta, mingea i-a fost pasată consiliatului.

Consiliatul ar putea să refuze să paseze mingea mai departe. S-ar putea ca el să se joace singur cu ea. În unele cazuri este posibil ca el să se aşeze chiar pe teren cu mingea în poală. Dacă această atitudine continuă, mingea va ajunge din nou în posesia consilierului spiritual. Ce trebuie să facă el atunci? În acest punct, el va găsi poate că este necesar să sondeze zona aceea mai în profunzime decât înainte. Ar trebui ca el să facă acest lucru împreună cu consiliatul („Fiindcă se pare că nu poți să explici discrepanța, hai să vedem ce pot eu să fac ca să te ajut. Încearcă să-ți aminteşti când ai devenit deprimat pentru prima dată? A fost depresiunea de luna trecută într-adevăr prima, sau au mai fost şi alte episoade - poate chiar scurte şi uşoare - de care nu-ți aduci aminte?"). De obicei, această încercare de a obține cooperarea consiliatului are succes.

Dacă toate acestea dau greş, consilierul spiritual trebuie să îi arate clar consiliatului care este problema cu care se luptă el şi motivele pentru care consilierea spirituală nu mai poate să continue până când problema nu este clarificată. Toate acestea trebuie să fie notate pe foaia pe care este indicată tema de casă a consiliatului. Această temă trebuie să fie concepută în aşa fel încât să-l determine pe consiliat să facă investigații în legătură cu problema respectivă. Consilierul spiritual poate să-i sugereze modalități şi mijloace („Cheamă-i la telefon pe toți cei care au legătură cu problema aceasta, şi verifică-ți datele, pentru a te asigura că toate faptele sunt exacte"). Nu da nici o altă temă suplimentară. Concentrând întreaga temă asupra problemei, subliniază faptul că consilierea spirituală este în impas până când această chestiune vitală nu a fost rezolvată. Un ultim cuvânt de avertizare: nu adu nici o chestiune până la un astfel de punct de criză decât dacă eşti SIGUR că situația este de aşa natură încât o astfel de măsură este justificată. De multe ori chestiuni mai mărunte se rezolvă singure atunci când sunt rezolvate alte probleme mai întâi. Pe de altă parte însă, sunt situații (destul de frecvente) când trebuie să-i arăți consiliatului că ai motive să crezi că datele pe care ți le-a oferit nu sunt adevărate. El are responsabilitatea de a spune adevărul, şi indiferent dacă el a fost înşelat de alții sau dacă el însuşi intenționează să înşele, atunci când informațiile date de el sunt false, el este răspunzător pentru aceasta şi trebuie să i se ceară socoteală [24].

Colectarea datelor este esențială în consilierea spirituală şi ocupă cea mai mare parte din timp în primele şedințe. Tot ce se va face mai târziu depinde de datele acumulate, care trebuie să fie suficiente, exacte şi interpretate corect. De aceea, este de datoria fiecărui consilier spiritual să dedice mult timp, multă meditație şi rugăciune dezvoltării abilității şi tehnicilor lui de a colecta date.

Deşi colectarea datelor constituie o activitate dominantă în primele şedințe, în nici un caz ea nu trebuie să excludă alte activități, şi mai ales una care este o parte vitală (şi punctul culminant) al fiecărei şedințe: tema de casă.

NOTE

1. Vezi *The Big Umbrella*, p. 163-165. Observă că accentul este pe ce, nu pe de ce. Pe tine te interesează faptele, nu speculațiile. Întrebările care încep cu ce au mai multe şanse să obțină fapte. Aceste fapte te vor ajuta să răspunzi la întrebările care încep cu de ce. Pe deasupra, întrebările care încep cu ce tind să producă mai puțină tensiune şi ostilitate. Încearcă experimentul simplu de a-i pune unei prietene o serie de întrebări care încep cu ce şi o serie de întrebări care încep cu de ce, cu privire la hainele pe care le poartă. De ex.: Ce culoare are rochia ta? Ce fel de material este acesta? De ce ai cumpărat o rochie cu o astfel de culoare? De ce este rochia făcută din acest material? Cristos a pus întrebări care încep cu de ce, dar un studiu atent al întrebărilor lui Cristos revelează faptul că aceste întrebări nu erau puse cu scopul de a colecta date. Dimpotrivă, ele erau mai mult de natură retorică, puse cu scopul de a-l forța pe ascultător să se gândească la implicațiile comportamentului lui şi/sau să-l convingă că a păcătuit.

2. De fapt, fiecare consiliat vine cu o agendă de lucru. Este posibil ca ea să nu fie formulată sau exprimată la fel de clar ca şi a lui Fred.

3. Uneori consiliații iau o singură problemă (care de obicei este o problemă reală) şi o consideră cauza tuturor necazurilor lor. Întrebări formulate cu atenție, care nu se mulțumesc cu soluții atât de simpliste pentru probleme care au de obicei cauze mai complexe, de multe ori revelează faptul că concentrarea asupra unei singure probleme este o modalitate de a da vina pe alții. Este posibil ca persoana consiliată să evite o problemă mai jenantă sau mai dificilă. Este posibil ca ea să vrea să ascundă un păcat a cărui importanță o minimalizează insistând în mod exagerat asupra unui comportament care este mai puțin important pentru ea şi deci nu simte nevoia să îl ascundă. În astfel de cazuri, consilierul spiritual trebuie să tatoneze peretele până când dă de toate pionezele.

4. Utilizarea formularului I.D.P. (Inventarul datelor personale) ajută la obținerea unor astfel de informații chiar de la început. Vezi *Competent to Counsel*, p. 200 şi urm.

5. Această listă a fost tipărită şi la sfârşitul cărții, ca să poată fi găsită mai uşor (vezi Materiale auxiliare 1). Desigur, multe din chestiunile menționate pe această listă pot să se suprapună în orice caz dat.

6. Vezi, de exemplu, *Competent to Counsel*, p. 151 şi urm.

7. Formularul D.T.P. (Descoperirea tiparelor problematice) este un instrument flexibil. De exemplu, dacă un consiliat vrea să elimine obiceiul de a mânca între mese, el poate să țină o evidență D.T.P., ca să determine când mănâncă (sau când dorește să mănânce). Din această evidență el poate să descopere că mâncatul are legătură cu anumite situații cum ar fi: (1) când privește la televizor, (2) când este îngrijorat în legătură cu copiii, (3) când este sub stres, (4) chiar înainte de cină, când fi e foame. Colectarea unor astfel de date este utilă pentru stabilirea unei strategii de eliminare a obiceiului. Atunci când interpretezi formularul D.T.P., caută evenimente (situații) sau perioade de timp care se repetă. Tiparul comportamental poate fi geografic, cronologic, interpersonal etc.

8. În spațiul gol trebuie să fie introdus un cuvânt care descrie problema; de ex., „teamă, mânie, durere de cap, panică" etc.

9. Încearcă să depistezi stresuri deosebite, ciocniri cu anumite persoane, neasumarea responsabilității, obiceiuri nesănătoase cu privire la somn, chemări telefonice, lamentări şi monologuri de autocompătimire, ca factori declanşatori ai deprimării, mâniei, fricii etc. Când părinții au probleme cu copiii mici, trebuie să completeze ei înşişi formularul D.T.P., deoarece copilul este prea tânăr ca să înțeleagă procedeul sau să-l aplice cu simțul responsabilității. În astfel de cazuri, părinții trebuie să fie îndemnați să-şi observe copiii. Aceasta înseamnă să-i urmărească aşa cum nu i-au urmărit niciodată înainte. Ce să urmărească? În primul rând să descopere tipare comportamentale; adică evenimente care se repetă. În mod obişnuit, pe părinți nu-i deranjează un act de comportament care are loc o singură dată. Copiii fac multe lucruri rele o singură dată, dar învață repede să evite sau să corecteze acest comportament în ocazii ulterioare. Tiparele comportamentale indică obiceiuri care formează un mod de viață. Această constituie obiectul primordial al preocupării părinților.

10. În special pentru mulți consiliați care suferă din cauza unei vieți dezordonate, neregulate şi nedisciplinate. Mai multe date cu privire la programare veți găsi în cap. 29.

11. Am discutat în altă parte mai în profunzime acest lucru: vezi *The Big Umbrella*, „Grief as a Counseling Opportunity" (Îndurerarea ca oportunitate de consiliere spirituală), p. 63-94.

12. În Noul Testament, cuvântul tradus mâhnire este lupe, „durere". În acest cuvânt este predominant efectul fiziologic al emoției, accentuând reacțiile viscerale şi alte reacții fizice neplăcute pe care le dă şocul unei pierderi ale cărei efecte zguduie din temelii viața. Adevărata durere dărâmă tiparele anterioare de trăire, şi produce durere datorită pierderii cuiva iubit. Mâhnirea este deci o experiență de două ori dureroasă.

13. O listă de verificare a domeniilor în general poate fi după cum urmează: (1) Fizic: verifică regimul alimentar, exercițiile fizice, bolile sau accidentele, somnul (mai ales) şi practicile care pot dăuna trupului, probleme sexuale; (2) Social: verifică viața socială în general şi activitățile, relațiile cu părinții, cu copiii, cu vecinii, cu colegii de serviciu etc.; (3) Profesional: verifică siguranța serviciului, calitatea muncii depuse, atitudinile față de serviciu (şi față de muncă în sine), schimbări recente; (4) Financiar: verifică datoriile făcute, dificultățile financiare, mari cheltuieli, teama de viitor, conflicte cu alți membri ai familiei cu privire la bani; (5) Familial: verifică domeniile problematice în relațiile dintre soț şi soție, comunicarea, disciplinarea copiilor, o viață neconformă cu principiile biblice cu privire la căsătorie (de ex., relație dintre soț şi soție are prioritate față de relația dintre părinți şi copii), probleme cu socrii; (6) Eclesiastic: frecventarea bisericii, credincioşia în utilizarea darurilor, participarea la programe (participarea exagerată sau lipsa de participare), relațiile cu pastorul şi cu alți membri ai bisericii; (7) Personal: relația persoanei cu Dumnezeu, mântuirea, sentimentul de vinovăție cauzat de anumite păcate, studierea Bibliei (sau nestudierea Bibliei), rugăciunea, mărturisirea, scopurile în viață şi utilizarea darurilor. Această listă nu este exhaustivă şi domeniile menționate nu se exclud reciproc, dar prezentarea lor vă poate fi utilă sub formă de sugestii. Când consilierii spirituali noutetici sondează sistematic, ei uneori sondează fiecare domeniu (vezi *Competent to Counsel*, p. 156).

14. Vezi comentariile cu privire la structurarea totală („Total Structuring") în *Competent to Counsel*, p. 124, 152 şi urm., 160 şi urm., 170-175, 185 şi urm.

15. Un studiu al felului cum punea întrebări Sherlock Holmes este util şi instructiv, pentru că ilustrează o metodologie eficace pentru punerea întrebărilor. Holmes întotdeauna are grijă să obțină date detaliate concrete.

16. Remarcile indirecte sunt de multe ori cruciale. Întreabă-te: „De ce a menționat el chestiunea aceea care nu are legătură directă cu problema? Oare vrea el s-o discutăm? Sau a menționat-o doar pentru a completa fundalul problemei? etc." Investighează aceste remarci ori de câte ori ți se pare că aceasta va da rezultate.

17. Întrebările care încep cu de ce duc la speculații şi la nemulțumire. Întrebările care încep cu de ce puse de Isus au fost în exclusivitate retorice. Prin ele, El a pus presiune asupra celui întrebat. Aceste întrebări pot fi folosite cu succes în consilierea spirituală pentru acelaşi motiv. Ele sunt de obicei ineficiente în colectarea de date.

18. Într-adevăr, de multe ori, acestea sunt cele mai bune. Deoarece aceasta implică o schimbare în obiceiurile consilierului spiritual, el va descoperi că numai perseverența şi timpul îl vor face să se simtă confortabil punând şi alte întrebări cu caracter intim.

19. Dar niciodată nu aşa cum o propune Harold Haas, *Pastoral Counseling with People in Distress* (Consilierea pastorală cu oameni care suferă), (St. Louis: Concordia Publishing House, 1970) p. 75, 96, care apare să dorească informații şi date fără să le ceară.

20. Consiliații vor face același lucru. Obiceiul de a interpreta în mod bizar datele poate să îl ducă pe consiliat la concluzia că este urmărit de agenți secreți, că este hărțuit de o persoană necunoscută sinistră, sau că este posibil să i se pună droguri în mâncare. Astfel de persoane pot să fie etichetate drept schizofrenice, când de fapt adevărata lor problemă este interpretarea neselectivă a datelor.

21. Un exercițiu bun este să te gândești la explicații opuse sau alternative: „Da, interpretarea mea pare corectă; dar să presupunem că mai există un ai treilea factor important, cum ar fi lipsa de somn... atunci..."

22. „Ce am vrut să spun cu aceasta este..." sau „Te întreb despre situații ca aceea când..."

23. Un mare semn de întrebare, încercuit, poate să fie utilizat pentru a indica o astfel de nesiguranță. Încercuirea va distinge acest semn de întrebare de celelalte și va constitui un semnal vizual care va face posibilă găsirea rapidă a acestor date la o ședință ulterioară.

24. În Efeseni 4:25, Pavel spune: „Fiecare din voi să spună aproapelui său adevărul, *pentru că suntem mădulare unii altora* (italicele îmi aparțin)". Motivul prezentat este important. La fel cum în toate lucrările care se fac prin cooperare, adevărul le permite persoanelor să funcționeze, tot așa adevărul este esențial pentru consilierea spirituală, care este în esența ei o lucrare de cooperare.

Capitolul 27

AJUTOR PRIN TEME DE CASĂ

Oferirea unui ajutor inițial prin teme de casă

Consiliatul are nevoie de ajutor, nu numai de speranță. Dar ajutorul trebuie să fie un ajutor real. El are nevoie de ajutor ca să facă față problemelor lui actuale. Consilierul spiritual nu trebuie numai să analizeze trecutul pentru a-l ajuta pe consiliat să scoată la lumină și să rezolve anumite chestiuni nerezolvate, ci trebuie și să-l învețe cum vrea Dumnezeu ca el să-și trateze probleme care s-au precipitat și care l-au determinat să ceară consiliere spirituală chiar acum. Toate aceste probleme trebuie să fie considerate importante și reale. Un mijloc principal prin care i se poate oferi un astfel de ajutor este utilizarea judicioasă a temei de acasă, dar mai întâi să analizăm unele probleme care ar putea (la început) să pară a indica necesitatea de a utiliza alte metode.

Multe cărți de consiliere spirituală ne avertizează că persoana consiliată nu știe prea multe despre ceea ce nu este în regulă cu ea. Așa că consilierii spirituali sunt îndemnați ca în loc să asculte la ceea ce spune consiliatul (conținutul cuvintelor lui), să caute să afle care este starea lui citind printre rânduri. Apoi să-i interpreteze consiliatului adevărata lui situație. Se presupune despre consiliat fie că nu știe prea multe despre mecanismul problemei lui, fie că încearcă să înșele. În ambele cazuri, consilierii sunt sfătuiți să nu aibă încredere în consiliat. Este adevărat că unii oameni încearcă să înșele, dar, în general vorbind, lucrurile stau așa numai dacă consiliatul are un motiv puternic pentru a proceda în felul acesta [1].

De cele mai multe ori, la început, consiliatul dezvăluie numai o parte a problemei, pentru a vedea ce face consilierul spiritual cu ceea ce i-a fost dezvăluit [2]. Poate că el nu este sigur că vrea să-i dea consilierului posibilitatea de a vedea întregul tablou, până când nu îl testează mai întâi, să vadă ce va face cu un aspect mai lipsit de importanță al problemei. Dacă consilierul spiritual ignoră problema care i-a fost prezentată, dacă o face să pară lipsită de importanță sau dacă o tratează ca pe o analiză greșită a situației, consiliatul ar putea să nu-i mai dezvăluie niciodată restul. Este deci mult mai bine să tratezi cu seriozitate fiecare problemă care îți este prezentată. Cel mai sigur mod de a-ți lua toate măsurile de precauție este să spui ceva de felul: „Această dificultate s-ar putea să nu fie problema principală. Dar tu ai prezentat-o ca pe o problemă, așa că vom începe ocupându-ne de ea. De multe ori este mai înțelept să începi cu chestiuni mai simple. Pe măsură ce apar alte probleme mai mari, ne vom ocupa de ele pe rând. Cu cât ajungem mai curând la ele, cu atât mai bine, dar vom trata fiecare problemă în mod serios".

Consilierii spirituali trebuie să-i ia în serios pe consiliați. Ei trebuie să-i ia în serios suficient de mult ca să le dea o temă de casă care să servească la rezolvarea problemei prezentate. Dacă problema a fost prezentată în mod greșit sau dacă a existat o încercare de a-l înșela pe consilierul spiritual, nimic nu va dezvălui acest lucru mai rapid decât tema de casă. Nimic nu-i descurajează pe oameni mai mult decât omnipotența psihiatrică cu care unii care se califică singuri drept experți privesc în jos de pe Muntele Olimp și declară (sau, și mai rău, insinuează) că datele prezentate sunt toate incorecte. Pe de altă parte, te simți recompensat să vezi reacția obișnuită a consiliatului atunci când sunt rezolvate imediat câteva probleme mărunte. Aproape întotdeauna, în astfel de cazuri, consiliatul îi dezvăluie imediat consilierului problema majoră cu care este confruntat.

De multe ori, consiliații care au experimentat eşec după eşec cu psihiatri sau cu alți consilieri spirituali, vor dori să câştige o oarecare încredere înainte de a-şi descărca toată povara. Nu uita deci că dacă consilierul spiritual desconsideră acele probleme mici care-i sunt prezentate şi îi spune consiliatului (sau numai insinuează) că nu înțelege despre ce vorbeşte acesta, consiliatul ar putea să nu-i încredințeze niciodată problema mare pe care o are. În principiu, consilierii spirituali trebuie să trateze întotdeauna problemele mici care le sunt prezentate cu tot atâta grijă şi cu tot atâta zel ca şi pe cele mai mari. Aceasta include stabilirea unei teme de casă. Aşa că primul lucru de făcut poate fi să îi dai consiliatului o temă de casă care să îi rezolve dificultățile curente („Du-te direct la profesorul tău şi lămureşte lucrurile").

Isus S-a ocupat tot timpul de probleme presante. El nu a ignorat niciodată o astfel de cerere. El l-a vindecat mai întâi pe omul orb (Ioan 9); abia mai târziu l-a confruntat cu nevoia lui mult mai mare de a primi vedere spirituală. Gândeşte-te o clipă la acest incident. După cum ne spune Biblia, orbul s-a dus să se spele şi s-a întors văzând. „Ce s-a întâmplat?" l-au întrebat vecinii lui şi alți oameni. „Nu ştiu," a răspuns el. „Tot ce ştiu este că am fost orb şi un om cu numele Isus a pus noroi pe ochii mei, mi-a spus să mă spăl şi acum văd." Fariseii l-au interogat. „Nu ştiu mai mult decât atât," a spus el; „ştiu un singur lucru: cândva eram orb, iar acum văd." Evident că aceasta era tot ce ştia el. Isus nu a mers mai departe la prima lor întâlnire. Însă mai târziu Isus l-a căutat la Templu şi S-a ocupat de nevoia lui mai adâncă de mântuire. Însă până în acel punct El S-a ocupat numai de problema care-i fusese prezentată. De multe ori aceasta este calea pe care o urmează consilierea spirituală; ea trebuie să urmeze calea aceasta.

Uneori consilierul spiritual trebuie să ajute pe o persoană să rezolve o problemă inițială legată de sentimente („Mă simt deprimat" sau „Sunt obosit tot timpul" sau „Mi-e frică să trec peste poduri"). Circulă multe sfaturi greşite cu privire la sentimente. De la început (Geneza 3:6), oamenii păcătoşi au acționat pe baza sentimentelor lor şi în conformitate cu dorințele lor; acesta este un motiv major pentru care ei ajung la consiliere spirituală. Astfel de persoane ajung în mod inevitabil la necaz. Ele trăiesc pe baza impulsurilor, şi nu pe baza poruncilor lui Dumnezeu. Acesta este chiar tipul de persoane care au nevoie de teme de casă stabilite cu grijă.

Există numai două opțiuni: un om poate să trăiască o viață orientată spre dorințe sau o viață orientată spre poruncile lui Dumnezeu. Primul fel de viață este motivat de sentimente, iar al doilea este motivat de ascultarea de Dumnezeu. Păcătoşii, din cauza orientării inimii umane păcătoase, trăiesc pe baza dorinței în loc să trăiască pe baza voii revelate a lui Dumnezeu. Consilierii spirituali creştini descoperă repede că aproape fiecare consiliat este adânc implicat în acest fel de necaz. Într-adevăr, ei se aşteaptă la aceasta şi concep întreaga consiliere în aşa fel încât să rezolve această problemă. Caută întotdeauna dovezi care să-ți confirme existența unei astfel de situații. Când faci acest lucru, acordă o atenție deosebită vocabularului consiliatului care duce o viață orientată spre dorințe. Când consiliații utilizează din belşug cuvinte ca „vreau, îmi place, nu pot, simt", consilierul spiritual poate să fie destul de sigur că această problemă este prezentă. Astfel de oameni spun încontinuu: „Nu pot s-o fac; n-am putut să mă abțin; nu simt aşa; nu-mi place acest lucru". Protestul de obicei ia o astfel de formă.

Deşi consilierul spiritual recunoaşte că este dificil să faci ceea ce îți cere Dumnezeu, el trebuie să insiste că dacă consiliatul Îl cunoaşte pe Isus Cristos, el poate şi trebuie să facă voia lui Dumnezeu, indiferent ce simte [3]. Ceea ce are importanță este ceea ce Dumnezeu îi spune să facă; nimic altceva. Consilierul spiritual poate să spună: „Chiar dacă nu ai o motivație prea mare pentru a fi ascultător mâine, roagă-te şi pentru aceasta, dar pune-te pe treabă şi fă ceea ce îți spune Dumnezeu. Poate că nu ai avut o motivație prea grozavă nici azi-dimineață, când te-ai sculat în ciuda sentimentelor tale, dar ai făcut-o oricum". Consilierul poate să explice în felul următor:

„Nu trebuie să aştepți să ai un sentiment cald pentru ca să dai un pahar cu apă rece sau o bucată de pâine duşmanului tău. Nu trebuie să acționezi pentru că simți că vrei să acționezi sau pentru că doreşti s-o faci. Trebuie să acționezi pentru că Dumnezeu îți spune să faci acest lucru. Când Biblia îți spune să-l iubeşti pe duşmanul tău, aceasta este porunca lui Dumnezeu şi ea trebuie să fie respectată prin acțiune. Dragostea nu este sentimentul prostesc, dulceag în care au transformat-o oamenii. Sentimentul asociat cu dragostea este minunat şi substanțial pentru că este zidit pe o temelie solidă. Concepția care pune semnul egalității între dragoste şi sentiment, face ca dragostea să fie dependentă de fluxul şi refluxul emoțiilor. Sentimentul dragostei este de fapt rodul dragostei. Dragostea are rădăcini mult mai adânci decât sentimentul. Dragostea este mai întâi voința de a da din tine însuți altei persoane, fie că este vorba de timp, sau de lucruri materiale sau de preocuparea pentru

persoana aceea. Trebuie să dai ca să iubeşti. Trebuie să arăți dragoste făcând fapte pline de dragoste conform Scripturilor, fie că simți că vrei s-o faci, fie că nu. Şi dacă faci fapte pline de dragoste suficient de des, în cele din urmă începi să simți că vrei să le faci. („Acolo unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta.") Investeşte-te în altcineva şi vei avea sentimentele adecvate față de persoana aceea".

Astfel, problemele inițiale legate de sentimente trebuie să fie tratate accentuând comportamentul ascultător, şi nu concentrându-ne asupra sentimentului însuşi. Concentrarea asupra sentimentelor poate aduce numai eliberare temporară, deoarece ea implică canalizarea eforturilor spre efecte (simptome) şi nu spre cauze. Cea mai bună metodă pentru rezolvarea problemelor inițiale cu privire la sentimente este să ne concentrăm asupra comportamentului deficitar care stă la baza lor. Sentimentele negative pot fi modificate pentru totdeauna numai dacă se modifică pentru totdeauna tiparele comportamentale (vezi *Competent to Counsel*, p. 93 şi urm.).

Concentrarea asupra sentimentelor de obicei dă amploare problemei sentimentelor (ca, de exemplu, în cazul fricii de scenă [4]). Concentrarea gândirii asupra inimii poate să o facă să bată mai repede; gândul la o durere în piept poate să producă durere sau să o amplifice pe cea existentă etc [5]. Astfel, concentrarea discuției şi a gândirii asupra sentimentelor neplăcute tinde să amplifice problema sentimentelor. Soluția este acțiunea care are drept scop corectarea comportamentului. De aceea, persoanelor care ne cer ajutorul trebuie să le fie date teme de casă concepute în aşa fel încât să împlinească nevoile lor concrete. Ca rezultat, tema de casă este esențială pentru toată consilierea spirituală, indiferent care este problema, pentru că ea este concepută pur şi simplu ca un mijloc pentru inițierea şi menținerea practicării regulate a evlaviei pe care o cere Pavel în 1 Timotei 4:7 [6]. Prin urmare, tema de casă este o unealtă esențială pe masa de lucru a consilierului spiritual. El trebuie să învețe cum s-o utilizeze cu îndemânare.

Consiliatul de profesie

În procesul de colectare a datelor, consilierul spiritual poate câteodată să fie confruntat cu consiliatul de profesie. Spre deosebire de alții, el nu vine să caute ajutor; el vine să-l testeze pe consilier. El şi-a făcut o carieră din consilierea spirituală. El a fost la fiecare consilier spiritual din oraş, iar acum, auzind de unul nou, a hotărât să-şi măsoare puterile şi cu el.

De obicei există nişte semne clare după care consiliatul de profesie poate fi identificat. Mai întâi, dacă consilierul spiritual utilizează Inventarul datelor personale, el descoperă faptul că de o vreme consiliatul a vizitat mai mulți consilieri spirituali şi psihiatri [7]. Acest fapt în sine nu este un semn că el este într-adevăr un consiliat de profesie; sunt mulți oameni care au căutat ajutor timp de mulți ani în mai multe locuri, dar nu l-au găsit. Dar împreună cu alte semne, acesta iese în evidență ca o stea foarte luminoasă. Consilierul spiritual va observa de asemenea că vocabularul consiliatului de profesie este impregnat cu jargon psihiatric. El îşi cunoaşte problema, cunoaşte obligațiile consilierului spiritual şi va vorbi fără reținere despre amândouă. El va pune însă accentul pe teorie, nu pe probleme. El va vrea să discute şi să dezbată principii şi metode. Atitudinea lui nu este aceea a unui om care caută ajutor. El este prea nepăsător atunci când este vorba de a acționa, dar este destul de insistent atunci când este vorba de a discuta despre consiliere. Dacă consilierul spiritual îi permite, el va discuta toată ziua punctele sensibile ale teoriei sau practicii consilierii spirituale. Pe scurt, el vrea ca consilierul spiritual să discute despre consiliere, şi nu să-l consilieze pe el. Lui îi place cadrul consilierii spirituale. El vrea să preia controlul asupra şedinței şi va hotărî bucuros procedee, va stabili agende de lucru etc. S-ar putea ca el să fie foarte critic la adresa metodelor şi filozofiei consilierii spirituale. Pe de altă parte, s-ar putea ca el să vrea să coopereze în joacă. Despre oricare extremă ar fi vorba, ea rămâne o extremă.

Un lucru pe care el nu-l va face este să lucreze cu seriozitate la problemele lui. În acest punct, consiliatul de profesie se va găsi la ananghie dacă consilierul spiritual la care s-a dus îşi bazează consilierea pe principiile biblice. Consilierul freudian, cel rogerian sau cel behaviorist este la discreția lui încă de la început - şi el ştie acest lucru. Asociația liberă, reflecțiile şi dinamica behavioristă pot fi manipulate cu uşurință de el. Însă nu-i va fi prea uşor să trateze cu un om care pretinde pocăință şi reconciliere. De aceea, pentru el, sunt o enigmă temele de felul: „În săptămâna aceasta du-te şi stai de vorbă cu persoana care ți-a greşit". El va încerca să se sustragă de la aceasta. Consilierul spiritual noutetic îl va confrunta şi cu această problemă a eschivării. Nu după multă vreme, adevărata lui intenție - să facă un joc din consilierea spirituală - va fi evidentă, şi el va fi obligat să vadă adevărul cu privire la el însuşi. În acest punct, Dumnezeu poate să-l ducă la pocăință, şi el va deveni pentru prima oară un consiliat autentic. Sau, poate, se va da bătut pur şi simplu.

Consilierul spiritual biblic nici nu-l va disprețul, nici nu se va simți descurajat, ci, dintr-o preocupare sinceră pentru binele lui, va insista ca toată consilierea spirituală să se facă cu seriozitate. Consilierul spiritual ar încerca să-l câştige pe consiliat pentru Cristos şi să-l ajute să rezolve problemele care l-au condus spre acest joc prostesc pe care îl joacă de o vreme.

De multe ori, consiliatul de profesie este o persoană care a pierdut de mult orice speranță [8]. Problema pe care o prezintă el s-ar putea să fie de fapt reală. Inițial el a mers la consiliere spirituală căutând cu sinceritate ajutor. După ce din mai multe surse n-a primit un răspuns la problema lui, el a ajuns să fie convins că nu prea sunt multe speranțe pentru el. Deoarece speranțele i-au fost spulberate de mai multe ori, el a început să țină din teamă speranța la distanță. Mergând la un consilier după altul, el a refuzat să-i lase să-l ajute. Le-a spus că el dorește să fie ajutat, dar acționa din ce în ce mai puțin ca un om care dorește să fie ajutat. Treptat, consilierea spirituală a devenit un mod de viață pentru el, iar şedințele de consiliere spirituală au devenit un joc de şah.

Datoria consilierului spiritual este să taie aceste bariere cu sabia Duhului, care poate să dea imediat atât convingerea cu privire la păcat, cât şi prospețimea speranței. Un factor important în întregul proces este utilizarea temelor de casă bazate pe principii biblice, ale căror detalii le vom analiza în continuare.

NOTE

1. Cum ar fi sentimentul adânc de vinovăție cauzat de un avort, lipsa de motivație pentru a veni la consiliere (soția, şeful sau părinții au insistat), dorința de a răni pe cineva, obiceiul de a minți etc.

2. Uneori el găseşte că este foarte greu să vorbească. Problema este atât de mare sau teama lui sau jena este atât de copleşitoare încât el ezită. Ori de câte ori consilierul nu poate să-l ajute pe consiliat într-o perioadă rezonabilă de timp să dea informațiile necesare, el poate să folosească tema de casă cu acest scop. El poate să-i spună să scrie ceea ce îi este atât de greu să spună, şi să aducă cele scrise săptămâna viitoare. Desigur, este posibil uneori (chiar în timpul şedinței) să i se înmâneze consiliatului o hârtie şi un creion st să i se ceară să facă atunci acest lucru. Consilierii spirituali trebuie să învețe sa utilizeze tot felul de mijloace în consiliere. Nu ezita să foloseşti telefonul, tabla de scris, tabele într-o şedință. Dacă una din părțile implicate nu va veni, poți să comunici cu ea prin telefon, printr-o înregistrare pe casetă sau printr-o notă scrisă etc.

3. Vezi reacțiile posibile ale consilierului în „Limbajul consilierii spirituale", cap. 12.

4. Vezi Jay Adams, *Pulpit Speech* (Vorbirea de la amvon), (Nutley, N.J.: Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1971), p. 154.

5. S.H. Kraines şi E.S. Thetford, *Managing Your Mind* (Cum să-ți conduci gândirea), (New York: Macmillan Co., 1945), p. 65, 70.

6. Vezi *Godliness Through Discipline* (Evlavie prin disciplină), op. cit.

7. Vezi Anexa A, unde există un model de Inventar al datelor personale.

8. Vezi „Speranța" în capitolul 6.

Capitolul 28
O ANALIZĂ A TEMEI DE CASĂ [1]

Consilierul spiritual trebuie să dea o temă de casă în fiecare săptămână. Această temă de casă slujeşte mai multe scopuri.

(1) Temele de casă regulate formează obiceiul de a aştepta o schimbare. Prin tema de casă consilierul spiritual îi arată consiliatului că el se aşteaptă ca şedințele de consiliere spirituală să nu se reducă la discuții. De obicei, încă de la prima şedință, trebuie să i se ceară consiliatului să efectueze o temă de casă. Isus le-a cerut mereu o schimbare acelora pe care i-a consiliat el, şi adesea a făcut acest lucru încă de la prima întâlnire [2]. Deşi nu totul poate fi schimbat imediat, ceva poate să se schimbe încă de la început. Deci, din momentul inițial al consilierii spirituale, consiliatul trebuie făcut să înțeleagă două lucruri: mai întâi, că fiecare şedință de consiliere spirituală are drept rezultat natural o acțiune biblică; în al doilea rând, că i se va cere să acționeze aşa cum îi pretinde Cuvântul lui Dumnezeu.

Este esențial să începi să stabileşti acest obicei încă de la prima şedință. Este o greşeală foarte gravă să crezi că, după multe şedințe în care nu s-a făcut nimic altceva decât s-a discutat, un consilier spiritual poate să-şi schimbe uşor procedeul şi să înceapă să ceară acțiune. Consilierii spirituali trebuie să recunoască că ei încep să stabilească tipare din prima şedință şi că acestea sunt greu de schimbat.

Următoarea diagramă ilustrează deficiența consilierii spirituale nebiblice şi demonstrează superioritatea consilierii noutetice.

Teme mici/schimbări mari

Când în primele şedințe sunt date teme mici şi uşoare, consiliații învață repede cum să rezolve cu succes problemele după voia lui Dumnezeu. Ca rezultat, speranța apare chiar în primele faze ale consilierii. Principiile învățate din rezolvarea problemelor simple pot fi aplicate mai târziu la problemele mai complexe.

Consiliere noutetică	Şedința nr.						
	1	2	3	4	5	6	7
	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Obiceiul ca discuția să ducă la acțiune este format de la început.						

Alte feluri de consiliele	Şedința nr.						
	1	2	3	4	5	6	7
	D	D	D	D	D	D	DA
	S-a format obiceiul de a nu acționa.						

Figura 4
Obiceiuri formate de diferite feluri de consilieri (D = Discuție, A = Acțiune)

Uneori, consilierii spirituali, în graba lor de a rezolva problemele majore, nu îşi dau seama că este nevoie de mai mult de o săptămână pentru a aduna toate datele necesare pentru rezolvarea acelor probleme şi, ca rezultat, ei pot să plonjeze în mod periculos înainte, pe baza unor date inadecvate [3].

În afară de aceasta, chiar şi atunci când toate datele legate de problemă sunt cunoscute, consiliatul ar putea să nu fie gata (adică ar putea să nu fie în stare sau să nu vrea) să acționeze pentru rezolvarea problemei aceleia. Totuşi, consilierul are dreptate când consideră că este nevoie de acțiune încă de la început. Este deci înțelept din partea lui, în multe (poate chiar în cele mai multe) cazuri, să înceapă abordând probleme mici şi simple. Nu numai că poate fi realizat mai uşor un succes în primele faze (iar acesta duce la speranță), dar consiliatul poate să primească putere din aceste succese pentru a aborda problemele mai mari [4]. El va avea o altă atitudine când va ajunge la problemele majore după ce a trecut prin bucuriile şi succesele care sunt rezultatul ascultării de voia lui Dumnezeu. El va fi probabil mai puțin temător, mai încrezător în alții şi în sine însuşi [5].

Pe lângă toate acestea, este important să menționăm că schimbările mici pot să aibă efecte mari. Când au loc succese mici, nu numai că este inversată spirala păcatului care duce în jos, dar consiliatul poate începe să se schimbe radical.

Când, de exemplu, o soție nu are încredere în soțul ei şi a renunțat să mai creadă în promisiunile lui că se va corecta, aproape orice schimbare este binevenită. Întreaga atitudine a unei astfel de spții s-a schimbat în mod impresionant atunci când soțul a început să se străduiască să-şi agațe pantalonii pe umeraş, să-şi pună şosetele în coşul cu rufe murdare etc. Cu alte cuvinte, nu are loc doar rezolvarea unei probleme mici, ci poate să apară şi o soluție pentru o problemă mai mare - ca de exemplu schimbarea atitudinii unei persoane fața de alta. Rezolvarea cu succes a unei probleme mici poate duce la o schimbare totală de direcție. Iar succesul în rezolvarea problemelor mici poate duce nu numai la schimbarea atitudinii consiliatului sau a altora, ci el poate marca şi începutul unor noi forme de cooperare între soț şi soție, între părinți şi copii. De multe ori acest fel de cooperare trebuie sa fie dezvoltat înainte ca problemele mari să poată fi rezolvate. Un lucru este sigur, dacă efectele sunt pozitive, indiferent dacă sunt mari sau mici, ele sunt întotdeauna bune.

Probleme cu un filon sau cu mai multe filoane

Am sugerat că în mod obişnuit consilierii spirituali trebuie să înceapă să lucreze cu problemele cu un singur filon. Este mai uşor să lucrezi cu problemele cu un singur filon decât cu cele mai complexe. În multe cazuri, o problemă cu un singur filon este singura problemă disponibilă cu care poţi să începi, deoarece dimensiunile problemelor mai complexe nu sunt încă pe deplin cunoscute. Deoarece problema cu un singur filon este simplă, ea poate fi rezolvată de obicei cu mai multă uşurinţă de către consiliaţi. Însăşi simplitatea relativă tinde să facă posibil un succes în primele faze, şi acesta, aşa cum am arătat, are o importanţă vitală pentru ca persoana consiliată să prindă curaj şi să înceapă să spere.

Deoarece este simplă şi nu complexă, problema cu un singur filon îi dă consiliatului posibilitatea să vadă mai uşor dinamica problemei lui (fuga de responsabilitate etc.) şi principiile Scripturii care trebuie să fie aplicate pentru a o rezolva. Faptul că vede clar dinamica problemei şi principiile şi felul cum acţionează acestea într-o împrejurare reală bine definită, îl face pe consiliat capabil ca mai târziu să le aplice la probleme mai complexe. În sfârşit, atunci când consiliaţii se văd unii pe alţii acţionând cu succes asupra problemelor cu un singur filon, este generată speranţa nu numai datorită faptului că s-au găsit soluţii la problemele personale ale consiliatului, ci şi datorită faptului că există dovezi clare că partenerul de viaţă al consiliatul depune de asemenea eforturi pentru rezolvarea problemei. Problema cu un singur filon (agăţatul pantalonilor, ştergerea prafului în casă) este atât de simplă încât nu necesită nici o atenţie în sine. Dimensiunile ei sunt concrete şi clare, dându-le astfel posibilitatea consiliaţilor să se concentreze nu asupra problemei înseşi, ci asupra relaţiilor dintre ei şi asupra metodelor biblice pentru rezolvarea problemelor. Prin mici schimbări de direcţie, se pot realiza mari schimbări, de atitudine. Deci consilierul spiritual trebuie să înceapă [6] neapărat cu problemele cu un singur filon, ori de câte ori acest lucru este posibil.

(2) Tema de casă clarifică ce aşteaptă consilierul de la consiliat. Când tema de casă este scrisă, ceea ce are de făcut consiliatul nu poate fi atât de uşor înţeles greşit sau confundat cu altceva [7]. Trebuie să nu uităm că atunci când oamenii vin la consiliere spirituală, ei sunt de obicei într-o stare de tulburare emoţională. Drept rezultat, ei au tendinţa de a nu înţelege ce li se spune, de a uita ce li se spune sau de a reţine în mod selectiv numai ceea ce sunt nerăbdători să audă. S-ar putea ca ei să aibă tendinţa (sau dorinţa) de a înţelege greşit ceea ce li se cere să facă. Temele de casă scrise menţin la un nivel minim discuţiile contradictorii dintre consiliaţi sau dintre consiliaţi şi consilierul spiritual. Faptul că se formulează în scris ceea ce se aşteaptă de la consiliat, îl forţează pe consilierul spiritual să se exprime concret, simplu şi clar. Uneori consilierii înşişi nu ştiu exact ce aşteaptă de la consiliaţi. Faptul că exprimă în scris aceste aşteptări îl obligă pe consilier să formuleze ceea ce are de făcut consiliatul în propoziţii inteligibile.

Temele de casă scrise continuă ajutorul pe care-l dă consilierul spiritual în timpul şedinţei de consiliere. În timpul săptămânii, caietul de teme de casă îi reaminteşte consiliatului ce trebuie să facă. În multe privinţe, acest caiet joacă rolul consilierului în perioada dintre şedinţele de consiliere spirituală.

(3) Tema de casă îi dă consilierului spiritual posibilitatea să facă mai multă consiliere şi s-o facă mai rapid. Tema de casă scrisă accelerează consilierea spirituală. Nu se lucrează numai în cadrul şedinţei de consiliere spirituală, ci lucrul continuă toată săptămâna [8]. Consilierea spirituală nu pierde din intensitate în perioada dintre şedinţe. De fapt, tema de casă accentuează faptul important că cea mai mare parte a lucrării trebuie să fie făcută de consiliat în afara şedinţei de consiliere. Schimbarea în ceea ce priveşte felul cum se raportează consiliatul la serviciul său, la vecinii sau la rudele lui, nu are loc în cadrul şedinţelor de consiliere. Consiliatul trebuie să acţioneze în afara şedinţelor, şi asupra acestui lucru pune accentul tema de casă.

Acordarea unei importanţe exagerate şedinţei de consiliere spirituală duce la scăderea intensităţii lucrării de consiliere în perioadele dintre şedinţe. Metodele care pun accentul pe şedinţa de consiliere, care este considerată ora magică, au tendinţa (1) să dea prea mare importanţă expertului, (2) să nu realizeze nimic repede şi (3) să-l facă pe consiliat dependent de consilierul spiritual.

Concentrarea asupra lucrării din timpul săptămânii (1) face ca relaţia consiliatului cu Dumnezeu şi cu semenii lui (şi nu relaţia cu consilierul spiritual) să fie cea mai importantă, (2) pune accentul asupra vieţii trăite în fiecare zi şi nu asupra orei magice şi (3) realizează multe într-un timp scurt, printr-un efort zilnic şi nu îl face pe consiliat dependent de o şedinţă săptămânală de o oră.

Figura 5
Concentrarea corectă

(4) Tema de casă îi împiedică pe consiliaţi să devină dependenţi [9] de consilierul spiritual. Încă de la început li se cere consiliaţilor să facă ceea ce aşteaptă Dumnezeu de la ei în lumina Scripturii şi pe baza puterii Duhului Sfânt. Consilierul nu face în locul lor ceea ce au ei de făcut. El este doar antrenorul lor; el este un păstor care îşi conduce oile. Dar ei sunt cei care lucrează. El insistă ca ei să înveţe să îşi ducă până la capăt mântuirea (soluţia) prin ascultare de Dumnezeu şi în dependenţă de ajutorul Lui (Filipeni 2:12). Indiferent cât de multe indicaţii dă consilierul spiritual, consiliatul nu va deveni dependent de el dacă i se va cere să acţioneze în timpul săptămânii [10]. Tema de casă pune accentul asupra responsabilităţii consiliatului faţă de Dumnezeu şi faţă de semenii lui. Această abordare a consilierii spirituale este în puternic contrast cu abordarea pe care noi am numit-o „cunoaştere de expert" şi pe care a folosit-o Freud şi neofreudienii [11].

(5) Tema de casă îi dă posibilitatea atât consilierului spiritual cât şi consiliatului să măsoare progresul sau lipsa progresului. Când ţelurile sunt stabilite clar pe hârtie, consilierul şi consiliatul pot să meargă înapoi de la săptămână la săptămână, ca să vadă dincotro vin şi încotro se îndreaptă. Unii consiliaţi îşi fac obiceiul de a merge înapoi şi a reciti în fiecare săptămână toate temele anterioare. Caietul de teme de casă serveşte astfel pentru a da încurajare şi speranţă acolo unde a avut loc un progres, şi poate servi şi ca un impuls acolo unde lipseşte progresul.

Măsurarea progresului poate să inducă în eroare. Uneori consilierii spirituali măsoară progresul prin comparaţie cu alţi consiliaţi. Acest fel de a măsura progresul poate avea validitate numai într-o măsură foarte mică. În ultimă instanţă, toţi consilierii spirituali creştini trebuie să măsoare progresul prin raportare la ceea ce cere Dumnezeu de la noi în Scripturi. Totuşi, atunci când un consiliat merge pe calea sfinţirii pe baza Cuvântului lui Dumnezeu, el poate să pară că progresează mai bine decât altul, când de fapt starea lui nu este chiar atât de bună. De exemplu, priveşte la diagrama de mai jos. Cine pare să progreseze mai bine, consiliatul A, B sau C?

Figura 6
Progresul vieţii măsurat pe baza cerinţelor biblice

Poate că răspunsul tău imediat este B. Totuşi, trebuie să schimbi această evaluare dacă analizezi progresul lor real din, să zicem, ultimele şase luni. Aici (vezi diagrama care urmează) progresul nu este măsurat pe baza stării de moment a consiliaţilor, ci pe baza a tot ce s-a întâmplat în ultimele şase luni [12]. În ceea ce priveşte progresul, diagrama arată că C a făcut salturile cele mai mari în sfinţire. În ceea ce-l priveşte pe B, deşi se află la nivel mai înalt în anumite privinţe, în altele a început să alunece. El se mişcă într-o direcţie greşită. A stă pe loc. Dar C a devenit creştin, a crescut foarte mult şi merge în direcţia bună. Reprezentarea sfinţirii prin astfel de diagrame este deficitară, dar eu intenţionez să spun un singur lucru despre aceasta: nu poţi să evaluezi progresul determinând unde se afla persoana în momentul de faţă. Trebuie să întrebi de unde vine ea şi în ce direcţie se îndreptă.

Figura 7
Progresul vieţii măsurat în ultimele şase luni

Deşi tema de casă trebuie să rămână mijlocul principal de verificare a progresului, trebuie să fie adăugaţi şi alţi factori care să întărească evaluarea făcută. Datele periferice (ca, de exemplu, schimbarea aspectului exterior în bine [13], veselia, speranţa, încrederea crescândă în sine, entuziasmul sau antipodurile acestora) dau indicii puternice cu privire la progres. Răspunsurile la întrebări simple, ca de pildă: „Cum a mers săptămâna aceasta?" sunt de asemenea eficiente şi trebuie să fie folosite în mod frecvent. Totuşi, toate aceste răspunsuri trebuie să fie cântărite cu grijă. Dacă, de exemplu, o soţie mai are îndoieli cu privire la sinceritatea cu care soţul ei a declarat că vrea să se străduiască să facă din căsnicia lor o căsnicie plăcută lui Dumnezeu, ea ar putea să aibă tendinţa de a nu da importanţă prea mare eforturilor lui. Dacă este încă supărată sau îi mai e teamă, ea poate să găsească motive să se plângă chiar şi atunci când are loc un progres substanţial. Dacă o persoană caută cu tot dinadinsul, ea poate să găsească o mulţime de greşeli în orice progres („Da, ai venit acasă la timp în fiecare seară săptămâna trecută, dar n-ai scos gunoiul din casă"). În astfel de cazuri, consilierul spiritual trebuie să scoată în evidenţă progresul şi să nu permită astfel de subestimări („Mary, lui John nu i s-a cerut să acorde o atenţie deosebită scosului gunoiului din casă în săptămâna aceasta, dar el a respectat întocmai cerinţa de a veni la timp acasă. Trebuie să începi să te concentrezi asupra progresului, şi să nu-i diminuezi importanţa scoţând în evidenţă un tipar comportamental de care n-am început să ne ocupăm încă") [14].

Pe de altă parte, un progres fals poate fi raportat de acei consiliați care sunt prea nerăbdători să vadă progresul sau care vor să încheie consilierea spirituală mai repede decât ar trebui. Ori de câte ori un consilier spiritual suspectează că are de-a face cu această problemă, el trebuie să se ocupe de ea imediat. O conversație între un consilier spiritual şi un consiliat poate să sune cam aşa:

Consilierul: „Cum a mers săptămâna trecută?"

Consiliatul: „Bine; a fost o săptămâna bună."

Consilierul: „Sper să fie aşa; de fapt, mă cam surprinde că-mi spui acest lucru. Eu credeam că îți va fi destul de greu în săptămâna aceasta. Spune-mi, ce te face să afirmi că a fost o săptămâna bună?" [15]

Consiliatul: „Nu ne-am certat deloc toată săptămâna trecută".

Consilierul: „E foarte bine; dar nu s-a declanşat nici o criză? Ați rezolvat împreună toate divergențele fără să vă certați?"

Consiliatul: „Nu, a fost o săptămâna calmă. De fapt, am fost plecat în delegație cinci zile".

Consiliații au avut dreptate. A fost într-adevăr o săptămâna bună, dar nu neapărat pentru că ei au făcut vreun progres. Nu există nici o dovadă că ar fi avut loc vreun progres. Tot ce au făcut ei a fost să evite ciocnirile (în mod intenționat sau neintenționat [16] cauzate de dezacordurile dintre ei. Un consilier spiritual înțelept va sublinia faptul că, deşi afirmația consiliatului este adevărată şi este încurajator faptul că cei doi nu s-au certat, ei nu trebuie să caute indicii ale progresului în săptămâna aceea. N-au fost ocazii de ceartă şi n-au fost încercări. El poate să spună apoi: „Dumnezeu, în providența Lui, v-a dat o săptămâna uşoară; poate că El v-a dat prilejul să vă odihniți puțin, pentru ca să puteți să vă ocupați de situații mai dificile în săptămâna care vine. Acum, când te izbeşti de o problemă care..."

(6) Tema de casă fi permite consilierului spiritual să se ocupe de probleme şi tipare comportamentale care se dezvoltă în condiții curente controlate. Aşa cum am văzut, tema de casă poate fi utilizată în felurite moduri pentru a colecta date. Deoarece consilierul însuşi concepe şi cere efectuarea temei de casă, el stabileşte condițiile pentru activitățile actuale ale consiliatului. Deoarece el însuşi a stabilit țelurile biblice, a indica metodele biblice şi a stabilit domeniul în care trebuie să se acționeze, el poate să detecteze cu precizie ce probleme rămân, de unde provin dificultățile şi când s-a realizat ceva. Când consiliatul nu-şi îndeplineşte lucrarea aşa cum trebuie, consilierul poate să vadă clar care este cauza. Cu alte cuvinte, analiza pe care o face consilierul tiparelor de trăire ale consiliatului nu se bazează numai pe ceea ce îi relatează consiliatul, ci cele relatate de consiliat pot fi verificate în situațiile actuale.

Când consilierul însuşi a stabilit structura situației, nu numai că poate să afle o mulțime de lucruri din raportul cu privire la tema de casă, dar el poate şi să câştige mai multă siguranță cu privire la felul cum a evaluat problemele consiliatului. De exemplu, dacă au fost cerute mai multe consfătuiri între părțile implicate, dar progresul real a fost împiedicat de faptul că unul din membrii familiei continuă să rămână închis în sine în timpul acestor consfătuiri, nu există nici o îndoială că acest tipar comportamental continuă în momentul de față. Consilierul spiritual ar fi putut să fie nesigur că această problemă de comunicare a existat în trecut, dacă singura lui sursă de informație ar fi fost relatările şi interpretările consiliaților. Poate că el nu este sigur dacă problema mai persistă, însă reacțiile consiliatului la tema de casă curentă dovedeşte că închiderea în sine este un tipar comportamental foarte activ.

Formularele, cum este Formularul problemă-soluție care urmează, pot fi de asemenea folosite pentru a stabili tipare comportamentale curente.

Alt formular este Descoperirea tiparelor problematice, care a fost discutat anterior, în secțiunea „Colectarea datelor". Amândouă aceste formulare pot fi date pentru a fi completate în timpul săptămânii, pentru a descoperi tiparele comportamentale păcătoase. Nu uita, de asemenea, valoarea întocmirii de liste [17] şi programe. Aceste tipuri de teme de casă sunt doar câteva dintre cele care au fost utilizate cu eficacitate în consilierea spirituală.

FORMULARUL PROBLEMĂ-SOLUȚIE [18]			
Ce s-a întâmplat	**Ce am făcut eu**	**Ce ar fi trebuit să fac**	**Ce trebuie să fac acum**
Probleme (descrie-o)	Reacția mea (descrie-o)	Reacția biblică (citează şi explică textele)	Descrie ce acțiuni trebuie să întreprinzi ca să corectezi situația
Problema (descrie-o)	Reacția mea (descrie-o)	Reacția biblică (citează şi explică textele)	Descrie ce acțiuni trebuie să întreprinzi ca să corectezi situația
Problema (descrie-o)	Reacția mea (descrie-o)	Reacția biblică (citează şi explică textele)	Descrie ce acțiuni trebuie să întreprinzi ca să corectezi situația

Figura 8
Formularul problemă-soluție

Tema de casă îl ajută pe consilier

Un consilier spiritual care-şi face obiceiul de a da o temă de casă la fiecare şedință descoperă că acest obicei reglementează şi disciplinează consilierea spirituală. Mai mult decât oricare alt procedeu, acesta tinde să-l țină pe calea cea bună. De aceea, într-un sens, tema de casă este de cea mai mare valoare pentru consiliat prin faptul că îl ajută pe consilier să îşi facă lucrarea în mod adecvat. Pe lângă ceea ce s-a spus deja, este important să observăm cum îl ajută tema de casă pe consilierul spiritual.

În primul rând, faptul că dă o temă de casă în fiecare săptămână, îl face pe consilierul spiritual să se gândească la țelul fiecărei şedințe: acțiunea biblică pe care trebuie s-o întreprindă consiliatul pentru a rezolva o problemă sau vreun aspect al unei probleme. Prin urmare, ea îl disciplinează pe consilierul spiritual, prin faptul că îl forțează să îi vorbească consiliatului nu numai despre probleme, ci şi despre soluții. Tema de casă nu permite să aibă loc şedințe în care nu se face nimic altceva decât se discută cu ineficacitate despre problemă [19].

Tema de casă îl obligă pe consilierul spiritual să se gândească la soluții în termenii tiparelor biblice de trăire; ea îl duce la Scripturi. Temele de casă necesită reflectare asupra implicațiilor practice ale principiilor biblice. Astfel consilierul spiritual simte obligația de a fi concret, şi nu abstract, atunci când analizează problemele. Tema de casă eficace este întotdeauna specifică şi concretă; ea este legată de viață în măsura în care este trăită. Generalizările, aplicabile la multe alte situații, pot fi înțelese cel mai bine după ce a fost găsită soluția concretă la o anumită problemă.

În sfârşit, tema de casă îi dă consilierului spiritual un punct de pornire natural, deja existent, pentru şedința următoare, ceea ce dă continuitate consilierii spirituale ca întreg. În felul acesta o şedință este legată logic şi integral de următoarea, şi se dezvoltă în mod natural pe baza celei anterioare. Consilierilor le este mai uşor să facă trecerea de la o şedință la alta deschizând şedința curentă (după salutările preliminare) cu cuvinte ca: „Te rog să-mi dai caietul tău de teme. Mulțumesc. Să vedem, te ai făcut în legătură cu...?" [20]

La sfârşitul consilierii spirituale, va exista un caiet de lucru personal. Acest caiet de lucru (care cuprinde temele de casă şi formularele) va rămâne în posesia consiliatului. Consiliatul îl va duce cu sine atunci când se încheie

consilierea spirituală. Consilierul îl va spune să-l păstreze ca un ajutor la care poate apela în viitor în situații dificile.

Unul din factorii importanți este chestiunea eșecului în viitor. Felul cum va fi tratat eșecul în viitor este determinat în mare măsură de ceea ce a învățat persoana să facă în timpul ședințelor de consiliere spirituală. Evidența tuturor lucrurilor învățate se află în caietul de teme. Uneori consiliatul are nevoie doar să-i fie reamintite anumite lucruri, scop pentru care poate fi folosit caietul de teme personal. Caietul de teme este deci un auxiliar util pentru a evita nevoia de consiliere spirituală în viitor.

Când consiliatul nu-şi face temele

Dacă un consiliat nu-şi face tema, consilierul poate să reacționeze în cel puțin două moduri. Mai întâi, el poate să întrebe: „N-ai făcut tema pentru că ți-a lipsit motivația?" Dacă răspunsul este afirmativ, atunci ședința trebuie să se concentreze asupra lipsei de motivație. Poate consilierul spiritual nu i-a dat speranță consiliatului la ședința anterioară. Poate consiliatul vede bariere şi obstacole care el crede că trebuie să fie îndepărtate. Uneori, când este întrebat, el recunoaşte deschis că nu-i pasă sau că nu este sigur că merită să facă efortul. Consilierul spiritual va face un efort ca să-i ofere o motivație în concordanță cu promisiunile şi avertismentele biblice. De multe ori aceasta va implica îndemnuri puternice şi uneori mustrare clară. Un consilier spiritual i-a spus unui consiliat: „Dacă ar trebui să mergi la o nuntă sau la o înmormântare, ai găsi o modalitate de a ajunge acolo, nu-i aşa? Şi acest lucru este la fel de important, sau poate chiar mai important" [21]. Consilierul spiritual poate de asemenea să-l încurajeze ajutându-l să ajungă cât mai repede la un succes prin acțiune biblică. Faptul că îi arată consiliatului că problemele pot fi rezolvate după principiile lui Dumnezeu înlătură astfel un obstacol serios: ideea larg răspândită că Biblia este nepractică.

Uneori însă consilierul spiritual trebuie să refuze să continue consilierea spirituală atunci când tema de casă nu a fost efectuată. El va găsi că este necesar să spună: „Nu vom ține prima jumătate a şedinței de astăzi. Du-te în camera alăturată şi începe să lucrezi la listă chiar acum. Întoarce-te peste o jumătate de oră cu ceea ce ai lucrat. Apoi vom evalua tema ta". Neținând o jumătate de şedință sau chiar o şedință întreagă, consilierul spiritual îi comunică clar consiliatului că trebuie să se facă un progres înainte ca să continue cu consilierea spirituală. El arată că tratează cu toată seriozitatea tema de casă şi că insistă asupra unei relații cu simț de răspundere între consilier şi consiliat. În felul acesta, consilierul spiritual asigură succesul pentru consiliat şi arată clar cine poartă responsabilitatea unui posibil eşec. El nu va permite să aibă loc şedințe de consiliere spirituală lipsite de viață şi ineficace.

S-ar putea să vină o vreme când temele să fie atât de des neglijate, două, trei sau patru săptămâni în şir, în ciuda tuturor încercărilor consilierului de a înțelege de ce se întâmplă acest lucru şi de a-i oferi motivații consiliatului, încât consilierul spiritual va trebui să întrerupă consilierea până când consiliatul va fi pregătit să coopereze [22].

În al doilea rând, s-ar putea să fie situații în care consiliatul nu şi-a făcut tema pentru că nu a ştiut cum să o facă. Poate el însuşi sau consilierul spiritual a supraestimat capacitatea lui de a efectua o anumită temă sau poate consilierul spiritual nu a scris destul de clar sau cu suficiente detalii care este tema [23]. De multe ori, chiar faptul că este dată o lucrare de îndeplinit va aduce la lumină noi chestiuni importante care decurg dintr-o discutare a factorilor care l-au împiedicat pe consiliat să-şi facă tema. Discutarea faptului că tema nu a fost efectuată descoperă noi probleme mult mai repede decât orice altceva. Deci consilierul spiritual nu trebuie să fie neapărat descurajat de faptul că o temă nu a fost efectuată. Dimpotrivă, va fi înțelept din partea lui să găsească modalități de a folosi această situația spre avantajul tuturor.

Pentru a beneficia cât mai mult de pe urma situației, consilierul spiritual va găsi că este util să urmărească pas cu pas încercările de a efectua tema, pentru a descoperi exact punctul în care consiliatul a falimentat. În timp ce consilierul revizuieşte cu grijă ziua, săptămâna sau o altă perioadă de timp, adeseori în acest proces ies la lumină multe alte tipare de trăire greşite. Este înțelept din partea lui să le noteze în agenda de lucru şi, la momentul potrivit, să le analizeze individual.

Uneori, descoperind exact factorul care l-a împiedicat pe consiliat să-şi efectueze tema, consilierul spiritual se va găsi față în față cu tiparul problematic major din viața consiliatului.

Consilierii spirituali vor trebui să facă însă distincție între obstacolele care l-au împiedicat pe consiliat să-şi facă tema şi rea-voința consiliatului de a face ceea ce i se cere. De obicei se poate face distincție între acestea două, aflând dacă consiliatul a făcut vreo încercare de a-şi efectua tema. Şi acest lucru poate fi determinat prin analiza pas cu pas menționată mai sus.

Când se pare că problema este rea-voința consiliatului de a-şi îndeplini lucrarea, consilierul trebuie să-şi pună (şi poate să-i pună şi consiliatului) următoarele patru întrebări:

(1) Şi-au cerut iertare şi au fost iertați toți cei implicați [24]? Foarte adesea motivul pentru care alte teme sunt făcute superficial este că soțul şi soția, sau părinții şi copilul, nu dau importanța cuvenită efectuării temei. Dacă ei nu şi-au cerut cu adevărat iertare şi nu au fost iertați cu adevărat, atunci nu are nici un sens să se meargă mai departe până când nu a fost rezolvată această chestiune. Iertarea trebuie să vină mai întâi, înainte ca să putem aştepta voința şi entuziasmul necesar pentru a depune un efort autentic.

(2) Consilierul spiritual poate de asemenea să întrebe: „Există speranță?" De multe ori absența speranței este cauza lipsei efortului. Fără speranță consiliații tind să se dea bătuți prea uşor. Efortul perseverent, plin de răbdare, este generat de speranță. Credința duce la muncă, dragostea duce la eforturi mari, dar perseverența vine numai atunci când apare speranța (vezi 1 Tesaloniceni 1:3). Dacă lipseşte speranța, atitudinea consiliatului poate fi dominată de întrebarea: „Ce sens are?" [25]

(3) Este consiliatul un creştin autentic? Rea-voința îşi poate avea originea în această problemă fundamentală. Nu ne putem aştepta ca un necredincios să fie gata să facă voia lui Dumnezeu [26].

(4) Este consiliatul imobilizat de frică? Îngrijorarea sau teama poate să blocheze în mod grav capacitatea de a depune efort. Energia care ar trebui să fie utilizată pentru rezolvarea problemelor este consumată de frică sau de îngrijorare. Frica trebuie să fie eliminată. Trebuie să se discute despre ea în termenii încurajării şi ai speranței care vin din Scripturi, atunci când Duhul Sfânt lucrează prin ele ca să producă dragostea pentru Dumnezeu şi frica de Dumnezeu care elimină toate celelalte temeri. Totuşi, este important să recunoaştem că frica nu poate fi eliminată numai prin discuții. Ea poate fi suprimată numai făcând voia lui Dumnezeu prin credința care se bazează pe promisiunile Scripturii.

S-ar putea să fie nevoie ca tema de casă să fie redirecționată temporar, pentru a ne ocupa mai direct de problema fricii, dar consilierul spiritual trebuie să nu uite că frica nu poate fi eliminată decât prin teme de casă [27].

Restabilirea consiliatului

Uneori consiliații se descurajează atunci când încearcă şi nu reuşesc să-şi facă tema sau, atunci când după ce fac un progres, alunecă înapoi în vechile tipare comportamentale păcătoase. Consilierii spirituali trebuie să fie gata şi pregătiți să facă față acestei situații şi trebuie să se aştepte să fie necesar să facă acest lucru în mod frecvent. Sarcina consilierului spiritual este să-l ajute pe consiliat să se restabilească, adică să se confrunte cu propriul lui eşec şi să transforme eşecul într-o binecuvântare şi un avantaj. Consilierul poate să facă imediat amândouă aceste lucruri astfel:

(1) Numind păcatul „păcat". Minimalizând păcatul se face mai mult rău decât prin orice altă greşeală pe care ar putea-o face consilierul spiritual. Consiliatul ştie că eşecul lui este serios. Dacă consilierul spiritual îl tratează ca pe ceva mai puțin serios, consiliatul s-ar putea să se întrebe dacă speranța pe care i-o oferă consilierul este adecvată situației reale şi, prin urmare, dacă el îl poate ajuta cu adevărat. Dar dacă consilierul spiritual, în timp ce, pe de o parte, recunoaşte că eşecul este într-adevăr o greşeală extrem de gravă, pe de altă parte, continuă să susțină speranța, sunt mult mai multe şanse ca persoana consiliată să mai facă o încercare.

(2) Asigurându-l pe consiliat că în providența lui Dumnezeu, care poate face chiar şi mânia omului să-I aducă laudă Lui, acest pas înapoi poate fi transformat într-un pas înainte. Acest lucru poate fi realizat cel mai bine printr-o analiză atentă (din nou printr-o sondare pas cu pas) a greşelii. După ce au fost stabilite faptele, poate fi conceput un plan defensiv, pentru a rezolva episodul următor după principiile lui Dumnezeu („Ai spus că ți-ai pierdut controlul pentru că ai lăsat ca supărarea să se acumuleze înainte de a-i spune soției tale că eşti supărat.

Nu uita, data viitoare când simți că începi să te înfierbânți, va trebui să faci două lucruri: (1) Roagă-te scurt lui Dumnezeu, cerându-I să te ajute să-ți controlezi mânia şi (2) Spune-i soției tale imediat, înainte de a ajunge la faza de fierbere, că eşti pe cale să te înfurii. Apoi, Patricia, tu îți aduci aminte că împreună cu soțul tău trebuie să vă faceți timp să vă îndreptați încet către masa tratativelor, să vă aşezați, să citiți Efeseni 4:25-32 şi să discutați până ajungeți la o soluție biblică. Dacă unul dintre voi uită, cel care-şi aminteşte trebuie să se îndrepte spre masă singur, să se aşeze şi să îl aştepte pe celălalt. Aceasta vă va împiedica să vă certați cu privire la mersul la masă şi va dovedi că vreți să stați de vorbă ca nişte creştini"). Astfel, pierderile pot fi transformate în câştiguri atunci când consilierul şi consiliatul descoperă domeniile deficitare care au nevoie de întărire şi când i se dă consiliatului un puternic stimulent pentru a face acest lucru.

Desigur, deşi este de la sine înțeles, poate că e bine să menționez faptul că restabilirea consiliatului începe cu mărturisirea păcatului înaintea lui Dumnezeu, cu îndreptarea răului făcut altora şi apoi continuă cu pregătirea pentru a acționa în viitor. Adică restabilirea constă din pocăință şi din roadele ei.

Este de asemenea important să menționăm că epuizarea, lipsa de somn şi boala fizică pot fi ocazii pentru recădere la fel ca şi mândria, renunțarea la eforturi etc. Verifică dacă există aceşti factori, în aparență evidenți, dar de atâtea ori trecuți cu vederea.

Aceste patru întrebări nu se pretind a fi exhaustive, dar poate că ele arată cauzele cele mai frecvente ale refuzului de a face tema de casă. Astfel, încă din prima şedință, tema de casă îi dă consilierului spiritual posibilitatea de a descoperi (1) cine vrea şi este în stare să facă voia lui Dumnezeu, (2) cine vrea dar nu este în stare să facă vota lui Dumnezeu (şi ce impedimente îi stau în cale) şi (3) cine nu vrea să facă voia lui Dumnezeu.

Poate că este nevoie să mai menționăm o ultimă problemă întâlnită uneori în consilierea spirituală. Dacă consiliatul nu-şi face temele, acest lucru poate se datorează faptului că el vrea consiliere spirituală de dragul şedințelor de consiliere şi nu pentru consilierea în sine. Când un consiliat vrea doar să vorbească (în mod evident îi plac şedințele, dar nu vrea să lucreze), uneori el poate fi stimulat să lucreze prin următoarea sugestie: „Să vedem dacă ai nevoie de mai mult timp ca să-ți faci temele, pentru că se pare că nu reuşeşti să le faci. Vom face şedințele mai rar, ca să ai mai mult timp. Ne vedem deci peste trei săptămâni". Sau îi poți spune: „Sună-mă la telefon după ce ți-ai terminat temele, ca să programăm următoarea şedință". Uneori, dacă consiliatul începe să lucreze cu scopul de a programa o altă şedință, s-ar putea ca el să vadă rezultate care vor conduce la speranță şi la o mai bună motivație pentru viitor.

Exemple de teme de casă [28]

(1) [29] „Scrie toate păcatele din viața ta (a) care n-au fost iertate niciodată; (b) pe care-ți este greu să le învingi." (Această temă este pentru o singură persoană.)

(3) „Pe un formular D.T.P. ține evidența ocaziilor în care ți-ai pierdut controlul, problemele care te-au dus la aceasta şi în legătură cu cine." [30]

(1) „Calcă toate rufele până la şedința următoare." [31]

(2) „Scrie-i o scrisoare lui John şi cere-i iertare, după ce te-ai pocăit de păcatul pe care i-ai făcut împotriva lui şi I-ai cerut iertare lui Dumnezeu.

(3) „Ține o evidență precisă a perioadelor de somn neîntrerupt din săptămâna viitoare. Notează cu grijă toate întreruperile somnului, ora şi durata întreruperii."

(7) „Când mergi acasă în seara aceasta, scrie-ți temele pentru săptămâna viitoare; apoi acționează conform temelor. Asigură-te că temele se ocupă de probleme concrete."

(3) „Respectând regulile pentru masa tratativelor enumerate pe formular [32], țineți împreună trei conferințe în săptămâna aceasta. Găsiți soluții biblice pentru şase probleme de pe listă (trei de pe fiecare coloană). Alegeți şase dintre cele mai uşoare probleme. Nu uitați că parte din tema de casă constă din faptul că voi doi trebuie să

cădeți de acord cu privire la probleme. Dacă nu puteți să rezolvați nici una din aceste probleme, notați pur și simplu (în scris) ce v-a împiedicat să le rezolvați. Toate soluțiile cu privire la care ați ajuns la un acord puneți-le în scris."

(3) „Completați împreună C. de C. [33]. NU-L PUNEȚI ÎN PRACTICĂ ÎN SĂPTĂMÂNA ACEASTA. Aduceşti C. de C. săptămâna viitoare, ca să trecem peste el împreună şi să dăm sugestii dacă este necesar."

(2) „Citiți împreună Efeseni 5:22-33 şi fiți pregătiți să discutați relația dintre soț şi soție la şedința următoare. Scrieți orice întrebări care apar în timp ce citiți sau în timpul discuției pe care o veți purta după ce citiți textul, în lumina textului din Efeseni 5 şi 1 Ioan 4:19. Încercați să stabiliți cine are în primul rând responsabilitatea de a introduce dragostea în cămin."

(2) „Pregăteşte toate mesele în săptămâna aceasta, INDIFERENT CUM TE SIMȚI." [34]

(4) „Faceți o listă cu locurile în care puteți face ceva împreună şi lucrurile pe care le puteți face împreună; faceți cel puțin unul în săptămâna aceasta!"

(6) „Jucați împreună o partidă de şah în săptămâna aceasta, aminţindu-vă că nu şahul ne preocupă, ci relațiile dintre soț şi soție."

(1) „În calitate de cap al familiei, începe să conduci timpul de închinăciune al familiei aşa cum ți-am arătat, folosind ghidul de închinăciune pe care ți l-am pus la dispoziție."

(6) „Notează motivele pentru care crezi că situația nu s-a schimbat mai mult până acum. Fii concret. Următoarele întrebări s-or putea să-ți fie de folos: (a) Mă preocupă suficient de mult ca să încerc? (b) Văd vreo speranță? (c) Mai am resentimente? (d) Mai există vreo informație relevantă pe care n-am dezvăluit-o încă?"

(2) „În săptămâna aceasta continuă să cauți un serviciu. Nu uita că serviciul tău de opt ore pe zi este să îți găseşti un serviciu!"

(4) „Ori de câte ori simți că te enervezi, fă două lucruri: (a) cere-I lui Dumnezeu să te ajute; (b) spune-i Mariei că te enervezi şi convoacă o conferință la masa tratativelor. Aşezați-vă împreună şi începeți să lucrați la problema aceea, respectând toate regulile conferinței."

(2) „Fă o listă a lucrurilor mici dar observabile prin care poți să-i faci plăcere lui Bill, şi fă unul din aceste lucruri în fiecare zi din săptămâna aceasta, începe deseară punând lumânări la masă."

(5) „Primele două săptămâni au fost bune; nu deveniți prea încrezători în săptămâna aceasta (1 Corinteni 10:12) şi nu slăbiți eforturile. Străduiți-vă şi mai mult să rezolvați problemele. Faceți cât mai multe din lucrurile de pe listă în săptămâna aceasta."

(1) „Scrie o scrisoare fiecăruia dintre cei cu care ai consumat droguri (nu te duce să le vorbeşti personal). Spune-le că nu te mai droghezi şi că intenționezi să rămâi aşa, şi că îi vei evita pentru a evita tentația. Citeşte 1 Corinteni 15:33."

(7) „Hotărăşte în săptămâna aceasta dacă vrei sau nu să-ți faci temele. Nu are rost să ne irosim timpul. Dacă există vreo problemă care împiedică progresul, voi fi bucuros să te ajut s-o rezolvi, dacă-mi spui despre ce este vorba. Dacă nu eşti gata să acționezi, cheamă-mă la telefon până vineri, ca să anulăm şedința viitoare."

(3) „Fă o listă de priorități. Care dintre acestea are cea mai mare prioritate în ochii lui Dumnezeu: participarea la întruniri, ținerea casei în ordine, relațiile personale?"

(4) „Fă-ți un plan de lucru pe zi şi pe săptămâna care crezi că va aduce onoare lui Dumnezeu, găsindu-ți timp pentru tot ceea ce vrea Dumnezeu să faci. Ce trebuie eliminat din ceea ce faci acum? Ce poți face cu mai multă eficacitate? Ce se poate adăuga la activitățile tale din cursul săptămânii? Dacă dai de probleme, notează-le şi le vom discuta săptămâna viitoare."

NOTE

1. Cu elevii de şcoală este mai înţelept să folosim termeni ca „sarcini" sau „aplicaţii practice" în loc de „teme de casă"! Însă adulţii par să înţeleagă din expresia „temă de casă" că consilierea spirituală implică predare şi învăţare.

2. Vezi de asemenea cuvintele lui Ioan Botezătorul (Matei 3:8; Luca 3:8, 10-14). Din nefericire, Lowell Colston pune schimbarea la sfârşitul consilierii spirituale pastorale. *Judgment In Pastoral Counseling* (Judecata în consilierea pastorală), (Nashville: Abingdon Press, 1969), p. 115 şi urm.

3. Vezi Proverbele 18:13, 17.

4. Vezi Proverbele 13:12: „O nădejde amânată îmbolnăveşte inima, dar o dorinţă împlinită este un pom de viaţă". Ajută-l pe consiliat să vadă împlinindu-se una sau două din dorinţele lui, chiar dacă sunt dorinţe minore, şi în el se va naşte speranţa.

5. Consilierii trebuie să aibă grijă ca persoana consiliată să se încreadă în Dumnezeu şi în Cuvântul Lui, şi nu în sine însuşi (1 Corinteni 10:12 este un verset potrivit pentru a sublinia această idee).

6. Desigur, consiliaţilor nu trebuie să li se permită să se mulţumească cu schimbări atât de mici când există şi probleme complexe de rezolvat. Pentru aceasta consilierul spiritual trebuie să menţioneze că acesta este doar începutul şi că trebuie să urmeze şi alte schimbări.

7. Vezi *Competent to Counsel*, p. 195 şi urm., unde vei găsi comentarii cu privire la caietul de teme.

8. Şedinţele sunt de obicei programate la intervale de o săptămână, pentru ca persoana consiliată să poată trăi un ciclu complet de şapte zile în lumina şedinţei de consiliere spirituală. În cazuri extraordinare, şedinţele pot fi ţinute mai frecvent. Dar pentru că schimbarea necesită timp, în mod obişnuit şedinţele nu trebuie să fie prea dese, nici chiar dacă consiliatul insistă asupra acestui lucru. Uneori, când sunt multe de făcut, şedinţele pot să fie programate la intervale de 2 sau 3 săptămâni.

9. Desigur, nu orice dependenţă e rea. Toţi credincioşii sunt dependenţi de Dumnezeu şi unii de alţii. Aici vorbim despre o dependenţă greşită. Un antrenor are respect pentru persoana pe care o antrenează. El crede în dezvoltarea capacităţilor celui antrenat şi consideră că greşelile lui pot fi depăşite. La fel gândeşte şi un consilier spiritual bun. Cu ajutorul Cuvântului lui Dumnezeu şi al Duhului Sfânt, el vede potenţialul lui Dumnezeu. Nici antrenorul şi nici consilierul spiritual nu îl face pe cel antrenat (pe consiliat) dependent de el. Apariţia dependenţei este împiedicată prin stabilirea unor ţeluri finale („de obicei noi ne aşteptăm ca acest fel de problemă să se rezolve în cel mult opt săptămâni").

10. Unele teme de casă pot fi date de consiliaţi. Când consilierul spiritual crede că consiliatul a început să meargă pe calea cea bună şi îşi rezolvă cu succes problemele, el poate să verifice dacă concluziile lui sunt corecte dându-i consiliatului sarcina de a-şi stabili singur temele pentru săptămâna aceea. O astfel de tranziţie în perioada când consilierea spirituală se apropie de sfârşit îi dă consilierului spiritual siguranţa că persoana consiliată nu este dependentă de consilier. La sfârşitul ultimei şedinţe, înainte de a-i spune consiliatului că consilierea spirituală s-a încheiat, consilierul spiritual poate să-i dea în scris o temă de felul acesta: „În următoarele două luni, fă-ţi teme scrise la începutul fiecărei săptămâni". Următoarea diagramă ilustrează metoda prin care un consiliat este antrenat ca să devină independent:

În acest proces de antrenare, consilierii spirituali au şi funcţie de învăţători. Consilierii spirituali creştini, spre deosebire de aceia care operează pe baza abordării numite „cunoaştere de expert", se simt liberi să le spună consiliaţilor ce fac, de ce fac lucrul respectiv, cum îl fac şi care le sunt obiectivele. De multe ori ei insista să le spună toate aceste lucruri consiliaţilor. Puţină învăţătură organizată este deci necesară pentru o consiliere spirituală eficace. Cea mai mare parte din învăţătură nu se dă la început, când consiliatul mai este adânc cufundat în necazurile lui. În momentul acela s-ar putea ca el să nu fie încă gata să primească învăţătură. Dar după ce consilierul spiritual i-a ajutat să-şi rezolve o problemă, el trebuie să fie îndemnat să-şi facă timp pentru a afla exact ce s-a întâmplat şi de ce. Consilierul spiritual explică procesul biblic. Aceasta îl ajută să se asigure că va şti cum să evite să mai greşească în viitor şi că ştie ce vrea Dumnezeu ca el să fac şi dacă se întâmplă să mai greşească. Data viitoare va şti singur ce trebuie să facă; nu va mai fi nevoie să se bazeze pe ajutorul unui expert. În procesul de consiliere spirituală, el a ajuns să aibă mai multe resurse proprii pentru rezolvarea problemelor prin faptul că a învăţat ce doreşte Dumnezeu şi cum să folosească practic Cuvântul lui Dumnezeu, în acele pasaje în care apar cuvintele confruntare noutetică, apare adesea alături de ele şi cuvântul a învăţa. Aceste două noţiuni sunt cele două feţe ale unei monede. De aceea învăţătura este o parte importantă a activităţilor consilierului spiritual creştin.

11. Vezi accentul pus de Alger pe şedinţa analitică: „Relaţia dintre analist şi pacient şi comunicarea complexă dintre ei este considerată a fi factorul cel mai crucial în terapie". Ian Alger, „Freedom in Analytic Therapy" (Libertatea în terapia analitică), *Handbook of Psychiatric Theories*, op. cit., p. 119.

12. Evrei 6:1 vorbeşte despre maturizare. Nu se poate determina dacă acest proces de maturizare are loc întrebând „Unde se află el?", ci întrebând „În ce direcţie se mişcă el?" şi „Cât de departe (şi cât de repede) a ajuns?"

13. Consilierii spirituali trebuie să evite să menţioneze îmbrăcămintea, pieptănătura etc., atunci când consiliază femei, cu excepţia cazului când o schimbare a îmbrăcămintei sau a pieptănăturii a fost inclusă în tema de casă. Dar chiar şi atunci, consilierul trebuie să

fie foarte concret când dă astfel de teme. Astfel de referiri la aspectul persoanei, scoase din contextul temei de casă, pot să pară prea personale şi pot fi interpretate greşit de către consiliaţi drept avansuri sexuale.

14. Consiliaţii pot să nu-şi dea seama de progres deoarece, în timp ce caută un fel de dovezi, nu văd dovezile de alt fel. De exemplu, o soţie aştepta să audă din gura soţului ei cuvinte de dragoste pe care el nu le spunea, dar nu observa schimbările în comportamentul lui (faptul că petrecea mai mult timp acasă, că stătea mai mult de vorbă cu ea, că se uita mai puţin la televizor etc.). Uneori este nevoie ca să i se atragă atenţia persoanei consiliate asupra lucrurilor pe care nu le observă, pentru a da naştere la speranţă şi pentru a încuraja succesul în viitor. Subestimarea progresului real (dacă este permisă) poate împiedica progresul mai repede dccât orice alt factor. De aceea, consilierii trebuie să se străduiască să observe progresul autentic şi să nu permită nici o subestimare a lui.

15. Aici consilierul porneşte de la datele fundamentale: el vrea să cunoască baza faptică a afirmaţiei.

16. Adică ei pur şi simplu nu au fost confruntaţi cu acel gen de situaţii de criză cu privire la care se certaseră înainte. Crizele au fost fie evitate intenţionat, fie pur şi simplu nu au apărat.

17. Cele mai obişnuite liste folosite sunt liste ale păcatelor proprii („Scoate mai întâi bârna din ochiul tău"), apoi liste ale păcatelor altora, liste ale domeniilor de tărie din viaţa persoanei respective, liste ale talentelor, aptitudinilor şi deprinderilor, şi liste ale modalităţilor concrete în care i se poate face plăcere celuilalt.

18. Se acordă permisiune cumpărătorului acestei cărţi să reproducă acest formular în orice cantitate pentru utilizare personală sau profesională.

19. Consilierul spiritual este forţat să se concentreze asupra soluţiilor şi a progresului.

20. Ori de câte ori consiliaţii raportează în scris cum ţi-au îndeplinit temele (liste, planificări etc.), cere-le să îţi citească ceea ce au scris. Când consiliatul citeşte raportul, (1) consilierul nu va fi pus în situaţia de a descifra un scris de mână neciteţ şi (2) consilierul va putea să ia notiţe cu privire la tema de casă (consilierul va trebui să păstreze la dosar unele din aceste rapoarte, dar cele mai multe vor fi înapoiate consiliatului, pentru a fi utilizate mai târziu).

21. Tom Tyson. Disciplina bisericească s-ar putea să fie necesară în cazuri de contumacie.

22. În unele cazuri, faptul că un consiliat nu cooperează îl poate forţa pe consilierul spiritual să pornească pe linia acţiunilor disciplinare descrise în Matei 18, sau să îndemne pe una din părţile implicate să facă acest lucru.

23. În cazul copiilor, temele trebuie să fie explicate clar. Consilierul spiritual nu poate să-i spună copilului cum să facă patul; el trebuie să le ceară părinţilor să-i demonstreze copilului ce înţeleg ei printr-un „pat făcut" şi ce implică fiecare pas din acest proces. Cuvântul „curat" înseamnă un lucru pentru un băiat de şapte ani, şi cu totul altceva pentru o fată de şapte ani.

24. Oricare din persoanele implicate (sau toate) poate (pot) fi cauza problemei. Trebuie să fie reexaminate afirmaţiile anterioare cu privire la acordarea iertării. Trebuie să existe „roade" potrivite cu pocăinţa. Aceste roade cuprin în mod necesar şi voinţa de a accepta împăcarea.

25. Vezi capitolul 6, unde vei găsi îndrumări cu privire la telul în care poţi să dai speranţă din Cuvântul lui Dumnezeu.

26. Vezi *The Big Umbrella*, „Evangelism in Counseling" (Evanghelizarea în consiliere).

27. Vezi capitolul 36, pentru mai multe îndrumări cu privire la felul cum trebuie să fie tratată frica.

28. Temele acestea sunt formulate separat. O foaie cu teme cuprinde de obicei mai multe astfel de teme.

29. Numărul din paranteze indică săptămâna (şedinţa) în care a fost dată tema.

30. D.T.P. Înseamnă „Descoperirea tiparelor problematice".

31. Cele două exemple anterioare au fost în primul rând teme date cu scopul colectării de date, deşi ele au avut efecte indirecte şi asupra felului cum a acţionat consiliatul. Tema aceasta este o temă de acţiune. Dar efectele ei şi felul cum este dusă la îndeplinire vor produce date suplimentare.

32. Vezi în continuare capitolul 29.

33. C. şi C. înseamnă „Cod de conduită". Vezi *Competent to Counsel*, p. 188 şi urm.

34. În cazul unei femei deprimate.

Capitolul 29

MODALITĂŢI DE UTILIZARE A TEMEI DE CASĂ

Utilizarea mesei tratativelor

În *Competent to Counsel* am scris următoarele lucruri despre masa tratativelor:

„O metodă practică de a-i ajuta pe consiliați să realizeze scopurile din Efeseni 4 este să-i încurajăm să-şi stabilească o masă a tratativelor. Familiilor li se cere să se aşeze la masă (de preferință, una care nu este folosită în mod frecvent pentru alte scopuri [1]) în fiecare seară şi să îşi discute problemele. O masă este importantă din mai multe motive. Mesele au tendința de a-i atrage pe oameni laolaltă. La masă se poate scrie mai uşor. Timpul necesar pentru a ajunge la masă poate fi important pentru calmare (vezi Proverbele 15:28; 14:17,29), şi este mai greu să pleci din mijlocul unei discuții atunci când toți cei de față stau pe scaun. Masa va deveni în curând un simbol al speranței, un loc în care problemele anterioare au fost rezolvate cu succes.

Puțini dintre oamenii care vin la consiliere spirituală au obiceiul de a-şi rezolva zilnic [2] problemele interpersonale. Acesta este unul din motivele pentru care au ajuns să aibă dificultăți. Oamenii care nutresc animozități şi dezvoltă resentimente o perioadă lungă de timp găsesc că o structură concretă poate ajuta la schimbarea vechilor tipare comportamentale şi la stabilirea unor tipare noi. Hotărârea de a adopta tipare comportamentale biblice se ia mai uşor în cadrul unei structuri concepute în aşa fel încât să asigure disciplina necesară stabilirii acestor tipare. Una dintre modalitățile cele mai realiste de a rezolva dificultățile care se ivesc este stabilirea unei anumite perioade de timp către sfârşitul zilei, în care membrii familiei să se adune laolaltă şi să discute problemele zilei.

La instituirea mesei tratativelor, la fel ca şi în stabilirea unui nou obicei, regularitatea este foarte importantă. Este preferabil ca întâlnirea să aibă loc la aceeaşi masă şi, dacă este posibil, la aceeaşi oră în fiecare zi. Un student care studiază cu regularitate la aceeaşi masă descoperă după scurt timp că actul aşezării la masă tinde să-i creeze starea sufletească potrivită pentru studiu. Studenții care uneori studiază la birou iar alte ori întinşi pe pat îşi fac sarcina dificilă în mod inutil. Nu numai că ei nu asociază nici un loc anume cu studiul (şi pierd beneficiile stabilirii unei stări sufleteşti prin asociere), dar, dimpotrivă, se şi angajează într-o activitate fără randament, deoarece patul este asociat cu dormitul. Culcatul în pat tinde automat să producă atitudini legate de somn, care cu siguranță nu sunt propice studiului. Studentul care studiază numai la biroul lui poate să întărească starea sufletească propice studiului pe care o produce asocierea cu biroul, dacă atunci când îşi dă seama că nu se mai concentrează sau începe să viseze cu ochii deschişi se ridică imediat de la birou, pentru ca nici unul din aceste lucruri să nu ajungă să fie asociat cu biroul. În acelaşi fel, masa tratativelor trebuie să devină locul unde familia se întâlneşte pentru a rezolva problemele prin comunicare creştină [3]. Membrii familiei nu trebuie să permită nimic altceva (şi mai ales certuri şi cuvinte tari) la masă. După o perioadă de timp (de obicei trei sau mai multe săptărnâni), ei vor descoperi că doar aşezându-se la masă li se va crea o stare de spirit propice discuției.

Regulile pentru masa tratativelor trebuie să fie simple. Tatăl convoacă conferința şi, în general, în calitate de cap al familiei, el conduce întrunirea [4]. Mama are adesea rolul de secretară şi scrie tot ce este necesar să fie scris. Conferința începe şi se încheie cu rugăciune. În timpul conferinței se studiază Biblia pentru a descoperi voia lui Dumnezeu cu privire la chestiunile cu care sunt confruntați membrii familiei.

La masa aceasta fiecare începe să discute problemele zilei în termenii propriei lui reacții la acele probleme (mai întâi menționând şi apoi corectându-şi propriile greşeli; prin aceasta, el previne posibile acuzații din partea celorlalți din jurul mesei). Fiecare începe spunându-le celorlalți în ce fel a reacționat greşit față de ei, dacă a fost invidios, că a avut resentimente, că a acționat cu răutate etc. El poate să menționeze şi greşeli pe care le-a făcut față de alții din afara familiei şi poate să ceară sfat şi ajutor pentru a rezolva aceste probleme în cel mai bun mod posibil. El îşi recunoaşte mai întâi propriile păcate şi cere iertare şi ajutor. Este important să ceară ajutor pentru a evita probleme similare în viitor. Familia trebuie să discute problemele şi să dea sugestii cu privire la felul în care în viitor vor putea fi evitate aceste ispite de a păcătui.

De multe ori, pot fi concepute modalități de a da ajutor direct zilnic, şi anumitor persoane din familie pot să li se dea sarcini pe care să le ducă la îndeplinire. Când unul dintre ei începe să vorbească despre sine însuşi şi îndreaptă atenția spre propriile lui greşeli, temeri şi păcate, se deschide calea de comunicare. Dacă persoana aceea ar fi început atacându-l pe altul de la masă şi arătându-i ce a făcut rău, ar fi rezultat o ciocnire care ar fi

blocat comunicarea eficientă. Dar când o persoană începe să vorbească despre ea însăşi (aceeaşi persoană despre care cealaltă persoană este nerăbdătoare să vorbească), ea deschide comunicarea pe aceeaşi lungime de undă. Amândouă persoanele privesc în aceeaşi direcţie şi se concentrează asupra greşelilor aceleiaşi persoane [5]. Când unul dintre ei începe prin a-şi discuta propriile probleme, de multe ori ceilalţi fac acelaşi lucru. Condiţiile au fost structurate în aşa fel încât fiecare găseşte că este mai uşor să vorbească despre sine însuşi.

Când membrii unei familii încep să-şi mărturisească păcatele unii altora, ei descoperă că pot să ceră şi să primească ajutorul de care au nevoie. Prea puţin ajutor poate fi dat fără o astfel de comunicare. Ei descoperă că mărturisirile şi iertarea le permit să se concentreze asupra problemelor şi nu asupra persoanelor. Îndepărtarea aspectului legat de personalitate al problemei îi permite familiei să treacă la discutarea soluţiilor pentru problema însăşi.

Dacă în timpul conferinţei cineva uită regulile, sentimentele încep să se aprindă şi persoana aceea începe să se certe, trebuie făcut ceva. Comunicarea poate să se întrerupă chiar la masa tratativelor. O modalitate simplă de a rezolva această problemă este să fie adoptat un semnal stabilit dinainte. În momentul în care cineva de la masă observă că ceva nu merge bine, persoana aceea se ridică în picioare. Ea nu spune nici un cuvânt, ci se ridică pur şi simplu în tăcere. Acesta este un semnal care a fost stabilit dinainte pentru a le atrage atenţia tuturor că, după părerea unuia dintre membri, cineva a încetat să mai ducă tratative; cineva a alunecat în atitudini şi tipare necreştine. Ori de câte ori unul se ridică în picioare, ceilalţi participanţi recunosc că s-ar putea ca unul dintre ei să fi călcat regulile comportării creştine din Efeseni 4. Dacă unul dintre cei care stau jos consideră că el a greşit sau că a fost interpretat greşit când s-a considerat că el a călcat regulile mesei tratativelor (nu are importanţă care din acestea două), el trebuie să spună imediat ceva de felul: „Înţeleg ce spui. Te rog să te aşezi şi hai să discutăm despre această problemă în loc să ne certăm şi să ne supărăm". Dacă persoana aceea crede că a violat regulile, ea trebuie să-şi ceară iertare.

Masa tratativelor nu există pentru a-i umili pe ceilalţi. După ce fiecare îşi rezolvă propriile greşeli, poate să ridice alte probleme care au apărut în timpul zilei. Fiecare trebuie să spună adevărul, dar cu dragoste (versetul 15), şi întotdeauna cu intenţia de a ajuta. Toate acestea pot părea nefireşti şi dificile ia început. De fapt poate să pară a fi o prostie să treci prin astfel de proceduri. Şi totuşi, cele mai multe activităţi care acum par perfect naturale au fost stânjenitoare la început. Consiliaţilor trebuie să li se amintească ce jenaţi s-au simţit când au încercat să patineze pentru prima oară, să meargă cu bicicleta sau să conducă maşina. Nu era nimic „firesc" în acţiunea respectivă. Nu este nevoie de mult timp pentru a stabili un obicei (şi curând sentimentul de stânjeneală dispare) prin repetiţie, zilnică consecventă. Când o persoană învaţă să conducă o maşină, ea se simte mai întâi stânjenită şi se întreabă dacă va putea să înveţe vreodată să-şi coordoneze ochii, mâinile şi picioarele. Dar după câteva luni de condus maşina, persoana aceea poate să alunece pe nesimţite în scaunul şoferului, pe un întuneric desăvârşit, în timp ce dezbate o idee teologică greu de înţeles, şi fără nici un gând conştient poate să introducă cheia în contact fără să facă nici o zgârietură pe bordul maşinii. Trei sau mai multe săptămâni de eforturi regulate la masa tratativelor trebuie să facă aceste conferinţe foarte fireşti. Structura trebuie să fie modelată numai până când cimentul se întăreşte [6].

Soţii şi soţiile care au dificultăţi în domeniul relaţiilor sexuale descoperă adesea că multe din problemele pe care le au în pat noaptea îşi au originea în neînţelegerile din timpul zilei care n-au fost rezolvate. O conferinţă de seară la masa tratativelor, în care cei doi lămuresc problemele care i-au supărat în timpul zilei, de cele mai multe ori are un efect deosebit asupra relaţiilor lor sexuale. Doi soţi tineri care aveau probleme serioase în domeniul relaţiilor sexuale au scris:

„Am învăţat un obicei nou. Nu lăsăm niciodată ca soarele să apună peste mânia noastră... Masa tratativelor a fost cea care a deschis comunicarea şi ne-a apropiat tot mai mult unul de altul. Treptat, viaţa noastră sexuală s-a îmbunătăţit, până când a atins un punct de succes aproape incredibil".

Consilierea spirituală revelează adesea existenţa unei întreruperi a comunicării. Consilierea spirituală noutetică, în care toţi cei implicaţi sunt de obicei consiliaţi împreună, îi face pe consiliaţi în stare să restabilească comunicarea (sau să stabilească comunicarea pentru prima dată) chiar în cadrul şedinţei de consiliere spirituală. Putem să menţionăm un caz memorabil. Familia era formată din trei copii adolescenţi, doi băieţi şi o fată, şi, desigur, părinţii. Iniţial, părinţii au venit la consiliere cu cel mai mare dintre băieţi, cu care, spuneau ei, au pierdut orice posibilitate de comunicare. Consilierii spirituali au descoperit că nu existase niciodată vreo

comunicare semnificativă între părinţi şi copil şi le-au explicat acestora principiile mesei tratativelor. Dar părinţii s-au îndoit că aceste conferinţe la masa tratativelor ar fi posibile şi au pus sub semnul întrebării valoarea lor. Pentru a demonstra valoarea şi posibilitatea de realizare a mesei tratativelor, consilierii au început să deschidă şi să medieze discuţia dintre părinţi şi copil chiar acolo pe loc. Interacţiunea care a avut loc a fost atât de plină de semnificaţie încât unul din părinţi a spus uimit: „N-am ştiut că fiul meu crede lucrul acesta", iar celălalt a spus: „Şi eu sunt uimit să aud ce are el de spus".

Discuţia a decurs atât de bine încât consilierii s-au retras din discuţie şi au ascultat. După un timp, ei au trimis familia acasă şi le-au spus să continue discuţiile în felul acesta. Cam după o oră a sunat telefonul. Era mama. Ea a spus:

„Suntem tot la masa tratativelor şi avem o discuţie foarte constructivă. Singura problemă este că fiica noastră vrea să participe şi ea la discuţia aceasta şi ea nu cunoaşte regulile. Aţi vrea să i le explicaţi?" Fiica a fost instruită la telefon şi de atunci toţi membrii familiei comunică unii cu alţii.

Pentru masa tratativelor este folosit următorul formular:

STABILIREA UNEI MESE A TRATATIVELOR

LOCUL
Căderi de acord asupra unui loc în care conferinţele zilnice pot fi ţinute fără întreruperi. Alegeţi o masă, de preferinţă una care nu este utilizată frecvent pentru alte scopuri. Ţineţi toate conferinţele la masa aceea. Dacă apar probleme în timp ce vă aflaţi în altă parte, ori de câte ori este posibil aşteptaţi până ajungeţi acasă pentru a le discuta - la masa tratativelor, desigur, în prima săptămână, citiţi Efeseni 4:17-32 în fiecare seară înainte de conferinţă.

Locul ……..

Timpul……..

SCOPUL
Masa tratativelor este un loc pentru conferinţă nu pentru ceartă. Începe discutând despre tine însuţi - despre păcatele şi greşelile tale proprii - şi toate aceste chestiuni trebuie să fie rezolvate cerându-ţi iertare. De asemenea cere ajutor (vezi Matei 7:4-5).

Spune adevărul în dragoste. Nu duce cu tine în ziua următoare nici o îngrijorare din ziua de azi. Nu toate problemele pot fi rezolvate într-o singură şedinţă. Poate va fi necesar să alcătuieşti o agendă de lucru şi să programezi tot ce este de făcut pe o perioadă de timp conform priorităţilor. Orientează-ţi toate energiile spre rezolvarea problemei, nu spre persoana de care e legată problema ta. Ţelul tău este să ajungi la soluţii biblice, aşa că trebuie să ai întotdeauna Biblii la îndemână şi să le foloseşti. Este util să pui pe hârtie rezultatele muncii tale. Începe şi încheie conferinţele cu rugăciune. Când ai nevoie de ajutor, reciteşte Efeseni 4:25-32.

PROCEDURI
Dacă oricare dintre cei ce participă la conferinţă se ceartă, se închide în sine sau face orice altceva în afară de discuţii la masa tratativelor, ceilalţi trebuie să se ridice în picioare şi să stea aşa în linişte. Acest semnal prestabilit înseamnă: „După părerea mea, am încetat să ne mai consfătuim". Dacă persoana care s-a ridicat în picioare a judecat corect sau greşit nu are importanţă şi acest lucru nu trebuie să fie discutat pe moment. Persoana care a rămas aşezată trebuie să arate că este gata să continue conferinţa şi să-i invite pe ceilalţi să se aşeze.

Uneori soţi şi soţii care s-au înstrăinat unul de altul trebuie să fie chemaţi să înceapă apropierea unul de altul folosind protoconferinţa, care devine baza pentru conferinţe ulterioare de genul celor pe care tocmai le-am descris. Acestora li se cere, dacă se poate chiar la prima şedinţă, să ţină o serie de conferinţe (atâtea câte sunt necesare, dar cel puţin trei [7]), în timpul cărora ei trebuie să caute să realizeze un lucru şi numai unul: să alcătuiască (împreună) o listă a lui şi a ei cu toate modalităţile concrete în care ei ştiu că au greşit unul faţă de altul ca soţ şi soţie. Consilierul spiritual spune ceva de felul: „Această listă de şaptezeci şi cinci până la o sută

de chestiuni trebuie să fie foarte concretă. Ea trebuie să includă probleme ca: „Uit s-o felicit pe soția mea cu ocazia aniversărilor noastre; nu îi deschid uşa maşinii şi nu aştept să se urce ea mai întâi în maşină şi să închid uşa după ea"; sau: „Îi servesc soțului meu mâncăruri reci; îl cicălesc întruna". Desigur, nu ezitați să introduceți pe listă şi probleme mai mari, ca de exemplu: „Nu-l mai iubesc". Observă la faptul că trebuie să începi scoțând bârna din ochiul tău - adică concentrându-te mai întâi asupra propriilor tale păcate şi greşeli. Prima şedință (cel puțin) trebuie să fie limitată în întrgime la analizarea unor astfel de chestiuni. Numai după ce fiecare dintre voi a epuizat acest filon bogat, puteți să începeți să lucrați la greşelile celuilalt.

După ce fiecare dintre voi a scris toate lucrurile care i-au venit în minte cu privire la sine, trageți o linie sub cele două coloane şi fiecare dintre voi să adauge la coloana celuilalt chestiuni pe care credeți că persoana cealaltă le-a omis şi ar fi trebuit să le includă. Dacă ați lucrat aşa cum trebuie, chestiunile de deasupra liniei trebuie să fie în număr mai mare decât cele de sub linie, cel puțin de două ori. Acum permiteți-mi să formulez câteva precauții cu privire la întocmirea listei şi să vă dau câteva informații despre scopul, efectele şi utilizarea ei şi câteva îndrumări în legătură cu felul în care puteți să alcătuiți această listă în modul cel mai eficient.

Mai întâi, nu dezbateți, nu discutați şi nu vă certați cu privire la nici una din chestiunile de pe listă. Nu încercați să rezolvați nici una din problemele de pe listă. Aveți o singură sarcină: să întocmiți lista. Chiar dacă celălalt dovedeşte că a înțeles total greşit motivațiile şi acțiunile tale, nu discuta faptul acesta. Aşteaptă până când, în cadrul şedințelor de consiliere spirituală, putem să abordăm aceste chestiuni împreună, în condiții controlate. Un lucru pe care îl vei învăța în acest proces (ca un beneficiu indirect) este răbdarea!

În al doilea rând, dacă unul dintre voi se supără, se ceartă sau se închide în sine, nu discutați despre aceasta! În acest caz celălalt trebuie să folosească semnalul prestabilit pe care l-am menționat, şi anume să se ridice în linişte de pe scaun, indicând prin aceasta că doreşte ca această conferință să continue.

În al treilea rând, este bine ca tu, Tim, în calitate de cap al familiei, să-ți exerciți această calitate de la început, acceptând să-ți asumi responsabilitatea de a convoca conferința şi de a avea grijă ca ea să se termine la timp (vom spune mai multe despre această calitate de cap al familiei mai târziu [8]). În săptămâna aceasta citiți Efeseni 4:25-32, la începutul fiecărei şedințe, pentru a vă reaminti amândoi ce fel de comunicare ne cere Dumnezeu să avem. De asemenea, începeți şi încheiați conferința cu rugăciune. Mary, tu poți să preiei rolul de secretară şi să scrii pentru amândoi.

Apoi, permiteți-mi să vă explic importanța, efectele şi felul cum trebuie să fie utilizată lista. Lista aceasta este importantă pentru că ea conține unele surprize. Vei fi surprins că persoana cealaltă este conştientă de atât de multe din greşelile ei. Este posibil să te surprindă şi cât de multe din acțiunile tale au fost înțelese şi interpretate greşit de persoana cealaltă. Nu discuta despre aceste lucruri acum - dimpotrivă - ascultă şi învață. Vei fi surprins poate şi de ceea ce pentru tine va constitui material cu totul nou. În sfârşit, s-ar putea să fii surprins de prioritățile tovarăşului tău de viață şi de importanța pe care el (ea) le-o acordă.

Listele pe care le alcătuiți vor fi de mare importanță pentru voi, fiindcă ele vor fi produsul primelor zile de efort unit pentru rezolvarea problemelor căsniciei voastre. Acesta este însă începutul slab a ceea ce va deveni (să sperăm) o practică regulată - comunicarea zilnică despre probleme. În timp, masa tratativelor va deveni un loc unde veți rezolva problemele împreună. Dar deocmdată nu sunteți gata pentru aceasta. În săptămâna aceasta învățați cum să turnați cărămizile; în timp, vă vom învăța cum să alegeți pe C, pe cei doi Ă, pe S, pe T pe O, pe R, pe I şi pe E, şi cum să le puneți laolaltă.

Listele sunt importante pentru noi toți, deoarece ele vor deveni baza pentru ceea ce vom face în şedințele viitoare [9]. Vom lucra împreună la multe din aceste chestiuni. În cele din urmă, când lucrurile vor începe să meargă bine, veți lucra singuri la acele chestiuni care mai rămân pe listă. Într-un sens foarte real, viitorul consilierii noastre spirituale depinde de felul cum lucrați voi acum. De aceea, nu tratați cu uşurință această temă."

Poate că cititorul se întreabă de ce este necesar să discutară această temă în atâtea detalii. Facem lucrul acesta din mai multe motive. Mai întâi, mulți consiliați (şi mai ales aceia care au trecut fără succes prin consiliere spirituală înainte) şi-au pierdut speranța şi vin la consiliere fără să se aştepte la prea mare lucru. În cadrul consilierii orientate spre discuții şi sentimente, ei nu au realizat practic nimic. Aici, chiar de la început, sunt

confruntați cu ceva total diferit - un program complet, cu țeluri, metode şi reguli bine definite. Acesta este unul din cei mai puternic factori generatori de speranță. Adeseori cel mai bun mod de a da o astfel de speranță este să explici în detaliu acest program la prima şedință.

Dincolo de aceasta, observați cum consiliatul vede că consilierea spirituală se prezintă ca un program integrat, şi nu doar ca un număr de şedințe fără legătură unele cu altele şi fără nici o structură. El este pus de la început în situația de a acționa biblic în legătură cu problemele lui. Se fac presiuni puternice pentru a începe consilierea spirituală cu dedicare, cu entuziasm şi cu efort. Consiliatul îşi dă imediat seama că nici o temă nu este lipsită de importanță şi că foarte multe lucruri depind de efectuarea lor; de asemenea, el îşi dă seama că consilierul spiritual aşteaptă mult de la el, dar nu mai mult decât s-ar cuveni să aştepte în orice punct dat.

Lista de model care urmează (pe care sunt incluse şi observațiile consilierului spiritual) arată care feluri de chestiuni sunt cele mai utile, care probleme devin mai probabil să aibă un singur filon şi la care din chestiuni este mai bine să se lucreze mai întâi. Numerele încercuite indică chestiuni care pot fi utilizate pentru primele teme.

O LISTĂ MODEL

(prescurtată şi cu observații)

EL	EA
1. Sforăi şi acest lucru o deranjează pe soția mea. Vorbeşte el serios, sau dă dovadă de puțină ostilitate prin această afirmație?	**1. Nu am încredere în Fred aşa cum ar trebui.** Prea general (trebuie să obțin date concrete - cu privire la ce?). Prea dificil pentru prima şedință.
2. Nu organizez întruniri de închinăciune ale familiei. Este bine să lucrăm la aceasta imediat.	**2. Încerc să-l presez pe Fred să facă anumite lucruri.** De obținut detalii: Ce lucruri? Pentru ce motive?
3. Mă închid în mine însumi. Trebuie acționat curând (a 2-a sau a 3-a şedință)	**3. Îl cicălesc tot timpul.** De lucrat la această problemă în combinație cu nr. 3 de pe lista lui.
4. Nu am terminat lucrări mici de făcut pe lângă casă. Temă bună pentru început, dacă pot să obțin o listă cu aceste lucrări.	**4. Țip la copii.** De făcut legătura cu nr. 5 de pe lista lui Fred.
5. Nu-mi disciplinez copiii aşa cum trebuie. (Din nou, trebuie să obțin date concrete, apoi să lucrez la codul de conduită.)	**5. Nu țin casa în ordine.** De obținut detalii; acestea sunt chestiuni de mare prioritate pentru primele teme.
6. Sunt insensibil la sentimentele Mariei. (Iarăşi, în ce fel? Poate constitui una din primele teme, dacă obțin date concrete.)	**6. Sunt geloasă.** Trebuie să-l întreb pe Fred direct: „Are această gelozie vreo bază?'
7. Lucrez prea târziu noaptea. A se face legătura cu nr. 11 de pe lista Mariei.	7. Mi-e foarte greu să iau decizii. Să cer 2 sau 3 exemple.
8. Dau vina pe Maria pentru lucruri de care sunt vinovat eu. Trebuie să obțin şase exemple.	**8. Îmi pierd controlul.** De lucrat mai târziu. La prima şedință îi voi da un formular DTP, ca sa determinăm ce cauzează pierderea controlului.
9. Aproape niciodată nu-mi exprim ideile clar şi în întregime. Să explorez în profunzime mai târziu.	**9. Uit să-l spun lui Fred dacă l-a căutat cineva la telefon.** Observație bună, concretă. De lucrat asupra ei; acord cu privire la metoda de rezolvare - o tablă de scris pe perete?
10. Totul trebuie că se facă cum vreau eu, sau să nu se facă deloc. Trebuie să cer exemple.	**10. Preiau conducerea casei.** Necesită discutare detaliată mai târziu. De făcut legătura cu nr. 2, 5, 7 de pe lista lui Fred. Amândoi să citească capitolele potrivite dintr-o carte de trăire creştină în familie.
11. Maria se ocupă prea mult de copii; nu-i pasă de mine.	**11. Fred le acordă atenție altor femei.** De verificat legătura cu nr. 1 şi 6.

De explorat în profunzime într-una din primele şedinţe.	
12. Maria se plânge prea mult de felul cum taie băieţii iarba.	**12. Fred nu petrece destul timp acasă.** De obţinut date exacte. Alcătuirea unui orar săptămânal al orelor petrecute acasă.
13. De multe ori ea refuză să aibă relaţii sexuale cu mine. De pus pe agenda de lucru pentru a discuta şi a lucra la această problemă mai târziu.	**13. Fred este plictisitor şi neinteresant.** Să întreb: „Cum ţi-ar place să fie?" Mai târziu fi voi da ca temă Mariei să descrie ce fel de om i-ar plăcea ei ca el să devină.
14. Este lipsită de consideraţie. Exemple.	**14. El a renunţat să mai lucrze la îmbunătăţirea căsniciei noastre.** Ce te face să crezi acest lucru?
15. Mama Mariei se amestecă în familia noastră. De pus pe agenda de licru.	

Observaţiile de pe lista model indică reacţiile consilierului spiritual la fiecare chestiune, în timp ce lista este citită de secretară (soţie). El poate să noteze aceste observaţii în caietul lui sau pe agenda de lucru, poate să facă comentarii pe marginea lor sau să facă nişte investigaţii minime, sau poate să facă toate acestea. De obicei este bine să existe o reacţie verbală imediată, care să indice dacă se va acţiona imediat sau mai târziu cu privire la chestiunea respectivă. O listă eficientă, după cum puteţi vedea (şi aceasta este doar o listă prescurtată) poate să-i dea de lucru consilierului pentru o vreme. Atunci când se acţionează asupra uneia (sau mai multora) din aceste chestiuni, de obicei se ajunge la altele. Dar, în acelaşi timp, soluţiile găsite în unul sau mai multe domenii duc de obicei la găsirea de soluţii şi în alte domenii [10].

Variaţiuni pe această temă

Pot exista multe variaţiuni pe această temă fundamentală a mesei tratativelor. Consilierul spiritual trebuie să înveţe s-o utilizeze în mod creator şi flexibil. De exemplu, dacă un cuplu vine pentru consiliere spirituală înainte de căsătorie, pot fi ţinute mai multe conferinţe pentru a descoperi domeniile conflictuale, domeniile neexplorate în care pot apărea tensiuni, cât de bine se cunosc unul pe altul şi dacă sunt pregătiţi pentru căsătorie. Această din urmă chestiune depinde de doi factori: (1) Sunt ei amândoi creştini care din punct de vedere biblic sunt liberi să se căsătorească (inclusiv faptul că nu trebuie să existe probleme legate de un divorţ care nu au fost încă rezolvate [11])? (2) Pot amândoi să lucreze cu succes pentru găsirea soluţiilor biblice în cazul unor dificultăţi inevitabile? Masa tratativelor poate dezvălui astfel de date mai repede şi mai deplin decât orice altă metodă.

Conferinţele la masa tratativelor trebuie să fie încurajate în timpul consilierii spirituale înainte de căsătorie, nu numai din motivul menţionat mai sus, ci şi pentru că este important ca o căsătorie să înceapă cu o comunicare sinceră între cei doi, conform principiilor din Efeseni 4:25-32, care au fost discutate anterior. Astfel, masa tratativelor este utilă nu numai pentru remediere, ci şi pentru prevenire. Dacă mai mulţi bărbaţi şi femei care se pregătesc să se căsătorească ar fi încurajaţi să lucreze la problema comunicării de la începutul căsniciei lor, mult mai puţini ar avea nevoie de îndrumări mai târziu, în perioadele de criză. Şi de fapt ar fi mai puţine crize în căsnicii.

Rezolvarea altor probleme prin teme de casă

Utilizarea modelelor

Analiza multor probleme indică faptul că dificultăţile cu multe ramificaţii nu pot întotdeauna să fie descurcate complet. Şi nici nu pot fi delimitate cu uşurinţă toate aspectele deprinderilor care trebuie să fie învăţate (cum ar fi deprinderile necesare pentru a face consiliere spirituală eficace). În astfel de cazuri, una dintre cele mai bune modalităţi de a învăţa cum să adoptăm principiile lui Dumnezeu este să-i observăm pe aceia care şi le-au însuşit deja. Modelele constituie o metodă biblică esenţială pentru a-i învăţa pe alţii. În *Competent to Counsel* am citat, în parte, dovezile biblice care sprijinesc afirmaţia mea. Pentru a le aduce din nou înaintea cititorului, daţi-mi voie să citez o parte din ceea ce am scris acolo:

Rezolvarea problemelor prin modele

„În 2 Tesaloniceni 3, Pavel a pus problema disciplinei. Existau creştini în Tesalonic care, datorită faptului că au auzit (greşit) că a doua venire a lui Cristos era iminentă, au crezut că pot să-şi abandoneze lucrul. Apoi au început să mănânce şi să trăiască pe socoteala altora. Pavel a numit comportarea lor „neorânduială" (sau, literal „o comportare nedisciplinată"). De aceea, Pavel a spus:

„Vă poruncim, fraților, să vă depărtați de orice frate care trăieşte în neorânduială" (3:6).

Cuvântul tradus „neorânduială" înseamnă un fel de viață dezordonată, o viață fără nici o ordine şi fără nici o organizare. Inerente în acest cuvânt sunt ideile de „neorânduit", „nelalocul lui", sau „în dezordine". Adunarea lor era ca o coloană de soldați în care unii mărşăluiau necadențat. Pavel a atacat problema direct, declarând că fiecare frate care duce o viață dezordonată, neconformă cu învățătura primită de la apostoli, trebuie să fie evitat. Este evident faptul că până şi în timpul acelei scurte vizite la Tesalonic, Pavel a discutat în mod minuțios importanța unei vieți ordonate şi disciplinate. Când Pavel a afirmat: „Voi înşivă ştiți" (3:7), prin aceasta el a vrut să spună: „Noi v-am învățat aceste lucruri; le-ați primit ca pe o tradiție (ceva transmis) de la noi". Dar Pavel a mai spus şi:

„Voi înşivă ştiți ce trebuie să faceți ca să ne urmați; căci noi n-am trăit în neorânduială între voi" (3:7).

În versetul acesta Pavel a folosit acelaşi termen. Sensul cuvintelor lui este acesta: „Noi n-am trăit o viață dezordonată în mijlocul vostru. De aceea trebuie să urmați exemplul nostru". Pavel a accentuat în mod frecvent importanța modelului, a unui exemplu bun, atunci când învățăm cum să ne structurăm trăirea. Nu putem să accentuăm îndeajuns cât de important este să le arătăm altora prin exemple cum să asculte de poruncile lui Dumnezeu. Un alt mijloc bun de a aplica principiul că disciplina biblică poate fi învățată prin exemple este interpretarea de roluri. (Am discutat în altă parte interpretarea de roluri ca repetiție.) Astfel, Pavel i-a chemat pe cititorii lui nu numai să-şi amintească cuvintele pe care le-a spus el, ci şi felul de viață pe care l-a dus ei şi conlucrătorii lui în mijlocul lor. De multe ori principiile pot fi imprimate în viețile altora în mod permanent şi foarte real prin exemple. Pentru Pavel nu a fost ceva neobişnuit să apeleze la exemple. În mod frecvent Pavel le-a dat altora drept exemplu propriul lui comportament. Acest lucru este evident în pasaje cum este al patrulea capitol din Filipeni. Acolo Pavel nu numai că i-a îndemnat pe cititorii lui să se roage şi să se concentreze asupra lucrurilor care sunt onorabile, drepte, curate, vrednice de a fi iubite şi cu bună reputație, ci el a continuat:

„Ce ați învățat, ce ați primit şi auzit de la mine, şi ce ați văzut în mine, faceți. Şi Dumnezeul păcii va fi cu voi" (Filipeni 4:9).

În capitolul anterior al aceleiaşi epistole el a spus:

„Urmați-mă pe mine, fraților, şi uitați-vă bine la cei ce se poartă după pilda pe care o aveți în noi" (Filipeni 3:17).

Pavel şi-a considerat viața lui ca fiind un model pentru noii creştini. Această idee nu este accentuată numai în Filipeni sau în pasajul din 2 Tesaloniceni; Pavel a exprimat acelaşi gând şi în alte locuri. De exemplu, în 1 Corinteni 4:16, el a scris: „De aceea, vă rog să călcați pe urmele mele".

Pavel a mai menționat modelele când a spus: „Şi voi înşivă ați călcat pe urmele mele (în original - ați devenit imitatorii mei, n. trad.)" (1 Tesaloniceni 1:6). Termenul grecesc „imitator" este acelaşi cuvânt din care provine cuvântul „mimică". El a scris: „Şi voi înşivă ați călcat pe urmele mele şi pe urmele Domnului (ați fost imitatori ai mei şi ai Domnului, n. trad.)". Se pare că ei au învățat cum să-L imite pe Domnul imitând ceea ce făcea Pavel care, la rândul lui, Îl imita pe Domnul. Apoi Pavel i-a lăudat că au devenit modele. După ce au învățat cum să-l imite pe Pavel, care Îl imita pe Domnul, «i înşişi au devenit exemple pentru alții: „Ați ajuns o pildă pentru toți credincioşii din Macedonia şi din Ahaia (1 Tesaloniceni 1:7).

Petru i-a sfătuit în acelaşi fel pe prezbiterii bisericii căreia îi scria el nu numai să păstorească turma Domnului, ci şi să devină modele pentru turmă (1 Petru 5:3), fără să facă pe stăpânii cu aceia care le-au fost dați în grijă.

Cuvântul folosit de Petru este *typoi* („tipuri"). Prezbiterii trebuie să fie „tipuri" sau tipare pentru turmele lor. Ideea de model apare peste tot în Noul Testament [12].

Ideea de modele apare şi în scrierile lui Ioan, la fel ca şi în scrierile lui Petru şi ale lui Pavel. În 3 Ioan 11, cuvintele lui Ioan arată că el considera de la sine înțeles faptul că imitarea va avea loc. El spune: „Preaiubitule, nu urma răul, ci binele". Prin aceasta el vrea de fapt să spună următoarele:

Voi veți imita. Nu veți putea să nu imitați. Ca şi copii, voi învățați să imitați, şi în tot timpul vieții veți continua să-i imitați pe alții. Aşa că faceți ca imitarea aceasta să fie conştientă şi să aibă un scop, şi asigurați-vă că imitați ceea ce este bun.

Influența copiilor mai mari în familie demonstrează clar importanța exemplului. Copiii mai mici imită felul lor de a vorbi, cuvintele lor, acțiunile şi atitudinile lor. Influența părinților este şi mai izbitoare. Şi influenta pe care o exercită un consilier spiritual în cadrul consilierii este de asemenea o chestiune importantă. Prin tot ceea ce fac ei, consilierii spirituali sunt în mod implicit modele. Uneori ei sunt modele şi în mod explicit [13]. Aşa că ideea de model ca mijloc de a produce disciplină este ceva ce trebuie să primească atenție adecvată."

În *The Big Umbrella*, am analizat pe scurt modelul ca principală metodă folosită de Isus pentru a-i învăța pe oameni.

„Aici, la început, veți observa că Domnul Isus îi angajează ca studenți ai Lui. Învățătorul Şi-a căutat elevii şi i-a acceptat în şcoala Lui numai pe aceia pe care i-a ales el personal. Poate că acest principiu al selectivității este prea adesea trecut cu vederea - în special în şcolile de teologie. În momentul când i-a angajat ca elevi ai Săi, Isus le-a explicat şi scopul şi metodele pe care le are în vedere, ce plănuieşte să facă cu aceşti doisprezece ucenici în următorii câțiva ani şi cum intenționează să procedeze. El a numit (sau a ales) doisprezece care să poată fi „cu El". Acesta este cuvântul cheie: „cu El". Poate vei spune: „Dar eu am crezut că El avea de gând să-i învețe; că avea de gând să-i instruiască. Şi nu acest lucru l-a făcut El? Nu-L vedem oare pe Domnul Isus Cristos stând mai târziu la o parte cu ucenicii Lui şi explicându-le în detaliu învățătura pe care a dat-o mulțimilor în general? Nu citim oare că El i-a instruit în privința unor mari adevăruri? Nu-L vedem oare învățându-i, învățându-i şi iar învățându-i pe ucenicii Lui?

Ba da, Îl vedem. Dar învățătura este concepută de mulți oameni foarte îngust. Ea este adesea considerată a fi doar acel contact care are loc între un învățător şi elevii lui, în care învățătorul transmite informații faptice. Desigur, aceasta constituie o mare parte a procesului de predare, şi nimic din ceea ce spun eu aici (vă rog să subliniați cuvântul „nimic") nu trebuie să fie interpretat ca însemnând că eu nu cred în predarea teoretică. Dar predarea este mult mai mult decât transmitere de cunoştințe teoretice. De aceea Biblia nu spune că Isus i-a ales pe cei doisprezece ca să-i instruiască. Isus nu spune că El a ales doisprezece oameni ca să-i trimită la şcoală. Şi nici nu spune că El a ales doisprezece oameni care să ia cărțile şi să participe la cursul Lui. Toate acestea făceau parte din procesul de învățare, dar, notați, ele erau doar o parte. Există un concept mult mai larg în cuvintele acestea: „El a ales doisprezece ca să fie cu El". Cu El! Gândiți-vă la tot ce înseamnă aceasta. Aceste două cuvinte descriu plinătatea învățăturii date de Isus. O astfel de învățătură este deplină: întreagă, echilibrată şi completă. Pe toată durata lucrării Lui, ucenicii trebuiau să fie cu El, ca să învețe nu numai ceea ce-i învăța prin cuvinte, ci mult mai mult.

„De unde ştii tu? mă veți întreba poate. Oare nu dai tu acelei expresii sensuri pe care nu le are? Nu, nu cred, şi vă voi spune de ce. Motivul pentru care afirm că nu interpretez acest pasaj în aşa fel încât să se potrivească cu propriile mele idei este că într-un pasaj de mare importanță, Isus Însuşi a făcut o descriere a învățării care se potriveşte exact cu această interpretare. În al şaselea capitol din Luca, versetul 40, Isus defineşte relația elev-învățător, ce se petrece în cadrul acestei relații şi rezultatele ei. Isus spune: „Ucenicul nu este mai presus de învățătorul lui; dar orice ucenic desăvârşit va fi ca învățătorul lui". Ați înțeles întreaga semnificație a acestor cuvinte? El spune că oricine care este învățat în mod deplin va fi ca învățătorul lui. Isus nu a spus „va gândi ca învățătorul lui". Şi aceasta este o parte din rezultat, dar numai o parte. Isus a spus că un ucenic care a fost învățat în mod adecvat (deplin) „va fi ca învățătorul lui". Ucenicul va fi ca învățătorul lui, nu doar va gândi ca el. Acest pasaj ne ajută să înțelegem principiile educative care stau la baza faptului că Isus i-a ales pe cei doisprezece să fie „cu El", cu scopul de a-i trimite apoi şi pe ei să-i învețe pe alții. El i-a chemat să devină ucenicii Lui, ca să poată fi cu El, cu scopul de a deveni ca şi El, pentru ca să poată să-i învețe pe alții ca şi El.

Dar au avut succes aceste principii? Educația care le-a fost dată i-a făcut într-adevăr să fie „ca El"? Dovezile ne dau un răspuns clar la această întrebare. După ce Isus a înviat din morți şi S-a înălțat la cer, El Şi-a trimis Duhul înapoi, ca să continue lucrarea Lui prin Biserică. În Faptele Apostolilor 4:13, Luca ne arată cum îi vedeau duşmanii Bisericii pe ucenici (numiți acum apostoli), care erau conducătorii acestei lucrări:

„Când au văzut ei îndrăzneala lui Petru şi a lui Ioan s-au mirat, întrucât ştiau că erau oameni necărturari şi de rând; şi au priceput că fuseseră cu Isus".

Dovezile sunt complete acum. Priviți la ele: Isus a ales doisprezece oameni care să poată fi cu El. El a spus că un ucenic, învățat în mod adecvat, va fi ca şi învățătorul lui. Şi după un timp, alții au recunoscut că ucenicii deveniseră, în mare măsură, ca şi El".

Modelele ca temă de casă

Dar cum poate învățarea prin modele să devină un factor în tema de casă? Foarte simplu: dându-le consiliaților teme care să îi pună în contact cu alți creştini care demonstrează în viața lor calitățile şi deprinderile necesare pentru a se dezvolta. O cerință fundamentală este participarea regulată la activitățile unei biserici conservatoare. Şi alte teme pot ajuta

În moduri mai concrete. Astfel de teme pot să sune în felul următor: Invită pe un diacon al bisericii şi pe soția lui la masă, informându-i că ai vrea ca după mâncare să-ți arate cum să organizezi închinăciunea în familie.

Sau:
Stai de vorbă cu patru familii creştine din biserica ta, a căror viață demonstrează capacitatea lor de a rezolva probleme, şi pune-le întrebări pentru a afla cum rezolvă ei divergențele care se ivesc.

Sau:
Pune-le întrebări sorei şi fratelui XY, ca să afli cum au reuşit ei să crească copii atât de ascultători. Dacă ei sunt de acord, poți să şi participi la una din conferințele lor familiale săptămânale în care fac planificări.

Sau:
Stai de vorbă cu un diacon din biserica ta şi prezintă-i o problemă concretă. Cere-i să-ți arate cum să foloseşti Biblia pas cu pas, pentru a ajunge la soluția lui Dumnezeu pentru problema ta.

Marea valoare a învățării din exemple constă din faptul că modelul este o persoană întreagă. Învățarea conduitei pe părți îşi are locul ei, dar este chiar mai esențial să vezi conduita în acțiune, urmărind cum se comportă o persoana luată ca întreg. Dacă este disecat şi analizat, comportamentul devine adesea teoretic şi nepractic.

Rezidirea încrederii

Despre acest subiect am spus câte ceva în altă parte (atunci când am discutat despre iertare). Aici este necesar să accentuăm rolul important pe care îl are tema de casă în rezidirea încrederii. Probabil că cel mai important factor dintre toți este efortul vizibil al celui care a greşit de a deveni acum o nouă persoană prin harul (ajutorul) lui Dumnezeu, cuplat cu primele succese realizate prin concentrarea asupra unor schimbări tangibile, concrete. De obicei, trebuie să fie introduse modalități de verificare chiar de la început (un soț care a fost infidel va trebui întotdeauna s-o sune pe soția lui dacă este obligat să rămână la serviciu mai târziu; dacă situația este încă foarte încordată, trebuie să se ajungă la înțelegerea ca soția să-l sune pe el la serviciu).

Un nou început

Mulți consiliați recunosc că au trecut printr-o schimbare serioasă în perioada de timp în care au fost la consiliere. Pentru a marca începutul unei noi relații şi perspectiva optimistă cu privire la viitor, unele cupluri, de exemplu, răspund foarte favorabil la sugestia de a avea o a doua lună de miere. Aceasta poate să fie chiar o mini lună de miere, care să dureze două sau trei zile. Unele cupluri au găsit că este util să ia cu ei, să studieze şi să-şi

confirme din nou jurământul făcut la căsătorie. Această lună de miere poate fi sugerată ca temă la ultima şedinţă de consiliere spirituală sau cândva pe parcurs, în locul unei şedinţe de consiliere, după ce s-a făcut o cotitură în relaţia dintre cei doi.

Programarea

Ar putea fi utile câteva cuvinte cu privire la acest subiect important. Dumnezeu Însuşi lucrează după un program. Planul de răscumpărare a inclus un orar. Cristos a venit la „împlinirea vremii" (Galateni 4:4); moartea Lui a fost prezisă cu o precizie de jumătate de an (Daniel 9:20-27, mai ales versetele 26, 27); El Însuşi a declarat: „Vremea Mea n-a sosit încă" (Ioan 7:6) şi adesea a vorbit despre „ceasul" morţii Lui (timpul stabilit pentru moartea Lui) (Ioan 12:27-17:1 etc.). Consiliaţilor poate să li se pună întrebarea: „Dacă Dumnezeu este ordonat în lucrările Lui, iar tu ai fost creat după chipul Său, cum crezi că vei reuşi dacă trăieşti dezordonat?"

O temă tipică pentru stabilirea unui program poate suna astfel: „Stabileşte un program săptămânal în care diversele elemente esenţiale (adică acelea cerute de Cuvântul lui Dumnezeu) să fie incluse, lăsând timp suficient pentru tot ceea ce cere Dumnezeu de la tine". I se poate explica consiliatului: „Nu uita, Dumnezeu spune că tu trebuie să-ţi faci tot lucrul în şase zile. Dar nu uita nici că tot lucrul tău include lucrări de tot felul; de exemplu, s-ar putea să fie nevoie să faci distincţie între serviciul în care eşti angajat şi treburile pe care le ai de făcut în jurul casei [14]. Cele şase zile le includ pe amândouă. Trebuie să-ţi găseşti timp ca să-ţi faci lucrul de acasă. Când vei proceda în felul acesta, multe din problemele dintre tine şi soţia ta vor înceta. Acest fel de lucru este tot atât de important ca şi cel pentru care eşti plătit".

Uneori consiiiaţii consideră că programarea înseamnă adăugarea de noi sarcini. Dar de fapt programarea poate însemna eliminarea lucrărilor de mai mică importanţă, care stau în calea celor esenţiale. Consilierii s-ar putea să trebuiască să-i ajute pe consiliaţi să-şi facă o listă de priorităţi. Poate că programarea făcută cu onestitate va arăta că se poate găsi timp pentru acţiunile de mai mică prioritate numai ocazional, şi nu regulat. Unele întruniri, de exemplu, s-ar putea să trebuiască să fie anulate, pentru a petrece timp cu familia [15]. Priorităţile lui Dumnezeu nu sunt niciodată în conflict. Conflictul şi confuzia îşi au originea în păcat, nu la Dumnezeu.

FOAIE PENTRU PROGRAMARE		
Activităţi nefolositoare care trebuie întrerupte	Activităţi folositoare care trebuie continuate sau adăugate	Acţititâţi din coloana a doua în ordinea priorităţii

Consiliaţilor care se scuză spunând că nu au timp să facă ceea ce le cere Dumnezeu trebuie să li se spună că au timp: „Noi toţi avem aceeaşi măsură de timp - douăzeci şi patru de ore în fiecare zi. Totul depinde de cum îl împarţi".

Consiliatului i se poate cere să ţină evidenţa cu ceea ce face el de fapt cu timpul lui, pe o perioadă de trei zile până la o săptămână [16]. Această evidenţă trebuie să fie analizată nu numai pentru a se vedea dacă există locuri unde se face risipă de timp, ci ea trebuie să fie comparată şi cu ceea ce ar trebui să facă consiliatul. Atunci trebuie să se facă imediat schimbări (dacă amâni, s-ar putea ca acestea să nu se mai facă niciodată), pentru a face ca realitatea să corespundă cu idealul. Uneori acest lucru poate fi făcut prin scoaterea unor

activităţi şi introducerea altora. Obligaţiile şi responsabilităţile nu pot să fie toate eliminate deodată. Dar de cele mai multe ori schimbările necesare vor pretinde acţiune imediată, riguroasă şi decisivă.

Persoanele care au probleme în ceea ce priveşte programul zilnic (şi mulţi consiliaţi au astfel de probleme) trebuie cu orice preţ să ajungă la un punct în care să stabilească un program despre care să aibă convingerea că este după voia lui Dumnezeu şi care să-I dea Lui onoare prin faptul că asigură un timp adecvat şi echilibrat pentru toate acele priorităţi ale vieţii despre care ne spune Scriptura [17].

Echilibrul în utilizarea timpului se realizează nu numai prin adaptări cantitative; şi calitatea este crucială. Două ore de calitate petrecute cu soţia sau cu copilul în care accentul să se pună pe calitatea timpului petrecut, pot să facă cât două zile de alte activităţi cu ei [18].

Prin urmare, consiliaţii trebuie să fie îndemnaţi să îşi analizeze echilibrul programului lor atât în termeni cantitativi cât şi în termeni calitativi. Ceea ce face cineva poate fi de mai mare importanţă decât lungimea perioadei de timp în care face acel lucru. O discuţie de treizeci de minute de la inimă la inimă despre o problemă poate să cimenteze o relaţie pentru o viaţă. Cinci cuvinte spuse în mai puţin de un minut pot să distrugă o căsnicie. O glumă spune: „Prea mult timp petrecut împreună face să crească distanţa dintre noi". Pentru un creştin, semnificaţia acestei glume este că timpul de slabă calitate petrecut împreună dovedeşte lipsa unei relaţii de calitate în Cristos.

Flexibilitatea

Programarea, în contrast cu ceea ce cred mulţi, este singura cale spre flexibilitate; organizarea este singura cale spre libertate. Persoana dezorganizată, fără un program, nu ştie niciodată când să spună „da" şi când să spună „nu". Ea nu este liberă să îşi asume o nouă obligaţie sau să renunţe la una mai veche fără să se simtă derutată şi vinovată. Deoarece nu ştie cât timp îi este necesar pentru a face acele lucruri la care s-a obligat deja, ea este înrobită de ignoranţa ei. Ea nu poate să schimbe sau să substituie cu uşurinţă obligaţiile, după cum se schimbă situaţia, deoarece fără o planificare ea nu poate să ştie ce poate fi înlocuit cu ce. Pe scurt, faptul că o persoană nu-şi face timp ca să planifice, să aranjeze, să organizeze şi să programeze o va face temătoare, inflexibilă, şi cu sentimente de vinovăţie.

Deoarece multe din problemele unei persoane îşi au originea în faptul că ea nu îşi desfăşoară activităţile în mod organizat şi ordonat, este esenţial să-i ajutăm pe consiliaţi să înveţe cum să devină ordonaţi şi cum să-şi programeze vieţile. Consiliaţii nu pot să evite această chestiune. Dumnezeu nu este un Dumnezeu al haosului (1 Corinteni 14:33); păcate ca invidia şi ambiţia egoistă [19] duc la dezordine, la fel ca orice alt fel de rău (Iacov 3:16). Gospodinele dezordonate, soţii care nu au învăţat să spună „nu" celor care le solicită timpul, lucrătorii creştini care se simt mereu vinovaţi pentru că nu reuşesc niciodată să ducă la bun sfârşit o lucrare şi persoanele care nu sunt punctuale şi nu îşi îndeplinesc responsabilităţile fundamentale, au cu toţii o trăsătură comună: ei trăiesc într-un mod dezorganizat şi haotic. Indiferent care ar fi problemele care au dus la această lipsă de ordine în viaţa lor, faptul acesta în sine trebuie să fie tratat ca o problemă separată.

Dumnezeu este un Dumnezeu al ordinii. El are un orar. Scripturile vorbesc despre planurile Lui, stabilite de la întemeierea lumii. El Îşi planifică lucrarea, şi apoi Îşi pune în aplicare planul.

Creştinii care vor să restabilească în ei înşişi chipul lui Dumnezeu trebuie să înveţe să se dezbrace de dezordine şi confuzie (vezi 2 Tesaloniceni 3:7,11). Aceasta se întâmplă, desigur, numai atunci când se îmbracă cu obiceiuri adecvate de trăire şi de gândire ordonată. De aceea, consilierii spirituali înşişi trebuie să se asigure că au învăţat cum să-şi pună în ordine viaţa într-un mod care să-I facă plăcere lui Dumnezeu. Altfel, ei nu vor şti ce recomandări concrete să le dea consiliaţilor. Modul în care consilierii spirituali conduc şedinţele de consiliere (planificarea, respectarea angajamentelor, insistenţa ca şi consiliaţii să facă acelaşi lucru, încheierea şedinţelor la timp, faptul că îi dă consiliatului un bilet pe care scrie ziua şi ora următoarei şedinţe etc.) reflectă capacitatea sau incapacitatea lor de a planifica, organiza şi controla întreaga situaţie. Astfel, consilierii spirituali le dau consiliaţilor un exemplu pozitiv sau unul negativ. Pe lângă aceasta, faptul că se acordă atenţie unor astfel de chestiuni îi arată consiliatului chiar de la început ce aşteaptă consilierul de la el şi stabileşte tipare comportamentale care au început deja să se formeze.

Persoanele deprimate, persoanele leneşe, persoanele cu anxietăţi, persoanele care au probleme ce le domină viaţa şi acelea ale căror vieţi au fost puternic zguduite au toate nevoie de ajutor fie în a-şi programa viaţa, fie în a şi-o organiza (sau reorganiza), fie în ambele domenii.

Ordinea se poate extinde şi la alte chestiuni. Felul cum arată casa, felul cum sunt ţinute evidenţele financiare şi modul în care un student ia notiţe şi le păstrează sunt doar câteva exemple de modalităţi diverse în care dezordinea poate să distrugă eficacitatea şi să ducă la confuzie şi depresiune.

Modul ordonat în care un consilier (în calitate de model) organizează datele pe care le-a adunat, face un plan bazat pe principii biblice şi procedează pentru a produce o schimbare, toate acestea îi spun multe consiliatului despre problema lui.

Tema de casă trebuie să pună accentul pe ordine şi pe planificare ori de câte ori acest lucru este indicat. Dacă persoana consiliată n-a învăţat niciodată disciplina de a fi ordonată, tema de casă trebuie să fie foarte concretă („Fă curăţenie în dulap în săptămâna aceasta, iar apoi în fiecare luni verifică dacă e ordine în dulap". „Scrie scrisoarea Patriciei în săptămâna aceasta. Nu amâna scrierea scrisorii doar pentru că de obicei scrii opt-zece pagini, şi ţi se pare prea mult. Scrie o scrisoare de două propoziţii sau una care să nu fie mai lungă de o pagină. Dar fă lucrul acesta în fiecare săptămâna"). De multe ori este necesar să se facă o planificare care să fie afişată undeva în casă şi să fie urmărită şi verifcată de alţi membri ai familiei.

În general, consilierul ar putea să găsească că este necesar să adauge îndatoriri în fiecare săptămână, pe toată durata şedinţelor, începând cu acelea care sunt mai uşoare şi încheind cu cele mai dificile.

Sumar

Tema este deci esenţială pentru o consiliere spirituală eficace. Consilierul spiritual care-şi perfecţionează capacitatea de a da teme, va vedea repede o mare schimbare în eficacitatea pe care o are. Pentru a învăţa cum să dai teme de casă eficiente, teme care să fie biblice, teme concrete şi teme care se potrivesc în mod creator situaţiei este nevoie de timp şi efort, dar merită sacrificiul.

NOTE

1. Unele familii se adună la o masă în fiecare seară şi joacă jocuri pentru acelaşi scop.

2. Cristos a prezentat creşterea creştină ca pe o activitate zilnică: „Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să Mă urmeze" (Luca 9:23).

3. Comunicarea care transmite ceea ce o persoană vrea să transmită, sau primeşte răspunsul pe care îl aşteaptă nu este în mod necesar singurul fel de comunicare reuşitâ. De multe ori noi facem confuzie între acestea două. Trebuie să fim atenţi şi să observăm că printr-o comunicare reuşită noi putem (1) să comunicăm mesaje neintenţionate sau (2) să provocăm un răspuns nedorit. Prima categorie este exemplificată de vorbitorul public care îşi exprimă interesul pentru un subiect sau o persoană, dar prin tot comportamentul lui comunică dezinteres şi lipsă de preocupare. Mesajul pe care îl comunică el în mod reuşit nu este ceea ce spune el, ci faptul că este un ipocrit. Predica lui Ştefan (Faptele Apostolilor 7) este un bun exemplu pentru a ilustra a doua categorie. Ştefan a comunicat bine, dar oamenii nu au răspuns cu credinţă. Eşecul nu a fost nici de partea celui care a transmis mesajul, nici de partea celui care l-a primit (ca receptor). Faptul că nu s-au obţinut rezultatele dorite îşi are originea în factori care nu au legătură directă cu procesul de comunicare în sine (prejudecăţi, ipocrizie etc.). Problema nu a fost o problemă de comunicare. Predica lui Ştefan a fost un model de comunicare foarte reuşită (văzută numai ca o comunicare). În providenţa lui Dumnezeu, El a comunicat cu succes mărturia lui Dumnezeu împotriva conducătorilor religioşi necredincioşi.

Este important, prin urmare, să nu exagerăm rolul comunicării slabe ca o cauză a relaţiilor umane deficitare. În timp ce comunicarea deficitară (incapacitatea de a comunica în mod clar, expresiv, interesant şi uşor de ţinut minte) este o sursă foarte răspândită de dificultăţi şi de confuzie, ea nu poartă însă responsabilitatea pentru toate dificultăţile. Este posibil însă ca toate problemele legate de relaţii să fie - mai devreme sau mai târziu - complicate de probleme în comunicare. Consilierii spirituali trebuie să nu uite că aceste probleme pot să includă comunicare reuşită dar neintenţionată. Dacă aşa stau lucrurile, atunci comunicarea este prima problemă de care trebuie să se ocupe consilierul spiritual, nu pentru că aceasta ar fi problema fundamentală sau cea mai serioasă, ci fiindcă ea a devenit un impediment serios în calea rezolvării altor probleme. Până când comunicarea nu este restabilită, nu pot fi clarificate alte probleme, deoarece comunicarea este o unealtă esenţială pe care Dumnezeu o foloseşte pentru a repara relaţiile deficitare.

4. Una dintre problemele predominante în căsnicie este inversarea rolurilor soţului şi soţiei. Consilierii spirituali nu trebuie numai să se ocupe de această problemă direct, ci ei trebuie şi să se folosească de orice ocazie pentru a stabili structura adecvată în relaţiile

dintre cei doi. Vezi „Loving Leadership" (Conducerea plină de dragoste), cap. 7 din *Christian Living in the Home* (Trăirea creştină în cămin).

5. Vezi diagrama din *The Big Umbrella*, p. 210.

6. Principiul acesta se aplică în multe domenii. Un profesor de mare succes, care preda la clasa a douăsprezecea (şi nu sunt mulţi astfel de profesori), a exprimat lucrul acesta în felul următor: „Sunt foarte sever în prima parte a anului, până când tiparele comportamentale sunt stabilite, apoi mai cedez; nu este nevoie de aceeaşi presiune în tot timpul anului".

7. De multe ori este necesar să stabilim în cadrul şedinţei timpul exact (ziua şi ora) şi locul în care să aibă loc aceste coferinţe, aşa încât să nu fie nici o încurcătură legată de această chestiune şi ea să nu devină o ocazie pentru dispute. Scrie timpul şi locul conferinţei pe foaia cu teme de casă.

8. Încă din prima săptămână, consiliaţilor poate să le fie dat de citit un capitol (împreună cu temele lui) din *Christian Living in the Home* (Trăirea creştină în cămin), care a fost destinat acestui scop.

9. Uneori listele arată că lucrurile nu stau chiar atât de rău cum a crezut consiliatul. O femeie a spus în a doua săptămână: „Tema aceasta ne-a arătat cât de binecuvântaţi suntem de fapt".

10. Există multe feluri de liste care sunt utile. Iată câteva exemple:

„Fă o listă cu lucrurile pentru care poţi să-ţi exprimi aprecierea faţă de soţia ta".

„Enumeră cel puţin douăzeci de binecuvântări pe care ţi le-a dat Dumnezeu în săptămâna aceasta".

„Enumeră cât mai multe modalităţi posibile de a-i da întâietate soţului tău (vezi Filipeni 2:3,4)".

„Faceţi o listă cu modalităţile în care puteţi să vă faceţi plăcere unul altuia; apoi începeţi să faceţi lucrurile acelea (vezi Romani 15:1-3), câte unul în fiecare zi".

„Enumeră toate lucrurile pe care le doreşti mult, dar nu le poţi avea".

După ce lista a fost întocmită, consilierul spiritual şi consiliatul (1) pot să studieze care dorinţe sunt corecte şi care sunt greşite şi de ce; (2) pot să stabilească ce se poate face pentru a atinge ţelurile bune; (3) pot să stabilească ce este de făcut dacă dorinţele nu pot fi împlinite. Fii atent la scuze de felul „Dacă... atunci". De exemplu: „Dacă aş avea studii superioare, atunci aş preda la clasa aceasta". „Dacă aş avea un alt serviciu, atunci aş avea timp pentru familia mea". La cele de mai sus, pune întrebarea: „Poţi să schimbi situaţia?" În timpul consilierii spirituale vor apare în mod constant noi modalităţi de a face liste.

11. Problema divorţului între creştini a crescut imens în ultimii ani, şi nici un consilier spiritual creştin nu poate s-o evite. De aceea, fiecare consilier spiritual trebuie să se gândească bine ce poziţie ia în problema aceasta, ca să poată ajuta pe multele persoane care caută ajutor în această privinţă.

12. Vezi 1 Tesaloniceni 1:6; Filipeni 4:9; 3:17; 1 Corinteni 4:16; 2 Timotei 3:10; 2 Tesaloniceni 3:9; 1 Timotei 4:12; Tit 2:7; Evrei 13:7; 1 Tesaloniceni 1:7; 3 Ioan 11 etc.

13. Vezi în special cuvintele lui Cristos din Luca 6:40 b: „Orice ucenic desăvârşit va fi ca învăţătorul lui". Învăţarea prin modele pune accentul pe importanta principiului uceniciei, exprimat în cuvintele „cu El" (Marcu 3:14), asupra căruia mi-a atras puternic atenţia pastorul Kenneth Smith din Pittsburgh, Pa. Implicaţiile acestui principiu pentru învăţare cât şi pentru consiliere sunt extraordinare. Scriptura aduce învăţarea şi consilierea laolaltă într-o singură persoană, aşa cum trebuie să fie de fapt. Obsevaţi relaţia strânsă zugrăvită în Coloseni 3:16; 1:28.

14. Repararea uşilor sau a săniilor, tăierea ierbii, repararea mobilei de păpuşi, jucatul cu copiii etc., sunt toate activităţi legitime care fac parte din munca celor şase zile. Cel care lucrează la serviciu şase zile pe săptămână trebuie să-şi revizuiască programul zilnic sau chiar să-şi schimbe serviciul pentru ca să-şi poată face tot lucrul său (Exodul 20:9).

15. Familia nu trebuie să fie despărţită din cauza întrunirilor de la biserică. Multe întruniri sunt importante numai pentru anumite persoane; nu trebuie neapărat să căutăm să adunăm multă lume la aceste întruniri, ci să-i îndemnăm numai pe aceia care au nevoie de întrunirea respectivă să participe.

16. Ceea ce asociatul meu, George Scipione, numeşte „un orar portabil". Probabil cel mai eficace va fi un carneţel cu spirală purtat în buzunar sau în poşetă.

17. Inclusiv astfel de factori cum sunt timpul dedicat partenerului de viaţă, rugăciunii, bisericii, mărturiei, familiei, serviciului, cultivării personale, somnului, gimnasticii, părtăşiei etc. Lasă timp şi pentru eventuale urgenţe. Timpul de relaxare şi de odihnă este esenţial. Trebuie incluse perioade de pasivitate şi perioade de activitate. Formularul care urmează poate fi folosit ca temă de casă. Este un tabel conceput în aşa fel Incit să-i ajute pe consiliaţi să facă distincţie între activităţi utile şi inutile şi să stabilească priorităţile.

18. Timpul petrecut pur şi simplu împreună fără nici un conținut poate duce la înstrăinare, în loc să ducă la rezultate pozitive. Toate perioadele de timp petrecute împreună ca familie trebuie să fie planificate - chiar dacă pe plan va fi scris doar „relaxare" sau „nici o activitate programată". Planificarea trebuie să includă şi timp pentru eventuale urgențe, dar şi perioade de relaxare şi odihnă. Relaxarea este importantă.

19. Pastorii şi lucrătorii creştini care îşi supraplanifică viețile o fac adesea din mândrie sau din ambiție. Dar rezultatul nu poate fi decât haos. Somnul este un element vital esențial, care trebuie să fie programat mai întâi. Fiecare consilier spiritual şi fiecare consiliat trebuie să-şi planifice în mod consecvent opt ore de somn, dacă vrea să poată acționa cu eficacitate şi să nu păcătuiască împotriva trupului lui, care, în cazul creştinului, este templul Duhului Sfânt. Un pat bun este o investiție bună; un om îşi petrece o treime din viață în el!

Capitolul 30

DARURI DEOSEBITE

Darurile şi roada Duhului

În consilierea spirituală, consilierul trebuie să învețe să facă distincție (şi să-i ajute pe consiliați să facă distincție) între darurile Duhului şi roada Duhului. În timp ce roadă este în întregime pentru toți, darurile Duhului sunt distribuite după cum voieşte El în suveranitatea Lui şi după măsura stabilită de El (vezi Efeseni 4:7; 1 Corinteni 12:4-7).

Principii biblice

În aceste două pasaje importante, trebuie remarcați cel puțin următorii factori, fiecare dintre ei având implicații pentru consilierea spirituală:

1. Fiecare creştin are daruri: „Fiecăruia din noi..." (Efeseni 4:7). „Fiecare... după darul pe care l-a primit..." (1 Petru 4:10).

2. Darurile sunt de diferite feluri, au scopuri diferite şi rezultate diferite: „Sunt felurite daruri... felurite slujbe... felurite lucrări" (1 Corinteni 12:4-6), „dar toate aceste lucrări le face unul şi acelaşi Duh, care dă fiecăruia în parte cum voieşte" (1 Corinteni 12:11). O zicală spune: „Fiecăruia ce este al lui"; învățătura biblică este: fiecăruia ce este al lui Dumnezeu.

3. Darurile diferă şi în mărime: „După măsura darului lui Cristos" (Efeseni 4:7).

4. Darurile individuale sunt pentru beneficiul tuturor: „Fiecăruia i se dă... spre folosul altora" (1 Corinteni 12:7; vezi de asemenea versetele 14-31; 1 Petru 4:10).

5. Toate darurile sunt importante şi necesare tuturor (vezi 1 Corinteni 12:14-31).

6. Darurile sunt distribuite în mod suveran de către Duhul Sfânt, după cum voieşte El (1 Corinteni 12:11b).

Implicații pentru consiliere

Consilierii spirituali trebuie să insiste tot atât de mult asupra dezvoltării individuale a darurilor şi asupra utilizării lor cât insistă asupra creşterii în roada Duhului. Implicațiile acestui principiu biblic sunt multe şi variate. De exemplu, când este vorba de programul zilnic, ceea ce face un consiliat cu timpul său nu poate să coincidă exact cu ceea ce face alt consiliat cu timpul său. Dar amândoi trebuie să-şi utilizeze timpul ca nişte buni administratori ai harului multiplu şi divers al lui Dumnezeu. Credincioşia va avea un alt înțeles pentru fiecare dintre ei (desigur, între limitele generale ale Scripturii).

Consilierii spirituali vor descoperi că dificultățile pe care le are un consiliat pe plan profesional au la bază următoarele: Fie că el încearcă să facă o muncă pentru care nu are darurile necesare, fie că nu şi-a descoperit, nu şi-a dezvoltat şi nu şi-a utilizat darurile acelea în mod responsabil. Sau poate că sunt prezente elemente din ambele probleme. Fără să insiste asupra unor rezultate care nu pot fi realizate, consilierul spiritual trebuie să-l

ajute pe consiliat să-şi descopere, să-şi testeze şi să-şi dezvolte darurile, pentru ca el să poată trăi la nivelul celui mai înalt potenţial al său Astfel de discuţii pot duce la schimbarea serviciului, la schimbarea atitudinii şi a practicilorm [1] fără schimbarea serviciului, sau amândouă.

Este important ca un consilier spiritual să nu-i ceară unui consiliat să facă ceva pentru care nu are un dar, însă el trebuie să fie la fel de atent să nu permită eschivarea consiliatului cu scuza: „Nu am acest dar".

Învăţătura biblică despre daruri se adresează tuturor acelor persoane (în vârstă, deprimate, care vor să se sinucidă) care au ajuns la concluzia greşită că sunt inutile, că nu au nici un motiv să continue viaţa etc. Pot fi citate fapte biblice pentru a demonstra că (1) nimeni nu este inutil; (2) există un loc potrivit pentru fiecare consiliat, în care el să poată face ceva; (3) Trupul lui Cristos are nevoie de combinaţia de daruri unică a persoanei respective, şi acest Trup suferă pentru că aceste daruri nu sunt folosite; şi (4) Duhul lui Dumnezeu a ştiut ce face când l-a pus pe consiliat în Trupul lui Cristos într-un anumit timp şi loc şi i-a dat darurile pe care le are. Afirmarea acestor fapte trebuie să-i dea speranţă consiliatului şi să-l stimuleze să trateze cu responsabilitate această problemă şi să caute să-şi descopere, să-şi dezvolte şi să-şi utilizeze darurile.

Deoarece Duhul lui Dumnezeu este Cel care distribuie în mod suveran darurile „după cum voieşte", consilierii vor putea să folosească acest fapt nu numai pentru a elimina mândria, ci şi pentru a elimina gelozia şi invidia care izvorăsc din lipsa unor daruri pe care alţii le posedă [2]. De asemenea, trebuie să fie oprite şi plângerile consiliaţilor cu privire la lipsa de aptitudini (dacă acestea lipsesc într-adevăr). Când un consiliat se plânge că alţii nu au procedat ca şi el, trebuie să i se arate diversitatea de daruri care le-au fost distribuite credincioşilor.

Consilierii spirituali nu trebuie să insiste asupra concordanţei stilurilor de viaţă atunci când varietatea acestor stiluri de viaţă îşi au originea în darurile diferite. Dacă ar face lucrul acesta ar însemna că încearcă să împiedice planurile şi scopurile Duhului. Concordanţa trebuie să fie înlocuită cu acţiune complementară, prin care un credincios îşi găseşte locul lui propriu în Trup şi funcţionează în unitate cu alţi membri ai Trupului (vezi 1 Corinteni 12:14 şi urm.).

Fiecare om îşi are darurile lui; aceasta înseamnă că fiecare om îşi are propria lui lucrare de slujire unică (1 Corinteni 12:4-6). Nimeni nu poate să spună: „Nu există nici un loc în care să pot sluji". Dacă nu şi-a găsit încă locul, el trebuie să fie ajutat să şi-l găsească. Consiliaţii nu vor fi nici fericiţi nici eficienţi până când nu-şi vor găsi locul de slujire. Sarcina consilierului spiritual este nu numai să-l confrunte pe consiliat cu propriul lui păcat şi să-l ajute să iasă de sub povară, ci şi să-l „restabilească" în aşa fel încât să poată duce partea care i se cuvine din lucrarea comună (Galateni 6:1-53). După ce şi-a găsit locul potrivit şi începe să funcţioneze în Trupul lui Cristos, consiliatul va descoperi că viaţa devine mai satisfăcătoare şi că are un sens nou, şi în acelaşi timp el va deveni mai productiv. Dar nimeni nu are dreptul să se plângă cu privire la măsura productivităţii, deoarece Pavd ne asigură că la fel cum darurile diferă şi lucrările de slujire diferă, tot aşa diferă şi rezultatele (efectele) - 1 Corinteni 12:6: „Este acelaşi Dumnezeu care lucrează totul în toţi". Tot ce i se poate cere unui administrator este să dea dovadă de credincioşie.

Sumar

De multe ori consilierii spirituali vor descoperi ce important este să-i ajute pe consiliaţi să recunoască implicaţiile învăţăturilor biblice cu privire la daruri pentru viaţa lor. În general, aşa cum am văzut, consilierii spirituali sunt preocupaţi de următoarele chestiuni:

1. Să-i ajute pe consiliaţi să înceteze a mai încerca să facă lucruri pe care nu au darul să le facă.

2. Să-i ajute pe consiliaţi să descopere, să dezvolte şi apoi să trăiască la nivelul potenţialului pe care li-l dau darurile pe care le au.

3. Să-i ajute pe consiliaţi să găsească locul potrivit în care să-şi folosească darurile.

4. Să-i ajute pe consiliaţi să-şi folosească darurile pentru binele întregului Trup, funcţionând în armonie cu alţi creştini.

5. Să-i ajute pe consiliați să-și accepte darurile (nu să se accepte pe ei înșiși așa cum sunt) și să nu fie nemulțumiți de judecata Duhului care nu le-a dat alte daruri.

6. Să-l ajute pe consiliat să-și dea seama că uneori faptul că alții nu trăiesc la nivelul așteptărilor lui se datorește lipsei lor de daruri și, prin urmare, că așteptările lui sunt greșite.

Alte modalități de a-i ajuta pe consiliați în această privință vor deveni evidente în cursul consilierii spirituale, dar cele de mai sus au fost menționate pentru a-l stimula pe cititor să se gândească la importanța pe care o au pentru consiliere învățăturile biblice despre daruri.

NOTE

1. Coloseni 3:22-25 sunt versete vitale cu care pot să fie confruntați cei care se plâng de serviciile lor, de șefii lor și, mai ales, de lipsa de apreciere. Acestora trebuie să li se arate că toate aceste plângeri sunt în ultimă instanță plângeri împotriva lui Cristos, căci noi pe Domnul Cristos Îl slujim (versetul 24). El nu greșește niciodată; iar cel care Îl servește bine nu va avea nici un motiv să se plângă. Aceste versete conțin o filozofie creștină a muncii; un consilier spiritual înțelept o va extrage din acest text și o va aplica acolo unde este necesar.

Un program pentru descoperirea, dezvoltarea și utilizarea darurilor este necesar pentru consilierii spirituali creștini. Romani 12:3-7 dă structura de bază a unui astfel de program:

V. 3 - Evaluează cu seriozitate, ca să descoperi darurile lui Dumnezeu.

V. 4-5 - Recunoaște funcția darului individual printre multe daruri.

V. 6-7 - Folosește darul individual în aplicații practice cu ajutorul lui Dumnezeu.

2. În cazul gemenilor, problema poate să ia dimensiuni deosebite. Crezând că dau dovadă de înțelepciune, părinții pot să accentueze similaritățile dinre gemeni îmbrăcându-i identic etc. În mod obișnuit acest lucru nu este înțelept. Similaritățile pot să fie mai mult imaginare decât reale. De aceea, unul dintre gemeni, ale cărui daruri sunt diferite, ar putea să încerce să trăiască la fel ca și celalalt ca să nu înșele așteptările părinților. Părinții înțelepți vor accentua faptul că fiecare geamăn este o persoană unica, cu daruri proprii de la Dumnezeu. Există similarități, dar fiecare dintre ei are o combinație unică de daruri, combinație pe care nu o mai are nimeni altcineva, și prin care ocupă un loc în Trupul lui Cristos pe care numai el (sau ea) poate să-l ocupe. Părinții trebuie să descopere, să întărească și să accentueze darurile unice ale fiecărui dintre gemeni.

Gemenii, la fel ca toți ceilalți copii, trebuie să fie tratați în mod individual de către părinți, și nu doar ca membri ai unei mulțimi. Toți copiii au nevoie de timp (dacă se poate în fiecare zi) pe care fiecare din părinți să li-l dedice numai lor, chiar dacă este un timp scurt. Când părinții merg la magazin ca să cumpere o pâine, de exemplu, vor da dovadă de înțelepciune dacă vor lua cu ei pe unul din copii. Aceasta le dă ocazia să se simtă iubiți, să fie ascultați și să li se arate afecțiune ca unor persoane unice, cum de fapt și sunt în realitate. Părinții care se raportează la copiii lor doar în grup pierd ocazii vitale de binecuvântare. Întreabă-te: când se simte copilul tău cel mai bine? Știi răspunsul: când tu și ei sunteți împreună singuri. Oare aceasta nu-ți spune ceva?

3. Dacă cititorul n-a studiat cu atenție implicațiile acestui pasaj pentru consilierea spirituală, ar trebui să citească *The Big Umbrella*, p. 149-155 (și mai ales 151-154).

Capitolul 31

CUM SĂ TRATEZI MÂNIA

Mânia nu este neapărat un păcat

Mânia în sine nu este un păcat. Aflăm lucrul acesta din distincția atentă pe care o face Pavel între a fi mânios și a păcătui: „Mâniați-vă și nu păcătuiți" (Efeseni 4:26). Unii consilieri spirituali creștini bine intenționați nu îi ajută pe alții să învingă mânia după principiile lui Dumnezeu pentru că ei nu înțeleg acest lucru. Luați, de exemplu, următoarele afirmații: „Biblia arată clar că mânia este păcat și că trebuie rezolvată". „Nu trebuie să negăm efectele negative ale mâniei" [1]. Aceasta este în mod categoric o poziție nebiblică. Biblia ne învață că „Dumnezeu... se mânie în orice vreme" (Psalmul 7:11).

În Scripturi ne este revelat mult despre mânia lui Dumnezeu. În 1 Samuel 11:6, descoperim că venirea Duhului Sfânt asupra lui Saul a avut ca rezultat o mare mânie, care l-a determinat să-și ducă la îndeplinire lucrarea pentru Dumnezeu. Și, mai presus de orice, Cuvântul lui Dumnezeu ne revelează faptul că Domnul Isus a fost

mânios. Şi această mânie care „L-a mâncat" [2] (Ioan 2:17) L-a motivat nu numai să-i arunce afară din casa lui Dumnezeu pe schimbătorii de bani, dar Marcu ne informează şi că într-o altă ocazie, Isus i-a privit cu mânie pe farisei (Marcu 3:5). A spune că mânia este dăunătoare sau a aplica Iacov 1:20 („mânia omului nu lucrează neprihănirea lui Dumnezeu") fără discernământ, înseamnă a utiliza Scripturile în mod neglijent şi iresponsabil, ceea ce în mod automat înseamnă a-L acuza pe Isus că a acționat în mod păcătos atunci când S-a întors împotriva fariseilor. (Vezi de asemenea şi comentariile noastre ulterioare despre utilizarea greşită a textului din Iacov 1:19,20.) Acest lucru este deosebit de clar când Narramore defineşte mânia păcătoasă ca acea mânie care „este îndreptată spre o altă persoană" (p. 141). Conform acestei concepții nebiblice, când Cristos S-a întors cu mânie spre farisei, adică atunci când şi-a îndreptat mânia spre ei, El a păcătuit. Prin contrast, E. Mansell Pattison are dreptate când scrie:

„Mânia (în contrast cu furia) este însă o reacție foarte necesară şi utilă... Mânia este adecvată ca mijloc de comunicare a sentimentului cu care reacționezi la comportamentul altcuiva" [3].

Fapt este că nu există emoții dăunătoare sau distructive în sine. Structura noastră emoțională este în totalitate de la Dumnezeu. Toate emoțiile de care este El capabil sunt constructive atunci când sunt utilizate aşa cum trebuie (adică în conformitate cu principiile biblice). Desigur că mânia Domnului Isus nu a dăunat trupului Lui. Toate emoțiile pot însă deveni distructive atunci când nu le exprimăm în armonie cu limitările şi structurile biblice.

Mânia poate să devină păcat

Pavel face distincție între mânia păcătoasă şi mânia sfântă şi ne avertizează: „Mâniați-vă şi nu păcătuiți". Mânia îndreptățită poate să devină mânie neîndreptățită în două moduri: (1) prin descărcarea mâniei; (2) prin interiorizarea mâniei. Aceste două extreme opuse sunt cunoscute mai popular ca explozie şi închidere în sine. Când un om explodează, energiile lui emoționale sunt îndreptate şi descărcate asupra altei persoane. Când el se închide în sine, tensiunile fizice sunt eliberate înăuntrul lui. În ambele cazuri, energiile emoționale ale mâniei sunt risipite. În ambele cazuri ele sunt folosite în mod distructiv. În nici unul din aceste cazuri ele nu sunt folosite în mod constructiv, pentru a rezolva probleme.

Analizați următoarea diagramă (figura 9). „P" reprezintă problema cu privire la care consiliatul a devenit mânios. Energia emoțională nu rezolvă problema în nici unul din aceste cazuri, deoarece ea nu este descărcată în direcția problemei, ci (a) înspre alții sau (b) înspre sine. Amândouă aceste reacții sunt greşite.

Figura 9
Două extreme păcătoase

Explozia este îndreptată spre alții şi îi răneşte în primul rând pe aceştia, dar ea îl răneşte şi pe cel care explodează; când tragi cu puşca în cineva, nu rareori are loc un recul puternic. Descărcarea poate duce la pierderea unei prietenii, ea poate distruge adesea relații importante care pot fi construite numai pe temelia comunicării creştine şi ea poate răni chiar trupul celui care explodează [4]. Închiderea în sine direcționează în mod distructiv energiile emoționale împotriva propriei persoane, rănind trupul ei şi făcând-o iritabilă, ursuză, încordată şi nenorocită, dar această închidere în sine strică şi relațiile persoanei respective cu alții. Oamenii care se închid în ei înşişi nu sunt o companie plăcută. Prin faptul că sunt porniți împotriva altora, ei permit ca problemele să se interpună între ei şi alții; aceasta înseamnă că ei sunt într-o stare de neîmpăcare.

Descărcarea

Libera exprimare verbală şi fizică a emoțiilor, şi mai ales a ostilității, este mult încurajată, nu numai în cercurile psihiatrice tradiționale, unde astfel de idei se nasc şi cresc, ci şi printre copiii lor vitregi, cum sunt terapia în grup, şi grupurile de confruntare [5]. De multe ori, aceste grupuri urmăresc în principal să elibereze persoanele de „complexele" lor, creându-le posibilitatea de a-şi exprima sentimentele şi încurajându-le să facă lucrul acesta. Jane Howard ne dă multe exemple tipice de astfel de descărcare a mâniei. Ea descrie un grup în felul următor:

„Pernele de pe canapele erau folosite ca accesorii, pentru a fi lovite, izbite, trântite şi tratate cât se poate de prost de oameni care îşi imaginau că aceste perne „erau" persoanele care i-au mâniat pe ei". Ea mai scrie:

„O femeie drăguță stătea întinsă pe o saltea, lovind cu picioarele şi țâpând, într-o stare de furie al cărei motiv nu era precizat. Mai târziu femeia i-a spus fiului ei: „Mi-am descărcat nişte sentimente de mânie pe care le aveam față de bunica ta". Ea comentează (dând aproape dovadă de înțelegere biblică):

„Cele mai multe din gesturile de mânie au luat proporții de uciderи rituale. Multor oameni a trebuit să li se reamintească: „Nu uitați, e doar o pernă!" [6]

Este clar că o astfel de exprimare a mâniei reprezintă o violare a poruncii a şasea şi, în anumite cazuri, şi a poruncii a cincea.

Scripturile vorbesc foarte explicit despre o astfel de descărcare: ea este păcat [7]. Vezi următoarele pasaje din Proverbele:

„Nebunul îşi arată toată patima, dar înțeleptul o stăpâneşte" (Proverbele 29:11) [8]

„Omul care nu este stăpân pe sine este ca o cetate surpată şi fără ziduri" (Proverbele 25:28).

„Înțelepciunea face pe om răbdător, şi este o cinste pentru el să uite greşelile" (Proverbele 19:11).

„Dacă vezi un om care vorbeşte nechibzuit, poți să nădăjduieşti mai mult de la un nebun decât de la el" (Proverbele 29:20).

„Un om mânios stârneşte certuri, şi un înfuriat face multe păcate" (Proverbele 29:22).

„Cine este iute la mânie face prostii" (Proverbele 14:17).

„Cine este încet la mânie are multă pricepere, dar cine se aprinde iute face multe prostii" (Proverbele 14:29).

„Un om iute la mânie stârneşte certuri, dar cine este încet la mânie potoleşte certurile" (Proverbele 15:18).

„Cel pe care-l apucă mânia trebuie să-şi ia pedeapsa - căci dacă-l scoți din ea va trebui să mai faci o dată lucrul acesta" (Proverbele 19:19) [9].

„Nu te împrieteni cu omul mânios, şi nu te însoți cu omul iute la mânie, ca nu cumva să te deprinzi cu cărările lui, şi să-ți ajungă o cursă pentru suflet" (Proverbele 22:24,25).

Nu este de mirare că Iacov, scriind tot în tradiția literaturii de înțelepciune, a declarat: „Orice om să fie grabnic la ascultare, încet la vorbire, zăbavnic la mânie; căci mânia omului nu lucrează neprihănirea lui Dumnezeu" [10].

Interiorizarea

Nu intenționez să discut aici problema interiorizării mâniei, deoarece am analizat în altă parte această problemă majoră la care s-a referit Pavel în Efesseni 4:26, când a scris: „Să n-apună soarele peste mânia voastră" [11]. Mânia este păcătoasă nu numai atunci când explodează, transformându-se într-un Vezuviu, cu cenuşă şi lavă, ci şi atunci când este un foc mocnit. Închiderea în sine, interiorizarea mâniei, ranchiuna împotriva cuiva duc la ostilitate şi resentimente [12]. Adevărata chestiune spre care vreau să-mi îndrept atenția este:

Cum să tratezi corect mânia

Priveşte la diagrama următoare. Şi aici „P" reprezintă problema sau chestiunea care a cauzat mânia. Diagrama aceasta diferă radical de prima. Aici toată tensiunea mâniei este descărcată în principal în direcția problemei, şi

nu în direcția altor persoane sau a propriei persoane. Această înseamnă că energiile sentimentului de mânie sunt utilizate în mod constructiv pentru rezolvarea problemei - atacând problema, şi nu oamenii.

Întoarcerea mâniei spre problemă implică însă aproape întotdeauna confruntarea cu o altă persoană cu mânie. Dar modul cum se face confruntarea este hotărâtor. Ei trebuie să fie confruntați în aşa măsură încât să fie implicați în mod responsabil în soluționarea problemei. Ei sunt confruntați nu pentru a fi puşi într-o situație jenantă sau pentru a fi jigniți, ci pentru a-i ajuta să meargă în direcția corectă. Scopul confruntării este să fie ajutați şi să fie rezolvată problema (Efeseni 4:29).

Figura 10
Cum să folosim mânia după principiile lui Dumnezeu.

Desigur, un om poate să păcătuiască prin felul în care îşi exprimă mânia față de alții. Când păcătuieşte, el nu procedează aşa cum a procedat Cristos cu cărturarii şi fariseii. Isus n-a explodat; El nu şi-a descărcat sentimentele în cuvinte sau acțiuni urâte. Dimpotrivă, mânia L-a făcut să-i confrunte cu păcatele lor şi astfel s-a ocupat direct de problema care Îi stătea în față.

Mânia poate fi cel mai bine ținută sub control atunci când persoana respectivă este preocupată de soluția problemei şi nu de problema însăşi. Creştinii care sunt preocupați de problema lor au tendința să discute despre problemă, se autocompătimesc, încep să dea vina pe alții şi îşi concentrază energiile asupra persoanei vinovate. Creştinii preocupați de găsirea unei soluții pentru probfema lor evaluează problema, încearcă să stabilească responsabilități şi apoi se orientează cât se poate de repede spre rezolvarea biblică a problemei. În acest proces, adesea ei găsesc că este necesar să mustre, dar când fac acest lucru, ei sunt în stare să mustre cu dragoste. Mustrarea, deşi este motivată de mânie, va fi făcută cu un scop care reflectă dragoste, şi într-un mod plin de dragoste. Energiile generate de emoții vor fi concentrate asupra soluției la problemă, şi nu asupra persoanei care a creat problema.

Energiile generate de mânie sunt irosite şi utilizate în mod dăunător atunci când sunt îndreptate numai asupra propriei persoane sau asupra altei persoane. Mânia trebuie să fie degajată în interiorul propriei persoane şi asupra altora numai având control asupra ei şi în modalități care să o motiveze pe persoana respectivă să se confrunte cu alții după principiile biblice, cu scopul de a rezolva problemele. Mânia este o emoție puternică. Puterea ei de a motiva trebuie să fie folosită, dar nu trebuie să se facă abuz de ea [13]. Această putere motivatoare este folosită în mod corect atunci când îl determină pe om să înceapă să corecteze cât mai repede posibil orice neregulă dintre frați. Ea este folosită după principiile biblice atunci când îl determină pe om să se împace imediat cu fratele său.

La fel ca şi în cazul neliniştii, şi în cazul mâniei soluția pentru abuzul păcătos nu constă în încercarea de a reprima emoția. Când neliniştea devine teamă sau îngrijorare însă, ea trebuie să fie redirecționată [14]. Consilierul spiritual trebuie să-l ajute pe consiliatul mânios să învețe să-şi redirecționeze mânia [15]. Mânia nu este un păcat, dar atunci când este îndreptată împotriva altora cu scopul de a-i răni şi/sau în izbucniri necontrolate, ea devine un păcat. Când este îndreptată spre propria persoană, generând resentimente şi ostilitate, ea devine păcat. În fiecare din aceste cazuri, sarcina consilierului spiritual este să-l învețe pe consiliat care sunt principiile lui Dumnezeu în ceea ce priveşte utilizarea mâniei: toate energiile generate de ea trebuie să fie direcționate spre găsirea unei soluții la problema care s-a ivit, pentru a distruge şi a îndepărta toate barierele care stau între noi şi alții.

Ajută-i pe consiliați să-şi redirecționeze mânia

Mai întâi, să analizăm problema consiliaților care explodează. Ei sunt pripiți, îşi pierd cumpătul, şi acționează şi/sau vorbesc violent. Proverbele ne arată clar că ei trebuie să învețe mai întâi să-şi controleze sau să-şi stăpânească mânia; ei trebuie să devină „înceți la mânie"; ei trebuie să învețe să-şi rețină mânia şi să şi-o liniştească. Număratul până la zece (sau până la cincizeci dacă este cazul) este foarte compatibil cu îndemnurile din Proverbele. Am văzut deja că este posibil să controlăm exprimarea mâniei în circumstanțe în care este în avantajul nostru să facem lucrul acesta [16].

Consilierul spiritual poate să înceapă arătându-i consiliatului că la serviciu, cu şeful lui şi cu alţii în faţa cărora nu vrea să se facă de râs, el a învăţat cum să se stăpânească. Acest lucru este important, pentru că el demonstrează că ori de câte ori consiliatul consideră că este important să se controleze, el poate să înveţe să o facă. Deci mai întâi consiliatul trebuie să fie determinat să se pocăiască de faptul că nu a considerat că soţia lui, copiii sau oricine altcineva care este motivul izbucnirii lui este destul de important pentru ca el să înveţe să-şi stăpânească mânia împotriva acelei persoane. Aceasta ar putea să implice o discutare a întregii chestiuni, inclusiv problema priorităţilor biblice în ceea ce priveşte relaţiile în viaţă [17]. Aceasta poate să ducă şi la discutarea altor chestiuni care îi privesc pe cei implicaţi, iar aceste discuţii pot să reveleze că de fapt ceea ce lipseşte este dragostea. Agenda de lucru a consilierului spiritual poate să crească foarte mult la acest punct, deoarece pot să iasă la lumină tot felul de animozităţi şi dificultăţi. Înainte de a discuta cum să fie controlată mânia, trebuie să existe întotdeauna dorinţa de a face acest lucru. Dacă soţul (sau soţia, sau copilul) are o atitudine de indiferenţă sau de neîncredere cu privire la întreaga problemă, probabil că va fi necesar ca această atitudine să fie tratată mai întâi. De multe ori soţii şi soţiile trebuie să fie aduşi la punctul în care să acorde iertare înainte ca să poată continua consilierea spirituală [18].

După toate discuţiile necesare despre priorităţile lui Dumnezeu, consilierul spiritual trebuie să caute, la fel ca în cazul oricăror alte obiceiuri, să-i ajute pe consiliat să „se dezbrace" şi să „se îmbrace". În cadrul „dezbrăcării" este esenţial pentru consiliat să devină conştient de practica greşită, să structureze situaţia în aşa fel încât să împiedice vechea practică, să o faciliteze pe cea nouă şi să caute să obţină un ajutor în a pune toate aceste lucruri în practică. Este important ca persoana consiliată să se angajeze în faţa lui Dumnezeu şi a celorlalţi implicaţi să se schimbe. Mai presus de toate, consiliatul trebuie să ceară ajutorul lui Dumnezeu în momentul când este ispitit, rugându-L să folosească structurile nou construite şi persoanele care sunt gata să ajute.

Nu este însă suficient ca persoana consiliată să „se dezbrace" de păcatul izbucnirii nervoase împotrivindu-se mâniei sau liniştindu-şi mânia; ea trebuie să înveţe să îşi descarce mânia în mod constructiv, pentru a rezolva problema (problemele) care a (au) cauzat mânia. Aceasta este calea nouă a lui Dumnezeu pentru consiliat; prin aceasta el „se îmbracă" cu un mod de viaţă biblic. Masa familială a tratativelor poate fi folosită ca un ajutor în acest punct [19]. S-ar putea să fie de ajutor un cod de conduită pe care şi l-a impus un părinte [20]. În alte situaţii s-ar putea să fie necesar ca persoana consiliată să-i spună celeilalte părţi implicate, conform unei înţelegeri prealabile, că începe să se mânie [21]. Acest avertisment, dat la timp, poate duce la încetarea conversaţiei sau activităţii prezente, care este cauza mâniei [22]. Ambele părţi implicate pot să se mute imediat la o masă unde se pot ruga pentru problema aceasta şi pot să discute despre ceea ce Dumnezeu vrea ca ei să facă pentru rezolvarea ei. În loc să se certe sau să discute în contradictoriu, în public, unde astfel de discuţii imediate ar fi nepotrivite, conform unui semnal stabilit în prealabil, cei doi pot să hotărască să se întâlnească după aceea, cât mai repede posibil. Singurul factor cheie este că o acţiune biblică (diferită de la caz la caz) menită să rezolve problema trebuie să înlocuiască (îmbrăcare) expresiile păcătoase ale izbucnirii temperamentale.

Consilierii spirituali trebuie să înveţe şi cum să-i ajute pe consiliaţi să redirecţioneze mânia de la ei înşişi. Despre această problemă a închiderii în sine vorbeşte Pavel în Efeseni 4:26. Acolo el citează din Psalmul 4: „Mâniaţi-vă, dar nu păcătuiţi. Să n-apună soarele peste mânia voastră". Consilierul spiritual trebuie să ştie că soluţia pentru această interiorizare păcătoasă a mâniei este redirecţionarea mâniei din interior spre problema care s-a ivit. El nu trebuie să vorbească despre problemă în cuvinte nepotrivite prin care să-i distrugă pe alţii, ci să-şi direcţioneze vorbirea spre problema care s-a ivit (v. 29) şi să-şi reverse toată energia şi toate cuvintele într-un efort de a-i întări şi a-i zidi pe alţii. De asemenea, el trebuie să rezolve cât mai repede problemele pe care le are cu alţi oameni. În loc să lase ca o anumită situaţie să supureze şi să se transforme într-un abces, el trebuie să rezolve zilnic toate problemele emoţionale care se ivesc între el şi alţii [23]. El nu are voie să aibă şi să hrănească resentimente faţă de alţii.

Faptul că oamenii lasă ca soarele să apună peste mânia lor este cea mai frecventă cauză a lipsei de armonie sexuală în căsnicie. Este greu să aduci tot bagajul resentimentelor cu tine în pat noaptea şi să poţi în acelaşi timp să te exprimi sexual liber şi cu bucurie.

Consilierii spirituali trebuie să investigheze în mod serios posibilitatea existenţei resentimentelor ori de câte ori consiliaţii se plâng de dificultăţi de ordin sexual. Dacă examenele medicale nu au dezvăluit nici o disfuncţie sexuală (acestea sunt rare), consilierul spiritual poate imediat să înceapă să sondeze domeniul relaţiei fundamentale dintre soţ şi soţie. Ca un test pentru depistarea resentimentelor, el poate să pună întrebări de felul

următor: „Jeni, când vezi că Jimmy n-a pus la loc capacul pe tubul cu pastă de dinți, ce spui tu – ‚Capacul nu este pe tubul cu pastă de dinți', sau ‚Omul ăsta iar n-a pus capacul pe tubul cu pastă de dinți'?" „Jimmy, când soția ta își atârnă în mod neglijent ciorapii pe toate prosoapele din baie pentru a se usca, ce gând îți vine mai întâi în minte – ‚Trebuie să iau jos ciorapii ca să pot să folosesc prosopul' sau: ‚Iarăși a făcut Jeni după nenorocitul ei de obicei!'?" Sentimentul care determină comentariul este pe măsura greşelii celuilalt sau este mult mai puternic? Oare tensiunea pe care o simți nu este mult prea mare? Dacă răspunsul la aceste întrebări este pozitiv, atunci consiliatul are probabil un rezervor de resentimente la baza reacției lui.

Redirecționarea mâniei dinspre sine spre problemă, dinspre viitor spre ziua de azi este soluția pentru resentimente. Din nou, consiliatul trebuie să se dezbrace de vechile lui obiceiuri şi să se îmbrace cu tipare noi, biblice, de comportament. Consiliatul poate fi ajutat să realizeze acest lucru în diferite moduri, inclusiv prin instituirea şi utilizarea zilnică a mesei tratativelor în familie [24].

Mânia este o problemă pentru fiecare creştin; mânia păcătoasă apare în 90 la sută din problemele care necesită consiliere spirituală. De aceea, consilierii spirituali trebuie să caute în mod constant să depisteze mânia ca o posibilă cauză a multor probleme în aproape fiecare caz. Colectarea datelor, în special prin metoda întrebărilor, trebuie la un moment dat să se concentreze asupra acestui domeniu în profunzime. Consilierii spirituali nu trebuie niciodată să treacă cu vederea această posibilă sursă de probleme pe motiv că, după câte ştiu ei, consiliatul nu şi-a manifestat niciodată mânia în public. Aşa cum am văzut, există motive pentru care mânia păcătoasă ar putea să nu iasă la suprafață în public, şi totuşi ea să fie rădăcina buruienii nocive care trebuie să fie smulsă. Consilierul spiritual trebuie să caute să depisteze pe lângă durere şi adulter, şi păcatul mâniei [25].

În cele mai multe cazuri de tulburări în viața de căsnicie, consilierii spirituali vor descoperi că este necesar să stabilească responsabilitățile fiecăruia înaintea lui Dumnezeu. Soții arată cu degetul spre soții; soțiile arată cu degetul spre soți. De obicei, există motive suficiente ca fiecare dintre ei să arată cu degetul spre celălalt. Dar aceasta nu rezolvă nimic. Pentru a rezolva problemele, soții şi soțiile trebuie să înceapă arătând cu degetul spre ei înşişi. Scripturile spun că trebuie să scoți mai întâi bârna din ochiul tău, ca să vezi destul de bine să scoți paiul din ochiul altcuiva. (Matei 7:3-5). Exact în acest punct greşesc mulți. Ei se atacă unul pe altul în felul următor:

Nu există nici o comunicare atunci când doi oameni sunt porniți în felul acesta unul împotriva celuilalt. Cum poate consilierul spirituafsă-i ajute să înceapă să comunice? Doi oameni comunică atunci când merg şi lucrează uniți în aceeaşi direcție:

Dar cum poate consilierul spiritual să-i ajute să mute săgețile din prima poziție în a doua? Cum poate el să schimbe direcția atacului dinspre persoane spre probleme? În mod concret, cum pot un soț şi o soție care se ceartă să înceapă să-şi canalizeze energia în direcția rezolvării problemelor după principiile lui Dumnezeu, în loc să continue să se distrugă unul pe altul şi să-şi distrugă căsnicia? Aceasta este întrebarea. Răspunsul este: printr-un mod adecvat de comunicare. Acesta este singurul răspuns. Cei doi trebuie să înceapă îndreptând ambele săgeți în aceeaşi direcție. Fiecare partener poate să facă acest lucru orientând mai întâi săgeata înspre sine:

Cealaltă săgeată este deja îndreptată spre el, aşa că tot ce are de făcut oricare din consiliați este să se alinieze lângă celălalt: el trebuie să învațe să-şi vadă propria lui bârnă mai întâi. Pentru prima oară, după o lungă perioadă de timp, cele două săgeți vor fi îndreptate în aceeaşi direcție. Este cu adevărat uimitor cât de maleabilă devine o persoană care înainte ar fi contrazis aproape orice, atunci când cineva îi spune: „Eu am greşit față de tine." Atunci şi acolo trebuie să se arate concret în ce a constat greşeala şi cel care a greşit trebuie să-şi ceară în mod sincer iertare. De cele mai multe ori, în acest punct începe împăcarea. Consiliatul trebuie să fie avertizat să nu ia capacul de pe coşul de gunoi al celuilalt până când nu şi-a curățit propriul lui coş de gunoi. În acest punct începe comunicarea.

Puține lucruri secătuiesc Biserica lui Isus Cristos de putere mai mult decât starea nereconciliată a atâtor credincioşi. Atât de mulți creştini au anumite probleme înfipte adânc în relațiile lor cu alții, ca nişte icuri de fier înfipte între ei şi alți creştini. Ei nu pot să meargă împreună pentru că nu se înțeleg. În loc să meargă în marş cot la cot, luând oameni captivi pentru Cristos, ei se comportă ca o armată pusă pe fugă şi împrăştiată, ai cărei soldați derutați au început să se lupte între ei. Nimic nu secătuieşte mai mult Biserica lui Cristos de puterea ei

decât aceste probleme nerezolvate, aceste relații rupte dintre credincioşi, care n-au fost niciodată legate la loc. Nu există nici o scuză pentru această stare tristă, deoarece Biblia nu permite existența problemelor nerezolvate. Dumnezeu nu vrea probleme nerezolvate. Am discutat mai înainte mijloacele pe care ni le-a pus El la dispoziție pentru a rezolva definitiv astfel de probleme. Poate că în acest punct va fi utilă o reamintire în rezumat a acestei chestiuni.

În Matei 5:23,24, Isus spune că dacă un credincios care îşi aduce darul la altar îşi aminteşte că a greşit cu ceva față de o altă persoană, el trebuie să-şi lase darul la altar şi să meargă „mai întâi" (împăcarea are prioritate față de închinare) să se împace cu fratele său. Apoi poate să se întoarcă şi să termine de adus darul. Acest exemplu arată cât de important este ca toate problemele să fie clarificate imediat. Credinciosul trebuie să facă imediat acest lucru; el nu are voie să amâne. El nu trebuie să lase soarele să apună peste mânia lui (Efeseni 4:26).

În Matei 18:15-17, Isus a menționat cealaltă față a monedei. Dacă cineva i-a greşit unui credincios, atunci acest credincios trebuie să se ducă la fratele lui şi să încerce să-l câştige şi să rezidească relația dintre ei. Atunci cei doi pot să meargă şi să vorbească împreună ca nişte creştini. Isus nu permite ca starea de neîmpăcare să persiste între credincioşi. Nu există nici o situație în care un frate să poată să stea şi să aştepte ca alt frate să vină la el. Domnul Isus nu a lăsat loc pentru aşa ceva. Întotdeauna este obligația fiecăruia dintre ei să meargă la celălalt. În situația ideală, dacă doi credincioşi s-au aprins cu privire la ceva şi amândoi s-au înfuriat, după ce se calmează, ei trebuie să se întâlnească pe drum, fiecare mergând spre celălalt ca să caute reconcilierea. Aşa a spus Isus că trebuie să fie.

Zi de zi, săptămână de săptămână, creştinii trebuie să rezolve problemele interpersonaie, pentru ca acestea să nu se acumuleze. Cu siguranță, acest lucru este necesar mai ales în căminul creştin unde, datorită faptului că există cele mai intime relații umane, păcătoşii se ciocnesc unul de altul zi de zi. La fel ca şi în cazul maşinilor conduse greşit, între ei au loc coliziuni, îşi turtesc amortizoarele de şoc unii altora, îşi sparg farurile unii altora şi se ciocnesc unul de altul în zeci de feluri. Ce important este, prin urmare, să înțelegem şi să practicăm dinamica reconcilierii creştine în cămin. Problemele trebuie să fie rezolvate, nu ignorate - nici măcar zgârieturile nu trebuie ignorate.

Consilierul spiritual trebuie să insiste ca persoana consiliată să nu treacă cu vederea aceste lucruri. Dacă consiliatul are probleme cu cineva sau dacă cineva are probleme cu el, consilierul spiritual trebuie să-l sfătuiască să rezolve problema înainte de sfârşitul zilei. Problemele trebuie rezolvate cu Dumnezeu mai întâi, apoi cu alții. În mod concret, consiliatul poate fi sfătuit să scrie o scrisoare, să dea un telefon (uneori chiar din camera de consiliere) sau, dacă este posibil, să facă o vizită. Membrii familiei trebuie să fie sfătuiți să rezolve problemele înainte de căderea nopții.

Odată ce relația este restabilită înaintea lui Dumnezeu şi unul cu altul, procesul nu s-a încheiat, ci de-abia a început. Este adevărat că molozul trecutului a fost dat la o parte. Acum când, în sfârşit, toate problemele sunt la zi, consiliații trebuie să fie avertizați să nu le mai permită să se acumuleze. Aceasta înseamnă că relația respectivă trebuie să se dezvolte după un nou tipar. Ceva nou trebuie construit pe terenul care a fost curățat. Pavel a scris: „Nici un cuvânt stricat să nu vă iasă (literal, să nu se reverse) din gură; ci unul bun pentru zidire, după cum e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud" (Efeseni 4:29). Aceasta arată cum trebuie să fie comunicarea de acum înainte. Este tiparul pentru formarea unei noi relații.

Ce vrea să spună Pavel? El nu vorbeşte despre un limbaj murdar atunci când spune „cuvânt stricat". Desigur, ceea ce spune el include şi acest sens, dar are un înțeles mai larg. Expresia se referă la orice cuvânt care îl face pe altul de două parale [26]. Tinerii au o expresie nefericită care exprimă destul de exact ideea: a face pe cineva bucăți. Exact acest lucru îl condamnă Pavel: disecarea sistematică a cuiva prin cuvinte.

Nu numai tinerii folosesc cuvintele pentru acest scop, ci şi soții, soțiile şi alți adulți. Uneori ei devin foarte versați în a utiliza în mod greşit limba în felul acesta. Uneori un cuplu încearcă să folosească şedința de consiliere spirituală pentru a-şi vărsa năduful unul pe celălalt. Într-un caz recent, nici unul dintre cei doi nu pronunța nici un cuvânt fără să facă o remarcă morocănoasă sau sarcastică la adresa celuilalt. Consilierul spiritual a trebuit să le spună: „Acesta este fără îndoială unul din motivele pentru care sunteți aici. Dacă faceți lucrul acesta acasă, aici eu nu-l voi permite. Dacă mai continuați, voi încheia şedința". Consilierii spirituali nu trebuie să permită (şi în nici un caz să încurajeze, cum fac unii) o astfel de violare a voii lui Dumnezeu.

Scripturile afirmă insistent că din aceeaşi fântână nu poate să iasă şi apă amară şi apă dulce [27]. Creştinii nu trebuie să aibă pe buzele lor Numele Domnului Isus Cristos şi în acelaşi timp să folosească darul vorbirii, pe care l-au primit de la El, pentru a fi răutăcioşi cu alţi oameni.

În pasajul din Efeseni, Pavel descrie o modalitate mai bună de a folosi cuvintele. În loc să ne canalizăm energia în vorbe care îi degradează pe alţii, Pavel spune că vorbele noastre trebuie să-i zidească pe aceştia. Când cuvintele se adresează problemei şi nu persoanei, ele o vor zidi pe persoana respectivă prin faptul că o ajută să îşi rezolve problemele. În loc să-i atace pe oameni cu cuvinte, creştinul trebuie să-şi canalizeze toată energia, inclusiv cuvintele, înspre problemă, atacând-o după principiile lui Dumnezeu.

Să privim din nou la ceea ce ne spune Pavel: „Nici un cuvânt stricat" nu este permis. Dimpotrivă, vorbirea creştină conţine cuvinte care o zidesc pe persoana cealaltă, „după cum e nevoie". Aceasta înseamnă că cuvintele trebuie să aibă în vedere problema. Consiliaţii trebuie să înveţe să atace cu cuvinte problemele, nu persoanele.

Un soţ şi o soţie au venit la consiliere spirituală doar pentru o problemă de comunicare. Lena şi Cristi vorbeau atât de urât încât dacă nu avea loc o schimbare de atitudine, problemele lor nu puteau niciodată să fie rezolvate. Consilierul lor spiritual a ştiut că de obicei în fiecare conflict uman sunt implicate cel puţin două probleme. Există (1) chestiunea cu privire la care cei doi au păreri diferite, şi (2) problema atitudinilor şi relaţiei dintre ei. Când Cristi a sunat la consilierul spiritual pentru prima dată ca să programeze o şedinţă, el a spus: „Am o problemă; este foarte delicată". Apoi a explicat chestiunea care a apărut între el şi soţia lui. Era într-adevăr vorba de o problemă dificilă, o problemă care nu este uşor de rezolvat. El a spus: „Eu am vorbit cu pastorul nostru, şi el este de acord cu mine. Lena a vorbit cu medicul ei (care este credincios), şi el este de acord cu ea. Aşa că nu putut să ajungem nicăieri cu nici unul dintre ei.

Pastorul mi-a sugerat să vă caut pe dumneavoastră; dar ştiu că şi dumneavoastră veţi lua partea unuia dintre noi, aşa că nu are sens să venim la dumneavoastră". „Ei bine," a răspuns consilierul spiritual, „cred că într-adevăr nu are sens să veniţi dacă m-aţi şi judecat; dar dacă vreţi să veniţi şi să-mi vorbiţi despre problemele voastre, vreau să ştiţi că nu voi fi de partea nimănui, decât a lui Dumnezeu". Cristi a reflectat: „Ceea ce-mi spuneţi sună oarecum altfel decât ceea ce am auzit până acum".

Aşa că Cristi şi Lena au venit. Iată-i şezând în faţa consilierului spiritual. În primele câteva minute, ea a încercat să anuleze tot ce spunea el, iar el a încercat să anuleze tot ce spunea ea. Consilierul spiritual a pus repede capăt acestei situaţii. El le-a spus: „Voi doi aveţi probleme din cauza pe care mi-aţi spus-o; dar aceasta nu este problema voastră majoră. Niciodată nu veţi rezolva chestiunea aceea sau orice altă chestiune până când nu rezolvaţi problema atitudinii voastre unul faţă de altul. Deşi amândoi vă consideraţi creştini, atitudinea voastră de acum este în mod cert necreştinească. Poate că pastorul vostru a hotărât în locul vostru ce trebuie să faceţi, şi poate că medicul a făcut acelaşi lucru, dar eu nu intenţionez să fac nimic de felul acesta. Decizia o veţi lua voi înaintea lui Dumnezeu. Dar mai întâi trebuie să vă împăcaţi; apoi veţi învăţa cum să vorbiţi unul eu altul. Vreau să ştiţi că în mod obişnuit noi nu lucrăm cu nimeni mai mult de douăsprezece săptămâni (în cele mai multe cazuri opt săptămâni). Eu mă aştept ca voi să rezolvaţi problema aceasta în această perioadă de timp. Vom începe cu relaţia voastră cu Dumnezeu şi unul cu altul. „Sună interesant", a spus Cristi în modul lui caracteristic.

În timpul acela, Cristi şi Lena nu trăiau împreună. El o părăsise. „Mai întâi", a explicat consilierul spiritual, „trebuie să vă recunoaşteţi păcatul şi să vă pocăiţi. Apoi trebuie să trăiţi iarăşi împreună. Doi oameni nu pot fi aduşi laolaltă dacă sunt ţinuţi despărţiţi. 1 Corinteni 7 spune că despărţirea voastră este păcat. Pentru început, iată ce veţi face în săptămâna aceasta..." Ei au fost de acord şi s-au pus pe treabă. Au cerut au primit iertare de la Dumnezeu şi unul de la altul. Apoi au început să lucreze cu adevărat la problema comunicării. Chestiunea pentru care au venit la consiliere a fost pusă deoparte pentru un timp. După ce alte probleme au fost clarificate şi căsătoria lor a început să ia formă din nou, atunci au fost lăsaţi să se ocupe de chestiunea aceea. Cristi şi Lena au început să lucreze împreună la problemă. În săptămânile care au urmat, ei au descoperit cum să utilizeze Cuvântul lui Dumnezeu şi propriile lor cuvinte pentru a rezolva alte probleme după principiile lui Dumnezeu. Apoi au fost lăsaţi să se ocupe de problema delicată pe care o aveau de rezolvat. Au depus mult efort pentru rezolvarea acelei probleme, iar la a unsprezecea şedinţă au anunţat: „Am rezolvat problema". Şi într-adevăr o rezolvaseră! Motivul pentru care n-au putut face lucrul acesta mai înainte a fost că ei nu ştiau cum să comunice aşa cum trebuie să comunice creştinii. Ei au folosit cuvinte pentru a se jigni unul pe altul; îşi iroseau energia

devorându-se unul pe altul. Când într-o stare de pocăință au început să atace cu cuvintele lor problemele în loc să se atace unul pe altul, ei au descoperit bucuria de a-şi studia problemele pe baza principiilor biblice. Atunci întreg tabloul s-a schimbat. Când relația lor a fost corectată, ei au putut să-şi rezolve problema.

Când consiliații cad de acord să caute soluții după principiile lui Dumnezeu, le vor găsi. Când sunt hotărâți să caute răzbunare, nu vor găsi soluțiile. De aceea, consilierii spirituali trebuie întotdeauna să despartă relația (cu Dumnezeu şi unul cu altul) de problemele pentru care persoanele respective au venit la consiliere, şi ei nu trebuie să se ocupe de aceste probleme până când relațiile nu au fost corectate. Confundarea acestor două elemente este o cauză semnificativă a eşecului în consilierea spirituală [28].

Consilierii trebuie să-i asigure pe consiliați că creştinii pot să învețe să trăiască fără resentimente, fără mânie, fără supărare, fără vociferare, fără defăimare şi fără răutate. Dar consilierii trebuie să-i ajute pe consiliați şi să dezvolte şi să mențină relații bune unii cu alții. În solul unor astfel de atitudini, soluțiile pentru problemele vieții cresc viguroase. Astfel de atitudini pot fi menținute numai dezvoltând tipare comportamentale prin care să fim buni unii cu alții şi să ne iertăm unii pe alții, exact aşa cum ne-a iertat Dumnezeu pe noi în Cristos. Acestea reprezintă alternativa biblică [29]. Aşa cum Mântuitorul n-a murit pentru oameni plăcuți Lui, ci pentru păcătoşi fără Dumnezeu, pentru duşmanii Lui, pentru cei care au călcat legea, tot aşa şi creştinii pot să învețe să se iubească unul pe altul exact aşa cum i-a iubit El.

Dragostea trebuie să înlocuiască mânia. Dar consilierii trebuie să nu uite că la început dragostea nu este un sentiment. La început dragostea poate fi exprimată şi învățată ca dăruire. Aceasta este esența dragostei. Pe măsură ce consiliatul dăruieşte, sentimentul dragostei va veni. Pentru ca să poată iubi, el trebuie să învețe să dea din el însuşi, din timpul lui, din substanța lui, din tot ce poate da pentru a arăta dragostei căci dăruirea este esențială pentru ideea biblică de dragoste. Scripturile spun: „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu" (Ioan 3:16). „M-a iubit şi S-a dat pe Sine Însuşi pentru mine" (Galateni 2:20). „Dacă-i este foame vrăjmaşului tău, dă-i să mănânce; dacă-i este sete, dă-i să bea" (Romani 12:20). Dragostea începe întotdeauna cu dăruire, şi această dăruire trebuie să fie la fel de concretă ca şi paharul cu apă rece. Spiritul de dăruire aduce cu sine o nouă relație. El creează o atmosferă în care comunicarea poate să se dezvolte şi să crească.

NOTE

1. Bruce Norramore, *Help! I'm a Parent* (Grand Rapids: Zondervan, 1972), p. 50. Narramore aprobă posibilitatea unei „indignări sfinte" (p. 138) dar nu reuşeşte nicidecum să explice cum poate fi indignarea unui creştin, sfântă. Într-adevăr, ceea ce afirmă el cu privire la mânie, pare să excludă orice posibilitate veritabilă a producerii unei mânii sfinte. De exemplu, el descrie mânia ca pe un „sentiment dăunător" (p. 142).

Întreaga lui discuție te face să crezi că în programul comportamental al disciplinării copilului, pe care el l-a ales eclectic, fără o variație semnificativă, nu există nici un loc pentru mânie. Întrucât Scriptura ne învață că există posibilitatea unei mânii sfinte, el trebuie să recunoască valabilitatea ei dar el se mulțumeşte să o menționeze deoarece ca nu se potriveşte cu sistemul nebiblic pe care el l-a înghițit în mod necritic. Pentru el, indignarea sfântă devine un fel de mânie nesupărătoare (aproape lipsită de sentiment). Ar fi aproape imposibil să o descrie ca sentiment care este capabil „sa mânânce pe cineva" (Ioan 2:17). Acesta nu este singurul loc din carte în care eclectismul lui Narramore îl pune pe el însuşi în încurcătură. Din locul acesta pare să fie clar că el indică bătaia ca pe un „ultim resort" (p. 107), şi că în realitate, el nu crede în bătaie. Totuşi, el se simte obligat să-i rezerve un loc, întrucât Biblia accentuează atât de mult rolul ei. Un lucru este sigur: Narramore nu acordă pedepsei corporale locul central pe care aceasta îl ocupă în Scriptură. Deoarece el începe cu aspectul comportamental, în loc să înceapă cu Biblia, Narramore nu este în stare să prezinte punctul de vedere biblic asupra mâniei. În concluzie, el nu poate să-i spună persoanei consiliate niciodată cum să se mânie şi „să nu păcătuiască".

2. O expresie grafică pentru sentimente foarte puternice de mânie. Nimic mai prejos nu ar fi putut să-L determine să efectueze sarcina de curățire a Templului. Totuşi această expresie nu trebuie forțată; Cristos nu Şi-a vătămat trupul prin mânie, aşa cum ar părea să indice această expresie dacă ar fi interpretată literal.

3. E. Mansell Pattison: „Psihologie" în Robert Smith, ed., *Christ and the Modern Mind* (Downers Grove: Intervarsity Press, 1972), p. 196.

4. Compară S.I. McMillan, *None of These Diseases* (Westwood: Spire Books, 1963), p.65-77.

5. Compară L.P. Bradford, J.R. Gibb şi K.D. Benne, *T-Group Theory and Laboratory Method* (New York: John Wiley and Sons, Inc., 1964), p. 206 unde Grupul-T este descris ca un colectiv în cadrul căruia se creează „o situație în care fiecare poate să atace pe fiecare".

6. Jane Howard, *Please Touch* (New York: Dell Publishing Co., 1970), p. 150. Miss Howard trage următoarea concluzie: „Dacă mişcarea potențialului uman ar avea un blazon, mottoul înscris pe acesta ar fi cu siguranță „ORIENTEAZĂ-TE DUPĂ SENTIMENTE" *ibid*., p. 124, 125. Compară în special p. 83, 84. Compară Floyd Ruch, *Psychology and Life*, ed. a 7-a (Chicago: Scott, Foreman and Co., 1963), p. 209-210, unde se recomandă un sac de box. El scrie: „Pacienții pot să-l considere trunchiul sau capul unei persoane.... Poate fi făcut să reprezinte obiectul ostilității pacientului." O asemenea aerisire a sentimentelor prin mişcare fizică încurajează spiritul de crimă din inimă. Se ştie că credincioşii au dat sfaturi asemănătoare în legătură cu lovirea minigii de golf. Calvert Stein a sugerat ca preoții/pastorii să folosească aceleaşi proceduri în consiliere: „Consilierul spiritual poate să-l invite să lovească într-o pernă pe care o ține el, sau să se trântească pe un scaun sau pe o sofa, sau să arunce cu săgeți la ținta pe care este imaginea unei persoane importante etc." El mai sugerează ca persoana consiliată, în discuția pe care o poartă cu altcineva care se ocupă de el, poate „să se răstească la acesta, folosind limbajul pe care-l găseşte de cuviință". El menționează în acest scop câteva „proceduri de încălzire" pentru a reduce tensiunea ce ar putea sfârşi în agresiune, Calvin Stein, „Practicl Pastoral Counseling", *Handbook of Psychiatric Therapies*, op. cit., p. 177, 178. Terapistul în probleme de comportare, Edward Dengrove indică următoarele: „Astfel de pacienți" trebuie încurajați să strige sau să țipe; să înjure sau să lovească puternic cu pumnul în sofa sau în brațul fotoliului. De fapt, pacientul este sfătuit să-şi exprime mânia față de figura care reprezintă autoritatea, şi anume, terapistul". El continuă: „Libertatea învățată este transferată în viața adevărată. Pacientul ajunge să fie mai fericit şi mai capabil prin această schimbare de caracter", Edward Dengrove, „Behavior Therapy", *Handbook of Psychiatric Therapies*, op. cit., p. 147.

7. Vezi de asemenea *Competent to Counsel*, p. xvii, 9-11, 24, 211 ş.urm.

8. Multe persoane afirmă că nu-şi pot controla mânia. Rareori este adevărat acest lucru. Luați de exemplu cazul Ioanei, care s-a plâns că şi-a ieşit din fire când a devenit exasperată din cauza copiilor şi a afirmat că nu se mai poate controla. Consilierul a întrebat-o: „Dacă, în timp ce-ți descarci mânia asupra copiilor, ar suna telefonul, şi tu ai răspunde, n-ai fi în stare să te stăpâneşti şi să vorbeşti civilizat cu prietenul/prietena de la celălalt capăt al firului? Ea a recunoscut că ar putea să se stăpânească. Învățăm toți să ne controlăm mânia când ne este jenă sau teamă să ne-o descărcăm. Narramore (op. cit.) vorbeşte depreciativ despre controlul mâniei, ba chiar îl numeşte păcat (p, 142-145) Concepția lui cu privire la mânie poate fi în concordanță cu cea a lui Haim Ginott (p. 49), dar ea nu este nicidecum o poziție biblică. Ceea ce este controlat direct nu sunt sentimentele ca atare (adică, acestea nu sunt pur şi simplu deconectate), ci, după cum citim în Proverbele 29:11, ele sunt „stăpânite" când omul „se abține" să le exprime în loc de a şi le alimenta. Compară S. I. McMillan, *None of These Diseases* (Westwood: Spire Books, 1963), p. 65/77.

9. Acest verset arată că este mai curând necesar să se rupă tiparele existente la baza acestei teorii, decât să se abordeze fiecare criză separat.

10. Iacov 1:19, 20. Iacov nu se gândeşte la toate genurile de mânie, ci la acea descărcare rapidă a mâniei despre care se vorbeşte şi în Proverbele lui Solomon.

11. Compară „*Competent to Counsel*", p. 220 ş.urm. Resentimentul adânc poate să aibă ca urmare acțiuni dintre cele mai atroce. Recent crainicul postului de radio WOR, John Wingate a anunțat ştirea despre un bărbat care îi trimitea fostei sale soții de care divorțase, fiecare pensie alimentară în bani mărunți care cântăreau aproximativ 70 kilograme. Există multe forme rafinate sau subtile ale celor două categorii. De exemplu, plictiseala este o formă de mânie interiorizată. Plictiseala nu este pasivă, ci o rebeliune activă contra unei situații în care omul se găseşte şi care nu-i place, dar pe care consideră că nu o poate schimba.

12. Compară *Competent to Counsel*, p. 222, pentru comentariul asupra conceptului biblic de a purta mânie față de alții.

13. Concepția stranie conform căreia este greşit să „acționezi în timpul mâniei" a fost răspândită pe larg în cercurile creştine, în special în contextul pedepsirii copiilor. Cu toate acestea, întreaga Scriptură arată că Dumnezeu, Cristos şi alții acționează în (din) mânie (compară Isaia 63:3,5,6). Concepția este falsă şi provine din confundarea mâniei iuți, sau a mâniei plină de resentimente cu mânia nerăzbunătoare. Nu este greşit să acționezi în virtutea mâniei, întrucât scopul sentimentului de mânie este acela de a impulsiona. Mânia este o forță puternică pe care Dumnezeu a creat-o în om cu scopul de a-l face să acționeze biblic. Toate sentimentele sunt prin ele însele forțe impulsionările. Singura problemă o constituie întrebarea dacă sentimentul a fost folosit în mod corect spre cinstea lui Dumnezeu.

14. Compară *What to Do About Worry*.

15. Compară *Competent to Counsel*, p. 228 s.urm.

16. Compară n. 8, p. 352.

17. Compară Jay Adams, *Christian Living in the Home*, op. cit., p. 26. Ordinea priorităților atât în Efeseni cât şi în Coloseni este: Dumnezeu, soț/soție, copii, servici. În mod frecvent pe cei cu care lucrăm sau studiem sau chiar pe nişte simpli străini îi tratăm cu mai multă considerație decât pe membru propriilor noastre familii. În familiile de creştini acest neajuns trebuie remediat.

18. Vezi comentariile anterioare cu privire la acordarea iertării, cap. 9.

19. Compară *Competent to Counsel*, p. 231-236; vezi de asemenea p. 264 ş.urm

20. Compară *Competent to Counsel*, p. 188 s.urm.

21. Cum poate un consilier spiritual să îndrume o a doua persoană să ajute pe cineva care este mânios, să-şi controleze mânia? Proverbele 15:1 ne furnizează răspunsul: „Un răspuns blând potoleşte mânia". Observaţi cu atenţie soluţia lui Dumnezeu. El nu spune nimic despre tăcere, ci despre „răspuns" - nimic nu are o tendinţă mai mare de a înfuria şi de a aprinde pe cineva ca „răspunsul". A doua jumătate a versetului exclude de asemenea răspunsul pe acelaşi ton (compară d« asemenea Proverbele 26:4, 5 - nebunului trebuie să i se răspundă, însă nu după nebunia lui). Răspunsul trebuie să fie de o categorie diferită: un răspuns blând (conciliator, neaprins). Nimic altceva nu dă rezultate mai bune. Un răspuns blând, iubitor, ca şi următorul poate să ajute: „Dragă, haide să stăm şi să discutăm problema". Şi în Proverbele 17:14 se dau indicaţii utile: „Începutul unei certe este ca slobozirea unor ape". Dacă îngădui ca în întăritura de pământ să se producă o prelingere cât de neînsemnată, aceasta va face în curând o deschidere mare care va aduce tot oceanul peste ţară. „Începutul certei este ca şi slobozirea apelor; opreşte-te înainte de a izbucni sfada". Consilierii spirituali trebuie să-i sfătuiască pe cei consiliaţi astfel: „Dace nu vrei ca cearta să ia proporţii, nu o lăsa să înceapă. Ia măsuri imediate ca să nu treacă de primul cuvânt jignitor". Schiţa următoare arată cum se amplifică procesul de ceartă pe măsură ce acesta coboară tot mai mult. Răspunsul fiecăruia atrage după sine răspunsuri mai ample şi mai grave din partea celuilalt.

Un experiment prezentat în *Journal of Abnormal Psychology* (voi. 73, nr. 5, 1968, p. 454) a ilustrat principiul biblic. Experimentatorul încheie astfel: „Agresiunea verbală intensă a condus la o agresiune verbală mai puternică în comparaţie cu cazul când unei agresiuni verbale i se răspunde pe un ton blând". Deci, dacă s-ar răspunde pe un ton calm şi s-ar refuza continuarea certei, schiţa ar arăta astfel:

În Proverbele 15:28 există un important corolar: „Inima celui neprihănit se gândeşte ce să răspundă, dar gura celor răi împroaşcă răutăţi". Proverbele sugerează să numeri până la zece înainte de a răspunde, să stai să te gândeşti, să dai un răspuns care nu ţâşneste din gânduri iuţi de mânie, ci şi te gândeşti bine înainte de a da răspunsul.

22. Astfel de situaţii pot fi rezolvate pe altă cale. În asemenea cazuri, daci a existat o provocare la mânie, aceasta trebuie tratată ca un păcat. Consilierul spiritual trebuie şi fie atent în sortarea responsabilităţilor. Cu toate că provocarea la păcat (Efeseni 6:4) este păcătoasă, şi un răspuns provocat este păcat. Nici una din părţi nu poate să se scuze pentru acţiunile celeilalte. Cele două păcate, deşi complementare, sunt distincte. Provocarea nu conduce în mod necesar la un răspuns păcătos; descărcarea mâniei nu este generată neapărat de provocare.

23. Nu fiecare deosebire de opinie dintre creştini trebuie tratată în acest fel; „dragostea acoperă toate greşelile" (Proverbele 10:12). Efeseni 4:27 se referă la acele probleme care nu sunt acoperite, şi care, dacă nu sunt tratate cu promptitudine, vor fi transferate în ziua următoare. Toate problemele de acest gen trebuie rezolvate prin reconciliere. Fraţii nu trebuie să rămână neîmpăcaţi nici măcar pentru o zi (compară elementul urgenţei din Matei 5:23, 24).

24. Compară *Competent to Counsel*, p. 220 ş.urm. Vezi de asemenea, p. 321. Aici în fiecare zi problemele acelei zile pot fi rezolvate înainte de încheierea ei. Pentru a atinge acest punct trebuie rezolvate întâi orice resentimente din trecut.

25. Compară *The Big Umbrella*. Compară „Grief as a Counselling Opportunity" (Mânia ca un prilej de consiliere spirituală", pentru o discuţie a interacţiunii dintre mânie (nebunul) şi mâhnire (tristul). Păcatul adulterului (răul) a fost comis în unele cazuri nu pentru o gratificare sexuală, ci mai curând ca un mijloc de a-l răni pe celalalt, sau pentru a fi chit cu el (nebunul). Compară în special cu Proverbele 29:22b „...şi un înfuriat face multe păcate". Mânia răzbunătoare conduce la alte păcate.

26. Observă contrastul dintre „cuvintele nefolositoare" şi cuvintele care „zidesc".

27. Iacov 3:9-12.

28. Uneori persoanele consiliate susţin că s-au pocăit şi s-au împăcat, când, de fapt, nu au făcut acest lucru. O dovadă a autenticităţii reconcilierii lor va fi dorinţa lor de a lucra mai curând spre rezolvarea problemei decât spre transformarea partenerului. Cei consiliaţi care continuă să se certe pentru probleme survenite în trecut, care caută să se răzbune, ale căror cuvinte înţepătoare împrăştie sarcasm pot desigur, să se dezobişnuiască de vechile tipare, dar ei indică, de obicei prin aceasta că nu a avut loc o adevărată pocăinţă şi o reconciliere autentică.

29. Aplicaţiile practice accentuează necesitatea iertării, a unor fapte care şi denote bunătate şi consideraţie, etc., sunt esenţiale pentru a-i ajuta pe cei consiliaţi şi adopte aceste noi modalităţi de convieţuire.

Capitolul 32

CUM SĂ TRATEZI INVIDIA, [1] MOCNIREA, AGITAŢIA ŞI AUTOCOMPĂTIMIREA

Invidia

Problema Ioanei era invidia. Ea îi invidia pe toţi: pe sora ei, pe mama ei, pe alte fete şi chiar pe prietenul ei. Ceea ce făcea ea era păcat şi, în calitate de creştină, ştia acest lucru. Ea râvnea banii, hainele, prietenii, talentele etc. pe care le aveau alţii. În consecinţă, ea petrecea multe ore întrebându-se de ce ea nu fusese binecuvântată la fel ca alţi oameni. Autocompătimirea n-o ajuta. S-a trezit că pune mereu aceeaşi placă cu aceeaşi melodie. În

timp ce se bălăcea în autocompătimire, problemele ei păreau să crească tot mai mult, depresiunea ei a devenit mai adâncă şi invidia a luat proporţii deosebite. Ce era de făcut?

Era necesar ca Ioana să îşi recunoască invidia şi apoi să se pocăiască. Dar fiindcă dezvoltase tipare comportamentale păcătoase şi un mod de viaţă care conţinea în sine invidia, numai harul lui Dumnezeu putea s-o facă în stare să se dezbrace de aceste căi vechi şi să se îmbrace cu un tipar de trăire după voia lui Dumnezeu. Obiceiul înrădăcinat în ea îi crea o stare de adâncă depresiune de fiecare dată când afla că unui prieten i-a mers bine sau observa cum cineva îşi folosea cu măiestrie darurile.

Ioana, la fel ca multe persoane invidioase, avea potenţialul de a aprecia lucrurile bune. Era nevoie însă ca ea să înveţe cum să facă distincţie între apreciere şi invidie, pentru ca să se facă schimbarea de la invidie la apreciere. La fel cum de multe ori între perseverenţă şi încăpăţânare, este o linie de demarcaţie foarte subţire, tot aşa există şi o capacitate de a aprecia lucrurile bune care poate fi distorsionată în mod păcătos şi transformată în poftă, râvnire sau invidie [2].

Ioana a fost ajutată să stabilească noi tipare (după ce s-a pocăit), prin fapte motivate de Duhul Sfânt, potrivite pocăinţei. Ea a făcut trei lucruri:

1. În concordanţă cu Filipeni 2:3,4, ea a început să se roage pentru binele altora; nu în general, ci la modul concret. De exemplu, ea s-a rugat pentru ca relaţia dintre June, colega ei de cameră, şi prietenul acesteia, Tom, să aibă un rezultat bun. Mai înainte de aceasta, Ioana îi invidiase doar şi se întreba de ce relaţiile dintre ei erau cu mult mai bune decât cele pe care le avea ea cu prietenul ei. Acum, de fiecare dată când June se întâlnea cu Tom, Ioana se ruga pentru ei. Ea i-a împrumutat lui June chiar şi un lănţişor la care ţinea foarte mult. Nu după multă vreme, între cele două fete s-a dezvoltat o prietenie strânsă, şi Ioana a început să aştepte cu nerăbdare ca June şi Tom să se logodească!

2. Ioana a început de asemenea să aprecieze ceea ce vedea la alţii, căutând binele de orice fel pe care îl putea descoperi în ei [3]. I s-a dat învăţătură, în special cu privire la doctrina biblică a darurilor diferite care sunt pentru binele tuturor credincioşilor. Ea a început să caute să depisteze darurile lui Dumnezeu la alţi credincioşi. În loc să mai nutrească gânduri negative cu privire la propria ei situaţie, ea a început să-I mulţumească lui Dumnezeu pentru ceea ce a făcut în vieţile altora. Astfel, ea a început să înţeleagă sensul textelor din Filipeni 2:3,4; Romani 15:2, 3 şi Efeseni 4:7, 16 din propria ei experienţă.

3. Pe lângă aceste două activităţi, ea a fost încurajată să le vorbească altor oameni despre talentele lor. Pe măsură ce îşi exprima aprecierea pentru eforturile lor şi îi întreba pe alţii cum şi-au dobândit îndemânarea în anumite domenii, ea a descoperit că, în cea mai mare parte, acestea au fost dobândite prin practică susţinută, prin acel fel de efort disciplinat pe care ea nu l-a practicat niciodată. Înainte, ori de câte ori îşi compara starea tristă cu a altora, se plângea întotdeauna de faptul că altora le sunt date toate şansele. Acum a început să vadă că, de cele mai multe ori, aceştia şi-au croit drum rugându-se şi ascultând de Cuvântul lui Dumnezeu. Ea a ajuns după un timp la concluzia că în loc să-şi mai irosească timpul înotând în autocompătimire (în care ar fi putut să se înece până la urmă), trebuia să-şi concentreze energiile şi atenţia asupra unor scopuri mai productive. Prin astfel de eforturi profitabile, făcute cu ajutorul lui Dumnezeu, ea a hotărât să-şi descopere şi să-şi dezvolte darurile şi talentele numai pentru gloria lui Dumnezeu. În acest proces, Ioana a fost transformată. Duhul lui Dumnezeu a canalizat energiile şi capacităţile utilizate mai înainte pentru faptele cărnii în direcţia producerii de roade spre onoarea Lui. Despre o astfel de transformare a vorbit Pavel când a scris: „Cine fura, să nu mai fure; ci mai degrabă să lucreze cu mâinile lui la ceva bun, ca să aibă ce să dea celui lipsit" [4] şi când a dat îndemnul: „După cum odinioară v-aţi făcut mădularele voastre roabe ale necurăţiei şi fărădelegii, aşa că săvârşeaţi fărădelegea, tot aşa acum trebuie să vă faceţi mădularele voastre roabe ale neprihănirii, ca să ajungeţi la sfinţirea voastră!" [5]

Astfel, Dumnezeu în procesul de sfinţire la fel ca şi în providenţă, face ca până şi mânia omului să-I aducă laudă Lui.

Mocnirea şi autocompătimirea [6]

Observați că o parte din problema Ioanei era că ea mocnea întruna şi se autocompătimea. Autocompătimirea este dăunătoare. Ea constă dintr-o concentrare asupra eului şi asupra presupuselor „drepturi" ale persoanei respective şi de obicei este o stare de protest împotriva providenței lui Dumnezeu. Este în mod clar un păcat prin care omul se autodistruge. Nu este de mirare că psalmistul a scris: „Totuşi, era să mi se îndoaie piciorul, şi era să-mi alunece paşii! Căci mă uitam cu jind la cei nesocotiți" (Psalmul 73:2, 3). Invidia, amestecată cu o autocompătimire care mocneşte, aproape că l-a adus pe psalmist la o stare de adâncă disperare şi de răzvrătire împotriva lui Dumnezeu. El explică: „M-am gândit la aceste lucruri ca să le pricep, dar zadarnică mi-a fost truda" (v. 16). El mai spune şi următoarele: „Când mi se amăra inima şi mă simțeam străpuns în măruntaie, eram prost şi fără judecată" (v. 21, 22) [7]. Este clar că autorul şi-a produs lui însuşi numai suferință şi durere prin păcatele gemene care sunt autocompătimirea şi invidia.

Eliberarea lui a venit prin pocăință, după ce a primit învățătură în sanctuarul lui Dumnezeu despre soarta finală a celor răi (v. 17-21). Persoanele prinse în vârtejul invidiei şi al autocompătimirii au nevoie să audă acelaşi mesaj. Consilierii vor trebui să ia Psalmul 73 şi să îl explice cu grijă.

În cazurile în care a fost acordată iertarea dar mai persistă disperarea şi depresiunea la persoana care a acordat iertarea, consilierul spiritual trebuie să investigheze întotdeauna posibilitatea mocnirii şi a autocompătimirii. Iertarea constă în esență din promisiunea de a nu mai aminti niciodată de o anumită problemă (nici celui iertat [8], nici altora, nici lui însuşi); consilierul ar putea să descopere că promisiunea a fost călcată. În astfel de cazuri, cel care a iertat trebuie să ceară el însuşi iertare, iar consilierul spiritual trebuie să le arate la amândoi cum să-şi țină promisiunea.

Uneori consiliații confundă mocnirea şi autocompătimirea cu gândirea productivă. Ei încearcă să-şi justifice păcatul numind mocnirea şi autocompătimirea „gândire". Trebuie să se facă distincție între acestea două. Consilierii pot să le arate consiliaților că ceea ce fac ei nu este „gândire", punând întrebări de felul: „La ce soluții ai ajuns în aceste perioade de gândire?" Sau: „Găseşti tu că aceste perioade de gândire te fac un creştin mai radios, mai capabil şi mai bun?"

Autocompătimirea este materialul din care sunt făcute depresiunea morală, disperarea, omorul, sinuciderea şi alte păcate. Istoria lui Ilie din 1 Împărați 19 ilustrază bine caracterul distrugător al autocompătimirii. Ilie a fost curajos atâta vreme cât mintea lui Îl avea în centru pe Dumnezeu, dar el n-a mal fost curajos atunci când a început să-şi concentreze atenția asupra lui însuşi (vezi 1 Împărați 19:4,10,14). Deoarece el a refuzai să se schimbe şi să nu mai fie preocupat de propria lui persoană, slujba profetică i-a fost luată şi dată lui Elisei. Autocompătimirea, invidia şi mocnirea pot să aibă consecințe serioase, după cum ne avertizează David (Psalmul 37:8). Cazul lui Amnon arată cum printr-o astfel de mocnire el s-a îmbolnăvit (2 Samuel 13:2-4). Această mocnire continuă a dus, în timp, la consecințe dezastruoase.

Mocnirea este gândire fără acțiune. Este vorbire cu tine însuți, care nu se concentrează asupra soluțiilor lui Dumnezeu. Ea poate avea numai efecte negative [9]. Când cineva mocneşte cu privire la probleme trecute, de exemplu, el permite ca un lucru care a trecut şi care nu mai există (decât în mintea lui) să-l facă să se simtă nenorocit în prezent. Problemele trecute nu au o astfel de putere. Ceea ce face omul cu privire la aceste probleme determină starea lui prezentă. Când el mocneşte autocompătimindu-se, el îşi provoacă singur nefericirea [10].

Cum să schimbi situația

Ce poate un consilier spiritual să-i sugereze consiliatului care mocneşte, care se autocompătimeşte, care se agită şi care invidiază? Pe scurt, ajutorul trebuie să fie acordat în concordanță cu învățăturile anterioare cu privire la schimbarea obiceiurilor şi în direcția eliminării efectelor negative ale vorbirii fără acțiune.

Mai întâi, consilierul spiritual poate să dea o privire de ansamblu biblică asupra problemei, folosind Psalmii 73 şi 37. Apoi el poate să-l îndrume pe consiliat în direcția ruperii lanțului autocompătimire -------- mânie -------- ostilitate -------- deprimare la prima lui verigă. Pentru ca consiliatul să nu permită ca autocompătimirea să înceapă, el trebuie să fie îndrumat să se roage cu privire la problema lui, punând-o în mâna lui Dumnezeu [11]. El poate să se roage de asemenea să primească putere să elimine tiparele distructive ale invidiei şi

autocompătimirii [12]. Apoi, el trebuie să se ridice şi să se concentreze asupra responsabilităţilor lui actuale, care altfel ar fi fost neglijate.

O tânără care şi-a pierdut tatăl prin divorţul părinţilor, şedea ore în şir tristă şi autocompătimindu-se. Ea a fot ajutată de consilierul spiritual, care a conceput următoarea procedură pentru ea:

1. Ori de câte ori începi să te gândeşti la această întâmplare tristă, ia-ţi două minute (cronometrează-te) în care să te gândeşti la ea. Situaţia este tristă şi pierderea este reală. Dar, fiindcă nu-ţi poţi permite să devii ostilă sau imobilizată,

2. încheie cele două minute cu rugăciune către Dumnezeu, lăsându-ţi grijile în mâna Lui, apoi

3. ridică-te şi apucă-te de o treabă sau de o responsabilitate actuală, şi revarsă-ţi toată energia în mod productiv în acea activitate.

Descoperirea existenţei problemei

Consilierii spirituali pot să detecteze prezenţa autocompătimirii distructive etc. la consiliat, în principal în următoarele modalităţi:

1. Întreabă-l direct. Prea de multe ori consilierii spirituali uită că abordarea simplă şi directă este cea mai importantă, şi ei au tendinţa de a se baza prea mult pe metode secundare şi ocolite.

2. Foloseşte un formular DTP, pentru a-l ajuta pe consiliat să descopere cât de des petrece perioade de timp şezând şi gândindu-se (astfel de factori care agravează problema trebuie să fie îndepărtaţi şi înlocuiţi cu activităţi biblice adecvate).

3. Întreabă-l pe consiliat la ce se gândeşte când este deprimat, prost dispus etc.

4. Observă limbajul folosit de consiliat în şedinţa de consiliere. Fii atent, de exemplu, la limbajul autodistrugător al înfrângerii („Nu există nici o speranţă; nu se poate face nimic"); limbajul care să denote că persoana consiliată consideră că problema ei este unică („Nimeni nu a mai fost vreodată confruntat cu o problemă ca aceasta; dacă ar trebui să trăieşti tu cu soţul meu..."); limbajul exagerării care face o tragedie din cele întâmplate („Aceasta este o nenorocire; cum ar putea să fie ceva mai rău?" - mai ales atunci când recidive minore sunt văzute ca tragedii); limbajul plângerii („De ce a permis Dumnezeu ca acest lucru să mi se întâmple tocmai mie; cu ce am greşit ca să merit aceasta?").

5. Observă o concentrare exagerată a consiliatului asupra lui însuşi. Persoanele care se autocompătimesc sunt absorbite de ele însele, şi trebuie să li se arate că lumea nu a fost creată pentru ele personal, şi că mândria şi egocentrismul lor sunt rădăcina problemelor lor. Consiliatul trebuie să nu-şi mai concentreze preocupările asupra propriei lui persoane, ci asupra lui Dumnezeu şi a altor oameni. Fără o astfel de pocăinţă (schimbare a minţii) profundă, nu există soluţie pentru problema lui. Autocompătimirea este distructivă; autodistructivă. Dacă ea continuă, va duce la depresiune, care la rândul ei este calea cea mai directă spre disperare şi suprema autodistrugere - sinuciderea. Spre acest subiect al depresiunii trebuie deci să ne îndreptăm acum atenţia.

NOTE

1. *Phthonos* este tradus „invidie", şi el denota o puternică neplăcere cu privire la avantajele sau prosperitatea altora (vezi Matei 27:18; Marcu 15:10; Romani 1:29; Galateni 5:21; Filipeni 1:15; 1 Timotei 6:4; Tit 3:3; 1 Petru 2:1; Iacov 4:5). Vezi de asemenea Psalmii 37, 73. Autocompătimirea duce numai la rău (vezi Psalmul 37:8).

2. În discuţiile despre temperament, este important să observăm că natura fundamentală (*physis*, sau zestrea genetică) a unui om poate să fie diferită de cea a altui om în privinţa acestor lucruri. De exemplu, un om poate să dezvolte mai bine perseverenţa decât altul. Ori de câte ori se întâmplă acest lucru, el este rezultatul utilizării adecvate a unei trăsături de temperament. *Physis* care are puternice calităţi în domeniul persistenţei, are potenţialul de a dezvolta fie trăsătura pozitivă a perseverenţei, fie trăsătura negativă a încăpăţânării. Oamenii păcătoşi, în virtutea stricăciunii lor (înclinare spre păcat în fiecare domeniu al vieţii), îţi dezvoltă calităţile în direcţia greşită, până când direcţia lor este schimbată de Duhul lui Dumnezeu. Consilierii trebuie să caute să depisteze aptitudinile

pozitive care pot fi dezvoltate în credincioşi pentru a înlocui tiparele comportamentale păcătoase pe care le-au învățat. Adesea acestea sunt paralele unele cu altele, fiind de-o parte şi de alta a unei „linii subțiri de demarcație", ca de exemplu aprecierea şi invidia.

3. Vezi 1 Corinteni 13:4-7.

4. Efeseni 4:28.

5. Romani 6:19.

6. Persoanele care se autocompătimesc adesea plâng în timpul consilierii spirituale. Când femeile îşi deschid poşeta şi scot batistă după batistă, consilierul spiritual poate să fie sigur că are de-a face cu consiliați care îi manipulează pe alții (care folosesc plânsul pentru a-şi atinge scopurile). Desigur, lacrimile sunt adesea reale. Cum trebuie să procedeze consilierul spiritual atunci când un consiliat plânge? El trebuie să ignore lacrimile şi să continue discuția. Nu va face decât să agraveze lucrurile dacă va spune: „Plângi, dacă aceasta te face să te simți mai bine" sau dacă va întrerupe firul discuției. Continuând discuția (acesta este un moment potrivit în care consilierul spiritual poate să pună o întrebare de sondare a situației sau să facă o observație cu privire la conținut), el arată că lacrimile nu vor putea să abată atenția de la subiect. Acest procedeu este bun pentru aceia ale căror lacrimi sunt sincere (adevărata simpatie este arătată cel mai bine căutând cu tenacitate să găseşti şi să aplici soluțiile lui Dumnezeu la probleme) şi de asemenea constituie cel mai bun răspuns pentru lacrimile de crocodil. Mai presus de toate, consilierul spiritual nu trebuie să permită să fie manipulat (prin lacrimi sau orice altă modalitate) în aşa fel încât să înceapă să participe la autocompătimirea consiliatului.

7. În Psalmul 37:8, David a scris: „Nu te supăra, căci supărarea duce numai la rău". Asaf, autorul Psalmului 73, a experimentat exact acest lucru. Caracterul distructiv al invidiei este prezentat clar în Matei 27:18; Faptele Apostolilor 5:17; 1 Ioan 3:12; 1 Samuel 18:7 şi urm.; Geneza 37:3, 4 şi urm.; în toate aceste pasaje invidia duce la omor sau la tentativă de omor.

8. Autocompătimirea nu se face întotdeauna în izolare. De multe ori se dezvoltă grupuri de compătimire. Când un om îşi exprimă sentimentele, el simte uşurare pentru moment, dar în cele din urmă el şi tovarăşii lui de compătimire descoperă că ceea ce fac ei le hrăneşte nefericirea. Una dintre consecințele frecvente ale autocompătimirii şi invidiei este faptul că se vorbeşte în cuvinte defăimătoare şi plină de răutate despre persoane care nu sunt de față (vezi Psalmul 37:8). Un consiliat a spus despre soția lui (care a recunoscut că este adevărat): „Ea petrece ore în şir vorbind despre problemele şi nemulțumirile ei cu oricine vrea să o asculte". Desigur, astfel de persoane nu se concentrează asupra soluțiilor. Grupele de sensibilitate şi psihiatri care pun accentul pe „descărcare" îi ispitesc pe consiliați să adopte tiparul care ne este foarte familiar: autocompătimire, mânie, ostilitate, deprimare. (Vezi Proverbele 25:23.) Consilierii spirituali înțelepți caută să depisteze acest lanț şi să-l rupă la prima lui verigă.

9. Vezi 2 Samuel 13:2-4,15. Amnon a fost un om mânat de sentimente. Orientarea lui spre împlinirea dorințelor a fost încurajată şi hrănită de mocnire. Mai întâi, el s-a îmbolnăvit prin aceasta, apoi mocnirea l-a dus la încă un păcat (vezi v. 22 şi urm., v. 32).

10. Pentru o discuție hazlie a acestei probleme, care prezintă totuşi cu claritate multe slăbiciuni păcătoase, vezi Dan Greengberg, *How to Make Yourself Miserable* (Cum să te faci singur nefericit), (New York: The New American Library, 1966).

11. Astfel de rugăciuni trebuie să fie concise. Persoanele care obişnuiesc să mocnească pot să transforme şi rugăciunea în şedințe de autocompătimire.

12. Invidia trebuie să fie înlocuită cu opusul ei. Vezi, de exemplu, Romani 12:15.

Capitolul 33

CUM SĂ AJUȚI PERSOANELE DEPRIMATE

Ce este în spatele depresiunii?

Aproape orice poate fi la rădăcina stării de deprimare a consiliatului: o boală recentă din cauza căreia a rămas în urmă cu lucrul, schimbări hormonale, o schimbare în rău a situației lui, consecințele unei neglijențe, sentimentul de vinovăție cu privire la un păcat anume, autocompătimirea izvorând din gelozie sau o schimbare a evenimentelor în dezavantajul său, sentimente negative cauzate de resentimente şi îngrijorare etc. Un fapt important de ținut minte este că starea de deprimare nu rezultă direct din unul din aceşti factori, ci ea apare ca rezultat al unui proces ciclic, în care problema inițială este tratată greşit, în aşa fel încât ia proporții într-o spirală descendentă care în cele din urmă îl aruncă pe om în disperare [1].

Ciclul descendent al păcatului porneşte de la o problemă, care este urmată de o reacție păcătoasă greşită, care la rândul ei creează o nouă problemă care complică situația şi care este întâmpinată cu o altă reacție păcătoasă etc. Acest tipar trebuie să fie inversat, începând un ciclu ascendent de acte comportamentale după voia lui Dumnezeu, care să aibă drept rezultat alte acte comportamentale după voia lui Dumnezeu. Tiparul inversat poate fi văzut în următoarele: o problemă față de care s-a reacționat biblic duce la o soluție care întăreşte

capacitatea omului de a rezolva noi probleme. Ciclul descendent îl face pe om rob al deznădejdii şi vinovăţiei, producând astfel o încetinire sau o încetare a activităţii, numită depresiune.

Proverbele ne avertizează clar de pericolul de a deveni sclavi ai obiceiurilor păcătoase:

„Căci căile omului sunt lămurite înaintea ochilor Domnului, şi El vede toate cărările lui. Cel rău este prins în înseşi nelegiuirile lui şi este apucat de legăturile păcatului lui" (Proverbele 5:21,22).

Obiceiurile păcătoase sunt greu de eliminat, dar dacă nu sunt eliminate ele îl vor lega pe om tot mai strâns. El va descoperi că în timp ce păcatul merge descendent în spirală, trăgându-l şi pe el după sine, el este capturat şi legat de frânghiile tot mai strânse ale păcatului. El este ţinut strâns de frânghiile propriului său păcat.

Istoria lui Cain ilustrează dinamica înspăimântătoare a ciclului descendent. Dimensiunile problemei sunt prezentate clar în acel pasaj de Dumnezeu Însuşi. Cain a început în mod greşit aducând o jertfă păcătoasă înaintea lui Dumnezeu. Abel i-a adus lui Dumnezeu cea mai bună jertfă (oile întâi născute şi grăsimea lor), în timp ce Cain a adus doar o simplă jertfă [2]. Când Dumnezeu i-a respins jertfa, Cain a complicat problema reacţionând în mod greşit la această respingere (el a devenit mânios şi deprimat: faţa i s-a posomorât). Mânia şi depresiunea au fost observate de Dumnezeu, şi Dumnezeu l-a avertizat cu privire la consecinţele acestei reacţii greşite. Dumnezeu i-a spus: „Dacă faci bine, te vei simţi bine" (v. 6, 7 - faţa ta va fi „înseninată" [3]). El l-a mai avertizat pe Cain şi cu privire la faptul că dacă nu se pocăieşte şi nu aduce o jertfă potrivită, problema se va complica şi îl va face să cadă şi mai adânc în păcat (în ghearele păcatului care, la fel ca un animal sălbatic, stătea la uşă gata să-l devoreze). Dumnezeu i-a dat speranţă, spunându-i că el poate să inverseze spirala şi să ţină păcatul sub control dacă se desprinde din tiparul comportamental păcătos prin pocăinţă urmată de o schimbare a comportamentului.

Desigur, ceea ce urmează după aceste cuvinte ne arată cum Cain nu a dat ascultare avertismentului lui Dumnezeu, şi s-a prăbuşit mult mai adânc în păcat, exact aşa cum spusese Dumnezeu că se va întâmpla: ciclul descendent a dus la uciderea lui Abel. Invidia, autocompătimirea şi mânia au fost toate elemente ale expresiei deprimate de pe faţa lui Cain, cu privire la care Dumnezeu l-a avertizat foarte puternic.

Păcatul duce la sentimente de vinovăţie şi la deprimare; tratarea păcatului în mod păcătos complică în continuare lucrurile, ducând la şi mai mari sentimente de vinovăţie şi la deprimare mai adâncă, *ad infinitum*. În ciclul descendent, deprimarea contribuie cu siguranţă la noi eşecuri, deoarece ea devine.de multe ori scuza pentru o tratare greşită a păcatului însuşi. Dar, în contrast cu aceia care susţin că trebuie să fie schimbate mai întâi sentimentele pentru a schimba apoi comportamentul, Dumnezeu inversează ordinea: El a declarat: Fă binele şi ţi se va înseninа faţa.

Evitarea stării de deprimare

Astfel de deprimări nu ar apărea niciodată dacă problema iniţială ar fi rezolvată după principiile lui Dumnezeu. Deprimarea nu este inevitabilă, ea nu este ceva ce se întâmplă pur şi simplu şi nu poate fi evitat.

Şi nici nu se poate spune vreodată că deprimarea este atât de avansată încât nu poate fi contracarată. Ciclul poate oricând să fie inversat prin acţiune biblică, prin puterea Duhului Sfânt. Speranţa pentru persoanele deprimate, la fel ca şi pentru alte cazuri, constă în aceasta: deprimarea este rezultatul păcatului consiliatului. Dacă deprimarea ar fi o boală ciudată, a cărei cauză nu este cunoscută şi care l-a copleşit pe consiliat, boală pentru care el nu poartă nici o răspundere şi, în consecinţă, nu poate să facă nimic cu privire la ea, atunci speranţa s-ar evapora. Fapt este totuşi, că deşi s-ar putea ca el să nu poarte responsabiliatea pentru problema iniţială (de exemplu, o boală fizică sau o dificultate financiară), el are responsabilitatea de a trata această problemă iniţială după principiile lui Dumnezeu. Deoarece nu a făcut acest lucru, ci a reacţionat în mod păcătos faţă de problemă (de ex. neglijându-şi îndatoririle, nutrind resentimente; autocompătimindu-se şi plângându-se), în consecinţă, ca rezultat al acestei reacţii, el a ajuns să fie deprimat. Această deprimare este rezultatul spiralei factorilor care complică situaţia [4]; ea nu este rezultatul direct al problemei iniţiale [5]. Când problema iniţială este tratată greşit, sentimentul de vinovăţie şi mizeriile lui se adaugă la problema originară. Dacă consiliatul la rândul lui tratează aceste probleme într-un mod păcătos, spirala se intensifică.

Cum poate consilierul spiritual să ajute

Ce face un consilier spiritual ca să ajute o persoană deprimată?

1. Consilierii spirituali trebuie să examineze problemele care complică situația (neîndeplinirea îndatoririlor: călcatul rufelor, gospodăria, sarcinile de la serviciu etc.) şi să-l pună pe consiliat să lucreze la acestea după principiile lui Dumnezeu. Aceasta ar trebui (cel puțin) să înceapă să îndepărteze starea de deprimare şi să inverseze spirala.

2. Apoi el trebuie să verifice toți factorii (incidentele etc.) şi/sau tiparele de trăire care s-ar putea să fi condus la reacția păcătoasă față de problema inițială, să-l îndemne şi să-l ajute pe consiliat să întreprindă acțiuni biblice prin puterea Duhului Sfânt, cu scopul de a înlocui aceste tipare (dezbrăcare/îmbrăcare) cu altele biblice, şi astfel să se asigure împotriva unor greşeli viitoare datorate aceloraşi tipare.

3. Consilierul spiritual trebuie să explice clar consiliatului dinamica deprimării şi să stabilească pentru el (sau ea [6]) un plan de atacare a tendințelor păcătoase ale inimii umane, care cedează sentimentelor în loc să urmeze calea responsabilității creştine. De exemplu, într-un caz în care călcatul rufelor este întotdeauna prima îndeletnicire neglijată, un consilier poate să dea următorul sfat: „Data viitoare, când nu ai chef să calci rufele:

1. Calcă-le totuşi; INDIFERENT CE SIMȚI [7]. Cere-I lui Dumnezeu să te ajute.

2. Spune-i soțului tău că ți-e greu să te apuci de călcat, astfel încât el să te poată încuraja şi să aibă grijă ca tu să calci rufele chiar dacă nu vrei s-o faci.

3. Dacă rămâi în urmă cu călcatul, anulează toate evenimentele speciale (vizionarea televizorului, vizitele la vecini etc.) şi nu-ți mai acorda nici un privilegiu până când nu ai terminat cu călcatul.

4. Evită cu insistență să visezi cu ochii deschişi, vizionarea televizorului şi momentele de autocompătimire [8]. Ori de câte ori descoperi că aluneci într-una din acestea, aranjează-ți masa şi apucă-te de călcat.

5. În perioade ca acestea, găseşte o vecină care să-ți permită să duci rufele la ea ca să puteți călca amândouă împreună.

6. În loc să te autocompătimeşti sau să te îngrijorezi, ocupă-te de problema care a creat sentimentul inițial de îngrijorare. Scrie aceste trei întrebări şi răspunsurile lor:
a. Care este problema mea?
b. Ce vrea Dumnezeu să fac eu cu privire la această problemă? (Răspunsul va fi găsit în Scripturi [9])
c. De unde, când şi cum să încep?
(1) Fă primul pas cât poți de curând.
(2) Planifică restul acțiunilor."

Ce poți să faci cu aşa-numita „deprimare maniacală"?

Este probabil că, la fel ca în cazul comportamentului bizar de alte feluri, anumite persoane manifestă aşa-numitele reacții maniac-depresive (exultare urmată de demoralizare) ca rezultat al unor cauze diverse. La ora actuală nu există dovezi concludente că etiologia este vreodată organică. Totuşi, trebuie să lăsăm deschisă posibilitatea că etiologia unora dintre aceste comportamente etichetate drept maniac-depresive este organică.

Consilierul spiritual trebuie să gândească în termenii unor posibilități diferite atunci când ajută asemenea persoane. Printre acestea, următoarele au fost identificate şi tratate cu succes, în conformitate cu principiile biblice:

1. *Camuflajul*. Orice comportament bizar poate fi simulat pentru a-i induce în eroare pe alții [10]. Vezi *Competent to Counsel*, p. 29 şi urm., pentru informații suplimentare cu privire la acest fenomen.

2. *Soluții păcătoase pentru deprimare*. Deoarece depresiunea de obicei pare să apară mai întâi [11] şi, chiar în mijlocul exultării poate fi detectată o notă de tristețe fundamentală, există motive să credem că aşa-numita fază maniacală este de fapt o încercare greşită, păcătoasă de a ieşi din starea de deprimare pe care omul o simte, de care se teme şi pe care caută fără succes s-o atenueze. Problema se poate ivi în mai multe moduri care au legătură unele cu altele dar care sunt oarecum distincte. De aceea, consilierii spirituali vor trebui să investigheze următoarele posibilități.

a. Exultarea ca supracorectare. Un şofer a cărui maşină a ieşit de pe şosea intrând cu roțile în şanțul de la marginea şoselei, când readuce maşina înapoi pe şosea trebuie să se păzească de o supracorectare a direcției, care ar face ca maşina să iasă din şanț şi s-o ia direct spre mijlocul şoselei, trecând peste linia din mijloc şi intrând pe banda pe care vin maşini din direcția opusă. Şi un consiliat care încearcă să se smulgă din şanțul deprimării şi al disperării, poate să țâşnească drept peste linia din mijloc a şoselei. Supracorectarea în stări foarte emoționale nu este neobişnuită. Persoanele care oricum au tendința de a fi extremiste (şi cercetările arată că cei mai mulți oameni care suferă ele „depresiune maniacală" sunt astfel) mai mult reacționează decât acționează.

b. Exultarea ca soluție. Îndeaproape înrudită cu posibilitatea de mai sus este ideea greşită că euforia, cât se poate de exagerată, este soluția pentru o stare deprimantă. Aceasta seamănă cu concepția unora care susțin că indiferent cât de rău ar sta lucrurile, tu trebuie să fluieri şi să fii nepăsător, să râzi atunci când eşti deprimat. Dar nu putem să ne debarasăm râzând de sentimentele de vinovăție, de incapacitatea de a rezolva problemele vieții după principiile lui Dumnezeu sau de hotărârile urgente care rămân neluate. De aici rezultă natura cinică a ceea ce este cunoscut sub numele de reacție maniaco-depresivă.

c. Exultarea ca negare. Paralelă cu ideea de exultare ca soluție, este ideea de exultare ca negare, „Ascultă," spune consiliatul, încercând să-i convingă pe alții şi/sau pe sine însuşi, „la urma urmei, lucrurile nu stau chiar atât de rău! Am greşit când am fost deprimat; iată cum stau de fapt lucrurile." Dar încercarea lui este prea izbitoare, el se străduieşte prea tare şi, în cele din urmă, vede şi el că o abordare a păcatului şi a mizeriilor lui, în felul în care o face secta ştiința creştină, dă întotdeauna greş. Cu cât este problema mai presantă, cu atât mai repede iese la iveală adevărata situație. Poți să pompezi euforia până la o anumită limită.

d. Exultarea ca o frenetică agățare de un pai. Un om care se îneacă, dă din brațe în toate direcțiile, căutând să se apuce de ceva ca să se salveze. El se poate agăța de orice pai. Încercările frenetice de a amplifica euforia par adesea a fi doar încercări ale unui om de a se salva de la înec în marea deprimării. El poate încerca orice - chiuituri sălbatice, avansuri sexuale şi altele - şi toate vor da greş.

e. Exultarea ca o parte a unui mod de viață. Unii oameni n-au învățat niciodată să meargă pe calea de mijloc. Toată viața lor au trăit ca nişte penduluri. Dar treptat balansul pendulului a luat avânt şi arcul este tot mai larg. Sau poate că obiceiul de a pendula de la o extremă la cealaltă, rezervat până acum unor probleme minore, a ajuns în cele din urmă să fie aplicat într-o problemă de viață mai mare. Poate că acest lucru s-a întâmplat dintr-o dată. A apărut o urgență; consiliatul n-a ştiut ce să facă. Fără să se gândească, el pune în aplicare tiparul comportamental păcătos, căruia îi lipseşte echilibrul biblic. În mod frenetic, el se balansează de la o extremă la alta, căutând dar negăsind niciodată calea biblică de mijloc.

Cum să oferi ajutor

Ce poate să facă un consilier spiritual după ce a descoperit dinamica sau combinația de dinamici care stă la baza amplelor oscilații ale stării consiliatului? Evident, răspunsul este similar cu cel dat referitor la alte situații care sunt supuse consilierii spirituale. El trebuie:

1. Să-l determine pe consiliat să se pocăiască, folosind cu eficacitate Cuvântul lui Dumnezeu. Este posibil ca acest lucru să fie mai uşor de realizat atunci când consiliatul este în faza de deprimare (adică în faza mai realistă). Este posibil să fie nevoie ca consilierul spiritual să spună lucrurilor pe nume şi să arate că excesele de exultare şi de euforie sunt ceea ce se arată a fi - un comportament nebiblic în fața unei dileme serioase. Dacă consilierul spiritual ia în serios faptul că exultarea este nejustificată şi caută firul fundamental de disperare şi de depresiune, care în mod inevitabil îşi face simțită prezența chiar şi în momentele cele mai euforice, trăgând de

acest fir, el va descurca repede problema. Deoarece exultarea este o stare falsă, consilierul va trebui s-o elimine pentru ca să-l poată ajuta pe consiliat să-şi rezolve problema majoră a deprimării după principiile biblice.

2. După ce consilierul spiritual i-a vorbit consiliatului când acesta era într-o stare de disperare, sau după ce l-a ajutat să se debaraseze de starea de exultare falsă, consilierul poate să înceapă acum să lucreze cu el aşa cum ar lucra cu orice altă persoană deprimată.

3. Este necesar să mai menționăm încă un factor. În timp ce este eliminat tiparul oscilării între extremele deprimare - exultare - deprimare, consilierul spiritual trebuie să explice clar şi să îl ajute pe consiliat să învețe cum să înfrunte problemele vieții cu cumpătare şi cu stăpânire de sine. Centrul biblic trebuie să fie prezentat clar şi, înainte de încheierea consilierii spirituale, consiliatul trebuie să demonstreze că a învățat prin harul lui Dumnezeu nu numai cum să găsească acest centru în care se rezolvă problemele care au dus la deprimare, ci şi că ştie cum să-l aplice la noi probleme de viață.

Cum să nu tratezi cu persoanele deprimate

În monografia intitulată *Treatment of Depression* (Tratamentul deprimării), Paul Huston recomandă două proceduri pentru tratarea persoanelor deprimate. Aceste proceduri trebuie să fie menționate, deoarece sunt, poate, cele mai periculoase lucruri pe care le poate face un consilier spiritual. Huston propune ca (1) „Psihoterapia pacientului deprimat endogen să constea în primul rând din acordarea unui suport" şi (2) „Dacă pacientul are sentimente de ostilitate sau de vinovăție, medicul să le minimalizeze importanța" [12].

Suportul şi minimalizarea, din motive discutate pe larg în altă parte în această carte [13], pot să ducă la sinucidere sau disperare. Aşa cum s-a arătat, folosirea metodei suportului îi spune consiliatului: „Nu există nici o speranță; Dumnezeu nu are nici un răspuns pentru problema ta", sau alte idei de felul acesta. Minimalizarea îi spune: „Acest consilier spiritual nu poate să mă ajute; el nu înțelege profunzimea problemei mele". Nici una din aceste proceduri greşite nu îl tratează pe consiliat ca pe o persoană responsabilă înaintea lui Dumnezeu, şi în felul acesta îi iau orice speranță. Este întotdeauna periculos să i se ia speranța unei persoane deprimate, pentru că aceasta o face să dispere, chiar până acolo încât îşi poate lua viața. Dacă însă amploarea problemei este recunoscută (în loc să fie minimalizată), şi în ciuda mărimii dificultății, Dumnezeu este prezentat ca fiind capabil să rezolve chiar şi o problema dificilă ca aceasta, există mai multe şanse ca consiliatul să creadă că consilierul este în stare să-i dea o bază demnă de încredere pentru speranță. Disperarea poate fi risipită asigurându-l pe consiliat că, în ciuda naturii grave a problemei, Dumnezeu are un răspuns. Făcând un plan biblic şi schițând un curs de acțiune biblic care va fi urmat în zilele ce vor veni, consiliatul poate să vadă că în loc să-i ofere „suport", Evanghelia lui Cristos îi asigură o cale de ieşire din acea situație, cale care înainte părea să ducă doar la disperare.

NOTE

1. Vezi *Competent to Counsel*, p. 116 şi urm.

2. Aceasta este singura distincție sugerată de text. A încerca să susținem că pasajul acesta face distincție între jertfe cu sânge şi jertfe fără sânge, ar însemna să mergem prea departe cu interpretarea. Motivul pentru care Dumnezeu a respins jertfa lui Cain nu este important pentru ideea discutată de noi aici.

3. Traducerea versetului 7 care spune: „Dacă faci bine vei fi bine primit" ascunde oarecum adevărata intenție a pasajului care, tradus literal, spune: „Dacă faci bine, oare nu vei fi înveselit?" Expresia aceasta are aplicabilitate universală. O femeie care a venit la consiliere spirituală a spus că problema ei este că „umblă peste tot cu o față posomorâtă".

4. De obicei aceşti factori constau din neîndeplinirea unor treburi pe care consiliatul le consideră neplăcute: spălatul vaselor, gătitul etc. „Pur şi simplu, nu pot s-o fac; n-am chef s-o fac" este un răspuns tipic.

5. Desigur, problema inițială poate de multe ori să fie rezultatul păcatului consiliatului. Când problema inițială constă dintr-o activitate păcătoasă, dacă nu are loc imediat mărturisirea păcatului şi primirea iertării, începe coborârea pe spirală.

6. Femeile, pastorii şi alții care trebuie să-şi organizeze singuri munca din timpul zilei devin deprimați mai frecvent decât bărbații ale căror sarcini de serviciu sunt stabilite clar pentru fiecare zi, de la ora 7 dimineața la ora 3 după-masa. Aceasta se întâmplă pentru că ciclul care începe cu faptul că anumite treburi sunt lăsate nefăcute se declanşează mai uşor atunci când nu este nimeni care să insiste ca aceste treburi să fie făcute. Sentimentele au tendința de a domina.

7. Cu excepția cazurilor în care este vorba de o boală autentică. Uneori se poate face distincție între boală şi deprimare observând reacția consiliatului la mici remarci umoristice sau la glume (persoanele cu adevărat bolnave de obicei nu-şi pierd simțul umorului). O persoană profund deprimată în mod obişnuit nu va avea nici o reacție.

8. Adică ai grijă să descoperi şi să acționezi în vederea eliminării tuturor factorilor care hrănesc deprimarea. Depresiunea este hrănită de mocnire, de conversații în care fiecare se plânge, de incapacitatea de a planifica în aşa fel încât să fie eliminate muncile grele în timpul menstruațiilor, rămânerea în urmă cu lucrările, resentimentele, evitarea oamenilor, minciunile, mâncatul excesiv, refuzul de a mânca, insomniile, amânarea deciziilor şi orice altceva care poate să ducă la sentimente neplăcute de vinovăție, pe care le declanşează conştiința.

9. Nu este suficient să faci ceva. Când Tennyson a scris: „Trebuie să mă pierd în acțiune, ca să nu mă ofilesc în disperare", el vorbea despre reacția necreştinească față de o problemă. Nu este suficient să acționezi doar, în sensul că nu orice acțiune va avea efect. Deşi acțiunea poate să risipească disperarea pentru o vreme, dacă acțiunea aceea nu este biblică, rezultatul ei nu-L va satisface nici pe Dumnezeu, nici pe semenul nostru, nici pe noi înşine. Simpla acțiune este înadecvată şi datorită faptului că de multe ori trebuie să aibă loc o anulare (dezbrăcare) a unei acțiuni greşite făcute înainte (desrăsucirea spiralei păcatului), şi o refacere (îmbrâcare) a ceea ce cere Dumnezeu (răsucirea unei spirale după voia lui Dumnezeu).

10. Vezi cazul lui Garrett B. Trapnell, cel care a deturnat un avion TWA, şi care a reuşit să simuleze alienarea mintală în repetate rânduri. *New York Times* ianuarie 18, 1973, p. 39, 49.

11. Vezi Robert M. Goldenson, editor, *The Encyclopedia of Human Behavior* (Enciclopedia comportamentului uman), vol. II (Garden City: Doubleday and Co., Inc., 1970), p. 728. Masserman a scris: „În cele mai multe cazuri, însă, există foarte puțină euforie reală, şi astfel de reacții reprezintă doar încercări de a nega sau de a compensa în mod exagerat anxietatea şi deprimarea". Jules Massermon, *A Psychiatric Odyssey* (O odisee psihiatrică), (New York: Science House, 1971), p. 333.

12. Paul Huston, „Treatment of Depression" (Tratamentul stării de deprimare), *Handbook of Psychiatric Therapies* (Manual de terapii psihiatrice), op. cit., p. 230, 231. Huston sugerează de asemenea să îl minți, spunându-i că problema lui este „o malfuncție temporară a sistemului nervos", *ibid*. Nu numai că minciuna este păcat, dar pe ea nici nu se poate construi încrederea în relația din cadrul consilierii spirituale.

13. Cap. 16.

Capitolul 34

CUM SĂ-L AJUȚI PE „SCHIZOFRENIC"

Ce este „schizofrenia"?

Ce se întâmplă, de exemplu, cu oamenii care suspectează că alții îi urmăresc? Poate un consilier spiritual creştin să-i ajute? Ce se întâmplă dacă ei rămân blocați într-o stare catatonică? Unele persoane vorbesc chiar despre vedenii, pretind că aud voci pe care alții nu le pot auzi etc. Ce poate consilierul spiritual creştin să facă pentru ei? Pentru început, o astfel de persoană trebuie să fie supusă unui examen medical riguros. Consiliații cu probleme de felul acesta s-ar putea să sufere de o boală organică; poate o tumoare pe creier sau şi mai probabil o tulburare de percepție datorată unui dezechilibru chimic al organismului [1]. Dezechilibrul fizic poate fi un rezultat al utilizării drogurilor. Problemele de percepție pot să apară şi ca rezultat al acumulării de toxine în organism din cauza unei insomnii acute.

Consilierii spirituali creştini care cunosc efectele lipsei de somn (care este adesea rezultatul supunerii organismului la un abuz păcătos) pot să pătrundă la rădăcina problemei chiar în cazuri în care medicii nu au găsit nici o cauză. Uneori apare o combinație de cauze: consiliatul ia droguri ca să poată să stea treaz noaptea. S-ar putea ca el să ia pastile stimulatoare (amfetamine) ca să poată sta treaz (cum fac unii studenți în timpul sesiunilor de examene, şoferii de camioane etc.). Dar dacă făcând acest lucru el pierde două sau trei zile de somn, el poate să devină foarte iritabil, apoi suspicios, iar apoi poate să înceapă să aibă halucinații. O lipsă însemnată de somn poate avea toate efectele unui drog halucinogen. Există deci trei cauze organice cunoscute care pot să stea la baza comportamentului bizar numit „schizofrenie": malfuncția organismului (glandulară), abuzul de droguri sau lipsa de somn [2].

Toate aceste cauze au fost luate împreună sub numele regretabil de schizofrenie [3]. Când un consiliat suferă de tulburări organice de percepție, este important ca atât el cât şi consilierul spiritual să recunoască faptul că nu este nimic în neregulă cu mintea consiliatului; el nu este bolnav mintal. Problema constă în datele pe care le

transmit minții simțurile lui. Creierul operează în mod adecvat, dar pe baza unor date incorecte. Cu alte cuvinte, dacă mie mi se pare (în mod greşit) că un scaun s-a ridicat de pe podea şi se mişcă repede prin aer spre capul meu, creierul meu (în mod corect, pe baza datelor greşite) îi semnalizează corpului meu să sară la o parte. Datele sunt false, deci comportamentul pare bizar. Însă comportamentul nu este bizar; el este perfect inteligibil pe baza celor explicate mai sus. Nu este vorba de nici o boală mintală. Este de înțeles faptul că alții, cărora simțurile lor le transmit date corecte, încep să pună sub semnul întrebării sănătatea mea mintală; nu după multă vreme voi începe s-o pun şi eu sub semnul întrebării.

Mulți oameni, din diferite motive, ajung în situații în care au dificultăți de percepție. Dacă, de exemplu, un consiliat atinge cu mâna suprafața unei mese, despre care el ştie (privind-o) că este netedă, şi o simte păroasă, el poate să înceapă să se îndoiască de sănătatea lui mintală. Şi totuşi nu este nimic în neregulă cu sănătatea lui mintală. Problema este că simțul pipăitului îi transmite date inexacte ca rezultat al unui dezechilibru chimic datorat fie unei malfuneții chimice interne preexistente, fie datorită unei malfuncții chimice care a fost cauzată de droguri, lipsă de somn etc. Percepția poate fi afectată în multe feluri. Când vederea este deformată, ea poate cauza probleme grave. Dacă fețele altora (ale prietenilor şi ale străinilor) par a se încrunta la tine cea mai mare parte a timpului, poți să devii repede suspicios, şi, în timp, să eviți oamenii. Când perceperea spațiului nu funcționează în mod adecvat, te ciocneşti de mese, de scaune, de coşurile de gunoi şi de oameni. Dacă acest lucru se întâmplă, nu numai că vei fi forțat ca nu după multă vreme să renunți să mai conduci maşina (din cauza accidentelor frecvente), dar s-ar putea să nu mai vrei să frecventezi locuri în care se adună mulți oameni [4]. Această izolare poate să complice problema inițială.

Misticii: vizionari sau păcătoşi?

Dacă în viața ascetică rugăciunea, care avea loc dimineața devreme, era combinată cu veghe târziu noaptea, nu este de mirare că mulți mistici din trecut au văzut ceea ce ei credeau că sunt vedenii şi au auzit ceea ce ei credeau că sunt revelații de la Dumnezeu. Deoarece ei aveau o credință puternică în revelația directă prezentă şi în minuni, nu este surprinzător faptul că tulburările de percepție cauzate de lipsa de somn, care provocau halucinații, luau adesea forma revelațiilor (sau erau interpretate drept revelații) [5]. Un studiu al practicilor asceticilor ne obligă să tragem concluzia că la baza misticismului lor, atât de adesea asociat cu pustnicii, călugării etc., stă păcatul împotriva trupurilor lor, şi nu sfințenia care rezulta din practicile ascetice. Prin urmare, se pare că nu este o simplă coincidență faptul că misticismul s-a dezvoltat atât de bine în solul comunităților ascetice. Adaptarea gândirii greceşti păcătoase, care făcea distincție între lucrurile sacre şi cele nesacre şi considera că materia este rea, a condus la multe practici care au vătămat în mod grav trupul omului. Prin contrast, Dumnezeu declară că trebuie să ne îngrijim de trupul nostru ca de „templul Duhului Sfânt" [6]. Ei au violat porunca „Să nu ucizi", ceea ce a avut drept rezultat probleme de percepție, care apar ori de câte ori corpul uman este supus unor eforturi care depăşesc limitele lui de rezistență.

Consilierii spirituali trebuie să fie conştienți de existența asceticilor protestanți contemporani, care încearcă să devină sfinți prin astfel de practici nesfinte. Nu rareori poți întâlni protestanți pioşi care au păcătuit împotriva lui Dumnezeu şi împotriva trupurilor lor în felul acesta; cei mai mulți credincioşi autentici păcătuiesc prin faptul că nu petrec suficient timp în rugăciune. Dar uneori vei întâlni astfel de persoane care păcătuiesc printr-un exces de pioşenie, deoarece ele au tendința de a ajunge să apeleze la consiliere spirituală. Când consilierul suspectează că lipsa de somn ar putea să fie cauza problemei, el trebuie să pună întrebări cu privire la rugăciune şi alte practici de închinăciune. Posibilitatea unei însemnate lipse de somn trebuie să fie neapărat investigată atunci când consilierul spiritual este confruntat cu un consiliat care manifestă puternice tendințe spre misticism sau care pretind că au revelații directe. Consilierul spiritual trebuie să verifice exact câte ore doarme consiliatul în fiecare noapte. El trebuie să observe dacă perioade lungi de lipsă de somn au precedat „revelația". Două sau mai multe zile fără somn pot duce la oricare dintre efectele pe care le au drogurile halucinogene [7].

Pierderea somnului

Este important să le arătam unor astfel de consiliați că nu există în Scripturi dovezi că Isus ar fi pierdut vreodată mai mult de două zile de somn. Deşi este clar că El Se scula dimineața devreme pentru rugăciune [8], mai sunt evidente alte două fapte: (1) El Se scula, ceea ce înseamnă că a dormit înainte. Se pare că El nu a obişnuit să

petreacă nopți întregi în rugăciune. (2) Nu ni se indică la ce oră se culca Isus seara. Este posibil ca El să se fi culcat foarte devreme.

Consiliații se plâng adesea de oboseală care rezultă din lipsa de somn. Trebuie să fie depistată sursa problemelor legate de somn. Consilierii spirituali trebuie să facă investigații până când cauza este clară. Unele dintre cele mai frecvente cauze ale lipsei de somn sunt: (1) deficiențe în programul zilnic - lipsa de regularitate poate să cauzeze serioase probleme legate de somn; (2) îngrijorarea cu privire la probleme nerezolvate - soluția în acest caz este ca problemele să fie rezolvate în fiecare zi (vezi comentariile cu privire la îngrijorare făcute în altă parte) [9]; (3) obiceiuri proaste, cum ar fi urmărirea programelor la televizor târziu în fiecare seară; (4) neîndeplinirea treburilor din casă la timp: spălatul, călcatul, temele de casă etc.; (5) întâlniri seara târziu cu persoana căreia îi face consiliatul curte.

Uneori consiliații obiectează: „Nu pot să dorm noaptea; mintea mea galopează după ce mă culc". Ce este de făcut? Pot fi făcute mai multe lucruri: (1) rugăciune în care să fie cerută binecuvântarea lui Dumnezeu asupra somnului (vezi Proverbele 3:24; Psalmul 4:8; 127:2) şi care să includă mărturisirea păcatelor şi încredințarea problemelor în mâna lui Dumnezeu; (2) exerciții de gimnastică până la transpirație, înainte de a merge la culcare (mai ales dacă consiliatul este îngrijorat sau într-o stare de încordare); corpul este conceput în așa fel încât exercițiul şi îngrijorarea se exclud reciproc; (3) relaxarem [10]; (4) folosirea notițelor de noapte; dacă un carnețel şi un creion sunt așezate aproape de pat, consiliatul poate să scrie nişte notițe (nu eseuri) care să exprime gândurile lui cele mai importante, așa încât el să se simtă liber să se culce. Este important ca el să nu se scoale să mănânce, sau să citească, sau să privească la televizor, deoarece acestea stimulează şi mai mult mintea. Mintea trebuie să fie satisfăcută, şi nu stimulată.

Pot fi spuse mult mai multe despre felul cum pot fi ajutați consiliați care au comportamente bizare, dar poate că este suficient să remarcăm că acestea pot fi împărțite în două categorii: organice şi nonorganice (desigur, poate fi o legătură între acestea două). Am subliniat până acum importanța cooperării cu un medic, pentru a ne asigura că comportamentul nu are cauze organice. După ce consilierul spiritual s-a asigurat, prin teste adecvate, că baza problemei este aproape cu siguranță nonorganică, atunci sarcina lui este să rupă camuflajul sau tiparul comportamental păcătos sau atitudinea păcătoasă care s-a dezvoltat. El trebuie să facă acest lucru pentru a-l ajuta pe consiliat să-şi rezolve problemele într-o manieră biblică [11]. Apoi consilieriul spiritual poate continua la fel ca în orice alt caz.

Diagrama care urmează ilustrează cauzele posibile a ceea ce a fost în mod atât de nefolositor desemnat drept schizofrenie.

Prin urmare, termenul schizofrenie este inadecvat în sensul că nu face distincție între cauzele foarte diferite ale unor comporte mente similare. El nu indică momentul când creierul sau mecanismele chimice ale corpului afectează sau sunt afectate de atitudini. De aceea, acest termen ar trebui să fie abandonat, fiindcă el creează confuzie în loc să ajute.

„Schizofrenia catatonică”

Când diagnosticul arată că persoana consiliată nu a suferit nici o paralizie fizică sau şoc şi că, după toate probabilitățile, nu există nici o cauză fiziologică la baza comportamentului care este numit în mod obişnuit stare catatonică [12], consilierul spiritual trebuie să presupună că consiliatul şi-a provocat singur această stare şi că ea poate fi eliminată dacă sunt aplicate procedurile corecte. Poate că cea mai bună modalitate de a arăta ce trebuie făcut este să descriem un caz recent. Barbara a primit vestea neplăcută că fiul ei, George, a lăsat-o gravidă pe prietena lui. Această veste a sosit după ce alte probleme se acumulaseră în familie. Jon, soțul Barbarei, a sunat la biroul unui consilier spiritual noutetic şi i-a descris scena: Barbara s-a dus în dormitorul lor, s-a așezat pe pat, şi a rămas înțepenită ca o piatră. De şapte ore stătea în poziția aceea, privind fix la perete, necomunicând deloc şi comportându-se de parcă ar fi pierdut contactul cu realitatea. Consilierul spiritual a sosit şi a făcut trei lucruri:

1. Din relatările primite (care au fost mult mai complete decât cele prezentate de noi mai sus) el a tras concluzia că acest comportament nu avea o cauză organică.

2. A presupus că Barbara nu pierduse legătura cu realitatea şi că deci putea să audă tot ce avea el să-i spună.

3. I-a vorbit direct pe un ton ferm dar plin de dragoste. „Barbara, eu ştiu că tu poți să înțelegi tot ce-ți spun, şi vreau sa mă asculți cu atenție. În primul rând, prin această atitudine tu fugi de problemele tale. Acest lucru este greşit; nu aşa vrea Dumnezeu ca noi să tratăm problemele vieții. Îmi dau seama că problemele tale sunt serioase, şi nu vreau să le fac să pară mai mici decât sunt. Totuşi, Domnul tău, Isus Cristos, este mai mare decât problemele tale şi dacă-mi dai voie vreau să te ajut să găseşti răspunsul pentru problemele tale în Cuvântul Lui. Parte din necaz este că tu vezi toate problemele deodată, ridicându-se înaintea ta ca o pădure întunecată, prin care nu poți să vezi lumina zilei. Vom tăia câte unul sau doi copaci deodată. În cele din urmă - mai curând decât crezi tu - vom începe să vedem iar lumina zilei". Barbara s-a mişcat puțin, dar n-a răspuns. A continuat să stea tăcută ca înainte. Consilierul spiritual a continuat descriindu-i consecințele care vor urma dacă ea nu va răspunde:

„Dacă nu-ți rezolvi problemele, îl forțezi pe Jon să recurgă la alternativa mult mai neplăcută care-i stă în față. Mai întâi el va trebui să te lase să şezi aici, exact aşa cum eşti, timp de o zi [13]. În acest timp, dacă nu vei răspunde, vei descoperi că lipsa hranei şi nevoia obişnuită de a merge la toaletă îți vor face situația foarte neconfortabilă. Dacă în aceste condiții tot nu dai nici un semn de viață, Jon mai poate să facă doar un singur lucru - să te trimită la un spital de boli mintale. Ai cea mai vagă idee cam cum este într-un spital de boli mintale? Să-ți spun eu..." Nu mult după ce a început descrierea spitalului, Barbara a cedat. A plâns uşurată, apoi şi-a revărsat toate temerile şi dezamăgirile. Ca rezultat, consilierul spiritual a putut s-o ajute să-şi rezolve problemele după principiile lui Dumnezeu [14].

NOTE

1. Vezi Anexa C, care conține o analiză mai detaliată a problemelor organice şi neorganice şi o discuție despre cooperarea cu medicii.

2. Formularul „Inventarul datelor personale" conține o serie de întrebări model concepute ca să depisteze astfel de posibilități.

3. Acesta este un cuvânt care prezintă multe deficiențe. Termenul este similar cu expresia „nas roşu". Această expresie este folosită pentru a descrie un număr de situații: o stare de ebrietate, faptul că pe nas creşte un coş, faptul că cineva a primit un pumn în nas sau faptul că nasul a fost ars de soare. Cuvântul schizofrenie, la fel ca expresia nas roşu, este un termen nespecific, care nu spune nimic despre cauze, ci vorbeşte numai despre efecte (comportament bizar sau foarte neplăcut). Ar trebui ca el să înceteze să mai fie folosit, mai ales cu sensul de boală mintală. Hoffer şi Osmond nu dau dovadă de înțelepciune prin faptul că utilizează în continuare acest termen pentru a denumi o malfuncție organică. Vezi *Journal of Schizofrenia*; Abraham Hoffer and Humphrey Osmond, *How to Live with Schizophrenia* (Cum să trăieşti cu schizofrenie), (New York: University Books, 1966); Carl C. Pfeiffer, ed., *The Schizophrenias, Yours and Mine* (Schizofreniile, ale mele şi ale tale), (New York: Pyramid Books, 1970). Karl Menninger a spus recent pe un ton sarcastic: „Pentru mine schizofrenia nu este decât un cuvânt grecesc frumos ". „12 Admissions of Mental Error" (12 recunoaşteri ale unor erori mintale), *Medical World News*, februarie 9, 1973, p. 18.

4. Trebuie să verifici neapărat motivele pentru care oamenii încetează să mai vină la serviciile de la biserică; motivul nu este întotdeauna calitatea slabă a predicilor!

5. Vezi, de exemplu, mişcarea ascetică-profetică, revelaționalistă, numită montanism. Vezi, de asemenea, Frederic W. Farrar, *Lives of the Fathers* (Vieți ale părinților), (New York: MacMillan and Co., 1889), vol. II, p. 159-172. Printre alte lucruri, el a scris: „Creierii slăbiți ai pustnicilor erau tulburați de vizite ale unor monştri ca veniți din iad, iar nopțile lor nedormite erau pline de groaza unor vedenii şi a unor sunete", p. 166. Chiar şi Augustin a dedicat jumătate din noapte meditațiilor, *ibid*., p. 337, 338.

6. Vezi 1 Corinteni 6:19; Exodul 20:13.

7. Vezi Gay G. Luce şi Julius Segal, *Sleep* (Somn), (New York: Lancer Books, 1967), p. 81-100.

8. Vezi Marcu 1:35.

9. Vezi *What to Do About Worry*, op. cit.

10. Vezi David H. Fink, medic, *Release From Nervous Tension* (Eliberarea de tensiunea nervoasă), (New York: Simon and Schuster, 1943), p. 66. Observă diagrama care arată cum să aşezi în mod corect perna sub gât pentru a-l relaxa. Fink a descoperit că dacă colțurile pernei sunt ridicate peste partea din față a umerilor, gâtul este cel mai bine sprijinit pentru somn.

11. Vezi *Competent to Counsel*, p. 29 şi urm.

12. O stare în care omul devine rigid şi imobil, şi nu poate să vorbească şi nici chiar să îşi satisfacă nevoile fizice.

13. Sub observație, desigur.

14. Vezi de asemenea un caz similar relatat de John Bettler în „The Pastors Casebook" (Caietul de cazuri al pastorului), *Nouthetic Confrontation*, vol. I, nr. 3, iarna 1973, p. 3.

Capitolul 35

REZOLVAREA DIFICULTĂȚILOR SEXUALE

În cadrul căsătoriei

Consilierii spirituali trebuie să recunoască faptul că există relativ puține probleme „mecanice" sau organice în cadrul relațiilor sexuale. Aproape în fiecare caz, dacă există o problemă organică, medicul a descoperit-o deja sau o va descoperi repede. Aproape în fiecare caz când consilierul spiritual îi trimite pe consiliați la un examen medical, rezultatul este negativ. Şi totuşi, mulți consiliați vorbesc despre dificultăți sexuale. În marea majoritate a cazurilor este adevărat că există dificultăți sexuale, dar ele sunt simptome ale altor dificultăți în care ele îşi au originea şi al căror semn clar sunt [1].

Sondarea de obicei dezvăluie imediat dificultățile relaționale de la baza dificultăților sexuale. Acestea de obicei constau din una sau din toate problemele următoare: teama [2], mânia şi resentimentele [3], îngrijorarea, sentimentul de vinovăție, gelozia şi suspiciunea, oboseala [4]. Când se pun primele întrebări, accentul trebuie să cadă pe mânie şi resentimente, deoarece această problemă pare să fie cel mai frecvent la baza dificultăților sexuale. Pentru a vedea cum poate să rezolve această problemă, consilierul spiritual trebuie să consulte secțiunea „Cum să tratezi mânia" [5].

Ori de câte ori au de-a face cu dificultăți relaționale, consilierii spirituali trebuie să-şi facă timp să discute principiile biblice fundamentale cu privire la relațiile sexuale. Textul de bază pentru aceasta este 1 Corinteni 7, în care Pavel discută acest subiect.

Principiile biblice cu privire la relațiile sexuale

În pasajul acesta sunt câteva principii clare. Printre ele sunt următoarele:

1. Relațiile sexuale în cadrul căsătoriei sunt sfinte şi sunt bune Dumnezeu încurajează aceste relații şi ne avertizează să nu încetăm a le avea.

2. Plăcerea în relațiile sexuale nu este păcătoasă, ci este considerata ca un lucru de la sine înțeles (trupurile celor doi aparțin fiecare celuilalt). Vezi de asemenea Cântarea cântărilar şi Proverbele 5:18,19.

3. Plăcerea sexuală trebuie să se bazeze pe principiul ca sexualitatea unui om nu trebuie să fie orientată spre satisfacarea proprie, ci spre satisfacerea celuilalt („drepturile" asupra trapului în căsătorie sunt acordate celuilalt). Homosexualitatea şi masturbarea sunt în discordanță cu acest principiu fundamental. Ideea aici, ca şi în altă parte, este că e mai bine să dai decât să primeşti.

4. Relațiile sexuale trebuie să fie regulate şi continui. Nu mi se indică un număr exact pe săptămână, dar principiul este că fiecare din cei doi trebuie să-i asigure celuilalt satisfacție sexuală adecvată, în aşa fel încât atât „arderea" (dorința sexuală) cât şi tentația de a găsi satisfacție în altă parte să fie evitate.

5. Principiul satisfacției este că fiecare dintre cei doi trebuie să-i acorde plăcerea sexuală celuilalt (pe care o „datorează" în cadrul căsătoriei) ori de câte ori acesta o dorește. Dar, desigur, aici intră în scenă şi alte principii biblice (moderația, dorința de a-i face plăcere celuilalt şi nu ție însuți etc.). Considerația față de tovarăşul de viață se manifestă prin faptul că fiecare dintre ei îşi reglementează dorința de a avea relații sexuale. Dar aceasta nu trebuie să fie folosită ca o scuză pentru a nu împlini nevoile reale ale celuilalt. Pe de altă parte, dorința de satisfacție sexuală nu trebuie să fie guvernată de o poftă idolatră.

6. În conformitate cu principiu! „drepturilor", nu trebuie să existe nici un fel de târguială sexuală între persoanele căsătorite („Nu voi avea relații cu tine dacă tu nu...). Nici unul dintre cei doi nu are dreptul să se târguie în felul acesta.

7. Relațiile sexuale sunt egale şi reciproce [6]. Pavel nu îl dă bărbatului drepturi mai mari decât femeii. Este clar deci că este legitimă stimularea reciprocă şi inițierea relației sexuale de către fiecare dintre cei doi. Doctrina drepturilor egale implică şi obligația responsabilității reciproce. Aceasta înseamnă, printre alte lucruri, participare activă a ambilor în actul sexual.

În consilierea spirituală aceste principii pot fi folosite ca şi criterii pentru tratarea marii varietăți de cazuri particulare care pot să apară.

Proceduri generale de consiliere

Împreună cu principiile biblice referitoare la relațiile sexuale, care se găsesc în 1 Corinteni, trebuie urmat şi un plan pentru tratarea dificultăților concrete care stau la baza fiecărui caz. O posibilitate este o procedură generală ca aceea de mai jos:

1. Descoperă zonele de conflict şi de dificultăți, atât pe cele care sunt la baza problemei sexuale, cât şi pe cele care sunt auxiliare acestei probleme. Consilierul spiritual poate să înceapă stabilind o masă a tratativelor, ajutându-i pe consiliați să facă liste cu conflictele dintre ei şi învățându-i cum să rezolve zilnic problemele într-o manieră biblică [7]. Primele întrebări şi sondări pot să fie destul de extinse. După ce consilierul spiritual descoperă „zone fierbinți" şi după ce le sondează intensiv, el va acționa asupra fiecăreia dintre aceste zone pentru a elimina toate problemele care stau la baza dificultăților sexuale.

2. Între timp, problemele din cadrul relațiilor sexuale încep să dispară fără să le fie acordată o atenție deosebită. Schimbarea are loc de obicei pe măsură ce relațiile dintre soț şi soție se îmbunătățesc. Acest lucru poate să se întâmple pe la începutul consilierii spirituale, chiar înainte ca să fie făcute schimbări majore în unele din zonele problematice. Motivele pentru care se întâmplă acest lucru sunt foarte clare. În primul rând, amândoi soții, în adâncul inimii lor, doresc mult să reia relațiile sexuale. Când aşa stau lucrurile (şi de multe ori stau aşa), este nevoie doar de puțină încurajare pentru a schimba situația. Pe lângă aceasta, atunci când apare o cât de mică speranță printr-o schimbare în relațiile personale şi printr-o schimbare a direcției căsniciei, aceasta poate să aibă un efect foarte mare asupra relațiilor sexuale.

Ori de câte ori apare această schimbare la începutul consilierii spirituale, consilierul va da dovadă de înțelepciune dacă va lua în considerare posibilitatea ca cei doi consiliați să se mulțumească cu prea puțin. El trebuie să accentueze faptul că problema relațiilor sexuale deficitare s-a rezolvat atât de repede numai datorită faptului că ea nu a fost niciodată problema lor fundamentală. Făcând distincție între chestiunea pusa în discuție (relațiile sexuale deficitare) şi relația în sine (relație interpersonală deficitară), consilierul spiritual va arăta că este dificil să ai relații sexuale satisfăcătoare într-un pat plin de bagaje. Contrar celor spuse de Pavel în Efeseni 4:26, „Să nu apună soarele peste mânia voastră", ei au cărat tot bagajul zilei în pat noaptea. Când au început să se ocupe de unele dintre probleme, şi când canalele de comunicare au fost curățite în fiecare zi prin mărturisirea păcatelor şi acordarea iertării, şi când au început amândoi să verifice bagajul înainte de a se culca, s-a făcut din nou loc pentru relații sexuale normale.

3. După ce i-a convins pe cei doi că întreaga lor relație este relația sexuală, consilierul va continua să stabilească relațiile adecvate pe fiecare front. Referindu-se în mod concret la partea sexuală a relațiilor lor, consilierul spiritual îi va învăța principiile găsite în 1 Corinteni 7 şi toate aplicațiile acestora, care par să se potrivească situației lor. Din cauza păcatului preocupării față de sine, mândriei, poftei etc., este posibil ca cei doi să fi dezvoltat tipare comportamentale deficitare în relațiile lor sexuale, şi acestea trebuie să fie tratate separat. Când relația fundamentală dintre soț şi soție a fost restabilită după principii biblice, cei doi sunt pregătiți să primească ajutor direct legat de dificultățile lor sexuale.

4. În sfârşit, consilierul spiritual se va strădui să le arate unde au greşit, ce a schimbat situația şi ce trebuie să facă amândoi pentru a preveni o recidivă, iar dacă aceasta va avea loc, cum pot să iasă din ea.

Se vor ivi probleme sexuale specifice de tot felul. Nu le putem anticipa pe toate aici. Cele două care urmează sunt oferite ca modele din care pot fi extrase concluzii cu privire la principii şi proceduri.

Sentimentul de vinovăţie cu privire la păcate

De multe ori relaţiile sexuale se deteriorează (sau nu se dezvoltă) din cauza unui sentiment crescând de vinovăţie cauzat de promiscuitatea sexuală dinainte sau de după căsătorie. Mărturisirea, iertarea şi reconcilierea, care include construirea unei noi relaţii interpersonale între soţ şi soţie, este soluţia lui Dumnezeu. Mai întâi trebuie restabilită relaţia cu Dumnezeu, apoi relaţia cu partenerul de viaţă. Următorul caz, citat parţial din *Competent to Counsel*, este un exemplu din care vedem ce trebuie făcut.

Atât Tom cât şi Mary s-au angajat în relaţii sexuale extramaritale înainte şi după căsătorie. Când s-au căsătorit, nici unul dintre ei nu era credincios; până recent, ei nu ştiau nimic despre creştinism. Dar acum, în al optsprezecelea an al căsniciei lor, ei au devenit creştini. În ultimul an, Tom avusese relaţii cu o altă femeie. El n-a vrut să renunţe la această legătură. Mary a aflat despre ea şi l-a făcut pe Tom să-i promită că va rupe relaţiile cu femeia aceea. El a fost de acord; dar n-a făcut-o. Timp de aproape un an, promisiunea călcată de Tom şi viaţa lui dublă îl torturau, şi cu cât credinţa lui creştină devenea mai reală, cu atât mai mult apăsa asupra lui vinovăţia pentru acţiunile lui. Ce putea face el? A venit la consiliere spirituală. A venit sub pretextul că voia să discute despre fiul lui, dar chiar din prima şedinţă, discuţia a ajuns repede la adevărata problemă. „Tom," i-a spus consilierul spiritual, „trebuie să te pocăieşti de păcatul tău şi să renunţi la femeia aceea. Dacă vrei să-ţi salvezi căsnicia, trebuie să-i spui soţiei tale despre această legătură. Trebuie să-i spui că ai minţit-o; că ai continuat să te întâlneşti cu femeia aceea. Va trebui să-i ceri iertare, s-o asiguri că de data aceasta iei în serios lucrurile şi s-o rogi să te ajute să-ţi ţii promisiunea."

Tom a spus: „Nu pot s-o fac".

„Tom, noi nu te putem ajuta dacă n-o faci".

După ce am discutat despre poruncile lui Dumnezeu şi despre graţia Lui, Tom a acceptat: „Bine, am s-o fac". Tom I-a cerut iertare şi ajutor lui Dumnezeu. Consilierul spiritual s-a rugat pentru rezolvarea problemei. Tom a programat o altă întâinire cu consilierul pentru după-masa aceea, şi a adus-o şi pe Mary cu el.

În timpul şedinţei de consiliere spirituală, Tom i-a spus lui Mary adevărul. El a mărturisit că o minţise şi că mai avea cheile de la apartamentul celeilalte femei. Mary a fost puternic răscolită, dar a fost recunoscătoare că el i-a spus adevărul (probabil că reacţia ei nu a fost atât de puternică datorită faptului că a primit vestea în prezenţa unui consilier spiritual care putea să-i ajute să facă următorul pas). Ea a spus: „Ce putem să facem?" Tom a spus: „Te rog să mă ierţi şi să mă ajuţi să devin un soţ creştin, aşa cum trebuie să fiu". Mary a răspuns: „Te iert, Tom, dacă într-adevăr vrei să te iert şi dacă vrei cu adevărat să salvăm căsnicia noastră". Tom a spus: „Vreau" (a sunat ca şi cum ar fi depus din nou jurământul de căsătorie). Deci Mary l-a iertat pe Tom. De fapt, înainte de a se încheia şedinţa, şi Mary a cerut iertare pentru unele escapade anterioare, şi a a fost şi ea iertată. „Ce vom face acum?" a întrebat Tom. Am discutat toţi trei ce trebuie făcut. Am hotărât ca atunci şi acolo Tom să o sune la telefon pe femeia cealaltă şi să-i spună că nu se va mai întâlni cu ea.

În săptămâna următoare, Tom şi Mary au venit înapoi pentru a continua consilierea spirituală. În timpul săptămânii discutaseră despre cheile de la apartamentul celeilalte femei. Amândoi au fost de acord că trebuie să se debaraseze de ele, dar cum? Să le ducă el înapoi la femeia aceea şi să i le dea? Să le arunce? Ce să facă cu ele? Ei simţeau că este important să facă ceva cu ele imediat. Problema aceasta o tulbura mult pe Mary. Consilierul spiritual a spus: „Tom, dă-mi cheile acelea mie, chiar acum". I le-a dat. Le-a aşezat în mod impresionant pe masă, una câte una, făcând parcă un angajament solemn, ceea ce a ajutat-o pe Mary să vadă că el lua lucrurile în serios de data aceasta. După aceea, ea a fost o cu totul altă femeie. Actul acesta al cedării cheilor, care a fost ca o ardere a punţilor de legătură dintre Tom şi femeia aceea, a însemnat mult pentru ea. Cheile acelea sunt şi astăzi în sertarul consilierului spiritual, ca o dovadă că Tom a fost serios în hotărârea lui, Cândva în anii viitori, dacă va fi necesar, cheile acelea le vor putea fi arătate lui Tom şi Mary, ca să li se aducă aminte de angajamentul pe care el l-a luat în ziua aceea. Probabil că nu va fi necesar să fie făcut acest lucru. Cheile rămân ca o piatră de hotar în viaţa lor; ele sunt ca grămezile de pietre pe care vechii patriarhi le înălţau pentru a marca o cotitură în drumul lor spre sfinţire [8].

De multe ori, unii obiectează împotriva acestei soluții biblice: „De ce trebuie să mărturisesc? Nu va cauza aceasta mai multe probleme? De ce să o amestec pe soția mea (pe soțul meu) în aceasta? Este vina mea; o voi purta eu" [9]. Obiecția poate să izvorască din teama de consecințe sau dintr-o grijă autentică pentru celălalt. Într-un sens, motivul nu are importanță; obiecția nu are substanță. După cum spune proverbul: „Cine îşi ascunde fărădelegile nu propăşeste, dar cine le mărturiseşte şi se lasă de ele capătă îndurare" (Proverbele 28:13). În timp, încercarea de a evita discutarea acestor probleme le permite acestora să distrugă în continuare relațiile dintre tine şi soția ta. Efectele vinovăției asupra unei relații nu pot fi evitate. Teama de a fi descoperit, apoi stresurile şi neînțelegerile, toate se acumulează şi în cele din urmă duc la prăbuşirea celui vinovat, la ruperea comunicării sau la amândouă.

Consilierii spirituali îi spun consiliatului: „Nu poți să eviți discutarea problemei, pentru că nu mai sunteți doi, ci unul. Nu mai este doar vinovăția ta; acum sunteți „un singur trup". Sunteți prea intim legați unul de altul ca să puteți înfrunta orice problemă majoră separat, şi mai ales această problemă. Când două persoane trebuie să fie atât de apropiate cum sunt soțul şi soția, relația lor va avea de suferit dacă nu este bazată pe adevăr (Efeseni 4:25). Vinovăția ținută ascunsă de unul va fi simțită de amândoi. Vinovăția va ieşi la suprafață [10]. Căsătoria nu admite păstrarea secretului în privința aceasta. Este o chestiune care îi priveşte pe amândoi soții. Ea a intervenit între voi şi trebuie să fie îndepărtată. Nu poți să rezolvi problema de unul singur". Consilierul poate apoi să arate modalități în care problema s-a interpus deja între cei doi soți.

Un bărbat, când a fost confruntat cu obligația lui de a rezolva problema adulterului, a protestat: „Nu! Nu! Un psihiatru mi-a spus că este cel mai rău lucru pe care-l pot face". Dar în cele din urmă a fost de acord. Mai târziu a venit la consilierul spiritual împreună cu soția lui şi el i-a spus adevărul. După şocul inițial, soția a spus: „Cea mai mare speranță a mea pentru viitor se bazează pe faptul că el mi-a spus; dacă aş fi descoperit eu adulterul, n-aş avea nici un motiv să cred că el a avut de gând să facă ceva în această privință".

Întrebarea nu este dacă să spui adevărul, ci cum să-l spui. Cel vinovat trebuie să ceară iertare şi să caute reconcilierea. Iertarea trebuie să fie autentică; ea trebuie să fie considerată o promisiune de a nu-i mai aminti celui vinovat de greşeala mărturisită. Relația poate să fie restabilită numai atunci când problema este scoasă la lumină. Ba mai mult, în afară de mărturisirea care duce la reconciliere, orice dificultăți inițiale din cadrul căsniciei, care s-ar putea să fi cauzat păcatul respectiv, pot să fie rezolvate numai atunci când ambii soți sunt în stare să le analizeze cu sinceritate. De multe ori doar realitatea crudă a efectelor problemei îi face pe oameni să se confrunte cu ea: „Mijloacele de vindecare pentru cel rău sunt bătăile, şi vânătăile până la rană" (Proverbele 20:30).

Ignoranța sexuală

Cât de mult este consilierul spiritual obligat să discute aspectul biologic al relațiilor sexuale? Este greu de răspuns la această întrebare. Deşi nu este prerogativa lui să le arate consiliaților planşe anatomice şi să le țină prelegeri cu ilustrații, şi deşi cu siguranță el nu va vrea să dedice timpul de consiliere unor chestiuni cum este analiza diferitelor poziții exotice care pot fi practicate în timpul relațiilor sexuale, s-ar putea să fie cazuri în care consilierul spiritual va găsi că este necesar să discute ceva din anatomia şi tehnica relațiilor sexuale.

Bob şi June, căsătoriți doar de câteva luni, au depăşit problemele interpersonale dintre ei. Când au venit pentru prima dată la consiliere spirituală, s-au plâns de dificultăți fizice foarte mari în relațiile lor sexuale, care îi cauzau ei dureri puternice şi sângerări. Medicul a spus că nu exista o cauză fizică; problema se datora unei tensiuni extreme a soției. „Era," după cum a explicat consilierul spiritual, „ca şi cum Bob ar fi încercat să intre pe o uşă, pe care June a închis-o şi a blocat-o, şi el putea să intre doar cu forța." Această stare a fost cauzată de gelozie şi de suspiciune. Când aceste probleme au fost rezolvate, tensiunea a încetat, June s-a relaxat, şi relațiile sexuale fără vătămare fizică au devenit posibile pentru prima dată. Totuşi, după rezolvarea celor două dificultăți, a devenit evident că mai exista o a treia. Din cauza dificultăților anterioare, ambii soți şi-au făcut obiceiul de a avea relații sexuale în grabă, iar acest obicei a continuat. Procedeul acesta conținea foarte puțin preludiu (sau chiar deloc) şi era clar că nu o satisfăcea pe June. Datorită acestui lucru, June dezvoltase o atitudine defensivă în loc se dezvolte o atitudine participativă, şi această atitudine a persistat. Aceasta l-a determinat pe consilierul spiritual să discute nevoia de stimulare şi de participare reciprocă în relațiile sexuale, conform principiilor din 1 Corinteni 7. Când consilierul a aplicat aceste principii la situația concretă a cazului

care-i era prezentat, el a găsit că este necesar să-i învețe despre importanța de a face dragoste înainte de actul sexual propriu-zis şi despre nevoia stimulării clitorisului, deoarece June nu avusese niciodată nici un orgasm [11]. June a trebuit să fie îndemnată să participe activ la actul sexual, prin mişcări ritmice înainte şi în sus în timpul stimulării clitorisului.

Astfel, fără prea multe detalii de biologie şi tehnică, principiile relațiilor sexuale orientate spre satisfacerea celuilalt, relațiile sexuale prezentate ca o plăcere legitimă şi doctrina drepturilor şi responsabilităților reciproce au dus, într-un caz concret, la o nevoie minimă de educație în acest domeniu.

Toate discuțiile despre relațiile sexuale trebuie să aibă loc în prezența ambilor soți, deoarece amândoi sunt implicați în mod intim. Discutarea unor astfel de probleme în particular cu o femeie singură poate duce la ispite şi/sau acuzații inutile. Dacă în cazuri foarte rare este nevoie ca probleme sexuale să fie discutate doar cu femeia, este bine ca acest lucru să fie făcut în prezența mai multor consilieri [12].

Consilierilor spirituali creştini nu trebuie să le fie jenă să discute relațiile sexuale; este evident că scriitorilor Bibliei nu le-a fost jenă. Şi totuşi, în toată francheţea lor, ei nu au dovedit niciodată un spirit de curiozitate nejustificată, şi nici nu au scris despre sex cu scopul de a-i excita pe cititori sau pe ei înşişi. Şi consilierii spirituali, ținând minte Galateni 6:1b, trebuie să se abțină de la astfel de ispite.

Cum să-i ajuți pe tineri să trateze masturbația

Masturbația este păcat

Se pare că nu există nici o referire directă la masturbație (ca atare) în Scripturi. Există un verset despre care unii oameni (şi în special romano-catolicii) cred că se referă la masturbație, dar cu siguranță că el nu se referă la aceasta [13]. Aşa că, dacă nu avem referiri concrete la această chestiune, trebuie să apelăm la principiile biblice mai largi care se aplică la acest subiect. Un principiu foarte important se găseşte în 1 Corinteni 6:12, unde Pavel spune: „Toate lucrurile sunt îngăduite, dar nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine". Acesta este un principiu important. El ne spune că chiar şi acele lucruri care sunt îngăduite nu trebuie să fie lăsate să pună stăpânire pe un creştin în aşa fel încât lucrul acela să devină stăpânul, iar creştinul să devină robul lui.

Oricine care a avut vreo legătură cu consilierea tinerilor, mai ales a băieților, ştie că mulți dintre ei sunt prinşi în capcana acestui obicei. Masturbația poate să pună stăpânire pe un copil în aşa fel încât îl poate scoate din minți [14]. Astăzi există aspecte ale problemei cu care părinții lor nu au fost confruntați. Copiii se maturizează mai repede acum decât se maturizau în trecut. Aceasta înseamnă că instinctul sexual se dezvoltă mai repede. Ei se maturizează în jurul vârstei de 11, 12 sau 13 ani. Iar la celălalt capăt al adolescenței, perioada de şcolarizare a fost prelungită. Educația superioară este acum echivalentă cu educația primită la liceu cu o generație în urmă. Era o vreme când tot ce-ți trebuia ca să te descurci erau şase clase elementare; apoi liceul, iar acum facultatea. Tot mai puțini oameni se căsătoresc aşa de devreme cum se căsătoreau înainte; deci perioada în care tinerii sunt necăsătoriți şi în care această dorință este puternică (şi probabil pentru băieți mai puternică decât pentru fete) a fost prelungită, ceea ce a cauzat noi dificultăți. A fost destul de greu să fie suportată această perioadă când era mai scurtă, dar acum este şi mai greu.

Pavel spune că un creştin nu trebuie să lase nimic să pună stăpânire pe el. Dar consilierii spirituali văd de multe ori tineri (tineri creştini) care sunt atât de prinşi în problema masturbației, încât nu se mai pot gândi la nimic altceva toată ziua, decât la sex. Şi cu cât practică mai mult masturbația, cu atât devin mai dependenți de ea, cu atât o doresc mai mult şi o hrănesc mai mult. Şi cu cât o hrănesc mai mult, cu atât mai tare sunt prinşi în capcana ei. Sunt de fapt prinşi într-un cerc vicios. Masturbația poate să pună stăpânire asupra lor în aşa măsură încât îi stoarce de toată energia, le îndepărtează mintea de la carte şi îi face să se gândească la sex indiferent unde merg şi pe cine văd. Masturbația este o problemă serioasă, mult mai serioasă decât cred mulți oameni. De aceea, copiii au adesea nevoie de ajutor în această problemă.

Din cauza faptului că nu se discută decât în mod limitat subiectul masturbării, atât în public cât şi în particular, un consilier spiritual poate foarte uşor să uite problemele pe care le-a avut el în adolescență şi să minimalizeze importanța masturbației. Dar faptul că masturbația nu este discutată prea des în societate nu înseamnă că nu este o problemă explozivă. Şi, ca să complice şi mai mult lucrurile, societatea noastră foloseşte sexul pentru reclame

pe fiecare panou, în fiecare revistă şi ca parte a aproape oricărui program de televiziune. Peste tot femeile se îmbracă provocator, pentru că acest lucru li-l dictează panourile de reclame, revistele şi televiziunea. Consilierii spirituali trebuie să fie conştienţi de faptul că situaţia bărbaţilor tineri este extrem de dificilă.

Să privim acum la un al doilea principiu, care se găseşte în Matei 5:27,28. Acolo Isus a spus că pe Dumnezeu nu-L interesează doar actul propriu-zis al adulterului, ci că El consideră chiar şi gândul şi consimţământul inimii a fi adulter. Un copil prins în spirala masturbaţiei nu poate să nu ajungă să păcătuiască în felul acesta [15]. La un copil foarte tânăr, masturbaţia poate avea doar aspect de explorare, dar nu după mult timp el va ajunge să-şi imagineze relaţii sexuale cu partenere imaginare. Isus a spus că acesta este păcat. Adulterul inimii, a spus el, este ca ura, care este de fapt un omor. Înaintea lui Dumnezeu nu eşti ucigaş numai dacă ucizi cu un cuţit sau cu o puşcă. Bineînţeles că este mai bine pentru victimă dacă este ucisă doar în imaginaţie, dar nu este mai bine pentru ucigaş înaintea lui Dumnezeu. Acelaşi lucru este adevărat cu privire la adulter.

Al treilea factor care trebuie să fie pus în discuţie atunci când vorbim despre masturbaţie este faptul că ea nu reprezintă (după cum presupune, în mod greşit, Herbert J. Miles [16]) o opţiune biblică. Când Pavel a scris: „Dacă nu se pot înfrâna, să se căsătorească; pentru că este mai bine să se căsătorească decât să ardă" (1 Corinteni 7:9), alternativele sunt clare: înfrânarea sau căsătorie. Nu există o a treia opţiune. Pavel nu spune că masturbaţia este o satisfacere acceptabilă a dorinţei sexuale (arderea). El nu spune: „Este mai bine să masturbezi decât să arzi". Dimpotrivă, el prezintă înfrânarea ca singura alternativă a căsătoriei. Pavel a ştiut, desigur, ceea ce toţi cei care practică masturbaţia descoperă mai devreme sau mai târziu, că masturbaţia nu stinge focul, ci toarnă benzină pe el. Masturbaţia nu ar putea niciodată să fie o alternativă pentru ardere.

În sfârşit, masturbaţia este un păcat pentru că ea constituie o pervertire a actului sexual. În 1 Corinteni 7:3-4 un lucru este clar: capacitatea sexuală a unui om nu are scopul de a-l satisface pe el însuşi. Dumnezeu a pus în noi sexul pentru satisfacerea partenerului de căsătorie. În relaţiile sexuale, ca în orice alt domeniu, este mai bine să dai decât să primeşti. Sexul orientat spre satisfacerea proprie constituie o utilizare nelegitimă a sexualităţii. Drepturile asupra trupului meu îi aparţin celuilalt, nu mie. Consiliatul trebuie să vadă deci că activitatea sexuală (1) nu trebuie niciodată să fie desfăşurată de unul singur, şi că (2) ea poate să fie folosită numai împreună cu partenerul de căsătorie. Aceşti doi factori fundamentali interzic clar masturbaţia, care nu este aprobată de Biblie ca un mijloc legitim de eliberare a tensiunii sexuale.

Masturbaţia poate fi învinsă

În mod concret, cum poate să ajute consilierul spiritual? El trebuie să facă cel puţin două lucruri: (1) Să-i explice copilului baza biblică pentru activitatea sexuală, inclusiv păcatul masturbaţiei. S-ar putea să fie nevoie ca el să-i explice copilului funcţiile organelor sexuale şi cum vrea Dumnezeu să le folosim. Acesta este primul lucru pe care va trebui să-l facă. Explicaţia aceasta poate de multe ori să ducă la pocăinţă. (2) Al doilea lucru pe care îl poate face consilierul spiritual este să discute problema până când ajunge la o soluţie biblică. Consilierul nu trebuie numai să vorbească. El trebuie să îi acorde copilului ajutor. El trebuie să fie conştient de faptul că s-ar putea să fie foarte greu să elimine un obicei care poate durează de multă vreme. Consilierul spiritual trebuie să afle faptele legate de problemă (cât este de serioasă, de cât timp durează etc.) şi să-i dea tânărului ajutorul exact de care are nevoie. Va trebui să stabilească o structură care să se potrivească situaţiei concrete care-i este prezentată. Şi va avea nevoie de puterea Duhului Sfânt, care să acţioneze în cadrul acelei structuri. Duhul Sfânt Însuşi prezintă nevoia unei structuri (în Biblie). El vorbeşte despre dezbrăcarea de vechile tipare comportamentale şi îmbrăcarea cu altele noi. El insistă asupra „disciplinei". El vorbeşte despre instruirea (prin practică) în sfinţenie. El ne dă principii structurale care să ne servească drept călăuze în viaţă. Şi când structura acestor principii este transpusă în acţiuni concrete în situaţia copilului, iar acesta este hotărât să facă voia lui Dumnezeu în această problemă, copilul este pe calea cea bună care duce la eliminarea obiceiului rău şi stabilirea unui tipar biblic de trăire pentru viaţa lui.

Unul din lucrurile de care are nevoie consiliatul este o structură foarte concretă, adaptată la situaţia lui. Consiliaţii vin de multe ori într-o stare de agonie, implorând să fie ajutaţi. De multe ori ei se simt atât de vinovaţi încât se roagă: „Faceţi ceva, ajutaţi-mă în vreun fel". Ei nu vor vorbe; ei vor acţiune. Pot fi făcute tot felul de lucruri pentru a-i ajuta. De exemplu, consilierul spiritual poate să afle când şi unde are loc masturbaţia cel mai frecvent. În timp ce pune întrebările, este bine să explice că nu încearcă să obţină aceste informaţii din curiozitate, ci pentru a-l ajuta pe consiliat să facă un plan şi un program prin care problema să fie eliminată.

Dacă consilierul descoperă că masturbația are loc în mod regulat atunci când consiliatul se duce la culcare, înainte de a adormi, trebuie să-l sfătuiască să facă exerciții de gimnastică obositoare după ce se roagă şi înainte de a se culca, pentru ca să cadă în pat istovit. Dacă însă masturbația are loc de obicei dimineața, consilierul spiritual poate să-l sfătuiască pe consiliat să pună ceasul deşteptător la distanță de pat, în aşa fel încât să fie obligat să se scoale din pat pentru a opri alarma. Următoarea mişcare va fi să facă patul imediat.

Temele de casă trebuie să structureze dorința consiliatului de a înceta să mai masturbeze în modalități potrivite pentru situația lui. La fel ca şi în alte situații, rugăciunea trebuie să fie cuplată cu structurarea. Standardul pentru aceasta din urmă este Scriptura, iar rezultatul rugăciunii este puterea Duhului Sfânt.

Cum să consiliezi persoane implicate în păcatul homosexualității

Trateaz-o ca pe un păcat

Homosexualitatea devine o problemă tot mai frecventă pentru consilierul spiritual creştin. Recent, un tânăr dintr-un alt stat a scris unui consilier spiritual, şi i-a spus că este credincios de trei ani şi are nevoie de ajutor într-o problemă pe care a evitat să o discute până acum, dar acum că „nu mai găseşte nici o scuză" pentru a evita discuția, se face tot mai mult simțită nevoia de ajutor. Consilierii spirituali se bucură să împărtăşească răspunsul lui Dumnezeu pentru această problemă. Deoarece ei recunosc că homosexualitatea este păcat, ei pot să ofere o speranță [17]. Dumnezeu iartă acest păcat şi îi curăță pe oameni de el: „Şi aşa erați unii din voi! Dar ați fost spălați, ați fost sfințiți, ați fost socotiți neprihăniți" (1 Corinteni 6:11).

Este tragic să observăm, prin contrast, eforturile fără substanță ale lui Wayne Oates de a ocoli datele biblice atunci când se ocupă de păcatul homosexualității. Îl citez pe Oates pentru că concepția lui este tipică pentru genul de reacție insipidă pe care pastorii au fost învățați să o aibă față de această problemă. El refuză să accepte condamnarea biblică directă a homosexualității, adoptând o abordare moderată, în care el încearcă să elimine nota aspră din concepția biblică, care numeşte acest act „o urâciune" şi declară homosexualitatea un păcat „vrednic de moarte" [18]. Ca rezultat, el nu-i poate oferi ajutor homosexualului.

În loc să numească activitatea homosexuală păcat, aşa cum face Dumnezeu (în aceasta există speranță, deoarece Cristos a murit pentru păcate, şi ne ajută să ne eliberăm de practicile păcătoase), Oates vorbeşte despre persoane cu „nevoi homosexuale" [19]. Dacă un om are astfel de „nevoi" inerente, datorate unor factori genetici sau socializării la care a fost supus de părinți, factori asupra cărora el nu are nici un fel de control şi pentru care nu poartă nici o răspundere, atunci nu există nici o speranță pentru el [20]. Într-adevăr, Oates nu dă prea multe speranțe. Şi putem să ne dăm seama de ce. El este mai degrabă gata să tocească tăişul Scripturii, aşa încât homosexualitatea să nu mai fie considerată un „tabu" [21]. El găseşte o justificare foarte liber interpretată pentru acest tabu în faptul că homosexualitatea ar fi o amenințare pentru „perpetuarea rasei". După opinia lui Oates, acesta este motivul pentru care evreii (nu Dumnezeu) erau atât de porniți împotriva homosexualității, dar Pavel, în Romani, nu menționează nici un astfel de motiv. Dimpotrivă, el pune accentul pe pervertirea sexualității. Ni se spune că homosexualitatea este „împotriva firii" (ceea ce militează împotriva oricărei concepții care vrea să justifice homosexualitatea pe bază genetică [22]). Este clar să Oates pare a se eschiva de la a spune lucrurilor pe nume, probabil din motive de amabilitate şi într-o încercare bine intenționată de a-i ajuta de homosexuali. Dar este neînțelept să credem că noi putem fi mai umanitari decât Dumnezeu. Orice încercare de a face acest lucru ne face de fapt, în timp, mai puțin umanitari. Ideea că ar exista „nevoi homosexuale" dă impresia că consiliatul este dominat într-un mod incontrolabil de aceste instincte şi că este deci destinat deznădejdii şi disperării [23].

Cea mai nouă evadare a creştinilor de la această realitate este propagarea ideii că Satan este într-un mod special direct responsabil de homosexualitate. Deci este sigur faptul că Satan se bucură de răspândirea homosexualității şi o încurajează ispitindu-i pe oameni, el nu poate fi învinovățit pentru păcatul homosexual în aşa fel încât persoana care comite acest păcat să nu mai fie considerată responsabilă. Activitatea homosexuală este păcat, ea nu este produsul influenței satanice irezistibile sau a posedării demonice. O astfel de idee încearcă să slăbească poziția biblică clară cu privire la homosexualitate şi, ca rezultat, le ia orice speranță acelora care acceptă această situație falsă. În nici un pasaj în care homosexualitatea este condamnată, ea nu este prezentată ca fiind legată într-un mod special de influența satanică sau demonică.

O altă evadare de la învățătura biblică clară cu privire la homosexualitate este prezentată într-o publicație recentă, *The Returns of Love* [24] (Întoarcerile Dragostei). În această serie de scrisori adresate unul altuia de doi bărbați care simt o atracție homosexuală unul față de celălalt, discuția problemei duce la o înțelegere stângace între cei doi ca să se mulțumească cu o relație nesatisfăcută fizic. Ei pot să facă acest lucru făcând distincție între actul homosexual şi dorința homosexuală, şi numind păcat numai actul homosexual [25]. Această abordare nu aduce nici o soluție la problemă, deoarece cei doi sunt gata să „ardă" într-un fel de suferință jertfitoare. Absurditate! Păcătoasă absurditate! Dorința cât şi actul sunt condamnate de Scriptură ca păcate, deci nu putem să spunem că una este acceptabilă, iar cealaltă nu este. Pavel a spus despre păcatul homosexualității (la fel cum Cristos a spus despre adulter şi ucidere) că include atât dorința („poftele") cât şi actul (Romani 1:27).

Deşi scrisorile menționate mai sus vor să arate progresul în rezolvarea păcatului homosexualității, după părerea mea nu este un progres real. Deoarece scriitorul se mulțumeşte cu „homosexualitatea mea care va dura tot restul vieții mele [26], se pare că nu există nici o speranță reală; severitatea stoică față de toată acesta problemă nici măcar nu se apropie de soluția lui Dumnezeu, care poate să spele păcatul homosexualității (1 Corinteni 6:11 [27]).

Trebuie să-i compătimim pe aceşti tineri anonimi care au înțeles atât de greşit problema lor şi soluția lui Dumnezeu pentru ea. Vreau să mă folosesc de acesta pagină ca să mă adresez lor direct. Bărbaților, există un răspuns mai bun; nu trebuie să continuați activitatea homosexuală. Dacă vreți cu adevărat să vă eliberați de acesta problemă, puteți să faceți lucrul acesta prin grația lui Dumnezeu. Am văzut oameni eliberați în experiența mea de consilier spiritual al acelora care au fost prinşi în modul homosexual de viață. Dumnezeu are răspunsul. Dacă vă putem ajuta la centrul nostru de consiliere spirituală, vom fi bucuroşi s-o facem. Poate, dacă este voia lui Dumnezeu va veni ziua când veți scrie un nou capitol în cartea vieții voastre, dintr-o perspectivă cu adevărat biblică, începând cu 1 Corinteni 6:11.

Ce să faci ca să ajuți

Întrebarea se ridică tot mai des: „Cum poate un consilier spiritual creştin să ajute pe un homosexual?" Peste tot normele creştine sunt puse sub semnul întrebării; tot mai mulți tineri creştini sunt prinşi în capcană. Răspunsul la această întrebare conține mai multe elemente.

Mai întâi, consilierul spiritual creştin dă speranță prin faptul că recunoaşte homosexualitatea drept ceea ce este - un mod de viață păcătos - şi nu o chestiune determinată de factori genetici sau sociali [28]. Biblia vorbeşte explicit despre această problemă. În multe locuri Dumnezeu vorbeşte deschis despre homosexualitate. În Leviticul 18:22, El numeşte homosexualitatea o „urâciune". În Leviticul 20:13, Dumnezeu spune că doi israeliți prinşi în acest act trebuie să fie omorâți. În Noul Testament, Pavel declară că datorită faptului că oamenii L-au părăsit pe Dumnezeu, şi Dumnezeu i-a părăsit pe oameni! Oamenii care L-au părăsit pe Dumnezeu şi standardul Lui au fost părăsiți de Dumnezeu şi, drept consecință, s-au rătăcit în practici ruşinoase. Şi când vorbeşte despre aceste pasiuni şi practici degradante, el numeşte concret homosexualitatea. El spune:

„Din pricina aceasta Dumnezeu i-a lăsat în voia unor patimi scârboase; căci femeile lor au schimbat întrebuințarea firească a lor într-una care este împotriva firii; tot astfel, bărbații au părăsit întrebuințarea firească a femeii, s-au aprins în poftele lor unii pentru alții, au săvârşit parte bărbătească cu parte bărbătească lucruri scârboase şi au primit ei înşişi plata cuvenită pentru rătăcirea lor" (Romani 1:26,27).

El numeşte actele homosexuale „lucruri neîngăduite" (v. 28) şi trage concluzia că „cei ce fac asemenea lucruri sunt vrednici de moarte" (v. 32). Homosexualitatea mai este menționată şi în 1 Corinteni 6:9, în Geneza 19 şi în 1 Timotei 1:10. De fiecare dată, homosexualitatea este considerată un mod iresponsabil de viață, şi nu o stare irezistibilă care rezultă din factori genetici sau din condiționarea socială. Ea este numită „eroare", un mod greşit de viață.

Ai putea să întrebi: „De ce bărbații cu aspect efeminat ajung atât de frecvent să se implice în activități homosexuale? Se datorează aceasta unor factori genetici?" Ei bine, aspectul efeminat al unor persoane poate fi genetic, dar faptul că persoana aceea a devenit homosexuală nu este genetic. Homosexualul cu experiență caută persoane cu aspect efeminat [29]. Homosexualul experimentat va căuta să seducă o astfel de persoană. Biblia spune clar: homosexualitatea este un păcat; ea nu este o boală. Şi de aceea există speranță. Ce speranță ar exista

dacă ar trebui să schimbăm genele? Dar Dumnezeu lucrează la eliminarea păcatelor [30]. În al doilea rând, consilierii spirituali trebuie să îi arate homosexualului că Cristos are soluția pentru păcat. El este Acela care îl spală pe om şi îl sfinţeşte, eliberându-l de murdăria şi de puterea păcatului (1 Corinteni 6:11). Aici poate să intre în scenă evanghelizarea. Dar, presupunând că homosexualul a devenit credincios şi, pocăindu-se sincer caută să se abţină de la orice activitate homosexuală şi doreşte să ducă o viaţă normală, găsindu-şi o soţie (un soţ), ce poate el (ea) să facă? Este posibil să se plângă că nu simte nici o atracţie pentru persoanele de sex opus. Cum poate el să depăşească această problemă?

Pentru început, consilierul spiritual trebuie să-l asigure pe consiliatul homosexual că, la fel ca în cazul oricărui al mod păcătos de viaţă, şi homosexualitatea poate fi eliminată prin dezbrăcarea de tiparele comportamentale trecute păcătose şi învăţând cum să trăiască după tiparele lui Dumnezeu. Această schimbare implică mai multe proceduri. Mai întâi, homosexualul trebuie să rupă toate relaţiile sau prieteniile pe care le-a legat cu alţi homosexuali. Poate că va fi nevoie să i se ceară să-i sune pe toţi la telefon din biroul consilierului spiritual şi să rupă relaţiile chiar atunci [31]. Nimic nu este mai important decât ca această rupere să aibă loc imediat şi definitiv.

În al doilea rând, el trebuie să-şi restructureze viaţa în aşa fel încât să evite locurile în care se fac în mod frecvent contacte homosexuale. Replanificarea activităţilor zilnice cât mai complet posibil va fi de asemenea utilă.

Apoi, el trebuie să recunoască faptul că homosexualitatea este un păcat care domină viaţa şi care pătrunde în toate fazele şi activităţile vieţii. Homosexualitatea poate începe ca un aspect al vieţii consiliatului [32], dar nu după multă vreme se dezvoltă un tipar comportamental fix, şi odată ce a devenit obicei, homosexualitatea devine un mod total de viaţă.

Obiceiul poate să devină atât de ferm stabilit încât homosexualitatea va părea a fi o problemă genetică. Propaganda homosexuală, cuplată cu arta punerii în scenă implicată în multe relaţii homosexuale, au tendinţa de a prezenta drept autentică această concepţie greşită. Nu există nici un motiv să considerăm homosexualitatea ca o condiţie genetică în lumina Scripturii, deoarece ea declară că actul homosexual este păcat. Dacă Dumnezeu nu lucrează în vieţile lor, toţi oamenii păcătoşi vor denatura într-un fel sau altul minunatul dar al sexului pe care ni l-a dat Dumnezeu. Modul concret în care se păcătuieşte (fie că este homosexual, fie că este heterosexual în orientare) este un comportament dobândit. Homosexualitatea este modul păcătos în care unii oameni au încercat să-şi rezolve dificultăţile sexuale în adolescenţă şi mai târziu în viaţă.

De obicei, cel care comite păcatul homosexual îşi formează o concepţie foarte deformată despra sex şi despre alte relaţii interpersonale. El găseşte, de exemplu, că pentru a nu-i fi descoperit păcatul, el trebuie să ducă o viaţă dublă. Aşa că el poartă cu sine o povară grea de teamă şi vinovăţie. Parte din tiparul comportametnal homosexual este minciuna. Oricine duce o viaţă dublă devine de obicei un mincinos iscusit. Este foarte greu să crezi ce spune, pentru că el face promisiuni pe care nu le ţine. Acest lucru este foarte supărător, mai ales pentru consilierii spirituali. Probabil că va fi necesar ca persoana consiliată să fie confruntată cu acest obicei al ei de a minţi, obicei care s-ar putea să fi devenit atât de bine înrădăcinat în viaţa consiliatului încât prima lui reacţie la stres să fie o minciună. Caractersiticile homosexualilor sunt în deplină concordanţă cu ceea ce cunoaştem despre alte comportamente dobândite şi, prin urmare, trebuie să fie tratate ca atare. Dar deoarece homosexualitatea, la fel ca adulterul, beţia, abuzul de droguri etc., devine repede un păcat care domină întreaga viaţă, este necesar să ne concentrăm nu numai asupra homosexualităţii, ci asupra fiecărui aspect al vieţii consiliatului. Ajungem astfel la următorul punct.

Structurare totală

Pentru a-i consilia pe homosexuali, consilierii spirituali trebuie să obţină angajamentul acestora că-şi vor structura total viaţa. Nu numai aceia care au trăit o viaţă de iresponsabilitate generală au nevoie de structurare. Ori de câte ori se dovedeşte că problema consiliatului este un păcat mare şi izbitor cum este homosexualitatea, el poate să creadă, în mod greşit, că are doar o problemă de rezolvat. Poate că ei nici nu va avea răbdare cu un consilier spiritual care încearcă să privească şi la alte aspecte ale vieţii lui. „De ce nu te ocupi de problemă?" s-ar putea să întrebe el. Dar în astfel de cazuri, problema nu poate să nu afecteze toate celelalte aspecte ale vieţii lui. Fără îndoială că efectele ei au pătruns în viaţa lui socială, în căsnicia lui, la serviciu, în chestiunile fizice şi

financiare etc. Toate aceste zone trebuie să fie investigate şi restructurate biblic. Următoarea diagramă te va ajuta să vizualizezi situaţia.

STRUCTURAREA TOTALĂ înseamnă a privi la problemă în raport cu toate zonele vieţii. Problema afectează toate zonele, şi atunci când toate zonele sunt în relaţie corectă cu Dumnezeu, linia întreruptă devine linie continuă, iar problema se dizolvă. Diagrama de mai sus nu are pretenţia de a cuprinde toate domeniile, ci doar sugerează câteva.

Dacă consilierea spirituală se concentrează numai asupra problemei homosexualităţii, de obicei ea va falimenta. Sănătatea deficitară sau lipsa de somn (ca să luăm în considerare doar o zonă) poate să ducă la o incapacitate generală de a se opune ispitei şi o tendinţă de a readopta vechile tipare comportamentale, deoarece ele oferă calea minimei rezistenţe şi a celui mai mic efort. Chiar şi problemele rectale, care sunt adesea un rezultat al păcatului homosexual, pot să declanşeze un eşec. S-ar putea să fie nevoie de îngrijire medicală. Incapacitatea de a funcţiona în mod adecvat la serviciu, îngrijorarea cu privire la incompetenţa financiară, relaţii familiale şi sociale deficitare, şi lipsa de rugăciune şi studiu biblic, toate pot să ducă la acelaşi fel de recidive. Pe de altă parte, activităţile homosexuale au pătruns atât de adânc şi au afectat fiecare zonă a vieţii în aşa fel încât vor avea loc în mod inevitabil eşecuri în viaţa socială, familială etc. Dacă nu-şi pune în siguranţă fiecare zonă a vieţii înaintea lui Dumnezeu, fiecare din aceste zone va avea tendinţa de a-l trage înapoi spre păcatul homosexual, în ciuda bunelor lui intenţii. Prin urmare, consiliatului trebuie să i se arate cât de importantă este structurarea totală şi el trebuie să fie îndemnat să lucreze în mod asiduu la fiecare zonă a vieţii lui prin puterea Duhului Sfânt.

Mai întâi consilierul spiritual trebuie să adune date despre fiecare zonă a vieţii consiliatului; apoi el trebuie să-l ajute pe consiliat să restructureze acea zonă după principiile lui Dumnezeu [33]. Aceasta va necesita probabil teme de casă cum ar fi corectarea relaţiilor cu părinţii, reprogramarea vieţii zilnice în aşa fel încât consiliatul să doarmă suficient (homosexualii de multe ori dau târcoale noaptea) etc.

Urmărirea noilor tipare comportamentale va duce în timp la singura soluţie pe care o dă Dumnezeu problemei dorinţei sexuale puternice: „Este mai bine să se căsătorească decât să ardă" (1 Corinteni 7:9). Căsătoria este soluţia lui Dumnezeu pentru imoralitate: „Din pricina imoralităţii, fiecare bărbat să-şi aibă nevasta lui". Vechiul tipar păcătos trebuie să fie rupt şi înlocuit cu unul nou, după voia lui Dumnezeu. Căsătoriile fericite pot fi realizate căutând în mod serios, sincer şi după voia lui Dumnezeu relaţii cu o persoană de sex opus [34].

Există speranţă pentru homosexual. Speranţa se află în următoarele:

1. Convertire creştină

2. Recunoaşterea şi mărturisirea păcatului homosexualităţii, care va duce la obţinerea iertării

3. Roade vrednice de pocăinţă cum sunt
a. Abandonarea practicilor homosexuale şi a partenerilor homosexuali (1 Corinteni 15:33)
b. Reprogramarea activităţilor etc.
c. Restructurarea întregii vieţi după principiile biblice, prin puterea Duhului lui Cristos
d. Mai puţin accent pe experienţele sexuale [35].

4. Dacă Dumnezeu nu i-a dat persoanei respective darul abstinenţei, să caute să înveţe şi să manifeste o viaţă de dragoste dăruindu-se soţiei lui în cadrul căsătoriei heterosexuale.

NOTE

1. Consilierii spirituali vor găsi că acest lucru este adevărat, contrazicând teoria lui Freud despre pan-sexualism.

2. Teama de a nu rămâne însărcinată; teama că partenerul de viaţă ar putea să trateze cu brutalitate copilul (dacă acesta se va naşte), la fel cum a tratat-o pe ea.

3. Tensiunea, aversiunea sau chiar răzbunarea pot să izvorască de aici.

4. Oboseala de multe ori impune reprogramarea; programările pot să reprezinte de asemenea încercări de a sta departe unul de altul.

5. Cap. 31.

6. Femeile nu trebuie să fie timide când este vorba să ia inițiativa relațiilor sexuale. Cuvintele lui Pavel indică clar faptul că există nevoia reciprocă pe care fiecare partener este chemat să o satisfacă. De asemenea femeile nu trebuie să ezite să coopereze sau chiar să ia inițiativa preludiului în relațiile sexuale.

7. Vezi *Competent to Counsel*, p. 231-236, 220 şi urm.

8. Vezi felul cum a folosit Dumnezeu semnele de aducere-aminte în Numeri 15:37-41. Poporul Lui trebuia să poarte ciucuri la haine ca să-şi aducă aminte să păzească poruncile Lui. Un consiliat a fost ajutat prin faptul că pe uşa casei lui a fost lipită litera G, pentru a-i aminti să scoată gunoiul din casă când pleacă.

9. Consiliaților trebuie să li se spune: „Sigur că adevărul doare, dar niciodată el nu doare ca o minciună. Păcatul întotdeauna provoacă durere şi nefericire, dar pocăința duce la pace. Când spui adevărul, durerea vine repede, dar urmează imediat vindecarea. Dacă amâni să spui adevărul, vei suferi mai mult timp şi în cele din urmă vei avea de suferit şi durerea de a te confrunta cu adevărul. Când nu tratezi adevărul aşa cum trebuie, te doare cu adevăraţt!"

10. Vezi Proverbele 22:12. Adevărul va fi cunoscut. Dumnezeu nu-i aprobă pe mincinoşi.

11. De multe ori femei care vin la consiliere spirituală afirmă că nu sunt sigure dacă au avut vreodată un orgasm. Când o femeie spune acest lucru, consilierul spiritual poate să fie aproape sigur că nu a avut. Orgasmul este o plăcere puternică, care poate fi uşor identificată. Când o femeie se pregăteşte în mod adecvat în tot decursul zilei pentru relațiile sexuale, este foarte probabil că ea va avea rezultate satisfăcătoare. Dacă ea plănuieşte cum să-l seducă pe soțul ei, dacă îl stimulează dorința, dacă cooperează în timpul preludiului şi se gândeşte la el tot timpul, adică dacă se gândeşte cum poate să-i facă mai multă plăcere, este foarte probabil că ea va reuşi. Nimic nu ajută mai mult la declanşarea unui orgasm decât cunoaşterea faptului că îi face plăcere partenerului ei.

12. Vezi *Competent to Counsel*, p. 203 şi urm. Diaconii, alți pastori şi uneori soțiile acestora (rar, poate doar în caz de urgență) pot servi drept consilieri spirituali într-o echipă. Consilierul spiritual însuşi trebuie să păstreze tot timpul controlul asupra discuției şi să-l avertizeze pe celălalt membru al echipei să nu provoace o discuție în contradictoriu

13. Geneza 38:9. Păcatul la care se referă acest pasaj nu este masturbația, ci faptul că Onan nu a avut copii cu soția fratelui său, conform legii leviratului cu privire la căsătorie.

14. Vezi John Schindler, *How to Live 365 Days a Year* (Cum să trăieşti 365 de zile pe an), (Greenwich: Fawcett Publications, 1954), p. 135, 136, unde vei găsi alte efecte ale masturbației.

15. Idealiştii sunt de părere că acestea două sunt separabile; consilierii spirituali ştiu că acest lucru nu este posibil. Inima omenească păcătoasă va vrea să justifice rațional această chestiune.

16. Herbert J. Miles, *Sexual Understanding Before Marriage* (Înțelegerea relațiilor sexuale înainte de căsătorie), (Grand Rapids: Zondervan, 1971), p. 137-162. Sfatul lui Miles este în contradicție cu Scripturile şi trebuie să fie respins. Cu această excepție, cărțile lui Miles au multe merite.

17. Un excelent succes a avui consilierea spirituală a homosexualilor la centrul de consiliere Hatboro.

18. Leviticul 13:22; Romani 1:32.

19. Wayne Oates, *The Bible and Pastoral Care* (Grand Rapids: Baker Book House, 1971), p. 46.

20. Un student a scris că starea lui este aceea a unui „homosexual ireversibil" şi şi-a justificat păcatul în felul următor: „Dragostea homosexuală, atunci când este practicată după principiile esențiale ale creştinismului, este o formă legitimă de erotism". „The Misguided Conscience of a ‚Christian Queer'" (Conştiința greşit orientată a unui excentric creştin), *The Outlook*, august 1972.

21. *Ibid*. p. 47. Pentru o analiză mai detaliată a homosexualității, vezi *Competent to Counsel*, p. 35-36, şi *The Big Umbrella*, p. 219-221. Practicile homosexuale pot să înceapă în multe feluri, dar întotdeauna constituie un comportament dobândit (păcat). În închisoare sau pe vapor, unde bărbații nu au acces la femei timp îndelungat, homosexualitatea este în floare. Lesbianismul se dezvoltă de multe ori între femei care nu reuşesc să-şi găsească soți.

22. Oates nu vorbeşte concret despre concepția lui cu privire la etiologia homosexualității, dar faptul că el vorbeşte despre „nevoi" şi despre „tendințe latente" (p. 48) pare să indice că el adoptă (poate cu rezerve) concepția genetică. Aceasta este o concepție greşită şi nebiblică despre homosexualitate. Dumnezeu vorbeşte clar despre acest păcat, numindu-l „rătăcire" (Romani 1:27), „urâciune" (Leviticul 18:22) etc. Deşi Narramore respinge concepția genetică, el nu vorbeşte deschis despre păcatul homosexualității în cartea lui *The Psychology of Counseling*, ci atenuează poziția biblică sugerlnd că consilierii spirituali trebuie să-l ajute pe homosexual să vadă că „experiențele vieții şi alți factori l-au determinat să adopte tipare comportamentale nenaturale". Clyde Narramore, *The Psychology of Counseling* (Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1960), p. 229. Şi această concepție tinde să anuleze responsabilitatea şi să reducă speranța. Concepția lui G.C. Scorer este foarte nebiblică într-un mod deosebit de dăunător. El a scris: „Trebuie să facem

distincție clară între homosexualitate şi actele homosexuale. Homosexualitatea descrie constituția unui bărbat sau a unei femei, pentru care el sau ea nu poate fi considerat responsabil; aşa sunt ei făcuți sau aşa s-au dezvoltat ei". *The Bible and Sex Ethics Today* (Biblia şi etica sexului astăzi), (London: Tyndale Press, 1966), p. 118.

23. Cuvintele folosite de Pavel, „împotriva firii" (Romani 1:26), indică clar că Oates greşeşte atunci când vorbeşte despre „nevoi homosexuale". Instinctele homosexuale nu sunt rezultatul unor nevoi înnăscute; ele sunt instincte secundare, dobândite, datorate unei perversiuni care îşi are originea într-un mod păcătos de viață. Este tot atât de greşit să vorbim despre „nevoi homosexuale" pe cât este greşit să vorbim despre „nevoi adultere" sau „nevoi de drogare". Vincent greşeşte de asemenea când scrie: „Trebuie să ne dăm seama că cerându-i homosexualului să renunțe la... modalitatea lui „naturală" de descărcare a tensiunilor sexuale, îi cerem foarte mult". Merville Vincent, „A Christian View of Homosexuality" (O concepție creştină despre homosexualitate), *Eternity*, august 1972, p. 25. În lumina textului din Romani 1, este foarte greşit să afirmăm că homosexualitatea este naturală în vreun sens al cuvântului. Este semnificativ faptul că articolul descurajator al lui Vincent nu vorbeşte despre speranță sau ajutor, ci doar despre atitudini „înțelegătoare".

24. Alex Davidson, *The Returns of Love* (London: The InterVarsity Press, 1970). Titlul este deosebit de ofensator. Homosexualitatea, cu accentul ei egocentric pervertit asupra autosatisfacerii sexuale este diametral opusă conceptului de dragoste ca dăruire. Ne întrebăm dacă autorul nu încearcă să excite continuu poftele sexuale ale cititorului. De exemplu, oare alegerea pseudonimului Petru nu are nici o semnificație? Multe trucuri apar în această caste, ca de exemplu faptul că ei numeşte homosexualitatea „boală mintală", p. 5.

25. P. 6, 38, 39. Chiar distincția pe care o face el elimină orice bază a speranței.

26. Ultima scrisoare, *ibid*., p. 88.

27. Pavel utilizează timpul trecut: „Aşa eraţi unii din voi". Versetul abundă în speranță nu numai pentru aceia care au ajuns prinşi în capcana homosexualității, ci pentru toate acele tipuri de persoane menționate în cele două versete anterioare.

28. Vezi Romani 1:26-28. În versetul 26 Pavel numeşte homosexualitatea „patimă scârboasă" (degradantă), În versetul 27 „lucruri scârboase" şi „rătăcire". În versetul 28 o activitate neîngăduită a unei minți blestemate, iar în versetul 32 declară ce aceia care o practică sunt „vrednici de moarte". Un om nu poate fi homosexual prin constituție, aşa cum nu poate fi înclinat spre adulter prin constituție. Homosexualitatea nu este o stare, ci un act. Ea este văzută ca o practică păcătoasă, care poate deveni un mod de viață. Actul homosexual, la fel ca şi actul adulterului, este motivul pentru care un om este numit homosexual (desigur, un om poate comite păcatul homosexual şi în inima lui, la fel cum adulterul poate fi comis în inimă; homosexualul poate să poftească în inima lui pe un alt bărbat, la fel cum un bărbat poate să poftească pe o femeie). Dar tocmai pentru că homosexualitatea, la fel ca şi adulterul, este un comportament dobândit în care oamenii cu naturi păcătoase sunt înclinați să se rătăcească, homosexualitatea poate fi iertată în Cristos, şi acest tipar de trăire poate fi abandonat, iar în locul lui pot fi stabilite tipare adecvate prin puterea Duhului Sfint. Unii homosexuali au pierdut orice speranță din cauză că consilierii spirituali creştini se feresc să numească homosexualitatea păcat. Pentru o excelentă analiză recentă a homosexualității, vezi Hebden Taylor, *The New Legallty* (Noua legalitate), (Philadelphia: Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1967), p. 36-49.

29. Contrar multor explicații ale homosexualității, alegerea unui partener care se aseamănă (cât se poate de mult) cu o persoană de sex opus arată că problema nu constă într-o lipsă de interes pentru caracteristicile heterosexuale, ci chiar opusul. Alți factori stau la baza perversiunii. Dar obsevați că interesul unui bărbat față de un alt bărbat cu aspect efeminat dovedeşte nevoia lui fundamentală şi chiar dorința lui (denaturată) de a avea ca partener o femeie şi nu un bărbat.

30. Concepția genetică este foarte răspândită chiar printre homosexuali. Un „excentric creştin", cum se autointitulează el, se prezintă ca un „homosexual ireversibil". Stromata, mai 1972, în *The Outlook*, august 1972, p. 5. Conceptul ireversibilității distruge orice speranță. Scriitorul anonim recunoaşte acest lucru atunci când vorbeşte despre „hotărârea" lui de a „accepta adevărul cu privite la sine şi de a trăi pornind de la acest adevăr într-un mod care să-i fie cât mai plăcut lui Dumnezeu". Ceea ce Dumnezeu numeşte „urâciune" nu poate să-I fie niciodată plăcut, dar speranța constă tocmai în faptul că Cristos îi schimbă pe oamenii care trăiesc această „urâciune".

31. În timpul şedințelor de consiliere spirituală telefonul poate fi utilizat ori de câte ori consilierul spiritual consideră că este necesar ca persoana consiliată să-şi ia imediat un angajament, când este nevoie să obțină informații necesare pentru şedința în curs etc. Mulți consilieri spirituali pierd mult timp datorită faptului că uită că au telefonul pe birou.

32. În unele cazuri, tinerii se dedau la homosexualitate, ca o soluție fără riscuri pentru satisfacerea instinctelor lor sexuale, soluție care îi eliberează de teama unei sarcini nedorite, care însoțeşte de obicei activitatea heterosexuală ilicită. Nu după multă vreme, practica homosexuală devine un mod de viață.

33. Vezi sugestiile cu privire la colectarea de date. Ordinea obişnuită este o abordare extensivă pentru a descoperi zonele problematice, urmată de o analiză intensivă a fiecărei zone problematice.

34. Înainte de a se căsători, fostul homosexual trebuie să-i spună celei cu care vrea să se căsătorească despre trecutul lui care a fost curățit de Cristos, dar care ar putea să cauzeze multă durere şi agonie în familie, dacă cineva readuce în discuție această problemă. De asemenea trebuie să existe preocupare pentru teama fostului homosexual că nu va putea să funcționeze adecvat pe plan sexual sau că nu-şi va putea satisface partenera. O soție înțelegătoare, care este gata să-l ajute pe soțul ei, poate să fie de mare folos în a-l face capabil să treacă cu bine prin perioada de tranziție. De asemenea, fostul homosexual trebuie să învețe o orientare cu totul nouă în ceea ce priveşte relațiile sexuale, orientare în care dorința de a se autosatisface (evidențiată de uimitoarea răspândire a autocompătimirii

între homosexuali) trebuie să fie înlocuită cu dorința de a-şi satisface soția. Noua orientare se va dezvolta discutând 1 Corinteni 7:3-5, în care se arată că sexualitatea nu există pentru el însuşi (sau pentru ea însăşi), ci pentru soția (soțul) lui. Viața orientată spre satisfacerea propriilor dorințe trebuie să fie înlocuită cu viața de dragoste în domeniul relațiilor sexuale. Fostul homosexual trebuie să învețe să fi aducă satisfacție sexuală soției lui, şi nu lui însuşi. Dacă se străduieşte în mod serios să facă acest lucru prin puterea Duhului Sfânt, în curând el va descoperi că este adevărat că e mai bine să dai decât să primeşti.

35. Pentru mulți homosexuali, relațiile sexuale au devenit un mod idolatru de viață. Influența lui care domină întreaga viață violează hotărârea creştină: „Nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine" (1 Corinteni 6:12). De aceea, terepistul de comportament Alan Goldstein de la Temple University, care susține că îi transformă pe homosexuali în heterosexuali învățându-i cum să curteze, să cucerească şi să seducă o femeie (ca să nu mai vorbim de păcatul imoralității sexuale pe care el îl încurajează), nu reuşeşte să elimine accentul pus pe sex ca factor dominant. De fapt, „soluția" lui la această problemă nu face decât să accentueze sexul şi mai mult (într-o direcție diferită). El îi dă consiliatului un alt dumnezeu căruia să i se închine. Lipsa de preocupare pentru valoare în sistemul lui este clară când spune: „Noi doar îi ajutăm pe oameni să meargă în direcția în care vor ei". Aceasta înseamnă că dacă un homosexual vrea să continue să trăiască în păcatul homosexualității, Goldstein îi va „ajuta să devină un homosexual mai priceput". *The Evening Bulletin*, decembrie 16, 1972. Goldstein afirmă că el îi ajută pe oameni să devină păcătoşi mai pricepuți, indiferent cum vor ei să păcătuiască.

Capitolul 36

CUM SĂ-I AJUȚI PE CEI CARE SUFERĂ DE FRICĂ

Dragostea şi frica

Dragostea caută ocazii să dea; ea întreabă: „Ce pot să fac pentru altcineva?" Frica se gândeşte cu precauție la consecințele posibile şi întreabă „Ce-mi va face el?" Dragostea „nu se gândeşte la rău" - frica nu se gândeşte decât la rău. Dragostea munceşte din greu pentru îndeplinirea îndatoririlor zilei de azi şi este atât de ocupată încât nu are timp să se îngrijoreze cu privire la ziua de mâine. Frica se concentrează asupra zilei de mâine, şi din această cauză nu-şi ia nici o responsabilitate pentru ziua de azi. Dragostea conduce la şi mai multă dragoste - îndeplinirea obligațiilor aduce bucurie şi pace şi satisfacție şi o dragoste mai mare şi mai mult devotament pentru muncă. Frica, la rândul ei, cauzează şi mai multă frică, deoarece neasumarea nici unei resposabilități aduce cu sine frica de consecințele unui comportament iresponsabil.

„Ce mod ciudat de a începe o discuție despre frică," vor spune unii. „De ce prezinți frica în contrast cu dragostea? De ce nu vorbeşti despre frică şi pace, sau frică şi siguranță, sau frică şi seninătate?" [1] Răspunsul la această întrebare se găseşte în 1 Ioan 4:17,18, unde Ioan însuşi prezintă frica şi dragostea ca excluzându-se reciproc. Deşi cuvintele lui Ioan se referă în mod concret la frica de judecata care va veni şi arată cum dragostea de la Dumnezeu şi pentru Dumnezeu şterge orice asemenea frică, ele necesită o aplicație mai largă. Ioan pare că aplică un principiu general („dragostea desăvârşită izgoneşte frica") la un caz concret (frica de judecată). Acest lucru este evident, deoarece el analizează natura fricii şi efectele el în general: „Frica (nu numai frica de judecată) are cu ea pedeapsa".

Este adevărată afirmația că „Frica de Dumnezeu este frica aceea care îndepărtează orice altă frică" [2]. Inamicul fricii este dragostea; pentru a te dezbrăca de frică deci, trebuie să te îmbraci cu dragoste. Consilierii care recunosc acest fapt fundamental sunt pe calea care-i va duce la o soluție, biblică pentru multe probleme legate de frică, inclusiv acelea care au fost numite fobii.

În ce fel sunt dragostea şi frica opuse una alteia? Observați următorul lucru:

Dragostea se autodăruieşte; frica se autoprotejează [3]. Dragostea se deplasează spre alții; frica se izolează de ei. Dar consilierul spiritual creştin trebuie să țină minte (şi să-i convingă şi pe consiliat) că dragostea este mai puternică, pentru că ea este în stare să izgonească frica. Nimic altceva nu are o putere expulsivă atât de mare asupra fricii.

O mamă poate fi speriată de un şoarece, dar ea nu este imobilizată de frică atunci când un animal sălbatic îl atacă pe copilul pe care ea îl iubeşte. Dragostea ei învinge frica şi o izgoneşte în timp ce ea se aruncă în luptă. Astfel dragostea se dovedeşte a fi mai mare decât frica. Un bărbat care suferea de fobia că nu putea să treacă peste poduri, când a auzit că a avut loc un accident de maşină în care erau implicați copiii lui, a trecut cu viteză peste două poduri, nesimțind nici o frică. Cu câteva zile în urmă refuzase să traverseze exact aceleaşi poduri.

1 Ioan 5:19 ne spune că ceea ce îl face pe un creştin în stare să iubească este dragostea pe care a avut-o Dumnezeu faţă de el mai înainte. Printr-o părtăşie plină de dragoste cu Dumnezeu, această dragoste, care este un răspuns al omului la dragostea lui Dumnezeu, se maturizează (este făcută „desăvârşită"). Faptul că un om încă se mai teme arată că dragostea lui este încă imperfectă (v. 18b). Creşterea în dragoste produce îndrăzneala (v. 17; „încredere") de a ne apropia de Tatăl. Şi, reciproc, cu cât un om umblă mai mult cu El, cu atât îi scade frica şi are mai multă încredere să vină înaintea Lui, atât la judecata care va veni, cât şi în prezent (vezi 1 Ioan 5:14).

Frica şi dragostea sunt invers proporţionale. Cu cât frica este mai mare, cu atât este mai mică dragostea; cu cât este mai mare dragostea, cu atât este mai mică frica. Când una atârnă mai greu în balanţă, cealaltă este mai uşoară. Dar încurajator pentru consilierea spirituală este faptul că dragostea este cea mai grea.

Este interesant să observăm că în Scripturi nu se spune niciodată despre Isus că I-a fost frică [4]. Motivul evident este că dragostea Lui a fost perfectă.

Frica şi pedeapsa

Ioan afirmă că „frica are cu ea pedeapsa". Felul cum analizează Ioan frica îi furnizează consilierului spiritual un răspuns la distincţia pe care încearcă s-o facă Skinner între pedeapsă şi impunerea forţată. Skinner face o distincţie eufemistică fără să stabilească o diferenţă. El vrea să facă distincţie între pedeapsă şi control forţat. Dar controlul forţat este cel de care se tem oamenii. Ioan spune: „Frica are cu ea pedeapsa". Skinner greşeşte.

Pedeapsa din frică poate fi văzută poate cel mai bine în frica de moarte. Ea este „boldul" morţii (1 Corinteni 15:55-57 [5]). Evrei 2:14,15, ne spune că oamenii nemântuiţi sunt în robia acestei frici toată viaţa lor (elementul de pedeapsă este clar). Numai Cristos, prin dragostea Lui, poate să-i elibereze pe copiii Lui de această robie (vezi şi Romani 8:15). În El, dragostea învinge frica, în cadrul consilierii spirituale, evanghelizarea este actul fundamental al dragostei, necesar pentru a înfrânge cea mai mare frică, frica de moarte. Aceia care au ajuns să-L iubească pentru că El i-a iubit mai întâi nu au nici un motiv să le fie frică; ei pot să aibă linişte în inimile lor, şi să se gândească plini de încredere la Ziua Judecăţii. Dragostea elimină boldul morţii. Dragostea matură îl face pe creştin în stare să aştepte moartea (sau revenirea lui Cristos) cu bucurie şi anticipare (vezi Filipeni 1:20; 2 Timotei 4:7, 8; 2 Tesaloniceni 1:10, 12; 1 Petru 4:13). Omul care poate să facă acest lucru este bine pornit pe calea eliminării altor forme de frică. Printr-o astfel de credinţă creştinii au înfruntat fără frică leii, rugul şi orice fel de lipsuri şi greutăţi (Evrei 11).

Creştinul nu a primit „un duh de robie" ca să mai aibă frică (Romani 8:15) [6]. El nu mai trebuie să fie îngrozit la gândul că va sta în faţa lui Dumnezeu (Evrei 10:31). De aceea, Cristos îi porunceşte de trei ori: „Nu te teme" (Matei 10:26,28,31). O astfel de frică este păcat. Această idee apare frecvent în Scripturi. Evrei 13:6, citând Psalmul 118:6, condensează tot ceea ce se spune în altă parte:

„...putem să zicem plini de încredere: „Domnul este ajutorul meu, nu mă voi teme; ce mi-ar putea face omul?"

Eliminarea fricii prin dragoste

În pasajele care au fost citate, frica pare să izvorască dintr-o teamă de ceea ce poate să facă Dumnezeu sau omul. Rezumatul legii trebuie să stea în atenţia noastră, deoarece, prin contrast, ea vorbeşte despre dragostea pentru Dumnezeu şi pentru oameni. Dragostea pentru Dumnezeu înseamnă să ne concentrăm asupra modurilor în care putem să ne încredem în El, să ne închinăm Lui şi să-L slujim; în acelaşi fel, dragostea pentru semenul nostru se concentrează asupra unei relaţii cu el în cadrul căreia noi trebuie să dăruim.

În lumina celor de mai sus, consilierii spirituali creştini trebuie să determine sursa fricii şi să o elimine chemându-l pe consiliat la pocăinţă şi la dragoste. Este frica consiliatului, în principal, o frică de Dumnezeu sau de om? Dacă consiliatului îi este frică de Dumnezeu, trebuie explorată relaţia lui cu Dumnezeu. Consilierul spiritual trebuie să-şi pună următoarele întrebări: Crede consiliatul cu adevărat în Dumnezeu? Înţelege el învăţătura biblică despre siguranţă şi pace? Există în viaţa lui vreun păcat care îi tulbură relaţia cu Dumnezeu şi îi răceşte ardoarea pentru El? (Vezi Deuteronom 28:65-67, unde se face o descriere reuşită a groazei şi a fricii

pe care o poate trimite Dumnezeu ca o consecință a păcatului.) Urmează apoi pocăința şi reînnoirea anagjamentului de a-l sluji cu dragoste pe Dumnezeu.

Dacă frica consiliatului este în principal o frică de oameni, atunci el trebuie să fie încurajat să se anagajeze într-o lucrare de slujire plină de dragoste, în care el să se poată dărui altora. Pot să mai fie implicate şi alte lucruri aici, dar în ultimă instanță frica va dispărea numai atunci când consiliatul va învăța să trăiască o viață de dragoste şi preocupare pentru semenul lui.

Dacă consiliatul afirmă că-i este frică să întâlnească oameni, consilierul spiritual poate să-l ajute să-şi descopere un dar pe care să-l folosească pentru a le sluji altora. Aşa a fost cazul lui Brad. Brad şi-a învins frica folosindu-şi talentul de a cânta la pian la întâlnirile tinerilor. Totuşi, consilierul spiritual trebuie să aibă grijă să nu recomande lucrarea de slujire ca un mijloc de a se elibera de frică. După cum ne spune Ioan, noi trebuie să vedem frica drept un semn al lipsei de dragoste (în acest caz folosirea unui talent pentru alții; pianul fusese mai înainte utilizat în mod egoist) şi trebuie să-i cerem consiliatului să se pocăiască de acest păcat. El trebuie să fie ajutat să vadă nevoia de a-i sluji semenului lui; el nu trebuie să slujească doar ca să-şi rectifice o deficiență. Ca întotdeauna în slujirea creştină, el îşi va găsi viața dacă o va pierde. Frica lui de oameni se va diminua pe măsura că va creşte slujirea lui plină de dragoste pentru ei. Este mai bine să dai decât să primeşti. Binecuvântarea personală nu vine dacă o căutăm, ci dacă devenim noi înşine o binecuvântare pentru alții.

Frica de consecințe

„Cel rău fuge fără să fie urmărit" (Proverbele 28:1; vezi de asemenea Leviticul 26:36). Această afirmație constituie baza pentru un număr de probleme legate de frică. Ea arată clar cum o conştiință vinovată poate să cauzeze mari suferințe emoționale şi chiar un comportament bizar [7]. Unele persoane, cărora le-a fost pusă eticheta omnidirecțională „schizofrenie", nu suferă de fapt decât de un caz grav de frică ce izvorăşte dintr-o conştiință vinovată. Această frică de consecințele vinovăției afectează în aşa măsură felul de a gândi şi de a trăi al omului încât (în timp) el poate chiar să-şi creeze o lume imaginară, care în unele privințe, este foarte îndepărtată de realitate. Dacă, aşa cum a fost cazul lui Rick, un consiliat spune o poveste exagerată despre agenți guvernamentali care se ocupă de narcotice şi care îl urmăresc pe el zi şi noapte, despre faptul că telefonul lui este interceptat şi camera lui are un microfon ascuns, consilierul spiritual nu trebuie să treacă pur şi simplu cu vederea această povestire considerând-o imaginară şi să-l eticheteze pe consiliat drept paranoic.

Dimpotrivă, punând întrebări bine gândite, pe baza presupunerii că unele persoane care trec prin viață cu obsesia că sunt urmărite fac acest lucru din cauza unui trecut vinovat, consilierul poate să descopere (ca în cazul lui Rick) că în trecut consiliatul a fost implicat în vânzarea şi utilizarea de narcotice. Suspiciunea cu care a trăit în acele zile, ducând o viață dublă, temându-se întotdeauna că va fi prins şi că va trebui să suporte consecințele, a continuat chiar şi după ce el a încetat să se mai ocupe de narcotice. Precauția datorată fricii a devenit un mod de viață pentru el. Ocaziile reale de frică din trecut, care au dus la un anumit mod de a trăi şi de a interpreta realitatea, l-au modelat în aşa fel încât el a interpretat noua lui situație în termenii vechilor categorii. Soluția fundamentală pentru nevoia lui Rick a fost o viață nouă, bazată pe iertare, care a dus la dragoste şi la slujire plină de dragoste în care el a început să experimenteze reacții opuse celor la care se aştepta el de la cei din jurul lui.

Frica nu trebuie să fie imediat etichetată drept nerealistă. Janet se plângea că Dumnezeu o va omorî. Pastorul ei a tratat-o de parcă frica ei nu ar fi avut nici un temei. Dar când un consilier spiritual noutetic s-a ocupat de problema ei, el a luat în serios frica ei şi i-a spus: „Probabil că ai făcut ceva foarte grav dacă crezi lucrul acesta!" La aceasta ea a dezvăluit faptul că avea doi copii nelegitimi şi că acum avea o relație păcătoasă cu un bărbat pe care încerca să-l determine s-o ia de nevastă mințindu-l că al doilea copil este al lui. Consilierii spirituali creştini ştiu că acela care fuge când nu-l urmăreşte nimeni este „rău".

Fobiile

Toate acestea duc la discutarea problemei spinoase a aşa-numitelor fobii (din cuvântul grecesc *phobos*, „frică"). Problema este spinoasă pentru că, după cât ştiu eu, Biblia nu vorbeşte despre astfel de cazuri de frică, ca o categorie separată. Soluția pentru această problemă pare deci să constea (la fel ca în cazul „schizofreniei") în a

considera fobiile nu o categorie distinctă, ci un termen general care descrie un grup de temeri ce pot fi atribuite multor situații cu etiologii distincte. Experiența de consiliere spirituală pare să confirme această concepție.

De exemplu, fără îndoială există oameni care folosesc frica pentru a-i manipula pe alții. Ei pretind că le este frică de şoareci, sau de pisici, sau de viermi şi fac o întreagă demonstrație atunci când sunt confruntați cu astfel de creaturi. În unele cazuri poate să fie o rațiune pentru această frică (de exemplu o experiență terifiantă din trecut în care a fost implicat animalul respectiv). Dar în alte cazuri, aceia care vorbesc prea mult despre această problemă sau care evită anumite locuri din cauza prezenței creaturilor acelora, prin cuvintele şi acțiunile lor îi demonstrează unui observator atent că şoricelul, pisica sau viermele a devenit un pretext convenabil pentru a câştiga atenția sau simpatia altora. Este de asemenea posibil ca ei să folosească această „frică" pentru a-i pedepsi pe alții sau pentru a obține ceea ce dorec. Acest fel de persoane au de obicei un aşa repertoriu de astfel de pretexte (care pot să se extindă de la mâncăruri până la anumite situații sau activități etc.) încât le folosesc ca pe un cadru în care să-şi desfăşoare mica lor piesă pentru diverşi auditori. În timp, la fel ca toți actorii buni, ei învață sa simtă rolul pe care-l joacă şi astfel ajung să experimenteze cu adevărat frica de obiectul respectiv (care rareori scapă de sub control în cazul unor astfel de persoane).

Alte fobii sunt cauzate de legături asociative greşite. Lui Paul a început să-i fie frică să traverseze poduri ca urmare a unei experiențe terifiante pe care a avut-o când a traversat un pod, experiență cauzată de o mare lipsă de somn. Pierderea a mai mult de două zile de somn poate duce la oricare din efectele drogurilor halucinogene, prin felul cum afectează reacțiile chimice din organism. În timp ce era pe pod, el a avut o viziune cauzată de lipsa de somn. Necunoscând nimic despre dinamica organismului, el a asociat în mod greşit experiența înfricoşătoare cu podul pe care se întâmpla să-l traverseze. După aceea, când se apropia de un pod, el devenea agitat şi era plin de o frică pe care nu o putea controla. Frica nu a fost rezultatul lipsei de somn, ci ea a provenit din frica de experiența anterioară. El a asociat experiența cu podurile, şi în anxietatea lui cu privire la posibilitatea ca această experiență să se repete din nou când traversează un pod, el s-a propulsat într-o spirală de panică. Astfel, această experiență, derivată din prima, s-a adăugat la problema traversării podului, de care el a ajuns să se teamă şi s-o asocieze şi mai mult cu traversarea podului, *ad infinitum*. După aceea, chiar şi gândul de a traversa un pod producea un sentiment de frică. Omul acesta a ajuns până la urmă la un punct în care teama de a traversa poduri apărea în mintea lui înainte ca el să ajungă la pod.

Ce a trebuit să facă acest consiliat? A fost nevoie ca el să recunoască anumite fapte şi să acționeze într-o manieră creştină în conformitate cu aceste fapte.

1. Frica lui era reală.

2. Frica lui era greşită şi păcătoasă. Acest mod greşit de a rezolva problemele vieții a cauzat o exagerată preocupare pentru propria persoană, i-a redus mobilitatea şi utilitatea şi a fost în multe alte privințe o piedică în calea unei trăiri creştine responsabile. Această frică trebuia să dispară.

3. Frica lui nu era o frică de poduri; era o frică ce a fost asociată cu podurile. Această distincție este vitală, şi recunoaşterea ei îl ajută adesea pe consiliat să învingă multe astfel de temeri

4. Ceea ce constituie obiectul frici lui sunt experiențele pe care le-a avut el pe poduri.

5. Podurile nu produc aceste experiențe; el însuşi le produce. El le creează; el le produce. Aceasta înseamnă că el poate să înceteze să le mai creeze; el poate să înceteze să le mai producă. Nu există nici o forță ciudată exterioară care să aibă stăpânire asupra lui.

6. Lucrul de care îi e frică lui acum este frica.

7. El se teme de sentimentele pe care le-ar putea retrăi la traversarea podurilor (asociate cu experiențe de frică din trecut). El se teme de ele în loc să le înțeleagă şi să le utilizeze ca pe o putere care poate să-l pregătească pentru o acțiune curajoasă în fața unui pericol posibil. Frica de aceste sentimente de anticipare declanşează şi mai multă frică, iar aceasta la rândul ei produce şi mai multe sentimente (despre care el spune că pur şi simplu pun stăpânire pe el [8]), de care el se teme, şi astfel declanşează mai multă frică... şi aşa mai departe până la o stare de panică.

Studiaţi următoarele comentarii despre bine cunoscuta problemă a fricii de scenă, similară cu cele discutate mai sus.

Tensiunea şi frica (frica de scenă sau tracul)

Tensiunea este adesea problema cheie pe care un vorbitor începător trebuie să o depăşească. Uneori el spune că are senzaţii ciudate în stomac, frică de scenă sau mâini reci şi umede. Dar nervozitatea, după cum a spus cineva, este plata pe care o plătim pentru faptul că suntem cai de cursă şi nu vaci. Tensiunea este o reacţie normală înainte de o călătorie mult aşteptată, înainte de un eveniment sportiv sau de un examen. Unii au numit această stare de agitaţie emoţia originară [9]. La copii a fost observată tensiunea începând din a doua săptămână de viaţă. Se pare că ea nu poate fi evitată. Patru mii de luptători aviatori din timpul celui de-al doilea război mondial au fost întrebaţi despre sentimentele pe care le au înainte de a zbura. Rezultatul studiului a dezvăluit simptome care sunt izbitor de asemănătoare cu acelea care apar în mod obişnuit în timpul fricii de scenă. În ordinea frecvenţei lor, iată care sunt primele şase: (1) bătăi rapide ale inimii; (2) tensiune musculară; (3) devine uşor iritat, supărat sau susceptibil; (4) uscăciunea gurii; (5) transpiraţie; (6) senzaţii ciudate în stomac

Ce se întâmplă de fapt în cazul fricii de scenă? O stare fizică normală de anticipare sau tensiune poate fi tot ce este necesar pentru a declanşa un cerc vicios care îl va face pe om incapabil de a vorbi bine. Starea fizică normală de anticipare stârneşte sentimente în corp care pot fi înţelese greşit şi astfel pot să cauzeze frică, iar aceasta, la rândul ei, face corpul să fie şi mai încordat, ceea ce creează sentimente şi mai pronunţate, care la rândul lor pot să fie greşit interpretate şi să producă şi mai multă frică la infinit. În situaţii de tensiune, corpul, printr-un impuls psihologic, se pregăteşte pentru o stare de urgenţă. Vorbitorii înţelepţi ştiu acest lucru şi mai ştiu şi că este bine şi necesar ca întreg corpul lor să fie pregătit în felul acesta pentru ca ei să poată vorbi. Ei ştiu că pentru a vorbi bine corpul trebuie să fie alert, aşa că ei înhamă tensiunea şi o pun la lucru spre beneficiul lor. Tensiunea ajută de multe ori ca ideile să se închege în timpul discursului. Cele mai bune predici sunt acelea în care factorul care încheagă este evident. Dacă ideile se încheagă dinainte, în biroul vorbitorului, ele pot să piardă ceva din focul pe care l-ar avea altfel în momentul când sunt prezentate.

Într-o situaţie încordată, de anticipare emoţională, mintea care reflectă asupra sarcinii care-i stă înainte trimite mesaje la diverse părţi ale ale corpului pentru ca acestea să se pregătească cât mai deplin, iar corpul îşi mobilizează resursele. Vorbitorul are nevoie de un corp pe deplin pregătit. În situaţii de relaxare operează sistemul nervos simpatic. Funcţia lui este să acumuleze şi să conserve rezervele corpului. Dar când sistemul parasimpatic este chemat să acţioneze, ritmul respiraţiei, bătăile inimii, circulaţia şi alte funcţii fiziologice răspund în mod adecvat. Glandele suprarenale secretă hormonul numit adrenalină în sânge. Acest hormon circulă în tot corpul şi afectează multe organe. În stare de stres, oamenii au descoperit că sunt capabili să îndeplinească lucrări pe care în mod normal nu sunt în stare să le îndeplinească. Adrenalina este un fel de supraîncărcător care dă energie corpului pentru acţiune. De exemplu, în timpul unui foc, un om a cărat un seif de la un capăt al unei încăperi la altul şi l-a aruncat pe fereastră. După ce focul a fost stins, i s-a cerut să arate cum a cărat seiful, şi el a încercat să repete ceea ce a făcut în timpul focului. A descoperit însă că într-o stare de tensiune normală n-a putut nici să urnească seiful [10].

Când adrenalina ajunge la ficat, ea ajută la eliberarea zahărului în sânge, pentru a pune mai multă energie la dispoziţia creierului şi a muşchilor. De asemenea, ea măreşte ritmul inimii, aşa încât sângele să-şi poată îndeplini mai repede funcţiile. Adrenalina converteşte resursele de zahăr în zahăr care poate fi utilizat mai rapid de muşchii scheletului. În timp ce corpul deviază sângele de la sistemul digestiv spre muşchii exteriori, mişcările peristaltice ale stomacului şi intestinelor (acele mişcări line şi confortabile care pun în mişcare mâncarea când corpul este într-o stare de relaxare) încetează şi de aceea avem o senzaţie ciudată în stomac. Gura se poate usca, părul se poate ridica măciucă, iar mâinile pot fi umede şi reci.

Tensiunea nu poate fi evitată, însă nu trebuie să ne fie frică de ea, ci trebuie s-o înţelegem. Tensiunea este pregătirea corpului, ea este modalitatea pe care ne-a dat-o Dumnezeu pentru a face faţă urgenţelor şi situaţiilor dificile. Tensiunea ne face alerţi. Vorbitorii nu trebuie să caute să reducă tensiunea în general, ci numai acel gen de tensiune excesivă care scapă de sub control din cauza fricii. Frica poate să fie evitată în mod obişnuit dacă înţelegem funcţia binefăcătoare a tensiunii şi astfel ea poate fi ţinută sub control. Aceasta înseamnă că tensiunea, pentru a fi utilizată în mod adecvat de un vorbitor, trebuie să fie ţinută sub control în aşa fel încât să

ia întotdeauna o formă potrivită cu subiectul despre care va vorbi vorbitorul. Conținutul discursului controlează gradul de tensiune şi o face să fie adecvată pentru fiecare punct al discursului. Problemele legate de tensiune deci sunt în esență o chestiune de doză.

Tensiunea: o chestiune de doză

Atâta timp cât tensiunea este slujitoarea vorbitorului, ea este bună. Pentru a predica bine sau pentru a vorbi bine în orice împrejurare omul trebuie să fie alert, nu exagerat de relaxat şi nici exagerat de încordat. O anumită cantitate de tensiune normală este necesară pentru ca el să fie alert. O măsură normală de încordare este bună, pentru că ajută, dar tot ceea ce constituie o piedică este anormal şi trebuie eliminat. Înțelegerea este primul dintre mai mulți factori care pot fi aduşi în scenă. Primul pas în procesul de a învăța cum să foloseşti tensiunea ca pe un slujitor este să ajungi să-i înțelegi scopul şi funcția. Din acest motiv am explicat aici efectele psihosomatice ale anticipării. Când lipsa de înțelegere este sursa problemei, teama de necunoscut şi tensiunea scăpată de sub control, care rezultă din această teamă, vor dispărea când se oferă explicația lor. Când un vorbitor simte senzația ciudată în stomac, când îşi simte muşchii încordați şi are un sentiment de teamă pe care îl înțelege, lui nu-i va fi frică de aceste sentimente normale şi deci nu va face ca tensiunea să se ridice la un nivel anormal.

Dar după ce vorbitorul dobândeşte o înțelegere temeinică a senzațiilor fizice normale, dacă frica de scenă persistă, s-ar putea să fie vorba de o altă problemă. Dificultatea poate să provină din mândrie, sau laşitate sau vinovăție. Poate că-i este frică de reacția ascultătorilor. Frica de acest fel este cauzată în ultimă instanță de o preocupare exagerată pentru propria persoană. Dacă pregătirea lui este adecvată, dacă el a vorbit suficient de frecvent pentru a se familiariza cu vorbirea în public, dacă el înțelege dinamica încordării sau a tensiunii normale, şi dacă frica totuşi persistă, vorbitorul trebuie să se întrebe pur şi simplu: „Mi-e oare frică de ascultători?" Poate că îl îngrijorează aspectul lui exterior. Aspectul unui vorbitor devine un obiect de analiză minuțioasă, şi poate că pe el îl peocupă reacția ascultătorilor față de aspectul lui. Sau, şi mai probabil, el poate să fie preocupat de reacția ascultătorilor la felul cum le vorbeşte. Sau poate să fie preocupat de reacția ascultătorilor față de ideile lui, şi mai ales reacția acelora care nu sunt de acord cu el. Este posibil ca lui să-i fie frică de consecințele pe care le va avea ceea ce are el de spus. Sau s-ar putea ca el să se simtă vinovat pentru că nu a spus ceea ce el ştie că Dumnezeu vrea ca el să spună. În acest caz, poate că îi este frică să nu comită păcatul laşității. Fiecare din aceste posibilități arată că în gândirea vorbitorului a avut loc o cotitură. În loc să se gândească la binele ascultătorilor, în loc să se gândească cum să-I fie credincios lui Dumnezeu, el a început să se gândească la el însuşi. Subiectul pe care el vrea ca ascultătorii lui să-l creadă a ajuns de importanță secundară, pe primul loc fiind preocuparea pentru propria lui persoană. Când un vorbitor începe să gândească: „Cum arăt? Cum vorbesc? Cum mă voi face înțeles?", el deschide uşa pentru posibilitatea unui caz serios de frică de scenă. Există o singură cură pentru această, maladie - rezolvarea tuturor acestor probleme cu Dumnezeu, înainte de a predica. Vorbirea şi toți factorii legați de ea trebuie să fie puşi în mâna lui Dumnezeu, astfel încât atunci când predică, vorbitorul să se piardă în subiectul lui şi în preocuparea lui pentru ascultători. Dacă el se concentrează în mod corect asupra subiectului, nu va avea timp să se gândească la el însuşi. Gândurile legate de propria lui persoană distrag atenția, împiedică concentrarea asupra subiectului şi de aceea dăunează vorbirii [11]..

8. Nu s-a întâmplat nimic misterios; nimc care să nu fie sub controlul lui Dumnezeu; nimic care prin grația Lui să nu poată fi învins pe deplin.

9. Anxietatea normală este bună şi trebuie să fie înțeleasă şi utilizată, în loc să ne fie frică de ea sau s-o eliminăm. Dumnezeu ne-a dat-o ca să ne facă mai capabili să trăim în mod responsabil. Numai spirala fricii - şi la capătul ei panica debilitantă - este greşită şi trebuie să fie învinsă. Pregătindu-ne prin această anxietate normală, Dumnezeu ne dă curajul să înfruntăm şi să învingem problema.

10. Este necesar curajul care se dezvoltă din credința (încrederea) în Dumnezeu. Creştinii au înfruntat leii. Şi el poate să înfrunte experiența care-i provoacă frică.

11. În cazul lui Paul, faptele legate de lipsa lui de somn şi efectele ei, au fost dezvăluite şi explicate. El a ajuns să vadă cum a asociat greşit aceste efecte cu traversarea podurilor [12]. Înarmat cu aceste fapte, prin credință şi rugându-se, el a traversat un pod. A fost într-o stare de anxietate, dar nu a intrat în panică. Această experiență

inițială l-a ajutat. A traversat din nou podul cu şi mai bune rezultate. Apoi, a traversat podul în mod repetat, până când problema a fost rezolvată.

Astfel de temeri încep atunci când omul este într-o stare fizică deficitară. În vreme de boală, de durere, de depresiune, de lipsă de somn etc., astfel de tipare au tendința de a se dezvolta. Urmează o experiență terifiantă. Mintea se fixează asupra unui lucrul (sau asupra unei persoane din apropiere) şi le asociază pe acestea două. În proxima ocazie similară, frica de o repetare a experienței terifiante o declanşează. Astfel, frica devine o profeție care se împlineşte singură. Tiparul a început.

Creştinii, din dragoste pentru Dumnezeu şi ascultând cu încredere de Cuvântul Lui [13], pot să învingă aceste probleme astfel:

1. prin rugăciune şi pocăință;

2. separând experiența terifiantă de obiectul fricii;

3. înțelegând spirala;

4. având curaj creştinesc în lupta cu această problemă.

Poate că punctul patru are nevoie de mai multe comentarii. Dacă Paul n-ar fi traversat în realitate podul (dacă nu s-ar fi luptat cu problema lui), el n-ar fi învins-o. Credința şi cunoaşterea trebuie să conducă la acțiune. Deci formula pentru tratarea acestui fel de fobii este foarte simplă. Ea se reduce la aceasta: încrede-te şi ascultă. Dragostea pentru Dumnezeu răspunde „da" cu credință Scripturilor care spun: „Dacă mă iubeşti, ascultă poruncile mele".

Cum să distingi obiectele care provoacă frică

Un alt mod în care consilierii spirituali pot să analizeze frica este să stabilească dacă frica de obiectul respectiv este justificată sau nu. Îşi are frica originea într-un obiect cu adevărat terifiant, de care este din punct de vedere biblic legitim să-i fie omului frică (de ex. un tigru), sau este frica generată în interiorul omului în prezența unui obiect de care nu este legitim din punct de vedere biblic să-i fie frică (de ex., unui pastor îi este frică de membrii bisericii, pentru că nu este pregătit în mod adecvat să predice. Sau luați un alt exemplu: Lui Sally îi este frică de Martha. De ce? Din cauza unui sentiment de vinovăție. Ea nu vrea s-o vadă, să vorbească cu ea sau să fie în prezența ei, pentru că a greşit cu ceva față de ea. Poate fi legitim să-ți fie frică de un tigru şi să te ascunzi şi să fugi în anumite împrejurări. Există un motiv bun pentru frica de Martha, dar nici fuga, nici ascunderea de ea nu sunt acțiuni creştine. În această împrejurare, acțiunea potrivită este mărturisirea păcatului şi reconcilierea. Evitarea multiplică doar şi măreşte păcatul)?

Lipsa de somn poate să provină din frică (vezi Psalmul 3:5-6) sau, aşa cum am văzut, frica poate să izvorască din lipsa de somn. Ca şi în cazul altor obiceiuri, odată ce tiparul comportamental a fost stabilit, frica nu se mai declanşează în mod conştient. Ea vine pur şi simplu. De aceea, unele forme de frică pot să pară ciudate, nefondate sau generalizate. Aceasta pentru că legătura asociativă nu mai este evidentă.

Pentru a rupe tiparul acesta, este util să distingem şi să descoperim de ce îi este frică persoanei respective. Este frica ocazionată de (1) un obiect terifiant în mod legitim; (2) experimentarea fricii a fost asociată în mod greşit cu un obiect care ar trebui să fie nonterifiant; (3) prezența anumitor persoane, locuri sau lucruri care îi amintesc consiliatului de posibile consecințe terifiante ale păcatului lui; (4) un mod de viață dezvoltat în condiții cu adevărat terifiante, care a persistat, deşi condițiile nu mai există; sau (5) un mod de a reacționa care inițial a fost un act manipulativ şi care acum a devenit o realitate?

Oricare ar fi cauza, consilierul spiritual creştin, înarmat cu Cuvântul lui Dumnezeu din care poate să prezinte dragostea lui Dumnezeu în Cristos, are răspunsul final pentru frică atât în viața aceasta, cât şi în viața viitoare.

NOTE

1. Dragostea şi frica sunt multidimensionale. Cu cât un cuvânt este mai complet şi mai bogat, cu atât are mai multe fațete. Dragostea şi frica sunt părți mari din viața omului. De aceea, ele nu arată aşa:

Dimpotrivă, având mai multe fațete, ele au mai multe legături, şi probabil arată mai degrabă aşa:

2. Expresia „frica de Dumnezeu" a însemnat, la origine, un respect plin de reverență, produs de măreția şi de puterea lui Dumnezeu, a însemnat frica de ceea ce Dumnezeu poate să-ți facă ție. În timp, această expresie a ajuns să însemne ceva asemănător cu „viața celor credincioşi", „adevărata credință" sau „credința în adevăratul Dumnezeu" (vezi Neemia 1:11). Se pare totuşi că nu a pierdut niciodată complet nuanța de reverență şi respect pentru Acela care are puterea de a judeca şi pedepsi. După cum spune Psalmul 112:7,8, omul care se teme de Domnul (observați că în a doua jumătate a primului verset el este numit un om care crede în Biblie: „care are o mare plăcere pentru poruncile Lui"), „nu se teme de veşti rele", „inima lui este tare", „inima îi este mângâiată" ca „să nu se teamă de nimic". În toate trei versetele este utilizat acelaşi cuvânt ebraic *yare*. Vezi, de asemenea, Isaia 8:11-13 (în 1 Petru 3:14 cuvintele „n-aveți nici o teamă de ei" sunt interpretate ca însemnând nu vă lăsați intimidați de ei.

3. Frica a început în grădină (Geneza 3:10). Ea a avut drept rezultat fuga şi ascunderea de Dumnezeu (Geneza 3:8-10; aici apare pentru prima dată cuvântul frică). Adam şi Eva au încercat să-şi ascundă păcatul. Pe scurt, aceasta este o paradigmă a fricii care rezultă din păcat. Nu este greu să vedem cum dragostea are rezultate opuse fricii.

Frica..... îndepărtare (de probleme, persoane), ascundere şi tăinuire, autoprotejare

Dragostea..... apropiere (de probleme, persoane), dezvăluire şi deschidere, vulnerabilitate (vezi 1 Corinteni 13).

4. Frica în sine nu este rea. Dumnezeu a sădit toate emoțiile în om. Chiar şi sensurile expresiei „frica de Dumnezeu" arată cât de potrivită poate să fie frica atunci când este stârnită în mod corect şi direcțională în mod corect. Frica de pericole (de ex., frica de a nu cădea de pe o stâncă), care îi determină pe om să ia precauțiile necesare este corectă şi sfântă atâta timp cât se bazează pe credința şi încrederea în providența lui Dumnezeu. În acest sens, fără îndoială că şi Isus a manifestat acel gen de preocupare precaută, care este necesară pentru o trăire după voia lui Dumnezeu.

5. Vezi *The Big Umbrella*, p. 63 şi urm., unde vei găsi o analiză a acestui pasaj.

6. Alte pasaje importante în care este vorba despre frică în raport cu Duhul Sfânt sunt Hagai 2:5 şi 2 Timotei 1:7.

7. Vezi de asemenea Proverbele 29:25.

8. Observă ideea de victimă care trebuie eliminată.

9. Floyd L. Ruch, *Psychology and Life* (Psihologie şi viață), (Scott, Foresman and Co., 1948), p. 411.

10. Ruch, op. cit., p. 166.

11. *Pulpit Speech*, p. 154-157.

12. Nu este întotdeauna necesar sau posibil să descoperim cauza inițială. Este suficient să separăm frica de experiență de frica de obiect.

13. Vezi astfel de versete minunate cum sunt Psalmul 34:4: „Domnul... m-a izbăvit din. toate temerile mele".

Capitolul 37

CONSILIEREA ACELORA CARE SE TEM CĂ AU COMIS PĂCATUL DE NEIERTAT

Din când în când, consilierii spirituali creştini sunt chemați să ajute persoane care sunt foarte tulburate, pentru că ele cred că au comis păcatul care nu poate fi iertat. Cum trebuie să trateze consilierul spiritual astfel de persoane?

Ce este acest păcat?

Mai întâi, consilierul spiritual trebuie să ştie exact ce este păcatul de neiertat. Pasajele care se referă la aceasta apar în Marcu 3:29, 30 şi Matei 12:31, 32, unde acest păcat este prezentat ca fiind atribuirea lucrării Duhului Sfânt diavolului. El este clar identificat în context prin următoarele fapte: (1) păcatul de neiertat este un păcat împotriva Duhului Sfânt; (2) el este o blasfemie la adresa Duhului Sfânt; şi, mai concret (3) el constă din a numi Duhul Sfânt, un „duh necurat" prin faptul că (4) lucrarea Lui îi este atribuită lui Beelzebul.

Ce se poate face?

Înarmat cu înțelegerea pasajului în felul acesta, consilierul spiritual poate să înceapă cerându-i consiliatului să descrie păcatul pe care l-a comis. Când consiliatul face acest lucru (sau când este ajutat de consilier prin întrebări să-l facă), consilierul spiritual va putea să stabilească cu precizie în ce fel înțelege consiliatul (în mod greşit [1]) acest păcat. După ce ajunge să înțeleagă păcatul care a fost comis (adulterul, homosexualitatea, incestul etc. sunt adesea considerate de unii ca fiind păcate de neiertat; alții se tem de acest fel de păcat din cauza unei gândiri obsesive [2]), consilierul poate acum să facă două lucruri. Amândouă sunt vitale.

Mai întâi, el poate să explice adevărata natură a păcatului de neiertat, aşa cum este ea prezentată în contextul ei: conducători religioşi împietriți au declarat că Isus face minuni nu prin puterea Duhului Sfânt, ci prin puterea lui Beelzebul, un duh necurat, atribuind astfel diavolului lucrarea Duhului sfințeniei. Acest tablou biblic poate fi comparat cu păcatul consiliatului care este plin de îngrijorare (nu împietrit).

Totuşi, este absolut esențial ca în acelaşi timp, consilierul spiritual să nu minimalizeze vinovăția şi caracterul hidos al păcatului care a fost comis de consiliat. El poate chiar să spună: „Înțeleg de ce ai ajuns să crezi că ai comis păcatul împotriva Duhului Sfânt, pentru că ceea ce ai făcut tu este foarte grav". Dacă faci distincție între păcatul de neiertat şi alte păcate, dai speranță; dar nu mai este nici o speranță atunci când minimalizezi vinovăția consiliatului. Faptul că mulți consilieri spirituali minimalizează vinovăția consiliatului explică de ce consilierea unor astfel de persoane eşuează atât de frecvent. Consilierul spiritual trebuie să treacă repede la păcatul comis, să scoată în evidență efectele lui tragice asupra tuturor celor implicați, şi să-l cheme pe consiliat la pocăință şi credință, arătându-i nevoia de a se îmbrăca cu un nou mod de viață. În loc să se concentreze asupra păcatului de neiertat, consilierul trebuie să se ocupe de păcatele care pot fi iertate!

Liniştirea nu este soluția în acest punct. Consilierul spiritual poate să meargă chiar mai departe. Pe lângă cele sugerate mai sus, el poate să insiste: „Îmi dau bine seama de ce ai crezut că ai comis păcatul împotriva Duhului Sfânt, acum după ce am auzit ce-ai făcut. Cu siguranță nu pot să-ți ofer nici o mângâiere sau pace, până când nu-i mărturiseşti lui Dumnezeu ce ai făcut, te pocăieşti şi faci tot ce-ți stă în putere ca să repari relele pe care le-ai făcut. O persoană vinovată aşa cum eşti tu nu are motive să creadă că este salvată până când nu rezolvă problema păcatului ei. Speranța ta este în bunătatea lui Dumnezeu, care te-a făcut să fii frământat de păcatul tău. Trebuie să fii recunoscător pentru faptul că Duhul Sfânt este Acela care îi convinge pe oameni că sunt vinovați de păcat (Ioan 16:8). Duhul Sfânt este la lucru şi în viața ta, deoarece El te-a convins că eşti vinovat de păcatul acesta. El nu te-a părăsit. Acelaşi Dumnezeu a spus în grația Lui (atunci când a vorbit despre blasfemia împotriva Duhului Sfânt): Toate păcatele şi toate hulele pe care le vor rosti oamenii li se vor ierta; dar oricine va huli împotriva Duhului Sfânt nu va primi iertare în veac. Această promisiune include şi păcatul hidos pe care l-ai comis tu. Mântultorul nostru este suficient de mare ca să ierte până şi acest păcat."

La fel ca în cazul altor probleme, ca de exemplu în cazul pierderii siguranței mântuirii, consilierul spiritual trebuie să se concentreze asupra păcatelor comise de consiliat, şi nu asupra pierderii siguranței mântuirii sau asupra fricii că a fost comis păcatul de neiertat. Altfel, diavolul, în şiretenia lui, va ocupa mintea consiliatului cu problema teologică, în timp că păcatele lui rămân nemărturisite. Cărarea pe care consilierul spiritual trebuie să-l conducă pe consiliat este pocăința şi roadele ei, şi nu argumentarea teologică. Poate că va fi nevoia ca consilierul spiritual să spună ceva de felul acesta: „Ştiu că tu nu interpretezi acest pasaj la fel ca mine, dar să presupunem deocamdată că eu am dreptate şi tu nu ai. După interpretarea mea, soluția pentru problema ta este să-ți cureți viața înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor. Hai să acționăm în această direcție, şi apoi vom vedea dacă mai persistă lipsa ta de siguranță" [3].

Mai pot fi spuse şi alte lucruri, dar, în esență, metoda pentru tratarea acelora care se tem că au comis păcatul de neiertat este uşor de explicat. Nu este însă uşor de tratat persistența cu care un consiliat poate să refuze cu încăpățânare să asculte exegeza convingătoare şi argumnetarea teologică temeinică. În acest caz, este nevoie de rugăciune şi de persistență şi din partea consilierului spiritual. El trebuie să insiste puternic asupra faptului că consiliatul trebuie să înțeleagă care-i sunt păcatele şi apoi să ceară iertare şi să acționeze biblic pentru rezolvarea fiecărui păcat.

De multe ori factorul cel mai puternic este încrederea consilierului spiritual în propria lui poziție exegetică. Prin aceasta adesea el dă o rază de speranță, care poate să devină orificiul din slăvilar.

În sfârşit, este important să observăm că uneori consiliații pretind că sunt preocupați de această problemă, când de fapt ea este cât se poate de departe de mințile lor. Presupusa frică, poate să fie masca ce ascunde alte probleme şi ea poate fi utilizată pentru a ridica ziduri puternice între adevărata problemă a consiliatului şi consilier. Dar neîngăduind să fie atras în lungi discuții teologice sau exegetice (după ce şi-a exprimat poziția biblică clar şi ferm), consilierul spiritual care trece imediat la păcătui real din viața consiliatului va descoperi că este pe calea cea bună. Consiliatul, dându-şi seama că încercarea lui de a abate atenția consilierului a eşuat, poate atunci (şi numai atunci) să fie gata să se confrunte cu adevăratele probleme din viața lui.

NOTE

1. Acest lucru este foarte clar; persoanele care comit păcatul de neiertat, cum au fost fariseii, sunt împietrite împotriva lui Dumnezeu, aşa că pe ei nu-i frământă faptul că s-ar putea să fi comis acel păcat, şi nici nu merg la un consilier spiritual să ceară ajutor.

2. Vezi A. Alexander, *Thoughts on Religious Experience* (Gânduri despre experiența religioasă), (London: Banner of Truth, 1971), p. 150 şi urm.

3. Siguranța mântuirii este un factor crucial pentru o viață creştină rodnică. Ea este o regulă, nu o excepție. Ea este esențială pentru descoperirea, dezvoltarea şi utilizarea rodnică a darurilor. Ea este fundamentală pentru dezvoltarea tiparelor comportamentale adecvate. Dacă nu există siguranța mântuirii, se pot dezvolta tipare comportamentale introspective distructive. Aceste tipare pot să inhibe lucrarea de slujire şi evanghelizarea, printr-o fixare idolatră a tuturor preocupărilor asupra propriei persoane.

Capitolul 38
CONCLUZIE

Nimeni nu poate să recunoască mai mult decât autorul cărții de față cât de incompletă şi de insuficientă este ea. Totuşi, ea reprezintă un început. Speranța mea este însă că, în volume ulterioare şi în ediții revizuite ale acestei lucrări, pastorii şi alți consilieri spirituali creştini vor găsi acel gen de ajutor care până acum a fost practic inexistent.

Recunosc de asemenea că nimeni nu poate să devină un consilier spiritual bun citind cărți. Dar cărțile care discută aspectele practice ale consilierii spirituale creştine sunt un pas înainte față de simplele discuții teologice. La Centrul de Consiliere Spirituală Creştină din Laverock, Pennsylvania, şi prin Westminster Theological Seminary din Philadephia, există posibilitatea de a face instruire în domeniul consilierii spirituale, prin participare la şedințe reale de consiliere.

Fie ca Dumnezeul plin de grație pe care Îl slujim noi să utilizeze această carte în aşa fel încât mulți consilieri spirituali să devină o binecuvântare pentru Biserica rănită şi sângerândă a lui Isus Cristos.

ANEXE

Anexa A
INVENTARUL DATELOR PERSONALE

DATE CU PRIVIRE LA IDENTITATE:

Numele..... Telefon.....

Adresa.....

Ocupația.....

Telefon la serviciu.....

Sexul..... Data naşterii..... Vârsta..... Înălțimea.....

Starea civilă: Necăsătorit..... Căsătorit..... Despărțit..... Divorțat..... Văduv.....

Studii (ultimul an parcurs în întregime): .....

(clasa)

Alte Studii (enumera tipul de studii şi

anii).....

…….....

Trimis aici de: ……..... Adresa.....

INFORMAȚII CU PRIVIRE LA SĂNĂTATE:

Evaluează-ți sănătatea: Foarte bună..... Bună..... Mediocră..... În deteriorare.....

Altele .....…….....

Greutatea aproximativă ……..... kg. Schimbări recente în greutate: Pierdut..... Câştigat.....

Enumera toate bolile, accidentele sau incapacitățile fizice trecute şi actuale:

…….....

…….....

…….....

Data ultimului examen medical..... Rezultatul .....

Numele medicului..... Adresa.....

În prezent iei vreun medicament? Da…..... Nu…….. Ce anume.....

Ai utilizat droguri pentru alte scopuri decât cele medicale? Da…..... Nu…….. Ce? .....

Ai avut vreodată o tulburare emoțională severă? Da…..... Nu…….. Explică .....

…….....

…….....

Ai fost vreodată arestat? Da…..... Nu……..

Vrei să semnezi o împuternicire aşa încât consilierul spiritual să poată cere informații sociale, psihiatrice sau medicale despre tine? Da…..... Nu……..

Ai pierdut recent pe cineva care ți-a fost apropiat? Da…..... Nu……. Explică.....

…….....

Ai suferit recent o pierdere din cauza unei schimbări serioase în viața ta (socială, profesională ete.)?

Da…..... Nu…….. Explică.....

…….....

VIAȚA RELIGIOASĂ:

Cultul de care aparții:..... Membru la .....

Frecventarea bisericii pe lună (încercuieşte): 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 +

Biserica la care ai mers în copilărie ……..... Botezat? Da…..... Nu……..

Viața religioasă a soției/soțului (dacă eşti căsătorit) .....

…….....

Te consideri o persoană religioasă? Da…..... Nu…….. Nu sunt sigur……...

Crezi în Dumnezeu? Da…..... Nu…….. Nu sunt sigur……...

Te rogi lui Dumnezeu? Niciodată……..... Uneori……..... Deseori.....

Eşti mântuit? Da…..... Nu…….. Nu cred că înțeleg întrebarea.....

Cât de mult citeşti Biblia? Niciodată…….....Uneori..... Deseori.....

Aveți în mod regulat închinăciune în familie? Da…..... Nu……..

Explică schimbările recente din viața ta religioasă, dacă există vreunele

…….....

…….....

INFORMAȚII CU PRMRE LA PERSONALITATE:

Ai făcut vreodată înainte psihoterapie sau consiliere spirituală? Da…..... Nu……..

Dacă da, enumera consilierii sau terapiştii şi datele:

…….....

…….....

Care a fost rezultatul? .....

…….....

…….....

Încercuieşte oricare din cuvintele de mai jos care descriu cel mai bine starea ta de acum:

activ	indiferent
ambiţios	timid
plin de încredere în sine	bine dispus
perseverent	introvertit
nervos	extravertit
harnic	plăcut
nerăbdător	conducător
impulsiv	tăcut
cu toane	dur
adesea deprimat	supus
uşor de entuziasmat	singuratic
cu imaginaţie	complexat
calm	sensibil
serios	

altele .....

…….....

Ai avut vreodată impresia că oamenii te urmăresc? Da…..... Nu……..

Ţi se par vreodată feţele oamenilor deformate? Da…..... Nu……..

Îţi este vreodată greu să distingi feţele oamenilor? Da…..... Nu……..

Ţi se par vreodată culorile prea strălucitoare?..... Prea posomorâte?.....

Eşti incapabil uneori să aprecezi distanţele? Da…..... Nu……..

Ai avut vreodată halucinaţii? Da…..... Nu……..

Ţi-e frică să mergi cu maşina? Da…..... Nu……..

Auzi excepţional de bine? Da…..... Nu……..

Ai probleme cu somnul? Da…..... Nu……..

INFORMAŢII DESPRE FAMILIE:

Numele soţiei/soţului .....

Adresa..... Telefon.....

Ocupaţia..... Telefon la serviciu.....

Vârsta soţiei/soţului..... Studii (în ani)..... Religia.....

Este soţia/soţul dispusă să vină la consiliere spirituală? Da…..... Nu……. Nu sunt sigur.....

Aţi fost vreodată despărţiţi? Da…..... Nu……. Când?..... Din……..... până în.....……

A intentat vreunul dintre voi vreodată divorţul? Da…..... Nu……. Când?.....

Data căsătoriei..... Vârsta când v-aţi căsătorit: Soţul..... Soţia.....

Cu cât timp înainte de a vă căsători v-ați cunoscut?..... Durata logodnei.....

Dă câteva informații despre căsătorii anterioare: .....

…….....

…….....

Informații despre copii:

Ca: *

Numele	Vârsta	În viață Da Nu	Studii în ani	Starea civilă

*Pune un asterisc în această coloană în dreptul copiilor născuți din căsătorii anterioare

Dacă ai fost crescut de altcineva şi nu de părinți, explică pe scurt:

Câți frați mai mari ai ..... surori.....?

Câți frați mai mici ai..... surori.....?

RĂSPUNDE PE SCURT LA URMĂTOARELE ÎNTREBĂRI:

1. Ce problemă ai? ……

…….....

2. Ce ai făcut în legătură cu problema? ……

…….....

3. Ce putem să facem noi? (La ce te-ai aşteptat de la noi când ai venit aici?)

…….....

4. Aşa cum te vezi tu singur, ce fel de persoană eşti? Descrie-te.

…….....

…….....

5. Îți este teamă de ceva? Dacă da, de ce?

…….....

6. Există vreun lucru pe care ar trebui să-l ştim despre tine?

…….....

Anexa B

LISTA CU ACȚIUNILE PE CARE TREBUIE SĂ LE ÎNTREPRINDĂ CONSILIERUL SPIRITUAL

1. Determină dacă este indicată evanghelizarea.

2. Stabileşte responsabilitățile.

3. Culege date concrete.

4. Când culegi date, pune accentul pe fapte, nu pe cauze.

5. Caută să distingi problemele prezentate, problemele care rezultă din comportamentul consiliatului şi problemele datorate precondiționării.

6. Nu discuta numai despre probleme; discută şi despre soluțiile lui Dumnezeu.

7. Verifică motivația (în ultimă instanță, consiliatul trebuie să dea dovadă de ascultare plină de dragoste: să acționeze pentru că Dumnezeu îi cere acest lucru).

8. Insistă asupra ascultării de Dumnezeu indiferent de cum se simte consiliatul.

9. Verifică agendele de lucru.

10. Dă teme de casă concrete la fiecare şedință. (Explică cum să fie făcute temele; începe cu probleme cu un singur filon.)

11. Verifică tema de casă.

12. Ar fi indicat un examen medical?

(Decupează aceasta listă şi afişeaz-o în cabinetul de consiliere spirituală sau pune-o sub sticlă pe birou)

Anexa C

DISTINCȚIA ÎNTRE PROBLEME ORGANICE ŞI NONORGANICE ŞI COOPERAREA CU MEDICII

Omul este un tot complex. El nu poate (în această viață) să fie divizat în părțile lui componente, decât cu scopul de a face o analiză. De aceea, toate încercările de a diviza omul în trup, suflet şi spirit, cu scopul de a aloca fiecare din aceste părți medicului, psihologului şi predicatorului, vor falimente în mod sigur. Ele falimentează pentru că conceptul de natură tripartită a omului nu este biblic (deşi o citire superficială a versetelor din 1 Tesaloniceni 5:23 şi Evrei 4:12, pare să sugereze acest lucru). Ideea evidentă pe care o prezintă scriitorul Epistolei către evrei este că numai Cuvântul lui Dumnezeu este destul de ascuțit ca să facă distincția (nu separarea) subtilă dintre suflet şi spirit [1]. Însă aceia care le divizează pe acestea două în mod facil cred că divizarea este evidentă şi că trebuie să le fie clară tuturor. Exegeții atenți ai Bibliei au înțeles că ea vorbeşte despre om ca despre o ființă dihotomică şi nu trihotomică [2].

Totuşi, nici chiar împărțirea în două părți a omului, care este clară în comentariile făcute de Biblie cu privire la viața omului în starea intermediară nu este uşor de distins în viața aceasta. Cât timp trăieşte şi este în trup (aceasta este starea normală a omului; despărțit de trupul lui, omul este „dezbrăcat" ; 2 Corinteni 5:4), omul este un tot psihosomatic. În toată Scriptura el este tratat ca atare.

Nu este deci surprinzător să descoperim că atunci când cineva vrea să se ocupe de om în modalități care fac distincție între organic şi nonorganic, persoana respectivă se loveşte de dificultăți. Aceste dificultăți nu pot fi

rezolvate nici prin reducționismul skinnerian: omul este după Skinner, un animal (totul este organic), nici prin categorisirea simplistă: nonorganicul este domeniul pastorului; organicul este domeniul medicului.

Deşi a doua soluție este preferabilă primei, şi într-o formă limitată şi păzită cu grijă ea trebuie să devină modelul de lucru pentru consilierii spirituali biblici, aceştia nu pot niciodată să se eschiveze de la responsabilitatea lor de a se ocupa de probleme etice legate de utilizarea trupului şi de abuzurile la care este supus trupul, şi nici nu le pot da medicilor libertatea neîngrădită de a-i sfătui pe creştini în moduri care tind să ignore sau să excludă această dimensiune. De exemplu, Iacov 5:14-16 arată clar că Biserica are responsabilitatea de a se ocupa de bolile organice [3].

Un fapt pe care consilierul spiritual creştin trebuie să-l țină minte este că trupul afectează sufletul şi sufletul afectează trupul în multe moduri evidente sau subtile. Lucrarea consilierului spiritual implică deci în mod constant dimensiunea organică. El trebuie să se străduiască întotdeauna să acționeze pe baza acestei presupoziții biblice în moduri care sunt în acord cu ea [4]. Prin urmare, el trebuie să-şi facă timp să studieze funcțiile fundamentale ale corpului uman.

Deoarece linia de demarcație între probleme cauzate de factori organici şi probleme cauzate de factori nonorganici este adesea neclară, cea mai bună soluție pentru această problemă este ca fiecare consilier spiritual să dezvolte o legătură strânsă cu un medic creştin, cu care să poată lucra îndeaproape. O astfel de muncă în echipă recunoaşte şi dă expresie unității psihosomatice fundamentale a omului. Următorul articol, care a apărut în *Christian Medical Society Journal*, toamna 1971, prezintă, sub formă de schiță, unele principii cu privire la acest fel de cooperare:

Medicul creştin şi consilierea spirituală

Mulți din pacienții tăi nu suferă numai din cauza unor probleme medicale, după cum bine ştii. Chiar dacă ai încerca să uiți sau să ignori faptul acesta, femeia deprimată şi apăsată de sentimente de vinovăție sau pacientul acela cu colită care are o mulțime de resentimente, vor veni mâine din nou în biroul tău şi îți vor reaminti această chestiune [5]. Nu poți s-o eviți. Problema, desigur, implică şi alte întrebări: Să-mi fac timp să consiliez persoana aceasta, s-o trimit la un consilier spiritual sau să trec peste problema consilierii spirituale şi să tratez doar simptomele?

Să presupunem că optezi pentru consiliere spirituală; asumându-ți rolul de consilier spiritual, imediat stârneşti alte probleme. De exemplu, trebuie să te confrunți cu chestiunea timpului: unde poți să găseşti loc, în orarul tău foarte încărcat, pentru consiliere spirituală? O vizită de rutină la cabinetul unui medic durează nu mai mult de zece minute, dar un examen medical complet poate să ia de la patruzeci de minute la o oră. Cele mai multe şedințe eficiente de consiliere spirituală durează între patruzeci şi cincizeci de minute.

Un mod de a-ți face timp este să limitezi numărul de pacienți pe care-i consulți. Dar această soluție cu greu poate fi găsită acceptabilă, din cauza dificultăților financiare evidente pe care aceasta le poate cauza atât pentru medic cât şi pentru pacienții lui. O astfel de decizie radicală în favoarea consilierii spirituale poate să afecteze negativ activitatea lui principală de medic, într-o vreme când de această activitate este o nevoie disperată.

Este mai probabil că tu, în calitate de medic creştin, vei hotărî să găseşti timp pentru consiliere spirituală încercând să îți extinzi orarul zilnic, care deja este mult prea încărcat. Această soluție poate să afecteze negativ viața ta socială, să-ți reducă activitățile din biserica ta şi în mod inevitabil va tăia o bucată mare din timpul şi aşa scurt pe care îl dedici familiei tale.

Poate că ai optat deja pentru a face consiliere spirituală, poate că eşti nemulțumit cu aceste soluții şi ai început să oscilezi între ele. Există posibilitatea ca tu să fi redus şi şedințele de consiliere spirituală la o lungime de timp absolut inadecvată. Deşi astfel de soluții pot să rezolve unele probleme, ele tind să dea naştere la alte probleme noi, mai serioase. Şi apoi, trebuie să hotărăşti ce fel de consiliere spirituală vrei să faci. Unele forme necreştine de consiliere (de exemplu, consilierea psihoanalitică sau meditativă) ia timp enorm, iar rezultatele lor sunt foarte îndoielnice.

În loc să te ocupi tu însuți de consiliere spirituală, ai optat poate în mare măsură pentru a-i trimite pe pacienții tăi la un consilier spiritual. Aceasta, desigur, este soluția cea mai uşoară. Şi totuşi, adeseori ea nu este deloc o soluție (după cum ştii prea bine). De multe ori pacienții găsesc prea puțin ajutor (sau deloc), sau se întorc la tine într-o stare şi mai rea. Se ridică deci întrebarea crucială: la cine să-i trimiți pe pacienții tăi. Să-i trimiți la psihiatru? Atât de puțini sunt creştini (şi dintre aceştia încă şi mai puțini îşi bazează lucrarea pe presupoziții şi principii biblice). Poți tu, fără să te mustre conştiința, să trimiți un pacient la un astfel de psihiatru, când rolul lui este să schimbe comportamentul şi atitudinile prin schimbarea sistemului de valori? Dacă sistemul lui de valori nu este creştin, sau dacă, în ciuda credinței lui creştine, el practică psihiatria după presupozițiile şi metodele rogeriene, skinneriene sau freudiene, cum poți să justifici faptul că ai trimis un pacient la el [6]?

Desigur, ai putea să-ți trimiți pacientul la un pastor creştin. Poate că ai prefera să faci acest lucru, dar nu îndrăzneşti; te temi de incompetența lui. Sau poate că i-ai trimis un pacient, iar acesta a refuzat să se ducă! Sunt atâția pastori incompetenți şi mai ales pastori care sunt consilieri spirituali incompetenți. Unul din motive este educația lor deficitară în acest domeniu, datorată concepției eronate că pastorii trebuie să trimită la psihiatru pe orice persoană care are o problemă mai serioasă decât o simplă „zgârietură" psihică. Iar consilierea spirituală care se predă pe scară largă este nebiblică şi aproape total ineficientă şi nedirecțională. Nu este de mirare că medicii creştini ezită să-şi trimită pacienții la pastori.

Dar aceasta este o tragedie! Este timpul ca pastorii să mărturisească şi să-şi ceară iertare pentru păcatul lor împotriva lui Dumnezeu şi împotriva fraților lor creştini medici. Prin incompetența lor, slujitori conservatori ai bisericii (cu notabile excepții) i-au împins pe medici în dilema pe care tocmai am descris-o. Dă-mi voie să-ți spun din nou, medicule creştin: nu tu ai inventat dilema consilierii spirituale. Medicul creştin ar trebui să poată să trimită la pastori (cu încredere) cazurile care au nevoie de consiliere spirituală extensivă. Dar este trist faptul că acest lucru nu este posibil în societatea noastră în ultima vreme. Dați-mi voie să cer iertare pentru mine personal şi pentru frații mei.

Oricât de binevenit ar părea faptul că un pastor îşi cere iertare, mărturisirea şi iertarea nu sunt o soluție pentru problemă. Din fericire, eu pot să merg mai departe. Situația acum se schimbă rapid. În ultimii cinci ani, a început să se dezvolte, printre pastorii conservatori (şi în special printre cei reformați), o nouă conştiință cu privire la rolul biblic al pastorului ca şi consilier spiritual. Dovada acestui lucru poate fi văzută în reacția pastorilor care au făcut cursuri la Westminster Theological Seminary şi la Christian Counseling and Educational Foundation față de abordarea biblică a consilierii spirituale, care este numită uneori confruntare noutetică [7]. Mulți alții au reacționat favorabil la această abordare [8].

Dați-mi voie să descriu parțial pe acest nou consilier pastoral. Mai întâi de toate, el are o încredere de nezdruncinat în puterea Duhului Sfânt care lucrează prin Cuvântul Lui ca să rezolve probleme nonorganice ale vieții cauzate de falimentul final al tiparelor păcătoase de trăire în care alunecă oamenii. În al doilea rând, el foloseşte Scripturile în consilierea spirituală într-un mod practic care în acelaşi timp Îl înalță pe Cristos şi împlineşte nevoile umane. El nu dă pasajele ca pe nişte rețete, şi nici nu distribuie platitudini ca pe nişte pilule. Dimpotrivă, el foloseşte (şi îi învață şi pe consiliați să folosească) Biblia într-un mod simplu şi practic, care îi face capabili să vadă cum a pus Dumnezeu la dispoziția lor soluții pentru problemele lor. În al treilea rând, el are o încredere plină de umilință, şi recunoaşte că orice beneficiu care rezultă din consilierea spirituală pe care o face el trebuie să-I fie atribuită în ultimă instanță lui Dumnezeu, şi nu lui însuşi.

În acelaşi timp, el se va strădui continuu să-şi îmbunătățească cunoştințele şi tehnica, recunoscând că Dumnezeu lucrează în mod obişnuit prin agenți umani. Când el nu înțelege o problemă, o va recunoaşte în mod cinstit, dar va cerceta Scripturile pentru a descoperi răspunsuri care i-au scăpat înainte. El se va ocupa de orice problemă care înainte era tratată de un psihiatru, probabil cu un procentaj de succes mult mai mare şi cu siguranță în perioade de timp mai scurte. El va colabora cu entuziasm cu medici creştini şi va trimite de multe ori pacienții la un examen medical.

Fraților, ceva se întâmplă, şi voi trebuie să fiți conştienți de acest fapt, deoarece voi puteți să vă îmbunătățiți eficacitatea propriei lucrări ca medici dacă vă asociați cu un pastor (sau cu mai mulți pastori) la care să puteți trimite cu încredere pacienți pentru consiliere spirituală [9].

Nu vă aşteptaţi ca acest nou tip de consilier pastoral să aibă soluţii pentru toate problemele, aşa cum nici voi nu aveţi soluţii pentru toate problemele organice, dar aşteptaţi-vă ca el să fie de mai mare ajutor în lucrarea voastră medicală decât mulţi dintre pastorii pe care i-aţi cunoscut înainte [10]. Vă îndemn să explorați pe deplin această posibilitate."

NOTE

1. Scriitorul Epistolei către evrei afirmă că este dificil să faci această distincţie foarte subtilă. Întreaga lui argumentare se bazează pe caracterul extrem de subtil ai distincţiei. Se pare că trihotorniştilor această treabă li se pare mai uşoară şi, după felul cum scriu unii, ai crede că nu prea au nevoie de ajutorul Cuvântului lui Dumnezeu pentru a o realiza. S-ar părea că elementul nonmaterial este numit „suflet" în Scripturi, atunci când este văzut în relaţie cu trupul; el este numit „spirit" atunci când este văzut separat de trup.

2. Vezi Leon Morris, *1 Thessalonians, The New International Commentary on the New Testament* (1 Tesaloniceni, Noul comentariu internaţional al Noului Testament), (Grand Rapids: Wm. Eardmans 1959), p. 181; Wiliiam Hendrickson, *1 Thessalonians, New Testament Commentary* (Grand Rapids; Baker Book House. 1955), p. 141-150. În astfel de pasaje cum sunt Roamni 8:10; 1 Corinteni 5:5: 2 Corinteni 7:1 şi Coloseni 2:5 apare concepţia dihotomistă fundamentală a lui Pavel cu privire la om.

3. Dacă, aşa cum susţine Iacov, păcatul poate să fie cauza bolii fizice, iar mărturisirea şi rugăciunea pot să-i aducă vindecarea, consilierul spiritual creştin trebuie să recunoască dimensiunile psihosomatice ale lucrării pe care este chemat s-o facă. Pentru o discuţie mai detaliată a textului din Iacov 5:14-16, vezi *Competent to Counsel*, p. 105-110. În grija cui este consiliatul? În esenţă, consiliatul este în grija pastorului şi a diaconilor bisericii lui. Această grijă trebuie să-i fie acordată înainte, în timpul şi după îngrijirea pe care i-o acordă medicul. Grija pastorală este continuă şi totală. Ea trebuie să cuprindă întreg trupul, nu numai bolile psihosomatice, cum sunt ulcerul, care este provocat de îngrijorare, colita, care este provocată de resentimente, şi atacurile de cord, care sunt provocate de mânie, ci această grijă trebuie să aibă în vedere binele general al întregului trup. Pastorii ar trebui (după cum ni se spune în Iacov 5:14 şi 1 Timotei 5:23) să-i îndemne pe membrii bisericii să urmeze tratamente medicale ca un principiu biblic, să condamne abuzurile la care este supus trupul („Să nu ucizi"), şi să lucreze în cooperare cu medicul, care reprezintă un ajutor pentru grija pastorală generală. Ori de câte ori grija pastorală biblică este în contradicţie cu practica medicală, pastorul trebuie să-l îndemne pe consiliat să dea prioritate grijii pastorale. Pastorii nu trebuie să prescrie tratamente medicale sau să se amestece în chestiuni despre care ştiu puţin sau nimic, dar ei trebuie să se gândească întotdeauna la implicaţiile biblice ale tratamentului medical. Alte exemple de probleme legate de trup care trebuie să fie tratate direct de consilierul spiritual creştin sunt: vătămarea directă a trupului (sinucidere ele.), o mare lipsă de somn, probleme de regim alimentar, activităţi care dau naştere la cancer, utilizarea de droguri, faptul că persoana respectivă nu se duce la medic când este necesar. Un mod de a vedea această chestiune (deşi cam simplist) este să spunem că pe consilierul spiritual îl preocupă ceea ce consiliatul face cu trupul lui, iar pe medic îl preocupă epuizarea trupului şi ceea ce trupul îşi face lui însuşi. (Desigur, pe amândoi îi preocupă ambele părţi ale problemei organice în moduri diferite. Uneori, de exemplu, medicul tratează ficatul bolnav al beţivului, în timp ce consilierul spiritual se ocupă de beţia care a dus la îmbolnăvirea trupului.)

4. John a fost ţinta unei feste la birou, care arată clar efectele pe care gândirea le are asupra trupului. Ştiind că el întotdeauna verifică termometrul, un coleg de-al lui a ţinut un chibrit aprins sub termometru chiar înainte de verificarea de rutină pe care o făcea John. Citind termometrul John a început să transpire. Fink citează căzut unor crize astmatice psihosomatice cauzate de trandafiri. Consiliatul pretindea că trandafirii îl afectează organic. Consilierul spiritual i-a indus o criză astmatică folosind nişte trandafiri artificiali, despre care consiliatul a crezut că sunt naturali, şi astfel i-a demonstrat consiliatului natura psihosomatică a suferinţei lui, David Fink, *Release from Neruvous Tension* (Eliberarea de tensiune nervoasă), (New York: Simon and Schuster, 1943), p. 2. O carte interesantă care se ocupă de psihosomatică este *How to Live 365 days a Year*, de John Schindler. Capitolul 4 este deosebit de interesant. Deoarece Schindler nu scrie dintr-o perspectivă creştină, mare parte din ceea ce scrie el trebuie respins (de ex., diminuarea gravităţii păcatului prin faptul că-l consideră imaturitate; faptul că educaţia şi instruirea sunt văzute ca soluţii, şi nu salvarea). Totuşi, comentariile lui despre relaţia dintre emoţii şi trup sunt utile.

5. Vezi William DeLay, „Survey Tells What Mrs. America Wants to Know", *American Family Physician*, august 1971, vol. 4, nr. 2, p. 113: „Genul de probleme cel mai adesea întâlnite la femei tinere (20-39 de ani) sunt probleme emoționale".

6. Am discutat în detaliu problemele legate de presupozițiile necreştine, în cărțile mele *Competent to Counsel*, Presbyterian and Reformed Publishing Company: Nutley, N.J., 1971, şi *The Big Umbrella*, Presbyterian and Reformed Publishing Company: Nutley, N.J., 1971. Tot ce am spus în acest articol scurt este bazat pe ceea ce am spus în aceste cărți.

7. La cerere, vă putem pune la dispoziție numele şi adresele pastorilor care au primit o astfel de instruire. Vă rugăm să scrieți la Christian Counseling and Educatlon Foundation, 1970 E. Willow Grove Avenue, Laverock, PA 19118. Pentru a afla punctul de vedere al unui medic cu privire la confruntarea noutetică, luați legătura cu dr. William O'Rourke, 150 West Main Street, Westminster, Maryland. Dr. O'Rourke este un membru al comitetului de conducere al C.C.E.F şi membru al C.M.S.

8. Vezi recenziile cărții *Competent to Counsel* în *The Presbyterian Journal*, noiembrie 4, 1970, p. 19; *Christianity Today*, noiembrie 6,1970, p. 23 şi iunie 4, 1971, p. 16, 17; *The Alliance Witness*, martie 17, 1971, p. 14; *The Christian Reformed Outlook*, iulie 1971, p. 17-19. Când a fost scris acest articol, cartea a apărut în a treia ediție. Ea a fost adoptată ca manual în mai multe colegii şi seminarii.

9. Dacă pastorul tău nu cunoaşte această mişcare, ar fi bine pentru amândoi să discuți această problemă cu el. Pentru detalii, poate să scrie la C.C.E.F. Nu am avut timp să investighez ramificațiile juridice ale acestor recomandări. Este posibil ca să fie nevoie de un curaj autentic în această privință.

10. Acum există materiale ajutătoare biblice despre care trebuie să iei cunoştință, în prezent poți găsi trei broşuri ieftine care pot fi date pacienților: *Christ and Your Problems* (Cristos şi problemele tale), *What to Do about Worry* (Ce să faci în legătură cu îngrijorarea) şi *Godliness Through Discipline* (Evlavia prin disciplină).

Anexa D (Model)

EVIDENȚA CONSILIERII SPIRITULE SĂPTĂMÂNALE

_____
Inițialele consilierului

Numele……..... Data……..

Şedința nr… ……..	AGENDA DE LUCRU
Evaluarea temei de casă de săptămâna trecută	
Direcția şedinței	

Anexa E

PROFIL FINANCIAR

Salariu net pe lună	…….
Venit suplimentar pe lună	…….
TOTAL	…….
Datorii neplătite (enumera toate datoriile şi totalul lor)	…….
TOTAL	…….

Obligații lunare regulate (toate plățile pe care le faci anual sau trimestrial, transformă-le în sume lunare)

Biserică	…….
Asigurări	…….
Economii şi investiții	…….
Gaz, electricitate, căldură	…….
Telefon	…….
Alimente şi bunuri casnice	…….
Recreere familială	…….
Doctor, dentist, medicamente	…….
Rata la maşină şi întreținere	…….
Rate la casă (sau chirie)	…….
Cheltuieli neprevăzute	…….
Altele	…….
TOTAL	…….

Întrebări pe care trebuie să le pui când pregăteşti un buget

Pot să mă lipsesc de aceste lucruri (cafea, alimente scumpe)? Este nevoie să folosesc atât de mult (pastă de dinți, detergent)? Pot să utilizez un produs mai ieftin acolo unde calitatea nu este esențială? Există o altă modalitate de a face un anumit lucru (să cos rochii în loc să le cumpăr)? Pot să renunț la anumite lucruri pentru un timp (distracții, ziare)?

(Pe foaia care-ți este pusă la dispoziție, schițează un buget lunar pe care ți-l propui.)

PROPUNERE DE BUGET

ANEXA F

În capitolul 3, secțiunea Autoritatea în consilierea spirituală, sunt zece afirmații. Dintre acestea, consilierul spiritual poate să le pronunțe pe unele; pe altele nu trebuie să le pronunțe. Să privim la logica ce trebuie să stea la baza hotărârii cu privire la fiecare dintre ele.

Afirmația nr. 1: „Mărturiseşte-ți păcatul lui Dumnezeu şi lasă-te de el". Dacă păcatul (de ex. adulterul, minciuna) este o încălcare a unei porunci clare a lui Dumnezeu, consilierul spiritual nu poate, ci trebuie să vorbească în felul acesta ferm. Nu poate să existe nici o sugestie că principiile morale ar fi relative şi nu absolute. Afirmațiile nr. 6 (cu privire la homosexualitate) şi nr. 8 (cu privire la îngrijorare) fac parte din aceeaşi categorie. Afirmația nr. 10 corespunde cu Luca 17:3-10 şi poate fi pronunțată cu tot atâta îndrăzneală, îndemnurile biblice, ca acela de la nr. 3 (studiul biblic regulat şi rugăciune), trebuie să fie prezentate cu tot atâta fermitate.

Celelalte şase afirmații sunt de un gen diferit. Afirmația nr. 2, „Vinde-ți maşina şi plăteşte-ți datoria", poate fi folosită ca un sfat înțelept în anumite împrejurări, dar ea trebuie să lase loc şi altor soluții posibile. Principiul biblic „să nu datorezi nici unui om nimic" trebuie să fie împlinit, indiferent în ce mod va fi realizat el în practică. Dacă singura cale de a asculta această poruncă este vânzarea uneia dintre cele două maşini, atunci acest lucru trebuie făcut. Totuşi, s-ar putea să existe şi o altă cale.

Afirmația nr. 4 poate fi oferită de asemenea ca o sugestie bună. Se pot spune multe despre studiul biblic de dimineață şi rugăciunea de lungimea indicată. Dar fiindcă Scripturile nu definesc atât de clar timpul pentru aceste activități, afirmația, aşa cum este ea formulată, nu trebuie să fie făcută. Cuvântul „trebuie" din afirmația nr. 3 este legitim din punct de vedere biblic; cuvântul „trebuie" din afirmația nr. 4 nu este.

Afirmația nr. 5 este o afirmație bună. Ea recunoaşte că pot să fie mai multe căi de punere în practică a poruncilor lui Dumnezeu (dacă cuvântul „trebuie" din afirmația nr. 4 este înlocuit cu „o cale...", atunci afirmația devine acceptabilă) şi ea oferă o sugestie concretă pentru un început minim.

În ceea ce priveşte afirmația nr. 7, s-ar putea ca ea să depăşească competența consilierului spiritual. Chiar dacă el este de această părere (pe bună dreptate), ar fi bine ca el s-o formuleze altfel: „Deşi eu nu mă pot exprima din punct de vedere medical, nu văd ce bine poate face dependența de tranchilizante. În cadrul consilierii spirituale vom încerca să te eliberam de ele". Sau, poate, în unele cazuri:

„Mi se pare că vorbesc mai mult unei pastile decât unei persoane reale. Până când nu te hotărăşti să renunți la acele tranchilizante, mi-e teamă ca nu mai putem continua consilierea spirituală". Sau: „Să-l sun pe medicul tău şi să-i spun că amândoi suntem de acord ca tu să renunți la tranchilizante în perioada în care vii la consiliere spirituală?"

Afirmația nr. 9 poate fi transformată într-o temă de casă tipică. Consiliatul trebuie să fie îndemnat s-o accepte ca pe o aplicație a poruncii de a ne face tot lucrul în şase zile. Dar dacă sunt alte obligații în care s-a rămas în urmă şi care trebuie aduse la zi, este posibil ca o discuție despre temă să ducă la decizia de a le aduce mai întâi pe acestea

MATERIALE AUXILIARE

MATERIAL AUXILIAR 1

Remarci tipice ale consiliatului	Răspunsuri tipice ale consilierului care pot fi utilizate
1. „Nu pot!”	1. „Vreți să spuneți că nu puteți sau că nu vreți?" sau „Dumnezeu spune că puteți."
2. „Am făcut tot ce am putut."	2. „Tot? Ați făcut...?"
3. „Am încercat, dar n-a avut efect."	3. „Ați încercat într-adevăr? De câte ori? Cât timp? În ce fel? Cât de consecvent?" (Cere detalii: „Exact ce ați făcut?")
4. „Am făcut cât am putut mai bine."	4. „Sunteți sigur? Spuneți-mi exact ce ați făcut" sau „Nu uitați că

	cel mai bine este ceea ce spune Dumnezeu să faceți. Ați făcut dumneavoastră...?"
5. „Nimeni nu mă crede etc."	5. „Nu puteți să vă amintiți nici o persoană care vă crede? Poate că sunt mai multe?" sau „Eu vă cred."
6. „Niciodată n-aş putea să fac aceest lucru."	6. „Niciodată este un timp foarte lung. Cât timp credeți că v-ar trebui ca să învățați să faceți acest lucru? Dacă vă gândiți bine, veți descoperi că ați învățat să faceți un număr de lucruri care sunt la fel de dificile ca şi acesta, sau chiar mai dificile. De exemplu..."
7. „Dacă aş avea timp aş face-o."	7. „Aveți timp. Noi toți avem 24 de ore în fiecare zi; totul depinde de felul cum vă împărțiți timpul. Haideți să facem împreună un program care să-I dea onoare lui Dumnezeu."
8. „Nu mă învinovățiți pe mine."	8. „Vreți să spuneți că dumneavoastră nu aveți o responsabilitate? Dumnezeu spune..."
9. „Nu mă întrebați pe mine..."	9. „Ba da, vă întreb pe dumneavoastră. Cine altcineva ar putea şti? Eu sunt sigur că dumneavoastră cunoaşteți răspunsul. Gândiți-vă bine; eu vă voi ajuta punându-vă încă numai câteva întrebări legate de aceasta, şi poate că vom putea să găsim răspunsul."
10. „Presupun că aşa este."	10. „Presupuneți sau credeți că aşa este?"
11. „Ştiți cum e..."	11. „Nu, nu ştiu; puteți să-mi explicați mai detaliat?"
12. „Dar m-am rugat pentru acest lucru."	12. „Foarte bine! Dar apoi ce ați făcut?" sau „V-ați rugat ca Dumnezeu să vă ajute să descoperiți ce spune Cuvântul Lui că trebuie să faceți cu privire la această problemă?" sau „Spuneți-mi exact cum v-ați rugat."
13. „Am ajuns la capătul resurselor."	13. „Care capăt? Poate că de-abia acum începeți pentru prima oară să vă confruntați cu problema pe care o aveți."
14. „Simt nevoia să..."	14. Este chiar o nevoie sau doar o dorință (sau un obicei)?"
15. „Eu fac parte din categoria oamenilor care trebuie să..."	15. „Da, sunt sigur că faceți parte din categoria aceea; dar Cristos vrea să deveniți un alt fel de om."
16. „Aşa sunt eu."	16. „Fără îndoială, dar Dumnezeu spune că vă puteți schimba."
17. „Este imposibil.”	17. „Ceea ce vreți desigur să spuneți este că e foarte dificil."
18. „Pot să ridic tot felul de (prea multe) obiecții împotriva acestui lucru."	18. „Ați putea să numiți şase sau şapte dintre ele, ca să-mi pot da seama la ce vă referiți şi să determin de ce este nevoie să vă răspund la aceste obiecții?"
19. „Pe un cal bătrân nu mai poți pune căpăstrul".	19. „Poate că această zicală este adevărată; dar dumneavoastră nu sunteți cal. Dumneavoastră ați fost creat după chipul şi asemănarea Dumnezeului viu! El vă cunoaşte şi vă porunceşte să vă schimbați."
20. „Nu va da niciodată nici un rezultat."	20. „Este metoda lui Dumnezeu, şi ea dă întotdeauna rezultate atunci când oamenii renunță la această atitudine."
21. „Nu-l voi ierta niciodată."	21. „Dacă sunteți un copil al lui Dumnezeu, aşa cum pretindeți, îl veți ierta. Veți trăi împreună cu el în veşnicie; de ce să nu-l iertați şi să începeți să vă obişnuiți să trăiți cu el acum?"
22. „Nu fac nimic pe jumătate, aşa că... "	22. „Sunteți sigur? Nu vă puteți aminti de nici un lucru pe care-l faceți pe jumătate? De exemplu, ce puteți să-mi spuneți despre...?"
23. „Totul (toată lumea) este împotriva mea..."	23. „Greşiți. Dacă sunteți creştini, Biblia vă spune exact contrariul: Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine va fi împotriva noastră? (Romani 8:31)"
24. „Cum simțiți dvs....?"	24. „Să-ți spun ce gândesc, sau doar să discut ceea ce simt cu privire la acest lucru?"

Material auxiliar 2

LISTA CONSILIERULUI SPIRITUAL DE TIPARE ŞI TEME ALE PĂCATULUI

Tipare şi teme păcătoase	Pasajele biblice corespunzătoare	Cazuri corespunzătoare de consiliere spirituală (foloseşte nume fictive şi fă o schiță pe care s-o poți prezenta)

Material auxiliar 3

LISTA PERSONALĂ A CONSILIERULUI SPIRITUAL DE TIPARE COMPORTAMENTALE CARE TREBUIE SĂ FIE ELIMINATE ŞI TIPARE COMPORTAMENTALE CARE TREBUIE SĂ FIE ÎNSUŞITE

Dezobişnuite (dezbrăcare)	Reobişnuire (îmbrăcare)	Referințe biblice

Material auxiliar 4

CINCIZECI DE FACTORI CARE DUC LA EŞEC

Pentru o verificare rapidă a motivelor care pot cauza eşecul în consilierea spirituală, analizează următorii factori:

1. Este consiliatul cu adevărat credincios?

2. A avut loc o pocăință autentică?

3. Urmăreşte consiliatul cu adevărat o schimbare după principiile biblice?

4. Există concordanță între agendele voastre de lucru?

5. Ai toate datele necesare?

6. Încerci să realizezi schimbarea la modul abstract sau la modul concret?

7. Raționalizezi problemele?

8. Ar fi nevoie de un examen medical?

9. Eşti sigur că cunoşti problema (problemele)? Nu este necesar să mai culegi nişte date?

10. Există alte probleme care trebuie să fie rezolvate mai întâi?

11. Ai încercat să te ocupi de problemă ignorând relația?

12. Ai oferit o speranță adecvată din punct de vedere biblic?

13. Ai minimalizat gravitatea situației?

14. Ai acceptat date speculative drept adevărate?

15. Dai cu regularitate teme de casă concrete?

16. Ar ajuta utilizarea unui formular D.T.P. (Descoperirea tiparelor problematice)?

17. Dacă este vorba despre un păcat care domină viața consiliatului, merge consilierea pe care o faci în direcția restructurării totale?

18. Încurajezi autocompătimirea?

19. Vorbeşti numai despre probleme sau şi despre soluțiile pe care le dă Dumnezeu?

20. Ai analizat cu atenție atitudinile consiliatului exprimate în limbajul lui?

21. I-ai permis consiliatului să vorbească despre alții în absența lor?

22. A apărut în scenă o nouă problemă, sau s-a schimbat situația de când a început consilierea spirituală?

23. Te-ai concentrat asupra altei probleme decât aceea asupra căreia trebuia să te concentrezi?

24. La urma urmei, problema nu este de fapt atât de complexă, ci este pur şi simplu un caz de răzvrătire deschisă?

25. Nu ai avansat suficient de rapid în acordarea temelor de casă?

26. Ai avut şi tu, în calitate de consilier spiritual, unele dintre problemele pe care le are consiliatul?

27. Există la baza problemei o eroare doctrinară?

28. Reprezintă drogurile (tranchilizante etc.) o problemă care complică situaţia?

29. Ai accentuat dezbrăcarea de vechile tipare comportamentale în aşa măsură încât nu te-ai ocupat deloc de îmbrăcarea cu altele noi?

30. Te-ai rugat cu privire la această problemă?

31. Tu personal l-ai făcut pe consiliat în vreun fel să se închidă în sine?

32. Este consiliatul gata să se mulţumească cu altceva decât cu soluţia biblică?

33. Ai fost tu mai puţin ferm şi ai pretins mai puţin decât Scripturile?

34. Nu i-ai dat speranţă consiliatului prin faptul că ai ezitat să numeşti păcatul păcat?

35. Este consiliatul convins că este imposibilă schimbarea personalităţii?

36. Este consilierea pe care o faci orientată spre sentimente sau spre împlinirea poruncilor lui Dumnezeu?

37. Ai greşit prin faptul că nu ai folosit toate resursele lui Cristos (de ex., ajutorul pe care-l poate da comunitatea de credincioşi)?

38. Este nevoie de disciplinare bisericească?

39. În şedinţele anterioare ai contribuit la stabilirea unor obiceiuri greşite (de ex., ai acceptat teme făcute doar parţial)?

40. Cunoşti într-adevăr soluţia biblică pentru problema (problemele) lui? (Poţi s-o scrii?)

41. Crezi într-adevăr că există speranţă?

42. Se roagă consiliatul regulat, citeşte Scripturile, are părtăşie cu copiii lui Dumnezeu şi depune mărturie?

43. Poţi să chemi pe un alt consilier spiritual să te ajute? (Desigur trebuie să aduci acest lucru la cunoştinţa consiliatului.)

44. Dacă ai reciti evidenţele consilierii spirituale săptămânale, ai descoperi nişte tipare? Nişte tendinţe? Nişte zone neexplorate?

45. Ai pus întrebări numai intensiv? Sau numai extensiv?

46. Ai pesupus (în mod greşit) că acest caz este similar cu un caz anterior?

47. A ascuns sau a denaturat consiliatul anumite date?

48. Ar putea o altă persoană implicată în această problemă (soţ, soţie, părinte, copil) să-ţi furnizeze datele necesare?

49. Eşti tu pur şi simplu incompetent să te ocupi de acest fel de probleme?

50. Eşti în mod rezonabil sigur că problema nu are o bază organică?

Material auxiliar 5

CÂTEVA LUCRURI INTERZISE ÎN CONSILIEREA SPIRITUALĂ

(Uneori este util să citeşti această listă înainte de a începe fiecare consiliere spirituală)

NU LE PERMITE CONSILIAȚILOR:

1. Să acționeze pe baza sentimentelor.

2. Să evite problemele.

3. Să dea vina pe alții.

4. Să piardă speranța.

5. Să rămână nedisciplinați şi dezorganizați.

6. Să nutrească resentimente.

7. Să discute pur şi simplu despre problemele lor.

8. Să se oprească la iertare

9. Să vorbească despre o altă persoană în absența acesteia.

10. Să întrerupă comunicarea.

11. Să se dea bătuți atunci când au un eşec.

12. Să nu-şi facă cu conştiinciozitate temele.

13. Să se mulțumească cu soluții pentru problemele imediate, când rămân în comportamentul lor tipare greşite care stau la baza problemelor.

14. Să neglijeze rugăciunea regulată, studiul biblic şi frecventarea bisericii.

15. Să plece fără să audă Evanghelia.

16. Să generalizeze în loc să vorbească la modul concret.

17. Să utilizeze orice altă bază în afară de Biblie pentru credință şi acțiune.

18. Să ia decizii majore când este deprimat sau sub o mare presiune.

19. Să utilizeze un limbaj inadecvat pentru a-şi descrie problemele,

20. Să numească păcatul boală.

21. Să-i rănească pe alții în procesul de rezolvare a problemelor lor.

22. Să se complacă în autocompătimire, invidie sau resentimente.

23. Să devină dependenți de ședințele de consiliere spirituală.

24. Să stabilească agende de lucru nebiblice pentru consilierea spirituală.

25. Să continue consilierea fără să-și ia nici un angajament.

Material auxiliar 6

SEMNE ALE UNUI NUMĂR DE ZECE PROBLEME OBIȘNUITE

PROBLEMELE

SEMNE	1 Mânie	2 Dă vine pe alții	3 Depre-siune	4 Invidie, gelozie	5 Frică	6 Sentimente de vinovăție	7 Răzvrătire	8 Autocom-pătimire	9 Deviații sexuale	10 Problemă organică
ALTE PROBLEME în care poate apărea acest semn	(2), (4) (5), (6) 7, (8)	1, (4), (5), 6, (8)	2, (4), 6, 8	1, (3), (5), 8	(1), 2, (4), 6, (8)	(1), 2, (3), 5, (8)	1, 2, 6, 8	1, (2), 3, 4, 5, 6, (7)	(2), (3), 5, 6, 8	(3), (1)
Neîndeplinrea îndatoririlor zilnice			X							X
Diminuarea preocupărilor			X				X		X	X
Izolare, evitare	X		X		X	X				X
Adesea întreabă „de ce?". Se gândește numai la trecut			X					X		
Singurătate			X					X		
Dezordonat ca persoană acasă, la serviciu			X		X	X		X		X
Tensiune musculară					X	X				X
Uscăciune a gurii, mâini reci și umede, palpitații cardiace			X			X		X		X
Oboseală					X	X				
Timiditate			X	X	X	X		X		X
Deprimat, trist, lacrimi	X	X		X	X	X	X	X	X	X
Sensibil, iritabil										
Ostilitate										
Tendințe de sinucidere										
Violență (verbală sau fizică)										
Întreruperea comunicării										
Imoblitate, lipsă de somn										
Pierderea poftei de mâncare (slăbire în greutate)										
Mănâncă excesiv de mult (îngrășare)										
Dureri de cap										
Impotență sexuală										
Halucinații										
Anxietate										
Comportament bizar										
Scuze, minciuni										
Necazuri cu oamenii										
Suspiciune										
Ulcer										
Colită										

Explicația codurilor
Numere = trimiteri la problemele enumerate pe orizontalî în capul tabelului (de ex. 1 - mânie)

X = prezenta probabilă a semnului
0 = prezență posibilă a semnului